Atlas 2007 voor gemeenten

De 50 grootste gemeenten van Nederland op 40 punten vergeleken

THEMA **CULTUUR**

Gerard Marlet
Clemens van Woerkens

Atlas voor gemeenten 2007

De samenstellers streven naar grote nauwkeurigheid bij het samenstellen van de *Atlas voor gemeenten*. Mochten er desondanks onvolkomenheden zijn opgetreden in deze Atlas, dan aanvaarden de samenstellers geen aansprakelijkheid voor eventueel daaruit voortvloeiende schade. Het doel is de Atlas elk jaar verder te verbeteren. Geconstateerde onvolkomenheden, opmerkingen of suggesties kunnen gebruikers van de *Atlas voor gemeenten* kenbaar maken via info@atlasvoorgemeenten.nl.

Colofon

Uitgave
© Stichting Atlas voor gemeenten, Utrecht, april 2007
ISBN: 978-90-808698-5-1

Deskresearch
Nadine van den Berg

Eindredactie, PR en communicatie
Yolanda van Empel

Ontwerp en productie
Bert Stolker, STiP.nl grafische producties, Driebergen

Omslagontwerp
Bert Stolker & Annelies Marlet

Foto omslag
Jan Lankveld

Portretten achterplat
Nadine van den Berg

Drukwerk en distributie
Drukkerij Kerckebosch, Zeist

Deze uitgave is totstandgekomen met financiële steun van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de gemeente Utrecht (waar de Atlas in april 2007 ten doop is gehouden) en van verschillende van de in de Atlas opgenomen gemeenten.

Bestel de Atlas rechtstreeks via www.atlasvoorgemeenten.nl

© Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier.

Atlas voor gemeenten 2007

Gerard Marlet
Clemens van Woerkens

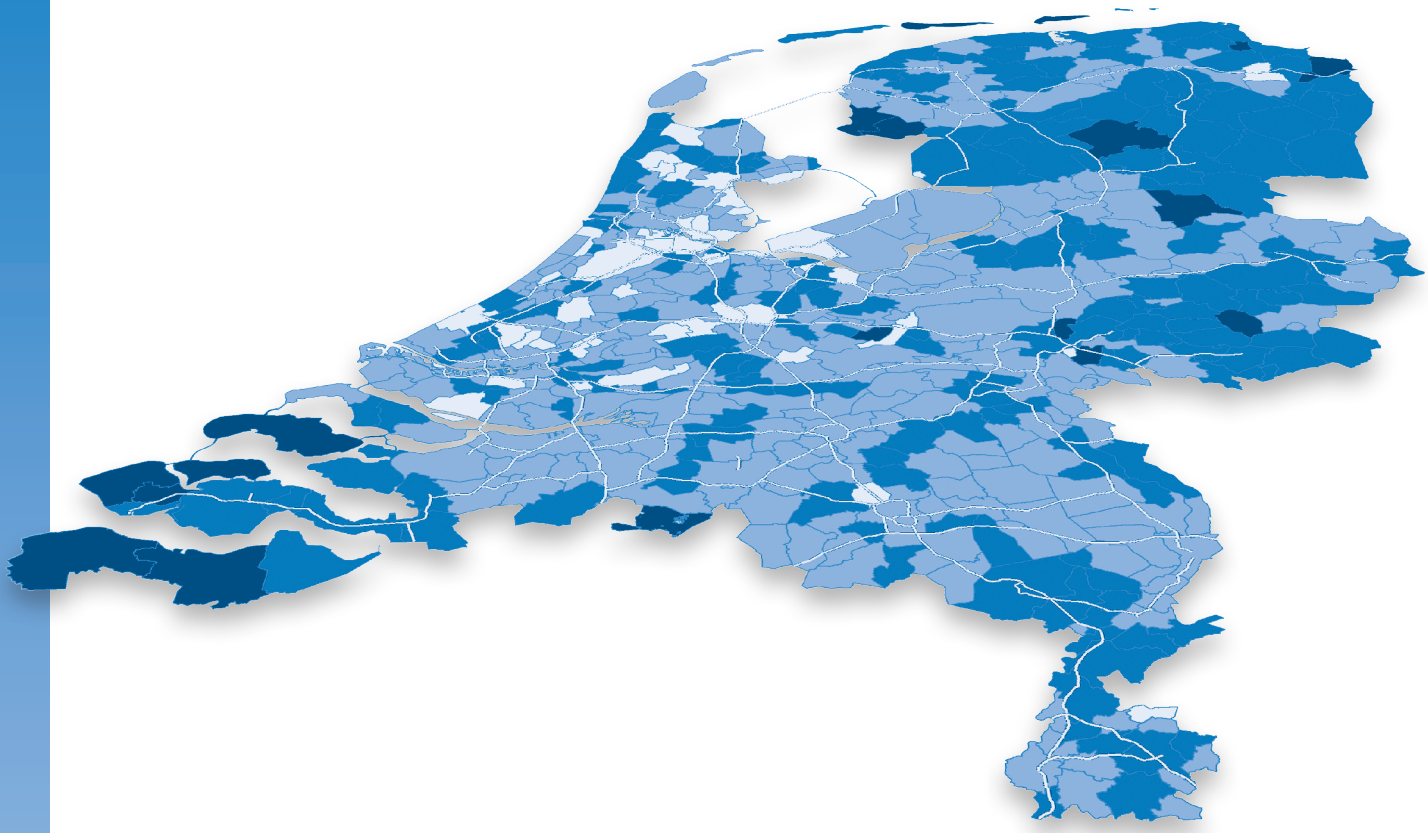

Stichting Atlas voor gemeenten is in december 2003 opgericht door Gerard Marlet en Clemens van Woerkens. De onderzoekers van Stichting Atlas voor gemeenten houden zich bezig met ruimtelijk-economisch onderzoek, en stellen zich daarbij ten doel de verschillen tussen Nederlandse steden en regio's zo precies mogelijk te beschrijven en te verklaren. Daarvoor wordt gebruikgemaakt van een rijk gevulde databank met veel originele en unieke gegevens over alle Nederlandse buurten, wijken, gemeenten en regio's. Gerard Marlet en Clemens van Woerkens zijn tevens verbonden aan de Utrecht School of Economics, Universiteit Utrecht.

Stichting Atlas voor gemeenten
Postbus 9627
3506 GP UTRECHT
T 030 2656438
F 030 2656439
E info@atlasvoorgemeenten.nl
I www.atlasvoorgemeenten.nl

Woord vooraf

Na de verschijning van het regeerakkoord van het kabinet Balkenende IV is de discussie over het cultuurbeleid in Nederland weer in alle hevigheid losgebarsten. Minister Plasterk pleit voor meer prijsdifferentiatie. De sector klaagt over endemollisering van het aanbod. En steden blijken na de bouw van een nieuw theater vaak geen geld meer over te hebben voor een interessante programmering.

Deze Atlas heeft als thema Cultuur. De inleiding van de Atlas is volledig gewijd aan een inventarisatie en analyse van het belang van cultuur voor de stad. Hoe groot is dat belang? Waarin uit zich dat? Welke cultuursoorten zijn het belangrijkst voor de stad? En waar kan een stad het beste in investeren?

De Atlas zou de Atlas niet zijn als de Nederlandse gemeenten niet ook langs de culturele meetlat zouden worden gelegd. In welke gemeente is het culturele aanbod het grootst en meest divers? In deze Atlas wordt het culturele aanbod voor de 50 grootste gemeenten van Nederland zo breed mogelijk in kaart gebracht. Daarnaast wordt de cultuurdeelname onder de lokale bevolking vergeleken. En ook de aanwezigheid van cultuurproducenten – kunstenaars en creatieve bedrijfstakken – wordt per gemeente in kaart gebracht.

Ook dit jaar zijn we weer veel dank verschuldigd aan Jaco Berveling, Anke de Weijer en Fokke Gietema van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor nuttige adviezen. Bijzondere dank gaat uit naar de gemeente Utrecht, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap en diverse van de in de Atlas opgenomen gemeenten voor hun financiële bijdrage aan de totstandkoming van deze Atlas. Aan alle in deel IV van deze Atlas vermelde instanties is veel dank verschuldigd voor belangrijke dataleveranties, met name het CBS, het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI), het Nederlands Uitburo, de Vereniging voor Schouwburg- en Concertgebouwdirecteuren (VSCD), de Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV), de NVM en iPing.

Deze Atlas wordt opgedragen aan Richard Nahuis die op 6 december 2005 veel te jong overleed en met wie wij op dat moment samenwerkten aan een artikel over de maatschappelijke waarde van cultuur. De inleiding van deze Atlas is ten dele geïnspireerd op zijn ideeën over dit thema.

Gerard Marlet
Clemens van Woerkens

Inhoud

Deel I De betekenis van cultuur voor de stad 9

1.1 Wat is het belang van cultuur voor de stad? 11
1.2 De kunst van investeren in cultuur 17
1.2.1 Deelname of aanbod? 17
1.2.2 Wijk, stad of regio? 24
1.2.3 Musea, theaters of festivals? 26
1.3 Conclusie 28

Deel II De vijftig grootste gemeenten van Nederland onder de loep 29

Alkmaar 30
Almelo 34
Almere 38
Alphen aan den Rijn 42
Amersfoort 46
Amstelveen 50
Amsterdam 54
Apeldoorn 58
Arnhem 62
Bergen op Zoom 66
Breda 70
Delft 74
Den Haag 78
Deventer 82
Dordrecht 86
Ede 90
Eindhoven 94
Emmen 98
Enschede 102
Gouda 106
Groningen 110
Haarlem 114
Haarlemmermeer 118
Heerlen 122
Helmond 126
Hengelo (O.) 130
‘s-Hertogenbosch 134
Hilversum 138
Hoorn 142

Leeuwarden 146
Leiden 150
Leidschendam-Voorburg 154
Lelystad 158
Maastricht 162
Nijmegen 166
Oss 170
Purmerend 174
Roosendaal 178
Rotterdam 182
Schiedam 186
Sittard-Geleen 190
Spijkenisse 194
Tilburg 198
Utrecht 202
Velsen 206
Venlo 210
Vlaardingen 214
Zaanstad 218
Zoetermeer 222
Zwolle 226

Deel III Ranglijsten 231

Woonaantrekkelijkheidsindex 232
Woonaantrekkelijkheid zonder geografie 232
Sociaal-economische index 232
Sociaal-economische stijgers en dalers 232
Bevolking 233
Vergrijzing 233
Laagopgeleiden 233
Hoogopgeleiden 233
Allochtonen 234
Etnische diversiteit 234
Jongeren 234
Studenten 234
Homoscene 235
Creatieve klasse 235
Theaterbezoek 235
Museumbezoek 235
Werkgelegenheid 236
Groei werkgelegenheid, 1999-2006 236
Kans op een baan voor laagopgeleiden 236
Startende ondernemers 236
Filezwaarte 237
Breedbandverbindingen 237
Langdurige werkloosheid 237

Segregatie van langdurig werklozen 237
Jeugdwerkloosheid 238
Armoede 238
Creatieve bedrijfstakken 238
Kunstenaars 238
Leefbaarheid 239
Veiligheid 239
Culinaire kwaliteit 239
Culinaire diversiteit 239
Bereikbaarheid van banen per auto 240
Bereikbaarheid van banen per OV 240
Percentage koopwoningen 240
Huizenprijzen 240
Podiumkunsten 241
Theater 241
Klassieke muziek 241
Popmuziek 241
Filmhuizen 242
Boekwinkels 242
Rijksmonumenten 242
Musea 242

Deel IV Beschrijving van de indicatoren 243

Pagina 1 Algemene informatie 244
Pagina 2 Bevolkingssamenstelling 246
Pagina 3 Sociaal-economische positie 249
Pagina 4 Woonaantrekkelijkheid 251

Bronnen 255

Deel I

De betekenis van cultuur voor de stad

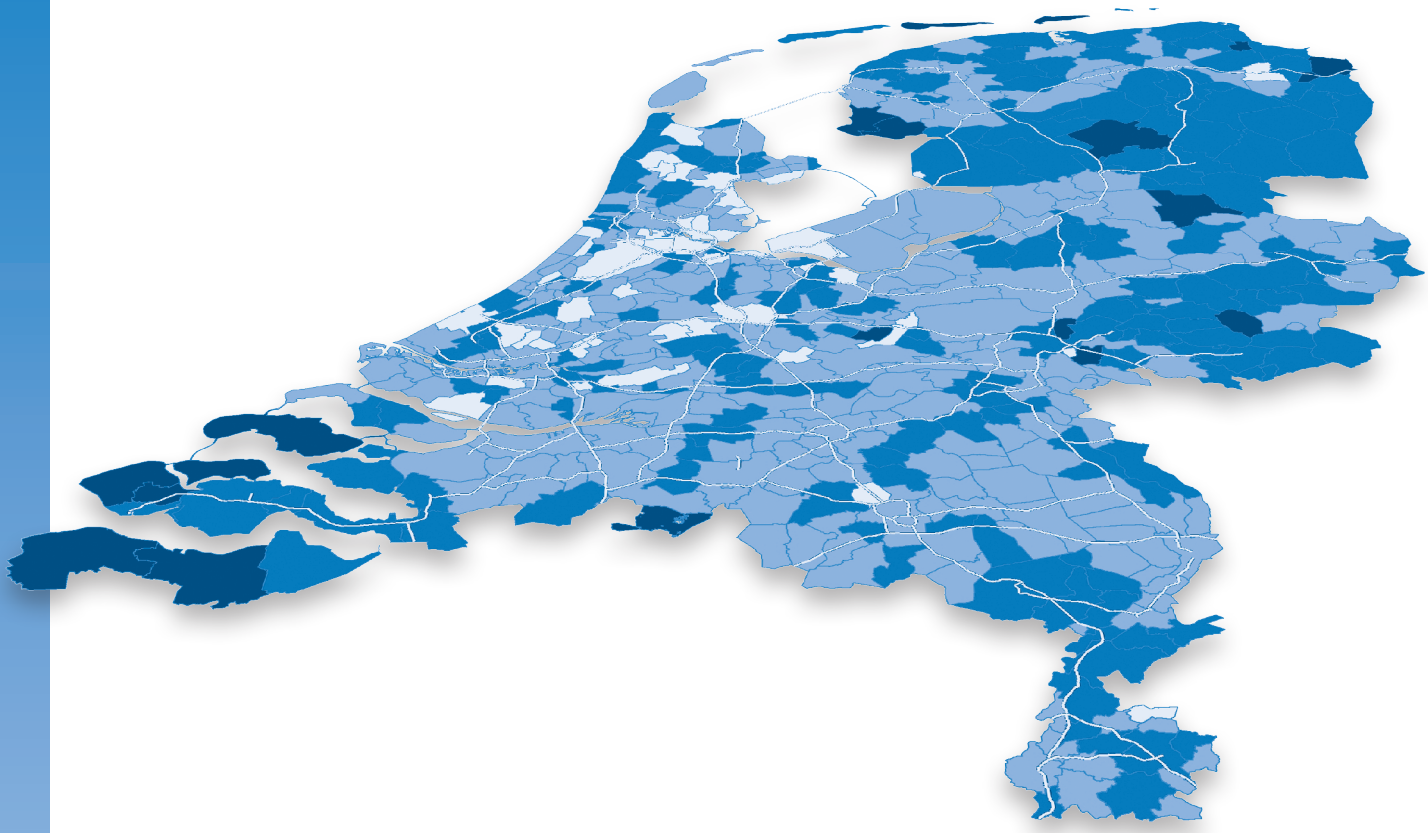

De betekenis van cultuur voor de stad

Gerard Marlet & Clemens van Woerkens

"De Kunst is geen regeringszaak" luidt de vaak aangehaalde uitspraak van Thorbecke waar hij vervolgens aan toevoegde: "*in zooverre de Regering geen oordeel, noch eenig gezag heeft op het gebied der kunst."* Die uitspraak is nog steeds illustratief voor de spagaat waarin cultuurbeleidsmakers verkeren; cultuur moet enerzijds autonoom zijn, maar anderzijds maatschappelijk zinvol om overheidssubsidies te kunnen legitimeren. Want de cultuursector is verslaafd aan overheidssubsidies en tegelijkertijd allergisch voor overheidsbemoeienis; de belastingbetaler mag dokken voor cultuur, maar zich niet bemoeien met de vraag of dat geld ook goed besteed wordt.
Sinds de cultuurnota van Rick van der Ploeg, waarin cultuur voor jongeren en allochtonen voorrang kregen bij het uitdelen van geld, lijkt er steeds meer aandacht te komen voor het maatschappelijk belang van cultuur. Het kabinet Balkenende IV wil zelfs het profijtbeginsel introduceren en het lijkt erop dat de maatschappelijke kostenbatenanalyse (mkba) ook bij cultuurinvesteringen haar intrede gaat doen.[1] Dat is ook logisch, want elke euro belastinginkomsten kan maar één keer worden uitgegeven. En waarom zou die euro op voorhand beter besteed zijn aan een theatergezelschap of muziekcentrum dan aan een snelweg, zwembad of aan belastingverlaging?
Dergelijke afwegingen spelen niet alleen op rijksniveau, maar ook lokaal. Ook lokale beleidsmakers worstelen met de vraag of geld gestopt moet worden in cultuur, fietspaden, parken of veiligheid. Als al voor cultuur wordt gekozen, is het nog de vraag of dat geld naar een groot cultureel project in de binnenstad, een megabioscoop aan de snelweg of kleinschalige cultuur in de wijk moet gaan. Die afweging kan alleen objectief worden gemaakt als het maatschappelijke nut van cultuur op een of andere manier kan worden berekend en gewaarborgd.

Deze ***Atlas voor gemeenten*** heeft cultuur als thema. Dat betekent niet alleen dat het culturele aanbod en de mate van cultuurdeelname in de 50 grootste gemeenten uitgebreid in kaart worden gebracht (zie de delen II en III van deze Atlas). Ook analyseert en inventariseert deze inleiding (deel I) de mogelijke betekenis van cultuur voor de stad. Wat is het belang van cultuur voor de stad? En hoe kunnen steden het beste investeren in cultuur?

Die vragen houden haast vanzelf een inperking van het begrip cultuur in. De stad bestaat immers bij de gratie van schaalvoordelen en locatiegebondenheid. Het gaat in deze inleiding dan ook om culturele instellingen en uitingen die locatiegebonden zijn, zoals theaters, musea, festivals, monumenten en architectuur. Het gaat dus niet om de ruime definitie van cultuur als een systeem van gedeelde normen en waarden. Ook gaat het niet over culturele uitingen via de publieke omroep of de nieuwe media. Van dat type cultuur wordt aangenomen dat ze voor elke stad in gelijke mate voorradig zijn en dus voor steden niet onderscheidend kunnen zijn, noch voor steden onderling, noch voor de stad ten opzichte van het ommeland.

1 G. Marlet, J. Poost, F. Laverman, 2007, De Kunst van investeren in Cultuur (SEO/Stichting Atlas voor gemeenten, Amsterdam/Utrecht).

1.1 Wat is het belang van cultuur voor de stad?

In de eerste strofe onder het kopje 'Kunst en cultuur' in het regeerakkoord van het kabinet Balkenende IV worden zo'n beetje alle mogelijke effecten van cultuur genoemd die voorkomen in de rijke nationale en internationale literatuur over dit thema. Kunst en cultuur zouden mensen verbinden en inspireren, ze zouden bijdragen aan de sociale samenhang en een vitale economie, ze zouden een bron zijn van creativiteit en het vestigingsklimaat versterken en ze zouden essentieel zijn voor het creëren van trots en gemeenschapsgevoel. Aan cultuur worden dus individuele, sociale en economische effecten toegeschreven.[2] De vraag is welke van die zegeningen van cultuur van belang zijn voor de stad. Deze paragraaf beschrijft en – waar mogelijk – meet daarom het belang van cultuur voor de stad aan de hand van vier categorieën effecten van cultuur.[3]

Cultuur zorgt voor individuele waardering en ontwikkeling

"All art is quite useless", weerde Oscar Wilde zijn critici af, *"the only excuse for making a useless thing is that one admires it intensely."* Hoewel de economische effecten van cultuur voor de stad meestal toegeschreven worden aan toerisme en de aantrekkingskracht op bedrijven, begint het belang van cultuur voor de stad in eerste instantie bij de bewondering en waardering van inwoners van de stad voor cultuur en het genot dat de (potentiële) cultuurconsument in de stad eraan beleeft.

Het ligt voor de hand daarbij vooral te denken aan het genot dat een bezoeker van een theater, museum of concertgebouw beleeft aan een optreden of mooi kunstwerk. Toch is dat effect van cultuur voor de stad ingewikkelder dan op het eerste gezicht zou lijken. Allereerst is dat genot voor de meeste mensen veel meer waard dan de (gesubsidieerde) prijs die bij de kassa wordt betaald. Dat verschil wordt in de economie het consumentensurplus genoemd. En bovendien blijken mensen niet alleen waarde te hechten aan het feitelijke bezoek van cultuur maar ook aan *de mogelijkheid* om van cultuur te kunnen gaan genieten. Niet alleen voor zichzelf, maar ook voor de overige gezinsleden en zelfs voor toekomstige generaties. De aanwezigheid van cultuur vertegenwoordigt met andere woorden een soort optiewaarde; alleen al de mogelijkheid om in de stad een theater te kunnen bezoeken waarderen mensen dus. Dat betekent bijvoorbeeld dat een theater niet vol hoeft te zitten om van waarde te zijn voor de stad.

Mensen in een stad blijken bereid te zijn om – naast het kaartje aan de kassa – extra belasting te betalen voor het instandhouden van een theater in de stad.[4] De omvang van die bereidheid om te betalen voor cultuur is niet gemakkelijk te berekenen, maar via een omweg blijkt dat toch mogelijk te zijn. Vanwege de optiewaarde en het consumentensurplus vinden mensen het namelijk belangrijk dat cultuur zich in de stad en/of woonomgeving bevindt, net als parken, goede scholen en veiligheid. Bovendien uit die aanwezigheid van cultuur zich in trots op de stad en woonomgeving en een gunstig imago van de stad. Er zijn zelfs studies die beweren dat mensen die deelnemen aan culturele activiteiten zich gelukkiger voelen en zowel mentaal als fysiek gezonder zijn.[5]

2 Indeling afgeleid van: G. Marlet, J. Poort, F. Laverman, 2007, De Kunst van investeren in Cultuur (SEO/Stichting Atlas voor gemeenten, Amsterdam/Utrecht).

3 Het gaat hier dus om de effecten van cultuur voor de stad. Voorzover dat daarmee geen overlap vertoont, blijft het belang van cultuur voor Nederland, alsmede voor het land in internationaal perspectief, in deze analyse buiten beschouwing.

4 Zie bijvoorbeeld: C. Throsby, 1982, Social and economic benefits from regional investment in arts facilities: theory and application.

5 Zie voor een overzicht: J. Ruiz, 2004, A literature Review of the evidence base for culture, the arts and sport policy (Social Research, Edinburgh), pp. 61-68.

Met die mogelijke (toekomstige) voordelen van cultuur in de stad (of wijk) houden mensen naar verwachting rekening in hun woongedrag. Dat woongedrag komt tot uitdrukking in de huizenprijzen. Mensen zijn – met andere woorden – bereid extra te betalen voor een huis in een stad met veel cultureel aanbod. Via die huizenprijzen is het dan ook – met de zogenoemde hedonische prijsmethode – mogelijk om de waarde van cultuur te berekenen.
Voor Nederland is in 2002 een begin gemaakt met een dergelijke analyse.[6] Op basis van de nieuwste versie van die modellen zouden inwoners van Amsterdam samen bereid zijn om per jaar zo'n € 5 miljoen voor een gemiddeld podium (theater of concertzaal) te betalen.[7] Dat bedrag ligt fors hoger dan de opbrengsten uit de kaartverkoop van een gemiddeld podium die al eens op circa € 250.000 per jaar zijn becijferd (zie tabel 1.1),[8] en lijken dan ook verreweg de belangrijkste baat van cultuur in de stad.[9]
Vermoedelijk heeft dat in de eerste plaats te maken met het feit dat langs de route van de woningprijzen een aantal effecten tegelijk wordt gemeten: het samenspel van consumentensurplus, optiewaarde en bestaanswaarde komt waarschijnlijk grotendeels of geheel in de woningprijzen terecht. Juist degenen die veel waarde hechten aan de mogelijkheid naar het Concertgebouw te gaan, zijn bereid om meer te betalen voor een woning in Amsterdam. Maar ook effecten op de sociale cohesie kunnen via een beter woonklimaat leiden tot hogere woningprijzen. Zelfs is het niet ondenkbaar dat mensen in hun betalingsbereidheid voor een woning in een culturele stad, bewust of onbewust, vooruitlopen op de wetenschap dat hun kinderen zich beter kunnen ontwikkelen, gezonder zijn, in veilige buurten wonen en meer kansen hebben op de arbeidsmarkt.

Cultuur stimuleert toerisme

De meeste studies die naar de economische effecten van cultuur voor de stad kijken, richten zich op de directe werkgelegenheidseffecten bij cultuurinstellingen én vooral het belang van cultuur voor het aantrekken van toeristen. De bezoekers van een theater, museum of festival geven immers niet alleen geld uit bij de kassa van die culturele instelling, maar ook in de plaatselijke horeca en, als ze van ver komen, de hotels. Op die manier stimuleren ze de stedelijke economie.
De economische effecten van toerisme en extra bestedingen lijken vooral van musea en cultureel erfgoed verwacht te mogen worden, want daar komen bezoekers van buiten de stad op af.[10] Er zijn, zowel in binnen- als buitenland, zeer uiteenlopende schattingen van dit type economische baten van cultuur.[11] Voor de Amsterdamse cultuursector is dat bestedingseffect al eens berekend

6 G. Marlet, I. Tames, 2002, Muziek in de stad (NYFER, Breukelen).

7 Enerzijds is dit een onderschatting van de maatschappelijke waardering voor theaters omdat hier alleen de betalingsbereidheid van mensen met een koopwoning is meegenomen en de waarde die mensen in een huurwoning aan cultuur in de stad hechten voorlopig op nul is gesteld. Anderzijds kan sprake zijn van een overschatting, omdat in meervoudige modellen die de verschillen in huizenprijzen moeten verklaren het risico van onderspecificatie op de loer ligt waardoor in de coëfficiënt van het theateraanbod mogelijk ook andere amenities in de stad die niet gekwantificeerd in het model konden worden opgenomen meegewogen worden.

8 KPMG, 1996, De kunsten gewaardeerd. De maatschappelijke en economische betekenis van de professionele kunsten voor Amsterdam.

9 Dit zou ook een legitimering van het profijtbeginsel kunnen zijn, hoewel hier allerlei haken en ogen aan zitten. Zie ook: G. Marlet, J. Poort, F. Laverman, 2007, De kunst van investeren in cultuur (SEO / Stichting Atlas voor gemeenten, Amsterdam / Utrecht).

10 Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen, 2006: Destinatie Holland. De buitenlandse toerist nader bekeken (Leidschendam).

11 Bijvoorbeeld in: C. Mitchell, 1993, Economic Impacts of the Arts: Theatre Festivals in Small Ontario Communities, in: Journal of Cultural Economics, 17, pp. 55-67; J. Palmer, 2002, Bread and Circusses: The local Benefits of Sports and Cultural Businesses, C.D. Howe Institute Commentary, 161; SEO, 1985, De economische betekenis van professionele kunst in Amsterdam; STOGO, 1993, De economische betekenis van de professionele kunst in Utrecht; KPMG, 1996, De kunsten gewaardeerd. De maatschappelijke en economische betekenis van de professionele kunsten voor Amsterdam.

op € 16 per museumbezoeker en € 1,50 per theaterbezoeker. Het gemiddelde bestedingseffect voor een theater in Amsterdam kwam zo uit op circa € 60.000, en voor een gemiddeld museum op € 1,8 miljoen per jaar.[12]

Dergelijke bedragen gelden voor de Amsterdamse musea, maar mogen zeker niet zomaar doorgetrokken worden naar andere steden. Vanwege de schaalvoordelen en het imago van die stad zal een (extra) museum in Amsterdam naar verwachting veel meer (internationale) toeristen trekken dan een museum in een andere stad. Tussen musea en monumenten zijn dan ook grote verschillen te verwachten als het gaat om het effect op toerisme. Het succesverhaal van Guggenheim in het Noord-Spaanse Bilbao, verantwoordelijk voor een toename van het aantal toeristen in Bilbao met meer dan 50% in 3 jaar,[13] zal op weinig andere musea van toepassing zijn en al helemaal niet opgaan voor kleine musea die gericht zijn op de lokale of regionale cultuur en geschiedenis, waarvan de bestedingseffecten eerder in de buurt van nul zullen liggen (zie tabel 1.1).

Cultuur is een vestigingsfactor

Lange tijd werden investeringen in cultuur vooral gelegitimeerd met bovengenoemde bestedingseffecten in combinatie met de claim dat cultuur bedrijven zou aantrekken. Cultuur als vestigingsfactor dus. De empirische bewijsvoering voor die claim is echter verre van overtuigend. In vrijwel alle ranglijstjes op basis van enquêtes die naar de belangrijkste vestigingsfactoren van bedrijven vragen, bungelt de aanwezigheid van cultuur onderaan.[14] Beschouwd vanuit de productiefunctie voor bedrijven ligt het ook niet erg voor de hand dat zij rechtstreeks op cultuur zouden afkomen. Afgezien van het heilzame effect van een avondje Concertgebouw of Circustheater voor een zakenrelatie, is het moeilijk te bedenken hoe ze daarmee hun winst zouden kunnen vergroten.

Er is echter één belangrijke uitzondering. Bedrijven kunnen in hun vestigingsgedrag anticiperen op het woonklimaat in een stad of regio waar hun potentiële werknemers op afkomen.[15] Want juist de link tussen cultuur en de aantrekkingskracht van een stad of regio op een hoogopgeleide, creatieve bevolking is overtuigend aan te tonen. Dat geldt ook voor de relatie tussen de aanwezigheid van een hoogopgeleide, creatieve bevolking in een stad of regio en de groei van de werkgelegenheid. Verschillende studies in binnen- en buitenland tonen aan dat mensen, vooral mensen met een hogere opleiding,[16] willen wonen in steden met een gevarieerd cultureel aanbod. Met name tussen de aanwezigheid van podiumkunsten en het aantrekken van bevolking naar een stad is een verband aangetoond.[17]

12 Dat verschil tussen musea en theaters komt omdat het bij bestedingseffecten gaat om bestedingen van mensen van buiten de stad, die zonder de culturele instelling geen geld in de stad zouden hebben uitgegeven. Bestedingen van stedelingen zelf die naar het theater gaan, vallen niet onder de economische effecten van cultuur, omdat ervan wordt uitgegaan dat die bezoekers de bestedingen ook zonder de aanwezigheid van het theater gedaan had.

13 Plaza, 2000, Evaluating the influence of a large cultural artefact in the attraction of tourism: the Guggenheim Museum Bilbao Case Study.

14 J. Heilbrun, C. Gray, 1998, The economics of art and culture, an American perspective (Cambridge University Press, Cambridge); B. Grabow, 1989, Weiche Standortfaktoren.

15 D. Cwi, 1980, The role of the arts in urban economic development (Economic Research Division, Washington DC), S. Zukin, 1995, The cultures of cities (Oxford, Blackwell Publishers); Engert, 1997, Kunst, Kultur und Kreativitat in einer Metropole.

16 E. Coslor, 2001, Work hard, play hard: the role of nightlife in creating dynamic cities.

17 E. Glaeser, J. Kolko, A. Saiz, 2001. Consumer City, in: Journal of Economic Geography, pp.27-50; T. Clark, 2003, Urban amenities: lakes, opera, and juice bars do they drive development?, in: The city as an entertainment Machine, Reserach in Urban Policy, 9, pp. 103-140.

Figuur 1.1 Een creatieve, hoogopgeleide bevolking gaat samen met meer werkgelegenheidsgroei in de stad…

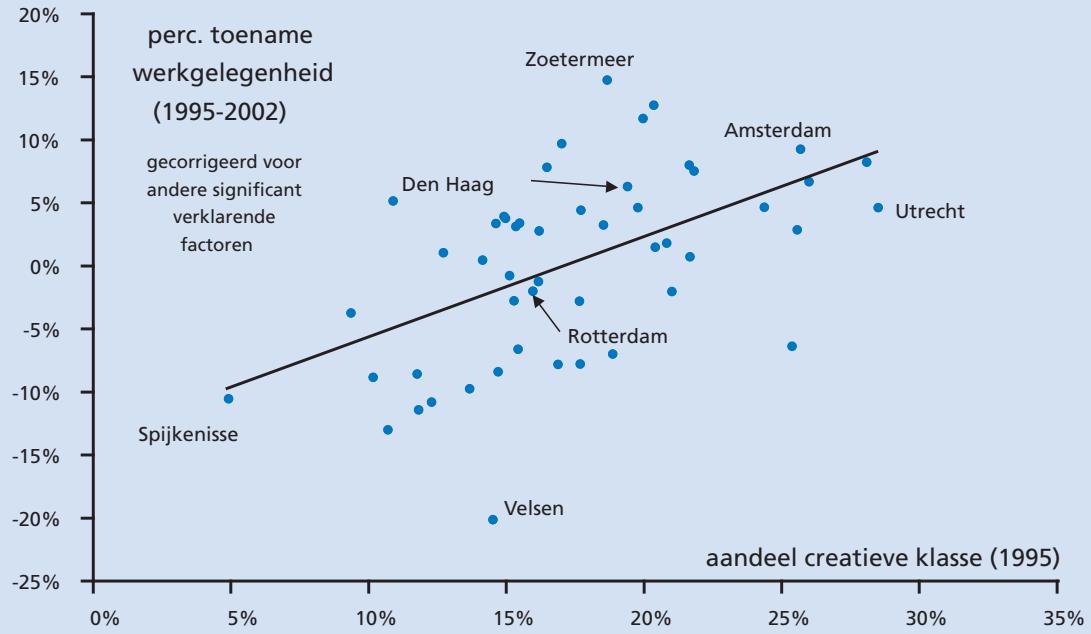

De figuur toont het gestileerde resultaat van een meervoudige regressieanalyse.
Zie de ranglijsten in deel III van deze Atlas voor de positie van alle gemeenten in de grafiek op de indicatoren op de x-as en de y-as.

Figuur 1.2 …en die creatieve hoogopgeleide bevolking woont vooral in steden met veel cultuur.

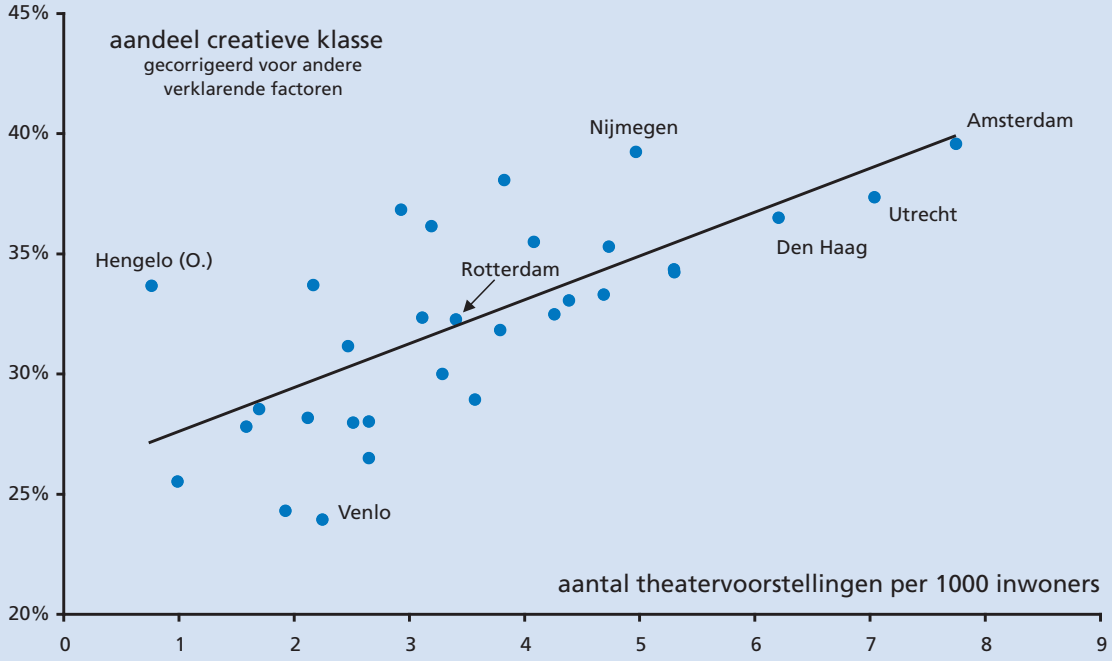

De figuur toont het gestileerde resultaat van een meervoudige regressieanalyse.
Zie de ranglijsten in deel III van deze Atlas voor de positie van alle gemeenten in de grafiek op de indicatoren op de x-as en de y-as.

Figuur 1.1 laat zien dat in steden in Nederland met veel creatieve, hoogopgeleide mensen onder de bevolking de werkgelegenheid gemiddeld genomen meer toeneemt, en figuur 1.2 laat zien dat die creatieve hoogopgeleide bevolking vooral woont in steden met veel cultuur. Het economische belang van cultuur als vestigingsfactor loopt dus niet direct van cultuur naar het aantrekken van bedrijven, maar *indirect* via de aantrekkingskracht van cultuur op hoogopgeleide, creatieve mensen.[18]
In Nederland blijken overigens niet alleen steden met veel theaters en concertzalen (zoals getoond in figuur 1.2), maar ook steden met veel historisch erfgoed (gemeten als het aantal rijksmonumenten) in trek te zijn bij hoogopgeleiden. Musea en festivals in de stad blijken die aantrekkingskracht niet meetbaar te vergroten.[19]

Cultuur in de stad kan behalve via het aantrekken van hoogopgeleide, creatieve mensen in theorie nog op een tweede manier de voorraad *human capital* vergroten. De aanwezigheid van culturele instellingen zoals theaters, maar bijvoorbeeld ook horeca in de esthetisch aantrekkelijke omgeving van een historische binnenstad, zijn dé plekken waar creatieve, hoogopgeleide mensen elkaar ontmoeten, ideeën uitwisselen, en zo elkaars kennis en creativiteit en het onderlinge vertrouwen vergroten. Cultuur is in die visie een ontmoetingsplaats en een broedplaats voor nieuwe ideeën.[20] Als bedrijven die ideeën vervolgens te gelde weten te maken, leidt die kennisaccumulatie tot meer economische voorspoed in de stad, de regio en/of het land waar de culturele instellingen zich bevinden.

Cultuur emancipeert, integreert en bevordert de sociale cohesie

In de internationale wetenschappelijke literatuur wordt het sociale belang van cultuur breed uitgemeten. Cultuur zou mensen een spiegel voorhouden, in aanraking brengen met afwijkende denkbeelden en hen daardoor tolerant en flexibel maken. Dat zou o.a. via een grotere flexibiliteit en meer productiviteit op de werkvloer te merken zijn. Op basis van die veronderstelling is in een internationale cross-sectie-analyse bijvoorbeeld gemeten dat de economische groei in landen met veel cultureel erfgoed (*world cultural heritage* volgens Unesco) gemiddeld hoger is dan in landen met minder erfgoed.[21]
Dergelijke sociale effecten lijken misschien minder relevant vanuit het perspectief van de stad, maar ook voor de directe woonomgeving kan cultuur volgens deze visie belangrijk zijn; als cultuur bevolkingsgroepen integreert, heeft dat mogelijk positieve effecten op de sociale samenhang en de leefbaarheid in de buurt. Bovendien kunnen culturele evenementen naar verluid de trots op de eigen cultuur en de buurt vergroten en zo het zelfvertrouwen en de collectieve identiteit versterken.[22]

18 Zie ook; G. Marlet, C. van Woerkens, 2004, Skills and creativity in a Cross-section of Dutch Cities, Discussion Paper Series 04-29, Utrecht School of Economics, Universiteit Utrecht [FORTHCOMMING IN URBAN STUDIES].

19 G. Marlet, I. Tames, C. van Woerkens, 2006, Cultuur als vestigingsfactor, in: S. Raes, B. Hofstede, 2006, Creatief vermogen. De economische potentie van cultuur en creativiteit (Elsevier, Den Haag); G. Marlet, C. van Woerkens, 2005, Tolerance, aesthetics, amenities or jobs? Dutch city attraction to the creative class, Discussion Paper Series 05-33, Utrecht School of Economics, Universiteit Utrecht.

20 J. Jacobs, 1984, Cities and the wealth of nations (New York, Random House); S. Zukin, 1995, The cultures of cities (Oxford, Blackwell Publishers); R. Florida, 2002, The rise of the creative class, and how it's transforming work, leisure, community and everyday life (Basic Books, New York).

21 J. R. Faria, M. Leon-Ledesma, 2004. Cultural heritage and growth.

22 D.J. Costello, 1998. The economic and social impact of the Arts on Urban Community Development. Thesis (Ph. D.)–University of Pittsburgh); J. Stanziola, 1999, Arts, government and community revitalization, Ashgate: Aldershot, U.K).

Cultuur wordt beleidsmatig dan ook steeds vaker ingezet voor de aanpak van achterstandswijken en speelt ook een rol in de aanpak van probleemwijken die het nieuwe kabinet ambieert.[23] Verschillende studies beweren inderdaad dat deelname aan culturele activiteiten in de buurt leidt tot meer zelfvertrouwen, meer sociale contacten en een groter gevoel van veiligheid in en tevredenheid met de woonomgeving. Er zijn zelfs studies die beweren dat jongeren die deelnemen aan culturele activiteiten minder vaak crimineel zijn.[24] Door het gebrek aan landsdekkende data over cultuur in de buurt en cultuureducatie op school beperkt empirisch onderzoek naar de sociale effecten van cultuur zich tot op heden echter noodgedwongen tot case studies. Die case studies leveren vooralsnog geen overtuigende bewijzen op voor die veronderstelde sociale effecten van cultuur.[25]

Onderstaande tabel (1.1) vat alle in deze paragraaf genoemde effecten van cultuur voor de stad samen, en geeft waar mogelijk een globale inschatting van de orde van grootte van die effecten in euro's.

Tabel 1.1 Mogelijke welvaartseffecten van cultuur voor de stad

	Podiumkunsten	Musea	Festivals	Monumenten en historisch erfgoed
Opbrengst uit kaartverkoop	€	€	0	0
Consumenten-surplus, optiewaarde en vergroting aantrekkingskracht van de stad	€€€	0/?	0/?	€€
Bestedingen van toeristen	€	0/€€€	€	€
Sociale effecten	?	?	?	0

De tabel biedt geen uitputtend overzicht, maar beperkt zich tot de effecten van cultuur die naar verwachting het belangrijkst zijn voor de stad. Waar mogelijk zijn indicaties gegeven van de orde van grootte van de effecten in euro's. Die indicaties zijn verre van volledig en de genoemde verhoudingen behoeven verdere verfijning; voor een volledige vulling van het schema is nog veel specifiek Nederlands empirisch onderzoek nodig. De verhoudingen en – waar die ontbreken – de plussen en minnen, bieden echter al wel een interessante aanzet voor een afwegingskader voor stedelijke investeringen in cultuur. Zo blijkt uit de tabel dat musea vooral belangrijk zijn voor een stad als daar toeristen op afkomen. Het belang van de aanwezigheid van podiumkunsten

23 Zie voor een uitgebreide analyse van de problemen in Nederlandse wijken: G. Marlet, C. Van Woerkens, 2007: Op weg naar Early Warning. Omvang, oorzaak en ontwikkeling van problemen in de wijk (Stichting Atlas voor gemeenten, Utrecht).

24 Zie voor een overzicht: J. Ruiz, 2004, A literature Review of the evidence base for culture, the arts and sport policy. *Social Research*. pp. 61-68.

25 F. Haanstra, 2000, Dutch Studies of the Effects of Arts Education Programs on School Success, in: Studies in Art Education, 42, 1, pp. 20-35.

hangt daarentegen vooral af van de waardering van de inwoners van de stad zelf en de vergrote aantrekkingskracht van de stad. De volgende paragraaf gaat op basis van dit afwegingskader verder in op de kunst van investeren in cultuur in de stad.

1.2 De kunst van investeren in cultuur

Ondanks de vrij uitvoerige opsomming van het maatschappelijk belang van cultuur richten de voorgenomen beleidsmaatregelen onder het kopje 'Kunst en cultuur' in het regeerakkoord van het kabinet Balkenende IV zich vooral op de hierboven besproken sociale functie van cultuur, zoals op wat de Raad voor Cultuur 'cultureel burgerschap' noemt.[26] Zoals uit de inventarisatie in de voorgaande paragraaf al bleek, lijken vooralsnog echter vooral de individuele en economische effecten van cultuur meetbaar van belang te zijn voor (de inwoners van) de stad.
Maar landelijk cultuurbeleid is dan ook niet primair gericht op dat lokale belang, hoewel de implicaties daarvan voor de verschillen tussen steden natuurlijk wel van groot belang kunnen zijn. Zo is de eventuele uitbreiding van het aantal lokale theatergezelschappen zonder reisverplichting gunstig voor de stad waar die zich gaan vestigen, maar ongunstig voor de omliggende steden die buiten de boot vallen. De grootste investeringen in locatiegebonden culturele instellingen vinden echter niet plaats door de rijksoverheid, maar door de lokale overheid. Gezien de reikwijdte van de effecten van cultuur is dat (met uitzondering van musea) vanuit economisch en welvaartstheoretisch perspectief ook terecht. De vraag is vervolgens hoe die lokale overheden het beste in cultuur kunnen investeren.[27]
Daarom volgen hierna enkele bespiegelingen over die hoe-vraag, waarbij de vier effecten van cultuur op de stad (zie tabel 1.1) impliciet het afwegingskader vormen. Die bespiegelingen zijn gestructureerd aan de hand van drie mogelijke beleidsafwegingen en dilemma's voor het stedelijke cultuurbeleid.

1.2.1 Deelname of aanbod?

Een deel van de in de vorige paragraaf gepresenteerde effecten loopt via (actieve of passieve) *deelname* aan cultuur, voor een ander deel is de *aanwezigheid* van cultuur in de stad voldoende om het effect te laten optreden. Die aanwezigheid van (*presence*) en deelname aan cultuur (*participation*) zijn in een Amerikaanse studie al eens als de belangrijkste onderdelen van de culturele vitaliteit van steden en wijken genoemd.[28] In onderstaand schema zijn de vier besproken hoofdeffecten van cultuur gerangschikt als mogelijke uitkomst van deelname aan cultuur en/of de aanwezigheid van cultuur in de stad.

26 Raad voor cultuur, 2007, Innoveren, participeren! Advies agenda cultuurbeleid & culturele basisinfrastructuur (Den Haag).

27 Zie voor bespiegelingen over deze vraag vanuit een nationaal perspectief en in het kader van een maatschappelijke kostenbatenanalyse (mkba) voor cultuur: G. Marlet, J.Poort, F.Laverman, 2007, De kunst van investeren in cultuur (SEO / Stichting Atlas voor gemeenten, Amsterdam / Utrecht).

28 M. Jackson, F. Kabwasa-Green, J. Herranz, 2006, Cultural Vitality in communities: interpretation and indicators (The Urban Institute, Washington).

Tabel 1.2 Waar komen de effecten van cultuur vandaan?			
	Actieve deelname	Passieve deelname	Aanwezigheid van cultuur
Cultuur zorgt voor individuele waardering en ontwikkeling	●	●	●
Cultuur emancipeert, integreert en bevordert de sociale cohesie	●	●	
Cultuur trekt toeristen en bestedingen aan		●	●
Cultuur is een vestigingsfactor			●

De individuele waardering voor cultuur (en de afgeleide effecten op persoonlijke ontwikkeling) lijkt op het eerste gezicht afhankelijk van actieve of passieve deelname aan cultuur van die inwoner van de stad, maar die is niet noodzakelijk. Puur aan de aanwezigheid van cultuur wordt zoals gezegd door veel mensen al waarde toegekend: de optiewaarde. Ofwel: de mogelijkheid om er 'gebruik' van te kunnen maken. Bovendien waarderen mensen de esthetiek van monumenten, architectuur en cultureel erfgoed in de stad.
De sociale effecten van cultuur op de integratie van verschillende bevolkingsgroepen en de sociale samenhang in stad of wijk loopt wel vooral via (actieve) deelname.[29] Voor toeristische bestedingen in de stad lijkt (passieve) deelname noodzakelijk, hoewel ook de aanwezigheid van cultureel erfgoed zoals mooie architectuur en een historische binnenstad voldoende is om toeristen naar de stad te lokken.[30] Ook voor de aantrekkingskracht van cultuur op verhuizende bedrijven en huishoudens is de aanwezigheid van cultuur in de stad voldoende en daadwerkelijke deelname niet noodzakelijk.

De effecten die aan cultuur in de stad worden toegeschreven lopen dus enerzijds via deelname aan cultuur. Anderzijds lopen ze ook simpelweg via de aanwezigheid van cultuur in de stad, het aanbod dus. Om te weten welke steden en gemeenten in Nederland het meest profiteren van cultuur zijn dus twee vragen van belang: Waar is het culturele aanbod het grootst? En in welke steden nemen de inwoners het meest deel aan cultuur?

29 J. Guetzkow, 2002, How the Arts Impact Communities: An introduction to the literature on arts impact studies. *Working Paper Series*, 20. (Princeton: Center for Arts and Cultural Policy Studies), p. 5.

30 Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen, 2006, Destinatie Holland. De buitenlandse toerist nader bekeken (Leidschendam).

In de kaarten 1.1 en 1.2 is het aanbod van theaters en musea voor heel Nederland in kaart gebracht (zie deel IV van deze Atlas voor een bespreking van de gebruikte data). De kaarten beperken zich niet tot het aanbod in de gemeente zelf, maar nemen ook het aanbod in de omliggende gemeenten mee, voorzover dat binnen acceptabele reistijd ligt (op basis van een zogenoemd ruimtelijk gemiddelde).
Uit kaart 1.1 blijkt dat het aanbod concerten en theatervoorstellingen het grootst is voor de inwoners van de steden, en van suburbane gemeenten net buiten de steden. Vooral in de regio's Amsterdam en Utrecht kent de culturele infrastructuur een hoge dichtheid. Voor de inwoners van de noordvleugel van de Randstad is het culturele aanbod naar verwachting ongeveer eens zo groot als voor de inwoners in de zuidvleugel. Buiten de Randstad concentreren de podiumkunsten zich in Groningen, Nijmegen en in de Brabantse steden (zie ook de ranglijsten in deel III van deze Atlas). Ondanks dat de meeste musea zich in de steden bevinden, blijkt de regionale beschikbaarheid van musea per inwoner vaak juist in de gemeenten buiten de steden, en buiten de Randstad, groot te zijn (kaart 1.2). Vooral in het noorden van het land en in delen van Overijssel en Gelderland, hebben de inwoners relatief veel musea 'tot hun beschikking'. Het zuiden van het land blijft daar duidelijk bij achter.

In de kaarten 1.3 en 1.4 is het cultuurbereik per gemeente in kaart gebracht (zie deel IV van deze Atlas voor een bespreking van de gebruikte data). Welk deel van de bevolking in de stad of gemeente gaat hoe vaak naar een museum of een theatervoorstelling?
Uit kaart 1.3 blijkt dat het bezoek aan podiumkunsten in de steden hoger is dan in het ommeland. Inwoners van steden bezoeken jaarlijks gemiddeld ongeveer vijftig procent vaker een concert of theater dan inwoners van overige gemeenten. Het cultuurbereik in suburbane gemeenten dichtbij de grote steden is weer hoger dan dat in de meer landelijk en perifeer gelegen gemeenten. Dat heeft behalve met het gemiddeld hogere opleidingsniveau te maken hebben met het goed bereikbare aanbod in de steden (zie tabel 1.3).
Tussen de steden bestaan belangrijke verschillen. Van de grote steden in de Randstad blijken vooral de inwoners van Utrecht en Amsterdam frequente theaterbezoekers te zijn. De Rotterdammer gaat gemiddeld half zo vaak naar voorstellingen en het cultuurbereik in Den Haag ligt daartussenin. Die verschillen worden voor het grootste deel verklaard door de bevolkingssamenstelling van die steden (zie tabel 1.3).
Uit kaart 1.4 blijkt tot slot dat ook het museumbezoek in steden gemiddeld hoger is dan in het ommeland, maar het verschil is minder geprononceerd dan bij het bezoek aan theaters en concerten. De bevolking van steden is weliswaar gemiddeld hoogopgeleid, maar in steden wonen gemiddeld ook veel jongeren. Terwijl juist de bevolkingsgroep vanaf veertig jaar veel musea blijkt te bezoeken (zie tabel 1.3). Daarom is juist ook in kleinere gemeenten in Gelderland en Overijssel het museumbezoek opvallend hoog. Het relatief hoge museumbezoek in Gelderland wordt bovendien verklaard door het relatief grote museumaanbod in die regio (zie kaart 1.2). In veel andere regio's zijn er – ondanks het feit dat het museumbezoek deels afhankelijk is van het aanbod – naar verwachting juist belangrijke verschillen tussen het museumbezoek en het regionale aanbod van musea. Die verschillen tussen vraag en aanbod zijn in elk geval groter dan bij concerten en theatervoorstellingen.

Kaart 1.1 Aanbod podiumkunsten

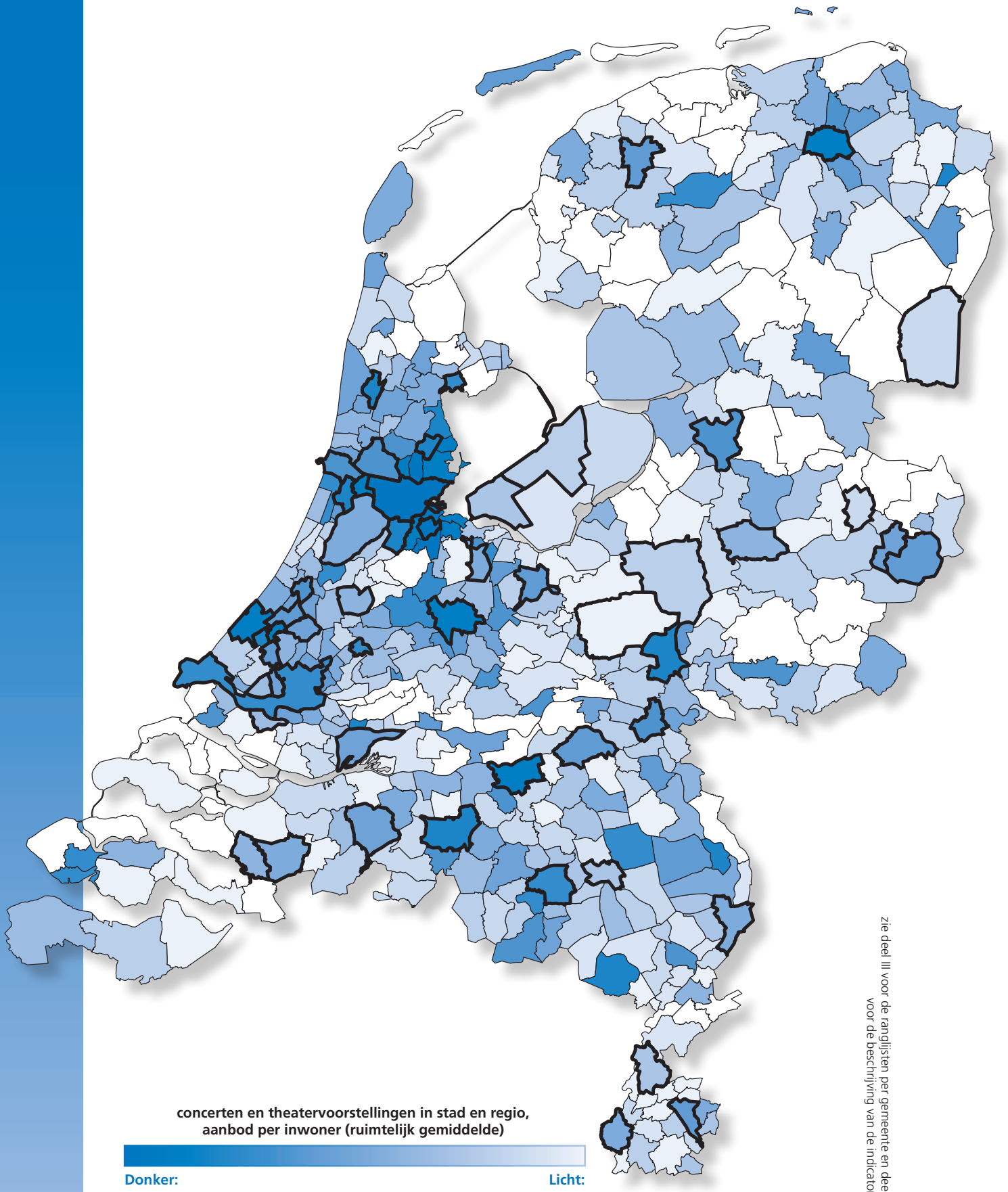

concerten en theatervoorstellingen in stad en regio, aanbod per inwoner (ruimtelijk gemiddelde)

Donker:
de inwoners van de gemeente hebben relatief veel aanbod binnen handbereik

Licht:
de inwoners van de gemeente hebben relatief weinig aanbod binnen handbereik

zie deel III voor de ranglijsten per gemeente en deel IV voor de beschrijving van de indicatoren

Kaart 1.2 Aanbod musea

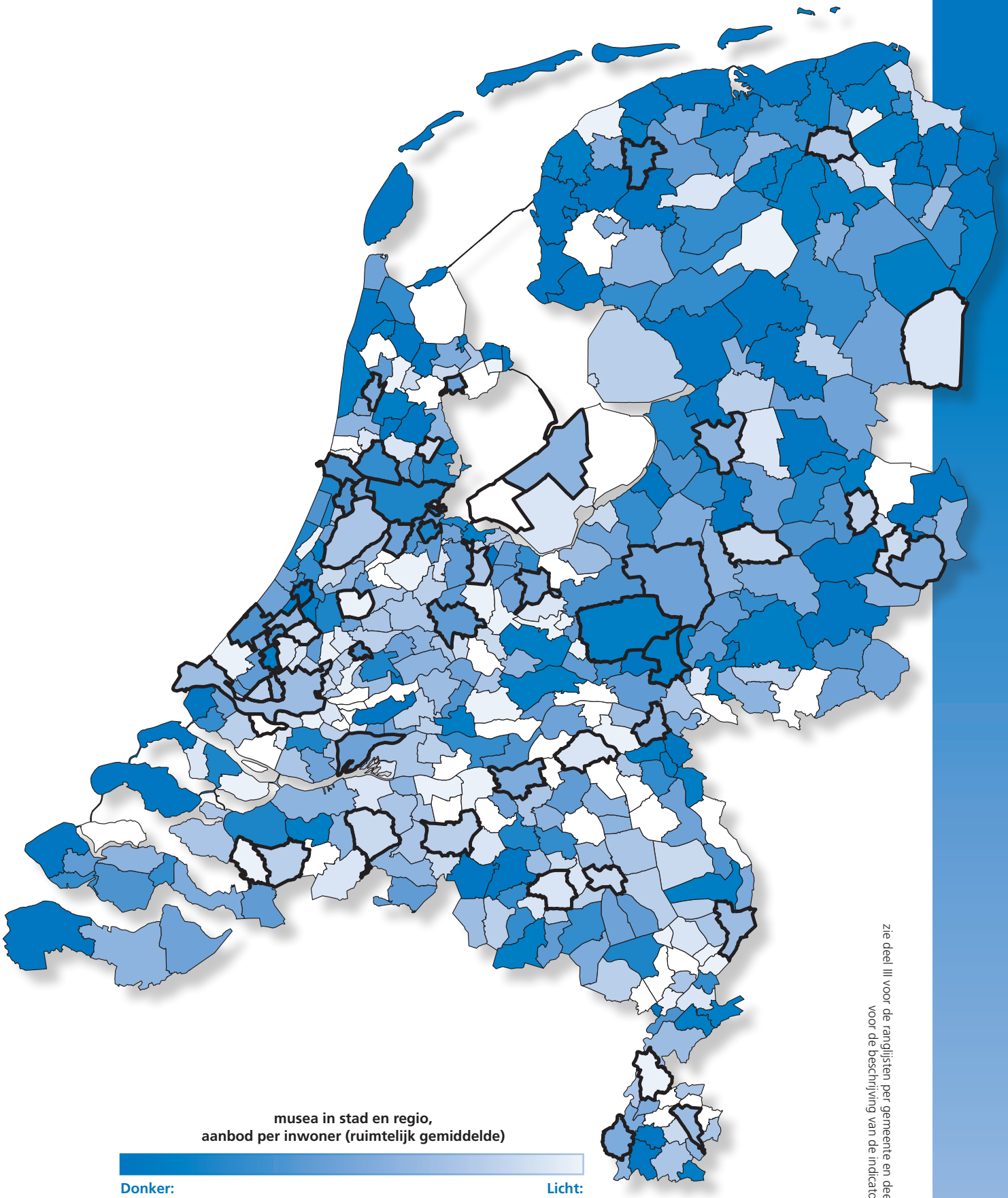

musea in stad en regio,
aanbod per inwoner (ruimtelijk gemiddelde)

Donker:
de inwoners van de gemeente hebben relatief veel aanbod binnen handbereik

Licht:
de inwoners van de gemeente hebben relatief weinig aanbod binnen handbereik

zie deel III voor de ranglijsten per gemeente en deel IV voor de beschrijving van de indicatoren

Kaart 1.3 Theater- en concertbezoek

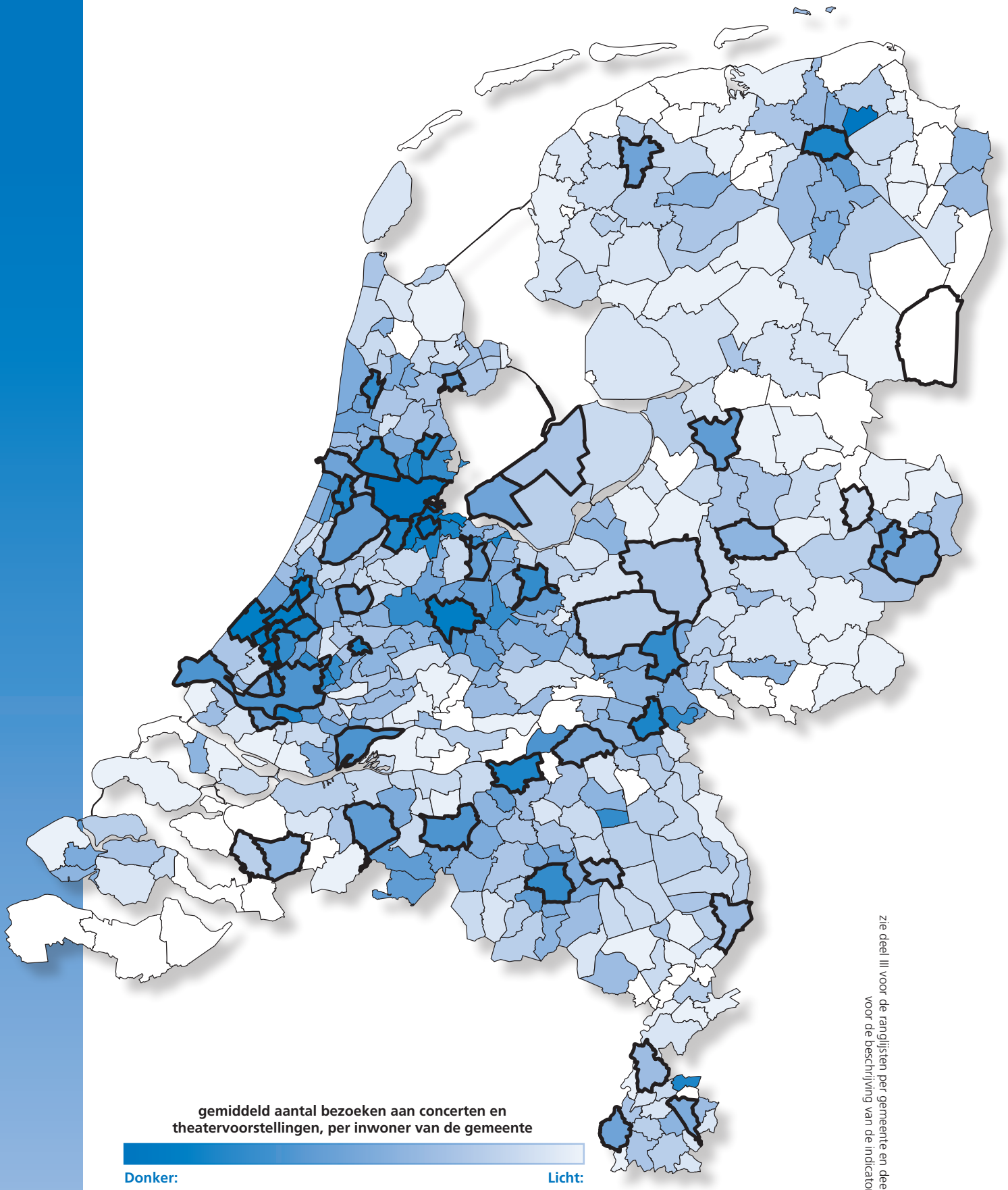

gemiddeld aantal bezoeken aan concerten en theatervoorstellingen, per inwoner van de gemeente

Donker:
relatief veel theater- en concertbezoek

Licht:
relatief weinig theater- en concertbezoek

zie deel III voor de ranglijsten per gemeente en deel IV voor de beschrijving van de indicatoren

Kaart 1.4 Museumbezoek

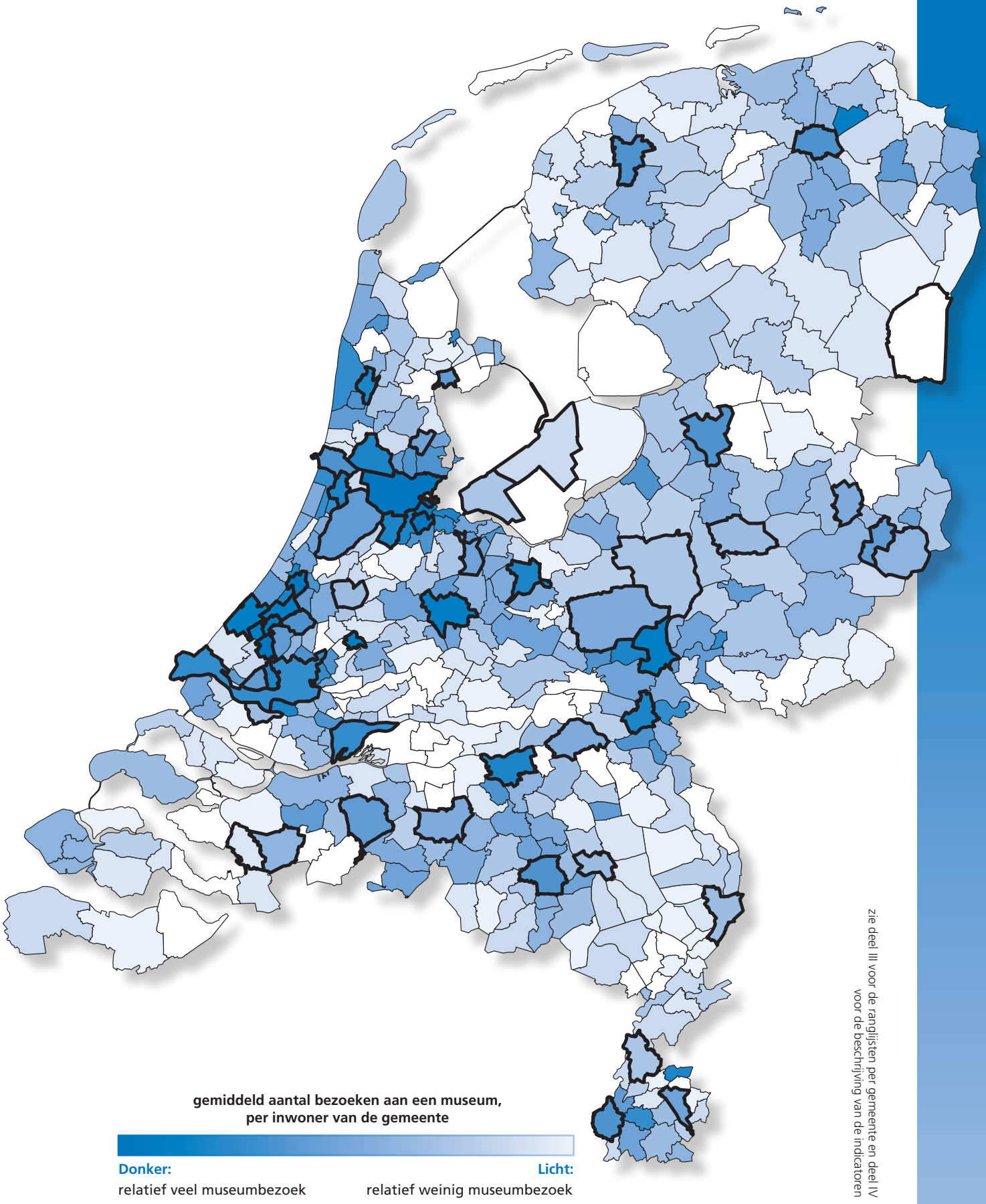

zie deel III voor de ranglijsten per gemeente en deel IV voor de beschrijving van de indicatoren

Tabel 1.3 Wat verklaart het cultuurbereik (passieve deelname) in een stad?		
	Theater- en concertbezoek	Museum-bezoek
Aanbod podiumkunsten (ruimtelijk gemiddelde)	+	
Museumaanbod (ruimtelijk gemiddelde)		+
Aandeel bevolking < 30 jaar	+	
Aandeel bevolking 30-50 jaar	-	
Aandeel bevolking 40+		+
Aandeel bevolking met middelbare en hogere opleiding	+	+
Aandeel bevolking met middelbare en hogere opleiding in steden met veel cultuuraanbod	+	+
Aandeel niet-westerse allochtonen	-	

+ Significant positief van invloed op cultuurdeelname
- Significant negatief van invloed op cultuurdeelname

De gepresenteerde kaarten laten niet alleen zien welke steden en gemeenten op het moment het meeste baat hebben bij de culturele landkaart van Nederland. Ze kunnen echter ook aanknopingspunten bieden voor het culturele investeringsprogramma in steden en regio's. Die investeringen zouden zich kunnen concentreren op de punten waar het in een bepaalde stad op dit moment aan ontbreekt: aanbod of deelname. Het is echter niet gezegd dat investeringen in aanbod in steden met weinig aanbod de beste investering is. Dat zal sterk afhangen van het soort cultuur en de vraag hoe belangrijk schaalvoordelen zijn (zie hierna). Bovendien lijkt in de meeste gevallen een combinatie van investeringen in aanbod en deelname het beste recept omdat beide sterke interactie met elkaar vertonen. Zo verhoogt deelname aan cultuur op jonge leeftijd de waarde die mensen op latere leeftijd toekennen aan de aanwezigheid van cultuur in de stad.[31] Investeren in deelname levert dus niet alleen de daaraan in tabel 1.2 toegeschreven effecten op, maar zal ook de waarde van de aanwezige cultuur in de stad (het consumentensurplus en de optiewaarde) op termijn verhogen. En omgekeerd is de mate waarin de stedelijke bevolking deelneemt aan cultuur – naast de karakteristieken van die bevolking – voor een deel weer afhankelijk van het aanbod in stad en regio (zie tabel 1.3).

1.2.2 Wijk, stad of regio?

Als de keuze van een stad valt op investeringen in het culturele aanbod is vervolgens het schaalniveau van die investeringen van groot belang. Moet geïnvesteerd worden in cultuur in wijken? Of juist in de binnenstad? Of kan geprofiteerd worden van het aanbod in naburige steden?
Investeren in cultuur in wijken lijkt op dit moment in de mode te zijn. Leefbaarheid in wijken is in Nederland weer een actueel thema; het kabinet Balkenende IV wil van de Nederlandse probleemwijken in tien jaar tijd prachtwijken maken. Behalve de sloophamer wordt ook cultuur

31 L. Lévy-Garboua, C. Montmarquette, 2002, The demand for the arts. *Cirano Scientific Series*.

vaak ingezet in het wijkenbeleid. Zoals in paragraaf 1.2 is beschreven worden aan cultuur weleens positieve effecten op de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijk toegeschreven. Bovendien kan cultuur zorgen voor *gentrification* (zie pagina 26) en regeneratie van de wijk. Maar betekent dat ook automatisch dat investeringen zich het beste kunnen richten op cultuur in de wijk, in plaats van cultuur in de binnenstad of de regio?

Dat is nog maar de vraag. Over de effectiviteit van cultuur in de buurt is nog onvoldoende bekend (zie paragraaf 1.1). In elk geval blijkt dat een theater in de stad wel en een theater in de wijk niet (extra) meetbaar van invloed is op de aantrekkingskracht van die wijk. Met andere woorden: als het gaat om woonaantrekkelijkheid profiteren alle wijken in de stad van een theater in de stad, maar de wijk waarin dat theater ligt, profiteert niet meer dan de andere wijken in de stad (zie tabel 1.4).
Vanwege de schaalvoordelen is er dan ook veel voor te zeggen om het culturele aanbod juist in de binnensteden te blijven concentreren. Vanuit het perspectief van het kasboek van het theater zelf is een goed bereikbare locatie buiten de stad misschien optimaal. Vanuit het perspectief van het belang van de stad zou echter bijvoorbeeld de Utrechtse investering in de uitbreiding van Muziekcentrum Vredenburg ('het Muziekpaleis') weleens veel effectiever kunnen zijn dan een investering in een theater in de nieuwe wijk Leidsche Rijn. Bij dit soort afwegingen hoeven een optimaal rendement van het een theater en optimalisering van het maatschappelijk belang voor de stad dus niet parallel te lopen.
Ook het regionale aanbod podiumkunsten (zoals opgenomen in kaart 1.1) blijkt overigens van invloed te zijn op de aantrekkingskracht van een stad (zie tabel 1.4). Dat betekent dus dat Haarlemmermeer meeprofiteert van het aanbod in Amsterdam, en Arnhem van dat in Nijmegen. Dat effect is echter veel kleiner dan dat van het cultuuraanbod in de eigen stad; een stad als Arnhem kan dan ook niet volledig vertrouwen op investeren in podiumkunsten in het nabijgelegen Nijmegen. Als alleen Nijmegen zou investeren in cultuur verbetert de relatieve vestigingsaantrekkelijkheid van Arnhem ten opzichte van bijvoorbeeld Apeldoorn weliswaar, maar ten opzichte van Nijmegen verslechtert die. Een stad als Arnhem doet er dan ook beter aan zelf te investeren in het stedelijke cultuuraanbod.

Tabel 1.4 De locatie van cultuur en het effect op de aantrekkingskracht van de stad

Aantrekkingskracht van	In de wijk	In de stad	In de regio
Podiumkunsten	(0) [I]	(+) [II]	(+) [IV]
Musea	(0) [I]	(0) [II]	(0) [IV]
Festivals	(?)	(0) [II]	(?)
Monumenten en historisch erfgoed	(+) [I]	(+) [II]	(0) [IV]
Kunstenaars	(+) [I]	(0) [III]	(0) [III]

Bronnen:
[I] G. Marlet, C. van Woerkens, 2007: Op weg naar Early Warning. Omvang, oorzaak en ontwikkeling van problemen in de wijk (Stichting Atlas voor gemeenten, Utrecht).
[II] G. Marlet, I. Tames, C. van Woerkens 2006, Cultuur als vestigingsfactor, in: S.Raes, B. Hofstede, 2006: Creatief vermogen. De economische potentie van cultuur en creativiteit (Elsevier, Den Haag).
[III] G. Marlet, C. van Woerkens, 2005, Tolerance, aesthetics, amenities or jobs? Dutch city attraction to the creative class, Discussion Paper Series 05-33, Utrecht School of Economics, Universiteit Utrecht
[IV] nog niet gepubliceerd

Wat hebben mensen in achterstandswijken, die vaak helemaal niet geïnteresseerd zijn in cultuur, aan cultuur in de binnenstad? Allereerst kan de deelname aan cultuur niet alleen vergroot worden met een cultureel buurtcentrum maar ook met het verbeteren van de toegankelijkheid van het aanbod in de binnenstad. Maar het belangrijkste is dat de laagopgeleide bevolking in achterstandswijken indirect kan profiteren van de aantrekkingskracht van de culturele stad op toeristen en een hoogopgeleide bevolking. Zowel de bestedingen van toeristen als de aantrekkingskracht van een hoogopgeleide bevolking op bedrijven zal uiteindelijk juist veel werkgelegenheid voor laagopgeleiden in horeca, detailhandel en andere verzorgende sectoren opleveren (*trickle down*). Zelfs vanuit het perspectief van de bestrijding van achterstanden en revitalisering van probleemwijken zijn investeringen in cultuur in de binnenstad waarschijnlijk indirect van belang.

Daarop is in elk geval één uitzondering. Bij het fenomeen van *gentrification* speelt cultuur een belangrijke rol. Als kunstenaarsscenes zich in een bepaalde wijk vestigen en daar culturele instellingen stichten zoals alternatieve theaters, filmhuizen of galerieën, dan kan dat voor andere mensen reden zijn om graag in zo'n wijk te willen wonen. Dit proces van *gentrification* kan ervoor zorgen dat voormalige achterstandswijken een gezondere bevolkingsmix krijgen met meer koopkracht. Mensen gaan de huizen in zo'n wijk opknappen en besteden er meer, zodat ook de wijk het economisch beter gaat doen.[32] Bekende Nederlandse voorbeelden van gegentrificeerde wijken zijn De Pijp in Amsterdam en Lombok in Utrecht, en internationaal wordt altijd gewezen op Mitte en Prenzlauer Berg in Berlijn.[33]
Voor Nederland is empirisch aangetoond dat kunstenaars in de wijk de aantrekkingskracht van de wijk kunnen vergroten (zie tabel 1.4),[34] terwijl dat effect op stadsniveau juist niet meetbaar is. Hier lijkt het juiste schaalniveau van eventuele investeringen dus wel de wijk te zijn. Dat resultaat mag overigens beleidsmatig niet zonder meer leiden tot de conclusie dat investeringen in kunstenaars in de wijk automatisch de aantrekkingskracht vergroten. In een achterstandswijk nabij het centrum met veel vooroorlogse woningen is de kans veel groter dat dit effect optreedt dan in de Amsterdamse Bijlmer of het Utrechtse Overvecht. Kunstenaars in de wijk lijken vooral in combinatie met architectuur en monumenten (in de zin van een historische en esthetisch aantrekkelijke woningvoorraad) een succesvol recept te kunnen zijn voor spontane revitalisering van de wijk. En bovendien moeten er nogal wat 'eisen' gesteld worden aan die kunstenaars. Het effect op de wijk loopt immers via de zichtbare culturele en culinaire uitingen in de wijk. Daarvoor is het dus noodzakelijk dat kunstenaars zich openstellen naar de wijk. Van kunstenaars die zich in een oude fabrieksloods afzonderen van de buitenwereld zal dat effect niet uitgaan.

1.2.3 Musea, theaters of festivals?

Als investeringen in het culturele aanbod in de (binnen)stad een goed idee zijn, is vervolgens de vraag in welke 'soort' cultuur dan geïnvesteerd moet worden. Dat is ten dele afhankelijk van het doel van de investering. Is het doel om toerisme te bevorderen dan liggen investeringen

32 J. Kolko, 2000, The economics of gentrification (MIMEO, Harvard University); J. Guetzkow, 2002, How the Arts Impact Communities: An introduction to the literature on arts impact studies. Working Paper Series, 20. (Princeton: Center for Arts and Cultural Policy Studies), p. 19.

33 M. Bernt, A. Holm, 2002, Gentrification in Ostdeutschland: der Fall Prenzlauer Berg. In: Deutsche Zeitschrift für Kommunalwissenschaften (DfK), 41 Jg. 2002/II, 125-150).

34 Een kanttekening over de richting van de causaliteit is hier op zijn plaats; is de aantrekkingskracht groter vanwege de kunstenaars, of gaan de kunstenaars wonen in aantrekkelijke wijken?

in musea en monumenten meer voor de hand dan investeringen in theaters. Toeristen blijken immers vooral op musea en monumenten af te komen en veel minder op podiumkunsten (zie paragraaf 2.1). Is het echter de bedoeling om met investeringen in cultuur de eigen inwoners te bedienen, en de vestigingsaantrekkelijkheid voor bedrijven en huishoudens te vergroten, dan liggen investeringen in theaters meer voor de hand.
Het effect van podiumkunsten op de aantrekkingskracht van steden op hoogopgeleide, creatieve bevolking is vrij overtuigend bewezen (zie paragraaf 1.1 en tabel 1.4), terwijl musea geen meetbaar effect op die aantrekkingskracht hebben. Musea zijn in tegenstelling tot theaters vaak niet op de plaatselijke bevolking gericht; ze zijn 's avonds meestal niet open en kunnen dus ook geen ontmoetingsplaats zijn voor de plaatselijke bevolking. Of zoals Frans Haks het treffend zei tijdens de opening van het Pleinmuseum op het Neude in Utrecht: *"De openingstijden van de klassieke musea zijn eigenlijk belachelijk. Op tijden dat iedereen werkt zijn zij open."* Als de openingstijden van musea worden verruimd, de horecafunctie wordt versterkt en ze beter geïntegreerd worden in de (historische) binnenstad is het natuurlijk wel denkbaar om ook met musea de aantrekkingskracht van steden te vergroten.[35]
Er zijn naar verwachting echter grote regionale verschillen in de kans op succes van dergelijke investeringen. Een extra museum in Amsterdam zal naar verwachting meer effect hebben op het toerisme en de bestedingen dan een extra museum in Almere of Heerlen. Dat heeft te maken met de schaalvoordelen die noodzakelijk zijn om toeristen aan te trekken; een enkel museum is over het algemeen (er zijn dus uitzonderingen zoals Guggenheim nabij Bilbao) onvoldoende om een grote stroom toeristen naar de stad te lokken. Daarvoor is een zekere omvang van het culturele aanbod nodig inclusief andere redenen voor een toerist om een stad te bezoeken zoals een historische binnenstad, een goed klimaat of een interessant uitgaansleven. In het Nederlandse perspectief lijken naast Amsterdam niet zo heel veel steden voldoende aantrekkingskracht op buitenlandse toeristen uit te oefenen om investeringen in een museum maatschappelijk rendabel te maken. Dat wil overigens nog niet zeggen dat alle investeringen in musea in Amsterdam moeten plaatsvinden; er kan immers ook een verzadigingsniveau bereikt zijn waarbij een extra museum nauwelijks meer extra toeristen trekt.

Voor veel Nederlandse steden zullen investeringen in podiumkunsten naar verwachting meer opleveren dan investeringen in musea. Het rendement van investeringen in podiumkunsten is zoals gezegd veel minder afhankelijk van toeristen en veel meer van aantrekkingskracht op de (eigen) bevolking. Hoewel de omvang van dat effect zal verschillen tussen steden, en waarschijnlijk afhankelijk is van de ligging van de stad, is hier voor elke stad in Nederland naar verwachting winst te behalen. Het is in dat licht bijvoorbeeld ook begrijpelijk dat het college van Almere heeft besloten geen financiële bijdrage te leveren aan het Annie M.G. Schmidt-huis, maar in plaats daarvan meer te investeren in theater De Roestbak.[36] De stijging van Almere op de jaarlijks in deze *Atlas voor gemeenten* gepresenteerde woonaantrekkelijkheidsindex (zie deel II en III van deze Atlas) die de programmering van dat theater (in tegenstelling tot dat van een nieuw museum) zou opleveren, is illustratief voor het belang van een dergelijke keuze voor specifieke investeringen in cultuur in de stad.

35 Overigens is deze afweging hier nadrukkelijk gemaakt vanuit het perspectief van de stad. Vanuit landelijk perspectief kan die afweging heel anders uitvallen omdat het cultureel erfgoed in musea net als een canon van de literatuur of de geschiedenis vanuit een landelijk gezichtspunt veel belangrijker kan zijn dan vanuit het perspectief van de stad.

36 Zie: Binnenlands Bestuur, 26 januari 2007, p. 45.

Vervolgens is het de vraag of het maatschappelijke rendement van theaters het grootst is door te investeren in een groot poppodium, een musicaltheater, een megabioscoop of juist een divers aanbod kleinschalig theater en alternatieve muziekscenes. Daarover zijn de meningen verdeeld.[37] Het ligt voor de hand dat dit per stad en regio verschilt. Datzelfde geldt voor het rendement van een vast theateraanbod versus tijdelijke festivals. Het vaste aanbod heeft als voordeel dat de bewoners van de stad er elke dag en op elk moment van de dag terecht kunnen, zonder dat van te voren te plannen. Juist dat aspect van cultuur blijkt van groot belang te zijn voor de aantrekkingskracht van de stad op een hoogopgeleide, creatieve bevolking. Festivals hebben dat niet en lijken bovendien vaak minder gericht te zijn op de eigen bevolking en meer op toeristen; ze zijn vaak in de zomer als de eigen bevolking op vakantie is. Festivals veroorzaken bovendien vaak veel overlast voor die eigen bevolking zodat er ook een reden is om juist dan op vakantie te gaan. Anderzijds kunnen festivals snel faam verwerven en daarmee het imago van de stad versterken en zo toeristen en bedrijven aantrekken. Maar net als voor musea geldt ook in dit geval waarschijnlijk dat die roem maar voor een zeer klein deel van de festivals is weggelegd, zoals het North Sea Jazz of het Filmfestival van Rotterdam. Tot slot zijn er ook festivals die kenmerken vertonen die overeenkomen met die van de podiumkunsten; een frequent aanbod gericht op de eigen bevolking, te denken valt hierbij aan de Culturele Zondagen in Utrecht.

1.3 Conclusie

Effectief investeren in cultuur in de stad is een hele kunst. Het belang van cultuur in de stad is dan misschien overtuigend aangetoond, maar dat wil niet zeggen dat elke investering gegarandeerd succesvol is. De recente discussie over dure lokale investeringen in podia en (als gevolg daarvan) gebrek aan geld voor onder andere een interessante programmering en professioneel zakelijk beleid illustreert dat. Dé opgave voor steden is om met cultuurbeleid de sociale samenhang en individuele ontwikkeling van de bewoners in de stad te vergroten, zonder daarbij het economische belang van cultuur voor de stad uit het oog te verliezen en de rentabiliteit van bijvoorbeeld theaters onder druk te zetten. Dat betekent niet ineens alle middelen verplaatsen van de binnenstad naar de achterstandswijk, en daarmee het aanbod in de binnenstad laten verschralen en zo de aantrekkingskracht van de stad verkwanselen. Dat betekent ook creatief kijken naar het prijsbeleid van de podia – met het profijtbeginsel en prijsdifferentiatie in de hand kan de verliesgevendheid van theaters wellicht worden aangepakt[38] – maar dat mag niet ten koste gaan van de bereikbaarheid van cultuur voor de inwoners van de stad. En dat mag – tot slot – ook niet ten koste gaan van de variëteit in het aanbod. Als cultuur in de stad zich nog slechts beperkt tot goedverkopend amusement kan dat weliswaar goed zijn voor het kasboek van de podia, maar tegelijkertijd de (naar verwachting veel grotere) economische effecten van cultuur voor de stad frustreren. Een maandenlang uitverkocht musicaltheater in de stad (dat dus niet spontaan door de eigen inwoners te bezoeken is) kon voor de stad wel eens minder baten opleveren dan een kleinschaliger en gevarieerder aanbod dat dagelijks en op elk moment van de dag beschikbaar is voor de inwoners van de stad. Volle zalen zijn – zelfs vanuit economisch perspectief – dus geen garantie voor succes. En 'lege' zalen doen niet per se iets af aan het belang van cultuur voor de stad.

37 T. Clark, 2003, Urban amenities: lakes, opera, and juice bars do they drive development?, in: The city as an entertainment Machine, Reserach in Urban Policy, 9, pp. 103-140 versus R. Florida, 2002, The rise of the creative class, and how it's transforming work, leisure, community and everyday life (Basic Books, New York).

38 Zie ook: G. Marlet, J. Poort, F. Laverman, 2007, De Kunst van investeren in Cultuur (SEO/Stichting Atlas voor gemeenten, Amsterdam/Utrecht).

Deel II

De vijftig grootste gemeenten van Nederland onder de loep

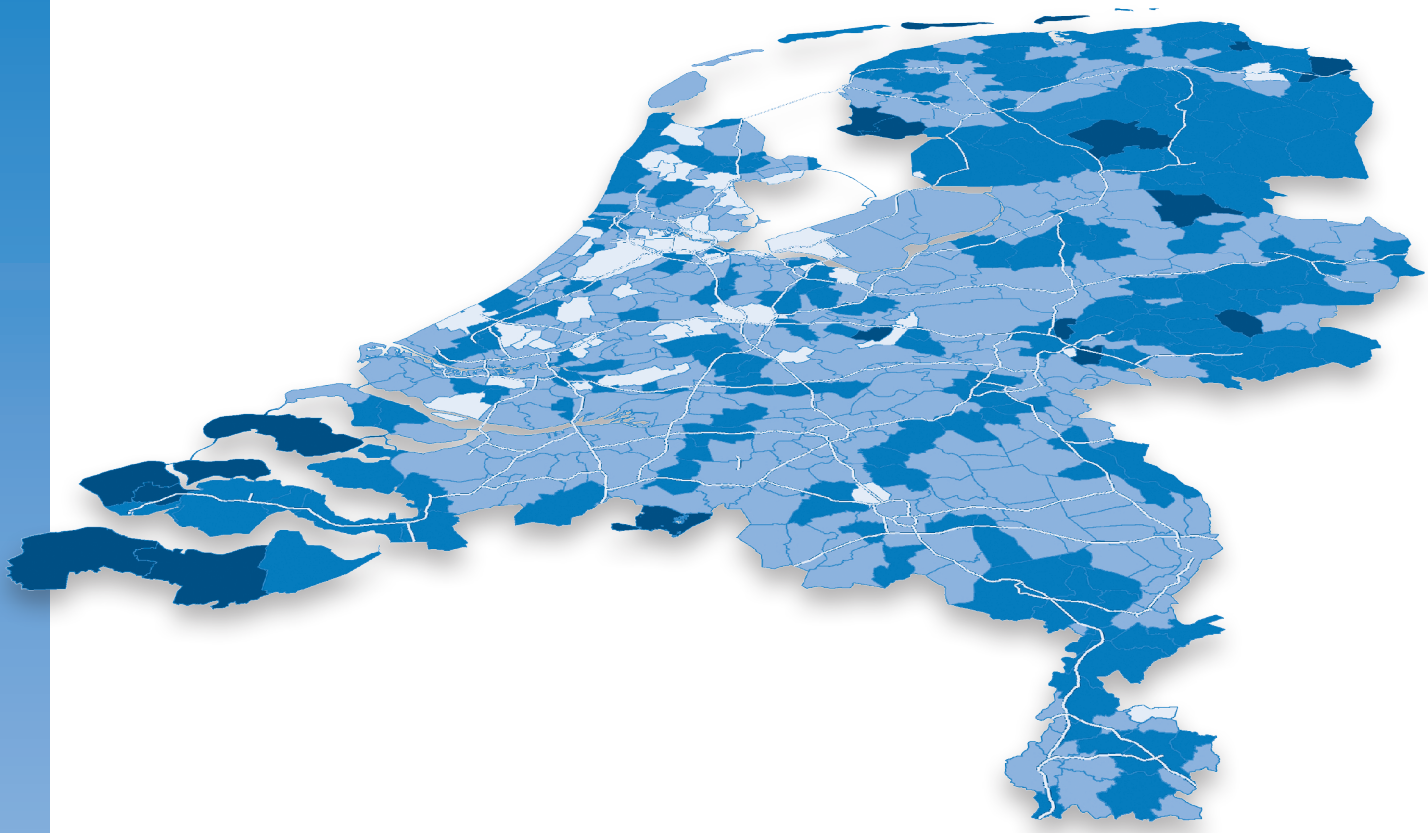

Alkmaar

Met 94.455 inwoners de **29e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Alkmaar

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

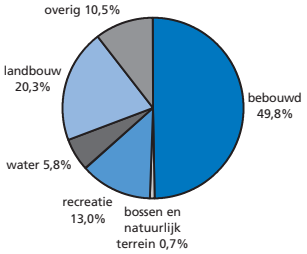

totale oppervlakte 3.122 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(32)
cultureel aanbod	(7)
veiligheid	(41)
percentage koopwoningen	(14)
nabijheid natuurgebieden	(42)
culinair aanbod	(24)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(27)
woonaantrekkelijkheidsindex	(31)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

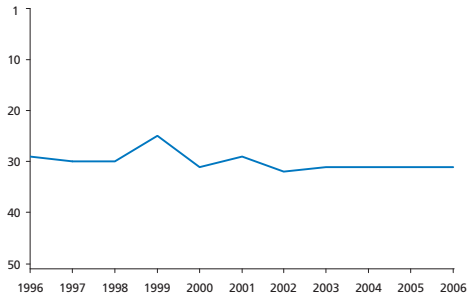

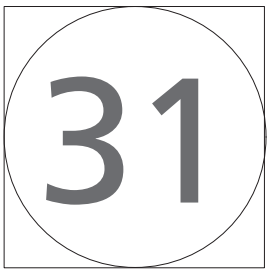

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(17)
werkloosheid	(28)
arbeidsongeschiktheid	(42)
armoede	(21)
percentage laagopgeleiden	(25)
participatie vrouwen	(39)
banen	(20)
percentage groeisectoren	(26)
sociaal-economische index	(30)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

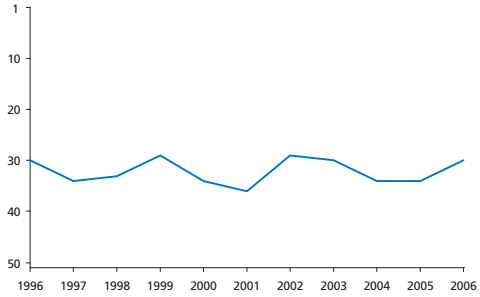

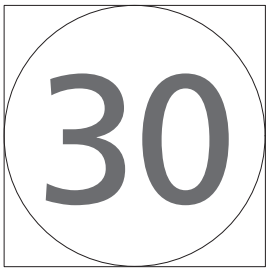

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

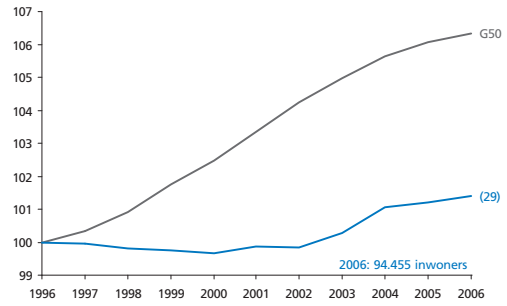

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

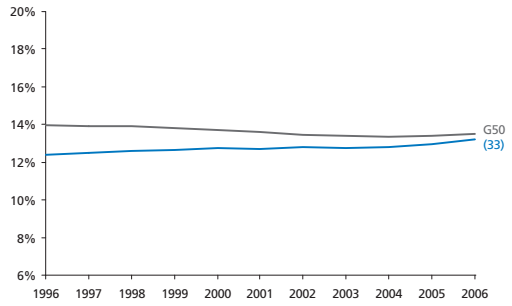

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

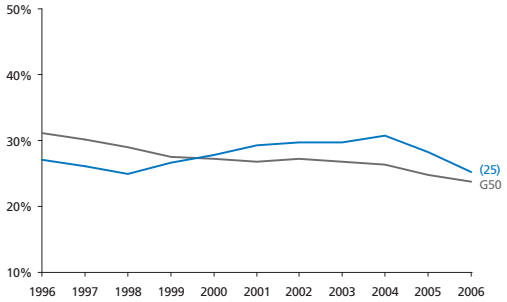

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

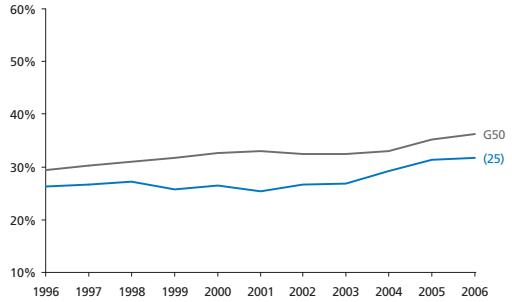

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

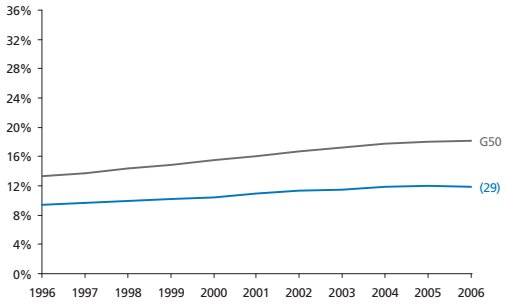

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

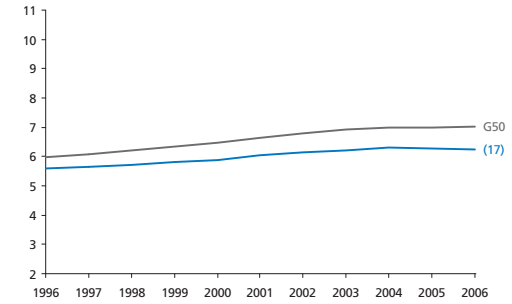

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

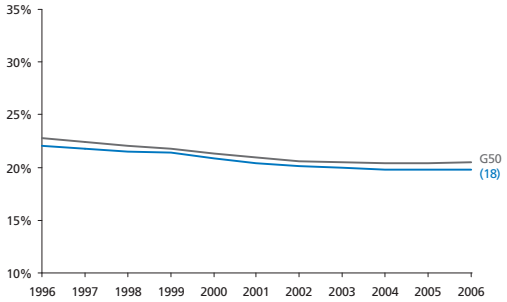

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

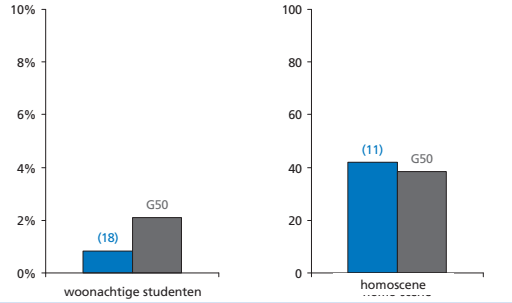

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

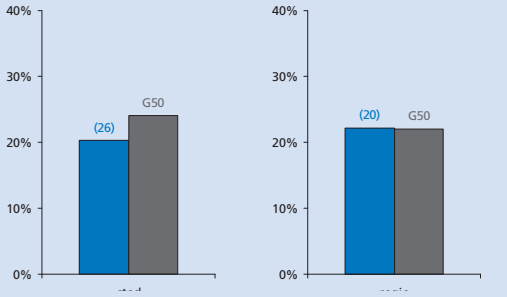

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

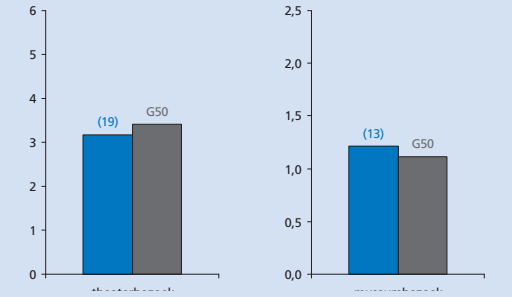

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

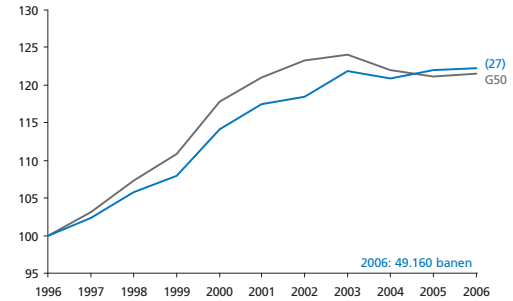

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

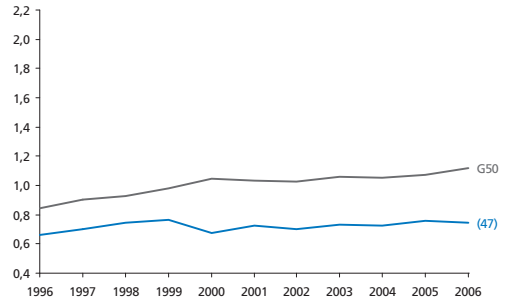

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

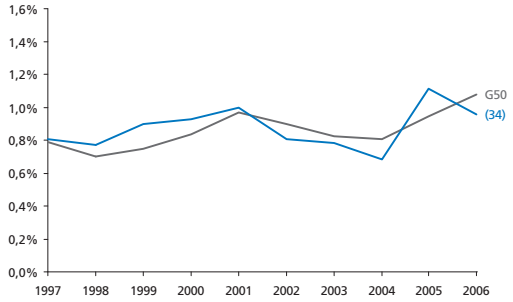

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

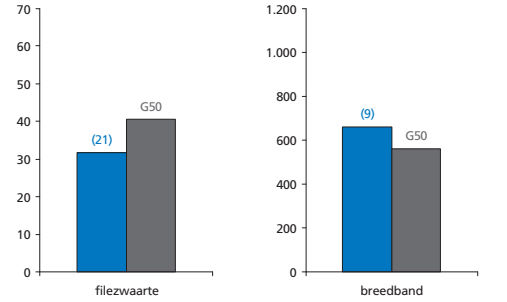

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

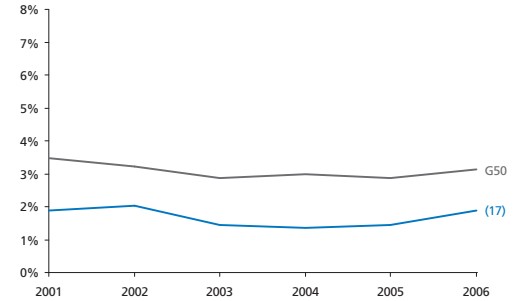

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

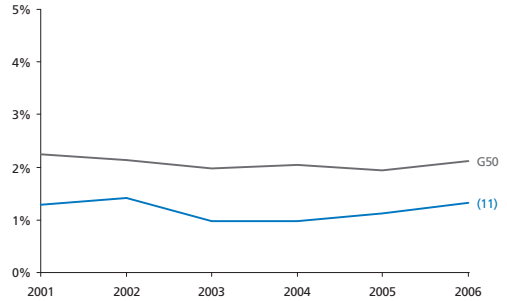

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

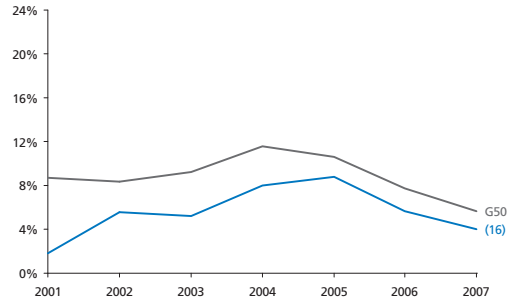

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

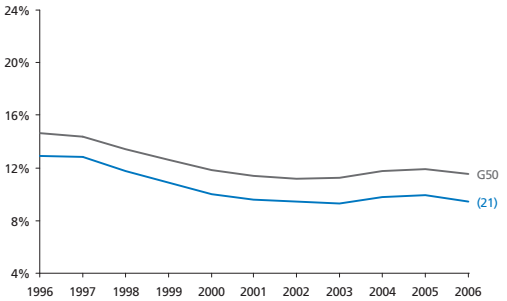

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

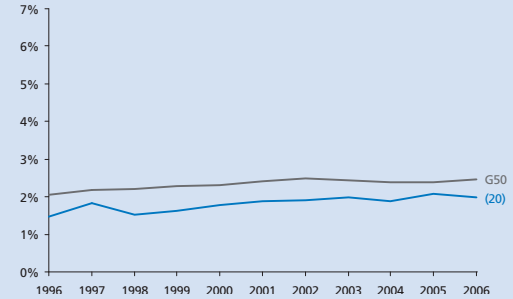

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

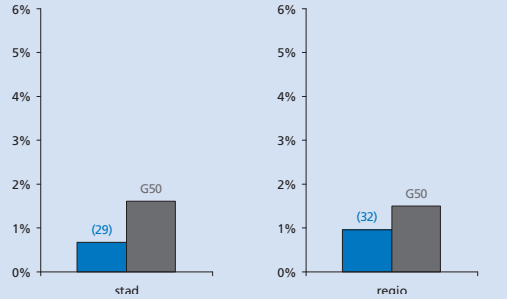

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

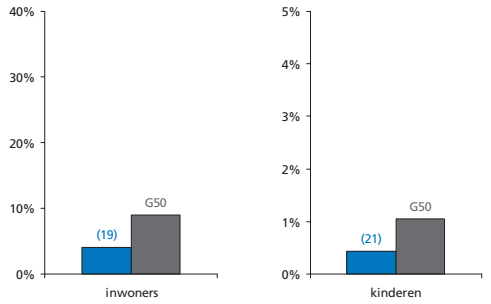

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

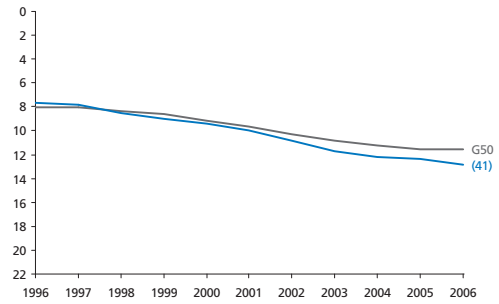

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

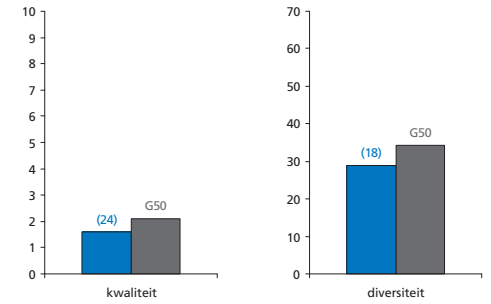

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

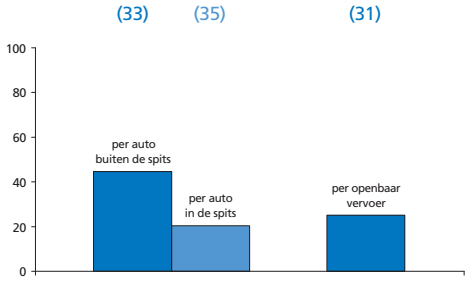

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

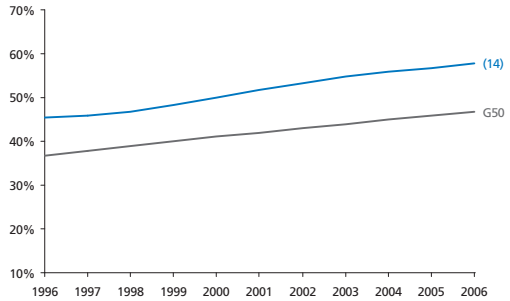

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

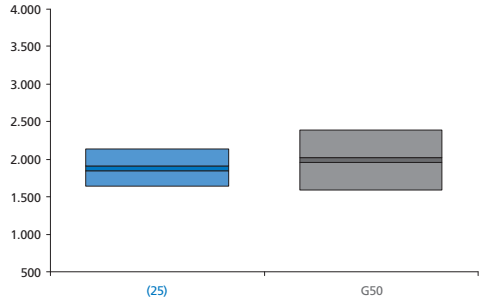

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

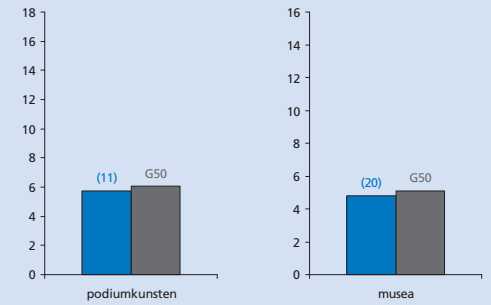

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

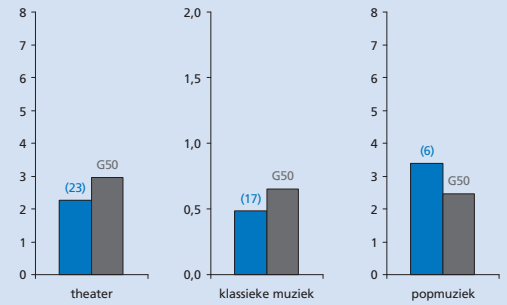

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

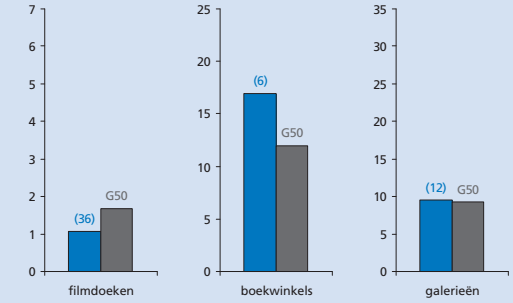

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

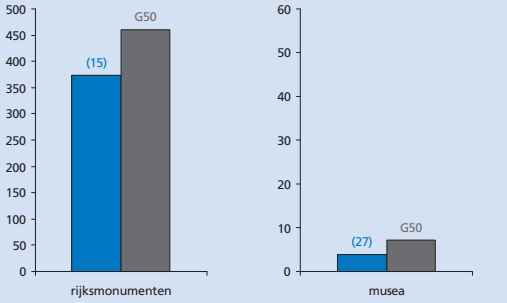

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Almelo

Met 72.048 inwoners de **44e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Almelo

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

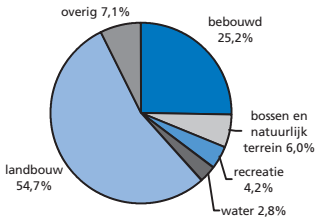

totale oppervlakte 6.940 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(42)
cultureel aanbod	(50)
veiligheid	(15)
percentage koopwoningen	(12)
nabijheid natuurgebieden	(41)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(23)
woonaantrekkelijkheidsindex	(47)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

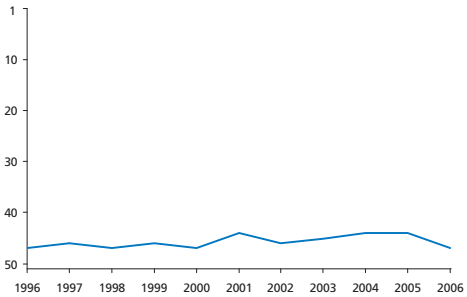

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(42)
werkloosheid	(35)
arbeidsongeschiktheid	(44)
armoede	(45)
percentage laagopgeleiden	(39)
participatie vrouwen	(31)
banen	(16)
percentage groeisectoren	(25)
sociaal-economische index	(44)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

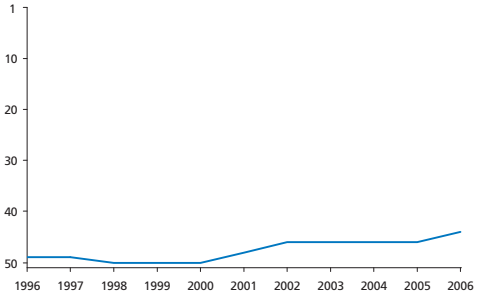

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

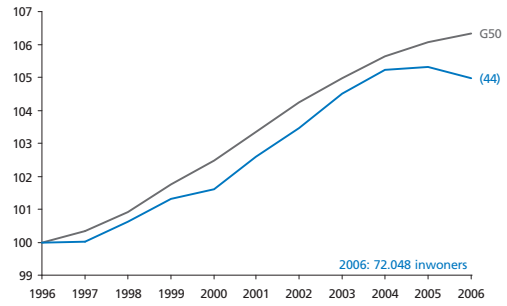

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

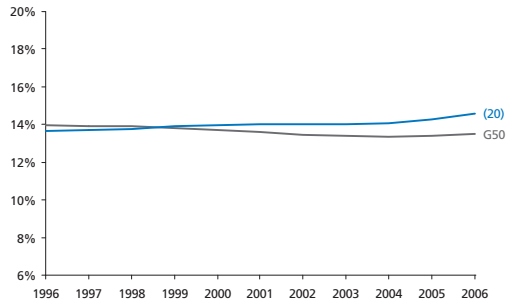

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

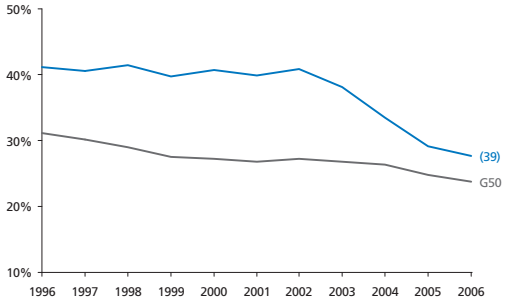

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

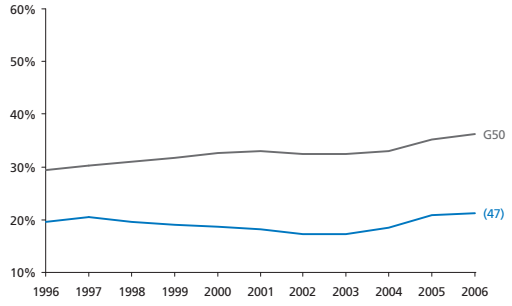

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

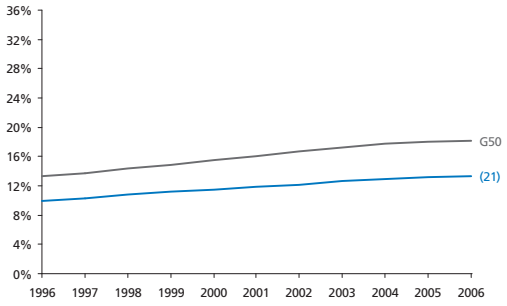

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

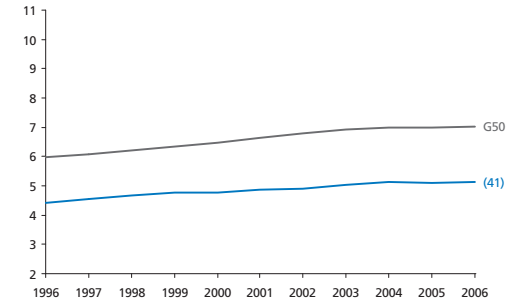

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

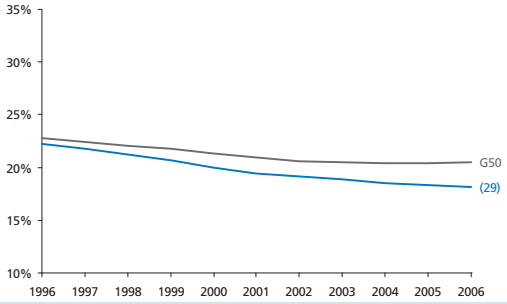

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

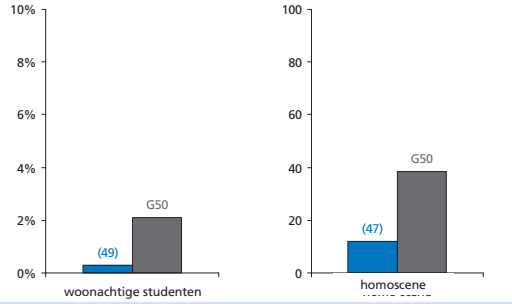

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

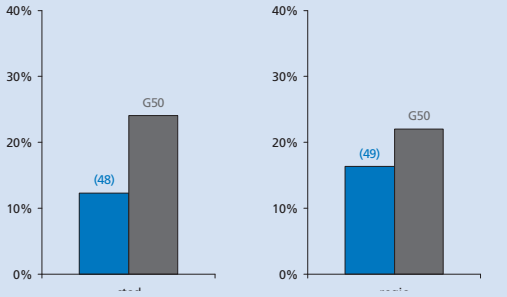

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

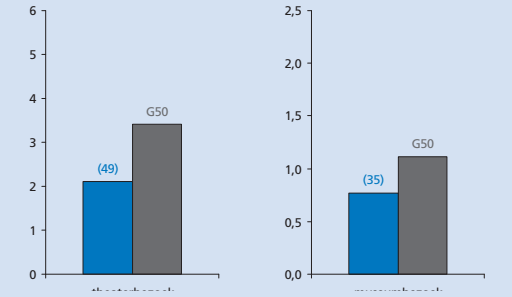

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

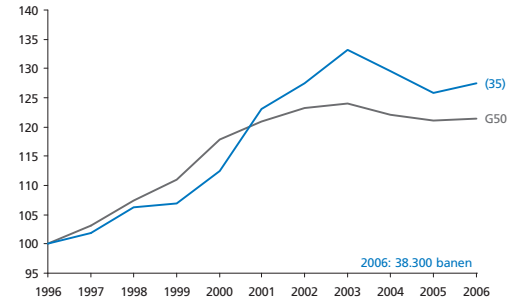

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

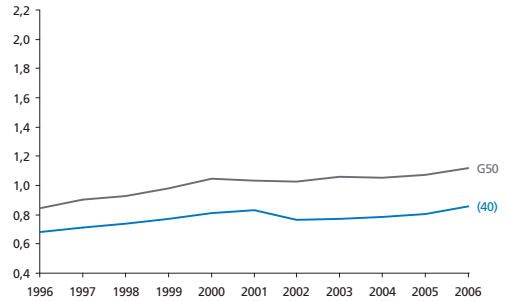

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

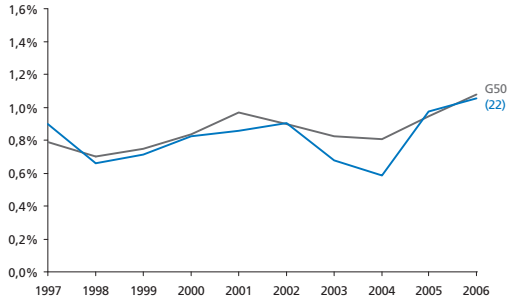

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

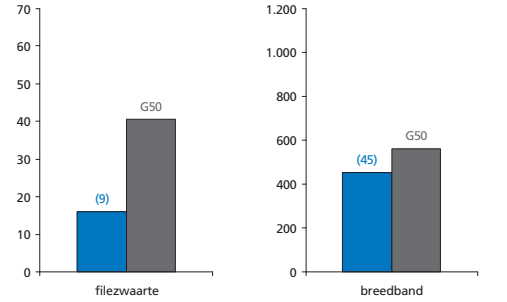

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

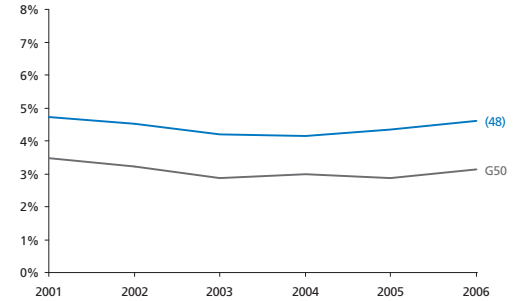

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

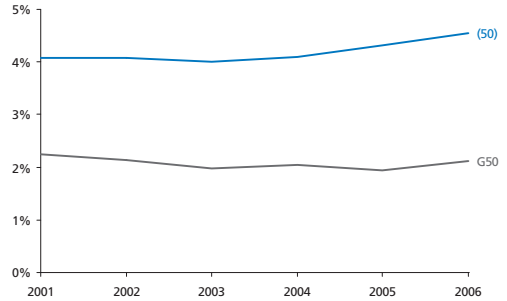

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

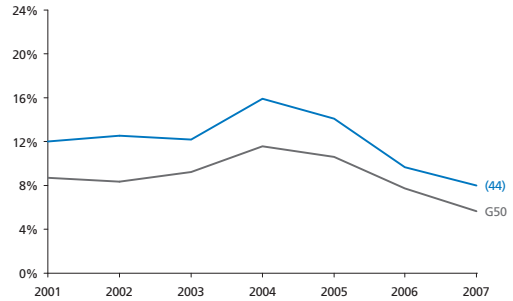

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

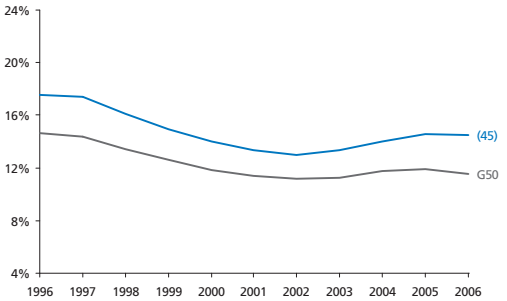

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

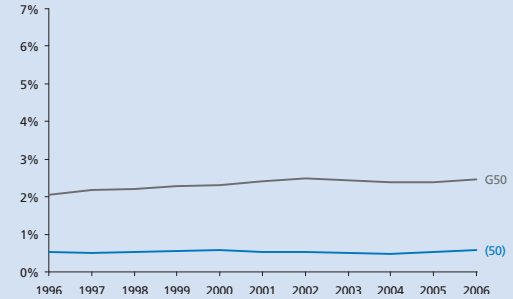

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

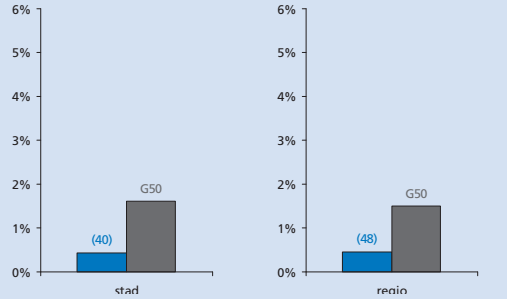

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

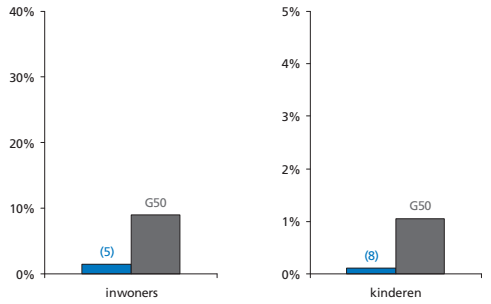

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

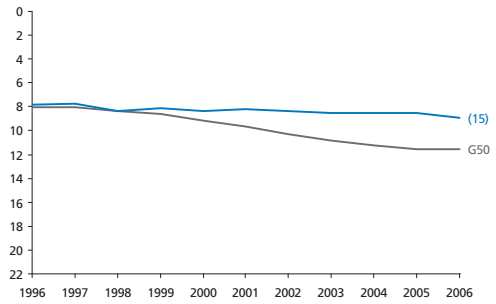

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

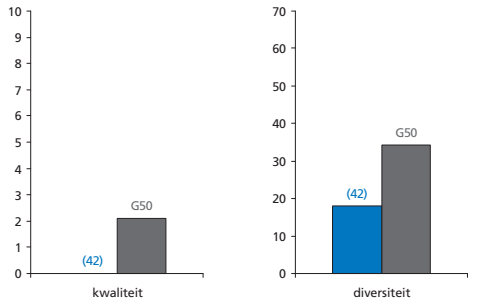

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

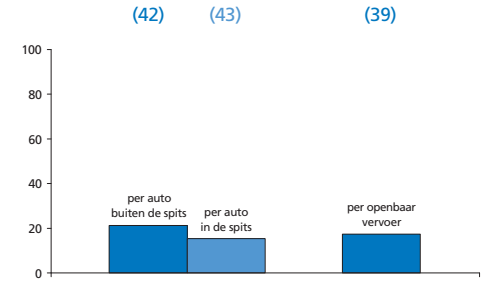

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

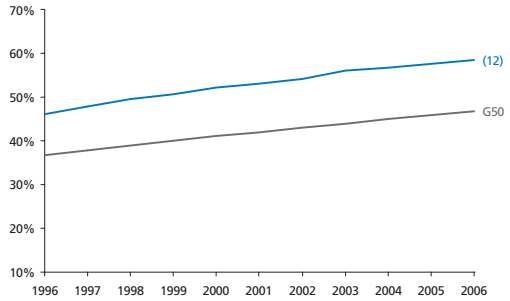

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

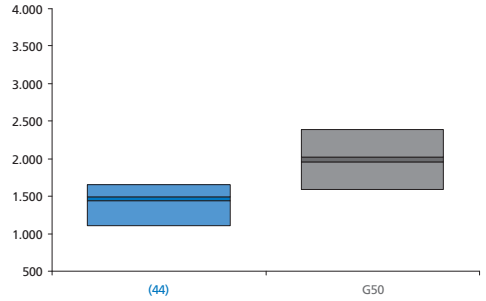

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

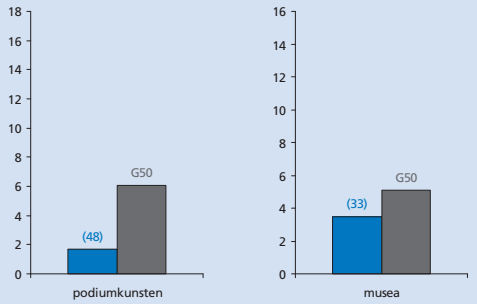

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

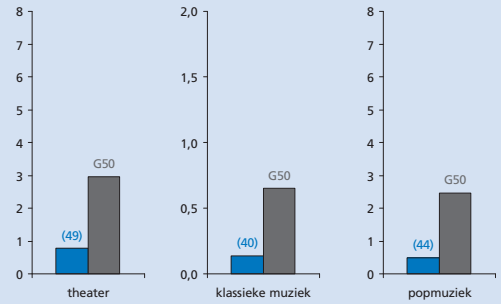

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

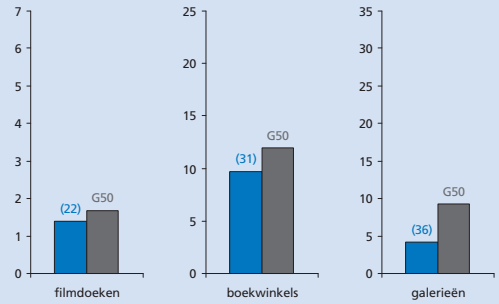

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

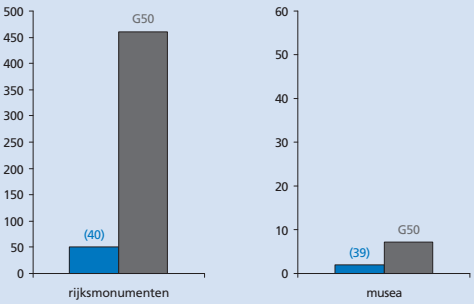

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Almere

Met 178.466 inwoners de **8e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Almere

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

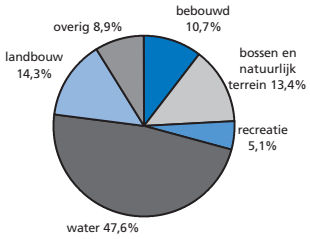

totale oppervlakte 24.877 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(34)
cultureel aanbod	(47)
veiligheid	(43)
percentage koopwoningen	(3)
nabijheid natuurgebieden	(15)
culinair aanbod	(37)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(49)
woonaantrekkelijkheidsindex	(45)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

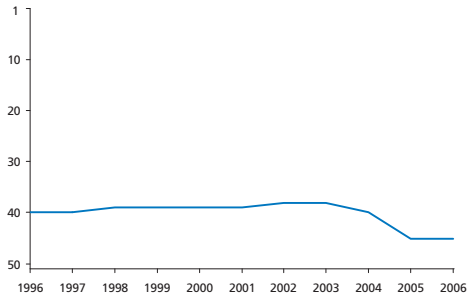

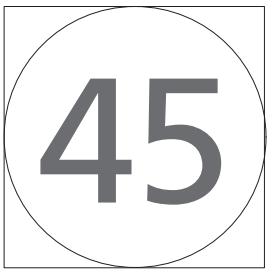

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(25)
werkloosheid	(44)
arbeidsongeschiktheid	(16)
armoede	(25)
percentage laagopgeleiden	(35)
participatie vrouwen	(20)
banen	(48)
percentage groeisectoren	(8)
sociaal-economische index	(32)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

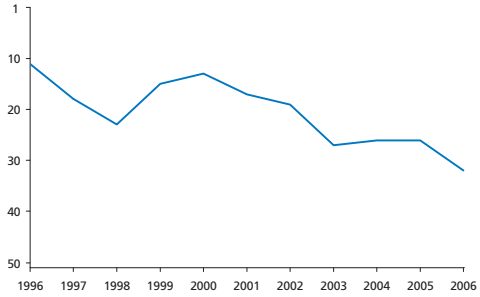

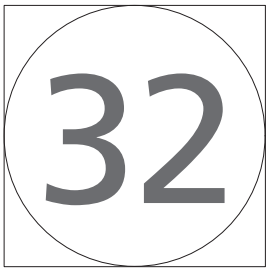

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

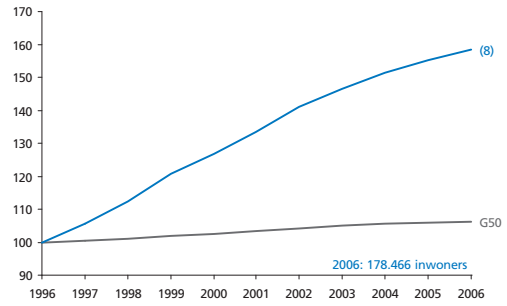

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

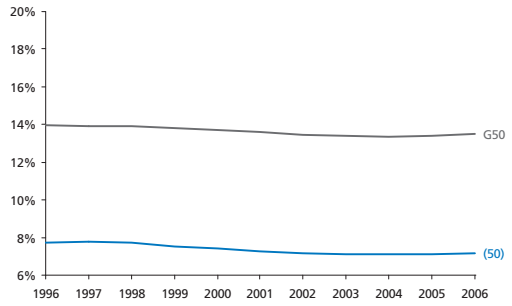

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

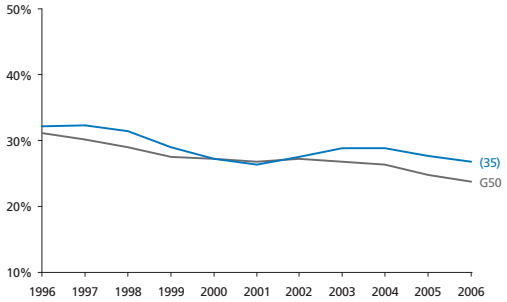

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

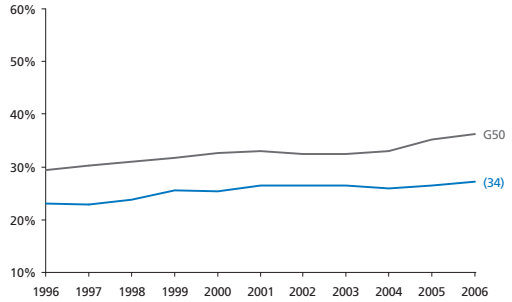

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

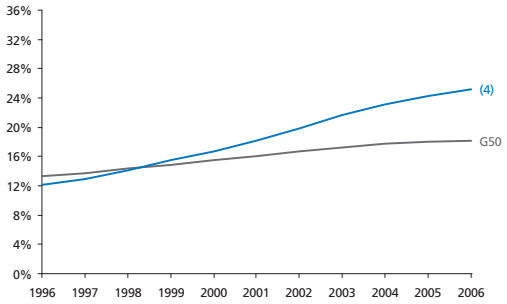

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

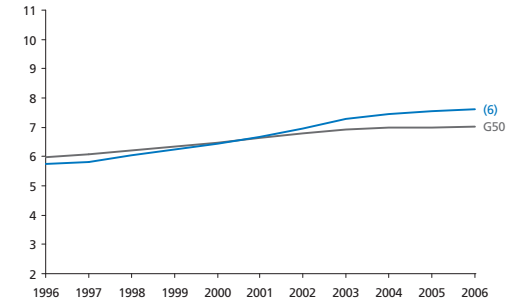

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

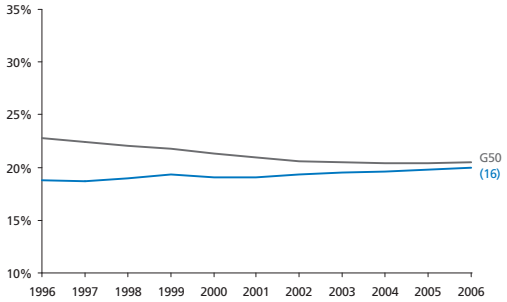

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

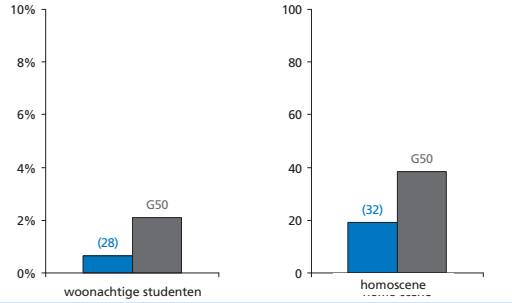

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

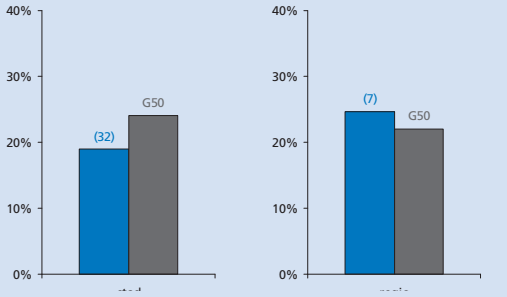

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

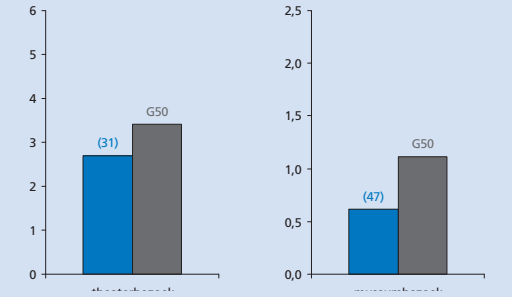

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

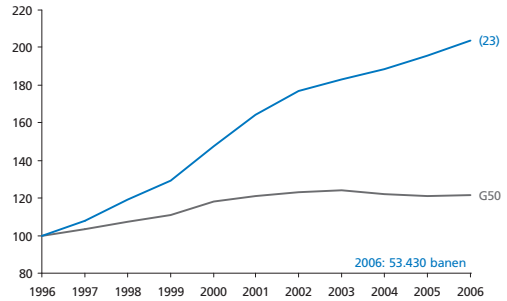

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

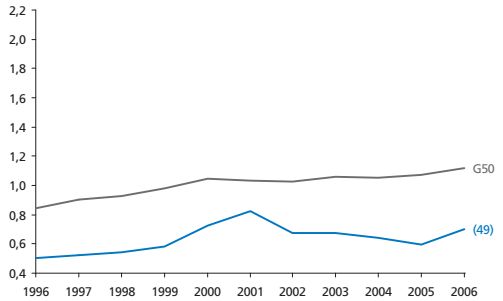

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

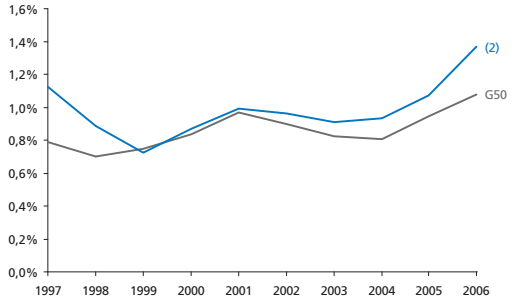

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

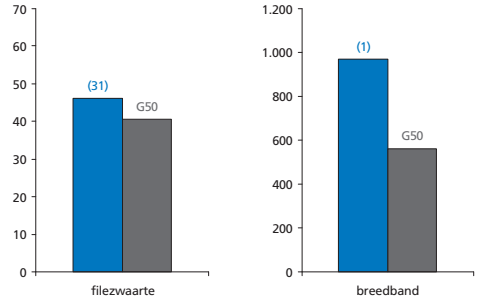

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

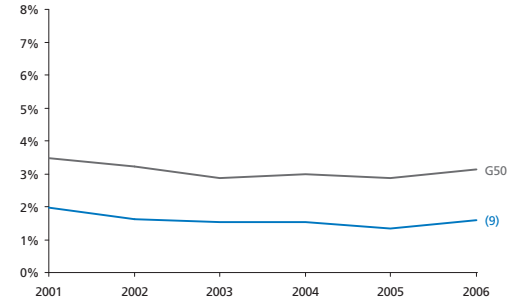

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

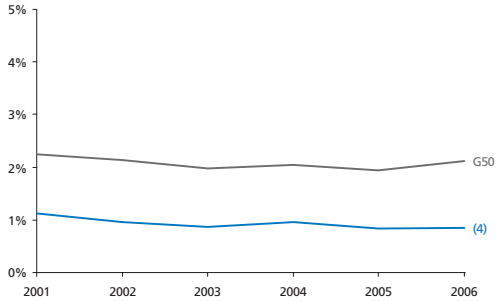

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

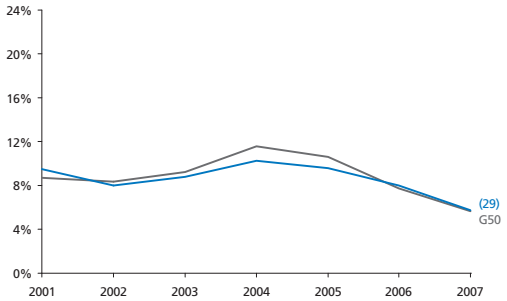

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

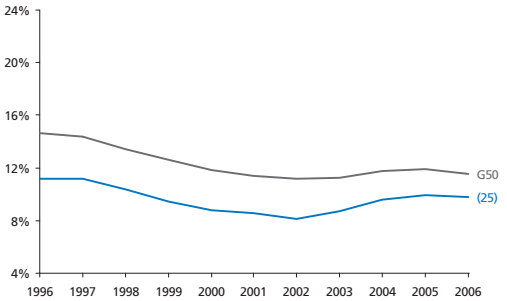

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

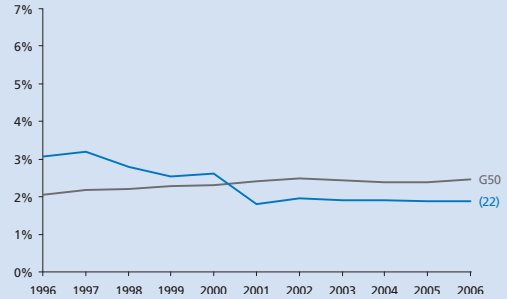

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

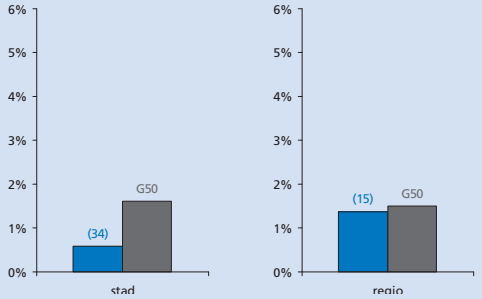

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

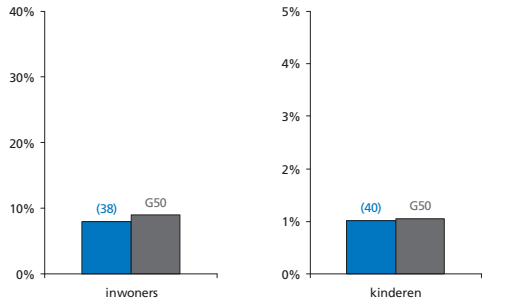

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

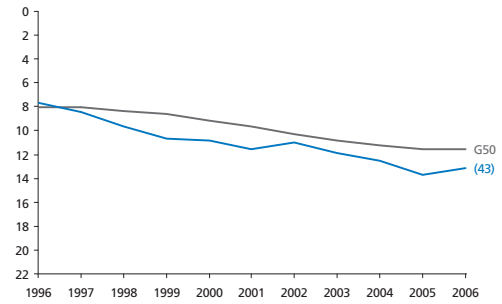

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

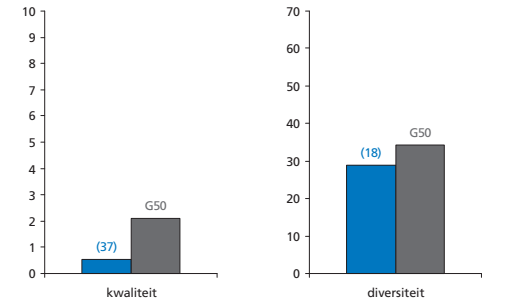

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

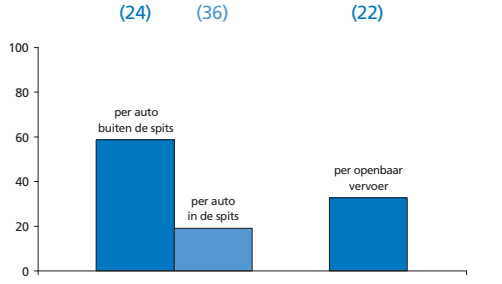

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

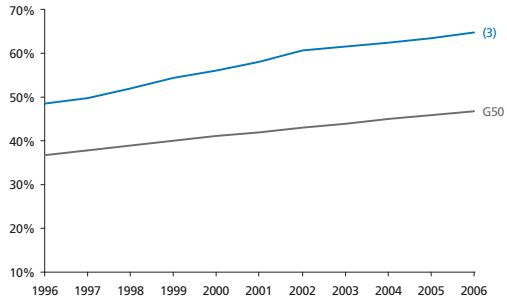

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

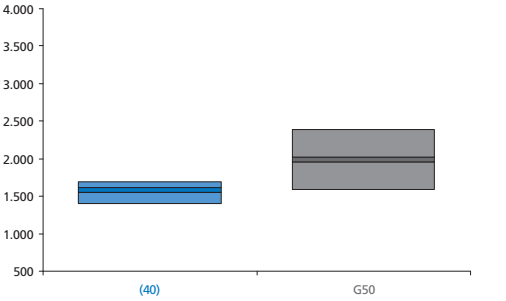

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

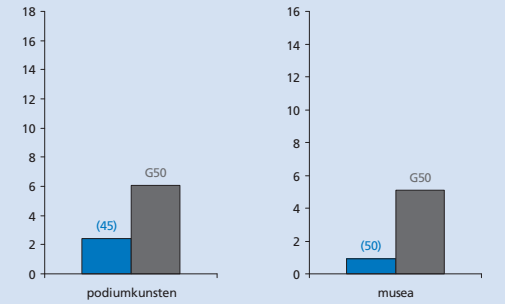

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

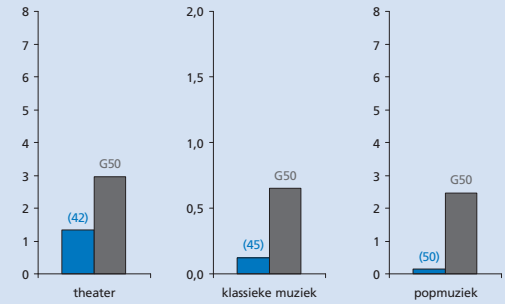

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

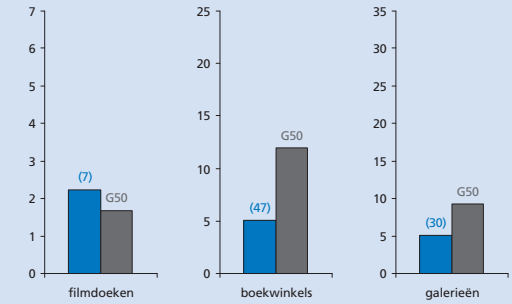

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

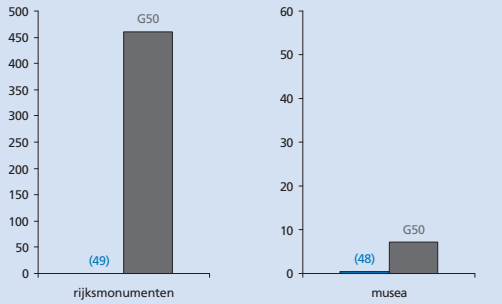

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Alphen aan den Rijn

Met 70.955 inwoners de **47e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Alphen aan den Rijn

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

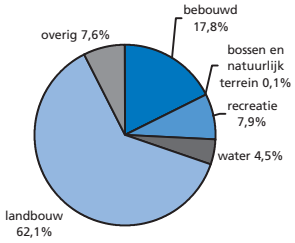

totale oppervlakte 5.768 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(5)
cultureel aanbod	(37)
veiligheid	(6)
percentage koopwoningen	(9)
nabijheid natuurgebieden	(27)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(42)
woonaantrekkelijkheidsindex	(9)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

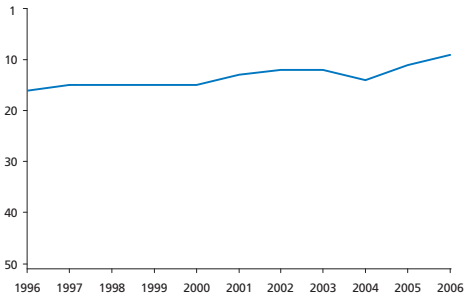

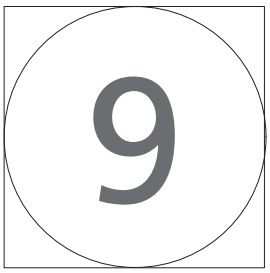

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(3)
werkloosheid	(11)
arbeidsongeschiktheid	(1)
armoede	(3)
percentage laagopgeleiden	(21)
participatie vrouwen	(2)
banen	(46)
percentage groeisectoren	(42)
sociaal-economische index	(6)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

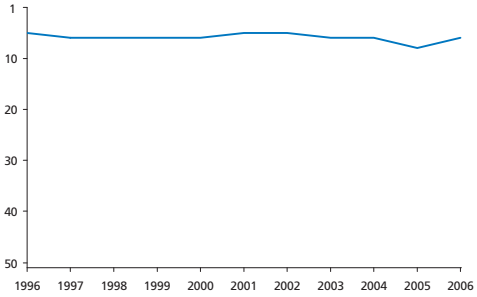

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

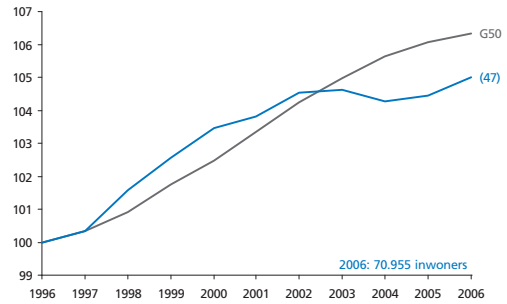

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

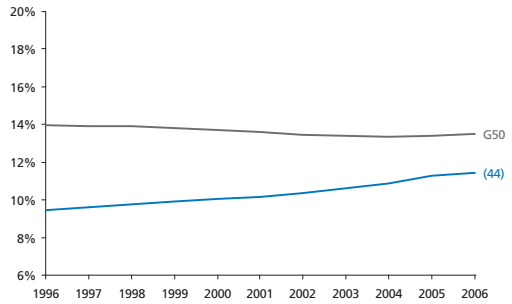

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

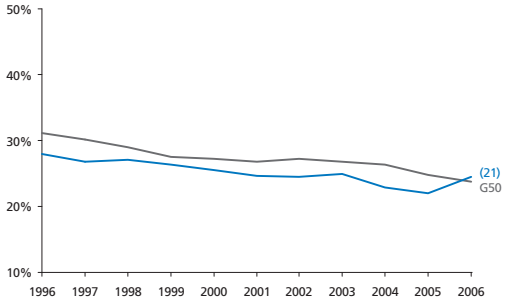

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

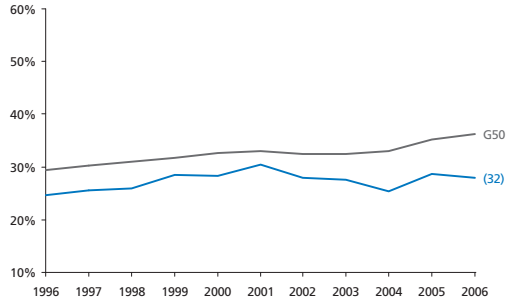

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

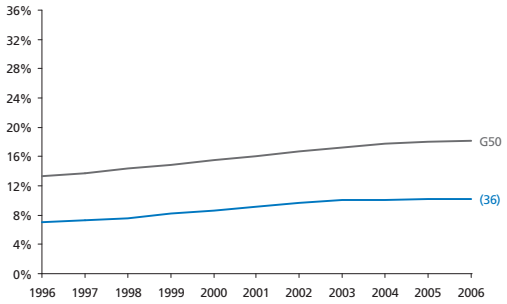

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

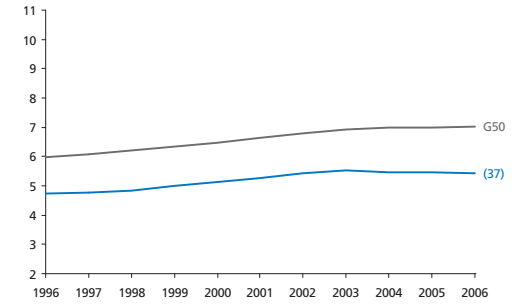

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

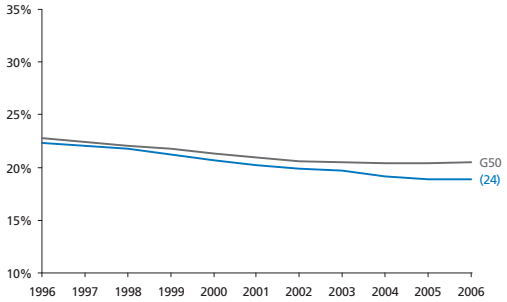

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

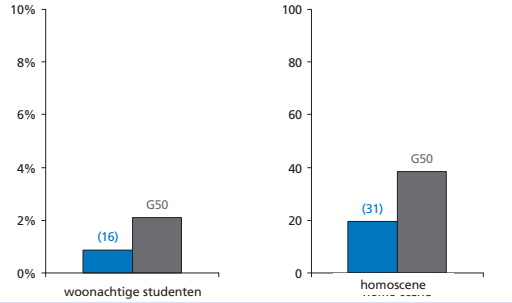

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

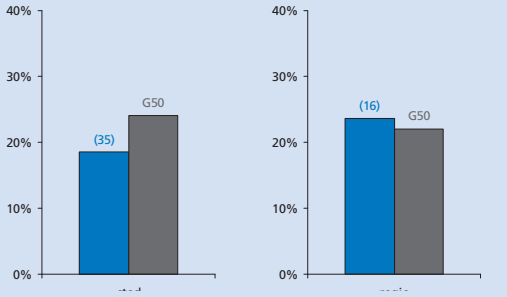

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

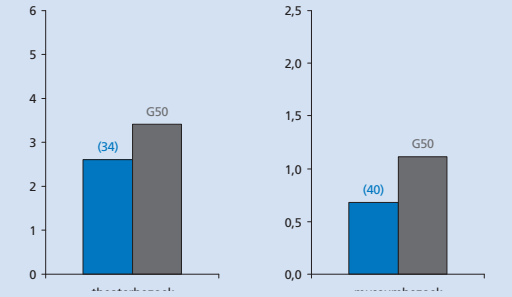

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

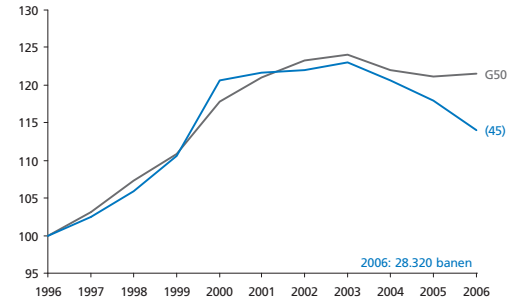

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

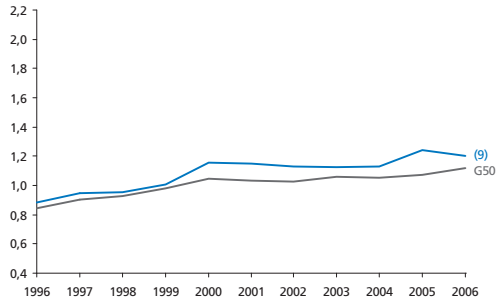

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

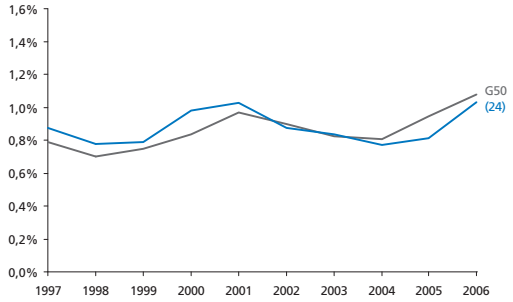

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

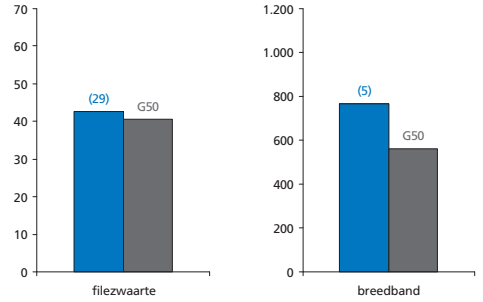

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

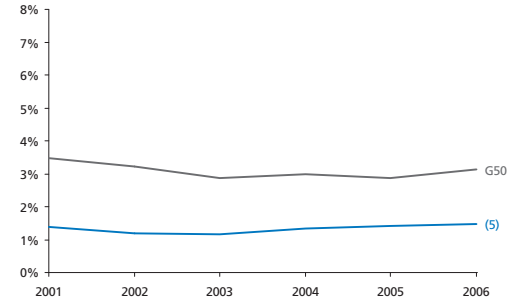

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

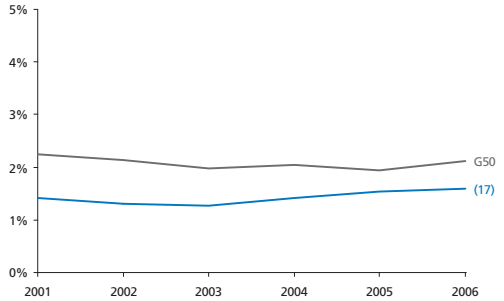

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

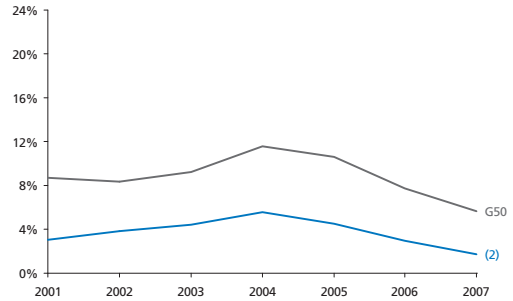

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

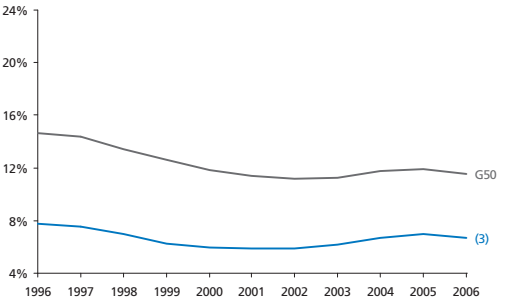

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

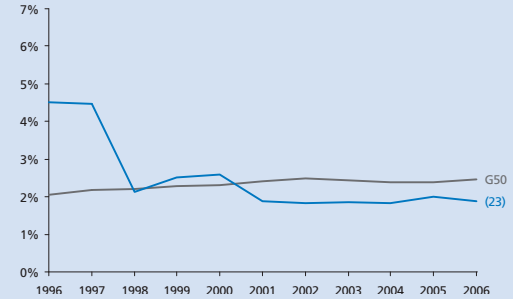

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

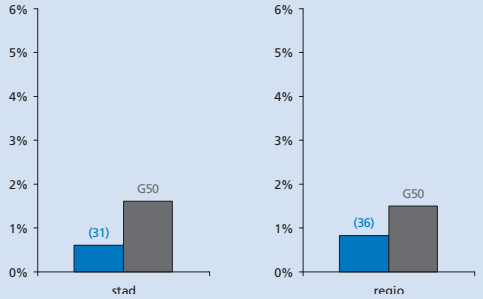

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

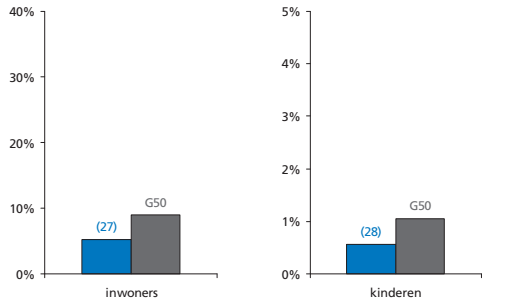

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

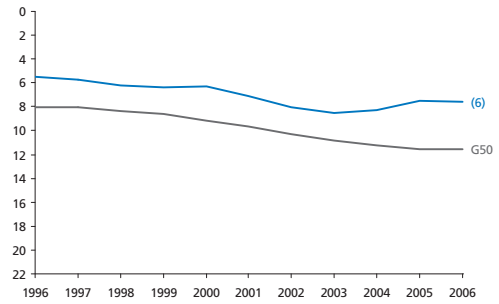

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

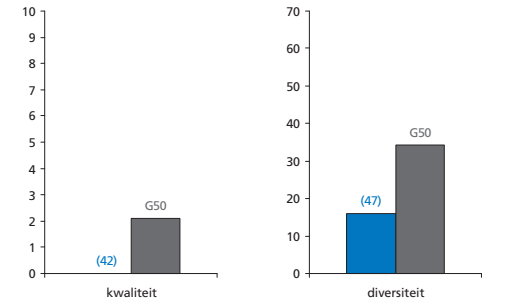

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

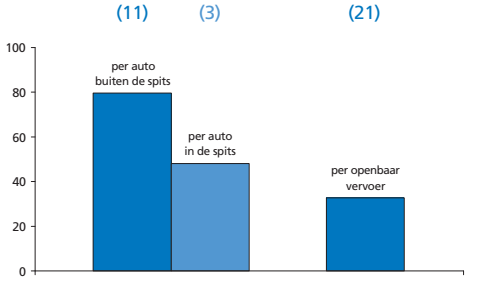

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

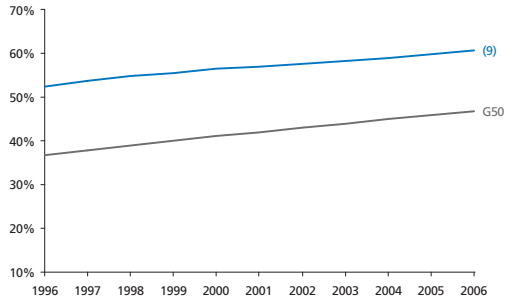

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

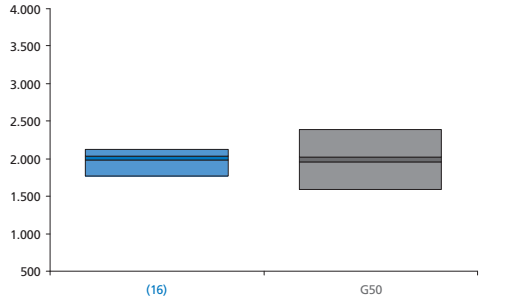

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

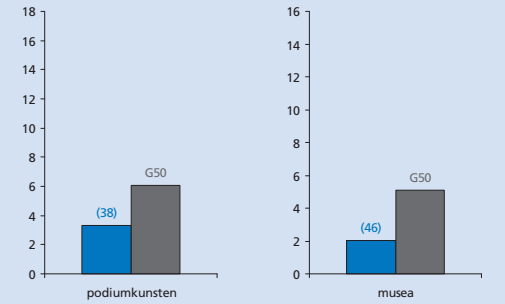

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

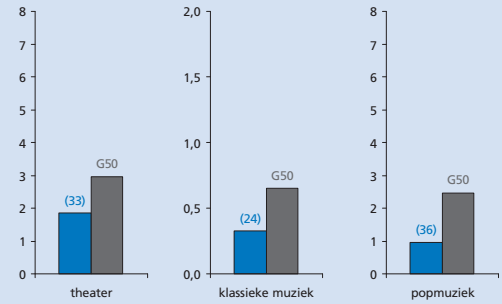

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

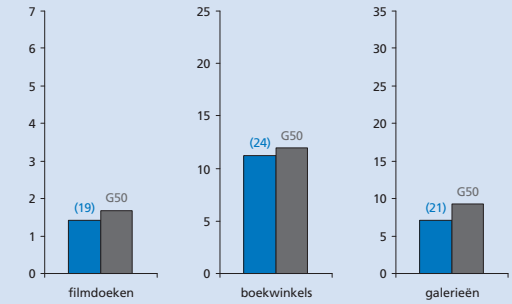

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

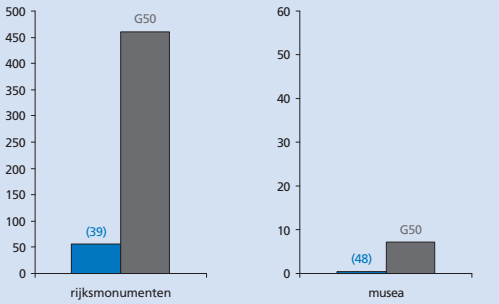

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Amersfoort

Met 136.999 inwoners de **16e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Amersfoort

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

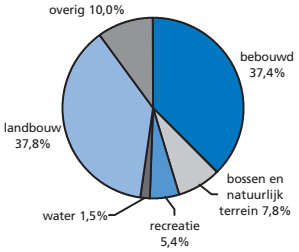

totale oppervlakte 6.378 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(15)
cultureel aanbod	(27)
veiligheid	(24)
percentage koopwoningen	(19)
nabijheid natuurgebieden	(3)
culinair aanbod	(12)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(30)
woonaantrekkelijkheidsindex	(8)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

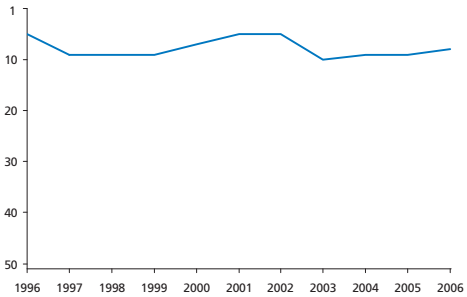

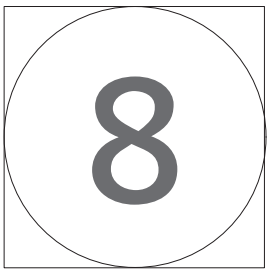

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(13)
werkloosheid	(4)
arbeidsongeschiktheid	(24)
armoede	(8)
percentage laagopgeleiden	(10)
participatie vrouwen	(10)
banen	(24)
percentage groeisectoren	(7)
sociaal-economische index	(3)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

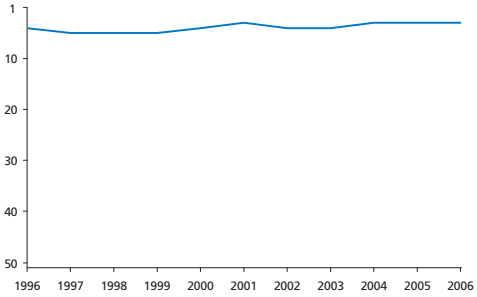

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

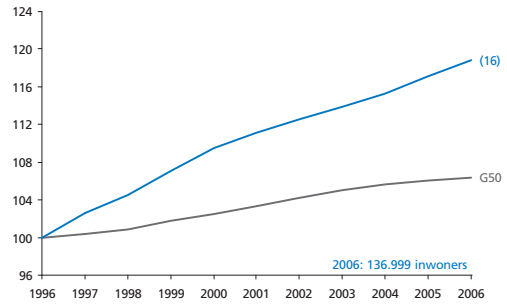

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

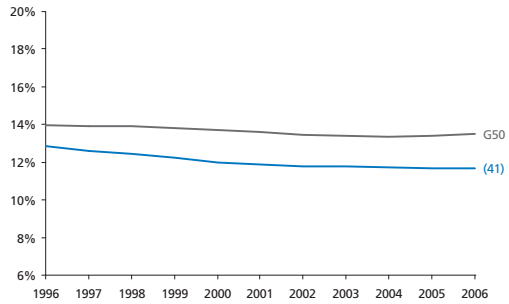

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

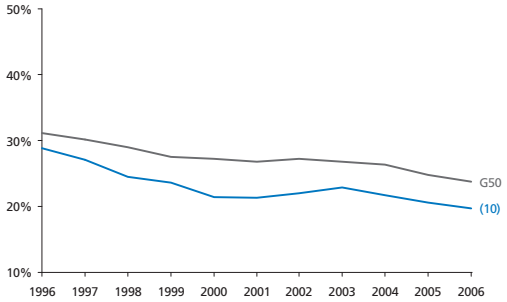

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

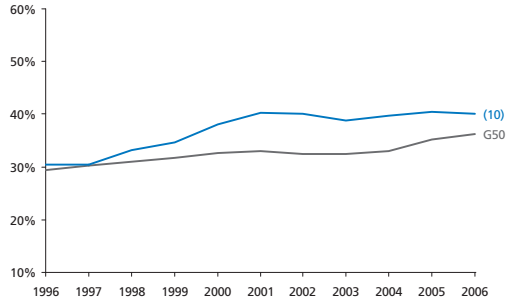

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

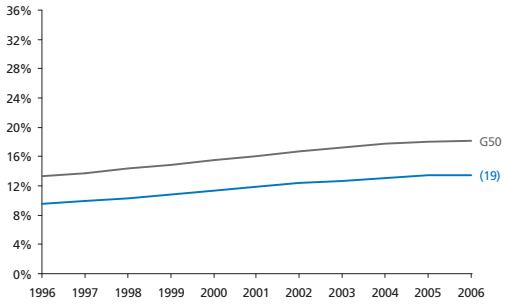

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

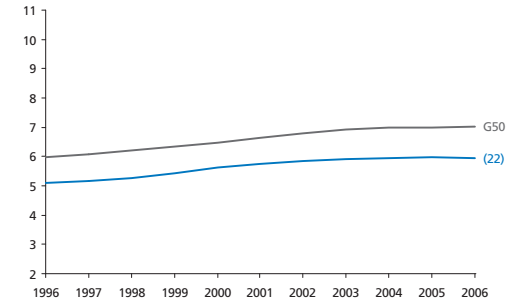

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

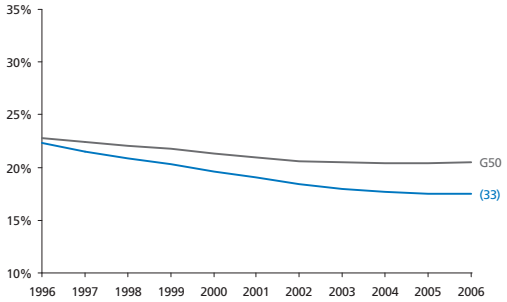

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

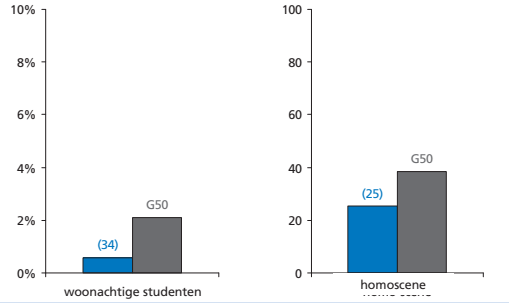

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

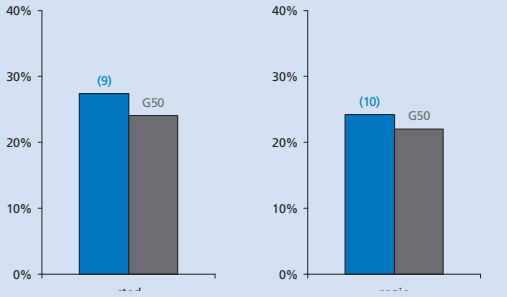

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

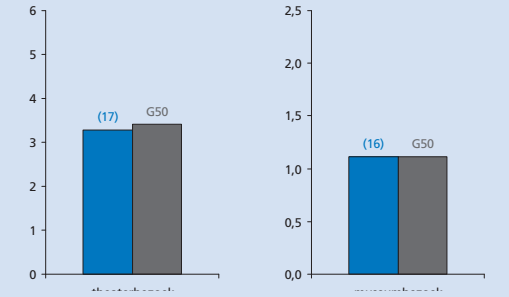

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

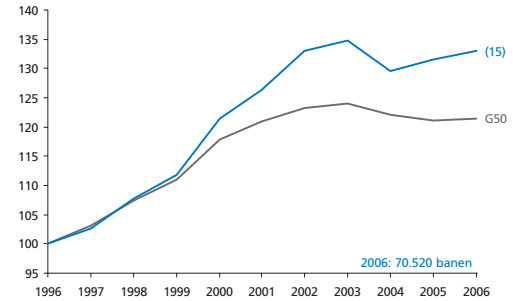

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

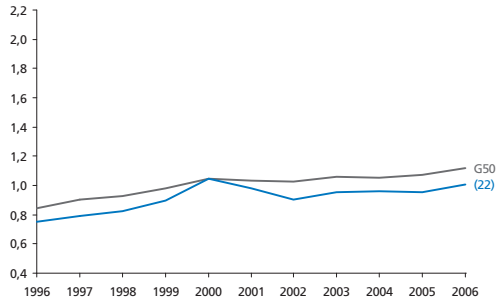

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

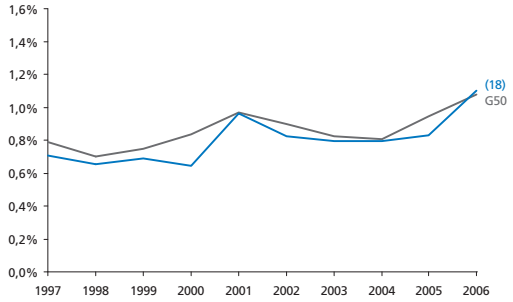

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

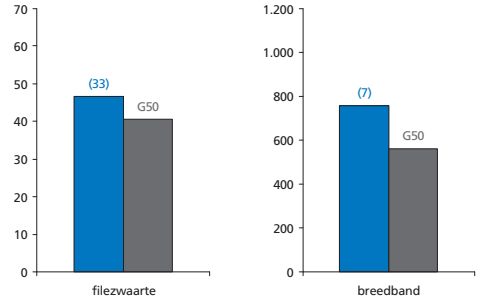

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

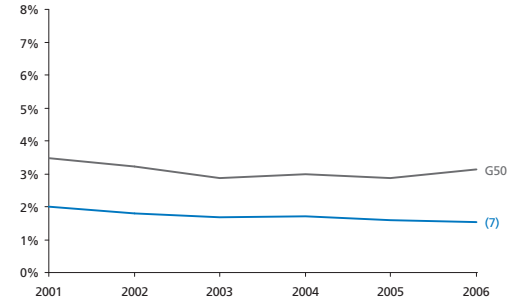

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

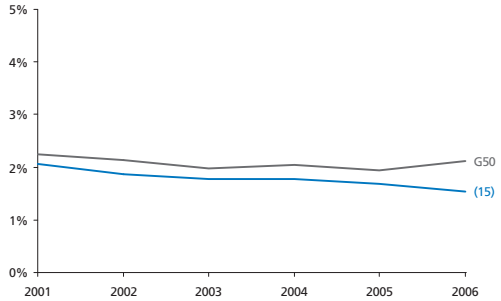

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

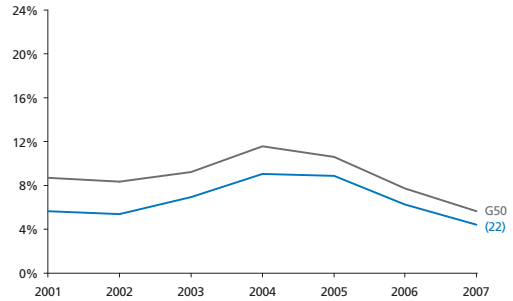

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

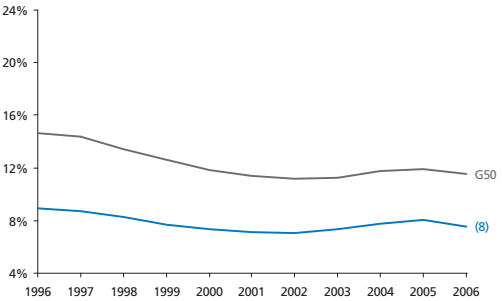

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

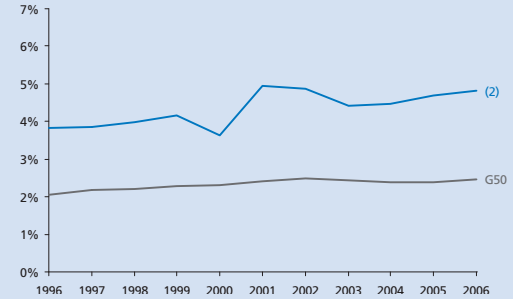

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

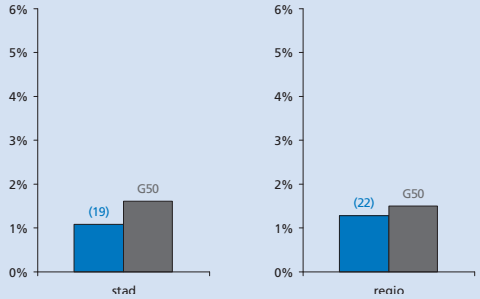

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

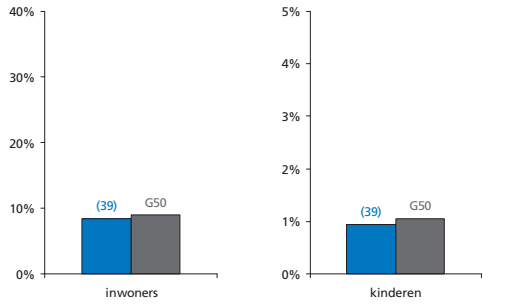

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

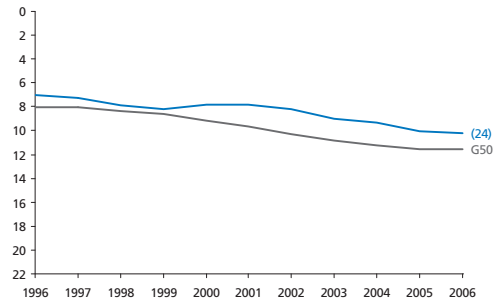

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

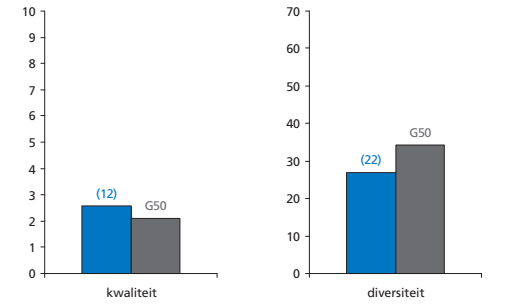

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

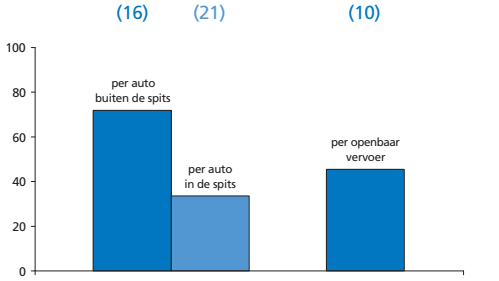

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

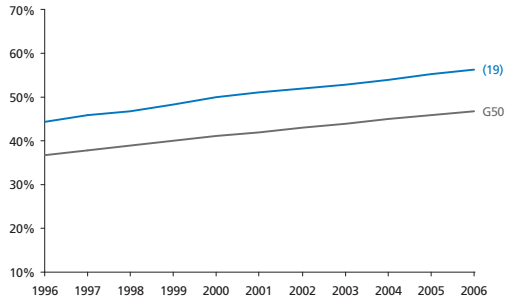

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

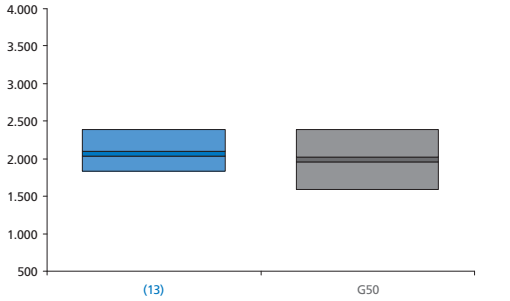

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

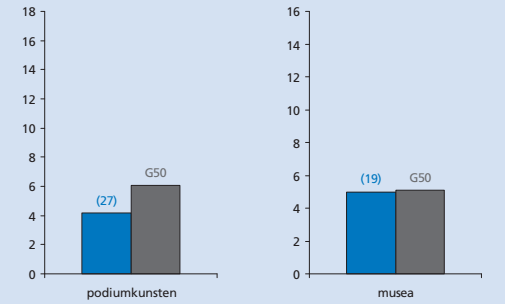

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

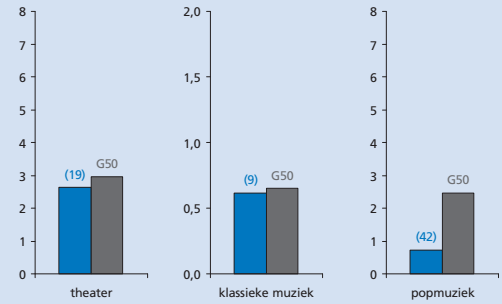

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

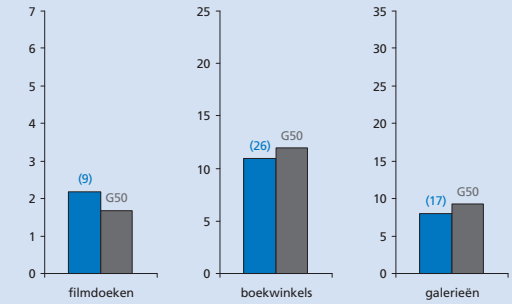

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

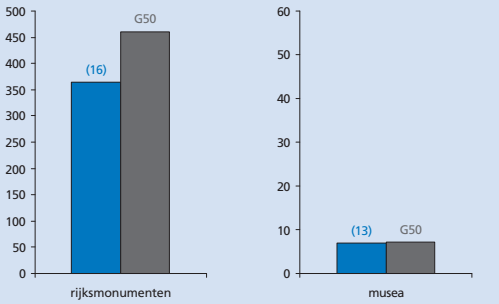

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Amstelveen

Met 78.774 inwoners de **36e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Amstelveen

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

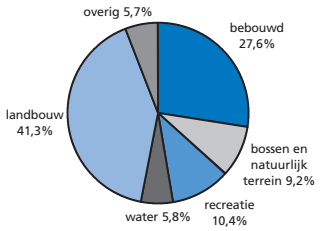

totale oppervlakte 4.405 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(14)
cultureel aanbod	(16)
veiligheid	(1)
percentage koopwoningen	(24)
nabijheid natuurgebieden	(9)
culinair aanbod	(13)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(41)
woonaantrekkelijkheidsindex	(4)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

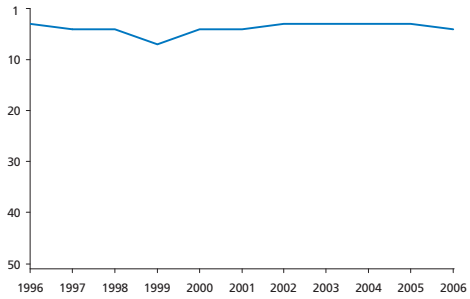

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(2)
werkloosheid	(10)
arbeidsongeschiktheid	(10)
armoede	(2)
percentage laagopgeleiden	(2)
participatie vrouwen	(5)
banen	(29)
percentage groeisectoren	(1)
sociaal-economische index	(1)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

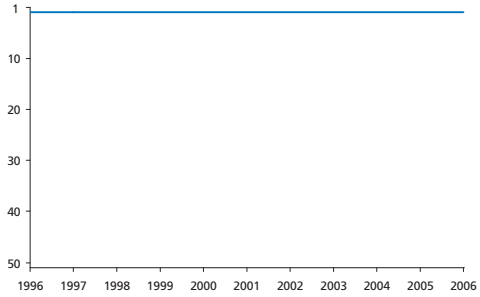

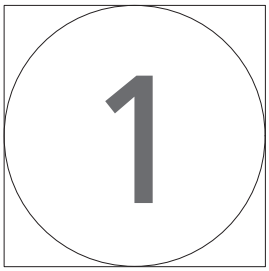

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

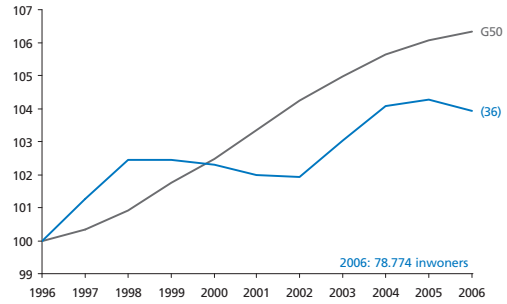

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

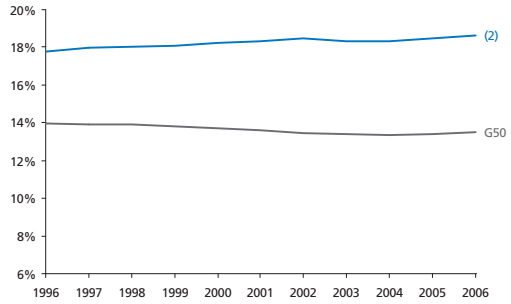

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

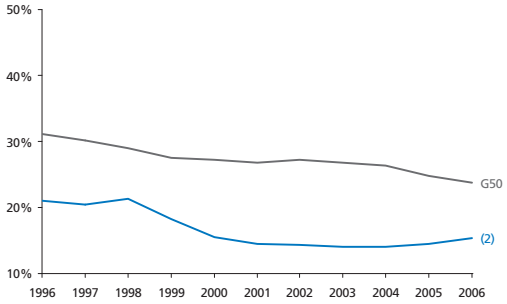

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

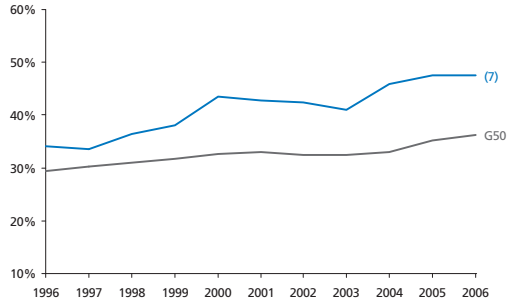

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

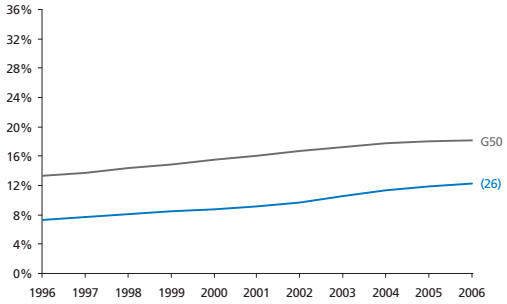

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

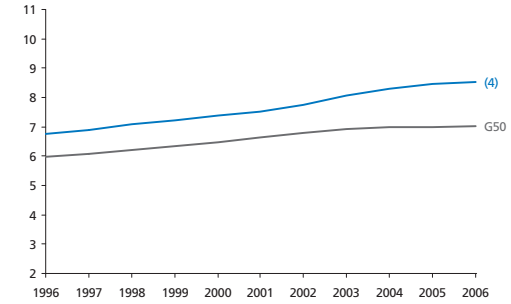

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

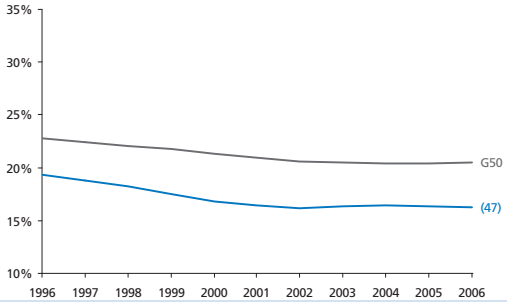

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

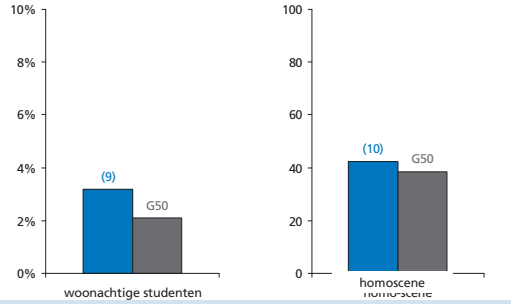

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

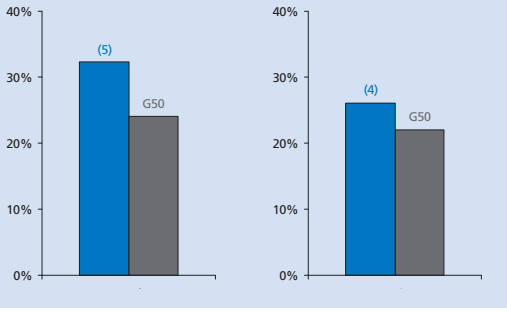

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

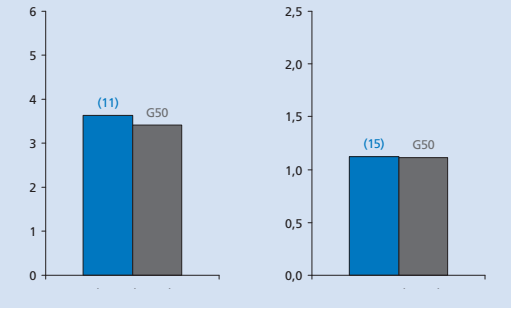

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

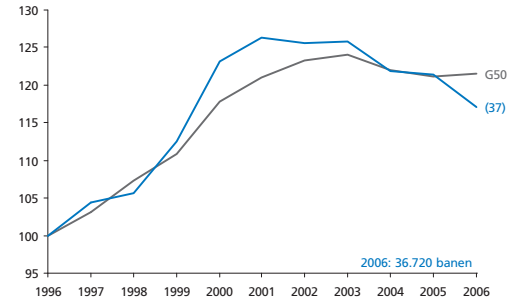

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

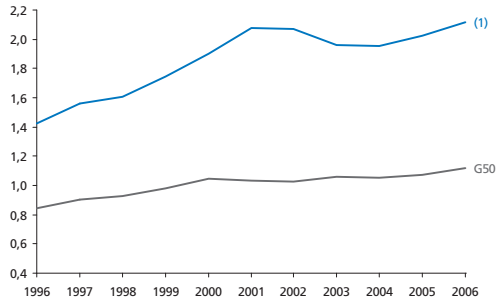

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

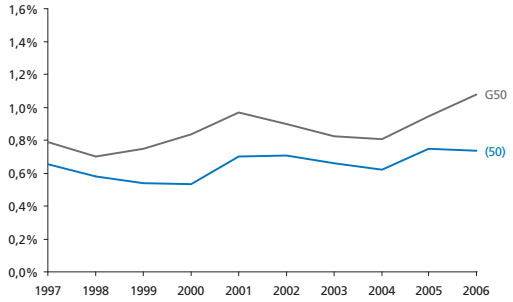

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

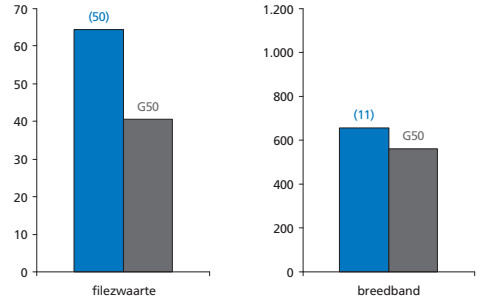

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

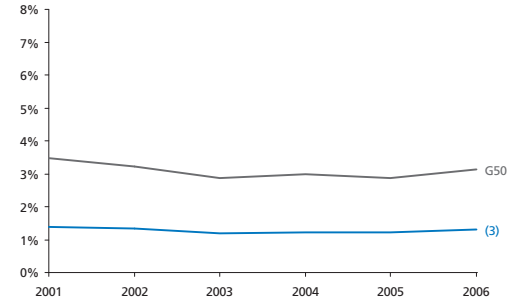

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

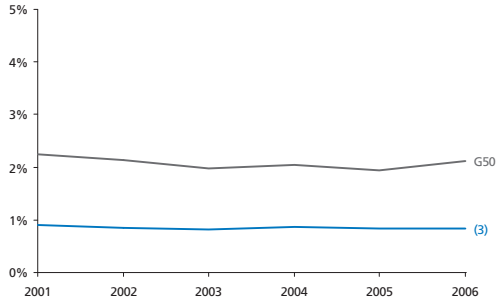

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

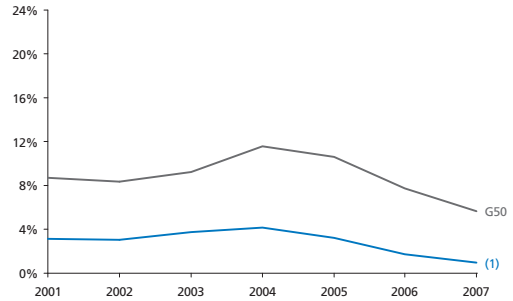

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

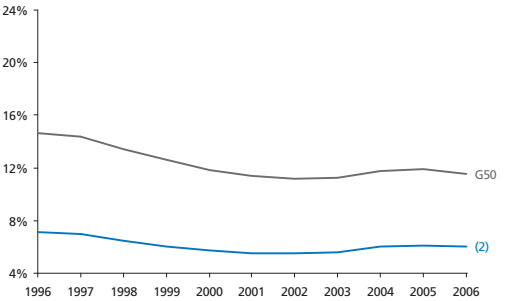

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

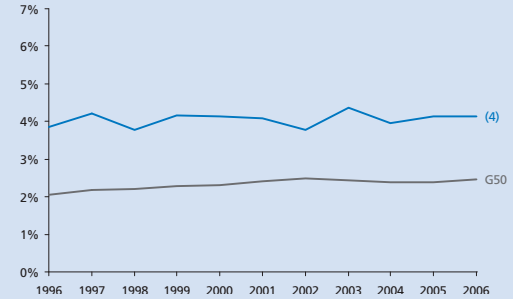

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

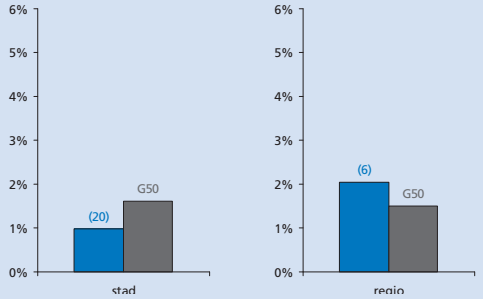

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

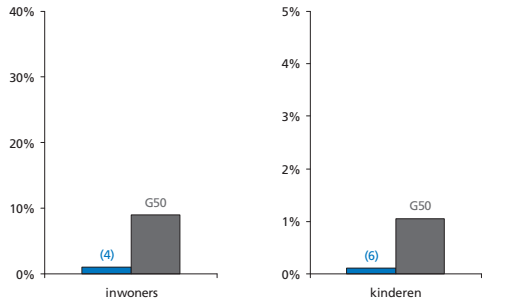

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

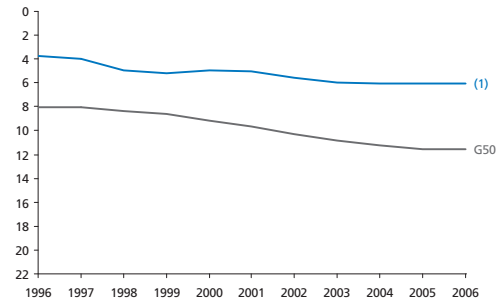

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

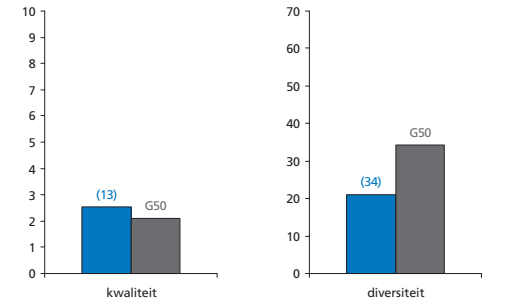

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

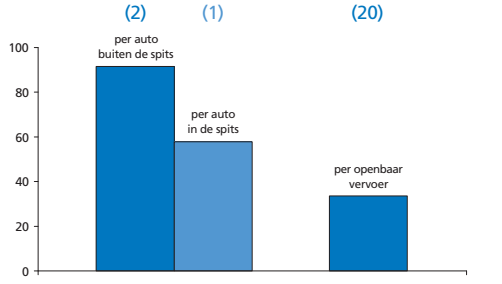

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

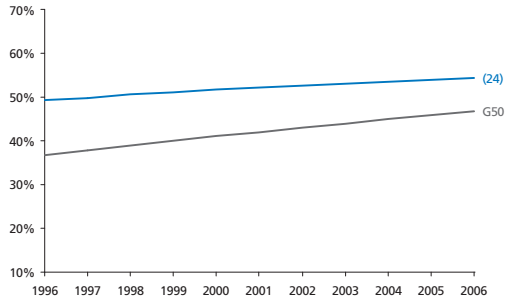

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

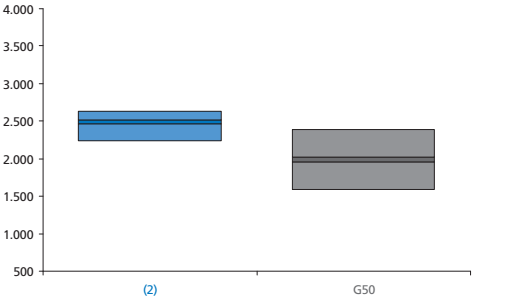

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

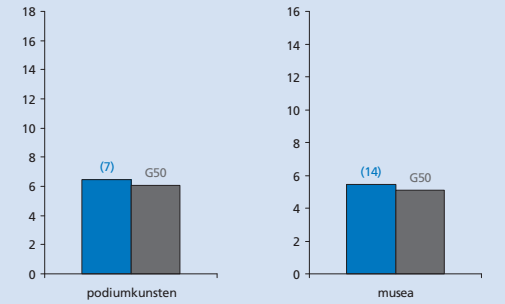

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

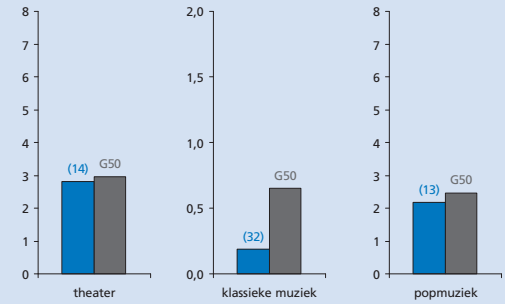

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

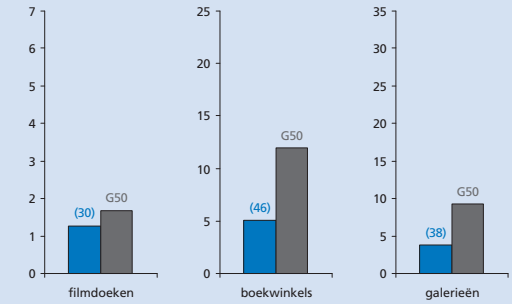

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

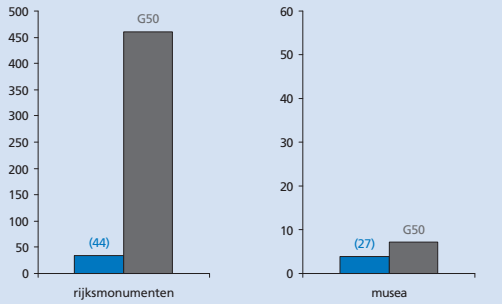

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Amsterdam

Met 743.079 inwoners de

1e gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Amsterdam

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

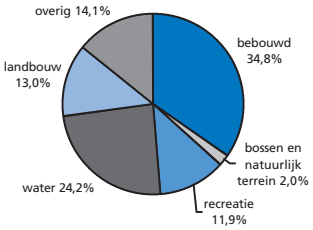

totale oppervlakte 21.944 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(4)
cultureel aanbod	(1)
veiligheid	(49)
percentage koopwoningen	(50)
nabijheid natuurgebieden	(11)
culinair aanbod	(3)
aanwezigheid universiteit	(1)
percentage vooroorlogse woningen	(2)
woonaantrekkelijkheidsindex	(1)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

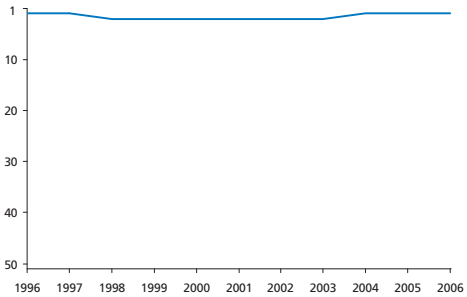

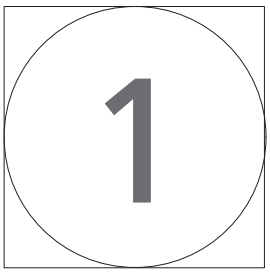

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(49)
werkloosheid	(42)
arbeidsongeschiktheid	(25)
armoede	(47)
percentage laagopgeleiden	(5)
participatie vrouwen	(16)
banen	(12)
percentage groeisectoren	(2)
sociaal-economische index	(23)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

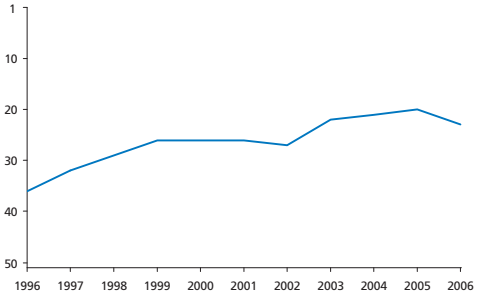

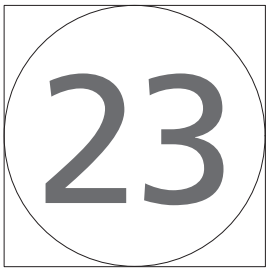

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

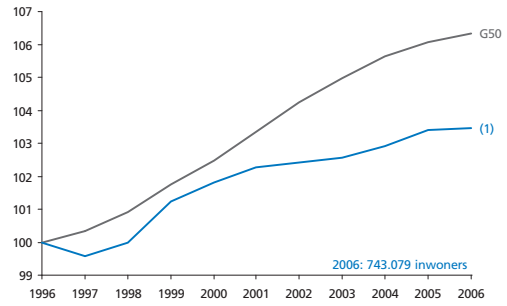

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

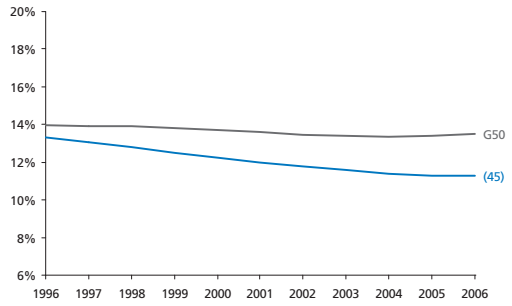

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

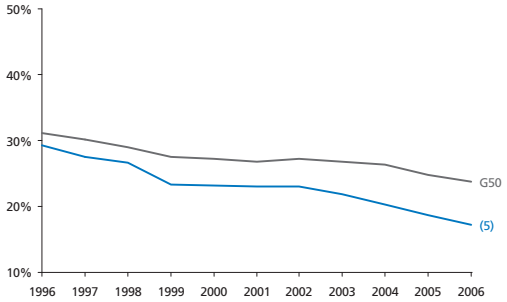

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

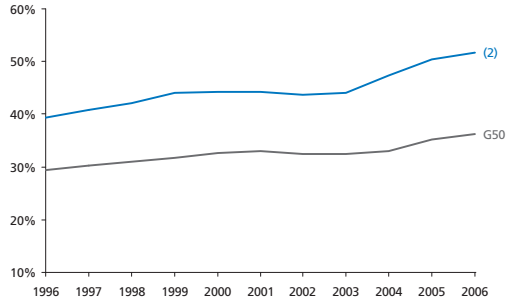

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

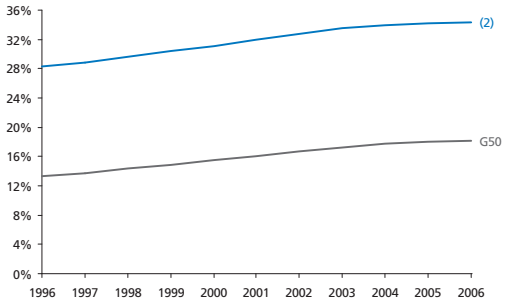

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

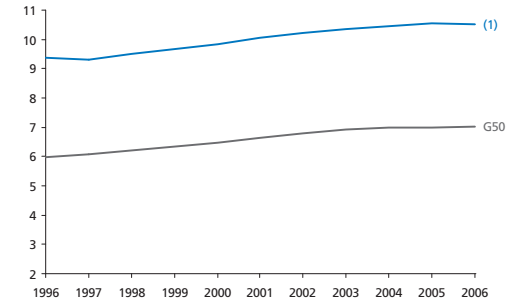

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

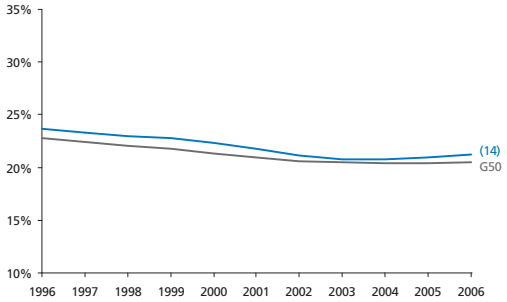

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

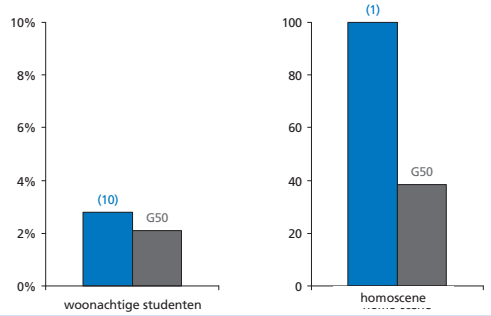

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

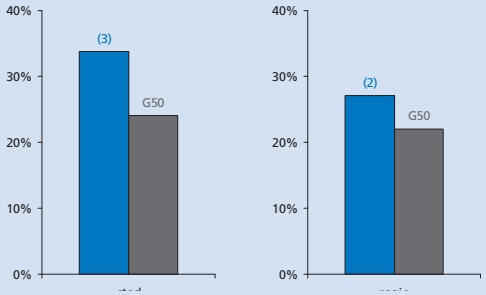

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

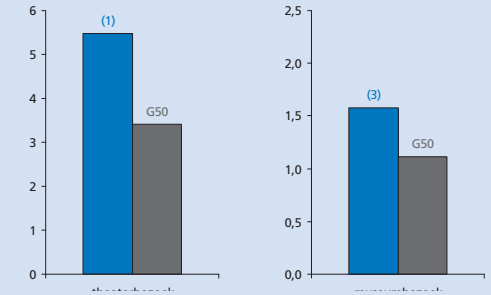

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

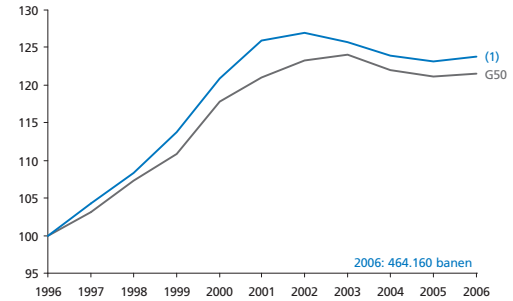

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

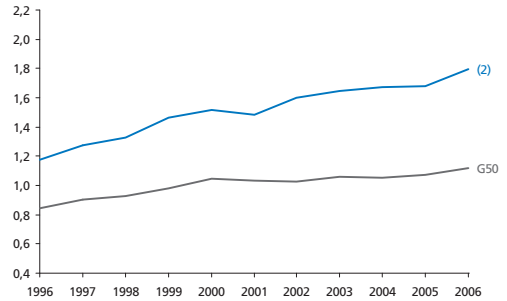

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

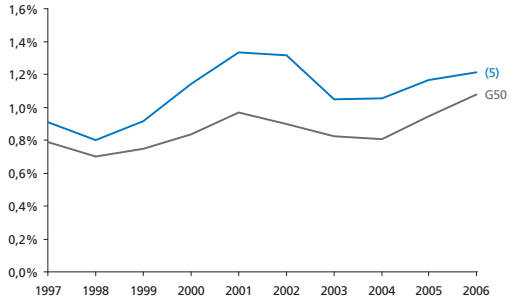

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

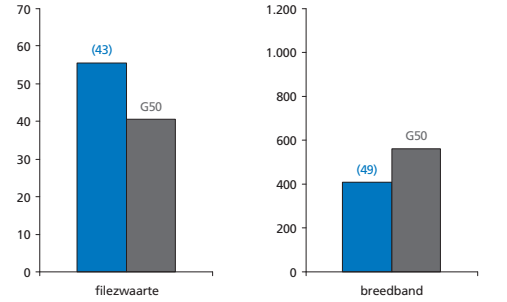

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

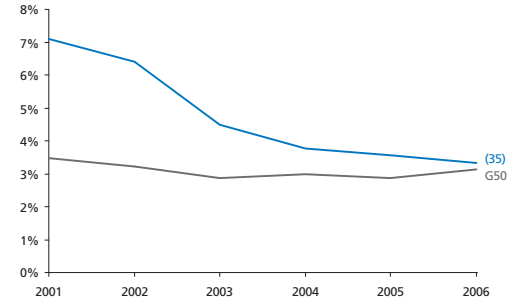

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

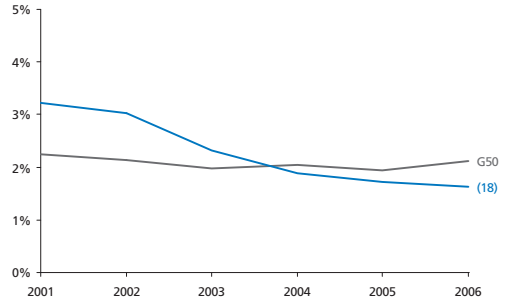

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

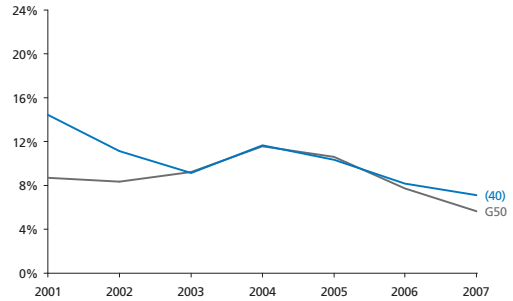

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

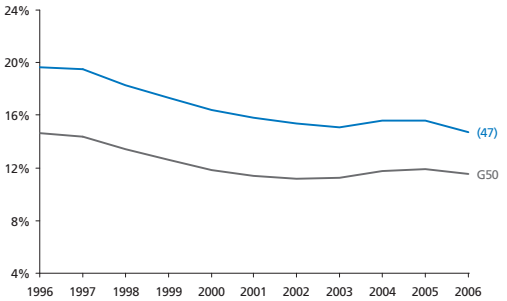

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

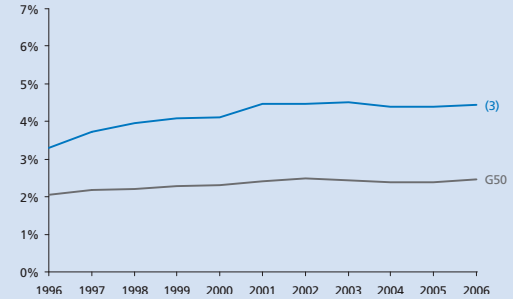

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

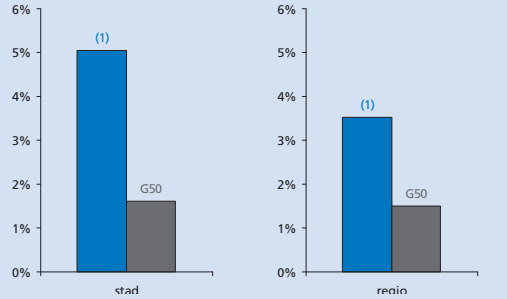

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

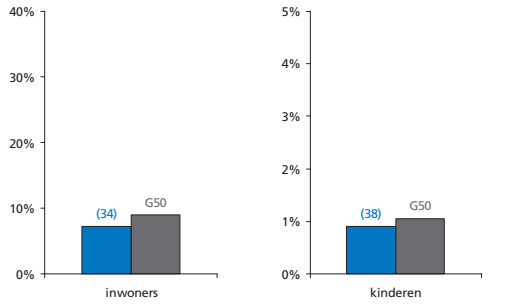

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

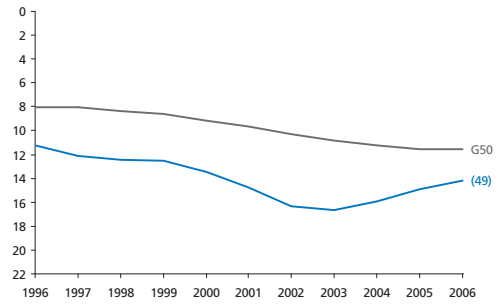

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

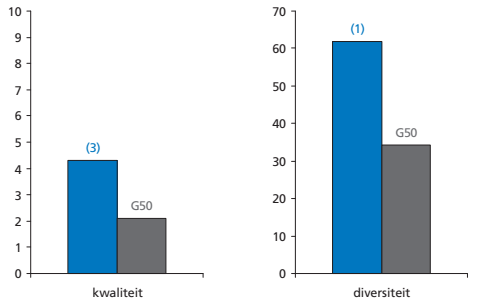

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

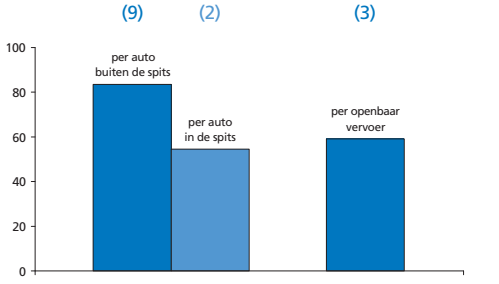

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

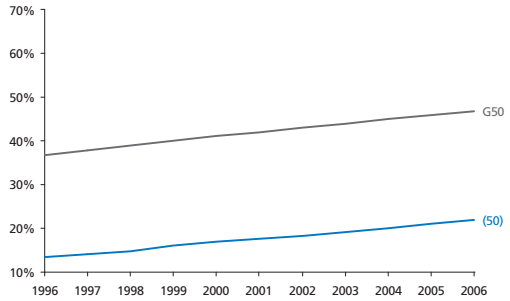

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

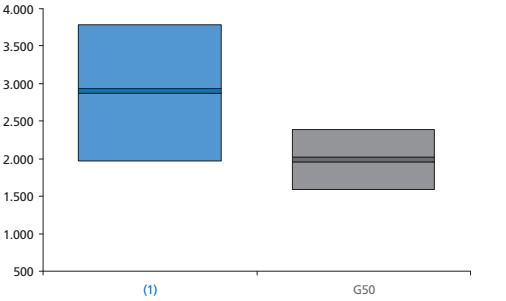

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

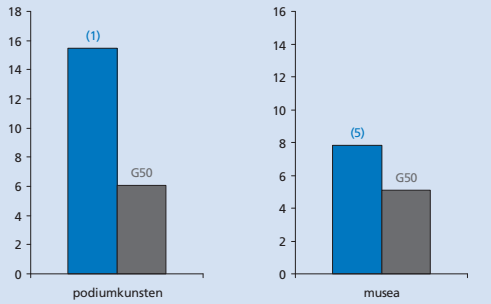

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

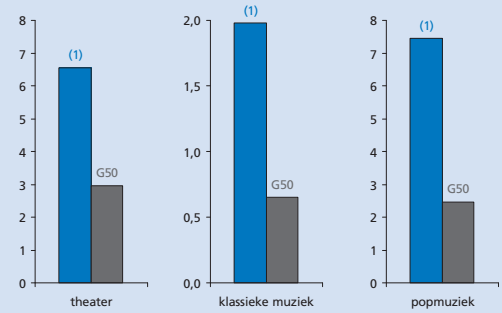

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

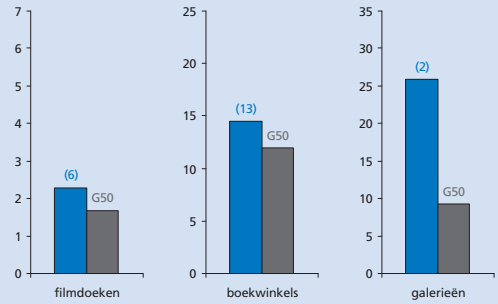

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

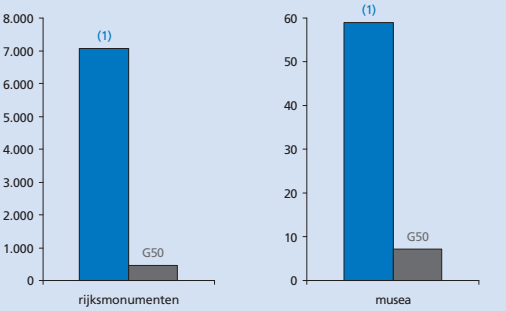

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Apeldoorn

Met 156.051 inwoners de

11e gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Apeldoorn

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

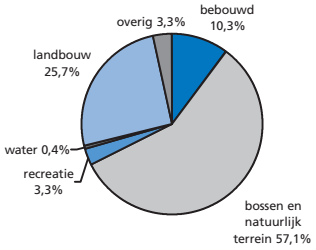

totale oppervlakte 34.113 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(31)
cultureel aanbod	(41)
veiligheid	(12)
percentage koopwoningen	(15)
nabijheid natuurgebieden	(6)
culinair aanbod	(41)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(26)
woonaantrekkelijkheidsindex	(32)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

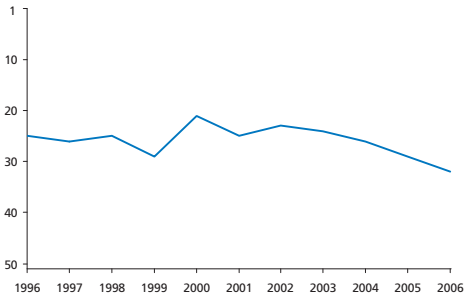

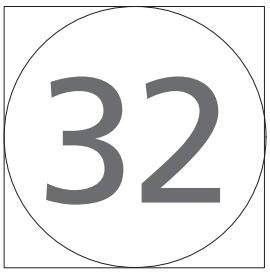

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(7)
werkloosheid	(14)
arbeidsongeschiktheid	(36)
armoede	(10)
percentage laagopgeleiden	(28)
participatie vrouwen	(32)
banen	(17)
percentage groeisectoren	(20)
sociaal-economische index	(15)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

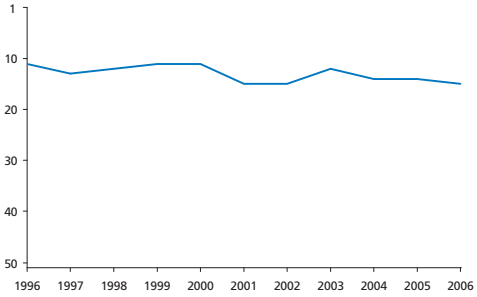

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

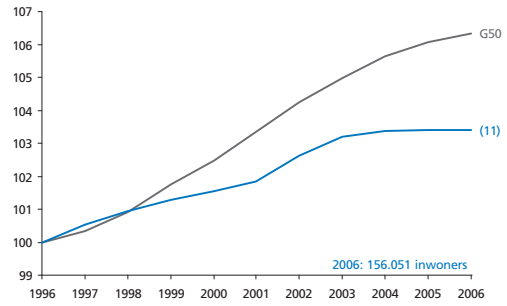

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

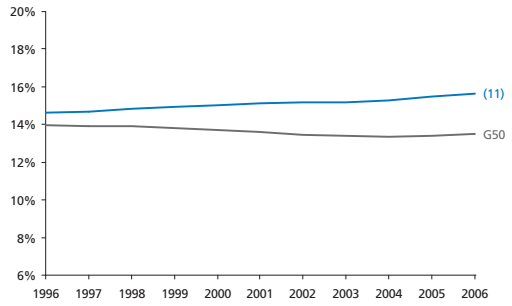

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

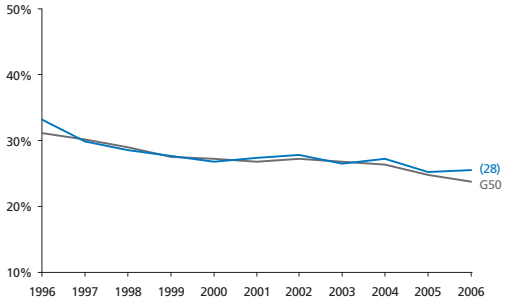

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

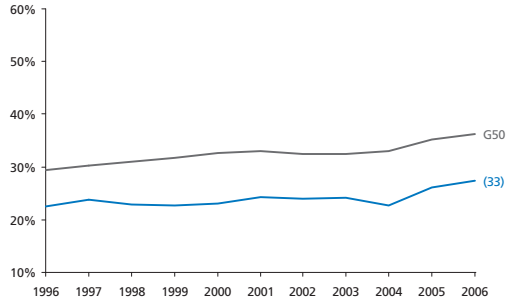

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

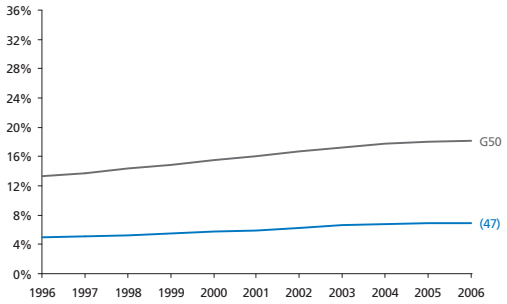

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

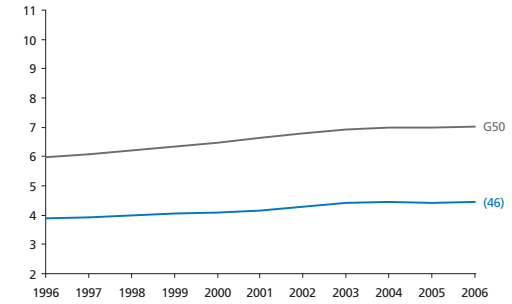

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

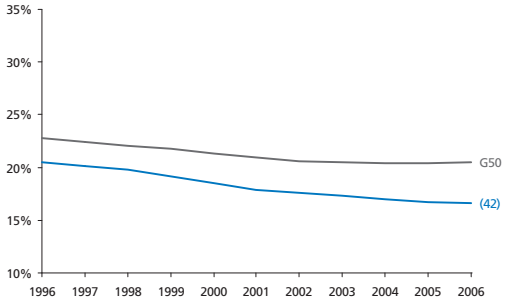

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

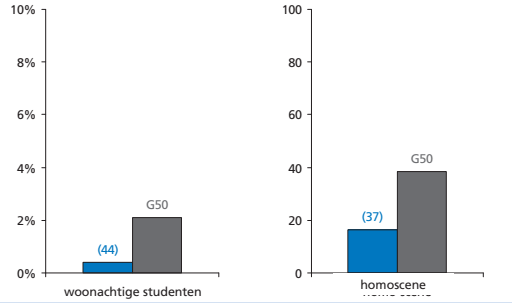

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

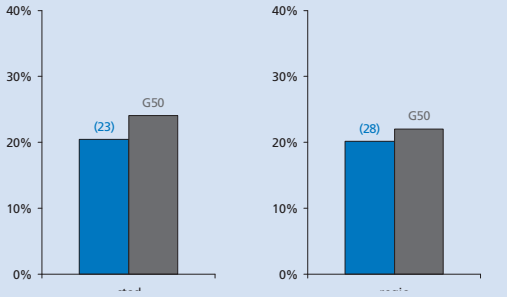

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

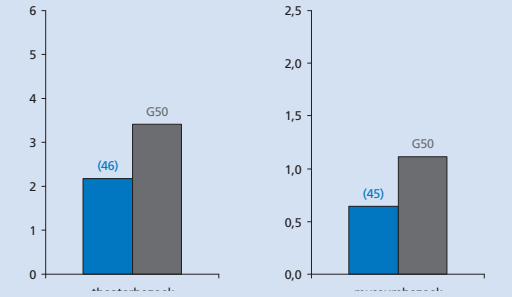

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

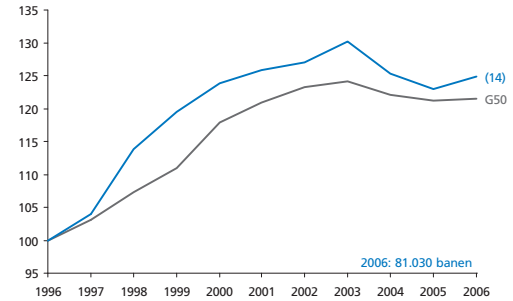

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

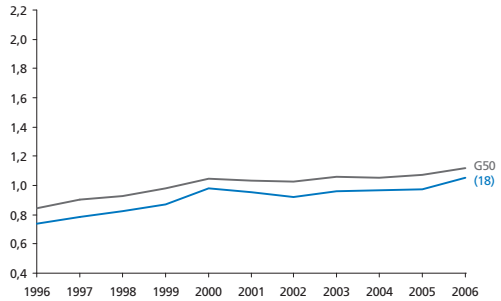

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

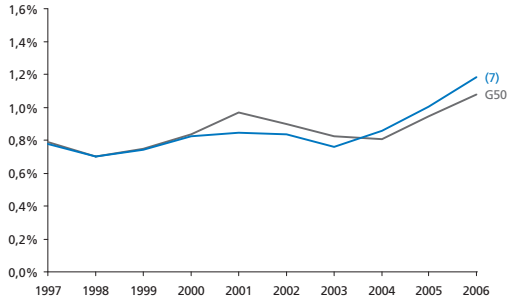

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

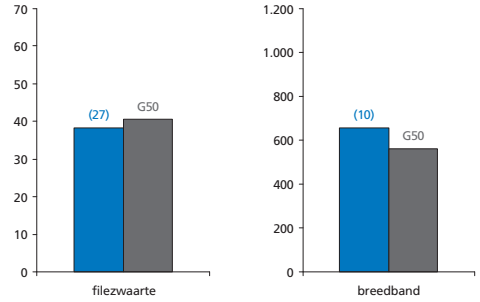

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

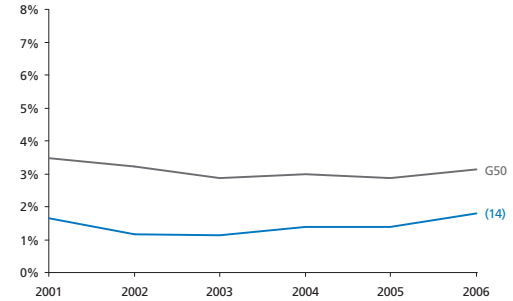

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

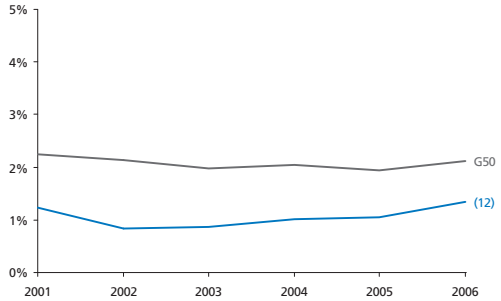

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

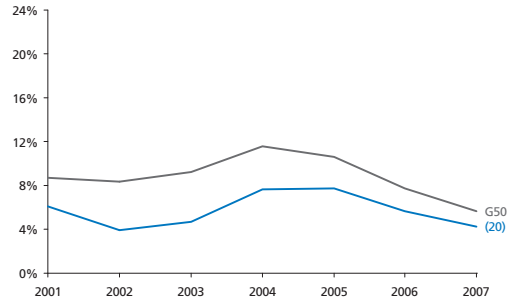

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

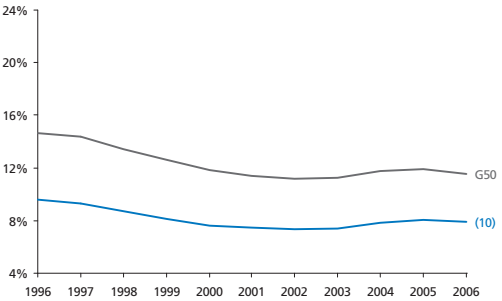

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

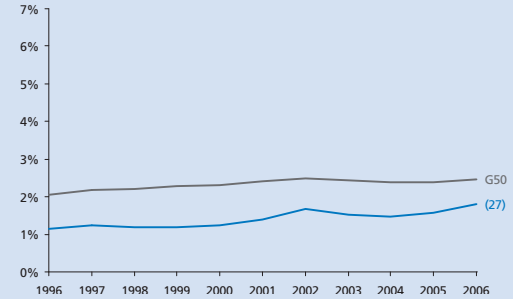

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

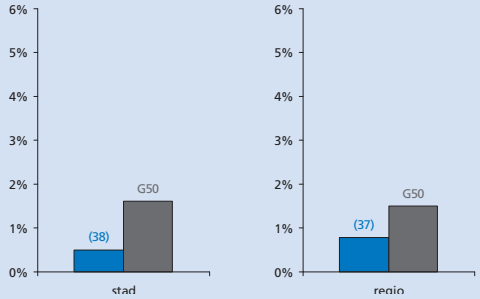

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

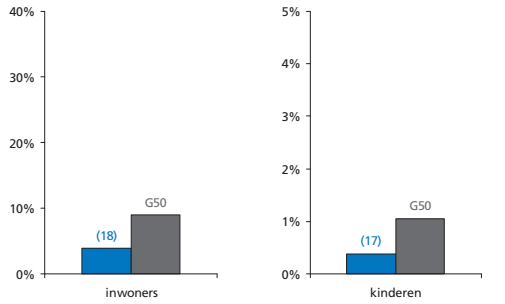

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

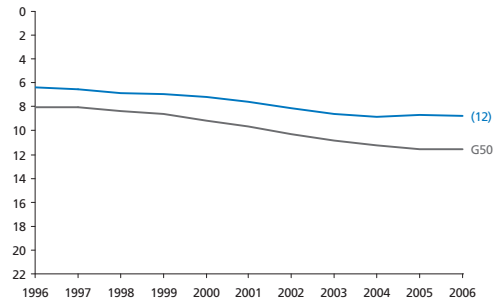

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

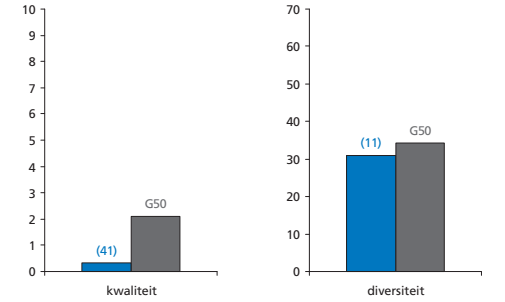

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

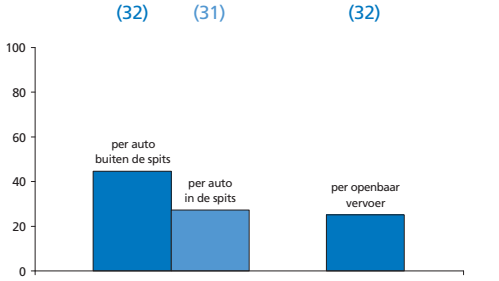

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

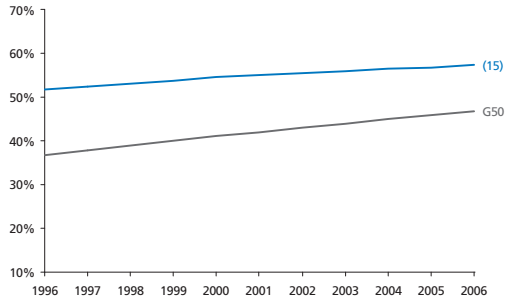

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

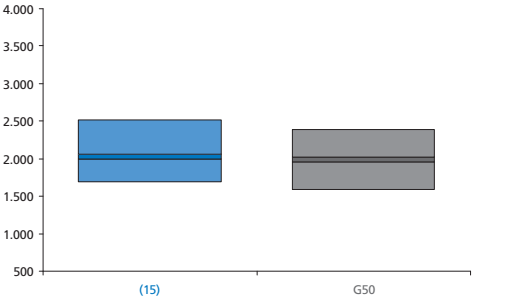

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

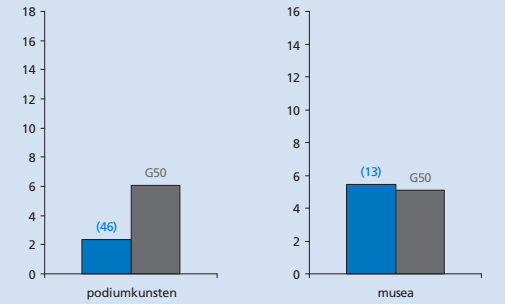

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

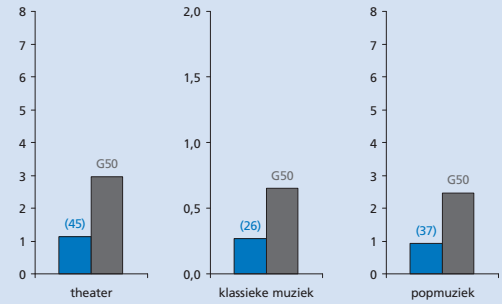

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

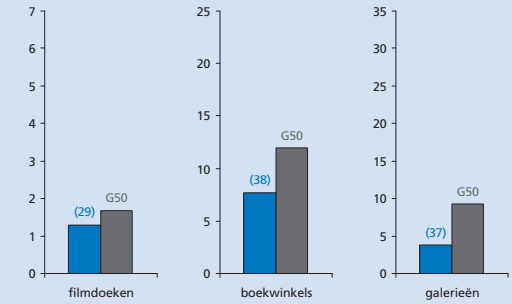

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

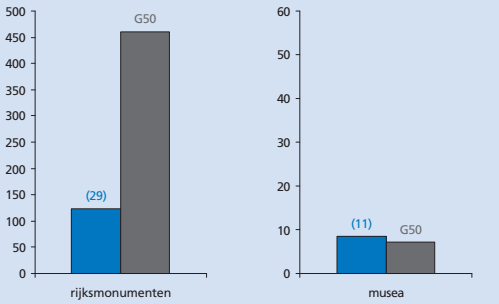

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Arnhem

Met 142.195 inwoners de **14e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Arnhem

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

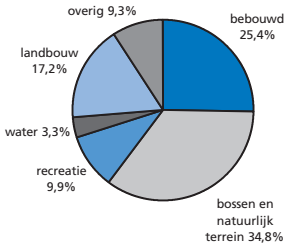

totale oppervlakte 10.153 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(10)
cultureel aanbod	(9)
veiligheid	(47)
percentage koopwoningen	(46)
nabijheid natuurgebieden	(4)
culinair aanbod	(28)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(13)
woonaantrekkelijkheidsindex	(26)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

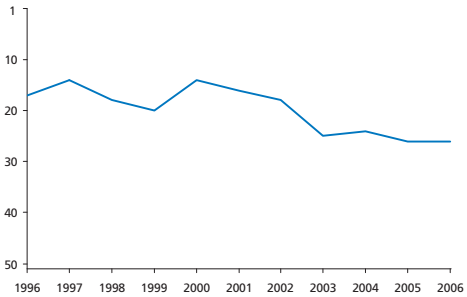

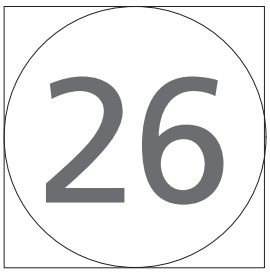

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(44)
werkloosheid	(37)
arbeidsongeschiktheid	(35)
armoede	(43)
percentage laagopgeleiden	(29)
participatie vrouwen	(36)
banen	(6)
percentage groeisectoren	(4)
sociaal-economische index	(35)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

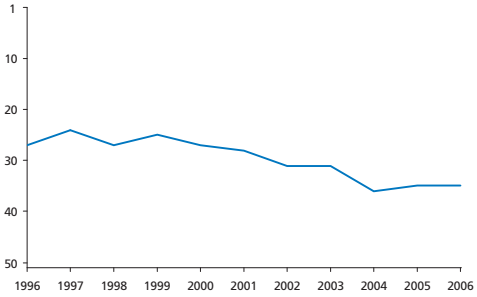

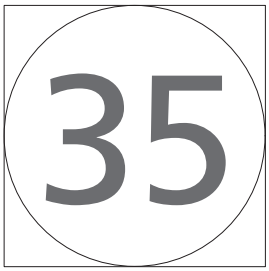

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

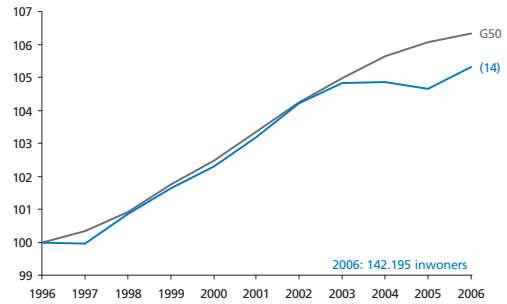

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

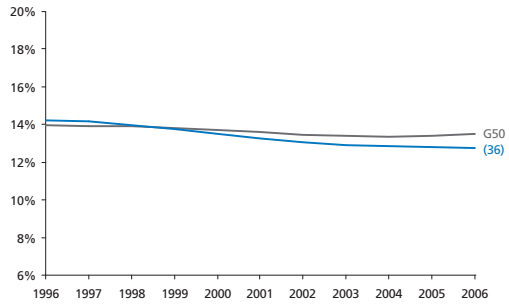

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

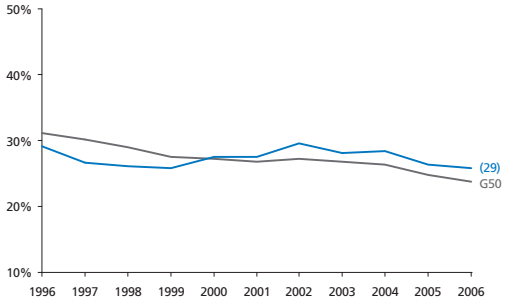

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

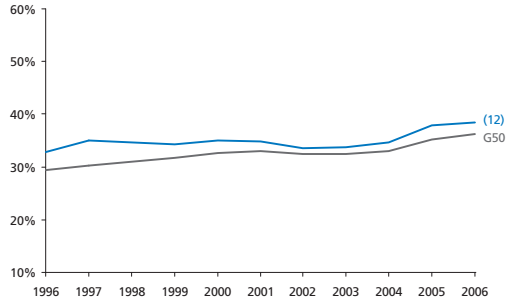

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

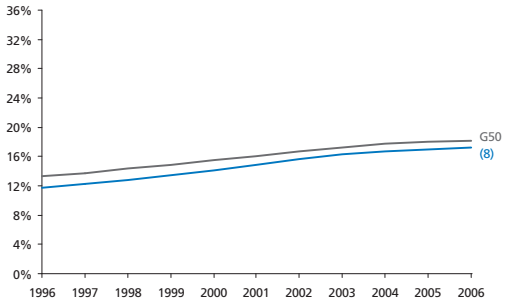

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

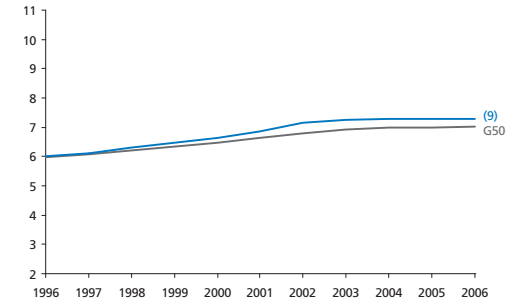

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

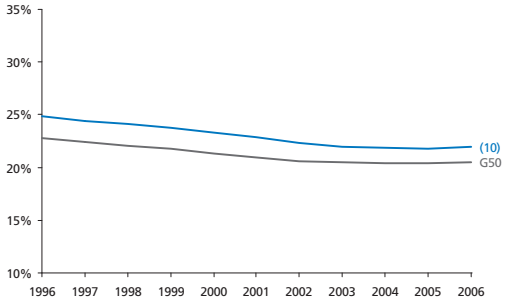

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

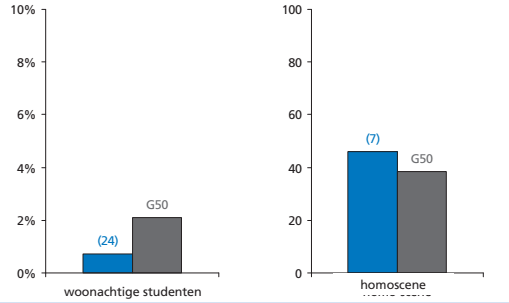

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

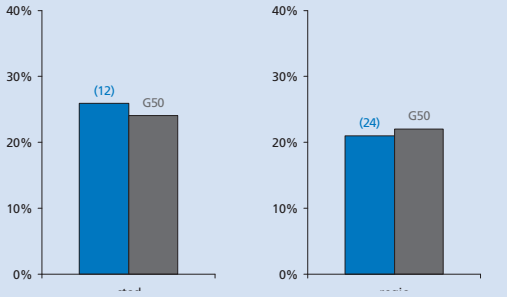

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

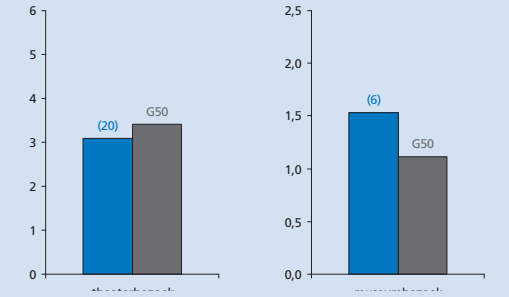

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

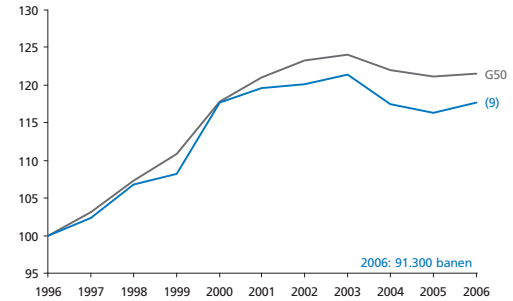

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

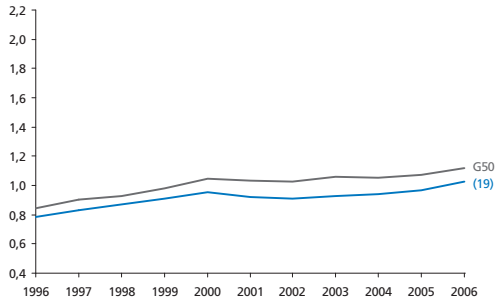

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

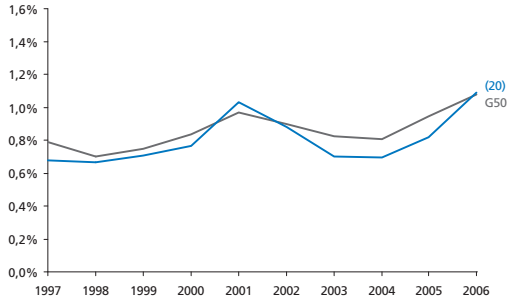

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

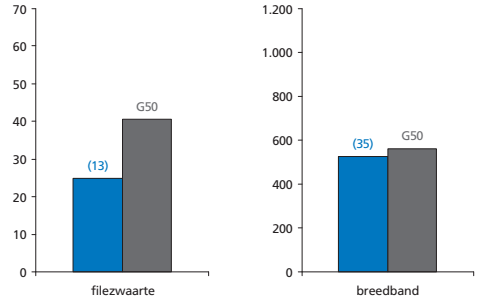

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

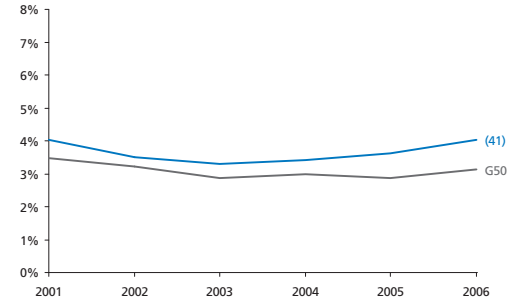

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

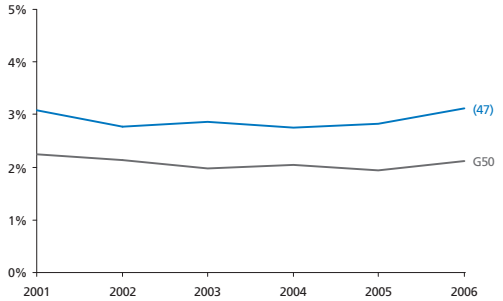

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

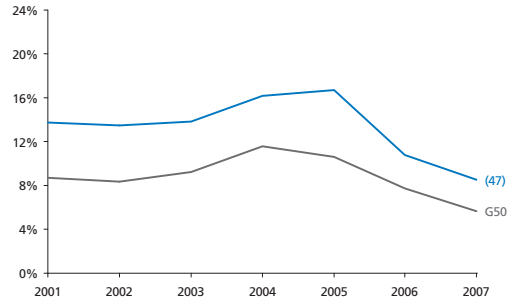

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

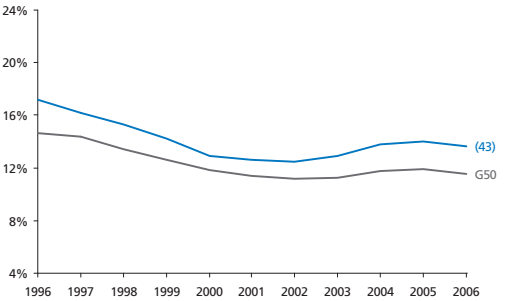

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

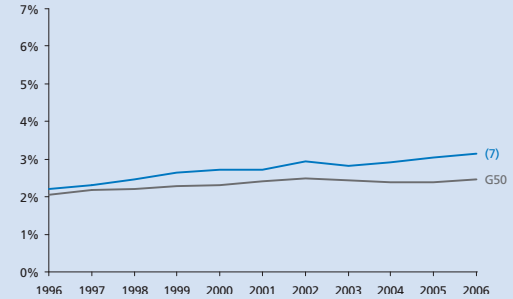

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

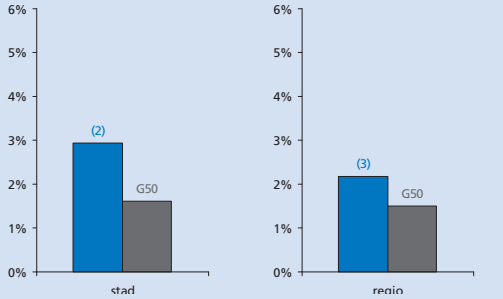

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

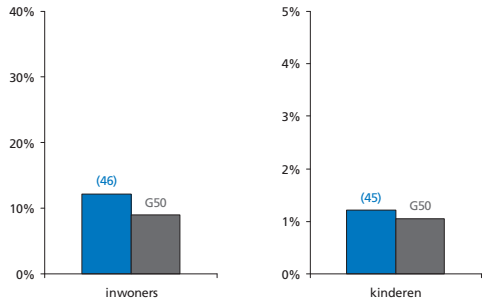

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

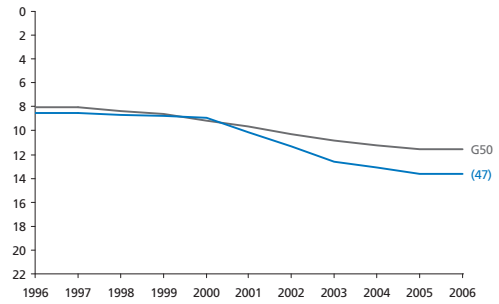

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

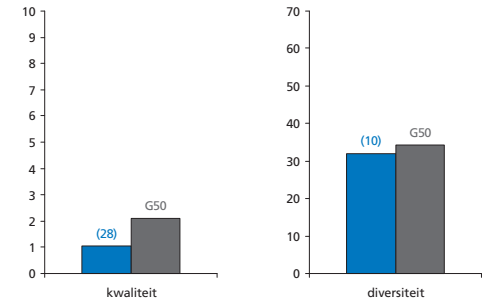

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

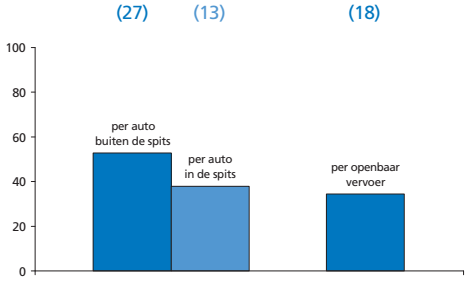

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

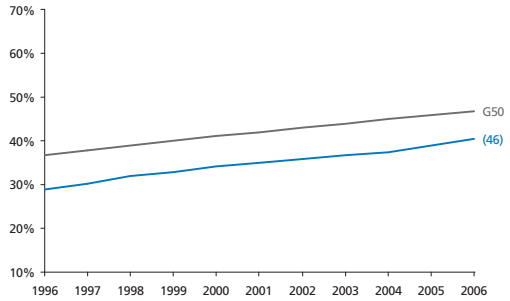

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

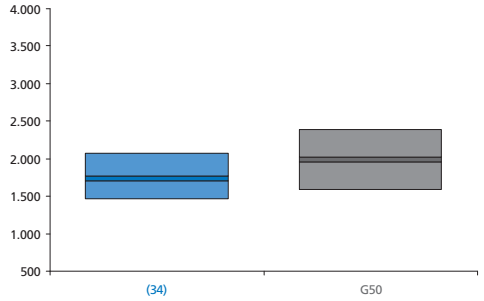

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

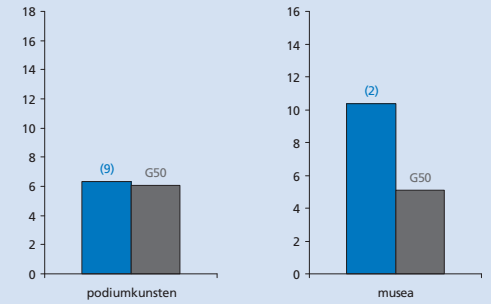

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

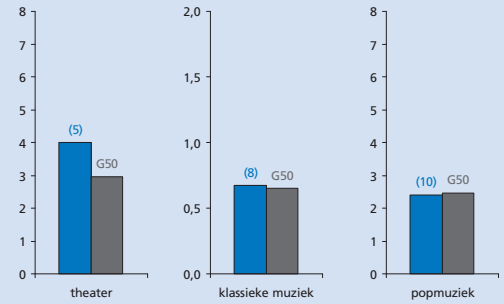

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

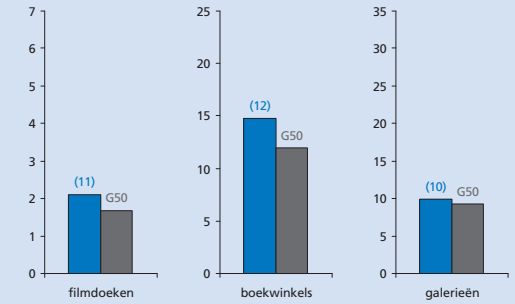

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

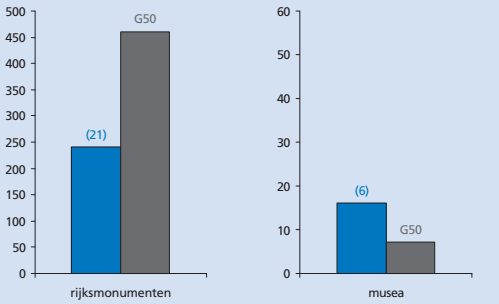

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Bergen op Zoom

Met 65.767 inwoners de **50e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Bergen op Zoom
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

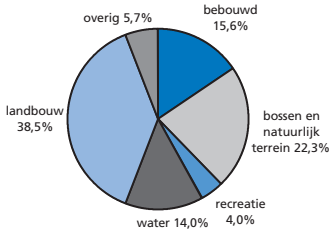

totale oppervlakte 9.313 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(39)
cultureel aanbod	(36)
veiligheid	(23)
percentage koopwoningen	(20)
nabijheid natuurgebieden	(40)
culinair aanbod	(31)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(28)
woonaantrekkelijkheidsindex	(39)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

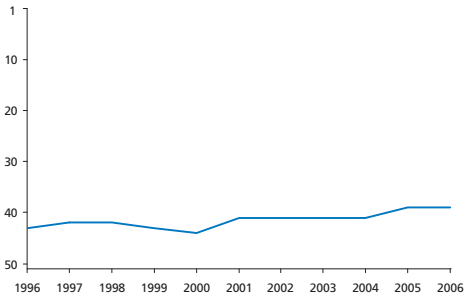

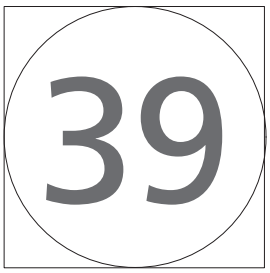

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(12)
werkloosheid	(27)
arbeidsongeschiktheid	(23)
armoede	(19)
percentage laagopgeleiden	(43)
participatie vrouwen	(38)
banen	(32)
percentage groeisectoren	(40)
sociaal-economische index	(34)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

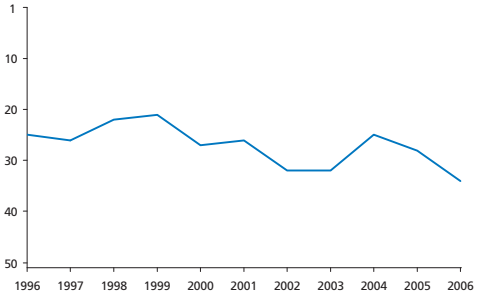

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

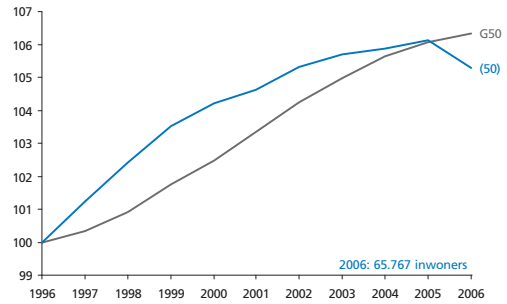

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

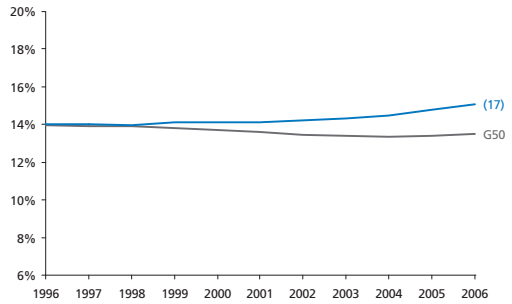

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

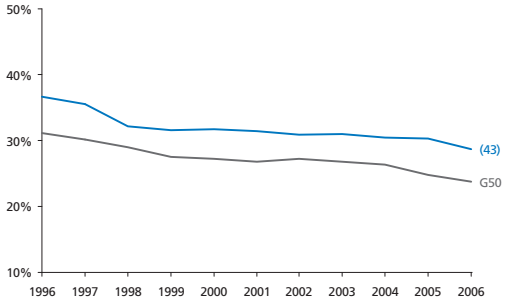

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

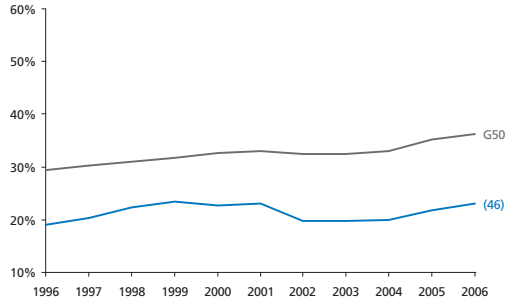

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

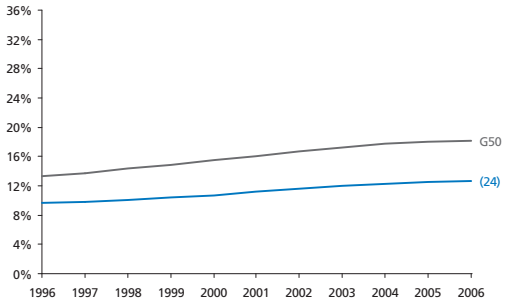

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

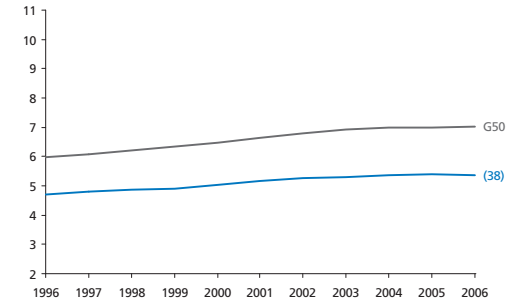

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

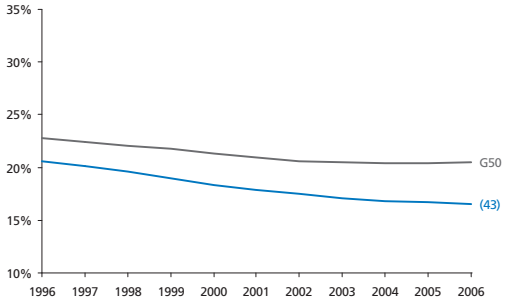

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

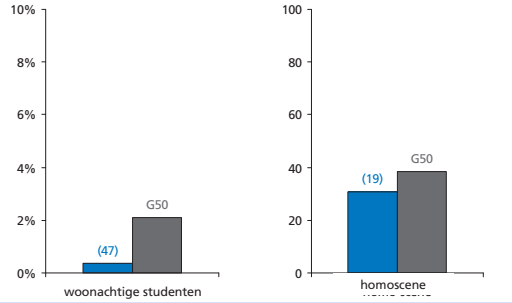

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

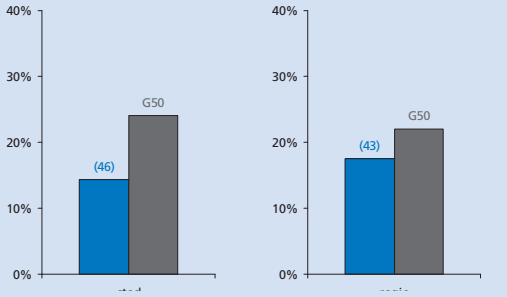

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

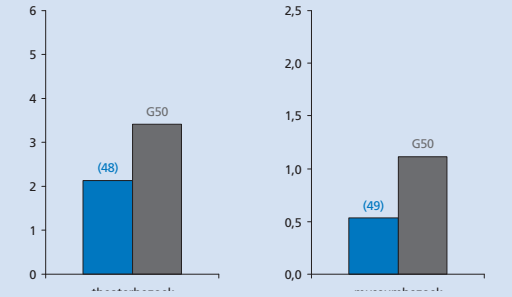

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

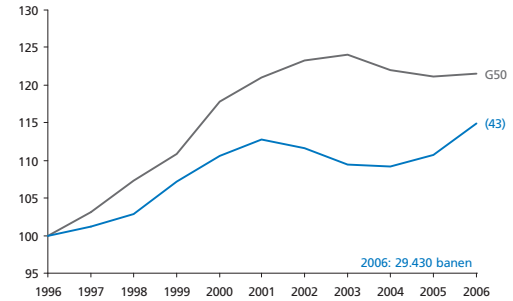

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

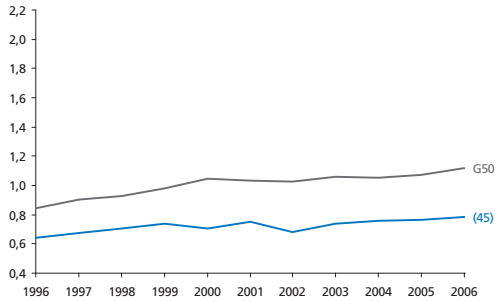

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

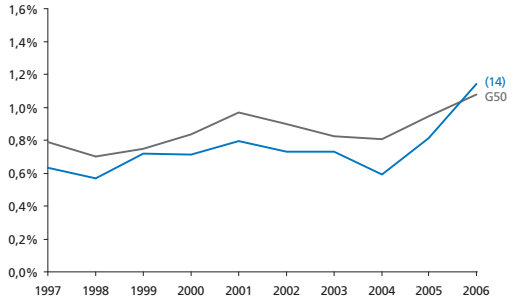

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

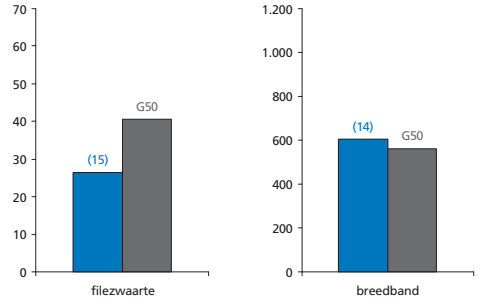

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

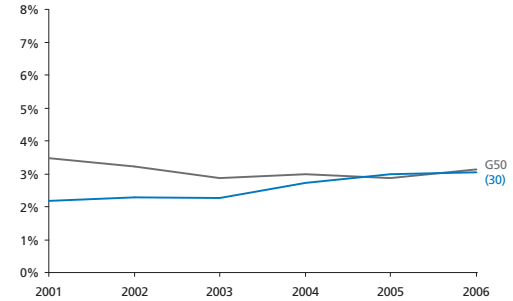

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

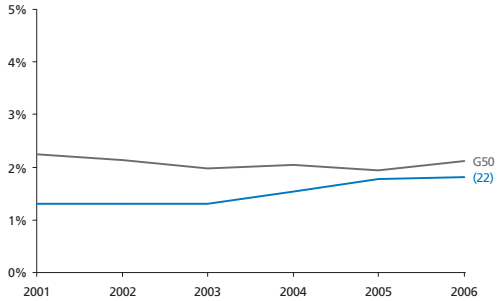

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

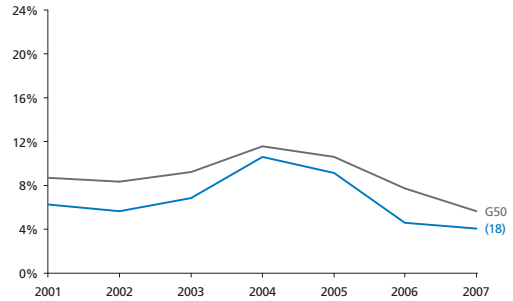

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

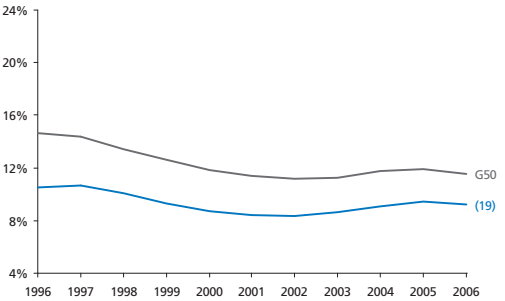

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

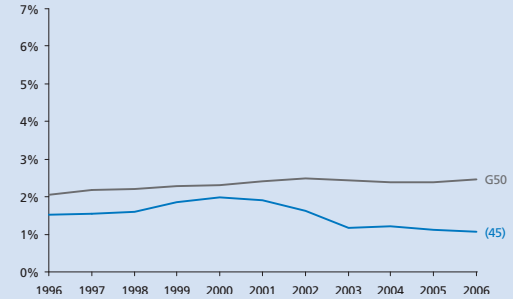

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

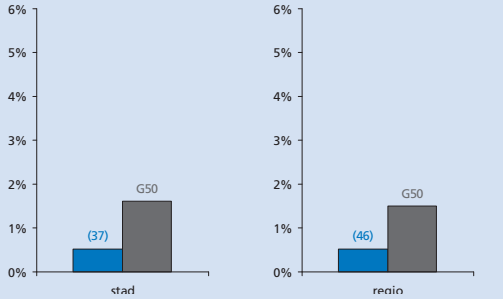

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

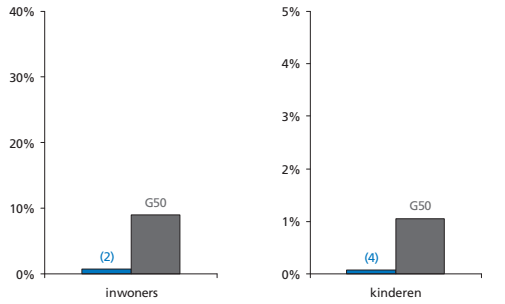

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

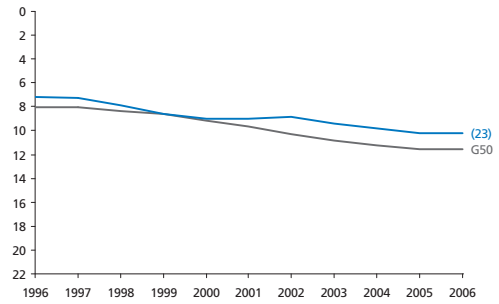

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

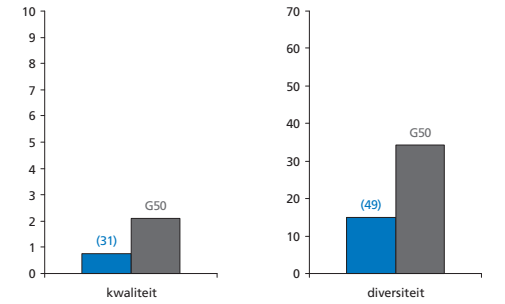

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

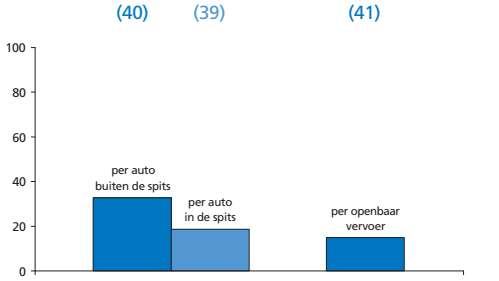

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

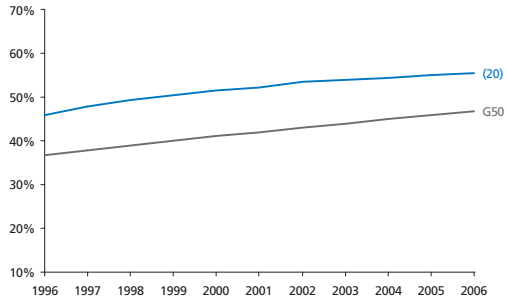

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

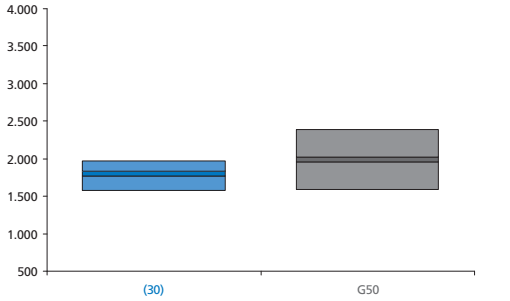

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

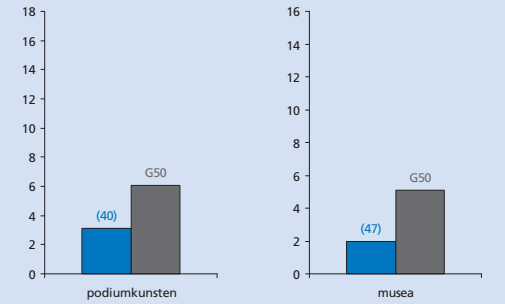

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

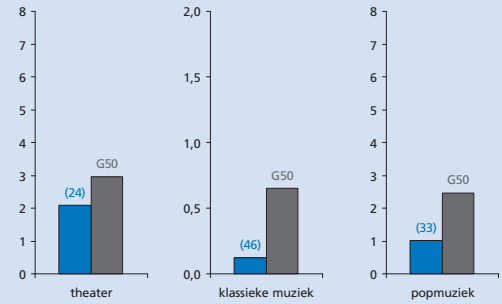

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

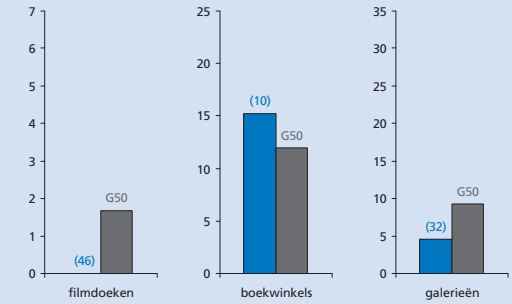

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Breda

Met 169.709 inwoners de **9e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Breda

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

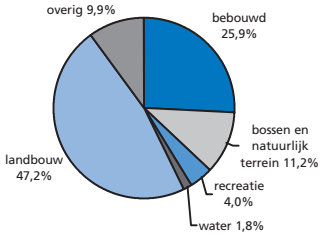

totale oppervlakte 12.915 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(24)
cultureel aanbod	(24)
veiligheid	(31)
percentage koopwoningen	(21)
nabijheid natuurgebieden	(18)
culinair aanbod	(26)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(31)
woonaantrekkelijkheidsindex	(27)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

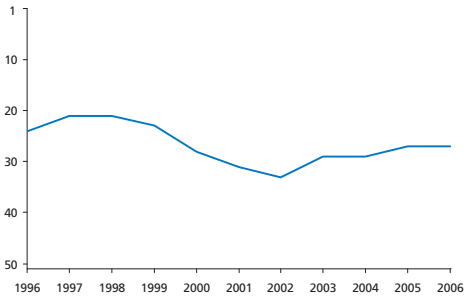

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(26)
werkloosheid	(15)
arbeidsongeschiktheid	(2)
armoede	(18)
percentage laagopgeleiden	(15)
participatie vrouwen	(11)
banen	(26)
percentage groeisectoren	(29)
sociaal-economische index	(9)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

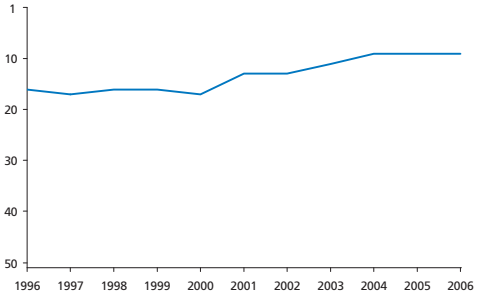

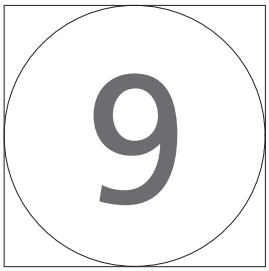

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

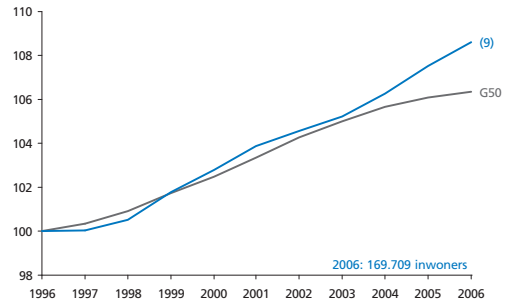

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

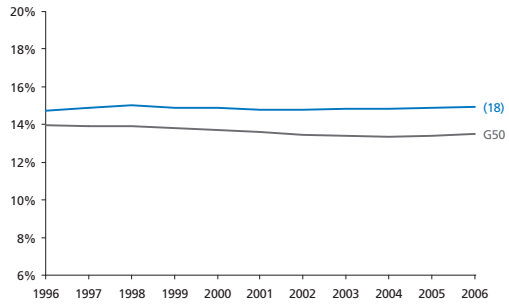

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

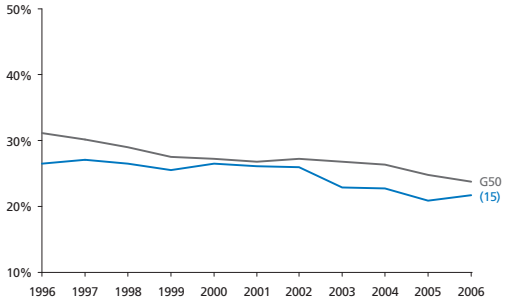

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

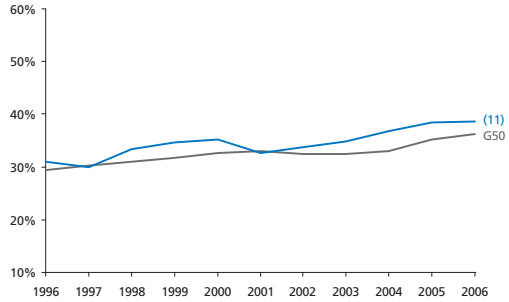

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

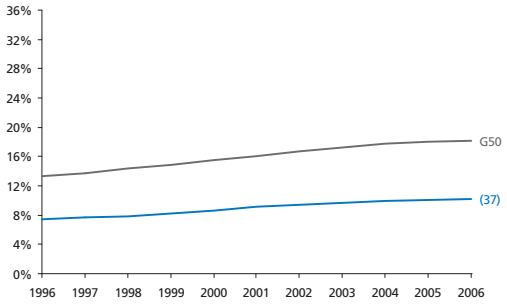

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

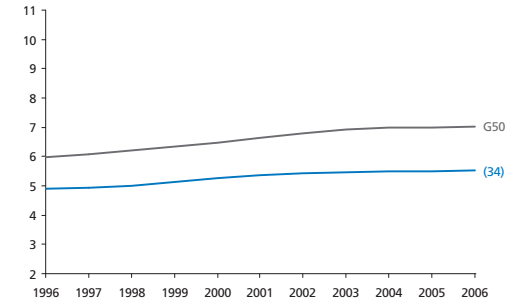

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

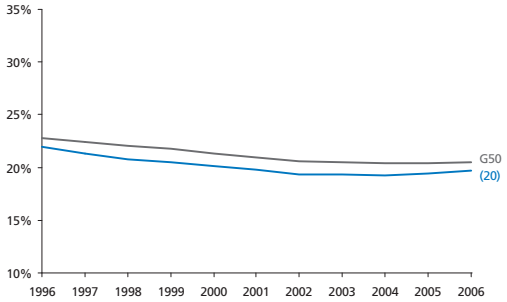

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

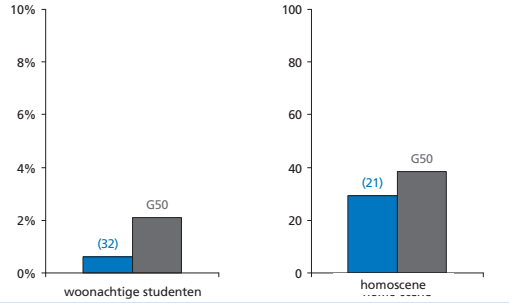

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

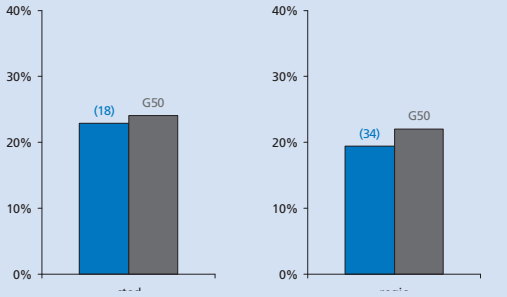

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

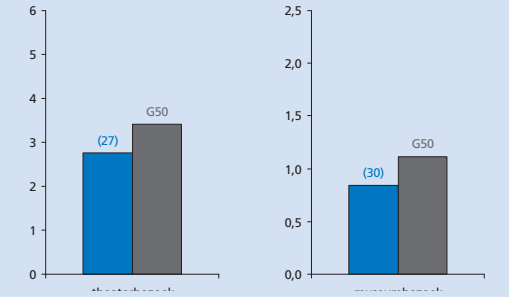

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

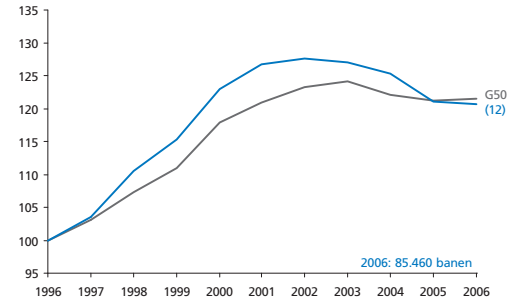

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

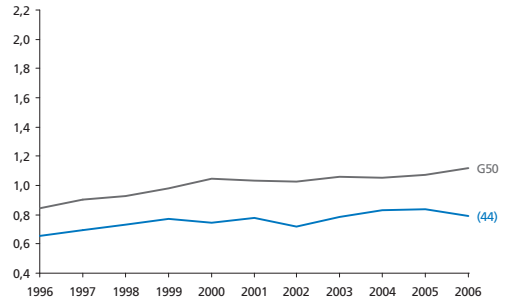

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

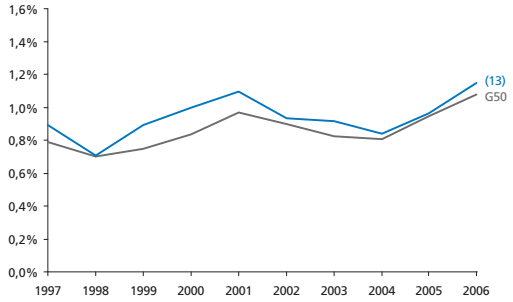

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

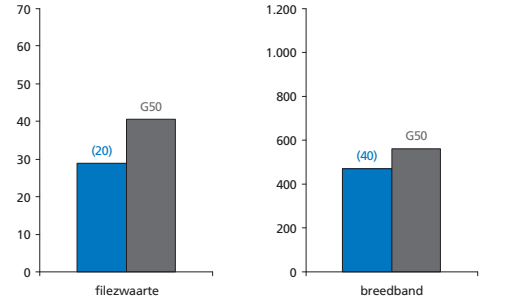

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

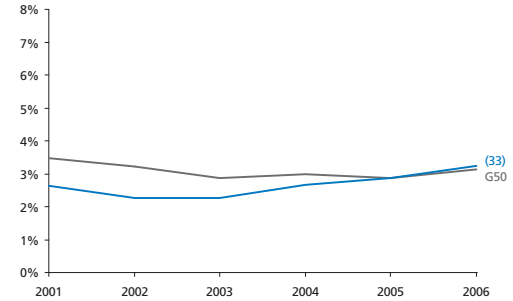

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

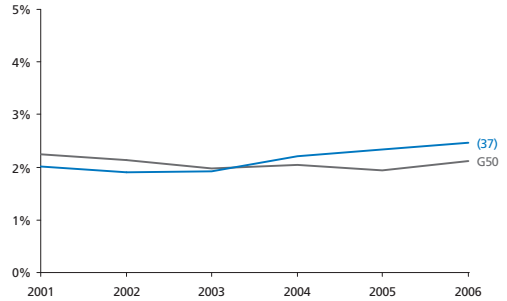

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

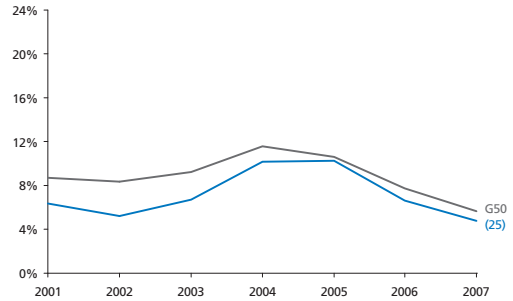

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

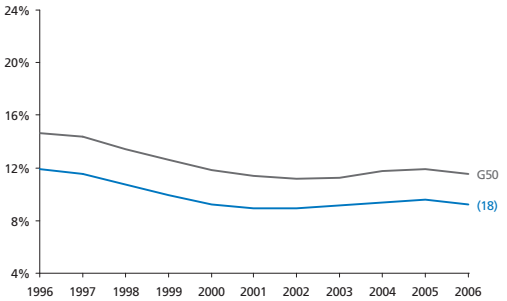

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

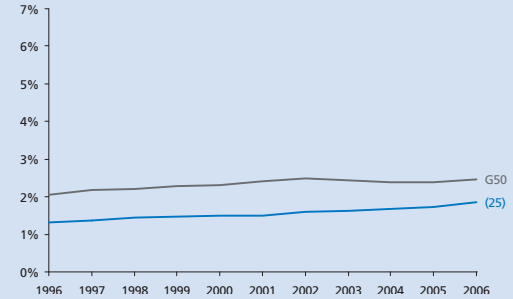

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

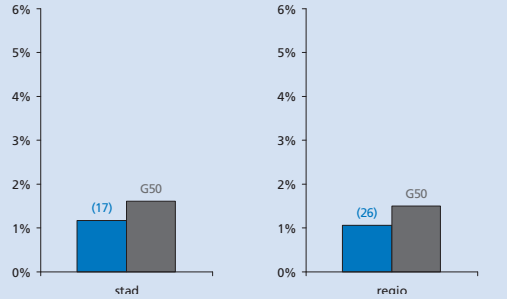

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

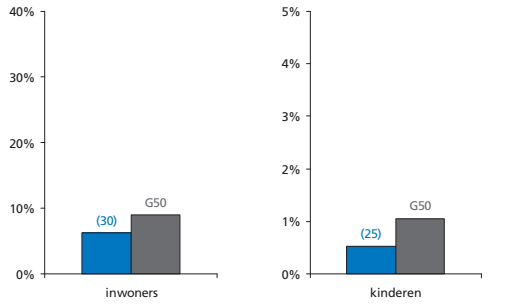

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

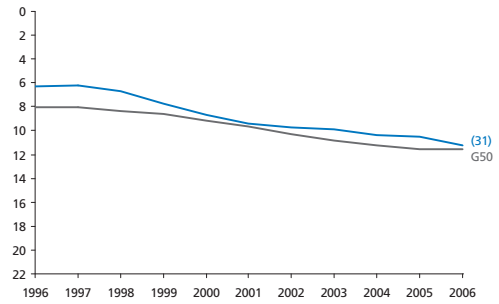

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

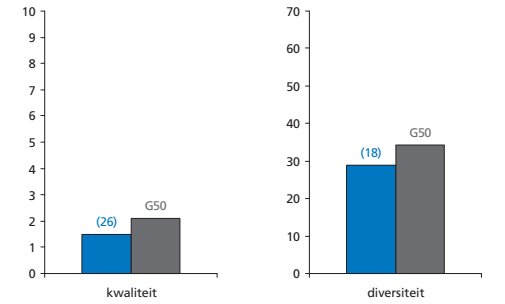

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

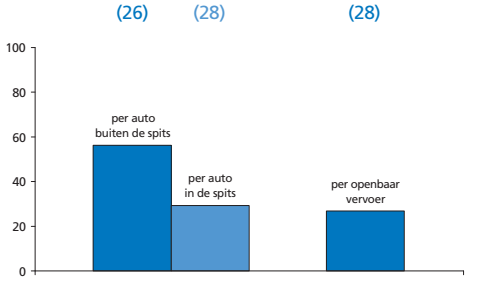

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

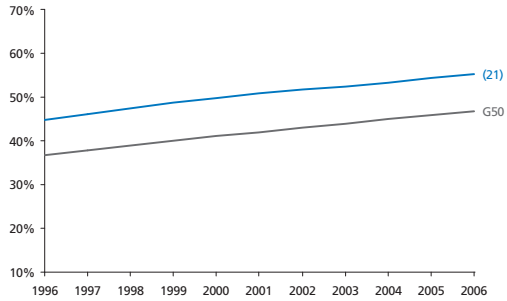

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

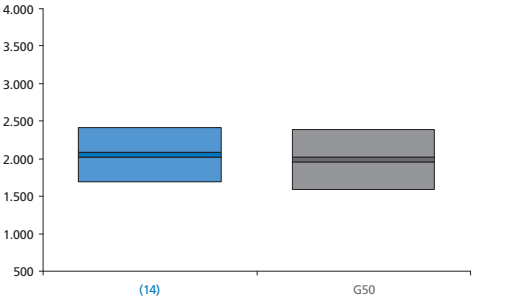

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

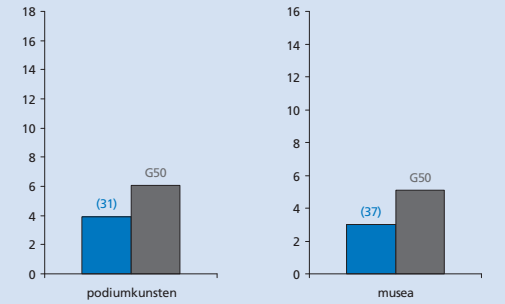

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

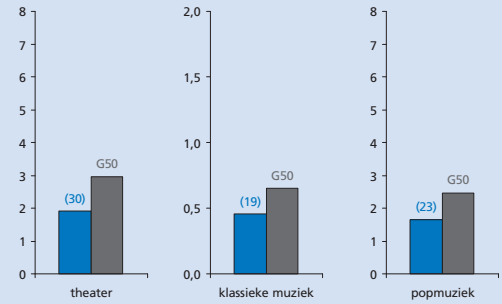

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

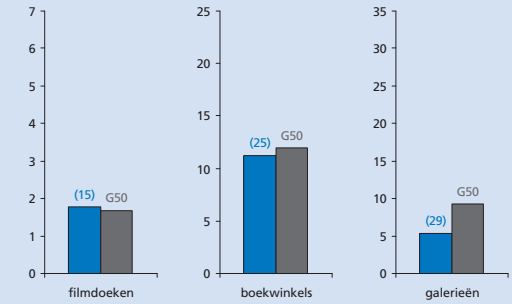

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

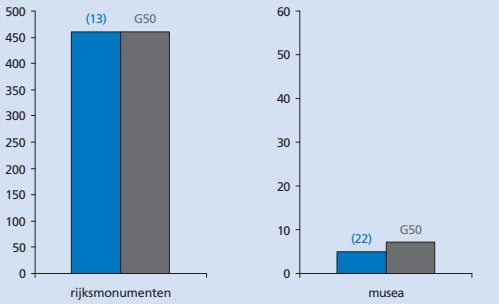

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Delft

Met 95.090 inwoners de **28e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Delft

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

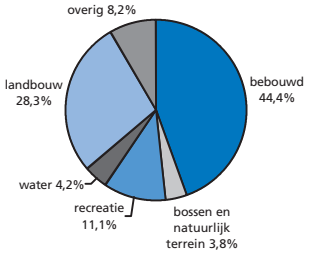

totale oppervlakte 2.408 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(7)
cultureel aanbod	(32)
veiligheid	(14)
percentage koopwoningen	(48)
nabijheid natuurgebieden	(35)
culinair aanbod	(4)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(11)
woonaantrekkelijkheidsindex	(13)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

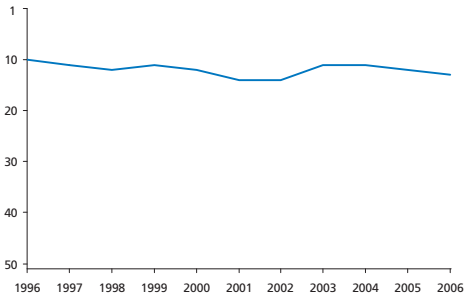

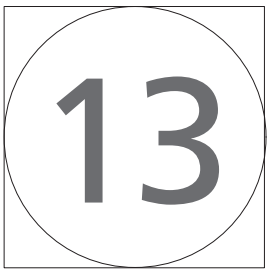

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(31)
werkloosheid	(33)
arbeidsongeschiktheid	(5)
armoede	(26)
percentage laagopgeleiden	(8)
participatie vrouwen	(9)
banen	(27)
percentage groeisectoren	(9)
sociaal-economische index	(11)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

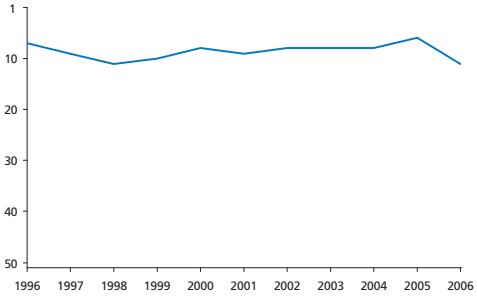

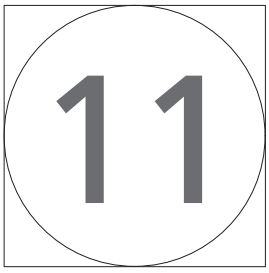

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

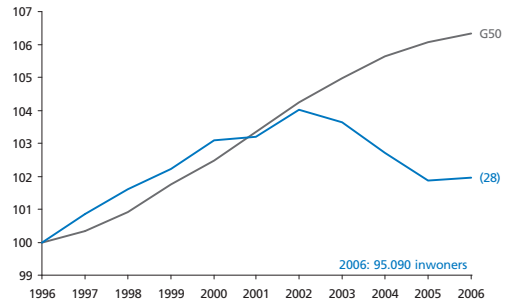

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

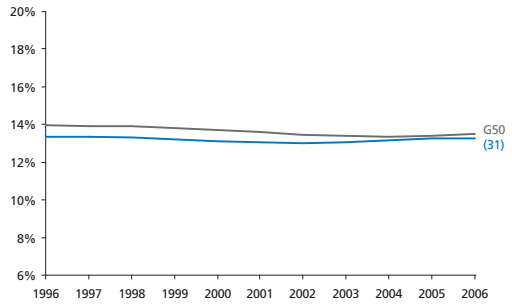

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

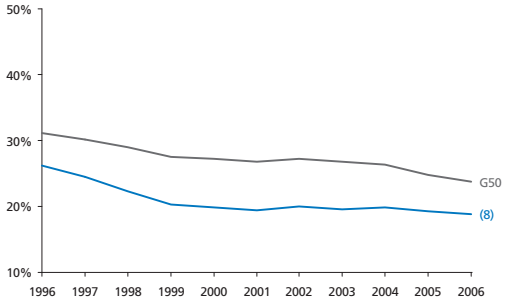

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

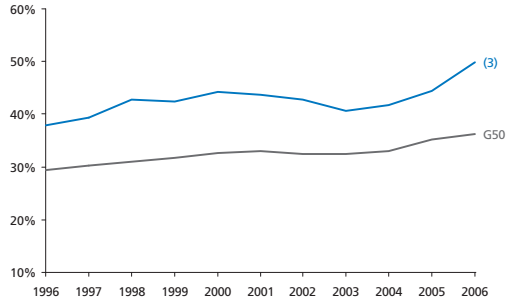

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

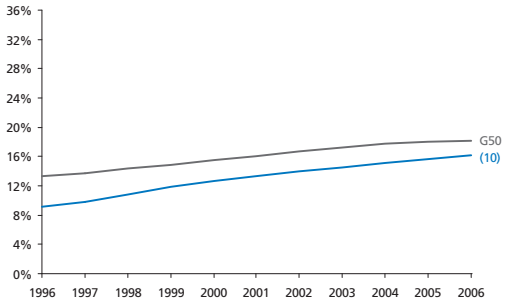

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

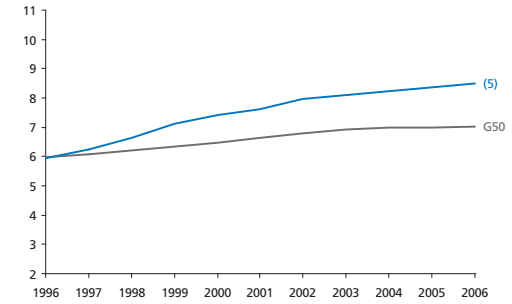

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

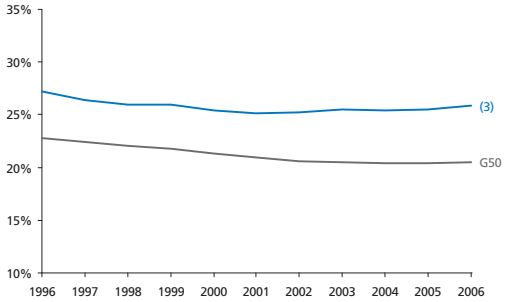

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

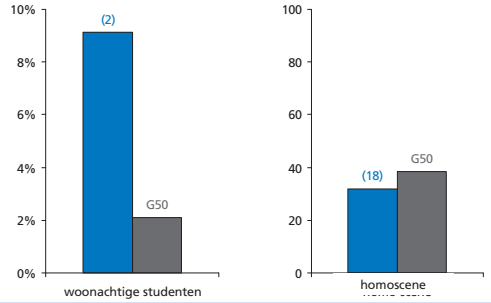

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

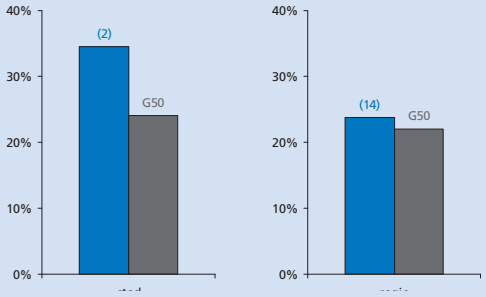

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

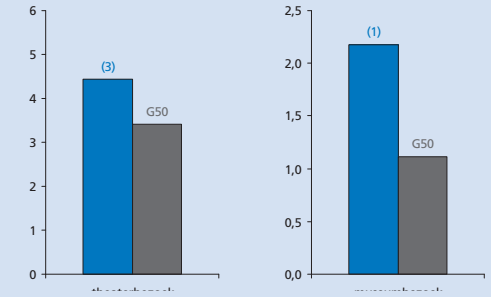

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

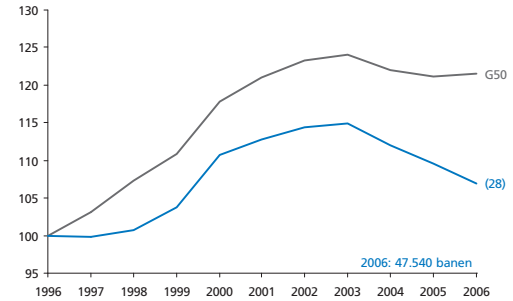

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

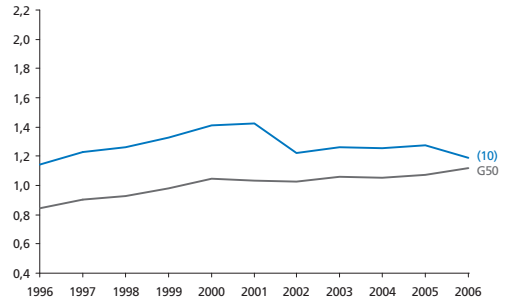

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

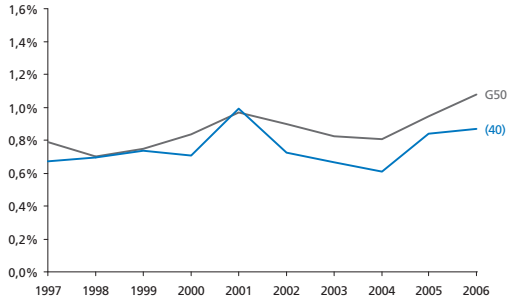

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

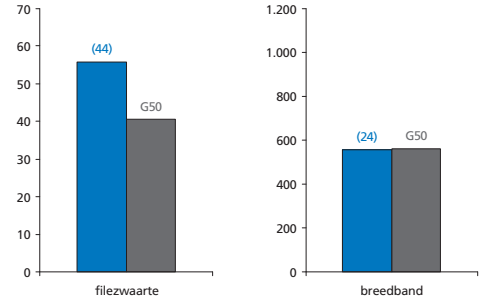

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

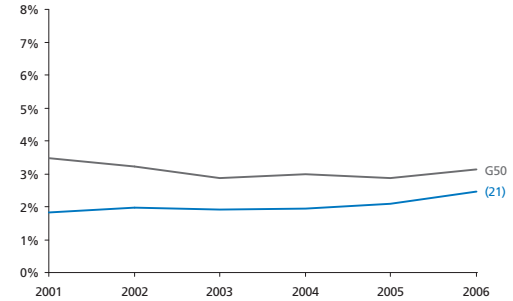

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

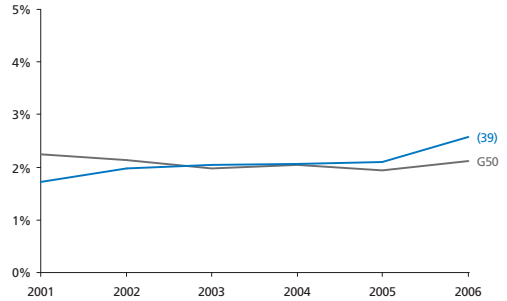

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

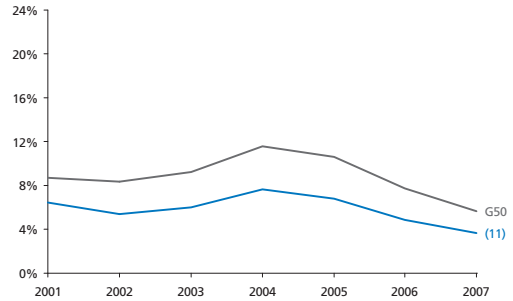

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

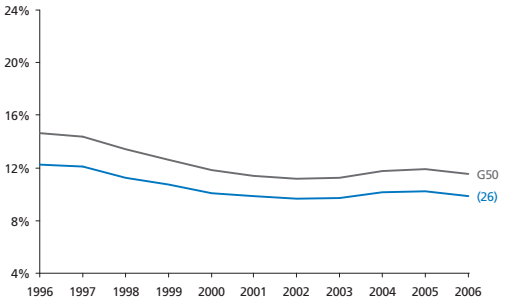

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

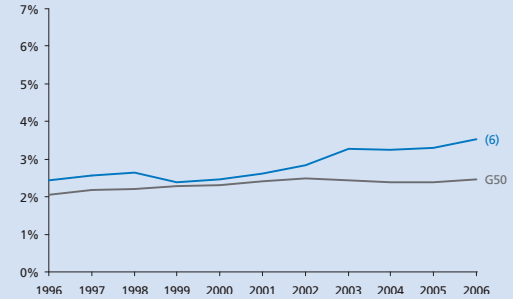

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

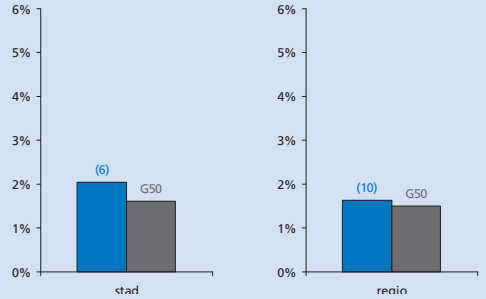

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

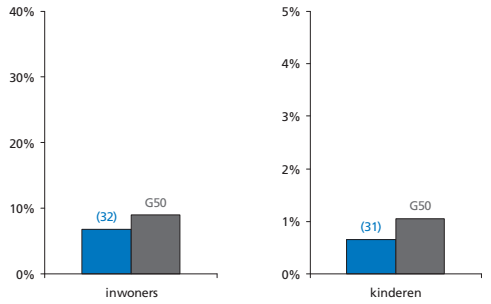

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

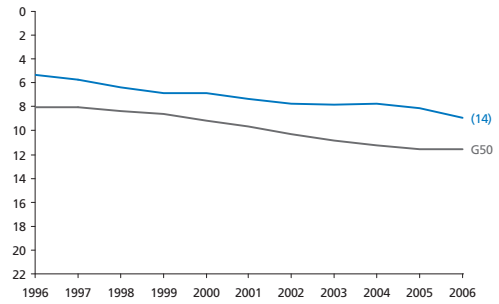

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

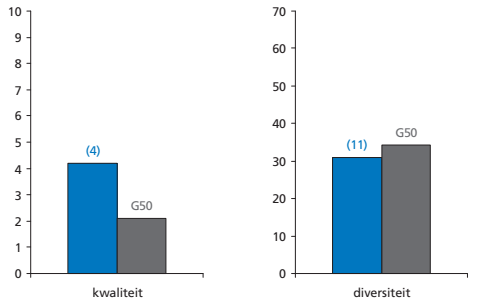

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

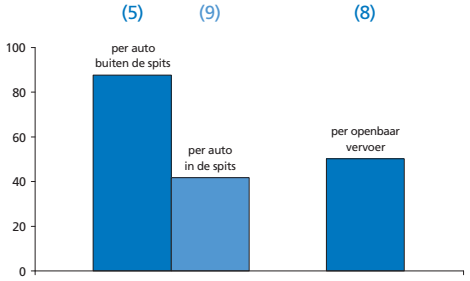

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

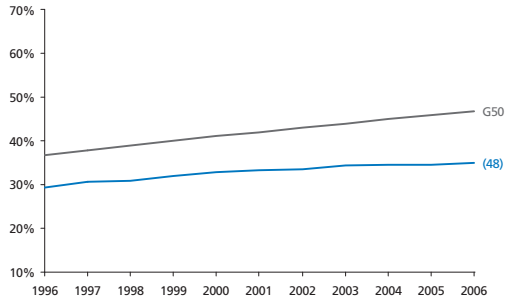

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

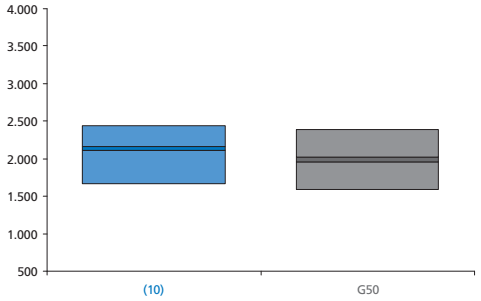

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

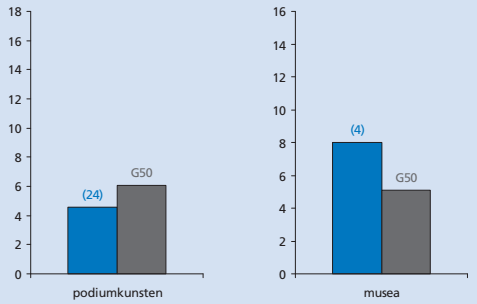

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

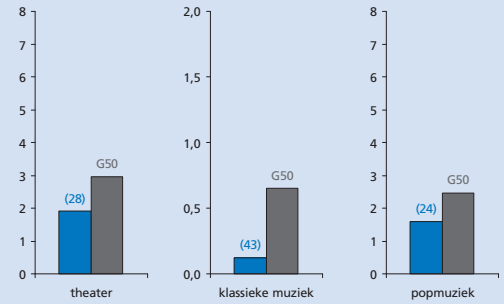

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

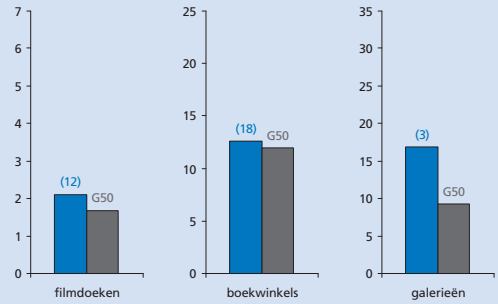

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

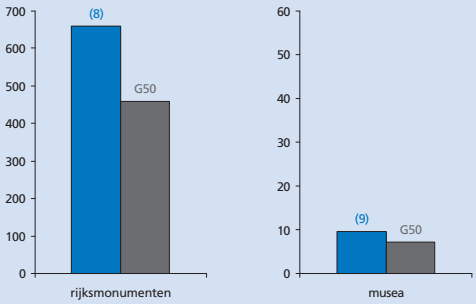

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Den Haag

Met 475.627 inwoners de

3e gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Den Haag

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

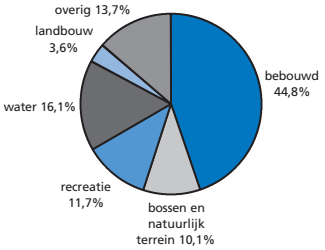

totale oppervlakte 9.820 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(2)
cultureel aanbod	(4)
veiligheid	(38)
percentage koopwoningen	(42)
nabijheid natuurgebieden	(32)
culinair aanbod	(6)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(4)
woonaantrekkelijkheidsindex	(3)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

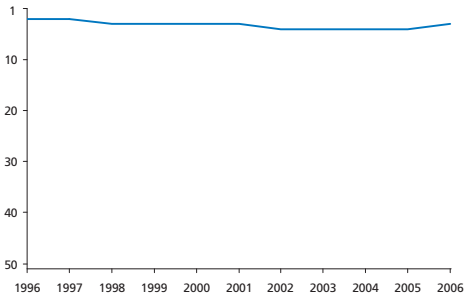

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(46)
werkloosheid	(26)
arbeidsongeschiktheid	(19)
armoede	(40)
percentage laagopgeleiden	(26)
participatie vrouwen	(14)
banen	(22)
percentage groeisectoren	(11)
sociaal-economische index	(25)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

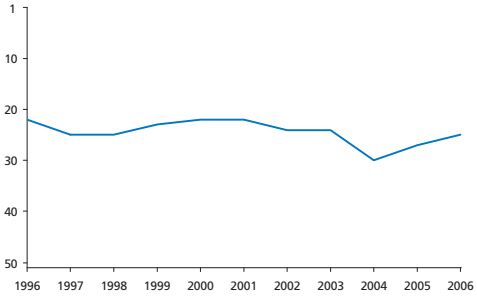

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

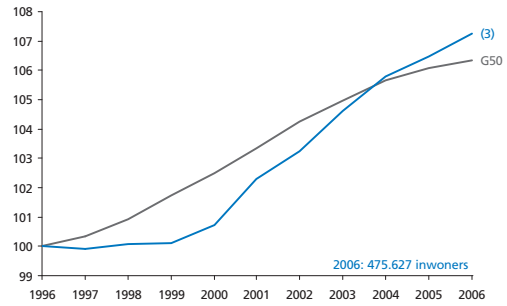

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

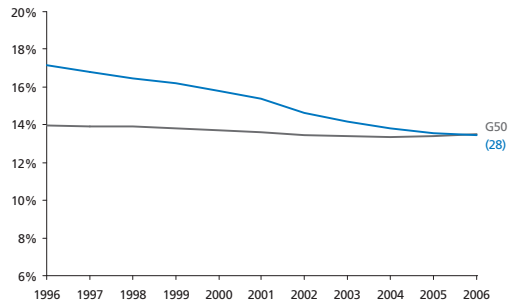

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

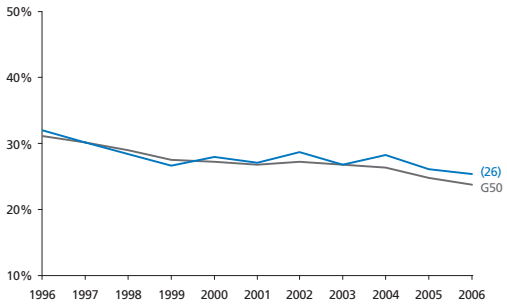

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

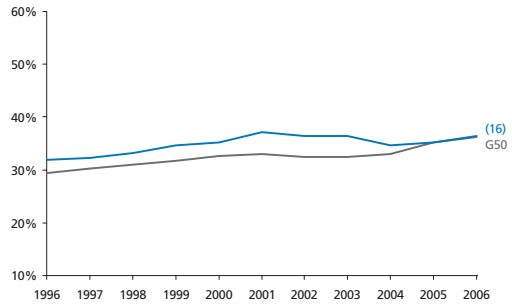

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

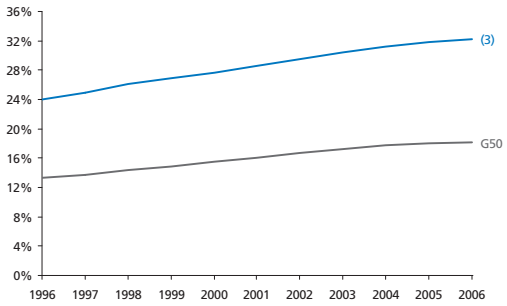

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

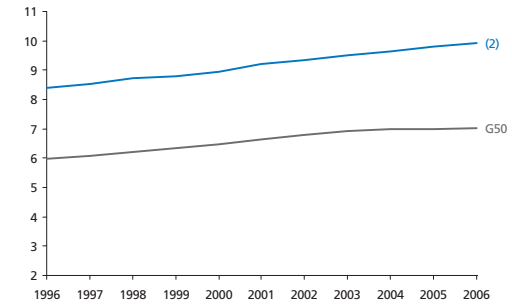

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

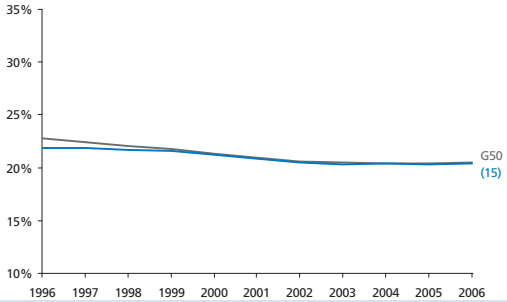

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

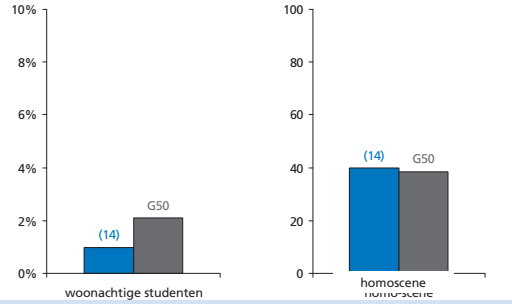

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

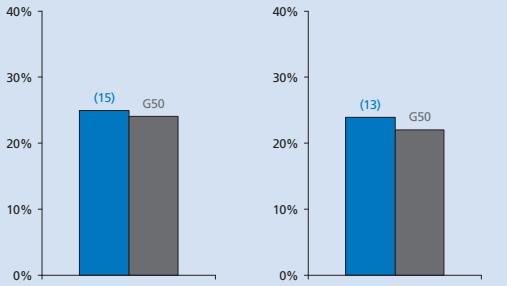

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

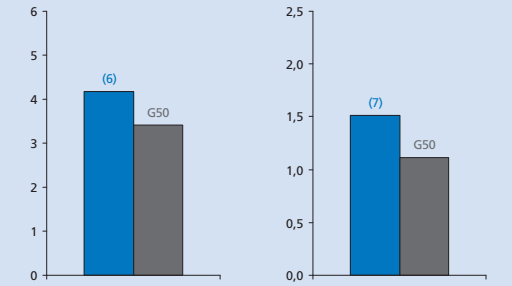

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

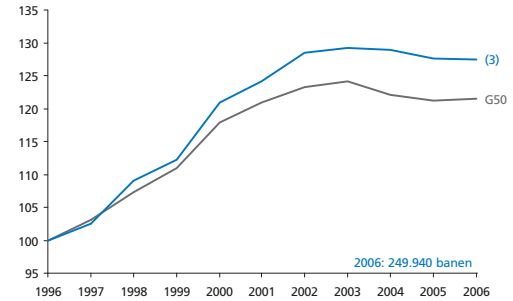

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

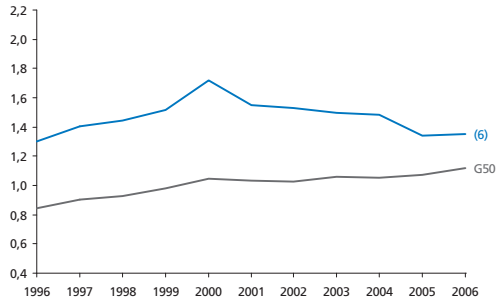

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

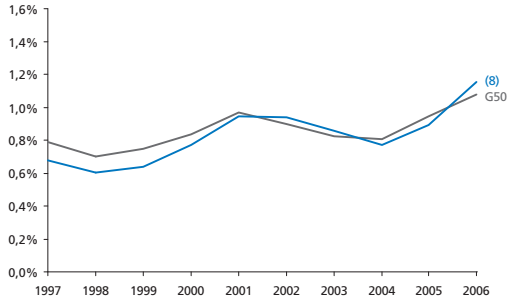

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

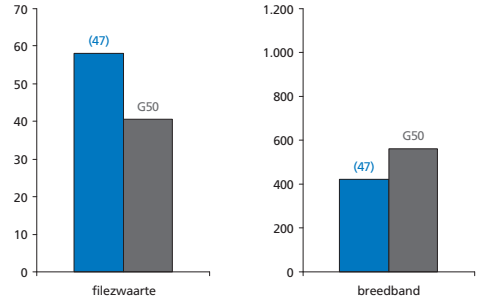

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

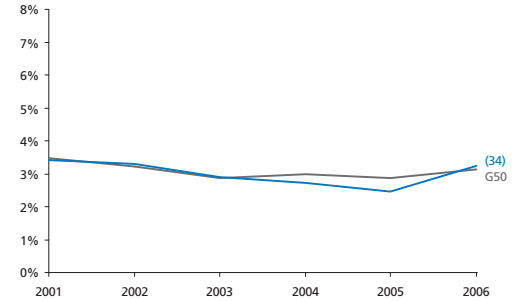

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

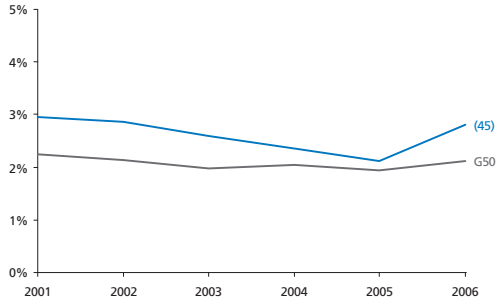

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

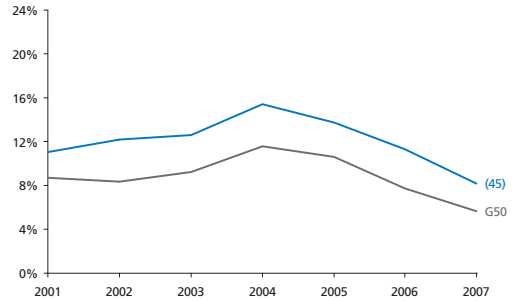

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

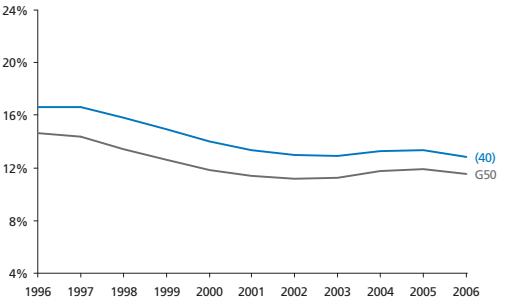

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

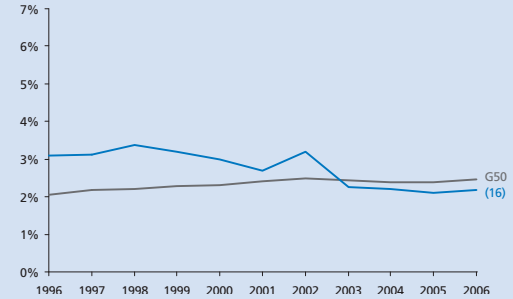

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

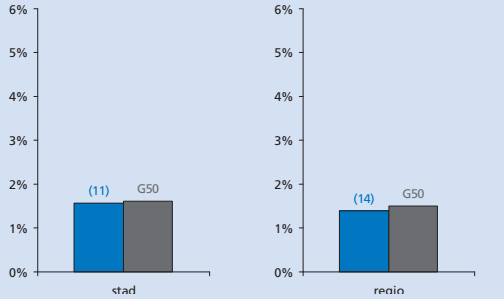

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

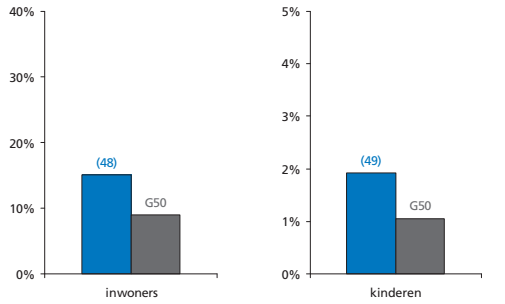

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

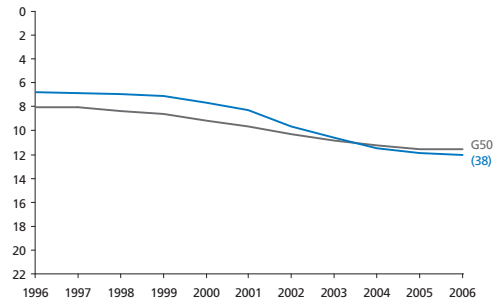

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

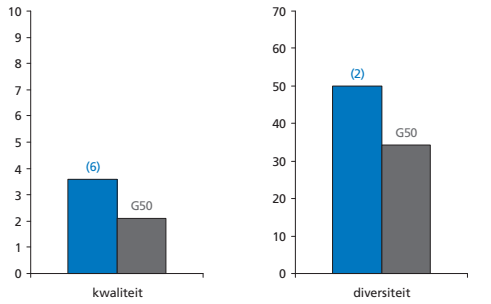

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

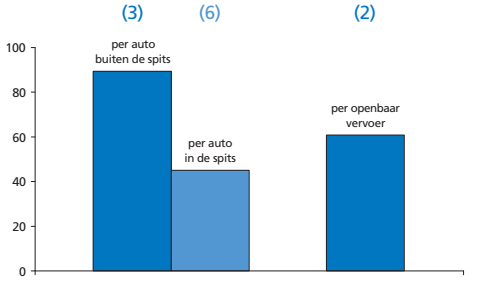

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

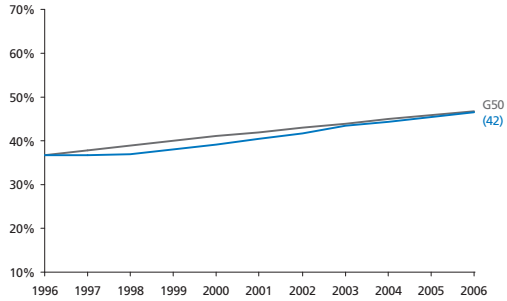

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

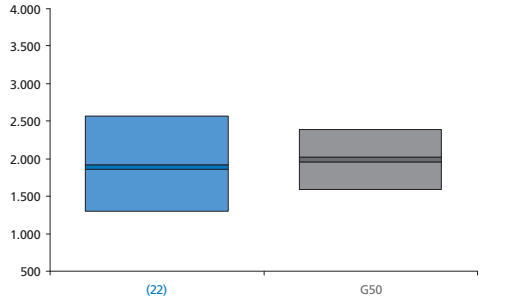

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

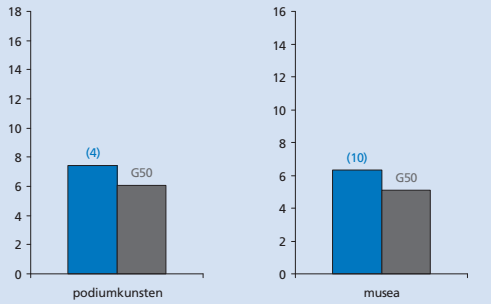

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

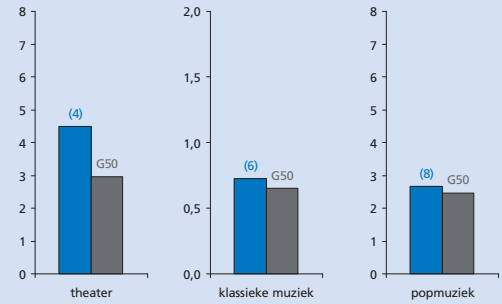

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

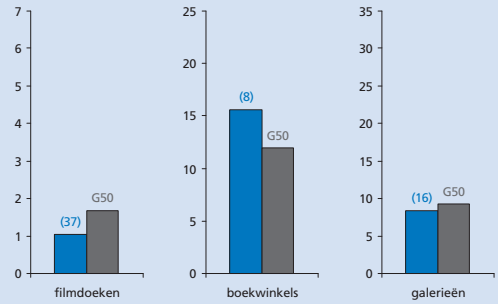

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

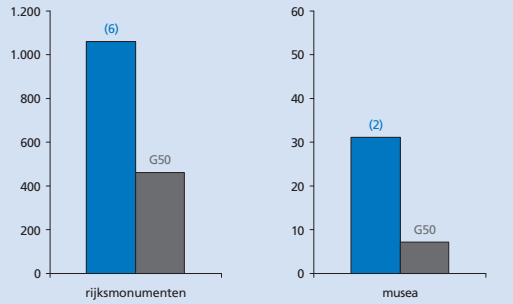

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Deventer

Met 96.540 inwoners de **27e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Deventer

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

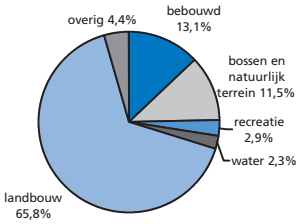

totale oppervlakte 13.437 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(37)
cultureel aanbod	(28)
veiligheid	(29)
percentage koopwoningen	(30)
nabijheid natuurgebieden	(12)
culinair aanbod	(16)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(16)
woonaantrekkelijkheidsindex	(34)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

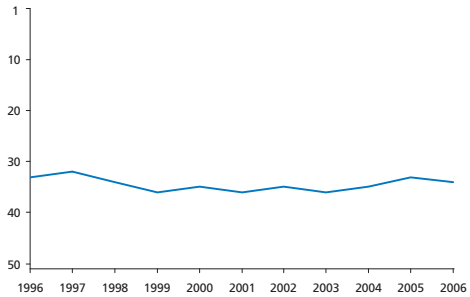

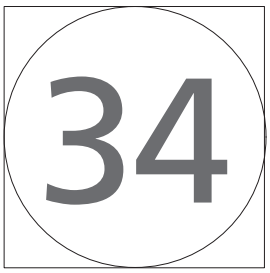

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(19)
werkloosheid	(21)
arbeidsongeschiktheid	(32)
armoede	(22)
percentage laagopgeleiden	(18)
participatie vrouwen	(19)
banen	(35)
percentage groeisectoren	(18)
sociaal-economische index	(17)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

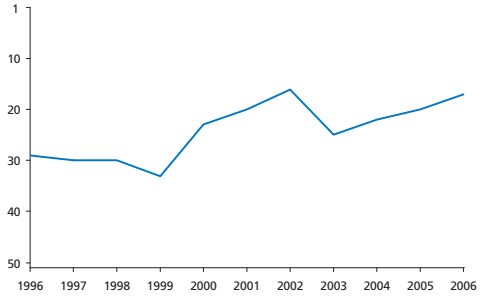

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

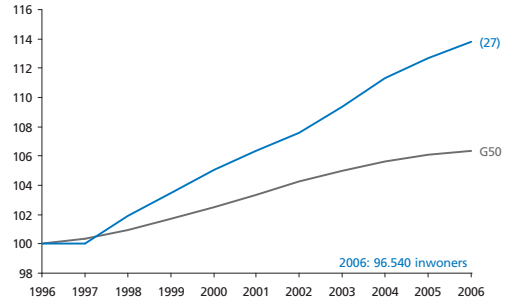

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

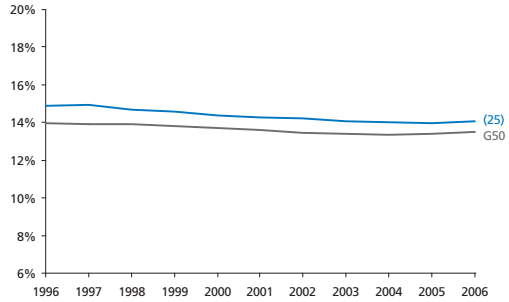

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

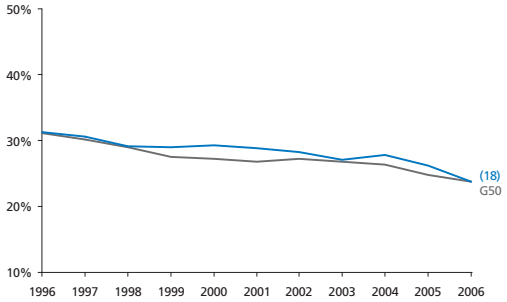

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

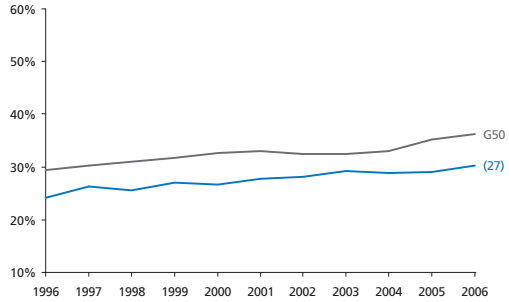

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

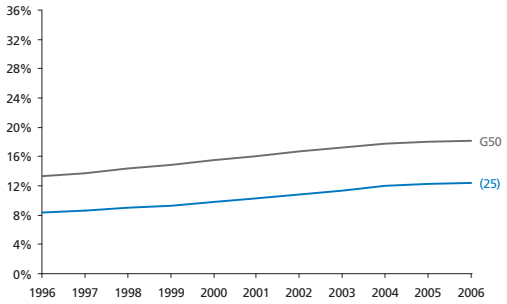

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

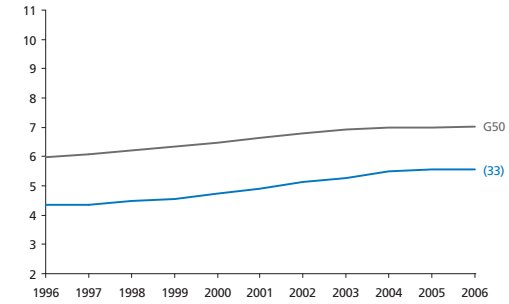

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

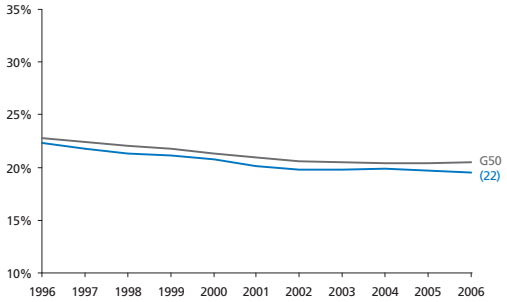

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

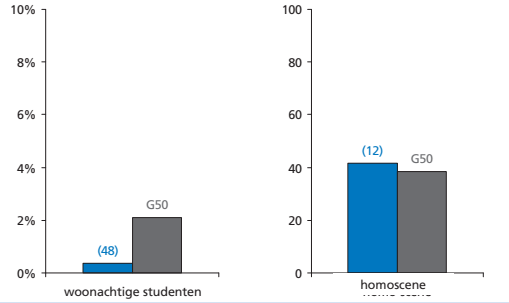

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

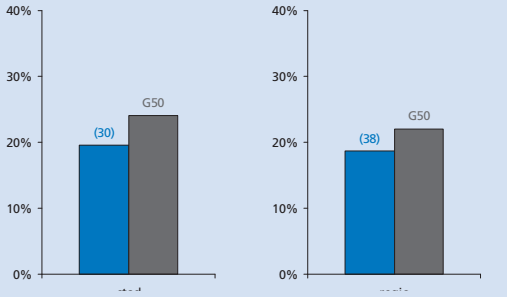

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

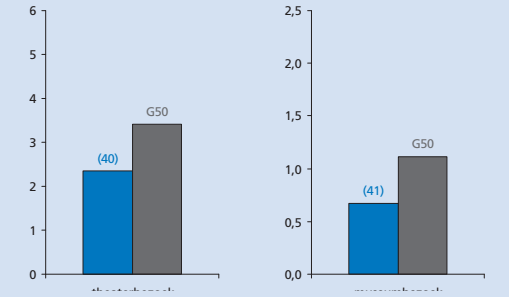

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

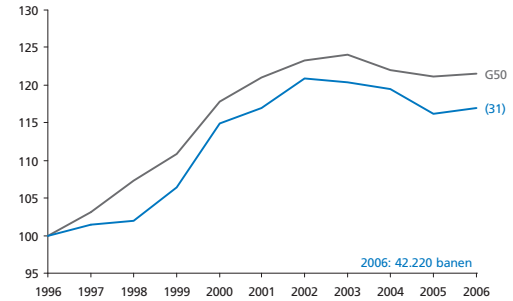

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

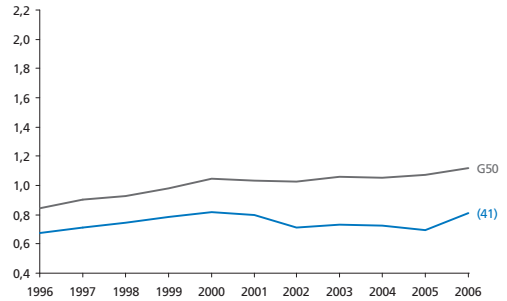

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

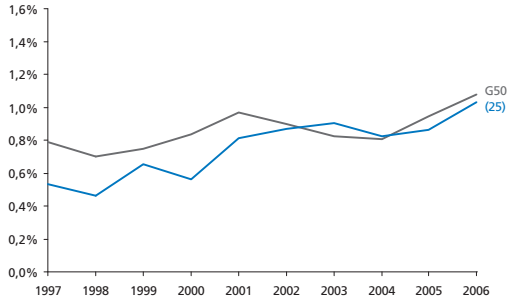

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

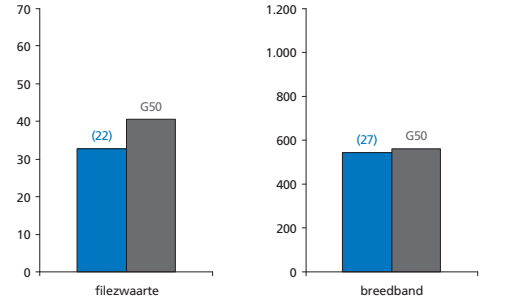

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

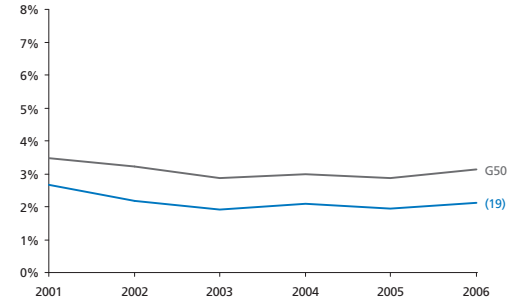

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

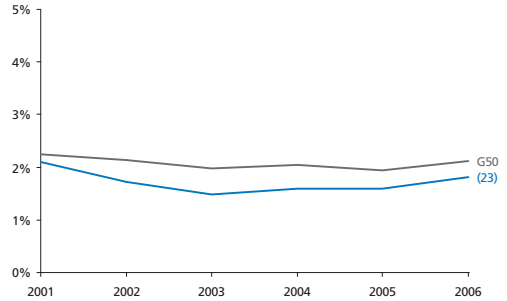

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

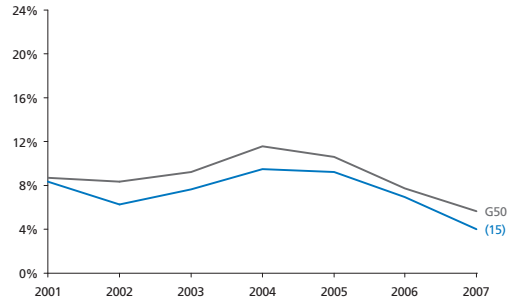

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

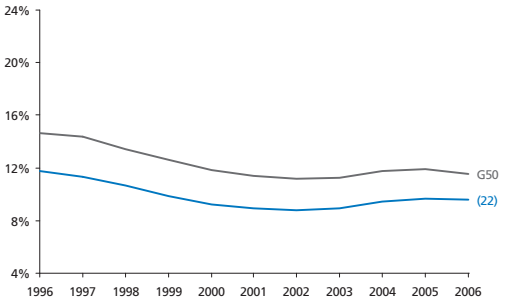

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

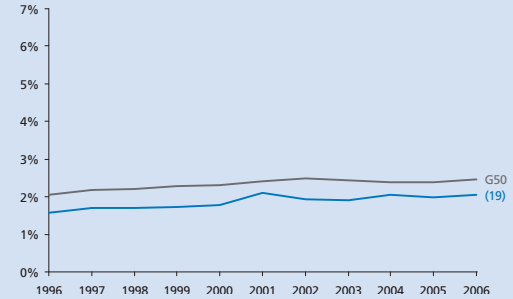

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

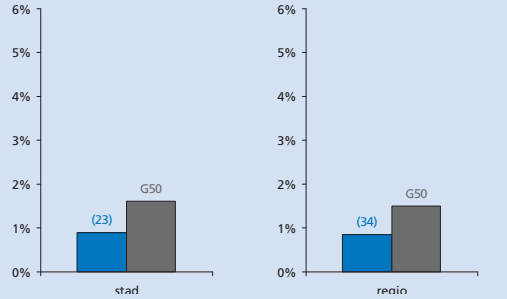

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

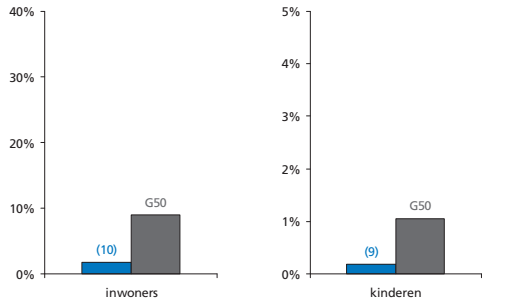

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

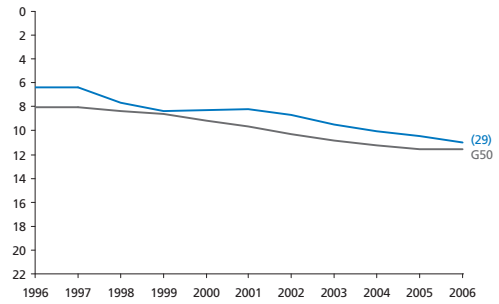

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

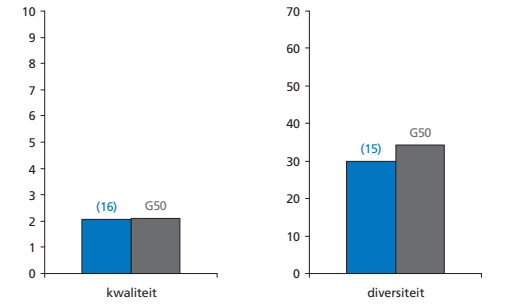

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

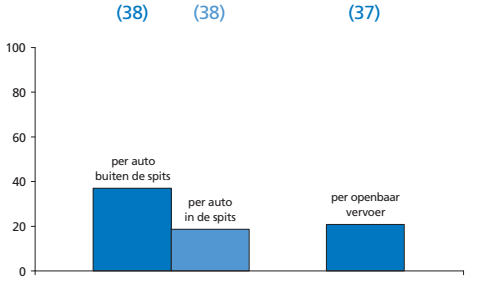

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

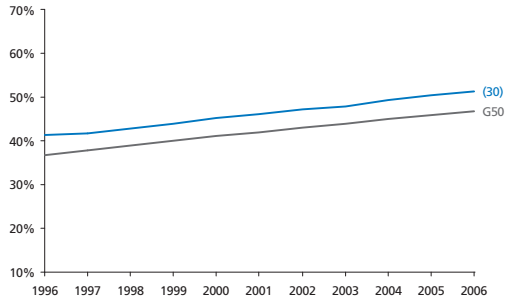

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

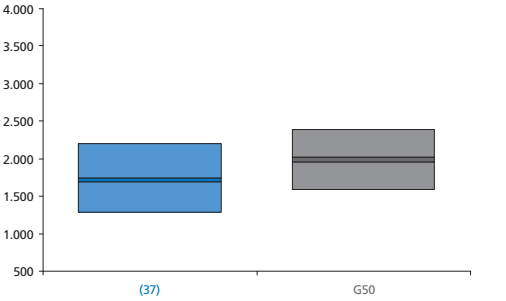

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

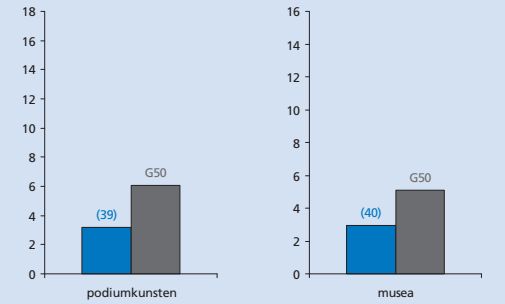

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

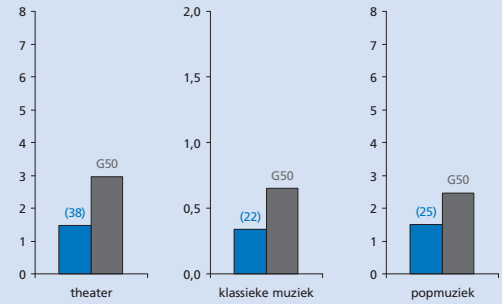

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

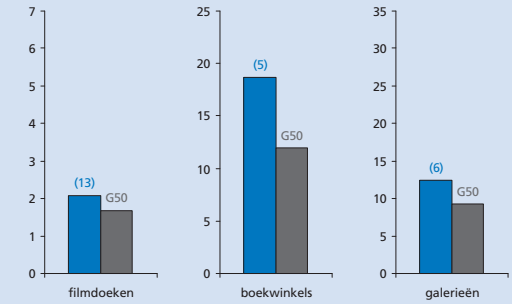

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

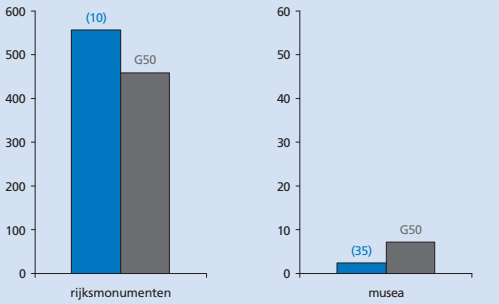

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Dordrecht

Met 118.821 inwoners de **20e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Dordrecht

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

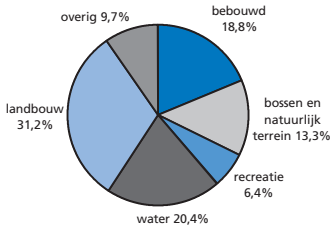

totale oppervlakte 9.945 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(6)
cultureel aanbod	(34)
veiligheid	(28)
percentage koopwoningen	(34)
nabijheid natuurgebieden	(17)
culinair aanbod	(30)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(15)
woonaantrekkelijkheidsindex	(28)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

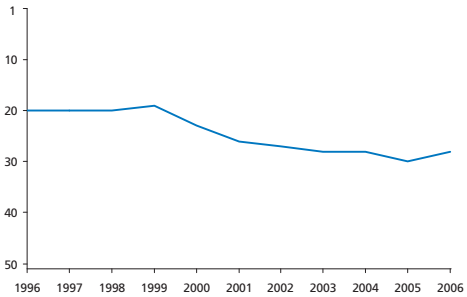

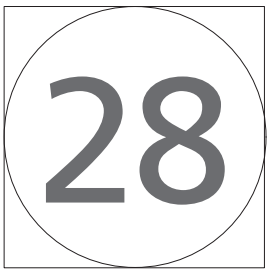

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(40)
werkloosheid	(29)
arbeidsongeschiktheid	(15)
armoede	(35)
percentage laagopgeleiden	(34)
participatie vrouwen	(27)
banen	(33)
percentage groeisectoren	(38)
sociaal-economische index	(39)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

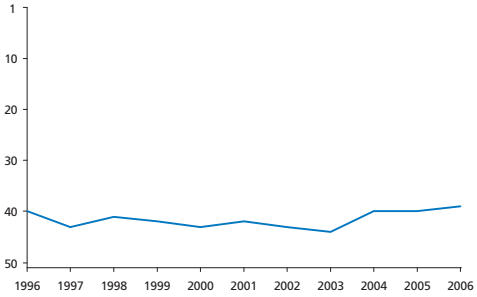

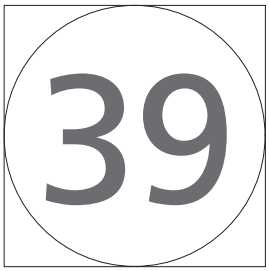

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

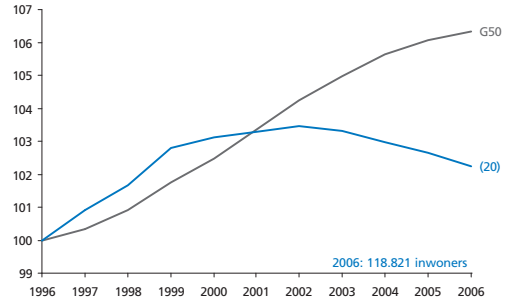

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

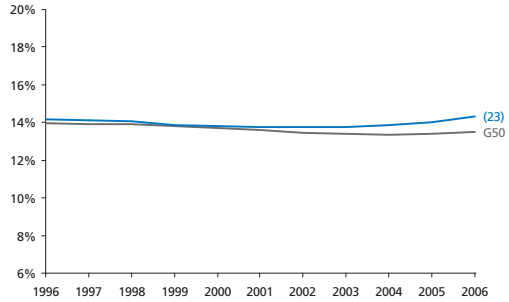

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

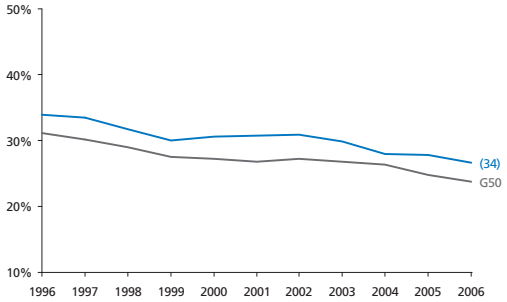

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

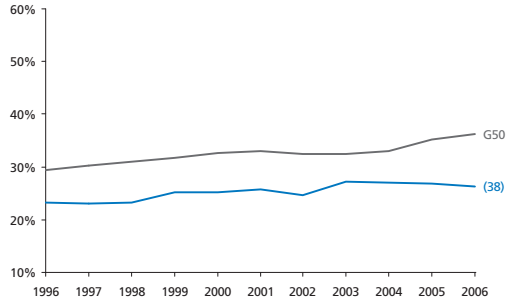

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

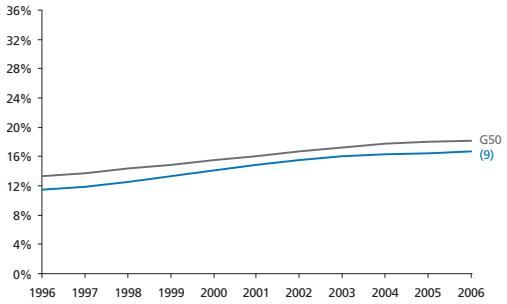

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

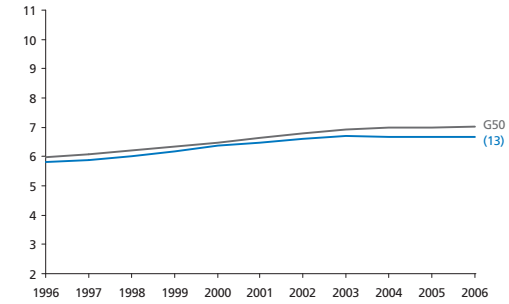

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

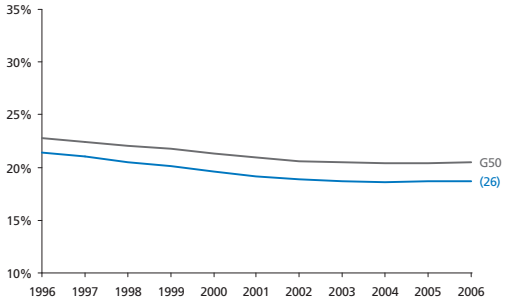

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

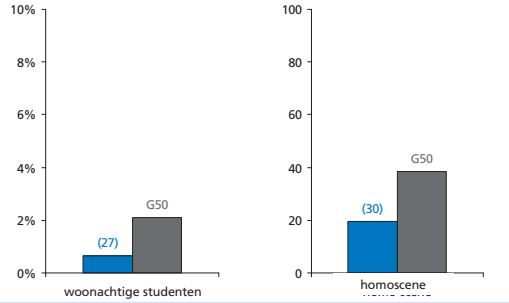

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

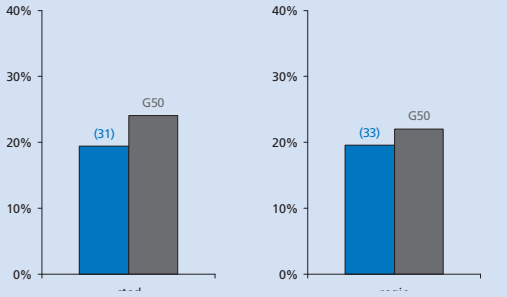

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

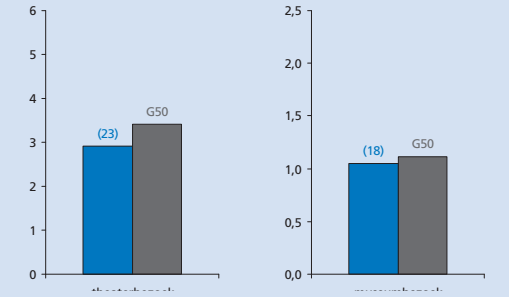

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

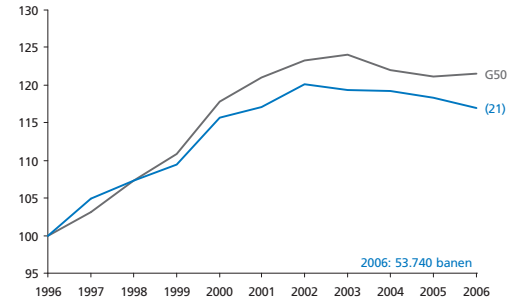

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

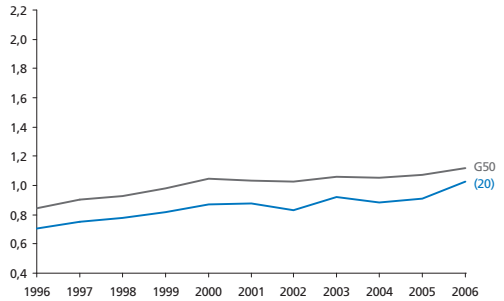

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

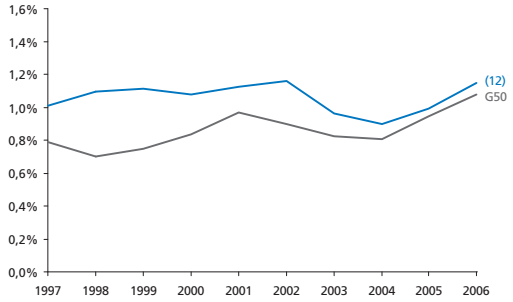

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

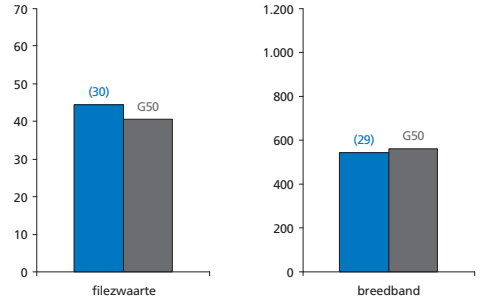

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

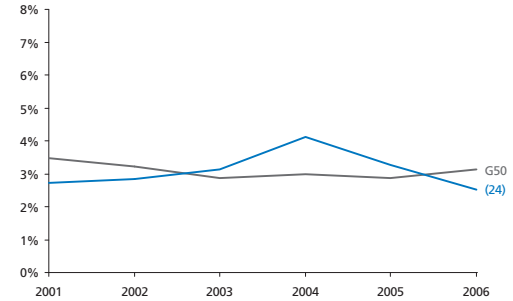

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

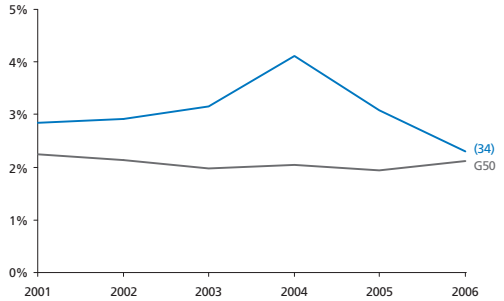

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

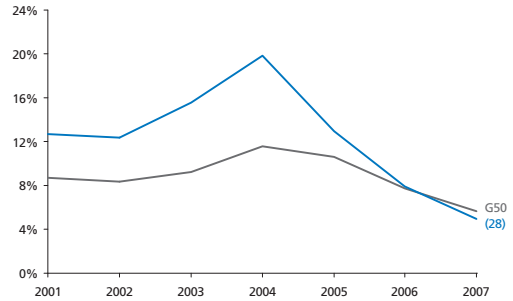

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

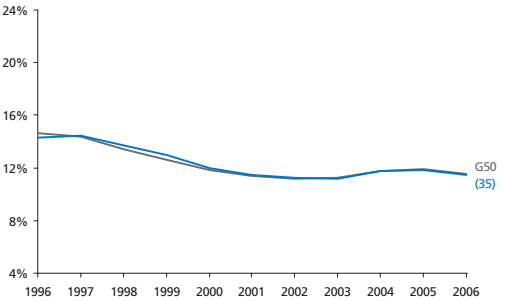

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

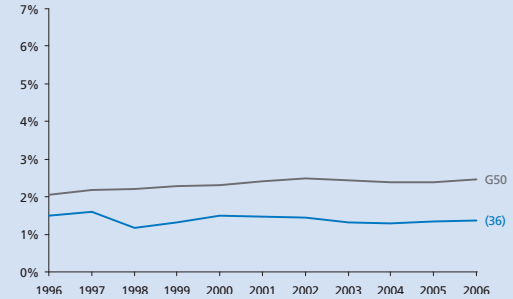

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

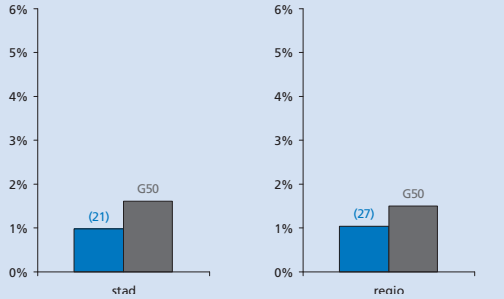

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

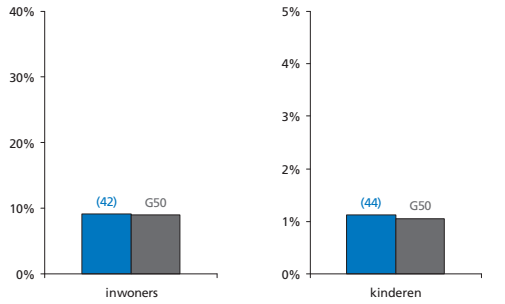

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

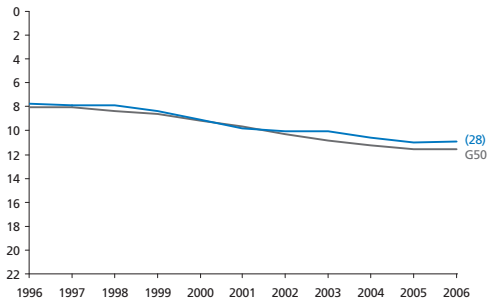

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

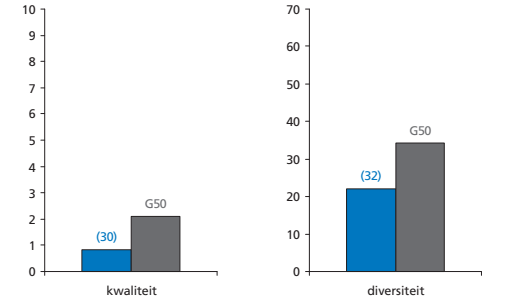

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

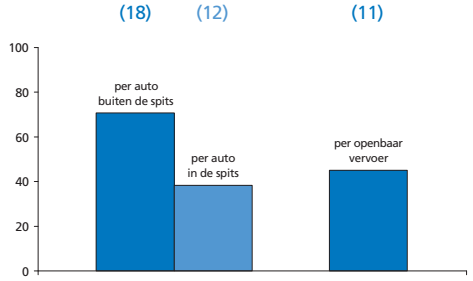

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

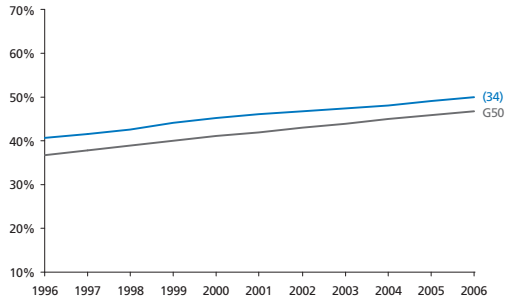

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

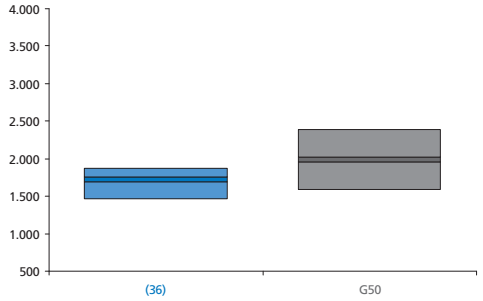

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

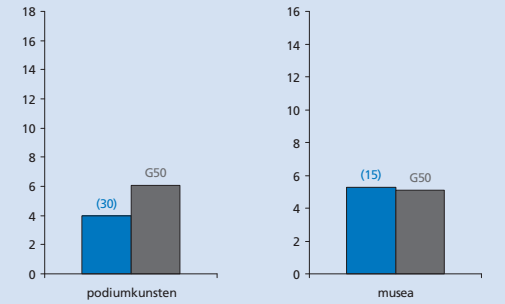

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

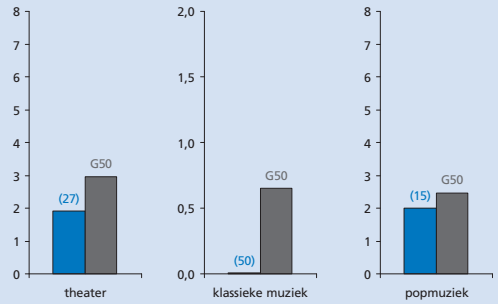

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

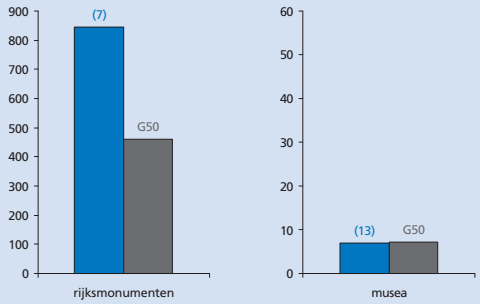

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Ede

Met 107.048 inwoners de **25e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Ede

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

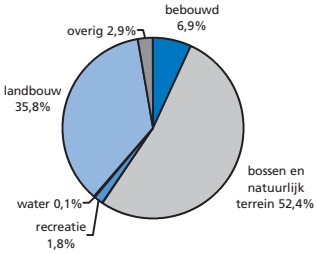

totale oppervlakte 31.868 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(25)
cultureel aanbod	(49)
veiligheid	(3)
percentage koopwoningen	(1)
nabijheid natuurgebieden	(8)
culinair aanbod	(27)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(37)
woonaantrekkelijkheidsindex	(23)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

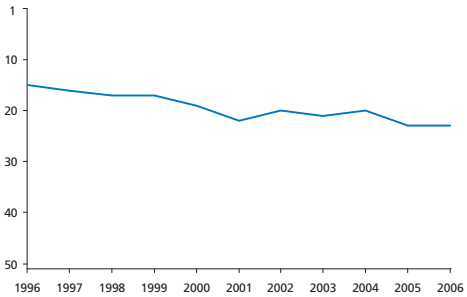

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(5)
werkloosheid	(2)
arbeidsongeschiktheid	(18)
armoede	(5)
percentage laagopgeleiden	(42)
participatie vrouwen	(41)
banen	(36)
percentage groeisectoren	(41)
sociaal-economische index	(20)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

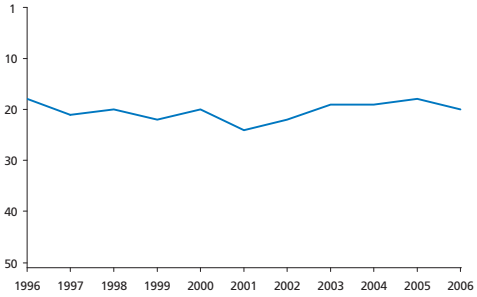

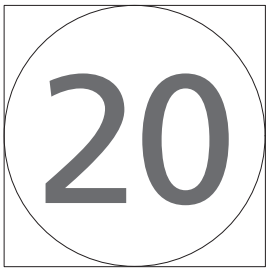

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

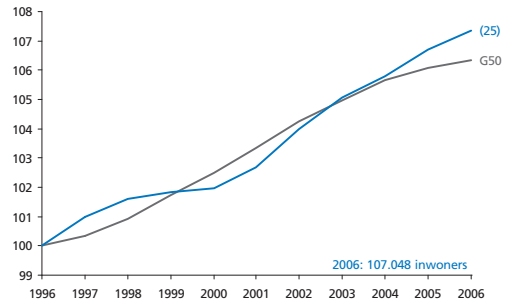

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

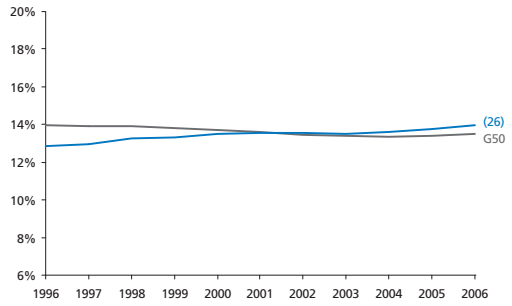

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

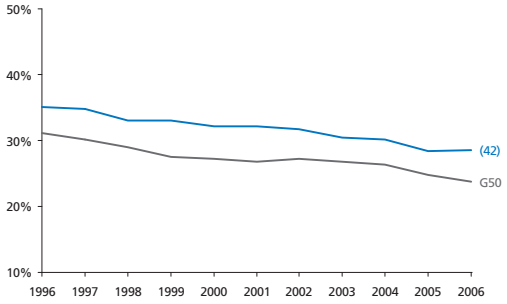

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

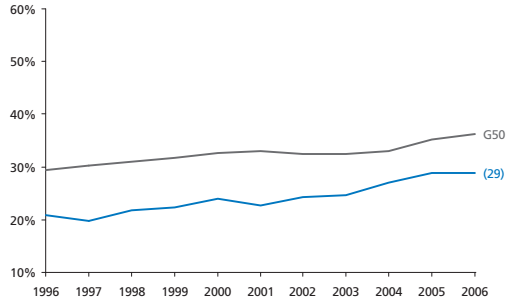

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

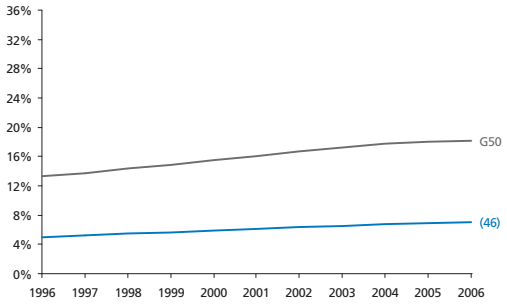

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

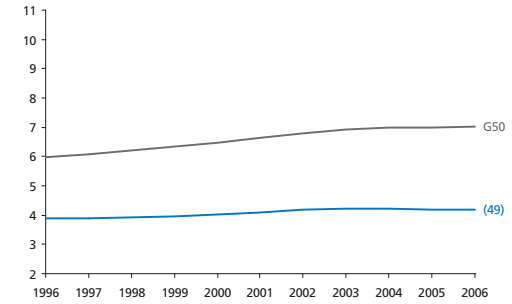

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

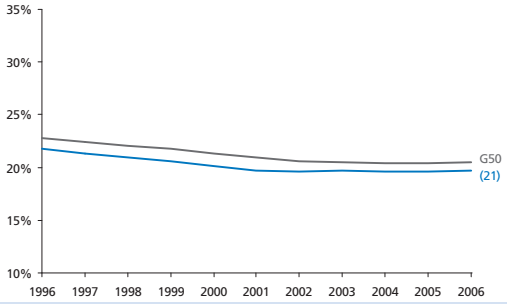

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

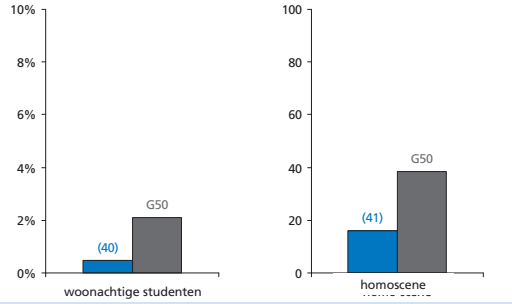

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

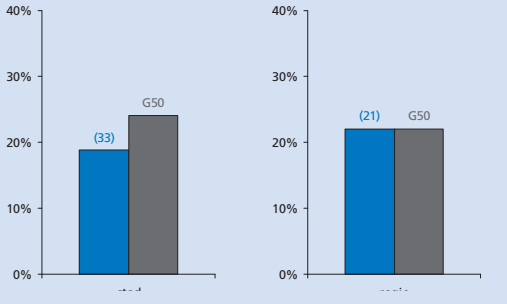

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

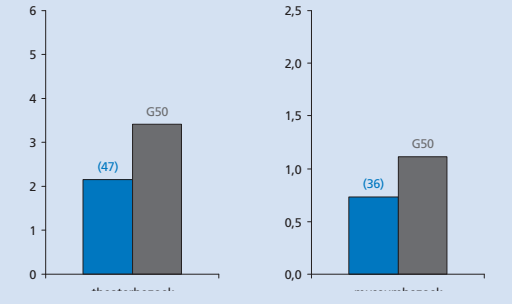

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

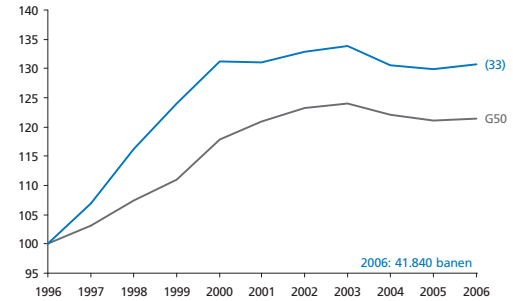

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

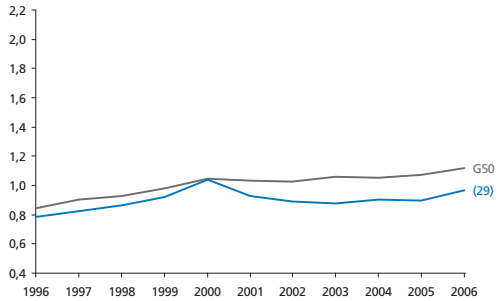

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

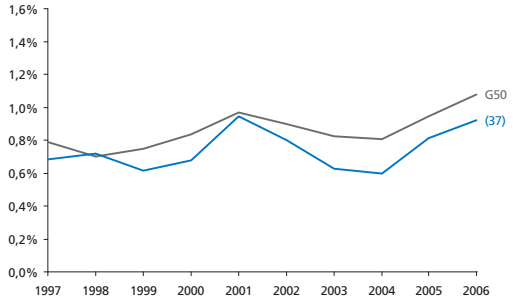

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

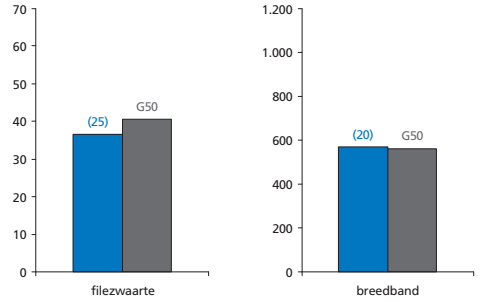

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

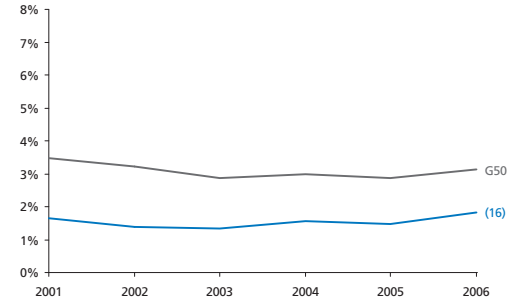

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

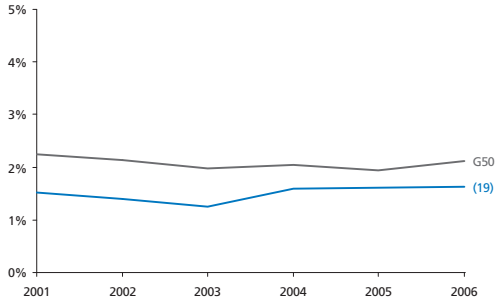

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

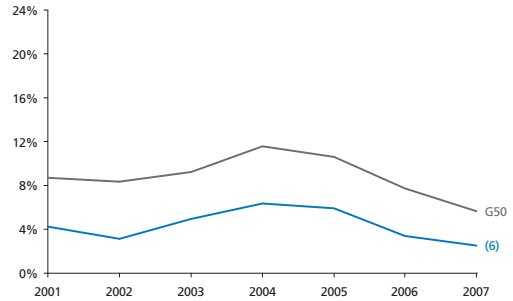

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

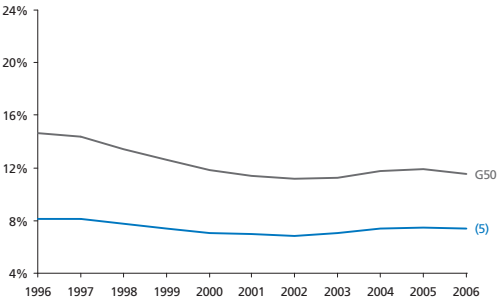

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

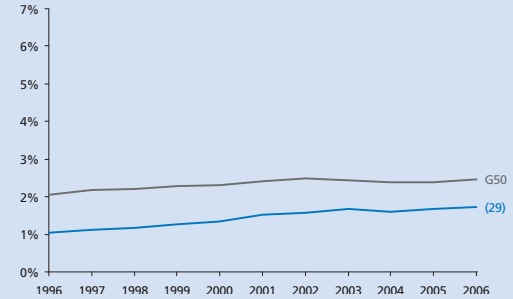

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

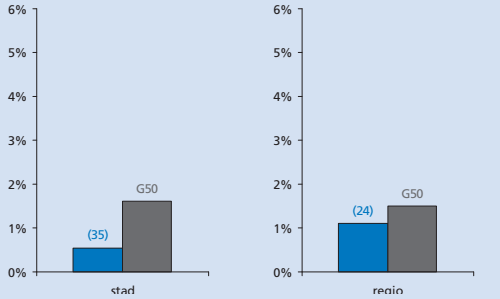

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

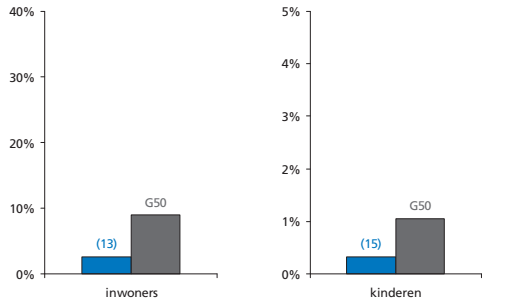

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

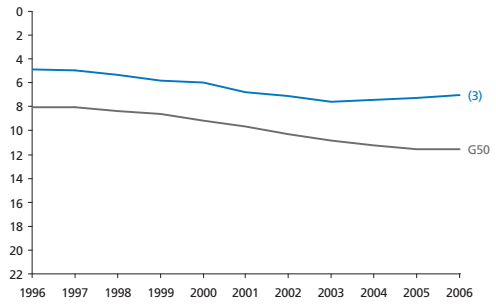

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

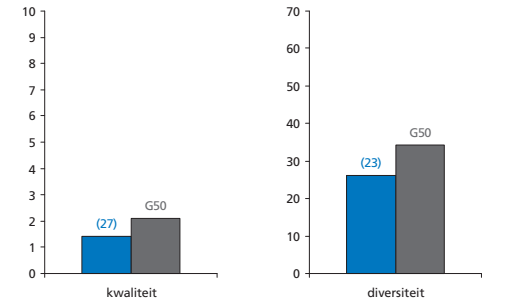

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

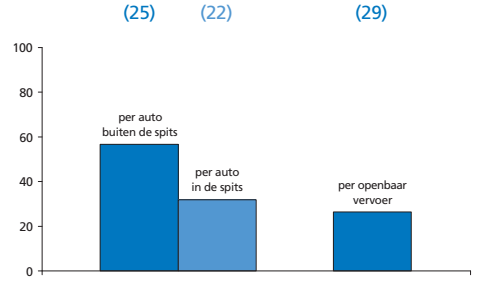

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

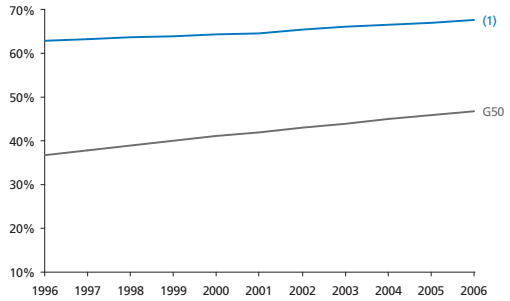

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

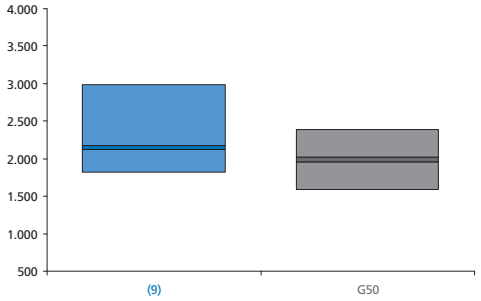

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

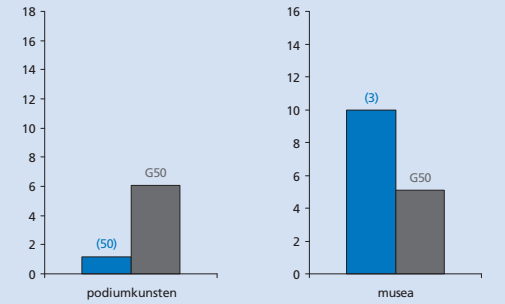

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

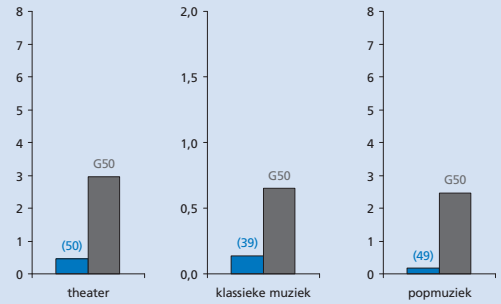

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

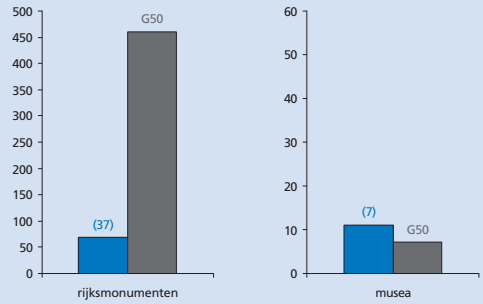

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Eindhoven

Met 209.172 inwoners de **5e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Eindhoven

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

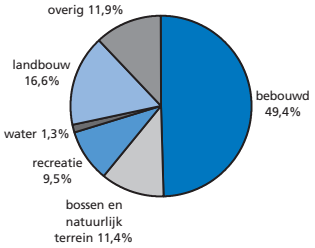

totale oppervlakte 8.884 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(22)
cultureel aanbod	(15)
veiligheid	(44)
percentage koopwoningen	(39)
nabijheid natuurgebieden	(26)
culinair aanbod	(11)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(33)
woonaantrekkelijkheidsindex	(20)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

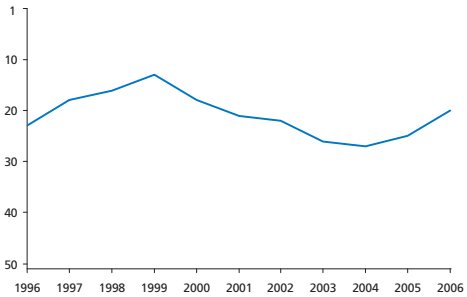

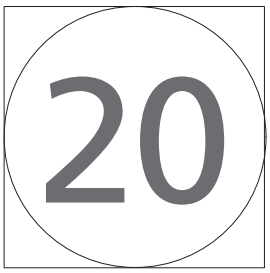

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(32)
werkloosheid	(40)
arbeidsongeschiktheid	(28)
armoede	(32)
percentage laagopgeleiden	(16)
participatie vrouwen	(27)
banen	(5)
percentage groeisectoren	(6)
sociaal-economische index	(19)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

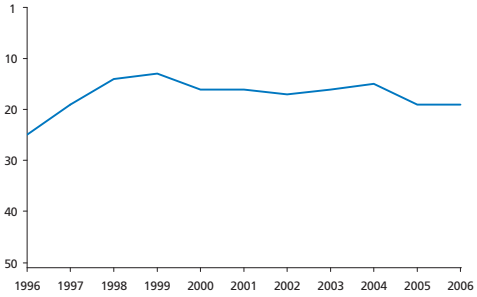

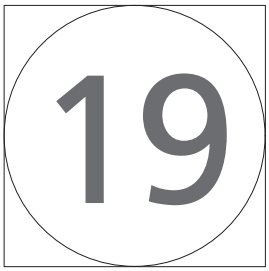

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

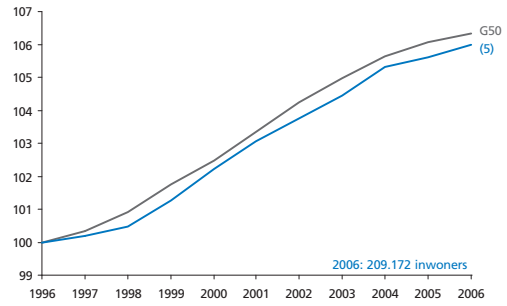

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

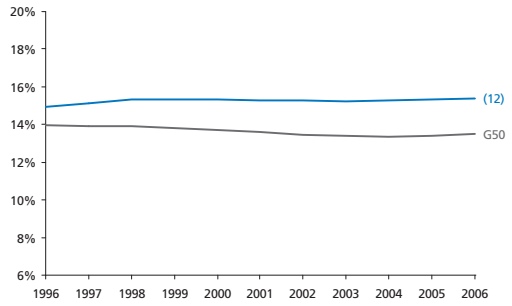

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

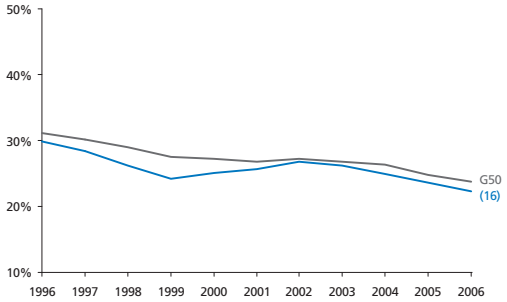

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

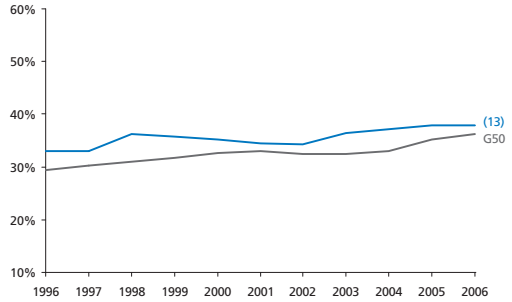

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

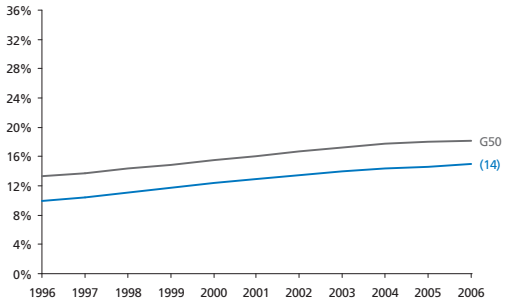

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

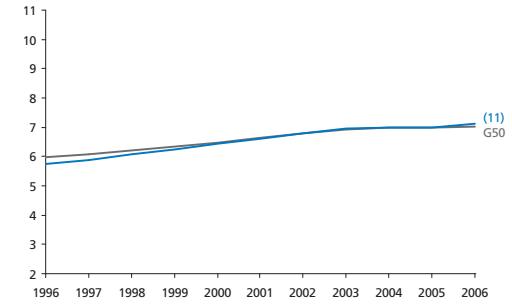

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

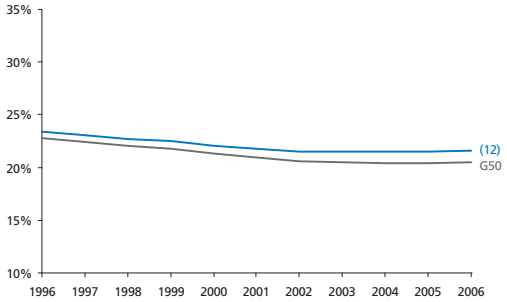

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

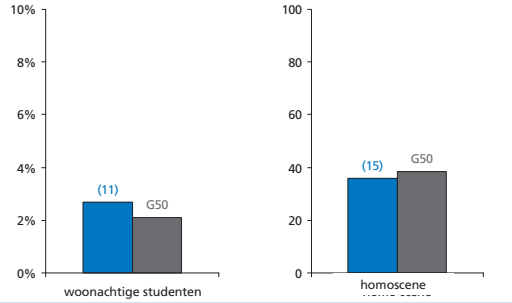

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

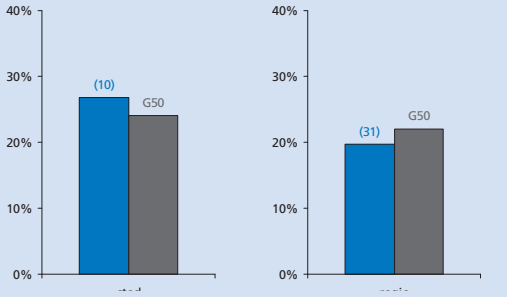

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

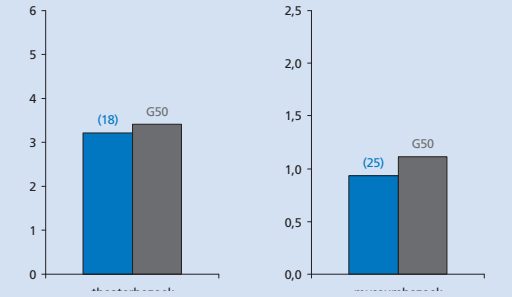

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

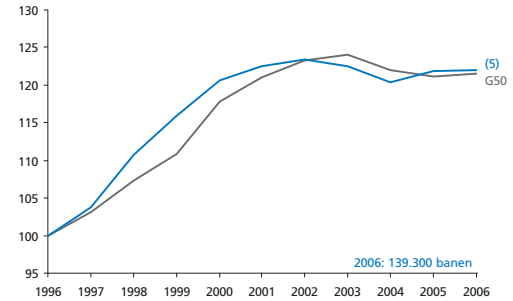

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

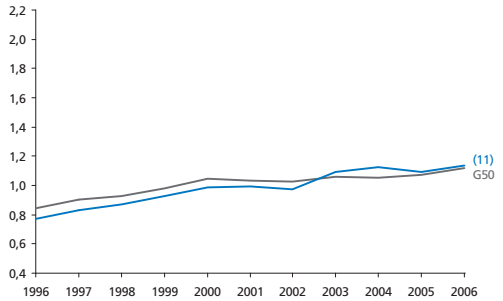

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

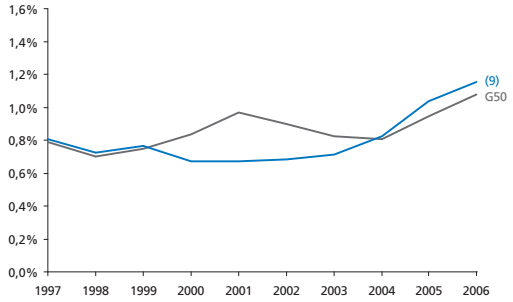

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

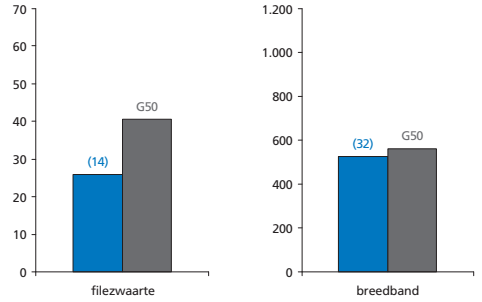

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

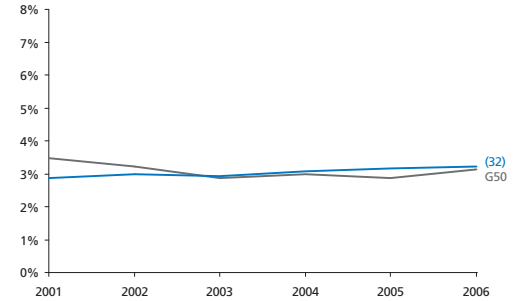

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

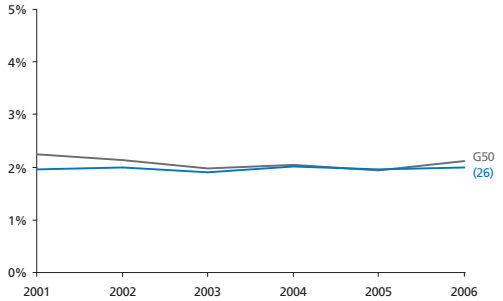

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

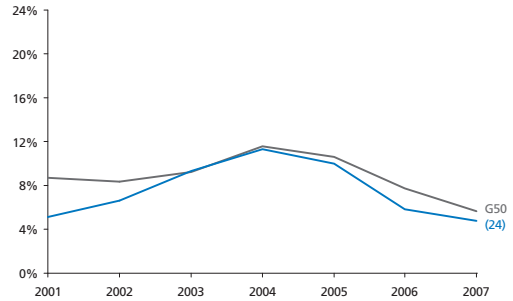

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

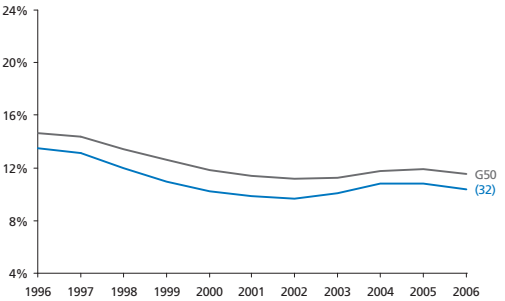

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

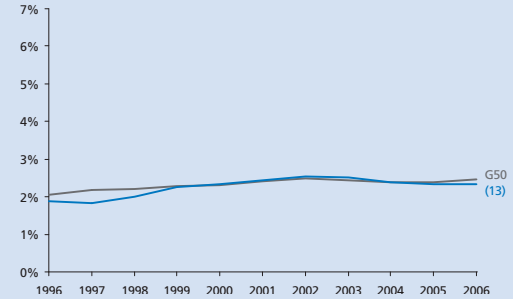

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

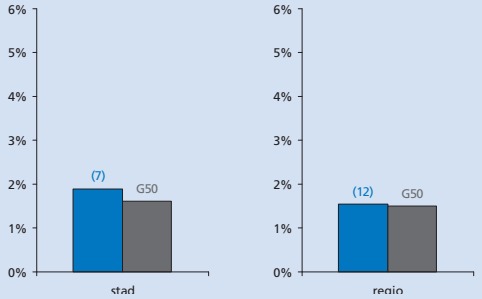

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

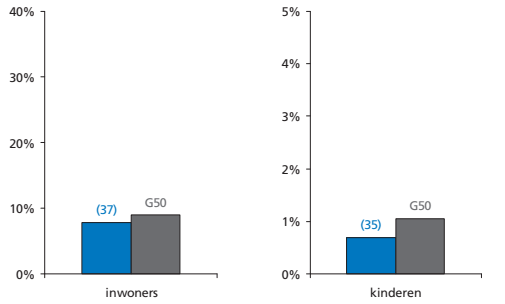

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

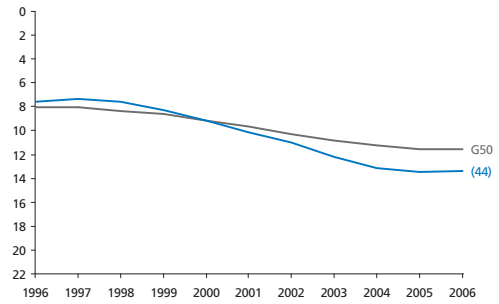

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

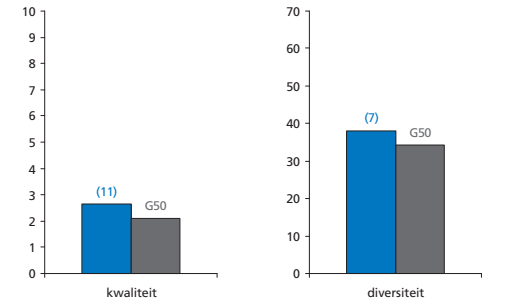

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

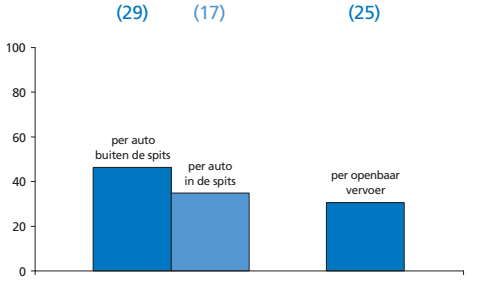

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

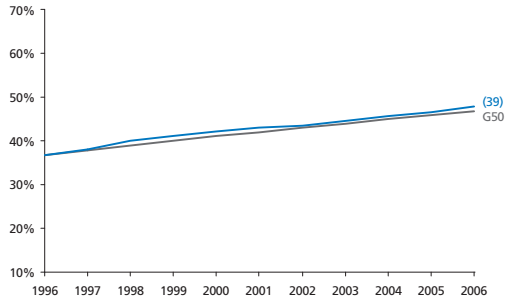

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

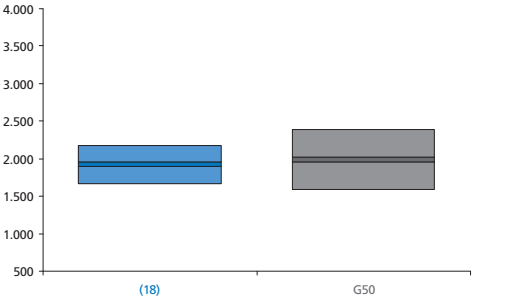

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

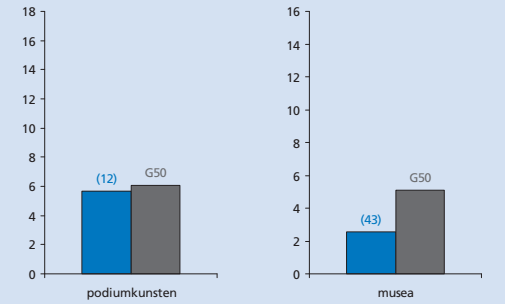

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

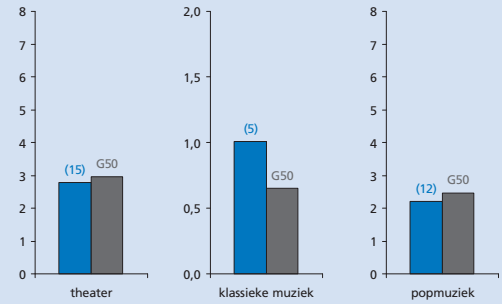

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

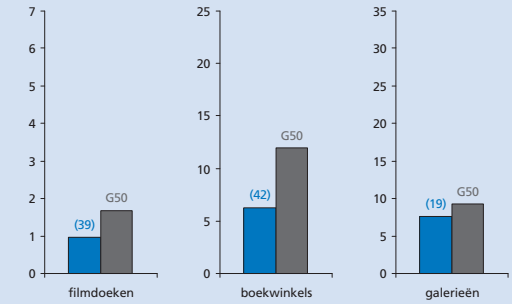

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Emmen

Met 108.589 inwoners de **24e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Emmen

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

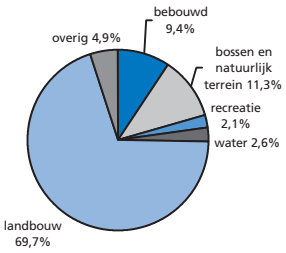

totale oppervlakte 34.629 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(50)
cultureel aanbod	(48)
veiligheid	(8)
percentage koopwoningen	(11)
nabijheid natuurgebieden	(31)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(38)
woonaantrekkelijkheidsindex	(49)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

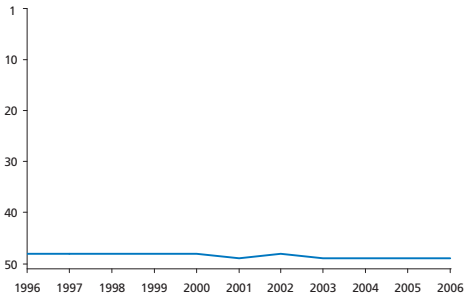

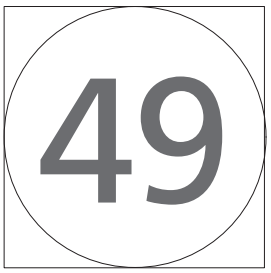

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(29)
werkloosheid	(36)
arbeidsongeschiktheid	(47)
armoede	(33)
percentage laagopgeleiden	(50)
participatie vrouwen	(47)
banen	(37)
percentage groeisectoren	(37)
sociaal-economische index	(48)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

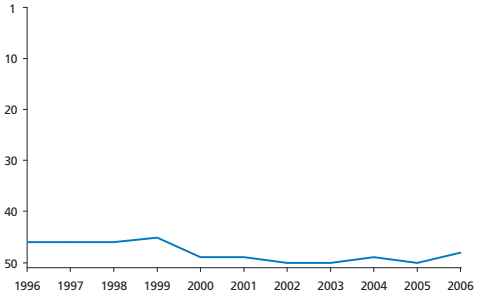

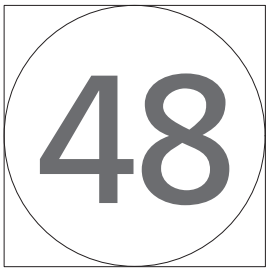

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

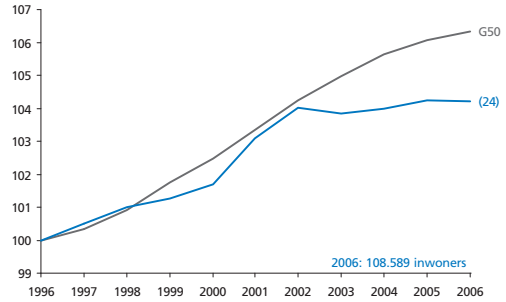

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

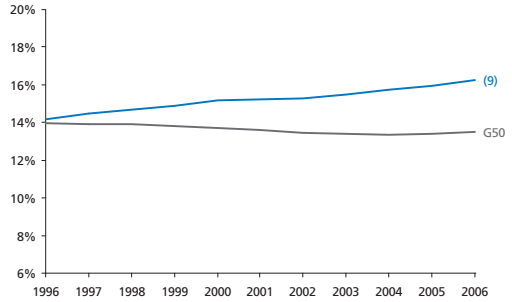

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

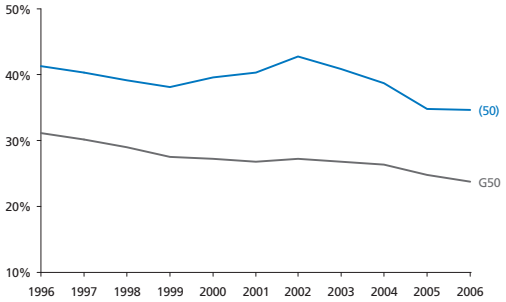

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

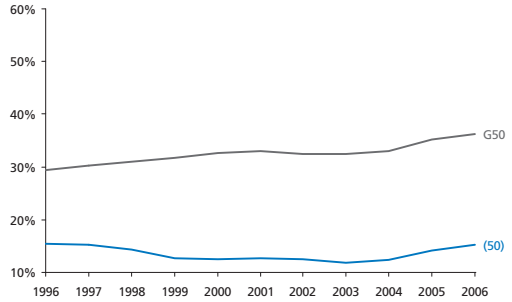

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

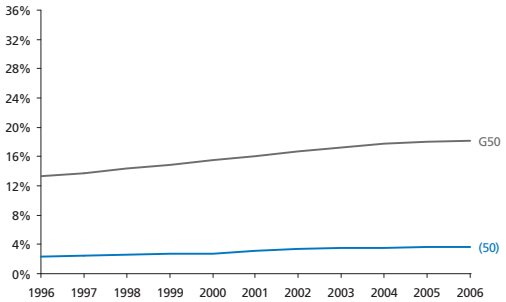

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

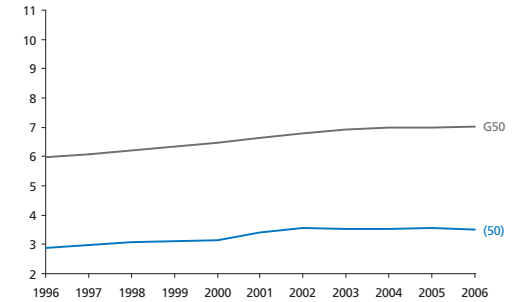

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

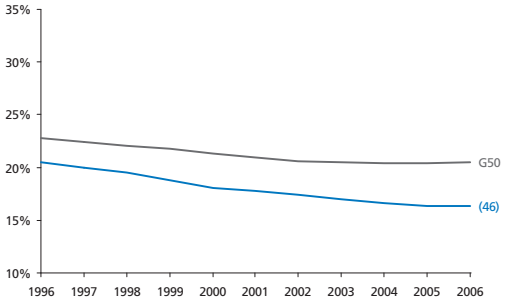

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

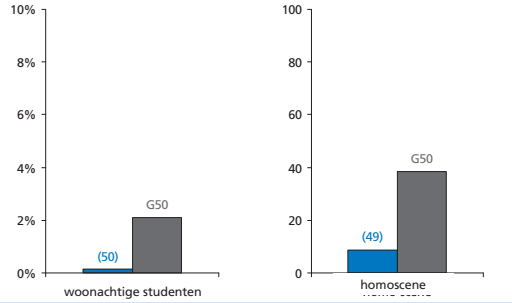

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

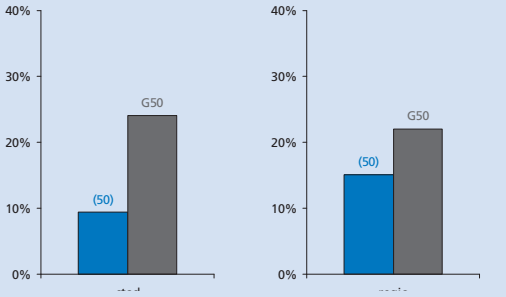

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

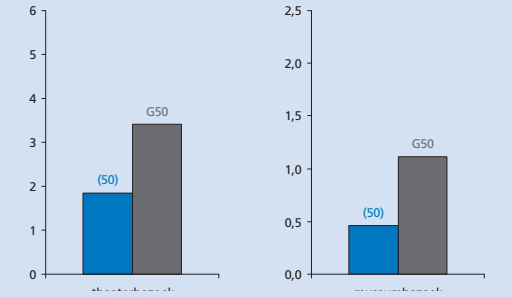

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

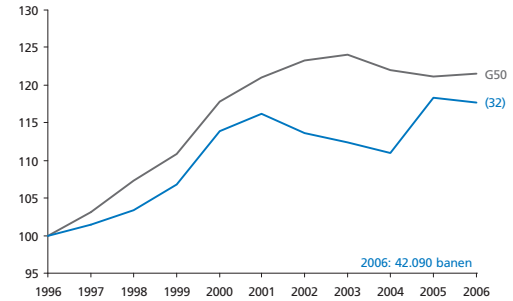

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

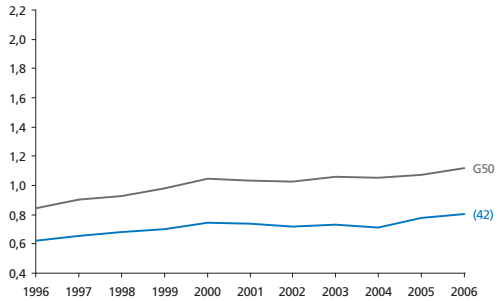

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

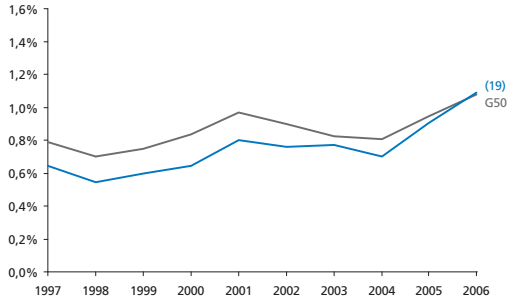

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

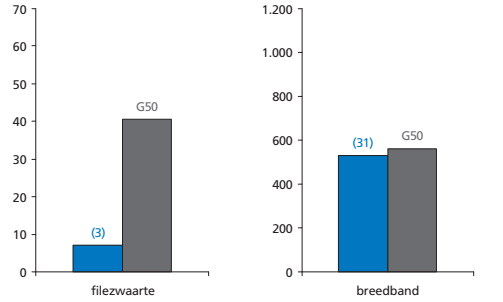

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

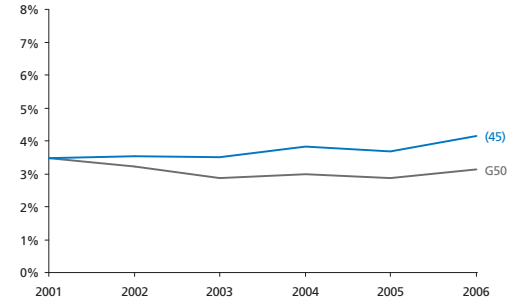

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

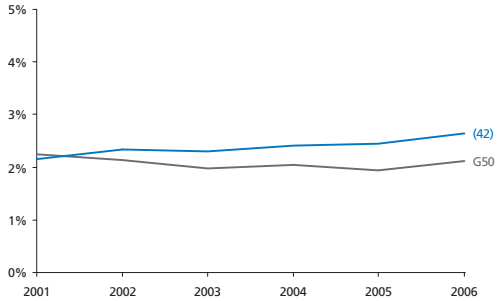

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

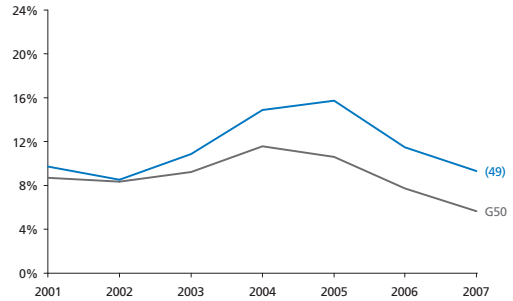

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

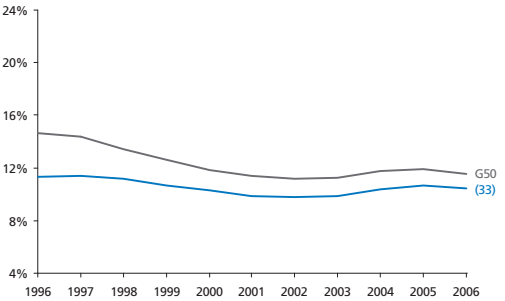

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

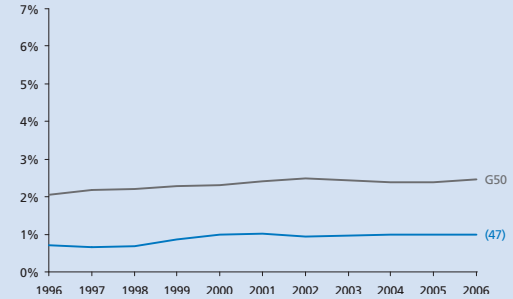

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

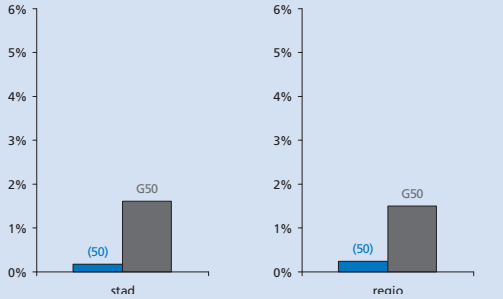

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

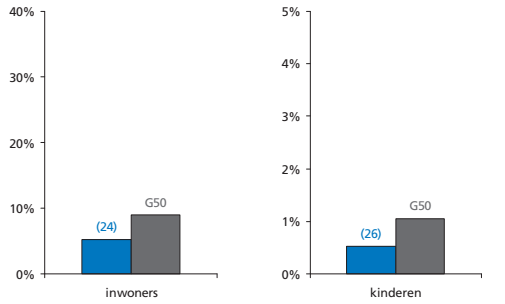

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

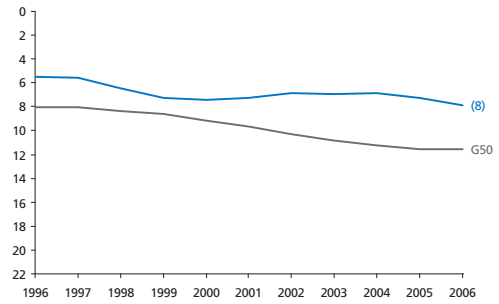

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

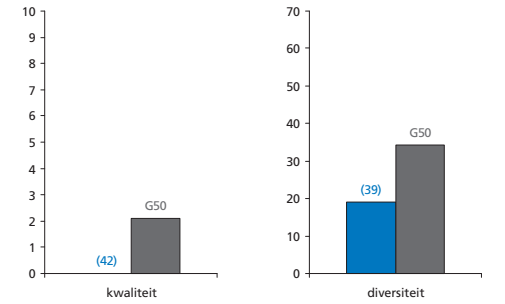

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

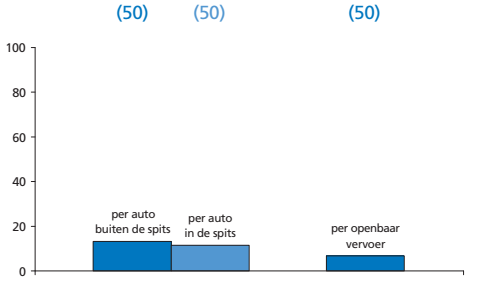

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

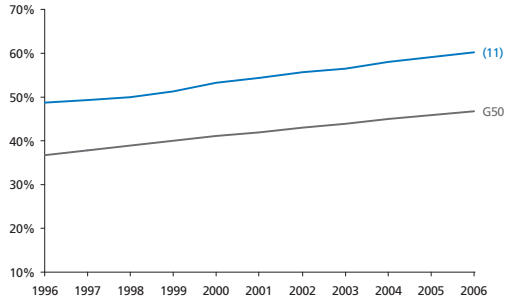

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

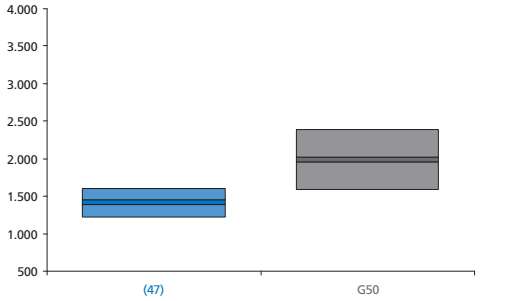

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

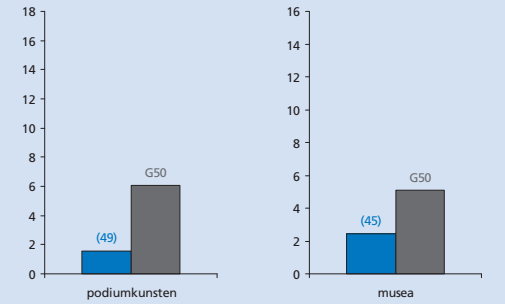

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

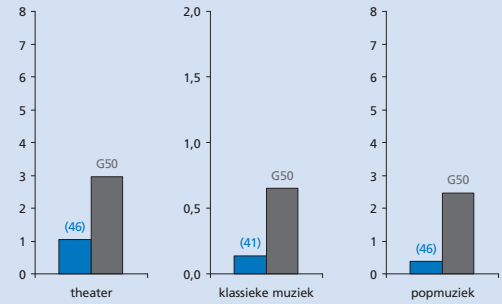

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

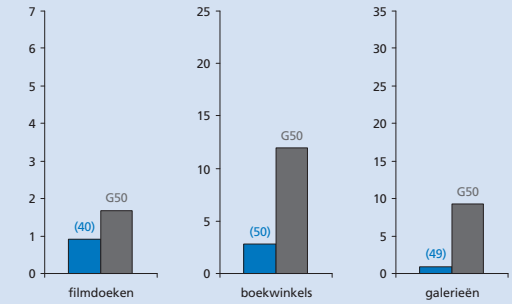

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Enschede

Met 154.377 inwoners de **12e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Enschede

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

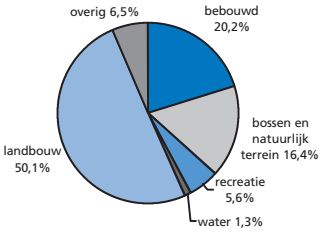

totale oppervlakte 14.275 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(49)
cultureel aanbod	(25)
veiligheid	(16)
percentage koopwoningen	(37)
nabijheid natuurgebieden	(47)
culinair aanbod	(29)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(19)
woonaantrekkelijkheidsindex	(44)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

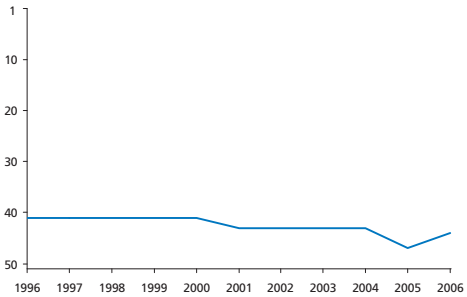

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(39)
werkloosheid	(46)
arbeidsongeschiktheid	(46)
armoede	(44)
percentage laagopgeleiden	(37)
participatie vrouwen	(45)
banen	(30)
percentage groeisectoren	(34)
sociaal-economische index	(49)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

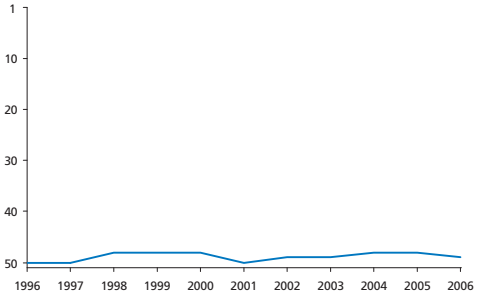

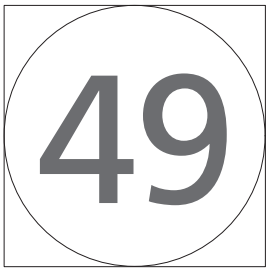

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

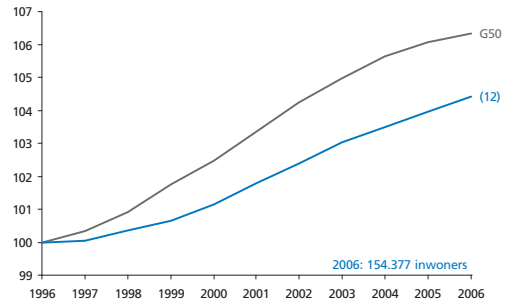

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

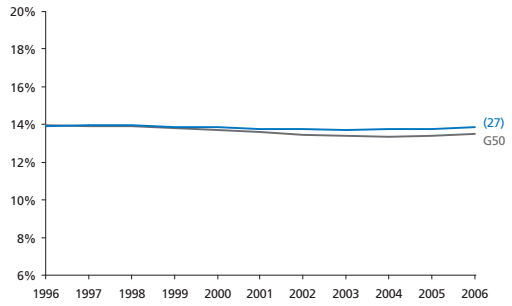

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

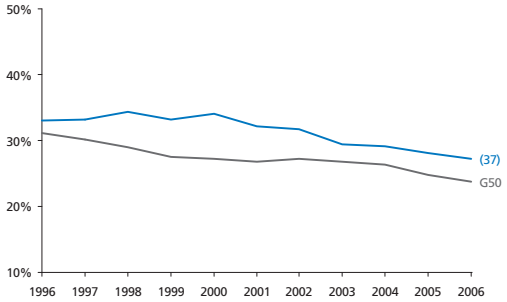

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

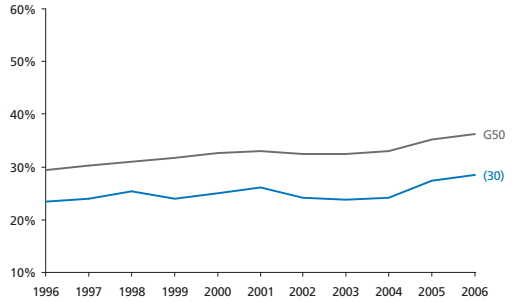

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

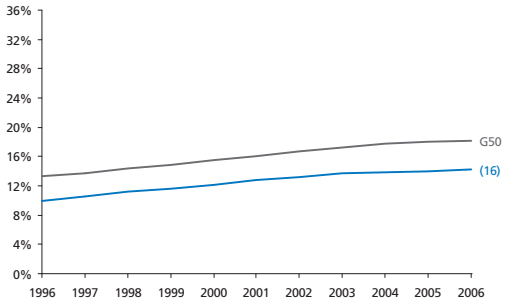

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

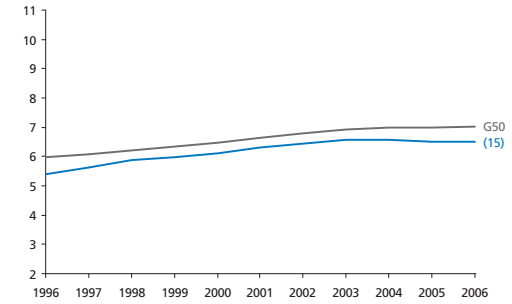

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

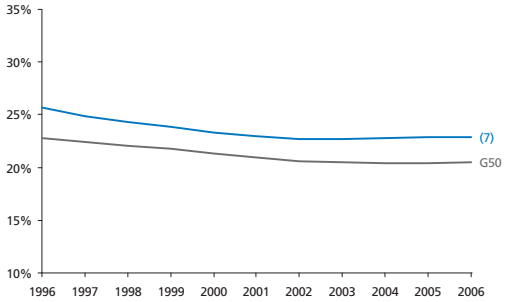

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

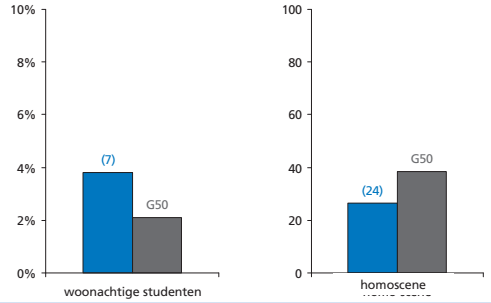

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

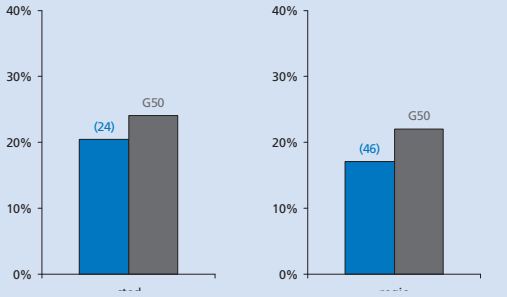

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

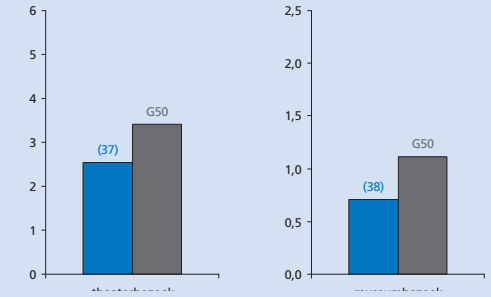

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

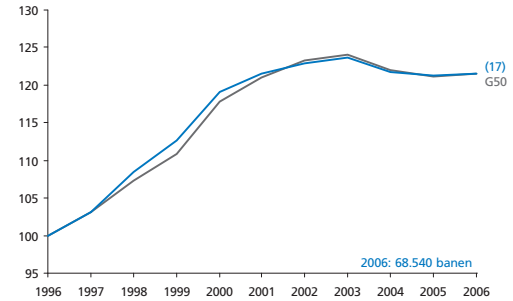

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

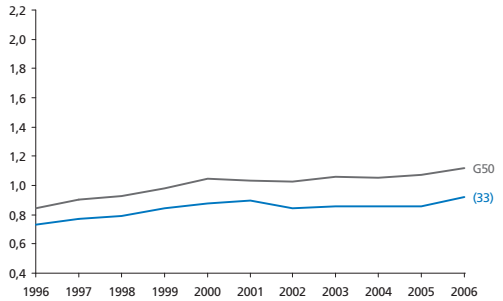

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

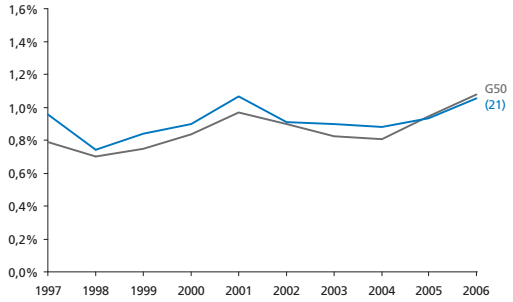

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

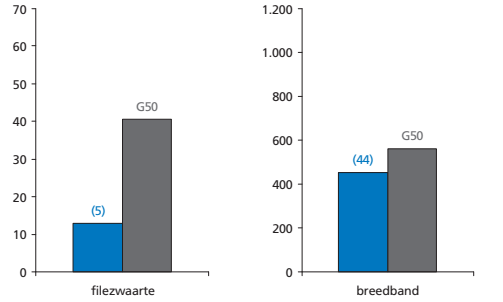

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

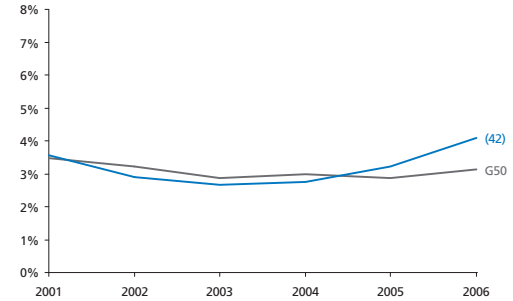

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

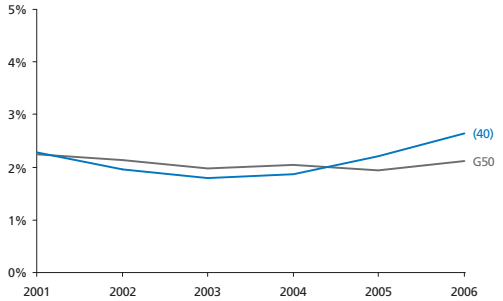

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

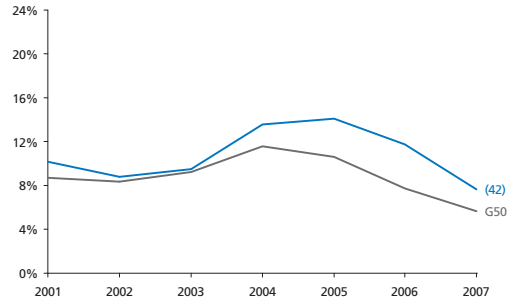

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

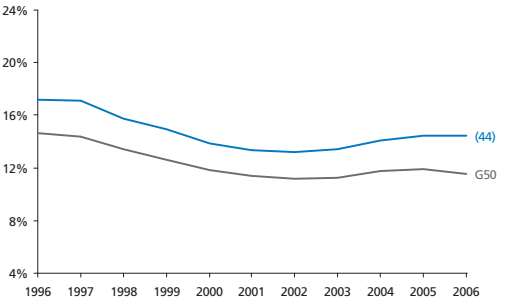

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

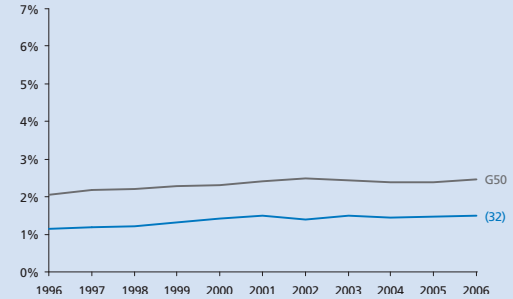

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

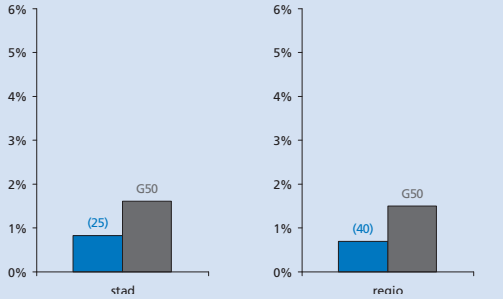

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

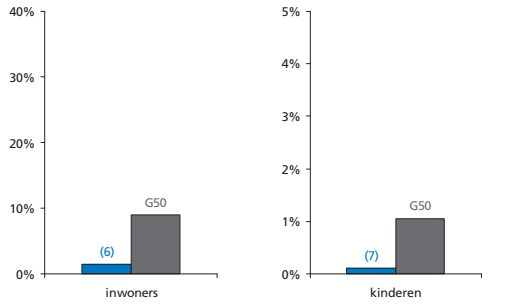

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

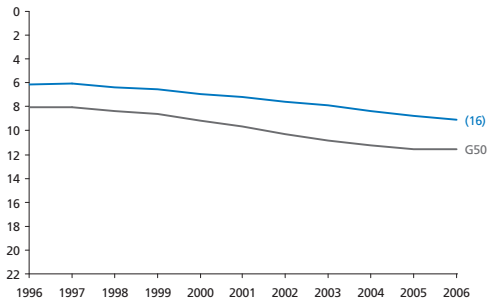

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

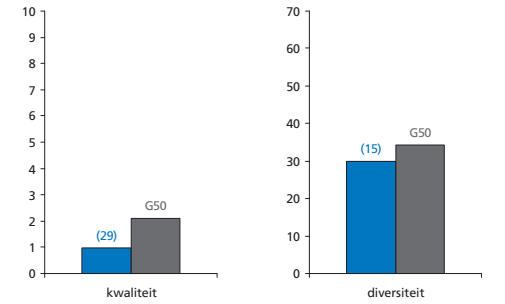

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

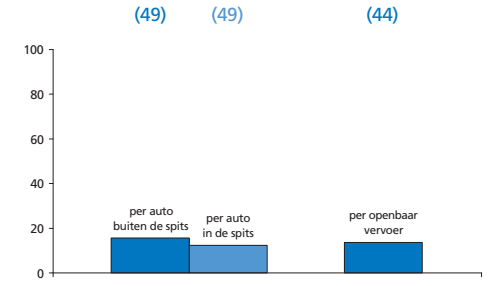

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

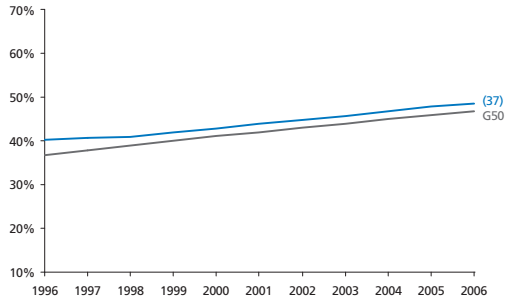

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

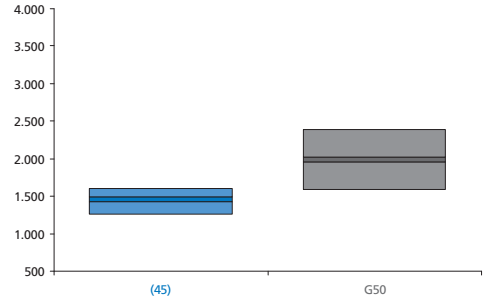

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

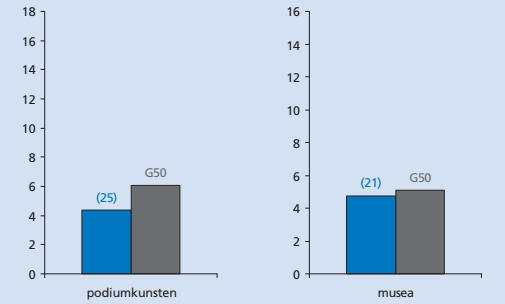

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

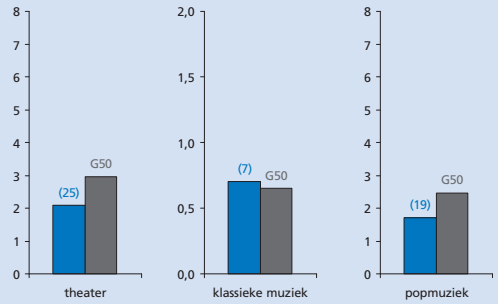

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

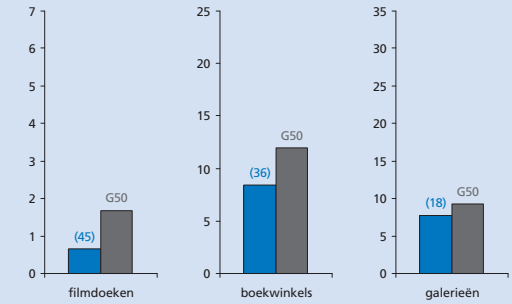

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

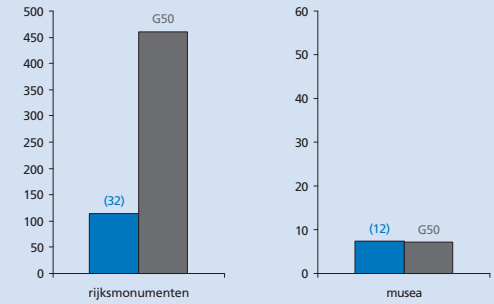

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Gouda

Met 71.386 inwoners de **46e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Gouda

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

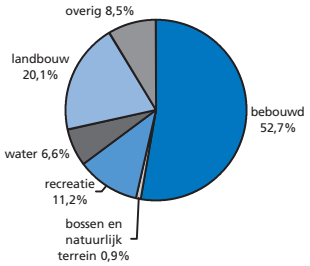

totale oppervlakte 1.810 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(13)
cultureel aanbod	(13)
veiligheid	(48)
percentage koopwoningen	(25)
nabijheid natuurgebieden	(30)
culinair aanbod	(34)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(17)
woonaantrekkelijkheidsindex	(29)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

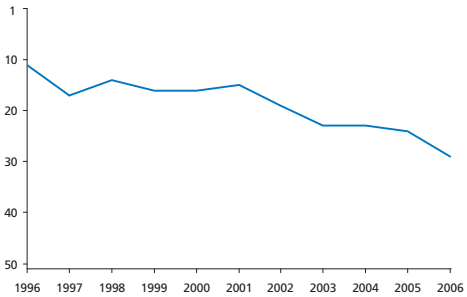

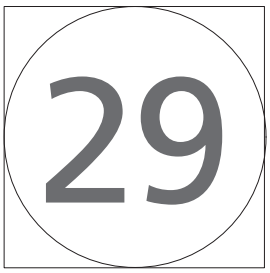

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(21)
werkloosheid	(17)
arbeidsongeschiktheid	(11)
armoede	(28)
percentage laagopgeleiden	(13)
participatie vrouwen	(20)
banen	(25)
percentage groeisectoren	(21)
sociaal-economische index	(13)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

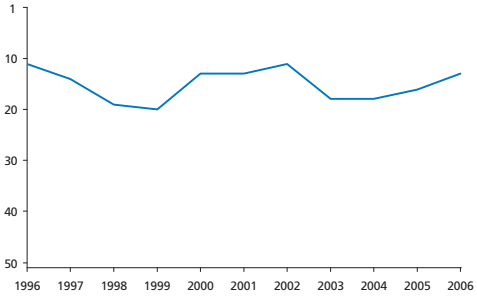

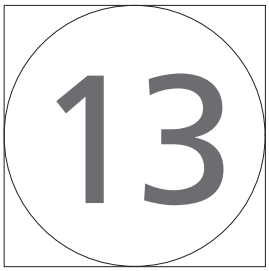

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

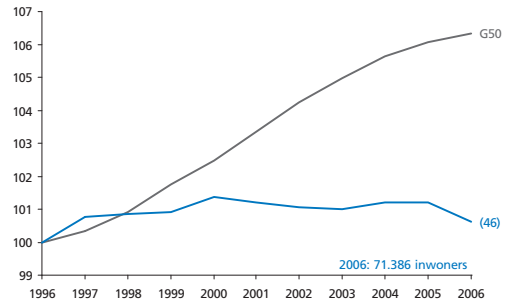

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

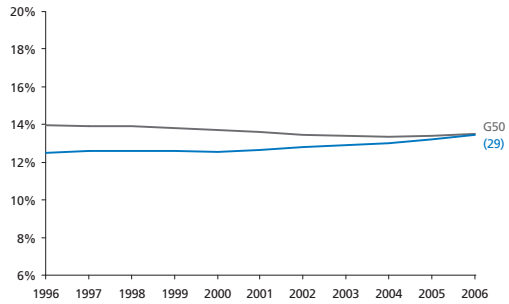

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

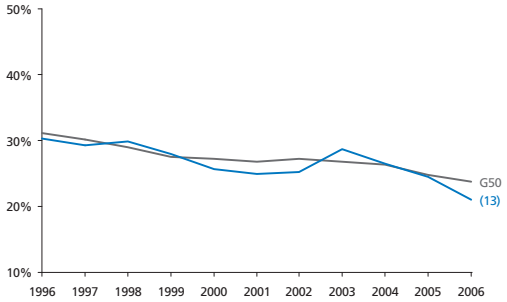

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

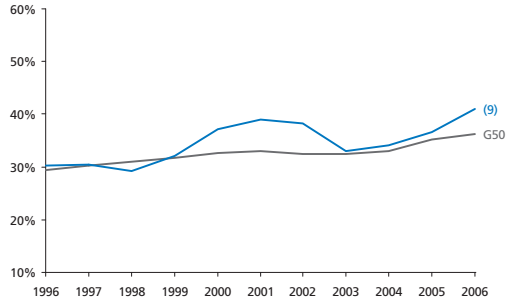

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

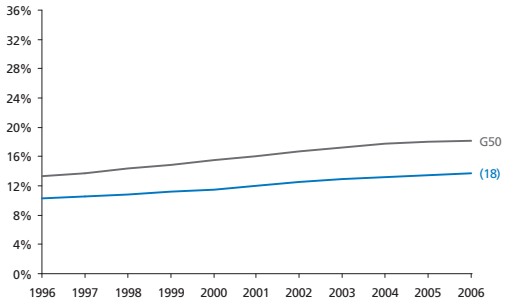

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

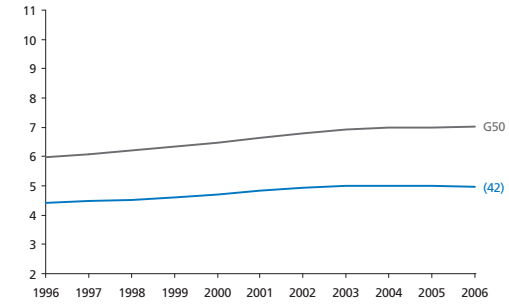

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

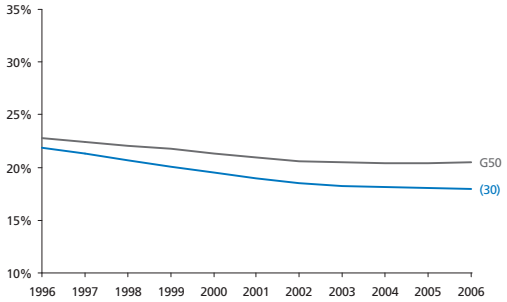

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

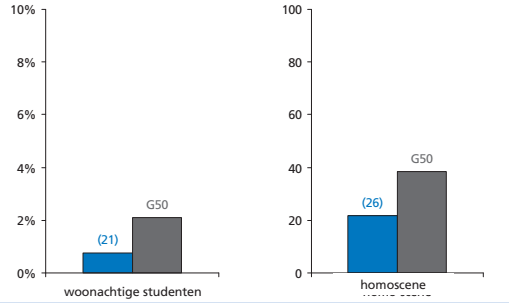

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

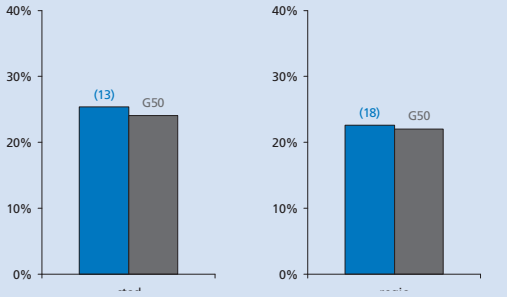

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

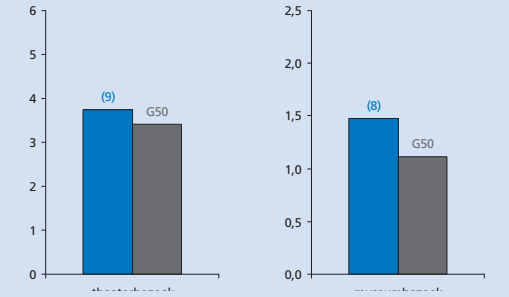

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

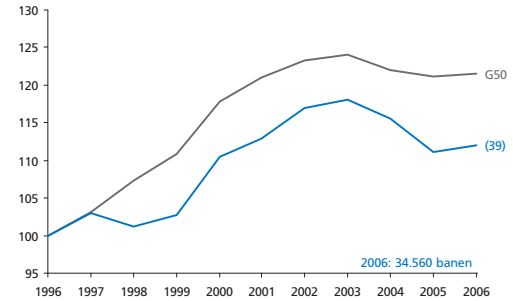

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

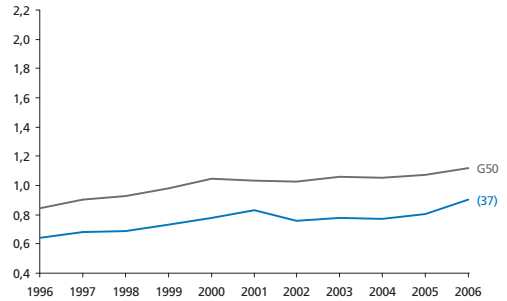

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

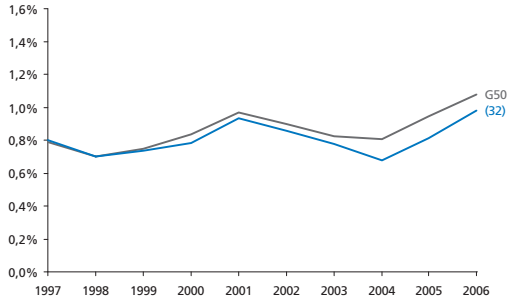

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

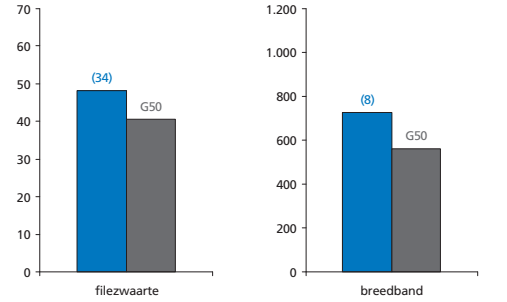

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

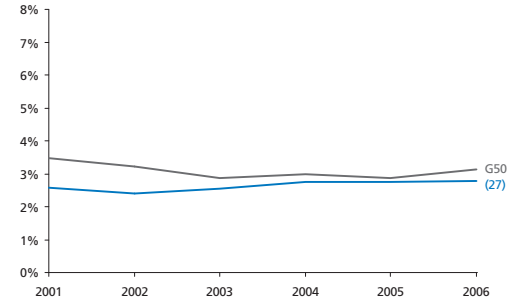

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

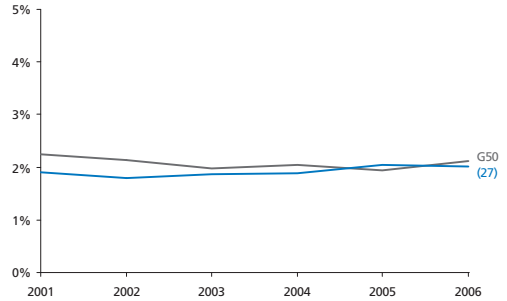

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

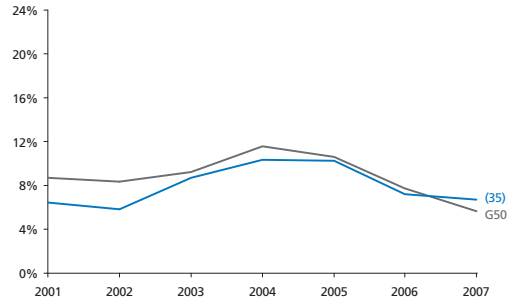

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

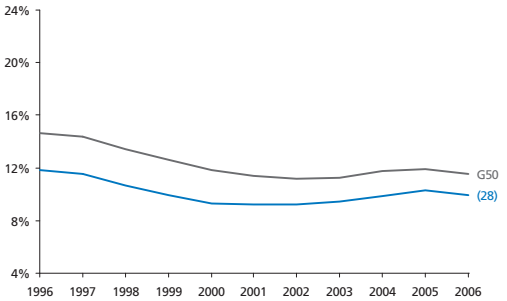

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

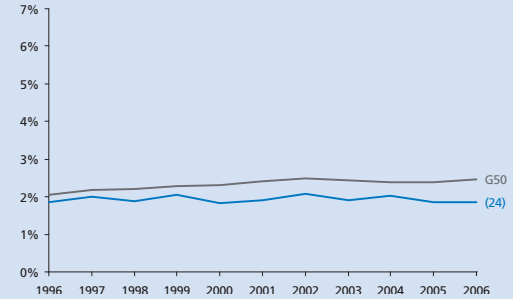

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

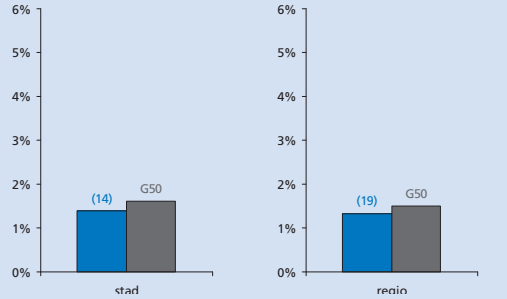

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

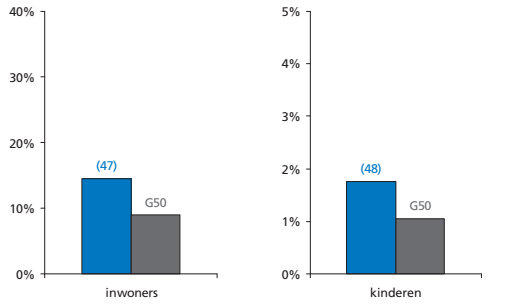

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

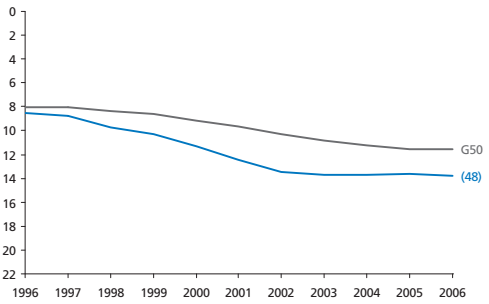

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

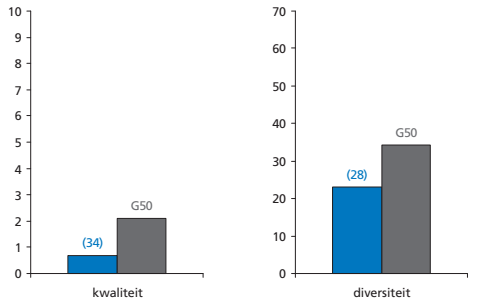

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

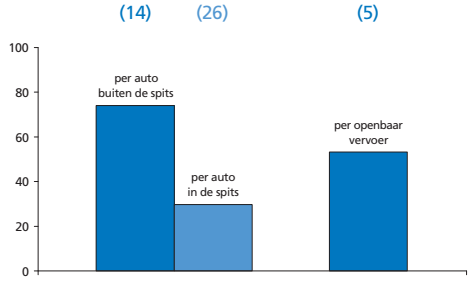

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

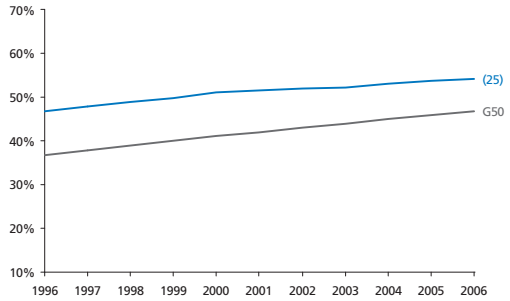

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

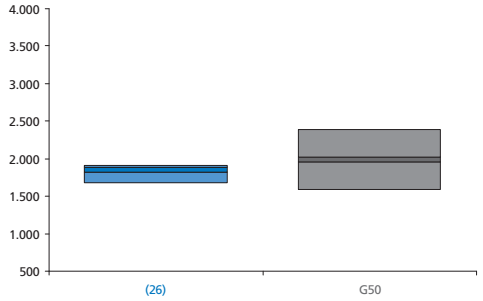

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

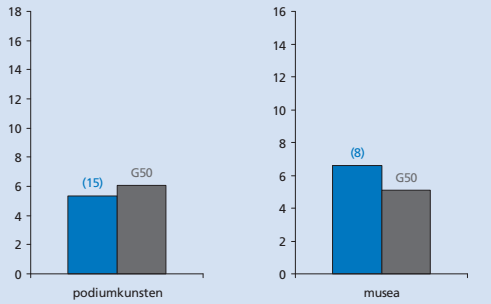

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

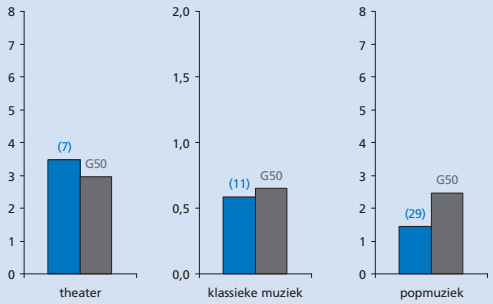

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

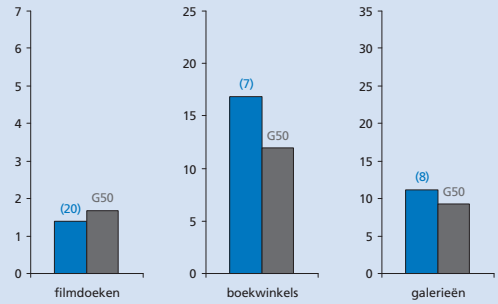

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

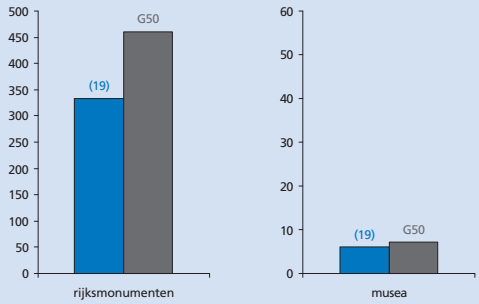

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Groningen

Met 180.729 inwoners de **7e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Groningen

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

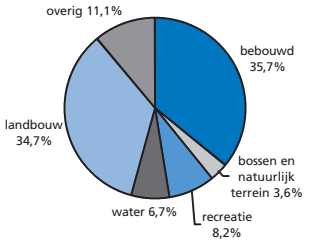

totale oppervlakte 8.369 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(43)
cultureel aanbod	(3)
veiligheid	(30)
percentage koopwoningen	(41)
nabijheid natuurgebieden	(14)
culinair aanbod	(14)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(9)
woonaantrekkelijkheidsindex	(24)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

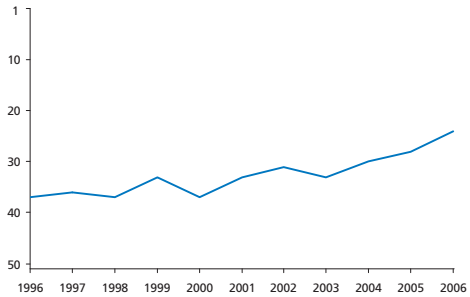

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(47)
werkloosheid	(49)
arbeidsongeschiktheid	(8)
armoede	(49)
percentage laagopgeleiden	(1)
participatie vrouwen	(40)
banen	(8)
percentage groeisectoren	(19)
sociaal-economische index	(31)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

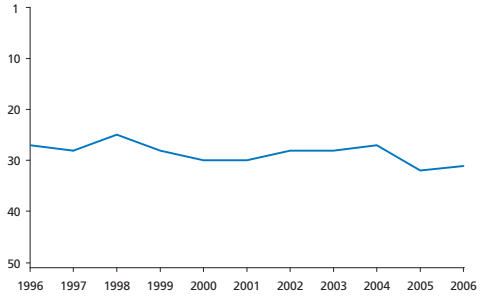

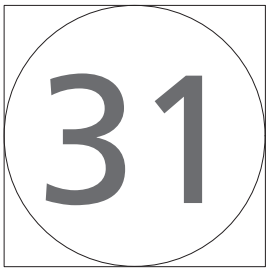

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

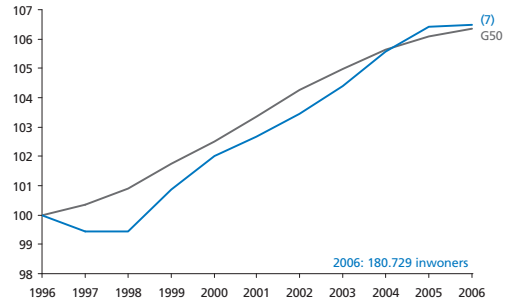

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

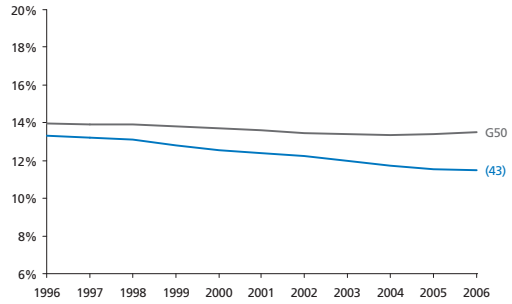

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

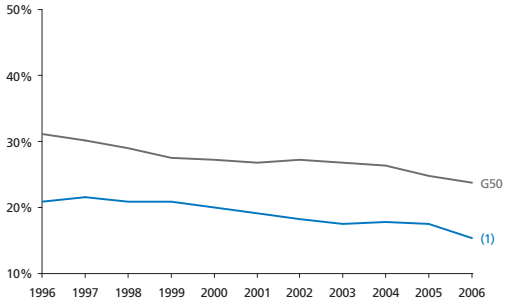

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

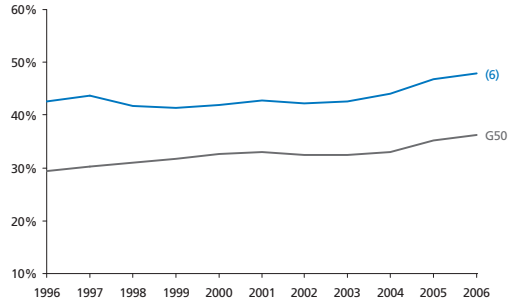

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

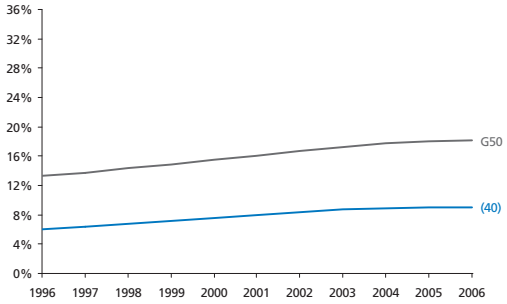

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

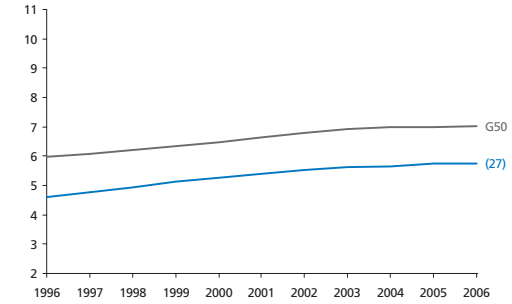

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

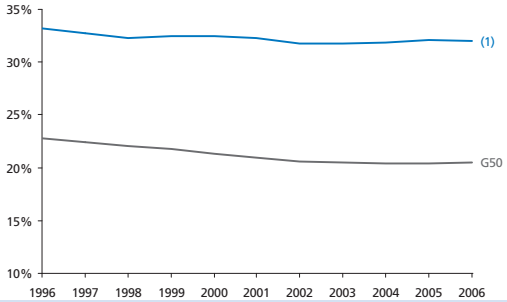

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

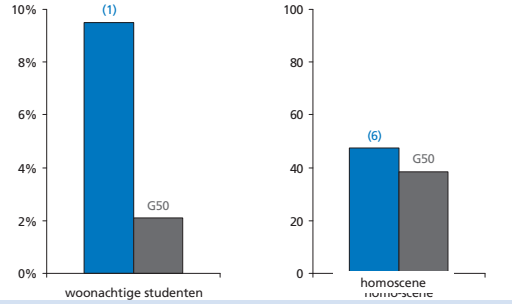

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

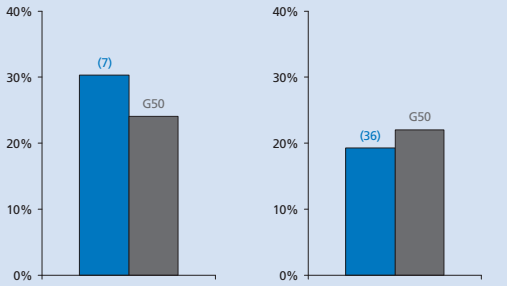

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

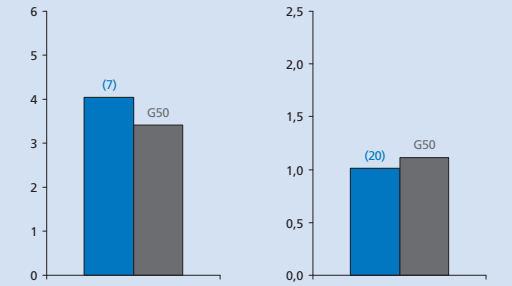

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

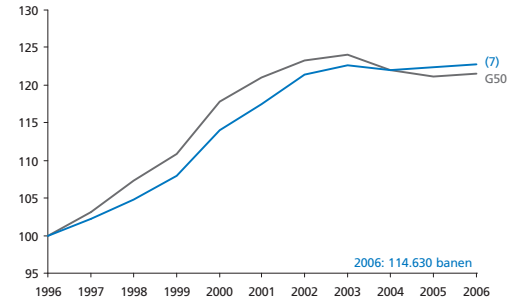

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

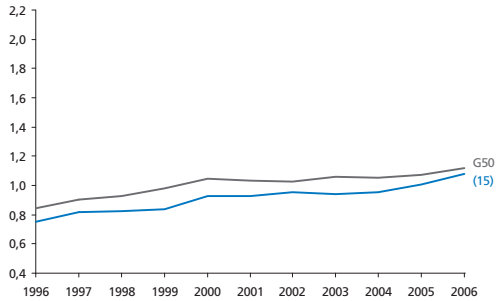

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

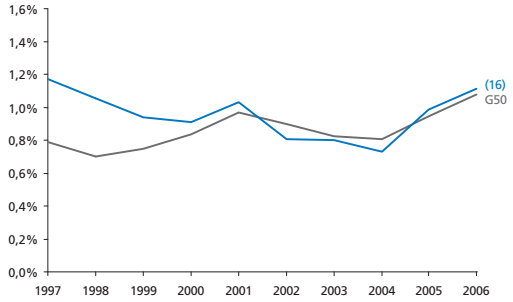

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

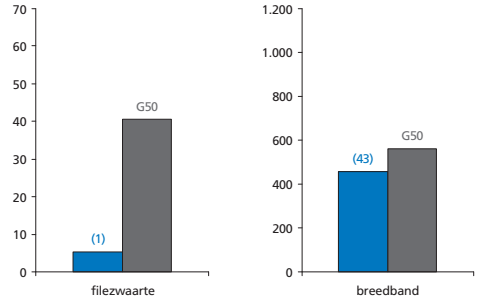

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

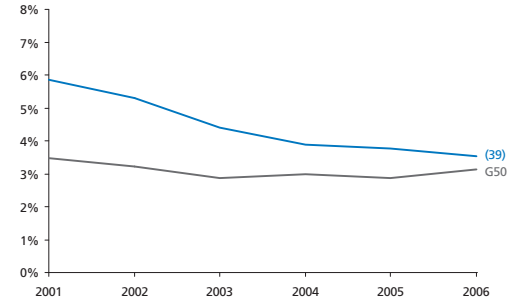

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

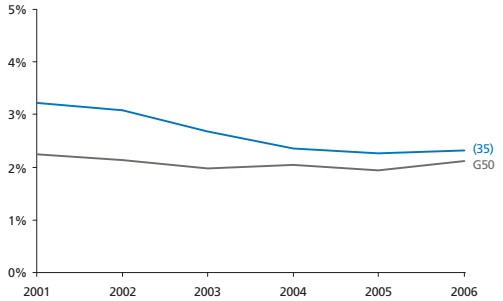

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

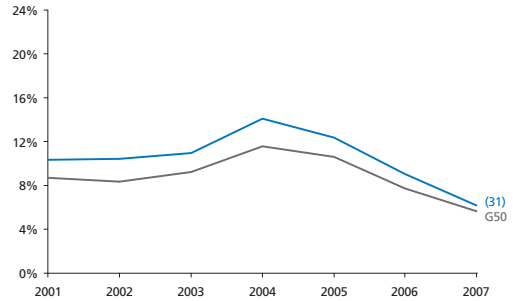

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

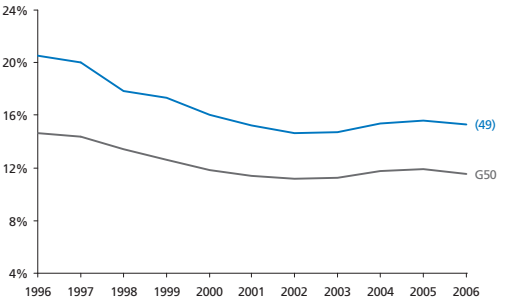

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

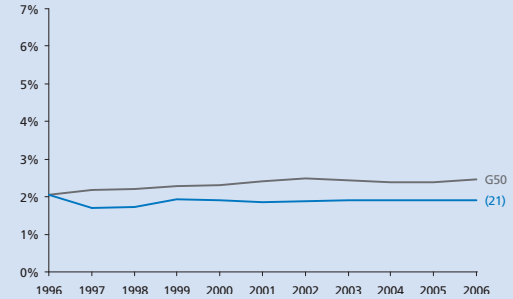

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

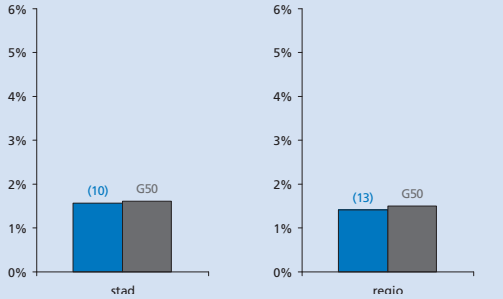

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

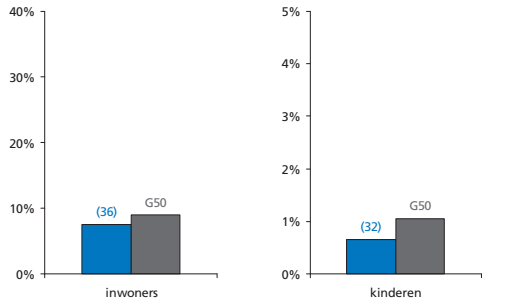

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

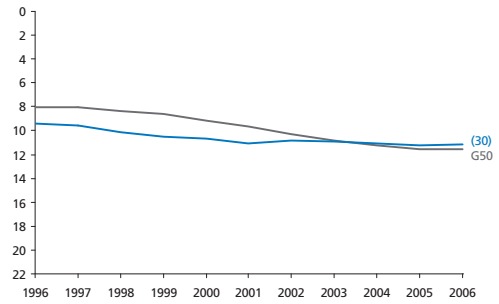

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

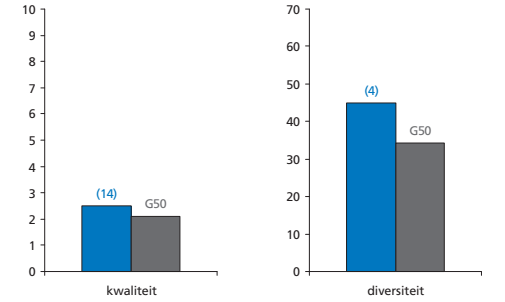

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

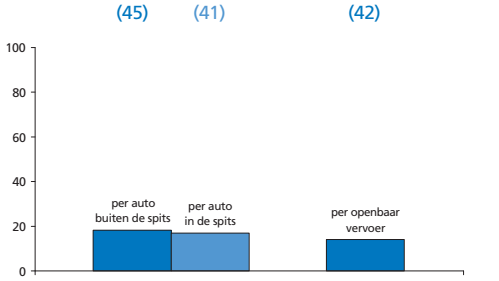

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

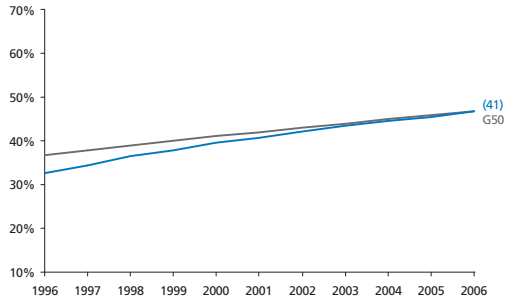

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

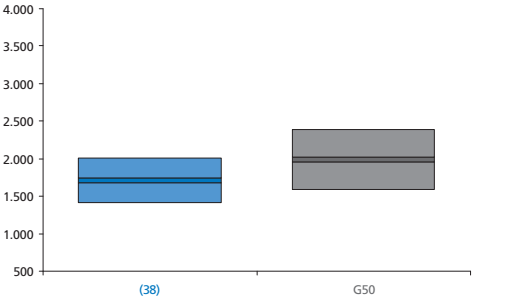

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

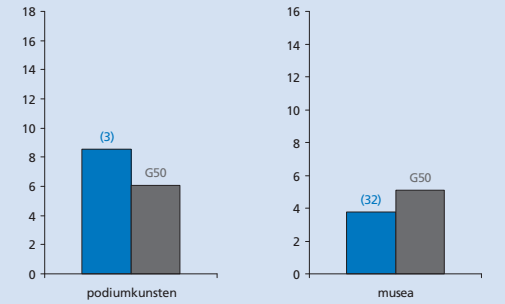

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

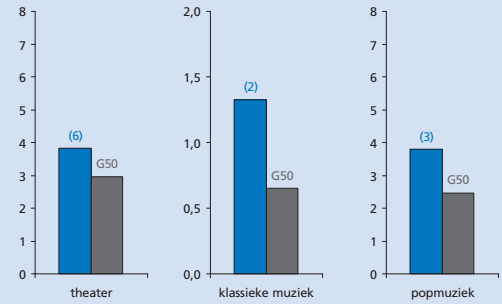

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

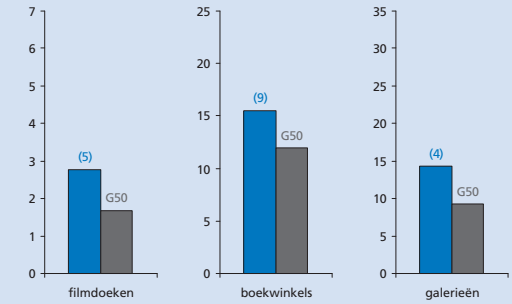

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

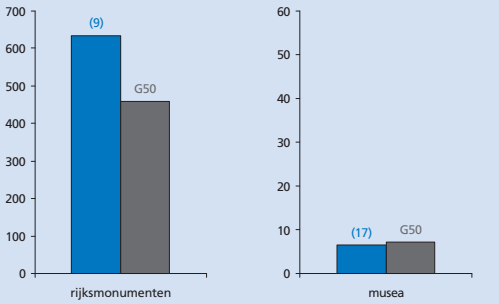

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Haarlem

Met 147.015 inwoners de

13e gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Haarlem

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

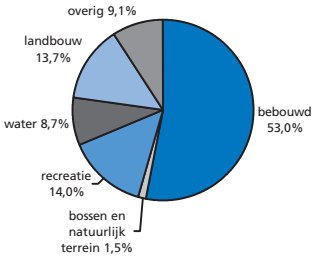

totale oppervlakte 3.212 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(20)
cultureel aanbod	(6)
veiligheid	(17)
percentage koopwoningen	(36)
nabijheid natuurgebieden	(38)
culinair aanbod	(18)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(1)
woonaantrekkelijkheidsindex	(6)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

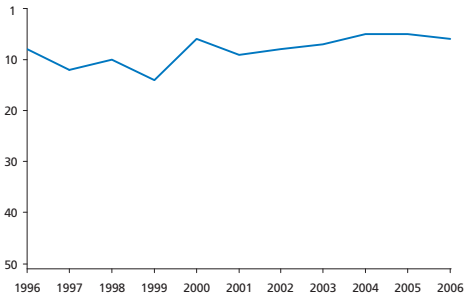

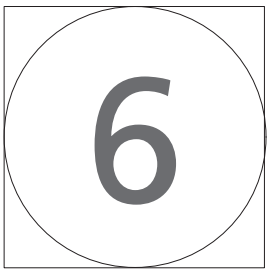

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(18)
werkloosheid	(3)
arbeidsongeschiktheid	(37)
armoede	(14)
percentage laagopgeleiden	(14)
participatie vrouwen	(8)
banen	(41)
percentage groeisectoren	(28)
sociaal-economische index	(14)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

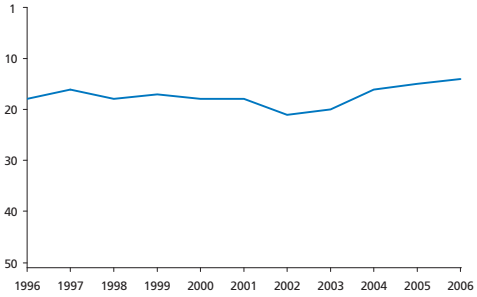

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

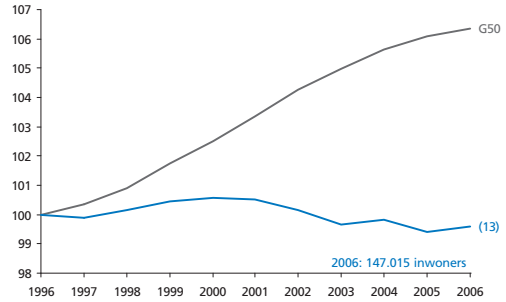

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

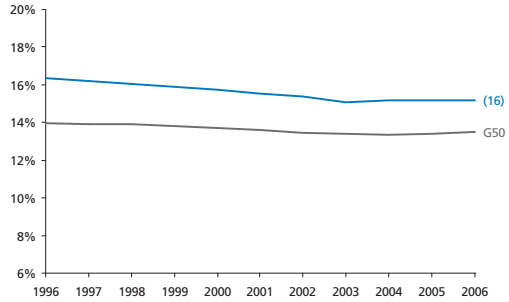

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

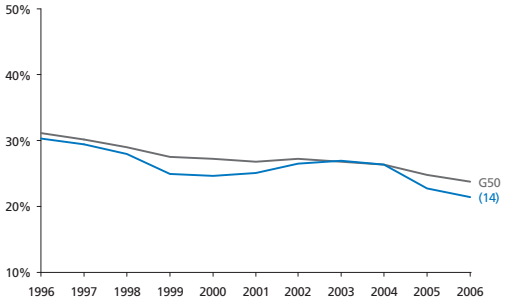

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

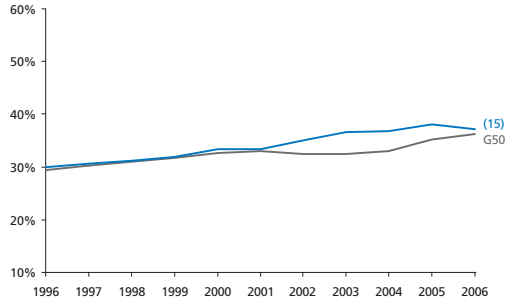

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

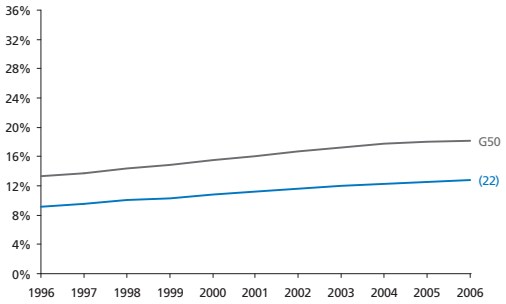

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

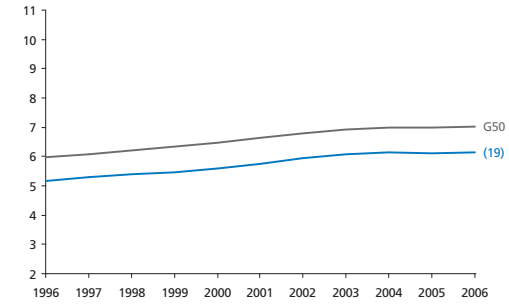

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

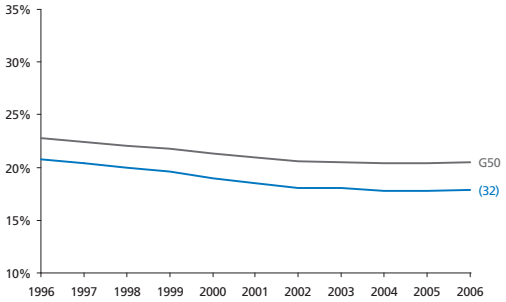

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

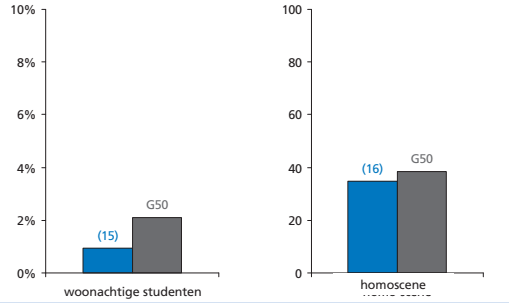

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

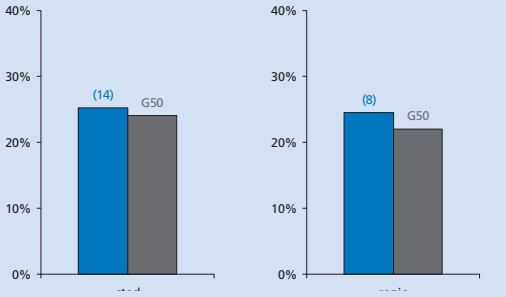

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

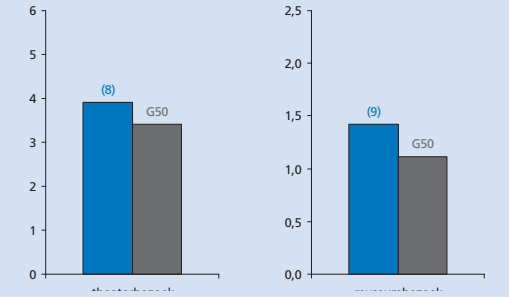

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

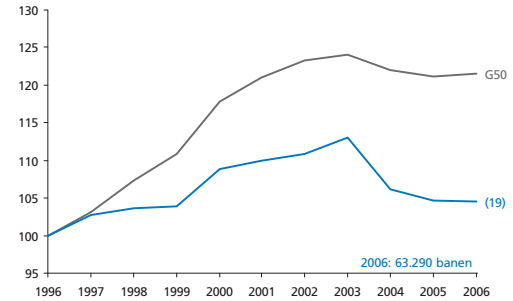

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

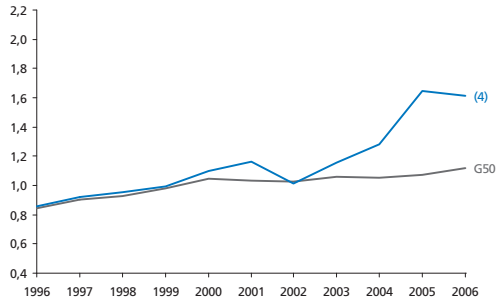

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

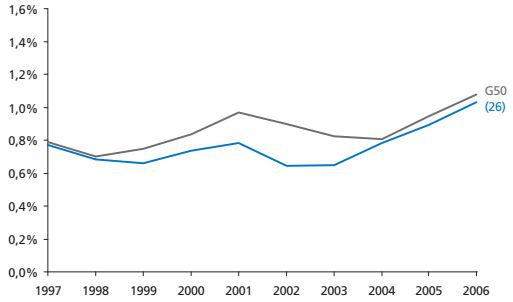

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

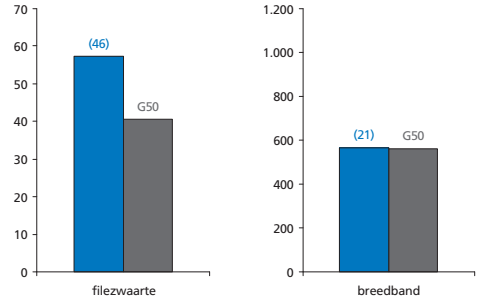

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

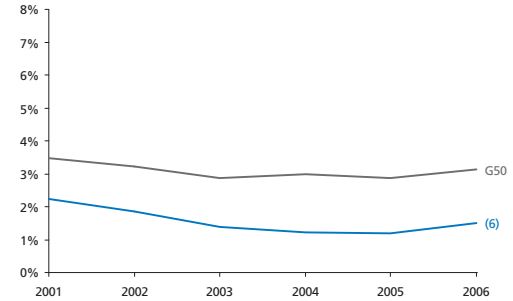

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

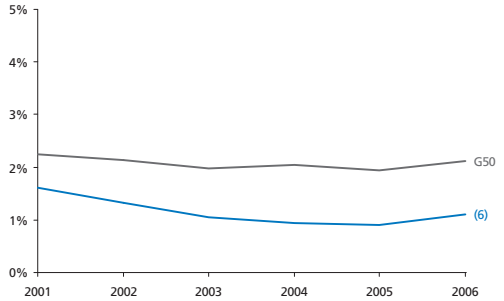

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

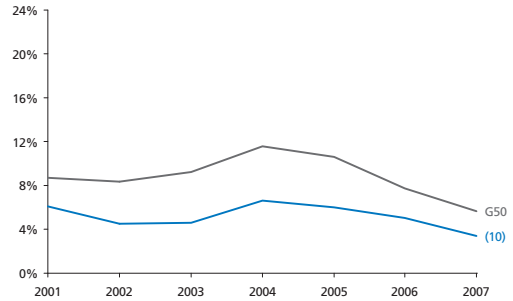

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

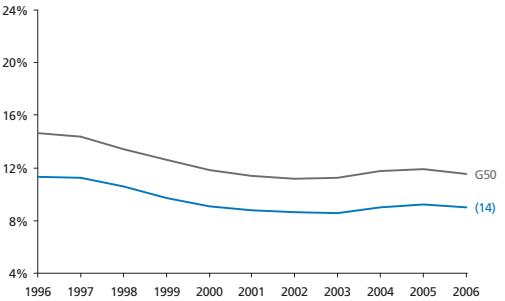

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

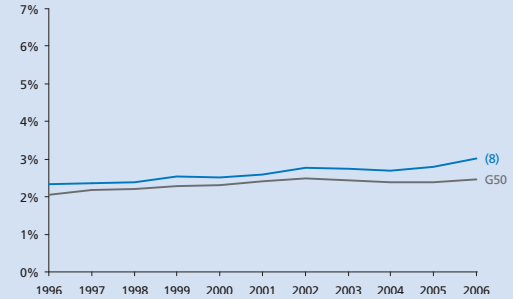

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

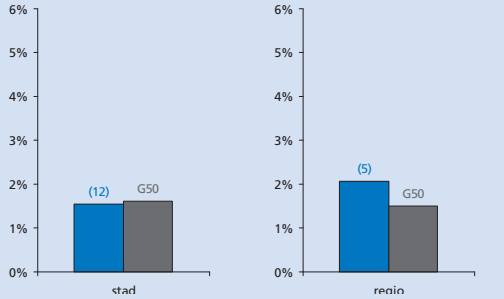

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

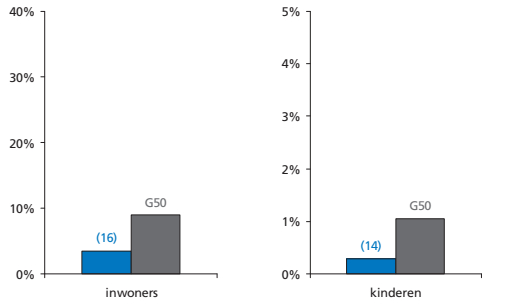

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

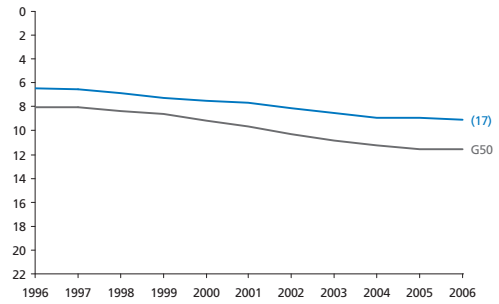

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

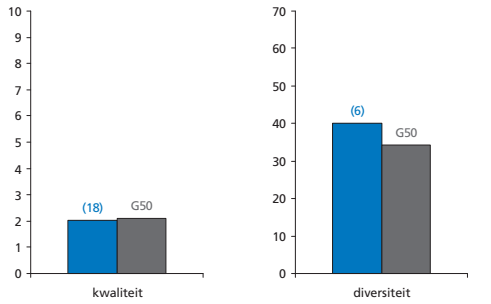

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

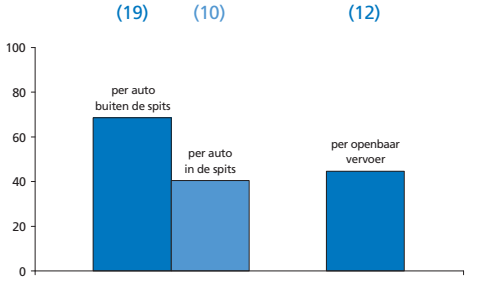

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

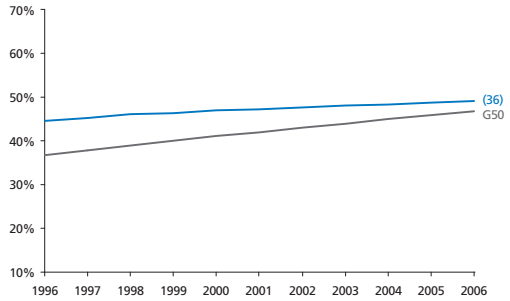

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

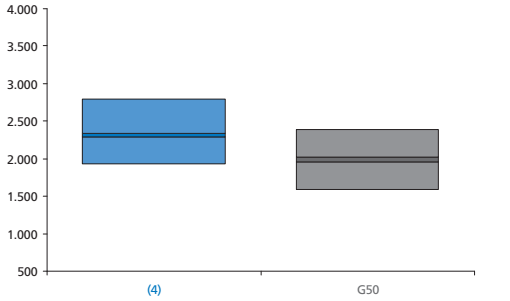

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

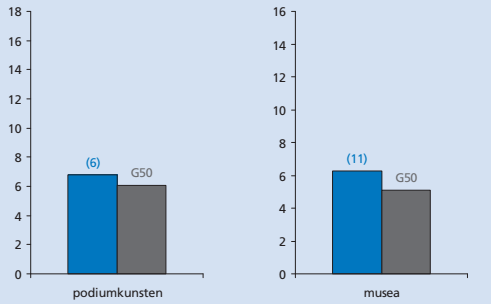

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

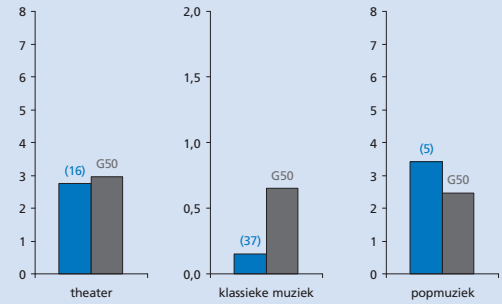

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

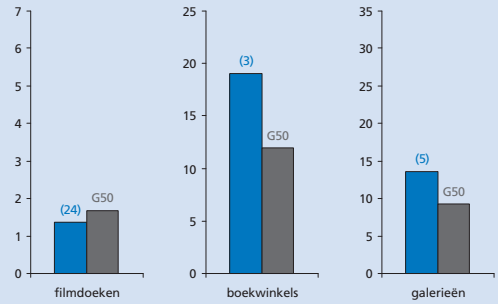

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

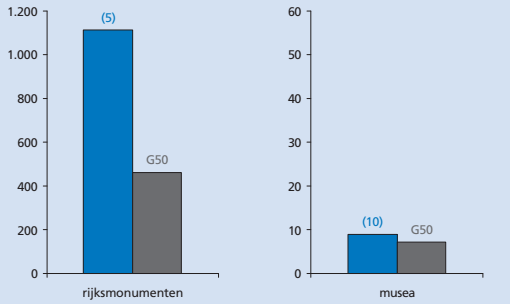

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Haarlemmermeer

Met 135.136 inwoners de **17e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Haarlemmermeer

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

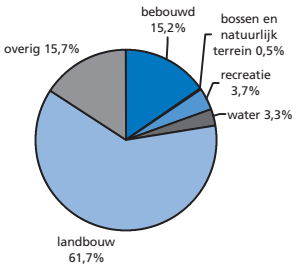

totale oppervlakte 18.528 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(18)
cultureel aanbod	(35)
veiligheid	(4)
percentage koopwoningen	(3)
nabijheid natuurgebieden	(20)
culinair aanbod	(32)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(44)
woonaantrekkelijkheidsindex	(10)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

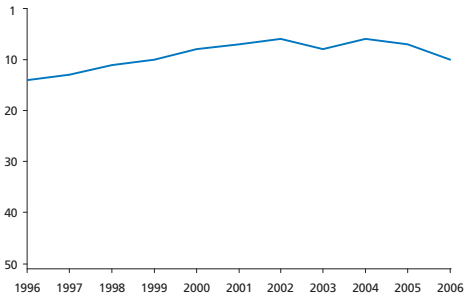

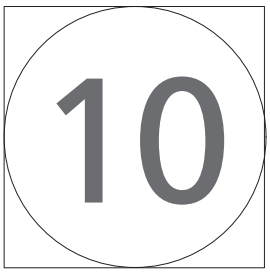

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(1)
werkloosheid	(1)
arbeidsongeschiktheid	(9)
armoede	(1)
percentage laagopgeleiden	(23)
participatie vrouwen	(1)
banen	(1)
percentage groeisectoren	(27)
sociaal-economische index	(2)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

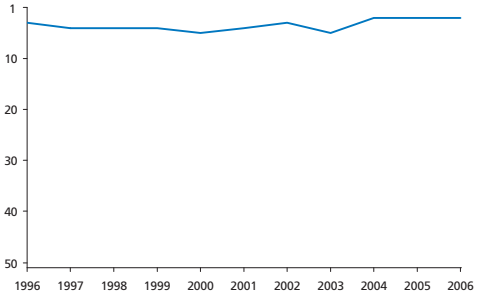

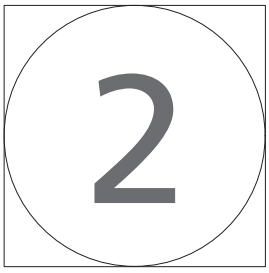

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

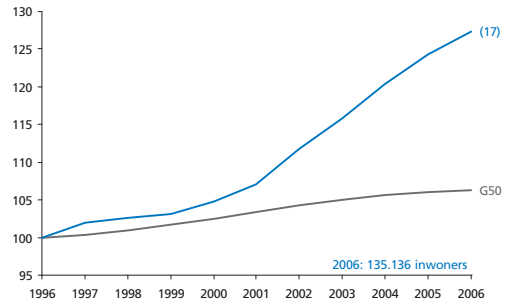

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

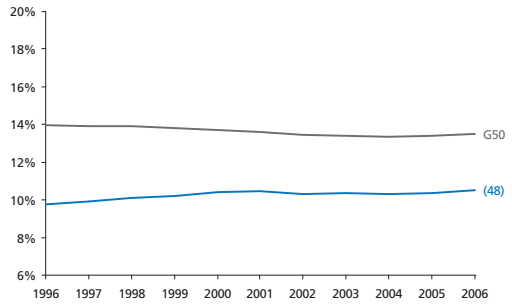

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

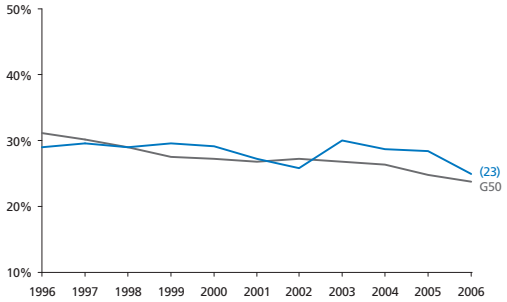

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

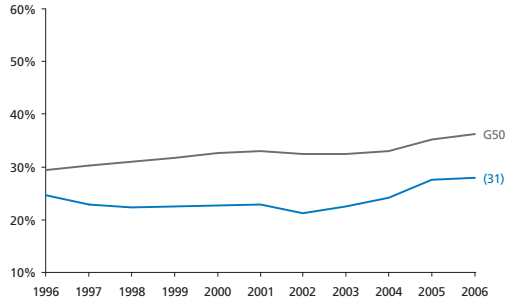

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

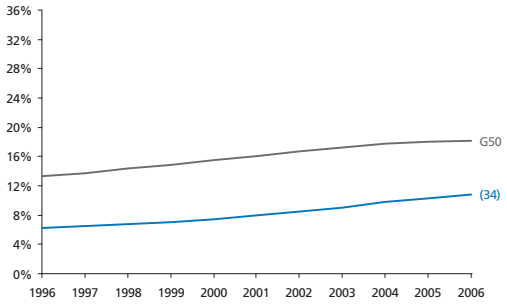

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

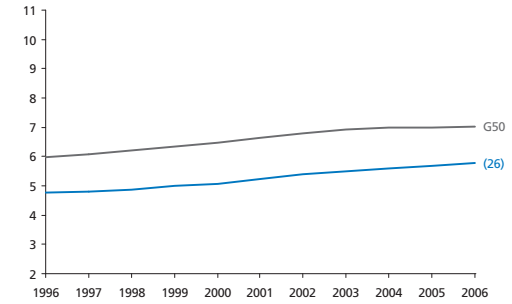

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

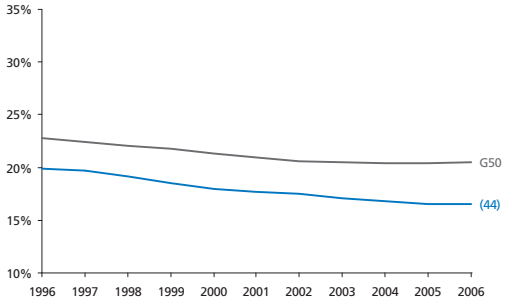

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

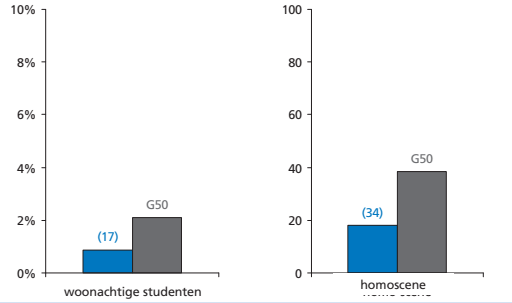

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

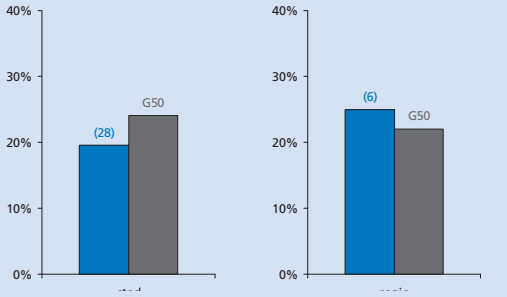

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

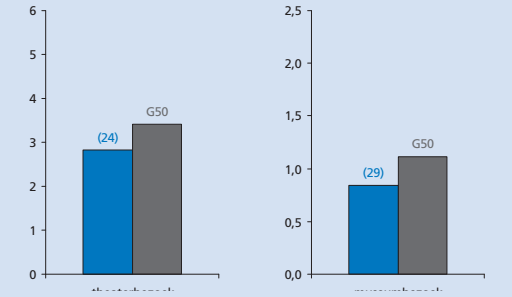

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

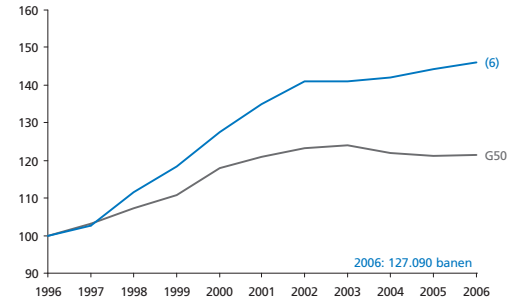

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

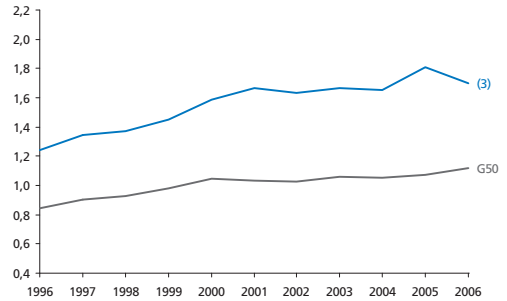

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

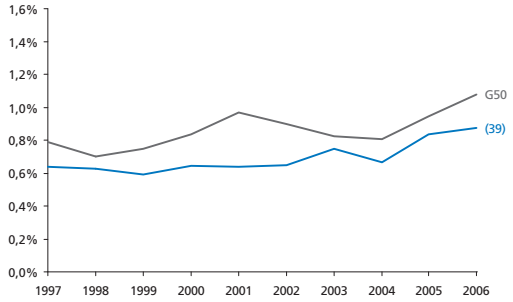

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

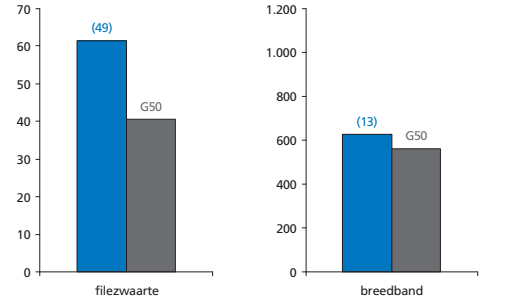

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

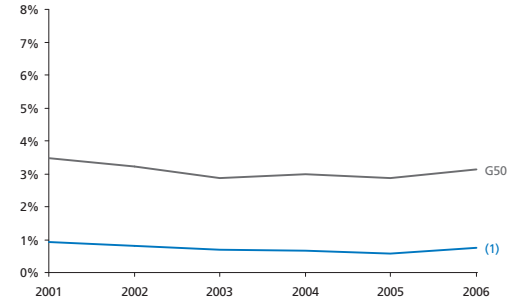

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

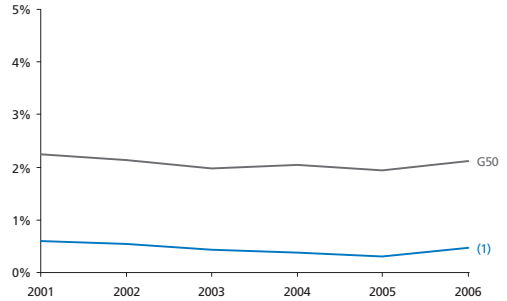

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

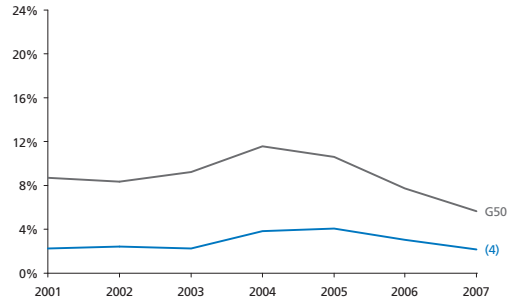

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

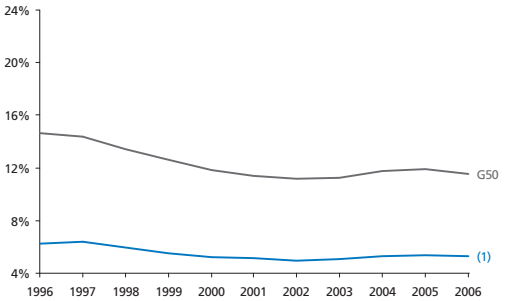

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

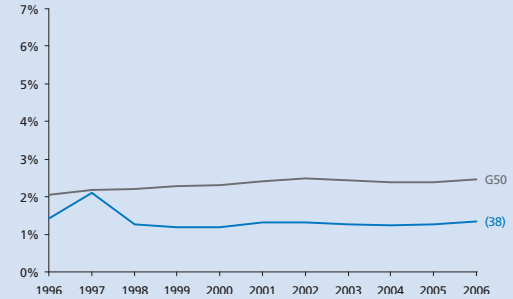

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

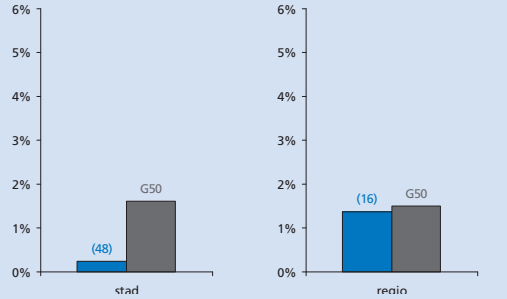

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

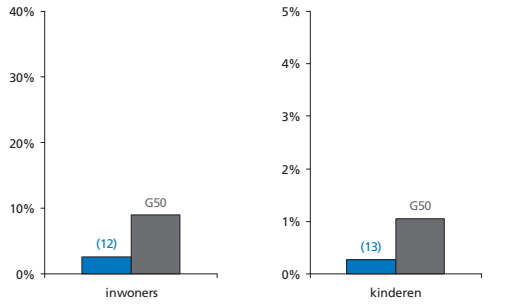

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

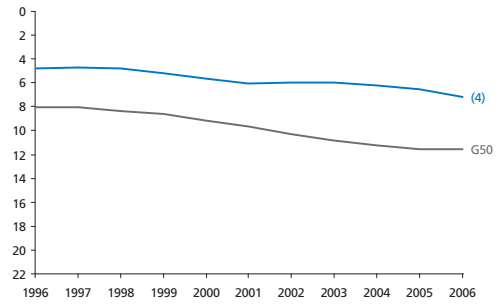

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

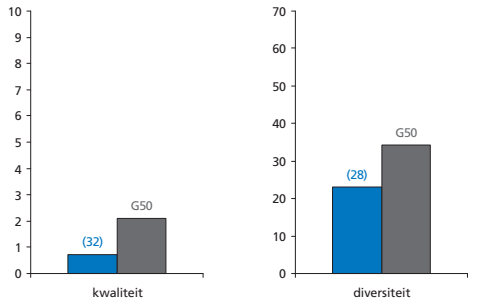

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

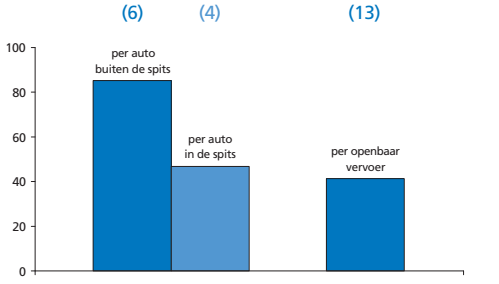

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

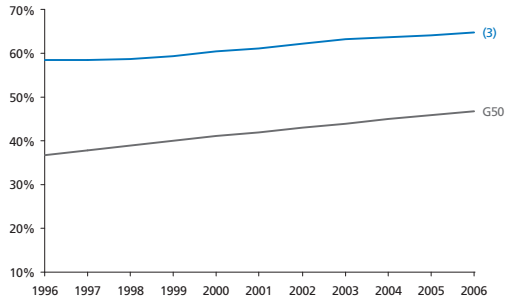

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

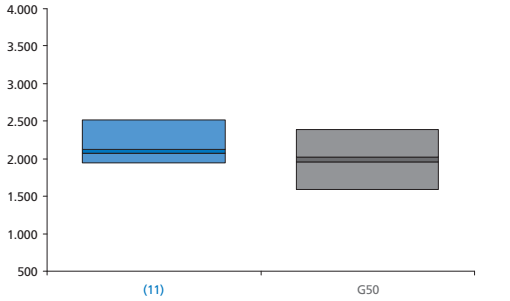

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

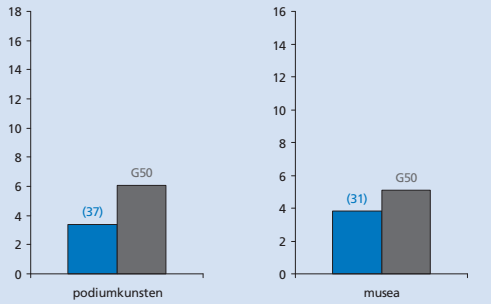

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

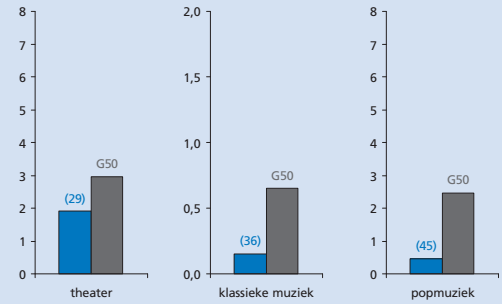

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

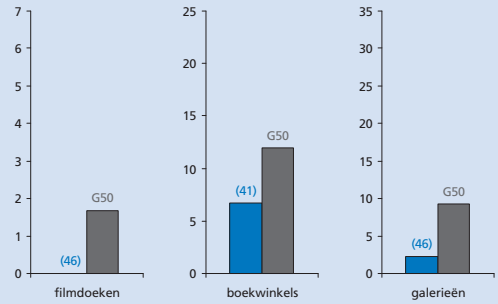

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Heerlen

Met 91.499 inwoners de **32e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Heerlen

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

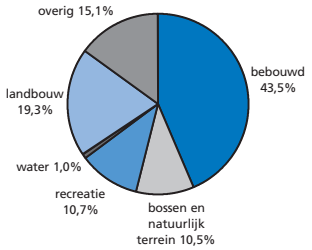

totale oppervlakte 4.550 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(46)
cultureel aanbod	(21)
veiligheid	(45)
percentage koopwoningen	(38)
nabijheid natuurgebieden	(49)
culinair aanbod	(38)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(29)
woonaantrekkelijkheidsindex	(50)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

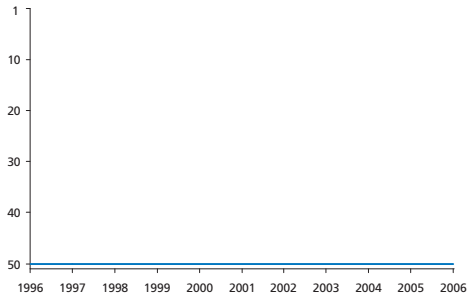

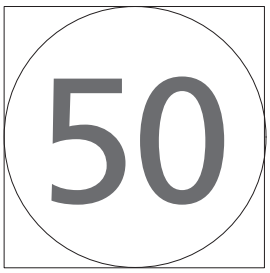

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(48)
werkloosheid	(47)
arbeidsongeschiktheid	(50)
armoede	(48)
percentage laagopgeleiden	(46)
participatie vrouwen	(49)
banen	(11)
percentage groeisectoren	(24)
sociaal-economische index	(50)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

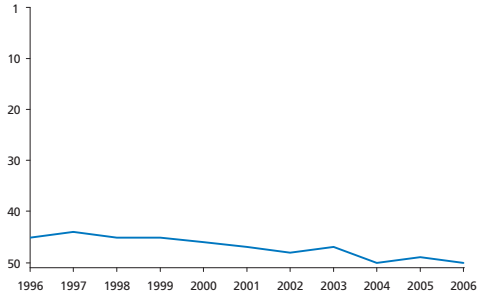

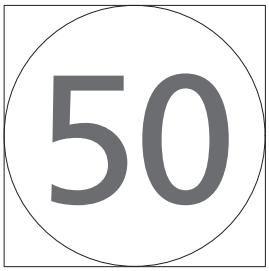

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

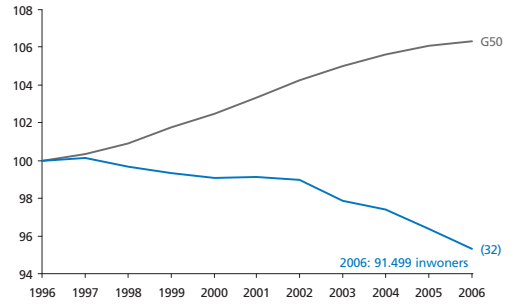

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

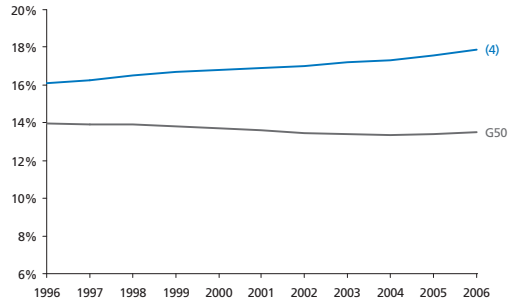

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

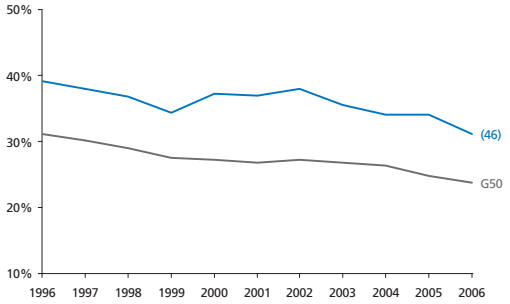

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

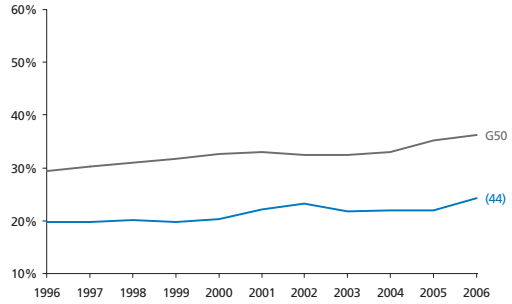

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

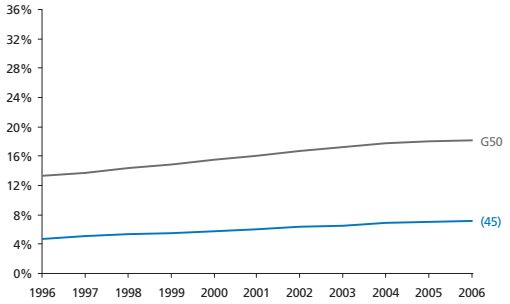

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

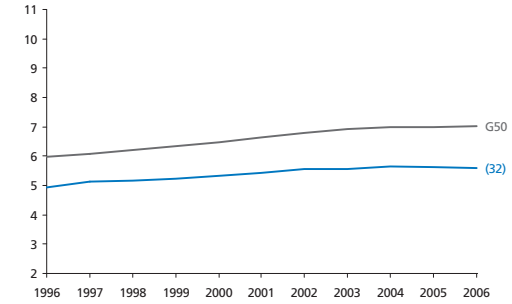

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

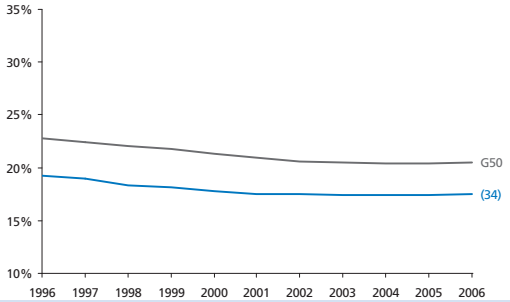

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

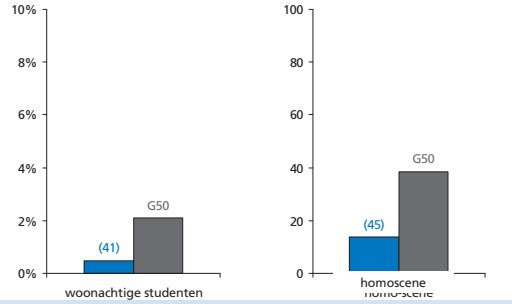

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

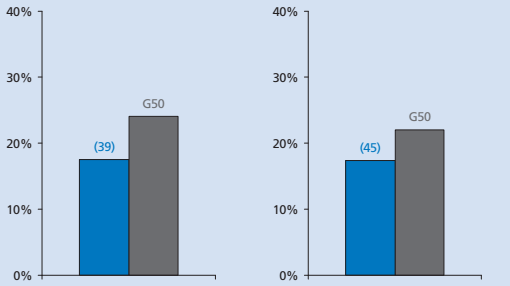

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

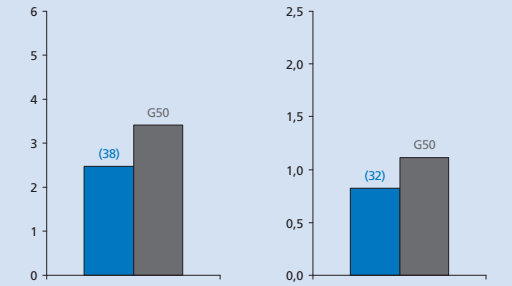

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

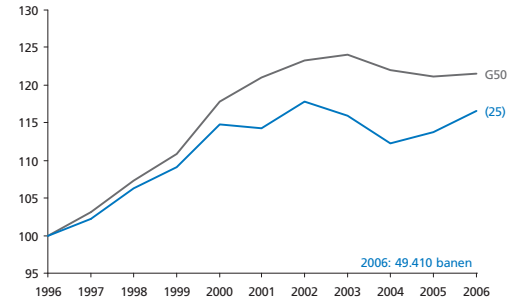

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

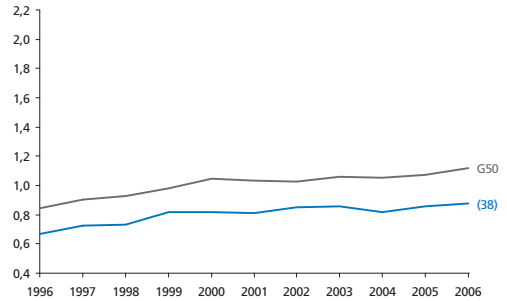

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

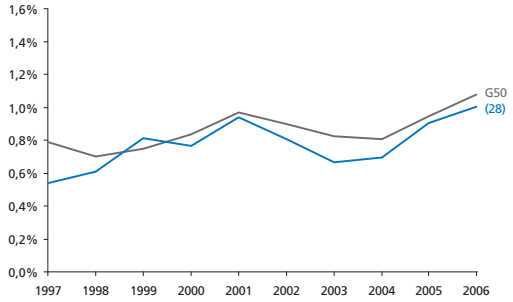

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

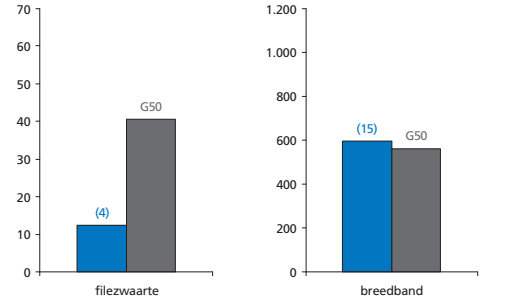

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

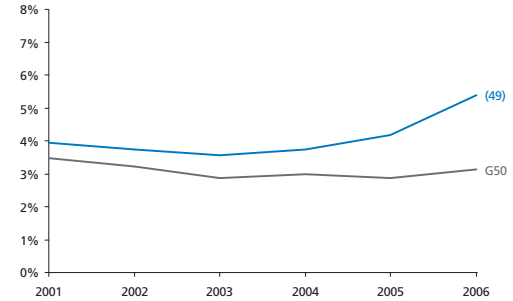

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

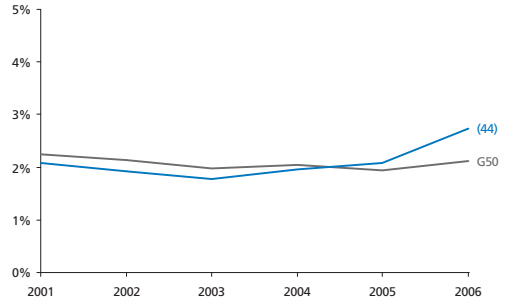

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

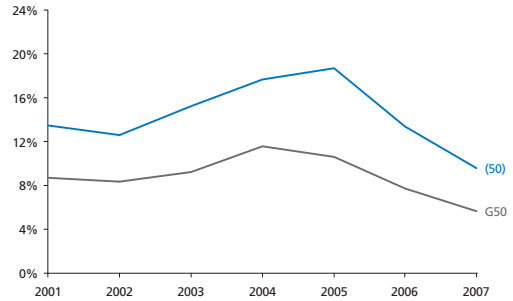

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

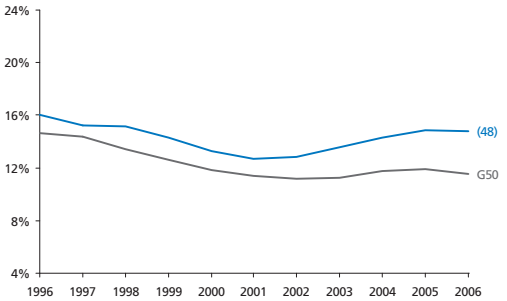

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

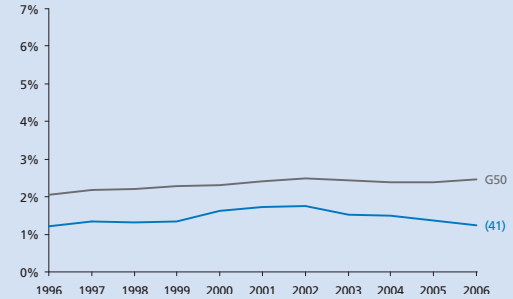

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

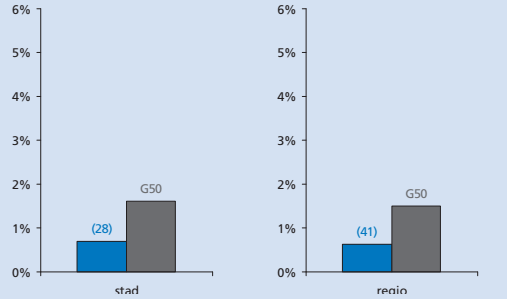

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

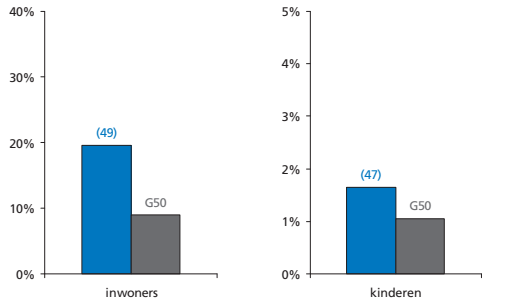

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

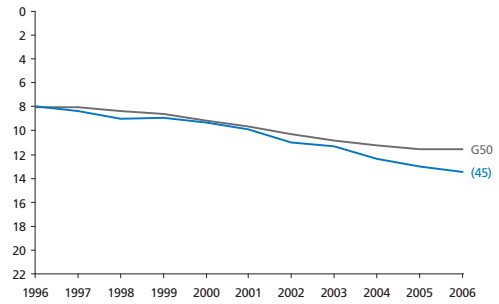

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

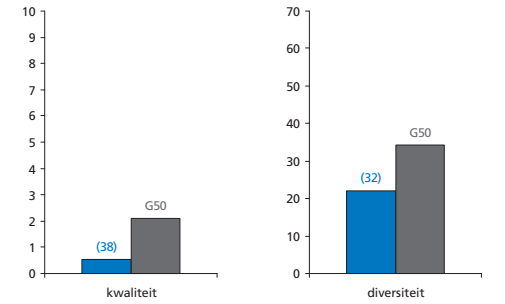

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

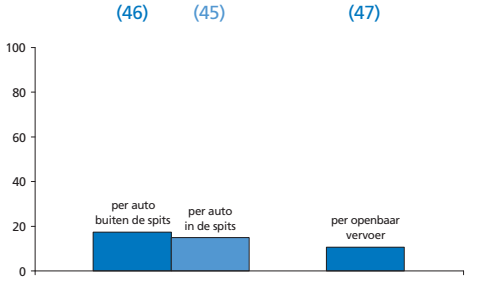

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

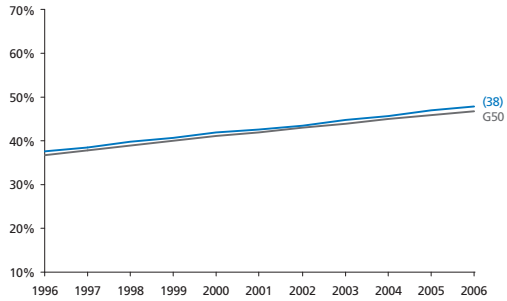

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

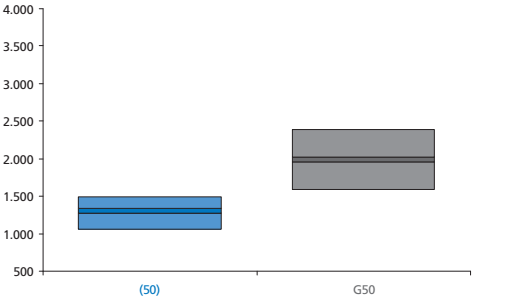

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

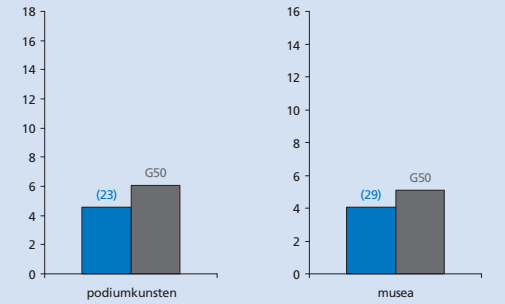

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

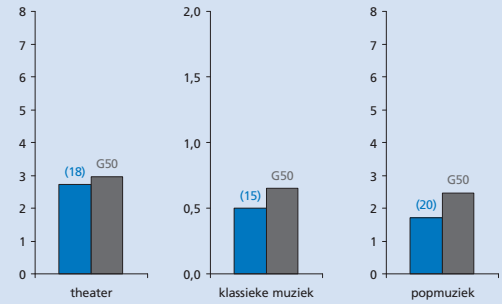

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

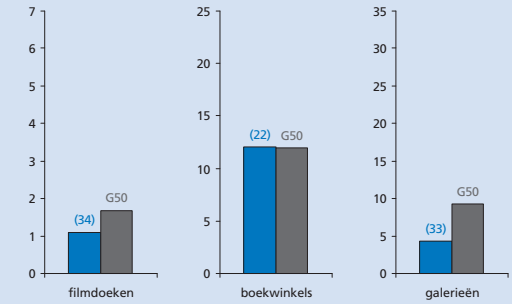

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

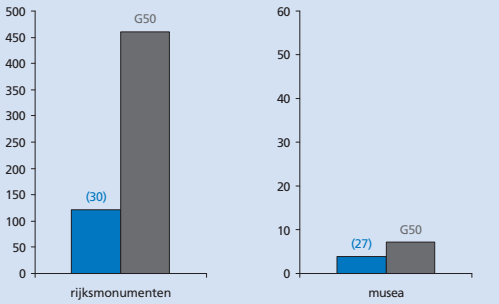

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Helmond

Met 85.682 inwoners de **33e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Helmond

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

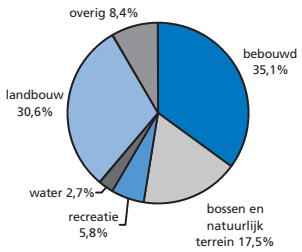

totale oppervlakte 5.456 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(29)
cultureel aanbod	(42)
veiligheid	(35)
percentage koopwoningen	(29)
nabijheid natuurgebieden	(36)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(43)
woonaantrekkelijkheidsindex	(43)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

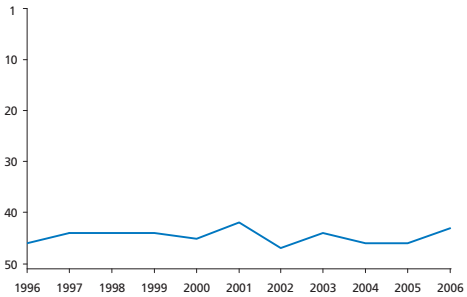

43

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(33)
werkloosheid	(34)
arbeidsongeschiktheid	(39)
armoede	(37)
percentage laagopgeleiden	(45)
participatie vrouwen	(44)
banen	(40)
percentage groeisectoren	(36)
sociaal-economische index	(47)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

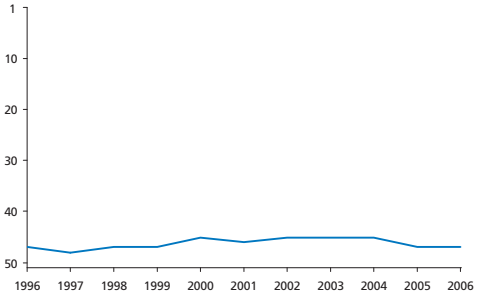

47

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

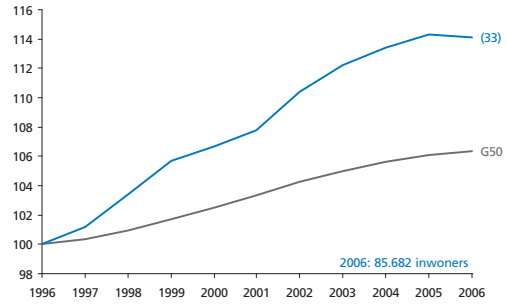

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

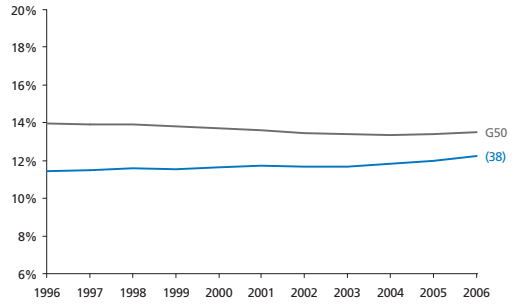

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

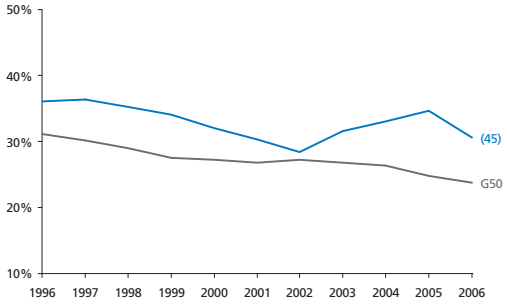

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

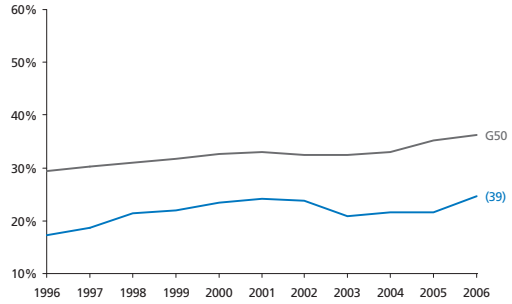

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

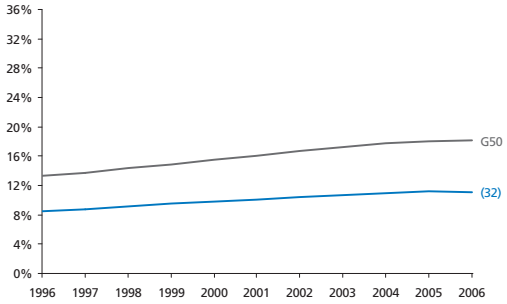

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

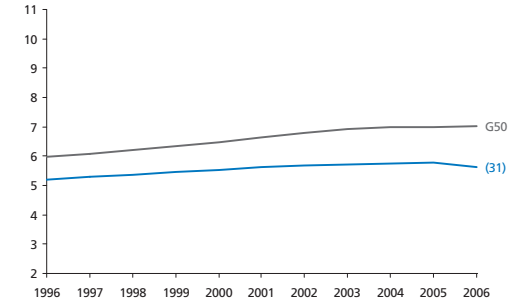

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

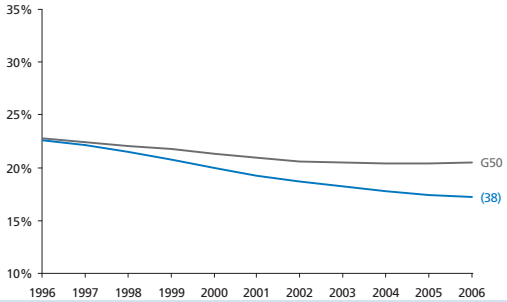

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

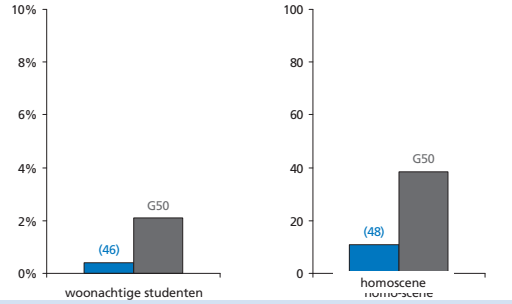

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

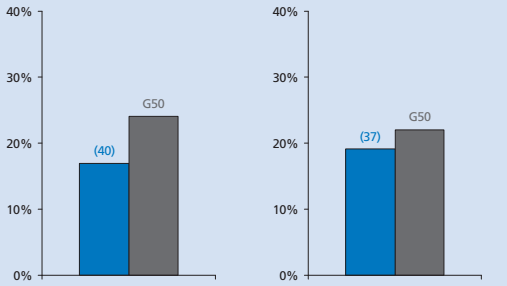

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

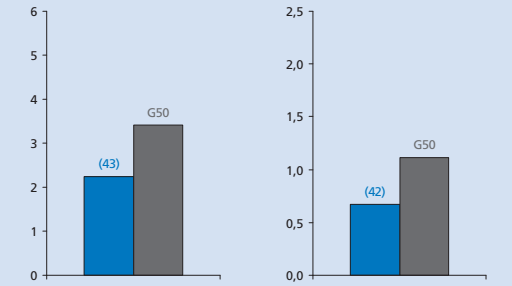

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

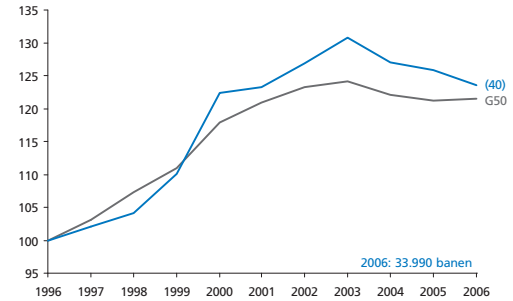

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

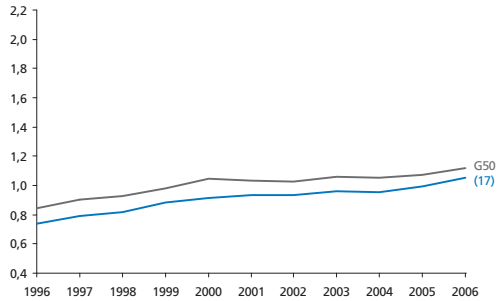

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

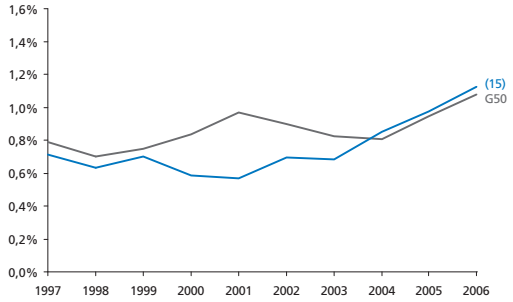

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

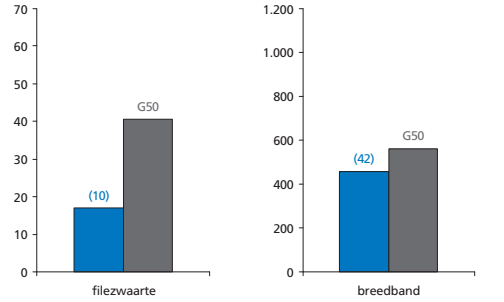

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

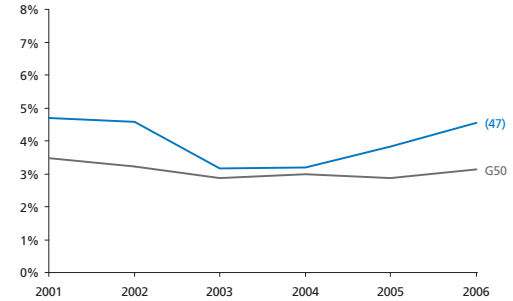

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

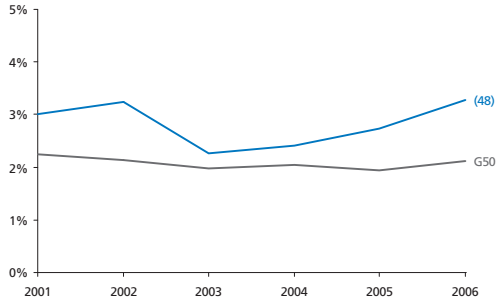

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

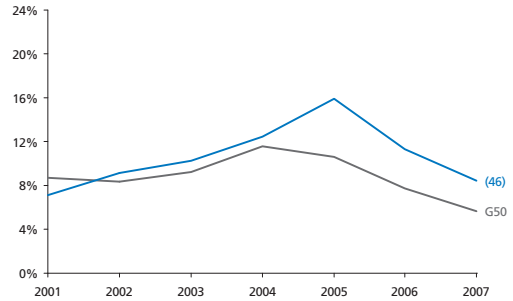

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

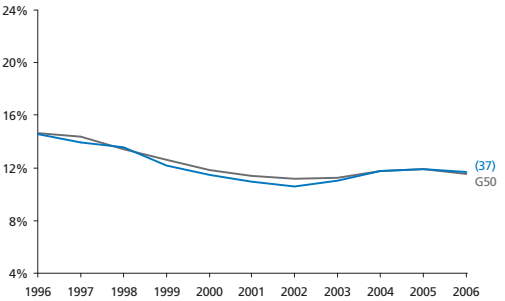

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

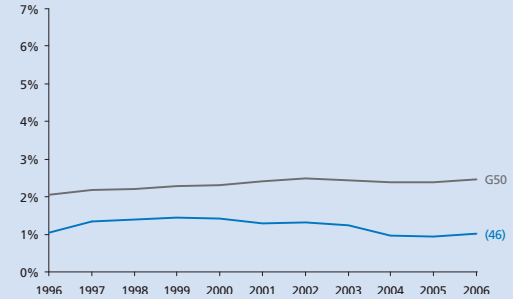

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

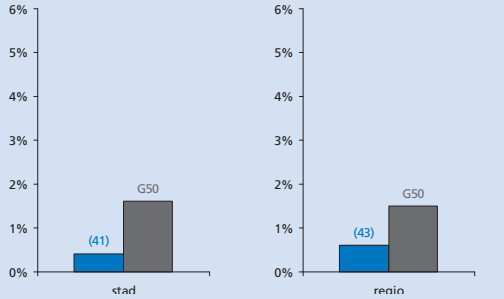

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

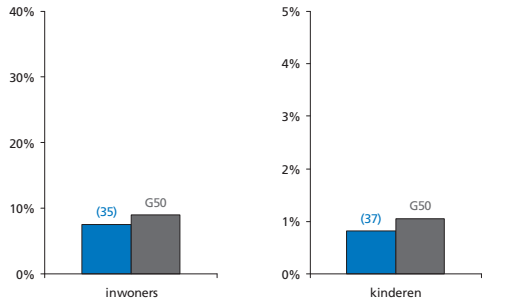

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

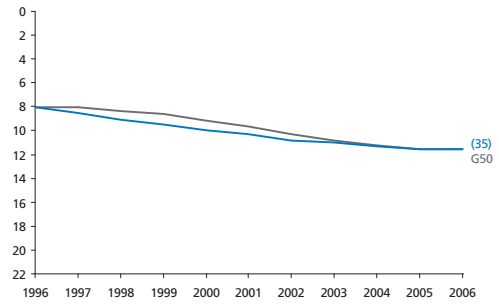

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

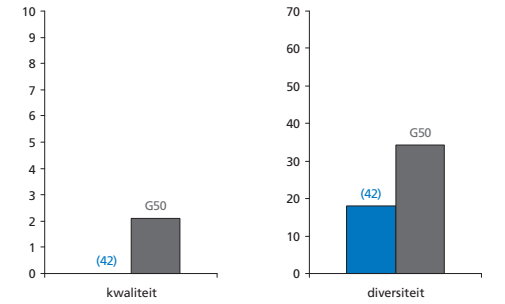

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

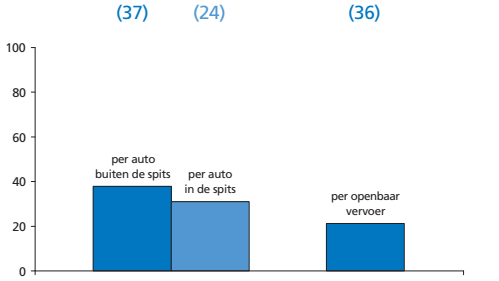

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

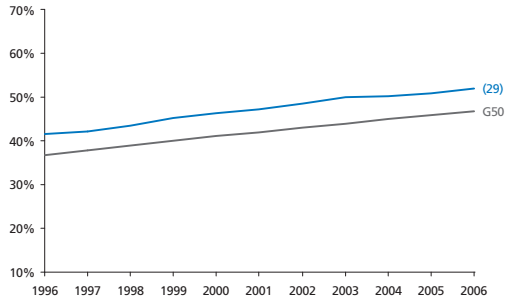

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

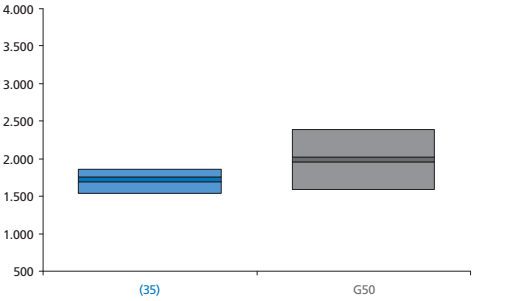

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

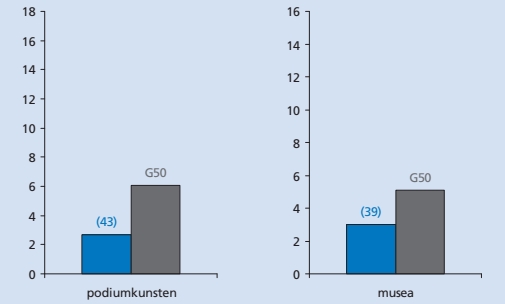

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

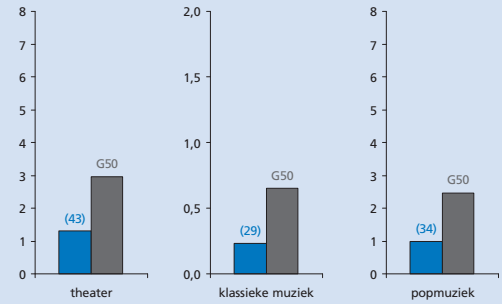

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Hengelo (O.)

Met 81.299 inwoners de **35e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Hengelo (O.)

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

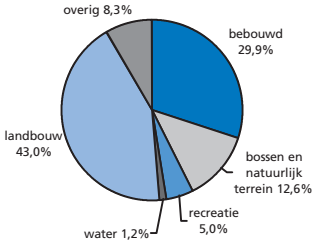

totale oppervlakte 6.178 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(45)
cultureel aanbod	(31)
veiligheid	(2)
percentage koopwoningen	(17)
nabijheid natuurgebieden	(45)
culinair aanbod	(36)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(21)
woonaantrekkelijkheidsindex	(38)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste postitie, 50 = laagste positie)

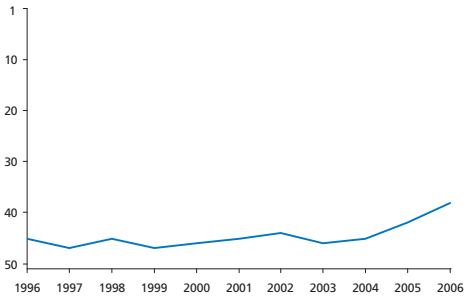

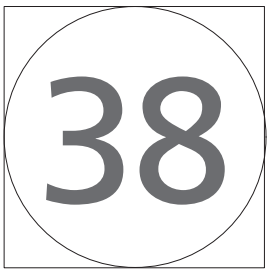

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(28)
werkloosheid	(25)
arbeidsongeschiktheid	(33)
armoede	(16)
percentage laagopgeleiden	(6)
participatie vrouwen	(36)
banen	(21)
percentage groeisectoren	(45)
sociaal-economische index	(27)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste postitie, 50 = laagste positie)

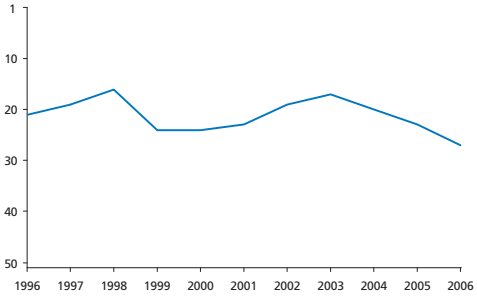

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

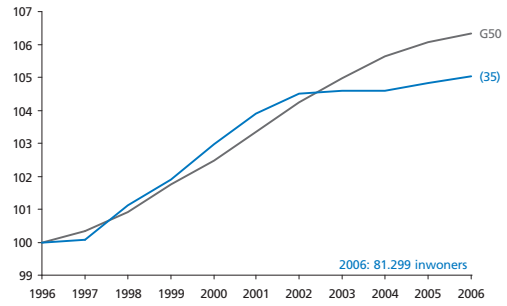

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

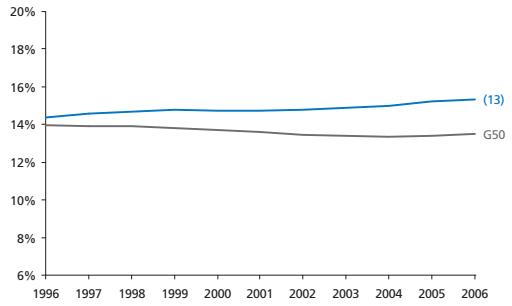

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

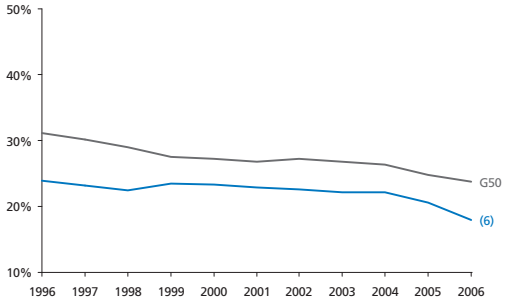

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

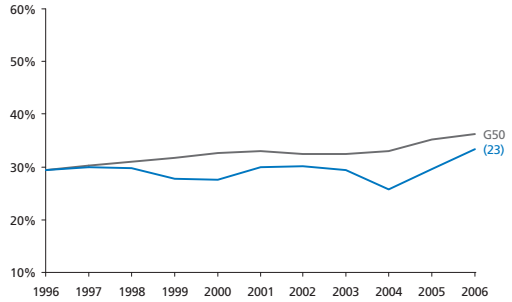

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

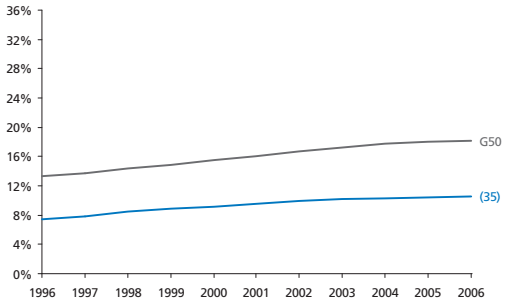

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

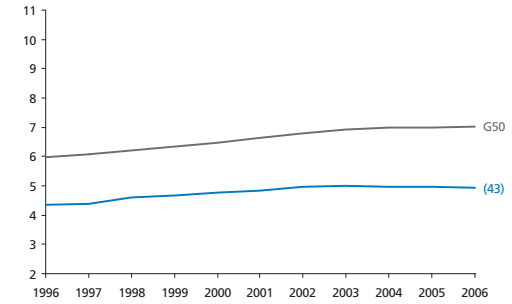

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

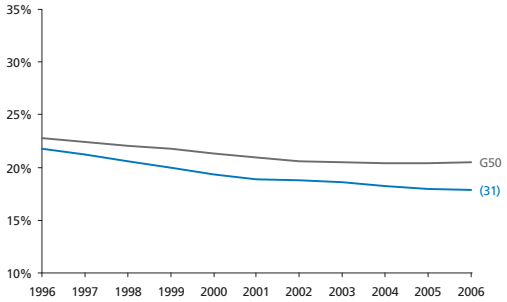

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

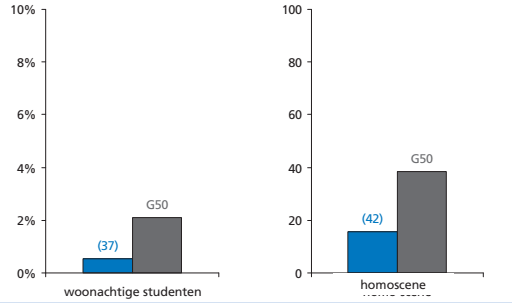

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

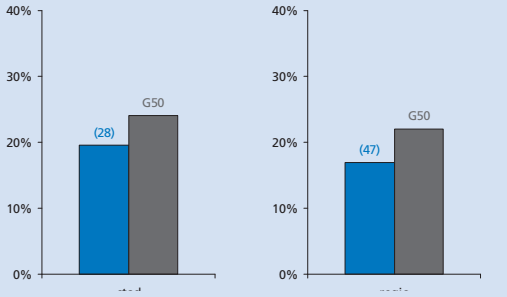

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

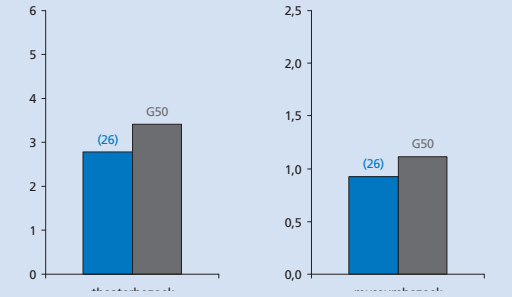

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

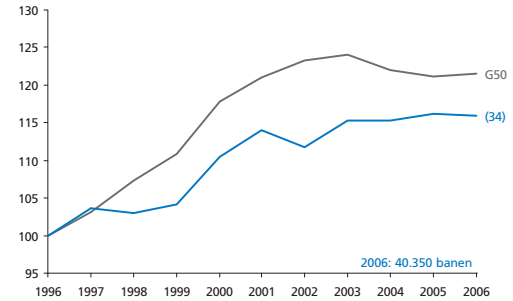

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

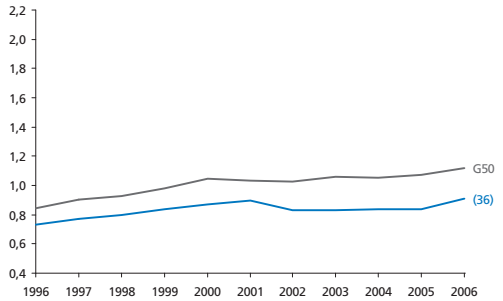

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

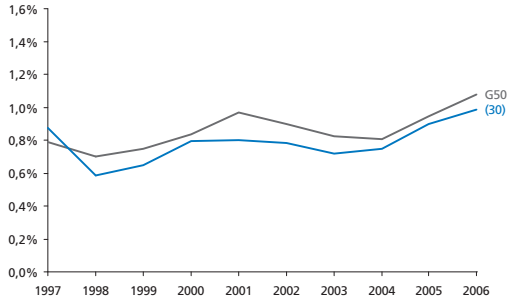

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

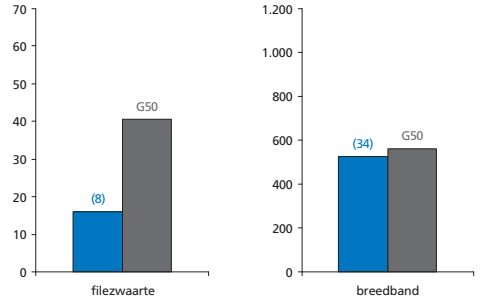

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

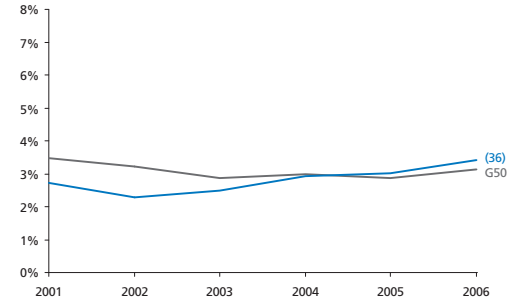

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

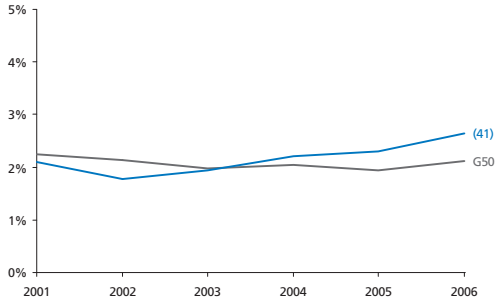

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

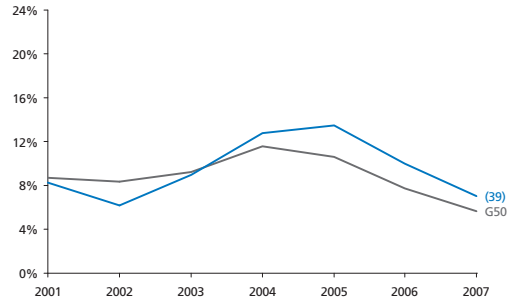

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

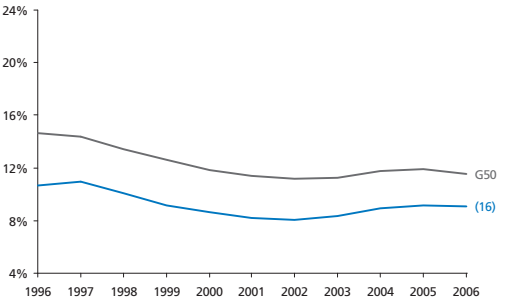

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

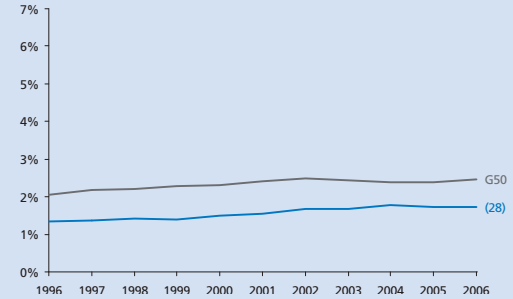

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

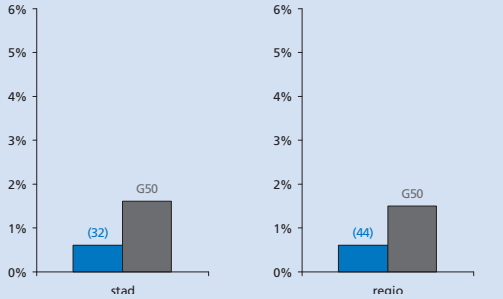

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

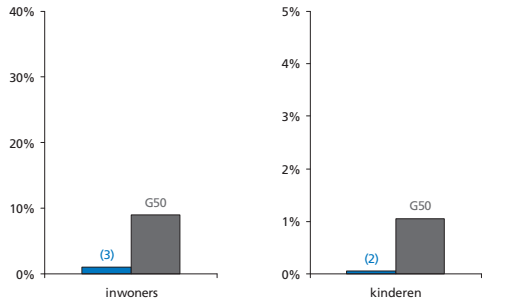

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

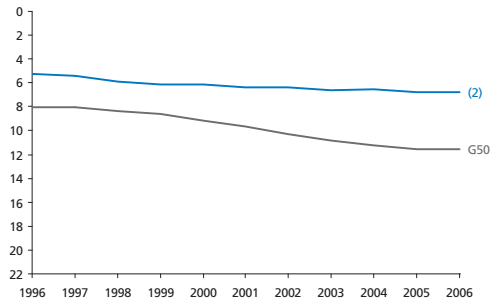

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

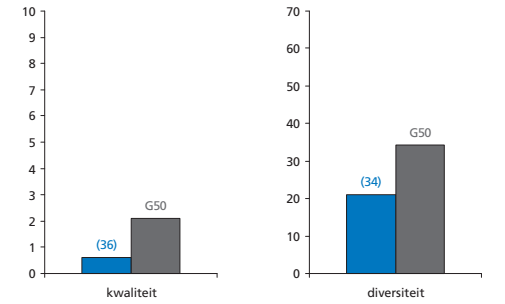

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

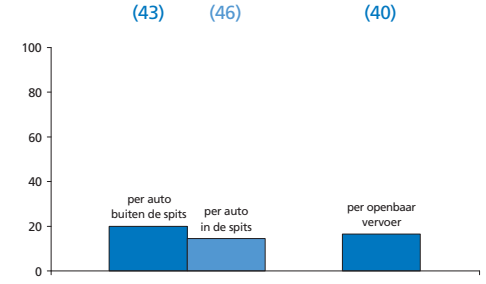

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

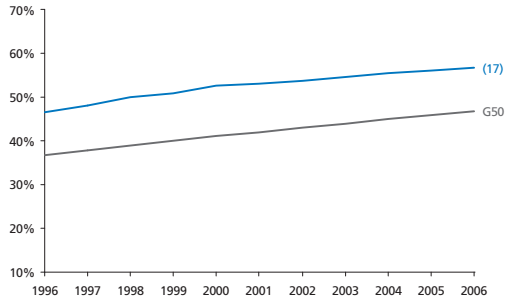

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

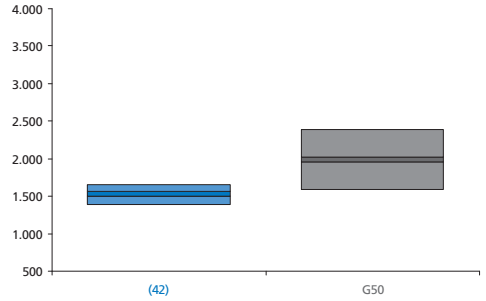

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

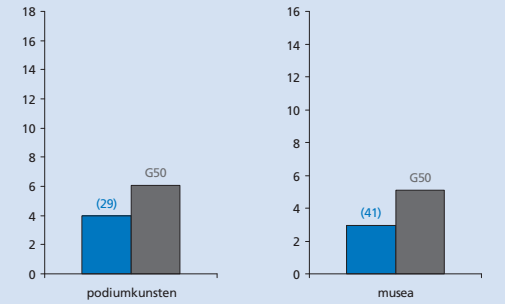

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

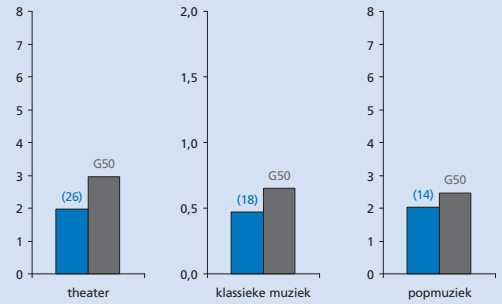

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

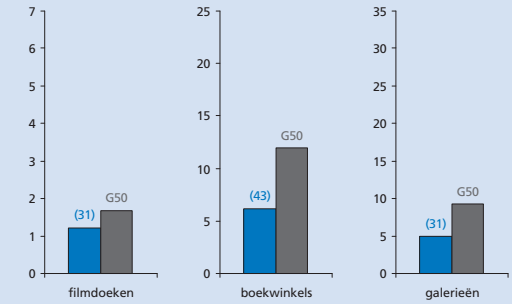

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

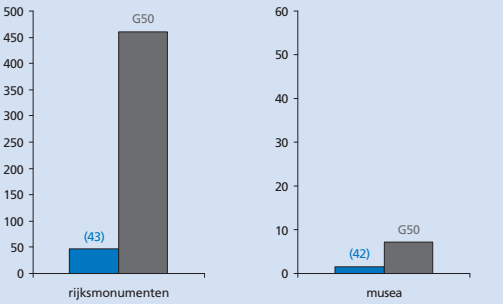

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

‘s-Hertogenbosch

Met 134.717 inwoners de **18e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

‘s-Hertogenbosch

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

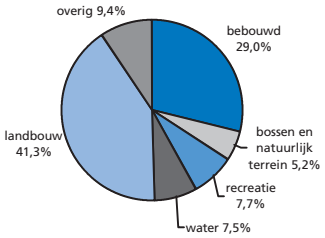

totale oppervlakte 9.126 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(16)
cultureel aanbod	(5)
veiligheid	(39)
percentage koopwoningen	(33)
nabijheid natuurgebieden	(10)
culinair aanbod	(8)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(39)
woonaantrekkelijkheidsindex	(5)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

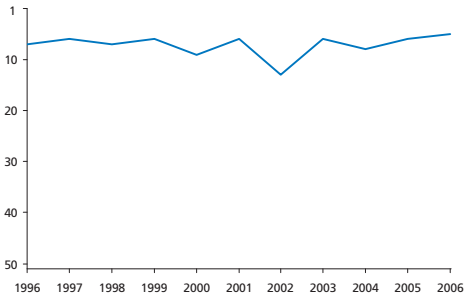

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(23)
werkloosheid	(20)
arbeidsongeschiktheid	(31)
armoede	(20)
percentage laagopgeleiden	(19)
participatie vrouwen	(17)
banen	(7)
percentage groeisectoren	(16)
sociaal-economische index	(12)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

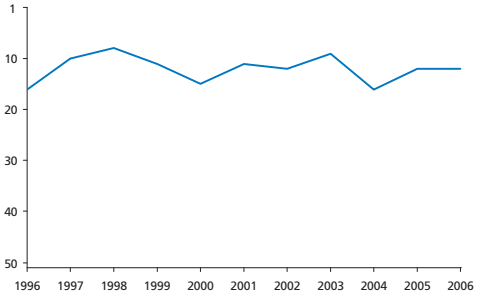

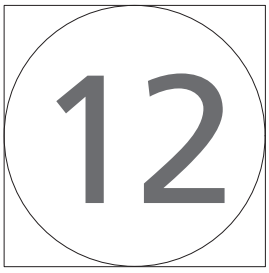

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

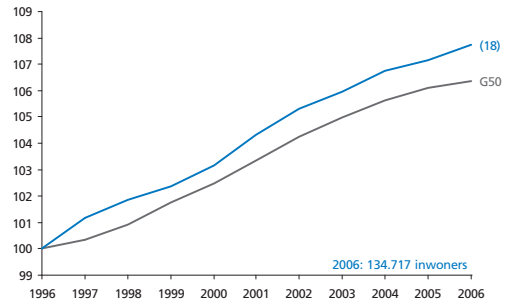

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

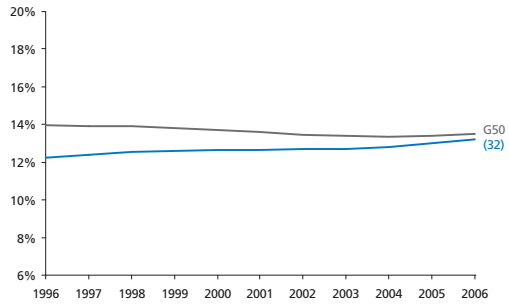

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

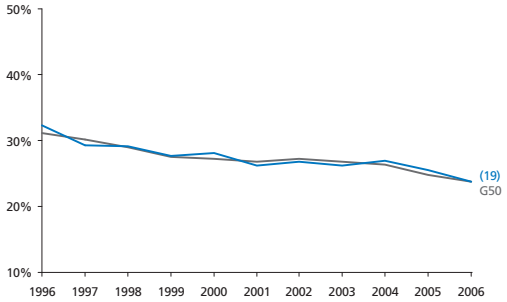

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

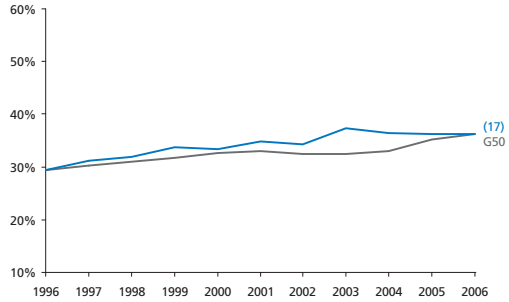

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

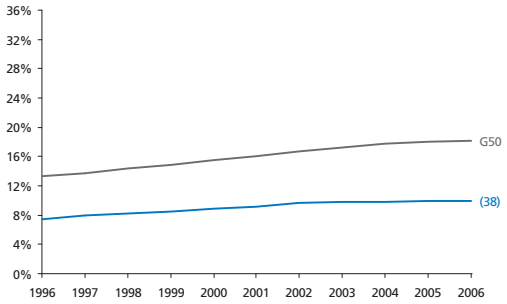

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

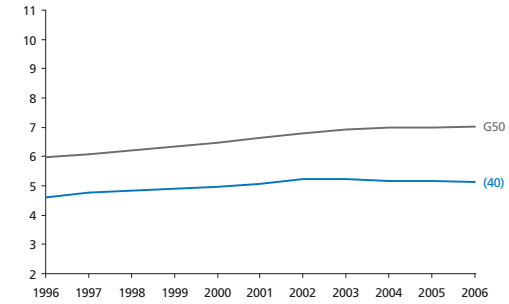

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

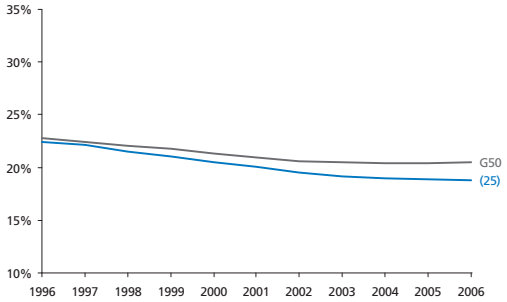

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

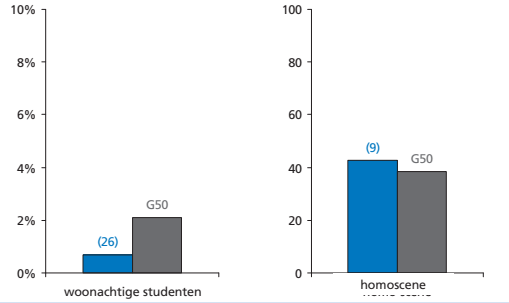

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

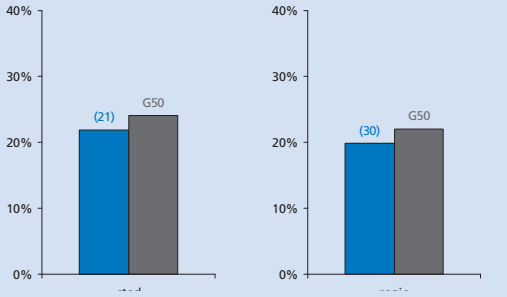

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

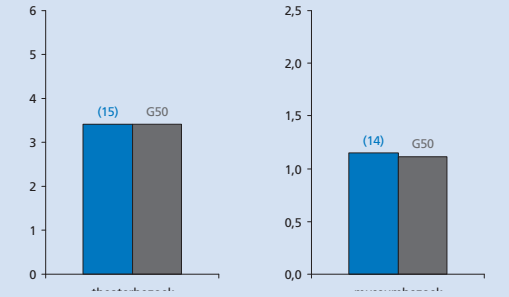

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

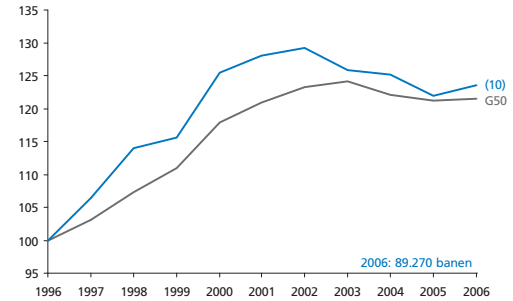

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

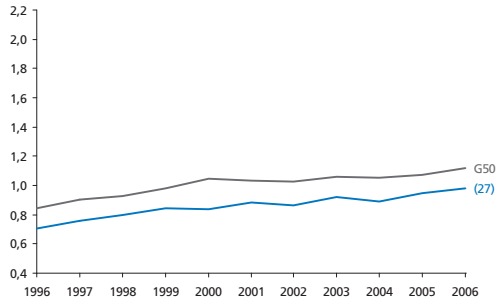

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

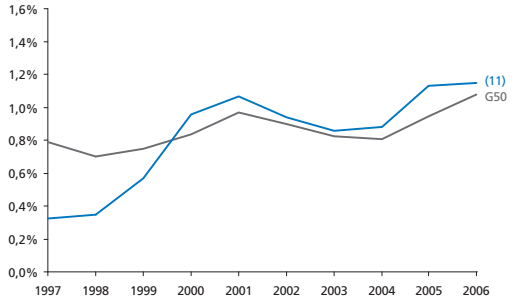

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

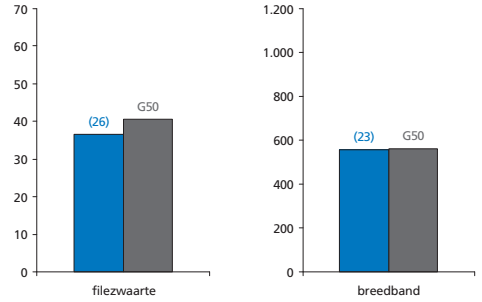

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

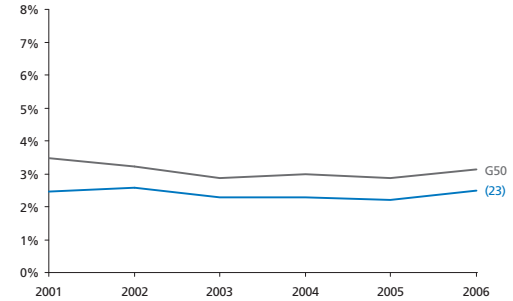

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

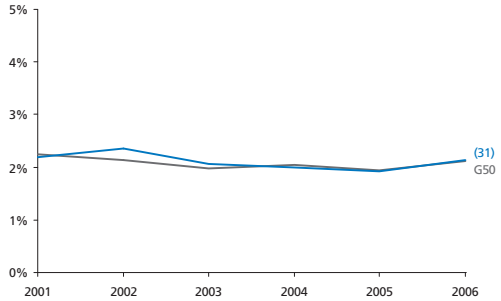

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

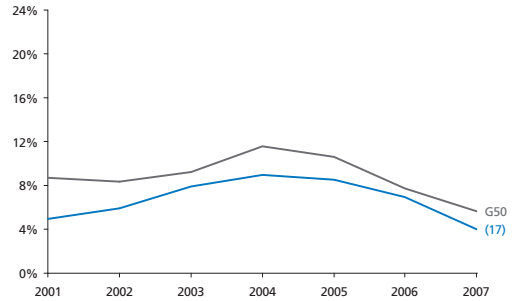

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

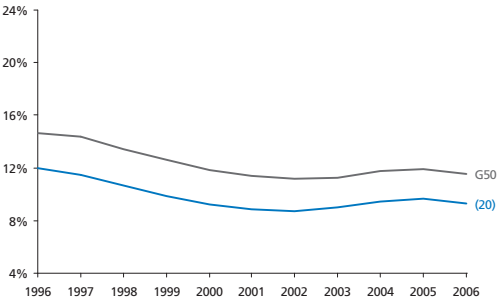

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

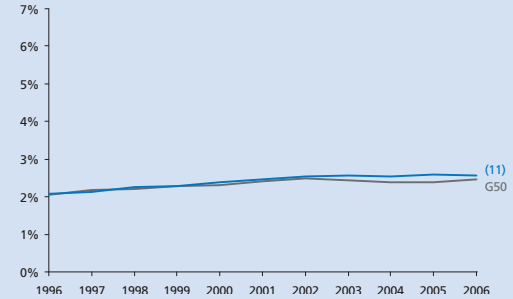

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

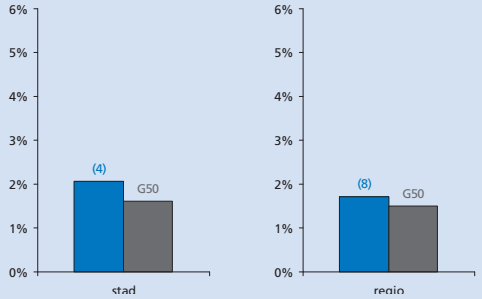

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

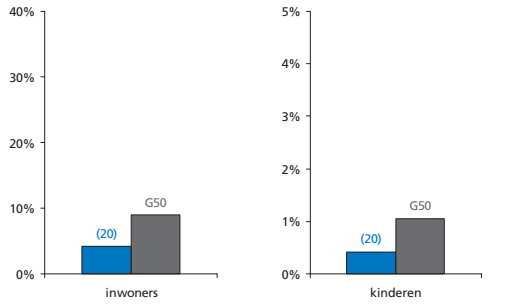

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

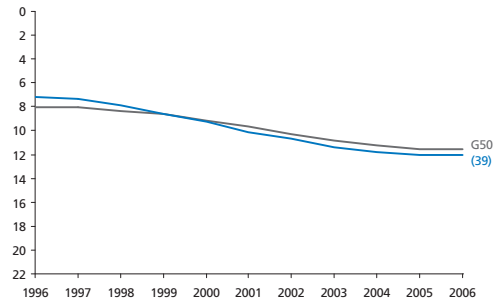

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

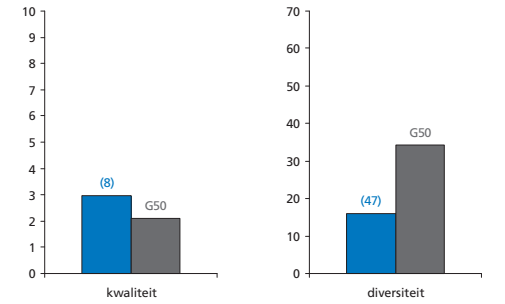

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

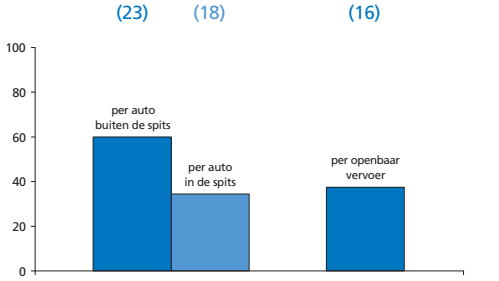

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

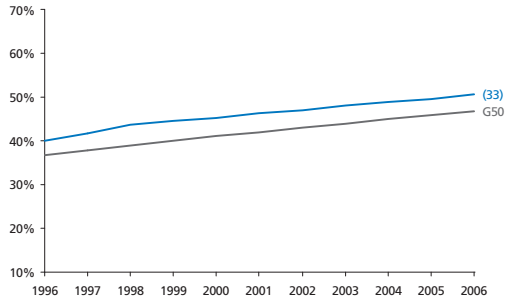

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

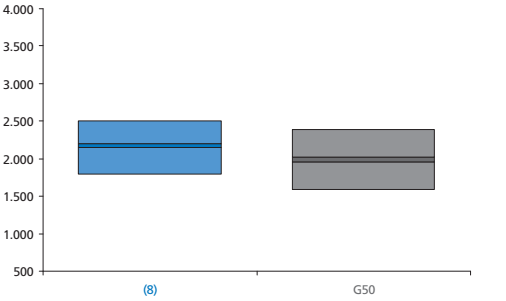

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

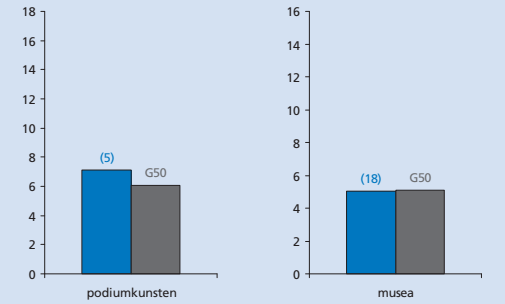

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

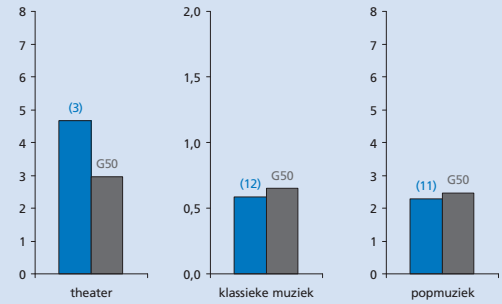

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

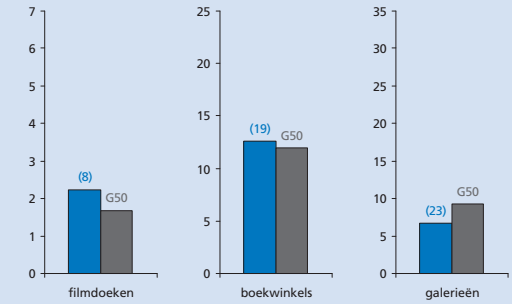

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

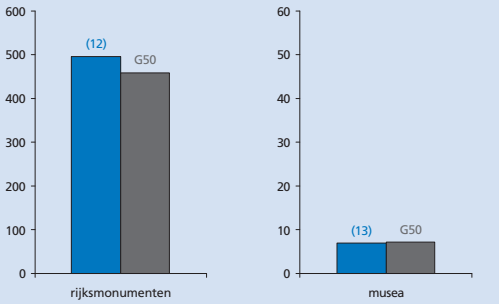

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Hilversum

Met 83.652 inwoners de **34e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Hilversum

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

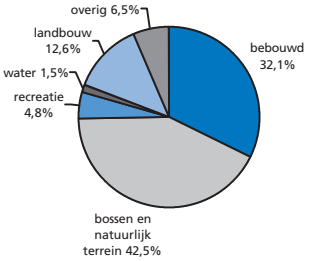

totale oppervlakte 4.624 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(28)
cultureel aanbod	(38)
veiligheid	(10)
percentage koopwoningen	(18)
nabijheid natuurgebieden	(7)
culinair aanbod	(7)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(3)
woonaantrekkelijkheidsindex	(15)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

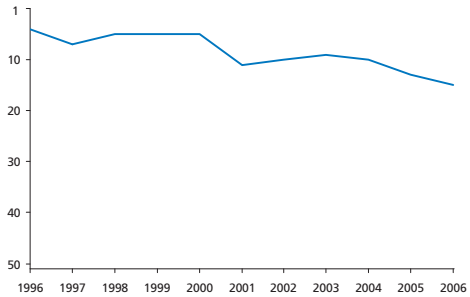

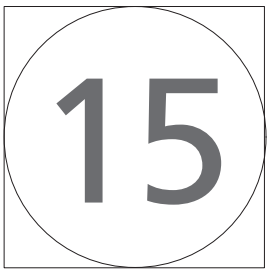

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(8)
werkloosheid	(30)
arbeidsongeschiktheid	(26)
armoede	(9)
percentage laagopgeleiden	(36)
participatie vrouwen	(18)
banen	(15)
percentage groeisectoren	(22)
sociaal-economische index	(15)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

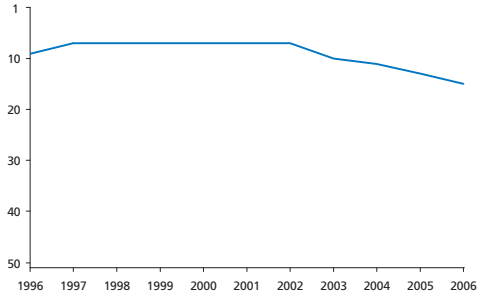

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

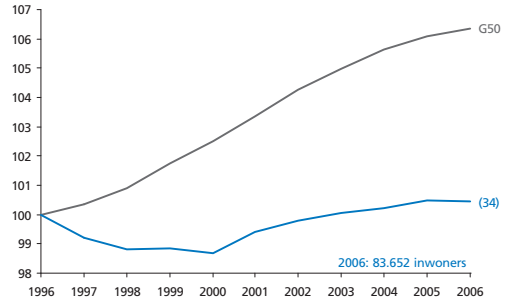

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

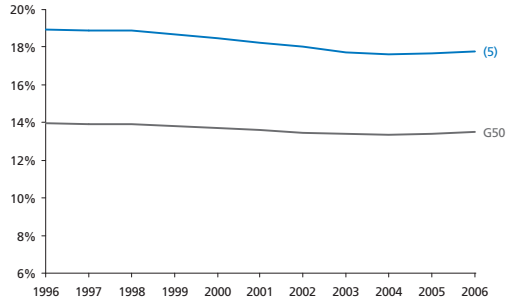

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

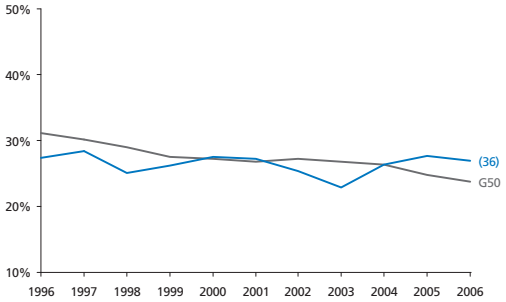

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

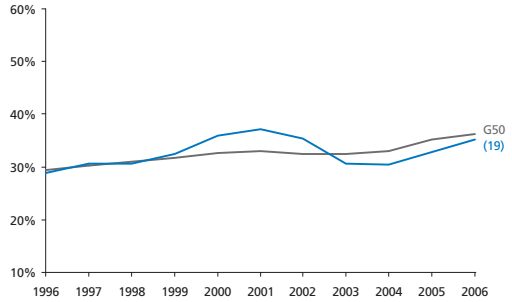

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

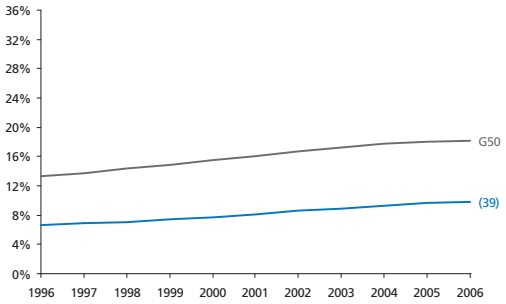

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

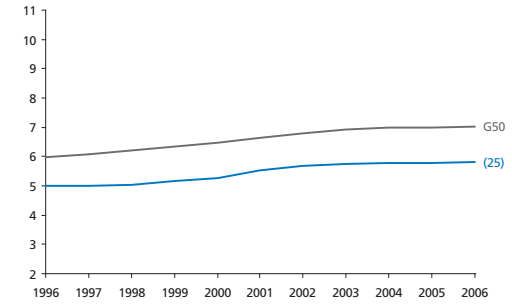

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

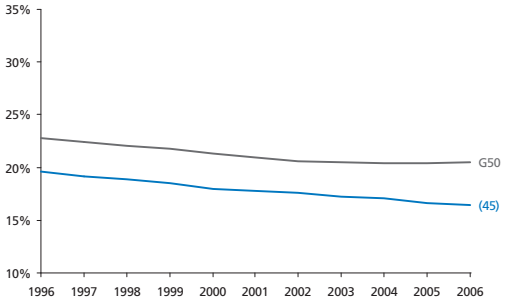

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

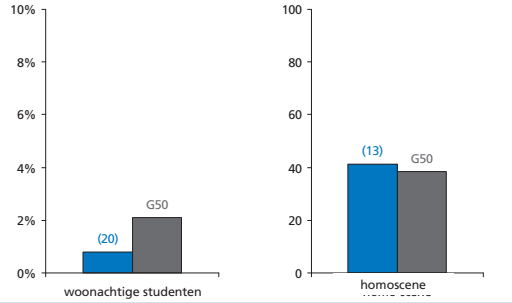

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

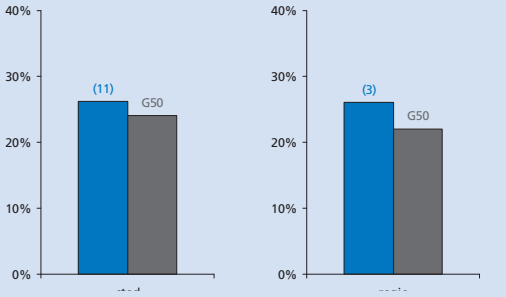

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

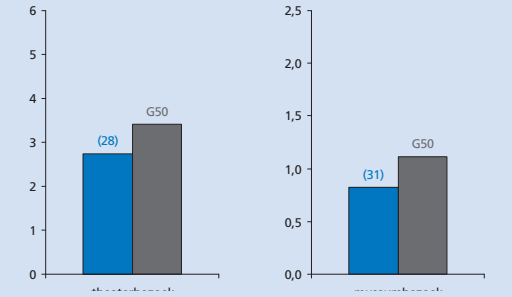

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

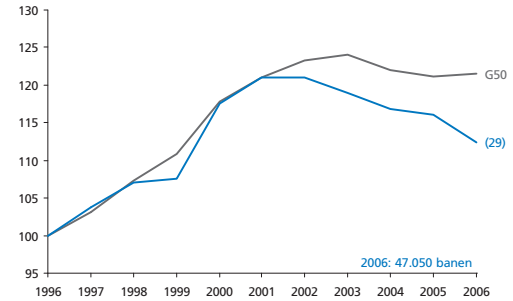

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

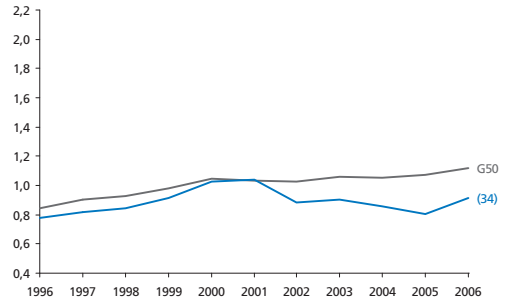

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

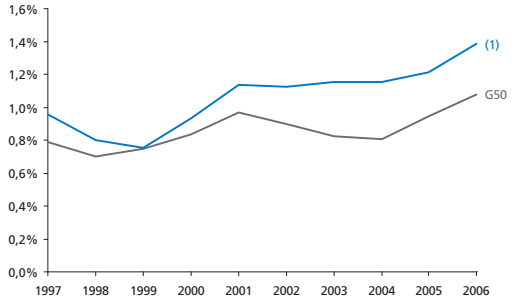

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

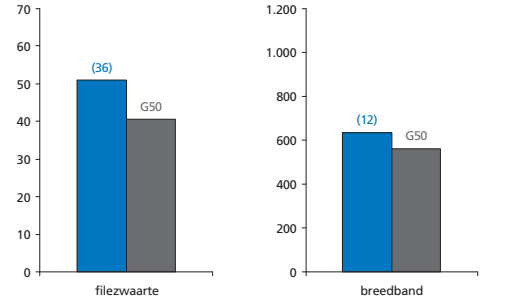

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

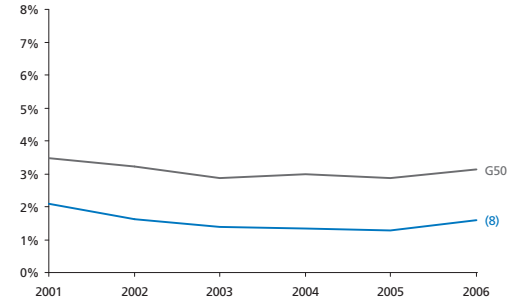

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

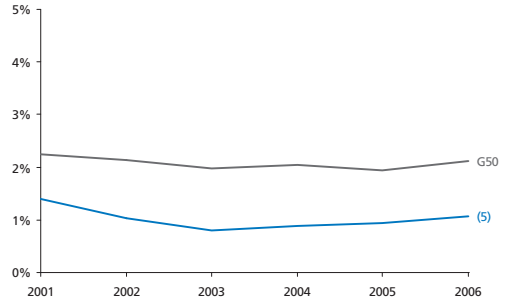

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

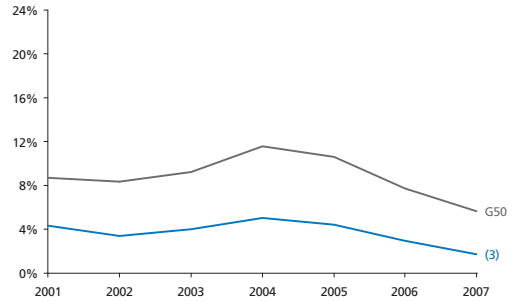

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

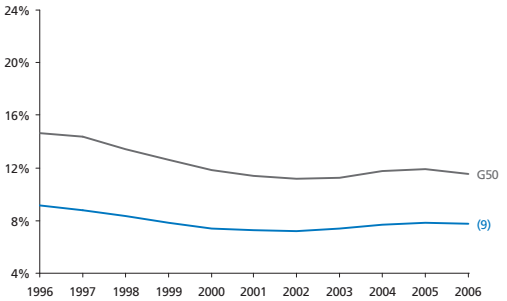

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

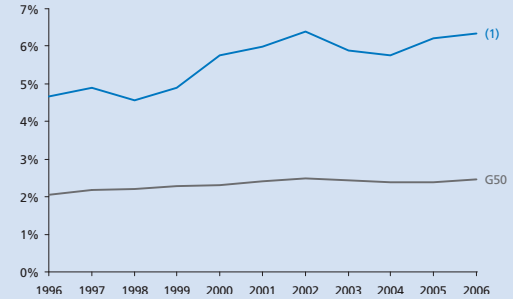

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

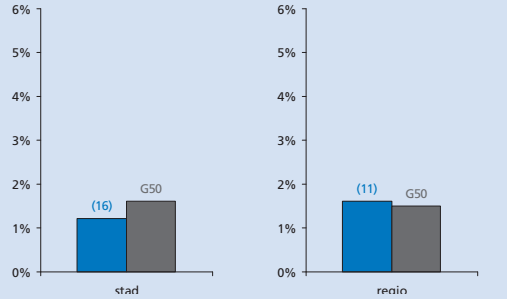

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

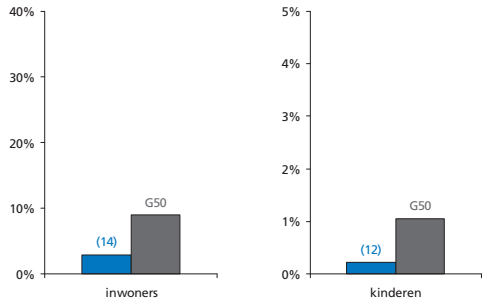

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

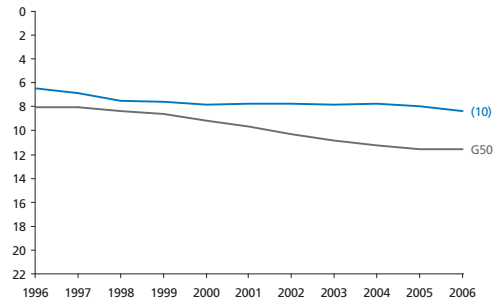

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

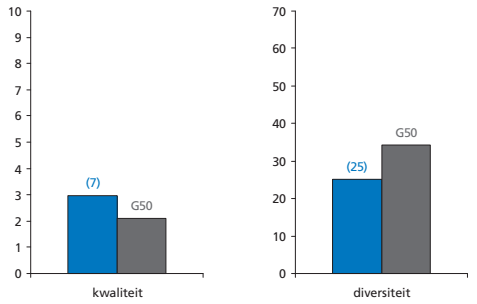

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

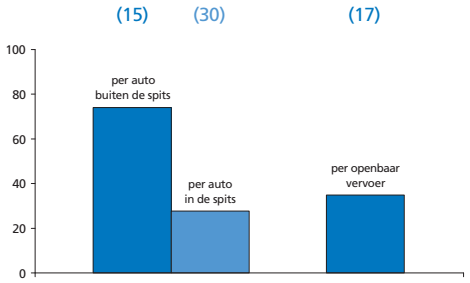

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

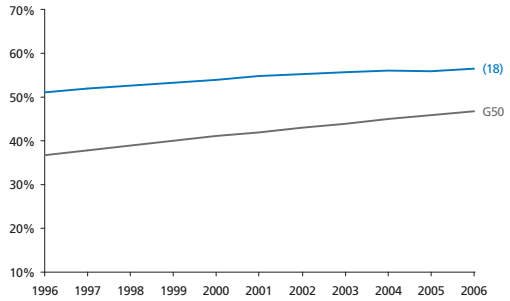

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

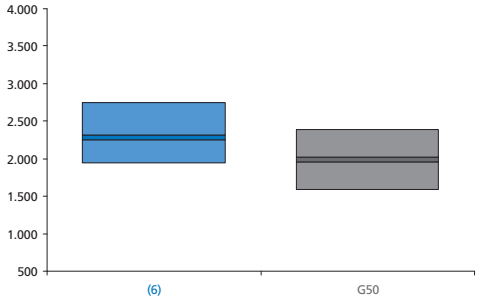

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

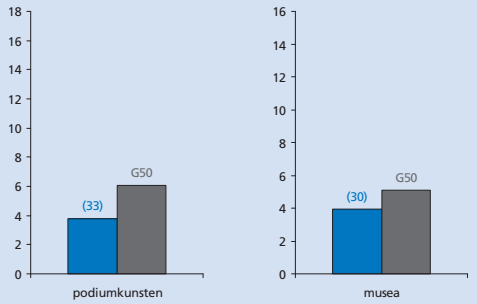

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

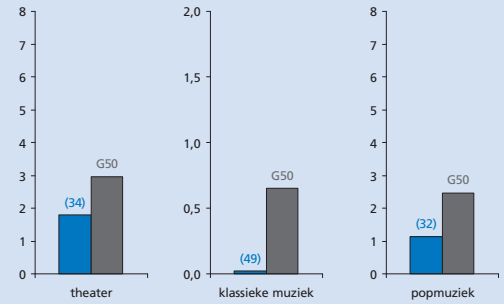

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

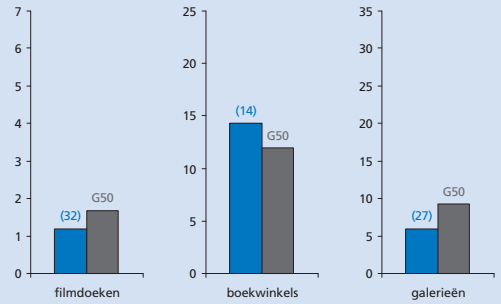

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Hoorn

Met 67.846 inwoners de **48e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Hoorn

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

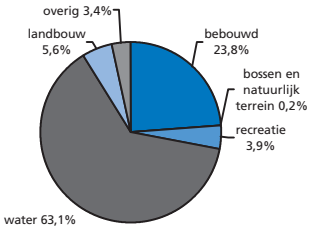

totale oppervlakte 5.224 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(40)
cultureel aanbod	(18)
veiligheid	(42)
percentage koopwoningen	(8)
nabijheid natuurgebieden	(28)
culinair aanbod	(15)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(40)
woonaantrekkelijkheidsindex	(36)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

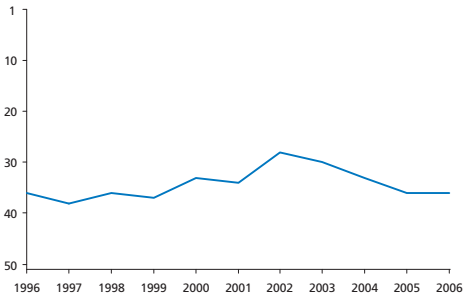

36

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(11)
werkloosheid	(23)
arbeidsongeschiktheid	(41)
armoede	(24)
percentage laagopgeleiden	(20)
participatie vrouwen	(12)
banen	(38)
percentage groeisectoren	(44)
sociaal-economische index	(28)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

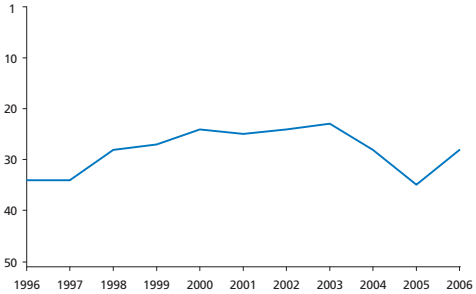

28

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

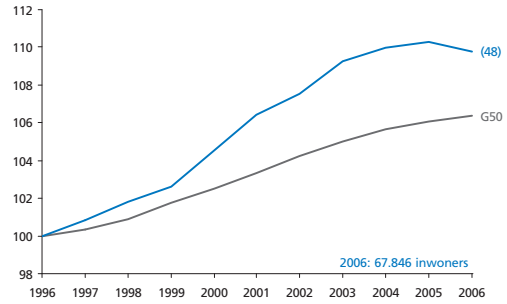

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

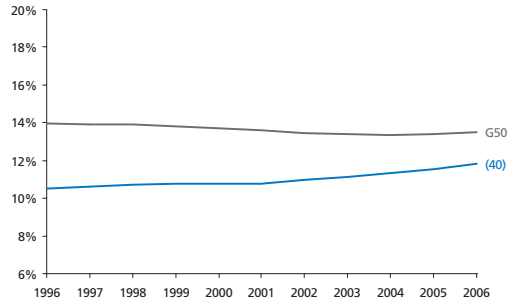

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

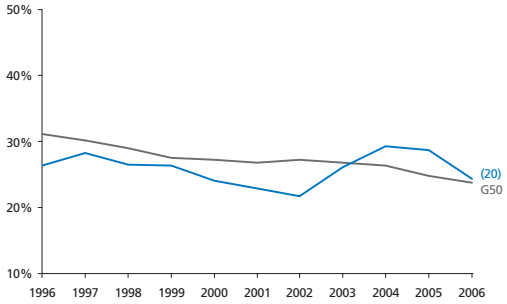

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

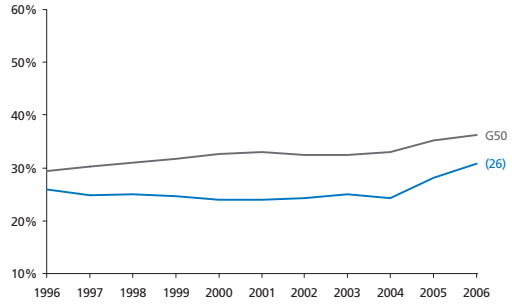

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

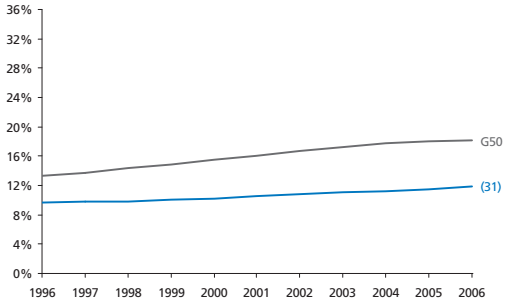

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

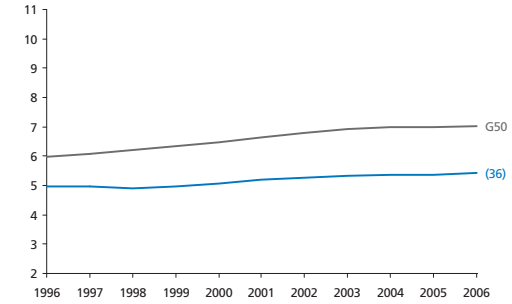

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

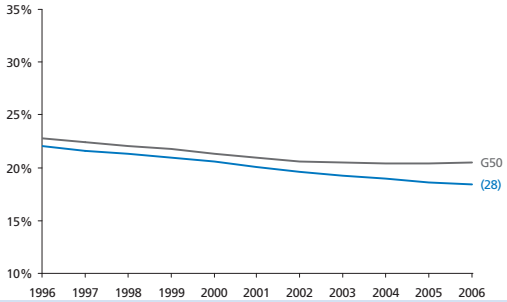

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

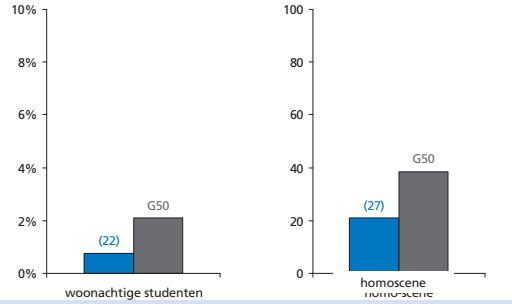

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

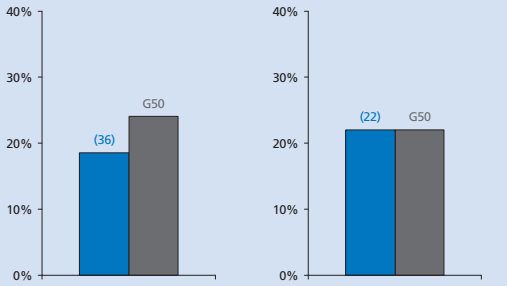

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

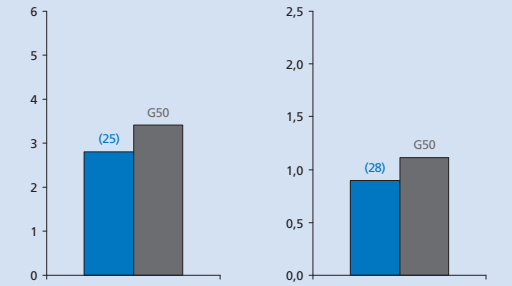

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

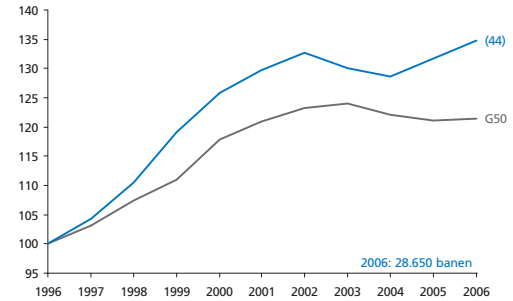

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

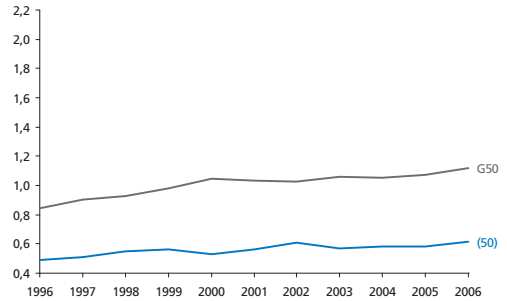

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

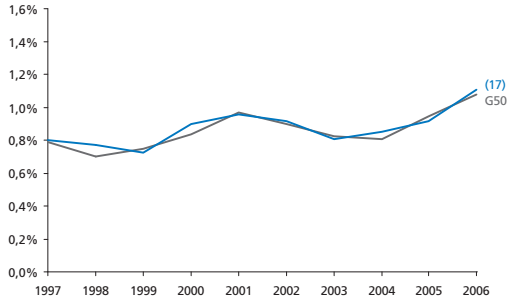

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

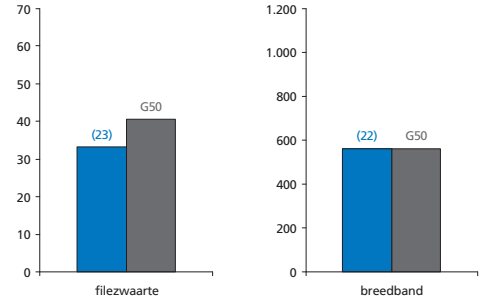

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

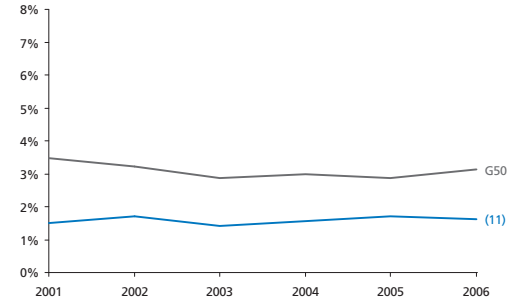

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

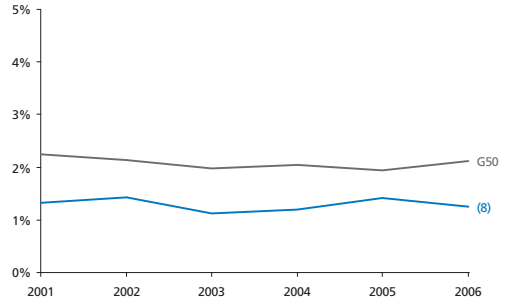

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

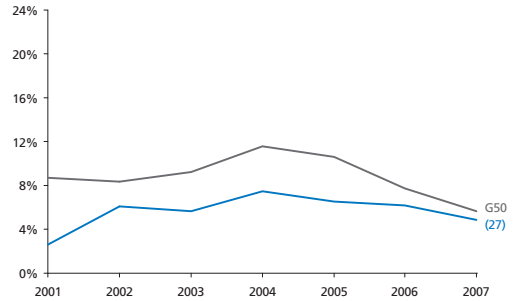

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

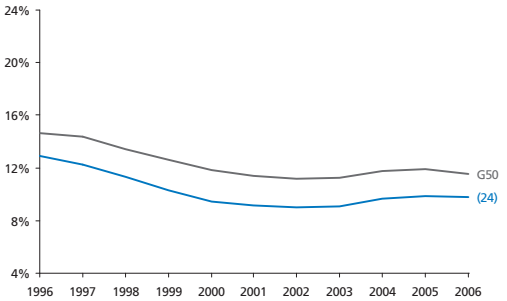

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

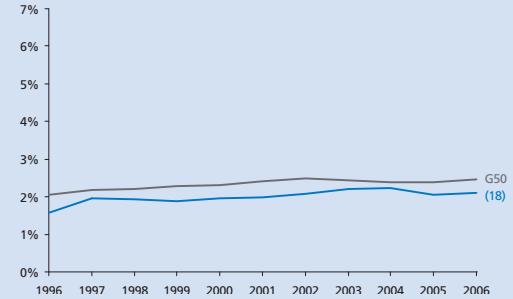

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

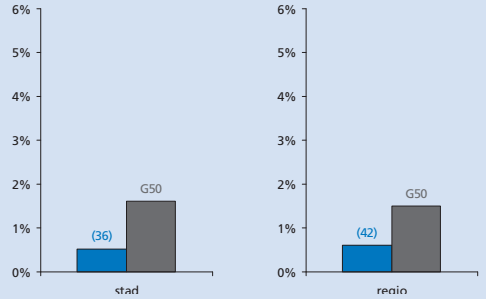

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

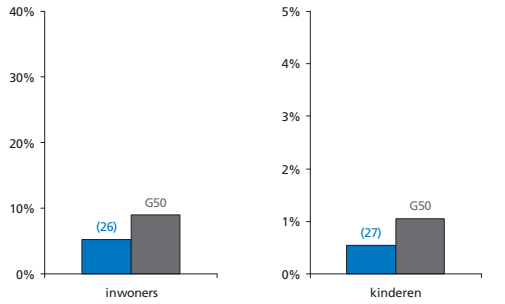

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

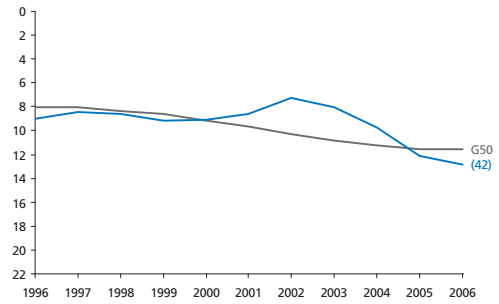

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

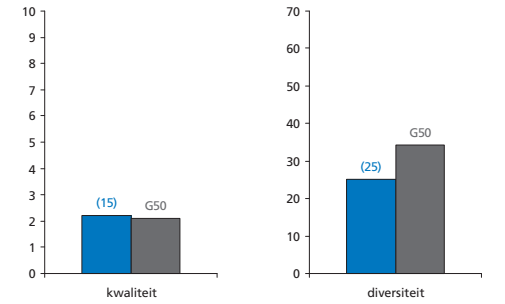

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

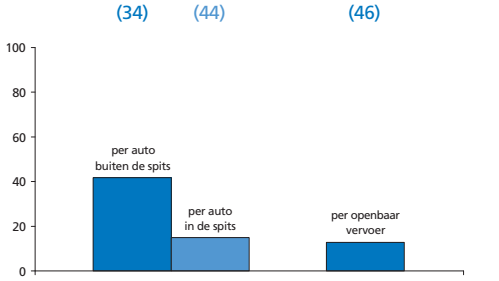

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

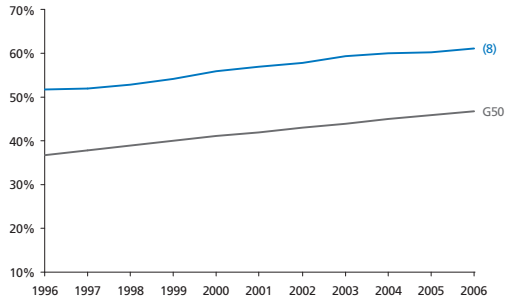

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

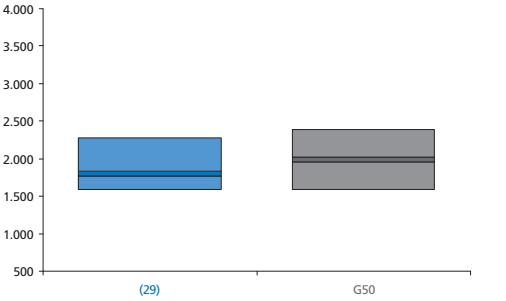

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

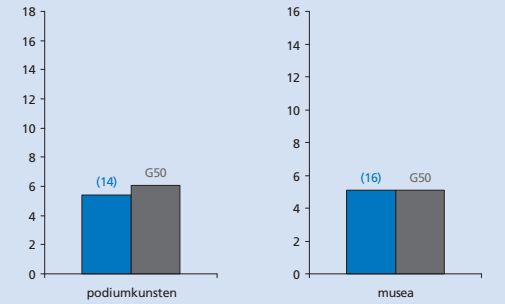

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

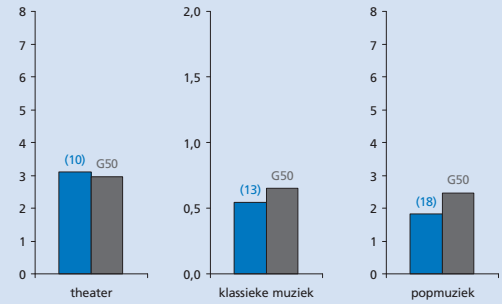

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

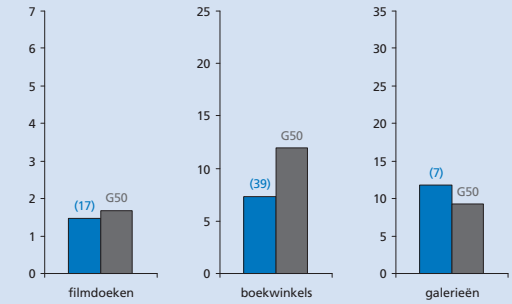

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Leeuwarden

Met 91.817 inwoners de **31e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Leeuwarden

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

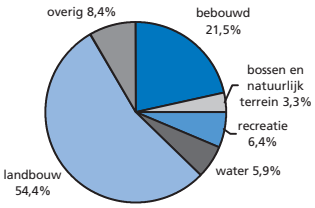

totale oppervlakte 8.410 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(47)
cultureel aanbod	(22)
veiligheid	(22)
percentage koopwoningen	(13)
nabijheid natuurgebieden	(13)
culinair aanbod	(23)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(10)
woonaantrekkelijkheidsindex	(35)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

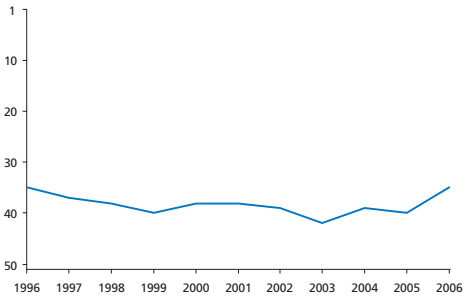

35

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(45)
werkloosheid	(45)
arbeidsongeschiktheid	(21)
armoede	(46)
percentage laagopgeleiden	(9)
participatie vrouwen	(30)
banen	(2)
percentage groeisectoren	(15)
sociaal-economische index	(28)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

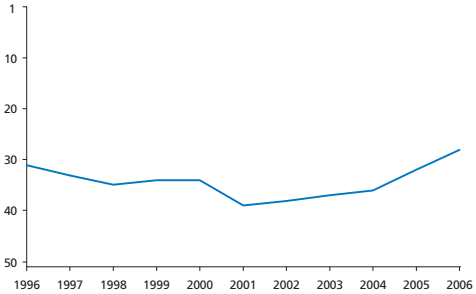

28

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

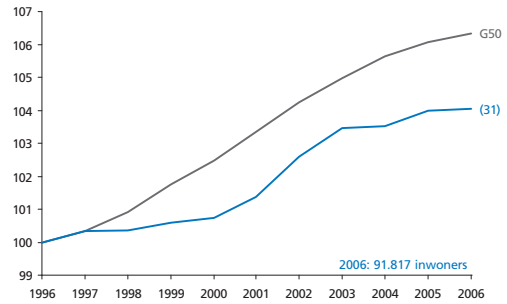

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

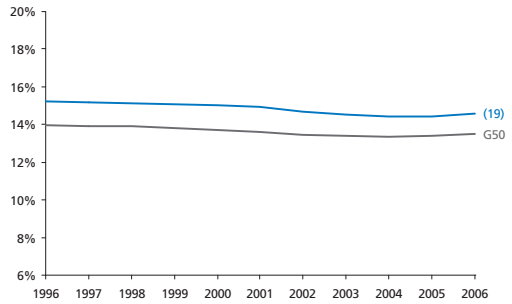

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

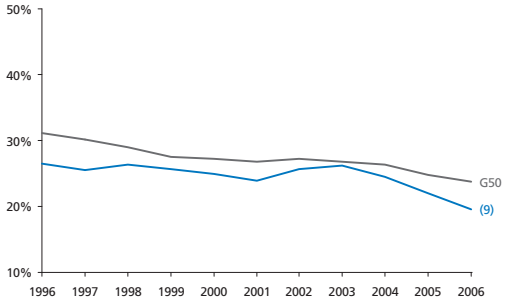

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

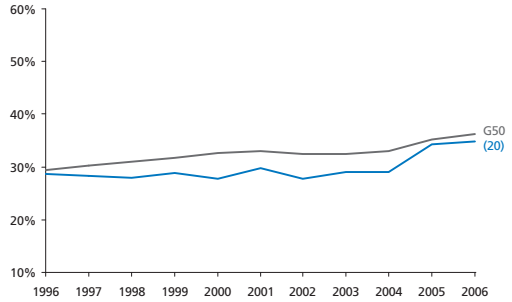

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

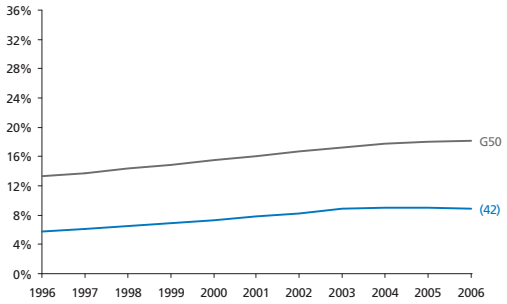

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

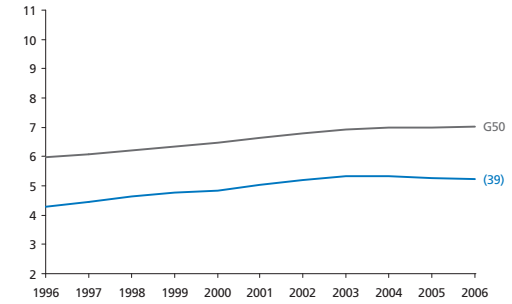

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

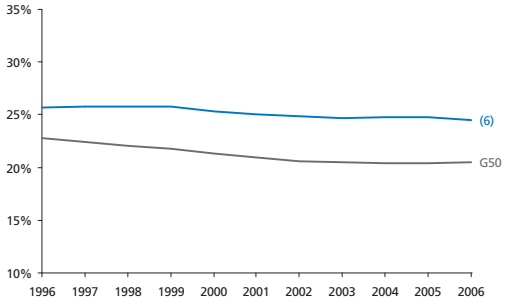

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

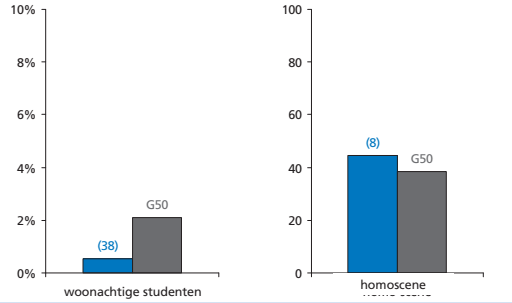

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

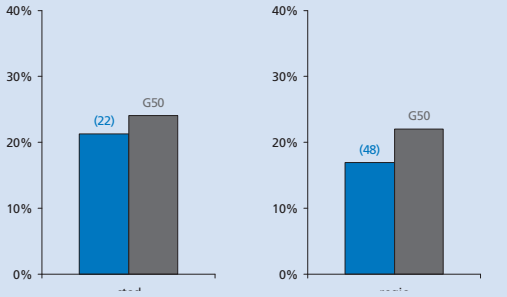

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

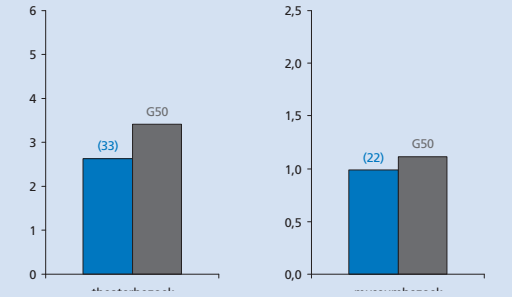

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

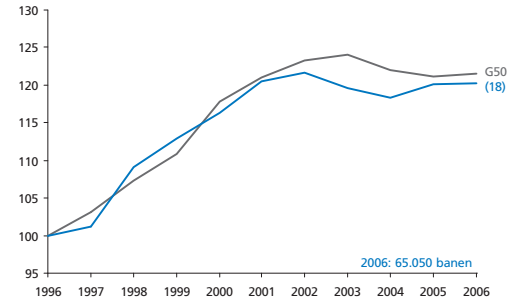

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

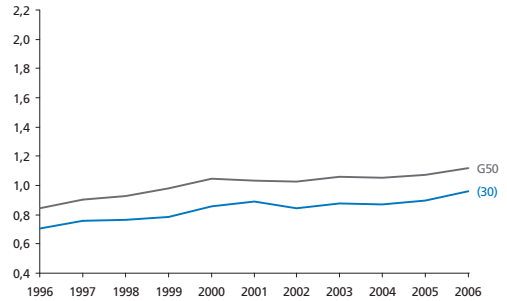

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

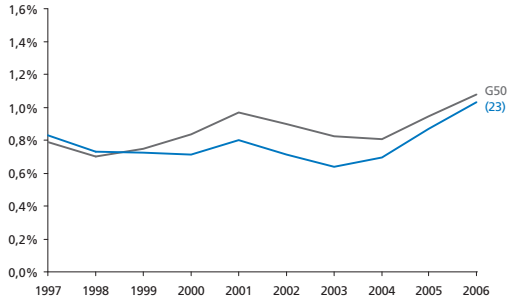

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

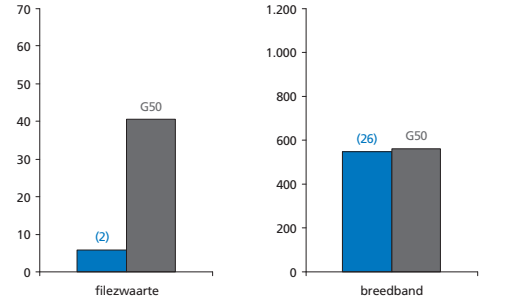

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

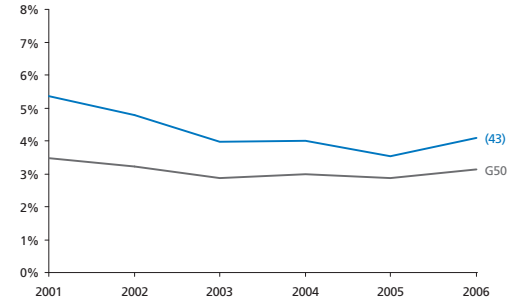

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

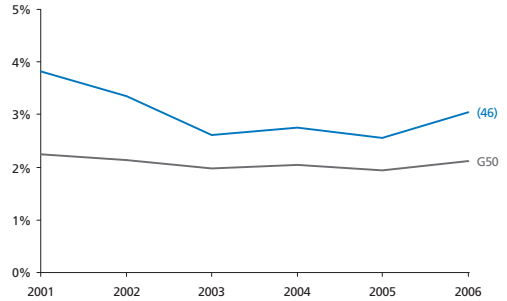

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

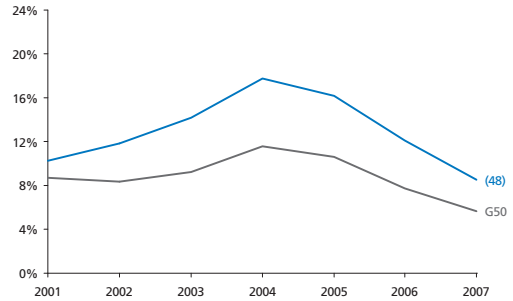

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

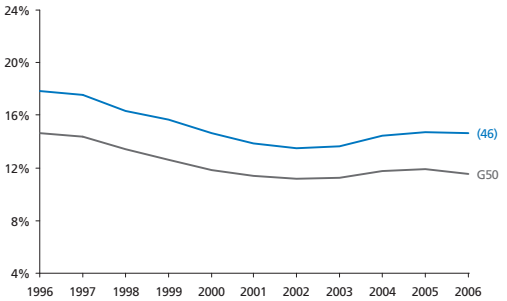

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

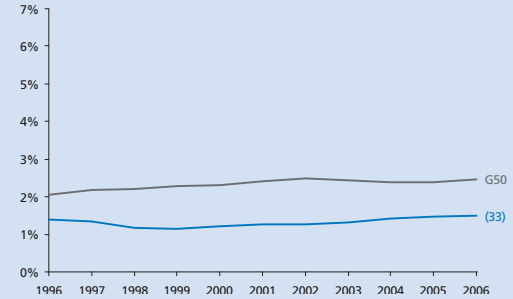

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

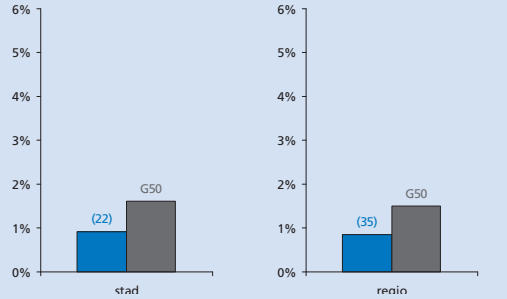

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

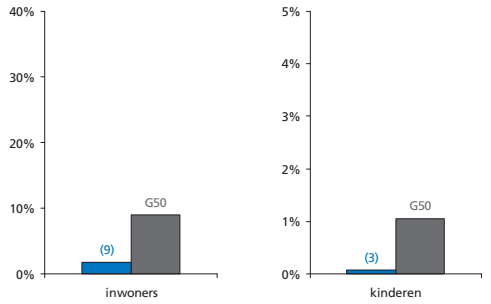

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

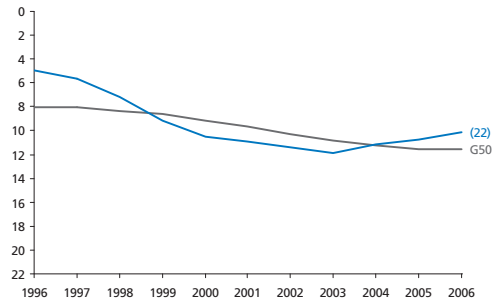

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

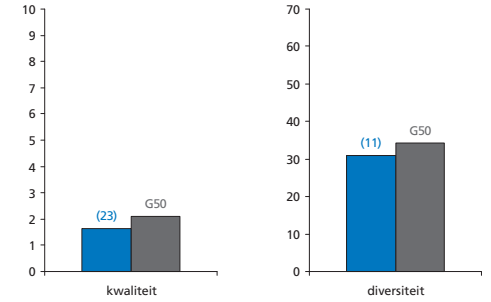

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

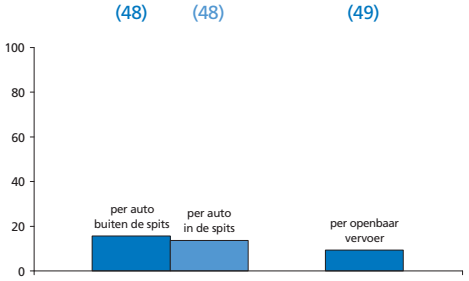

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

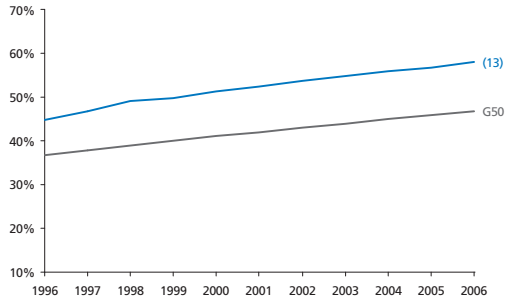

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

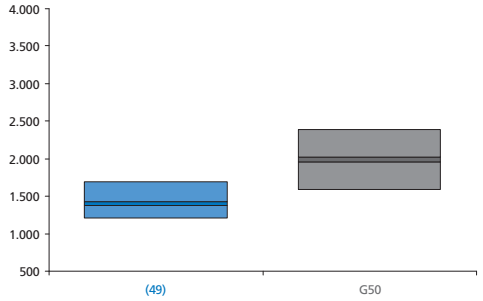

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

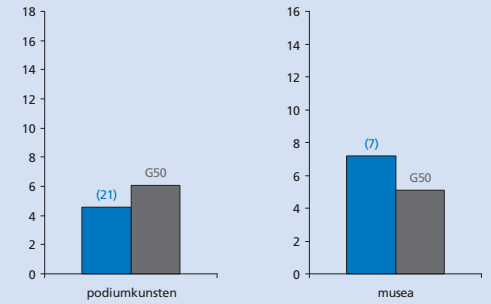

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

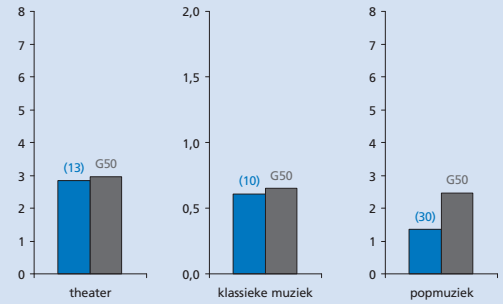

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

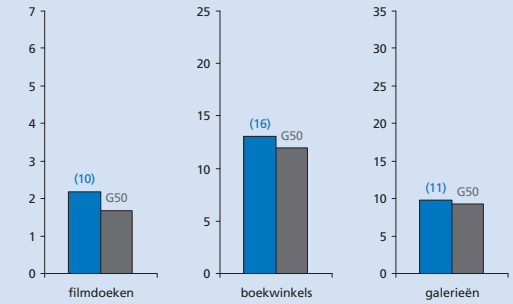

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

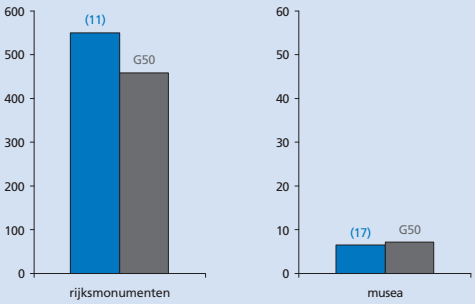

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Leiden

Met 118.069 inwoners de

21e gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Leiden

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

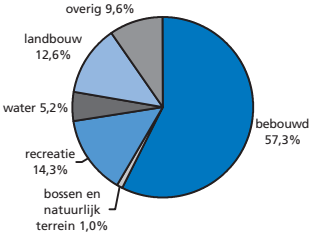

totale oppervlakte 2.316 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(12)
cultureel aanbod	(14)
veiligheid	(26)
percentage koopwoningen	(40)
nabijheid natuurgebieden	(44)
culinair aanbod	(9)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(7)
woonaantrekkelijkheidsindex	(7)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

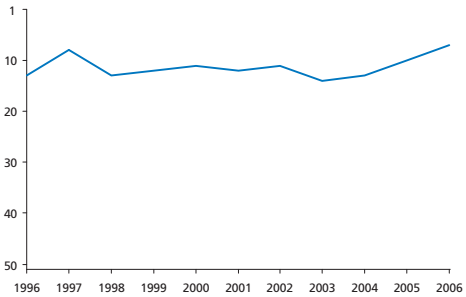

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(22)
werkloosheid	(5)
arbeidsongeschiktheid	(3)
armoede	(29)
percentage laagopgeleiden	(3)
participatie vrouwen	(5)
banen	(31)
percentage groeisectoren	(39)
sociaal-economische index	(8)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

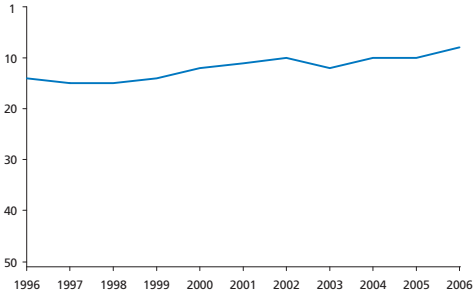

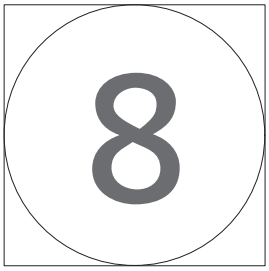

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

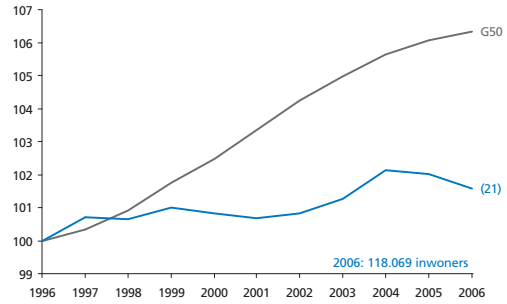

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

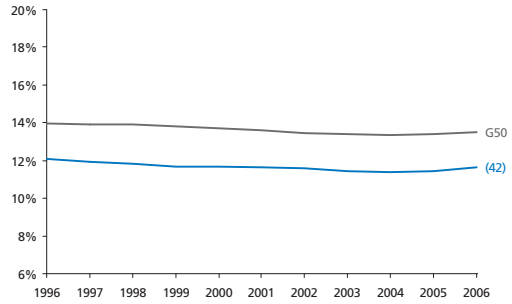

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

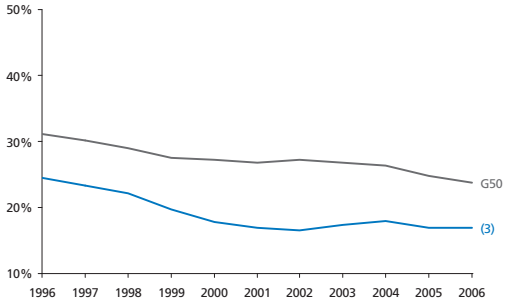

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

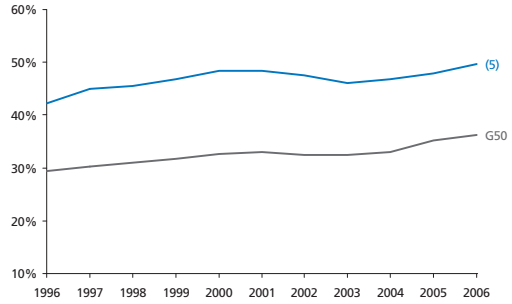

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

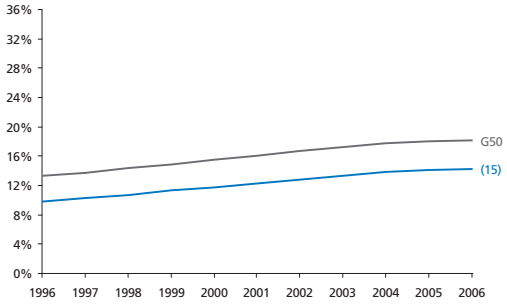

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

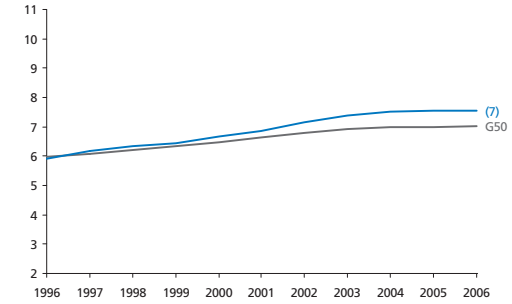

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

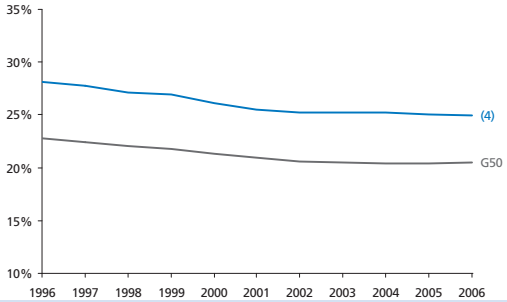

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

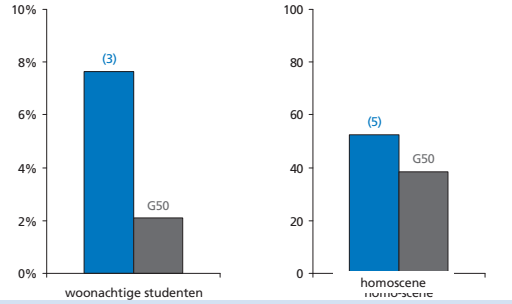

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

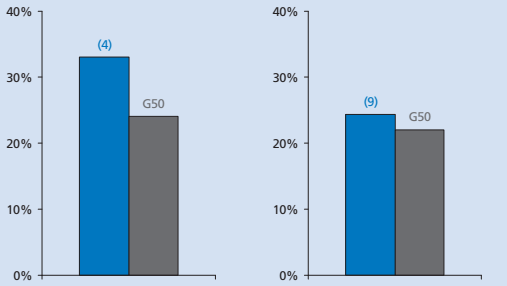

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

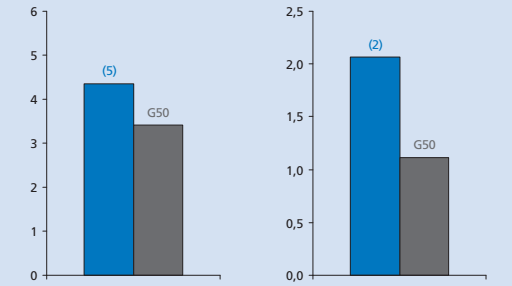

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

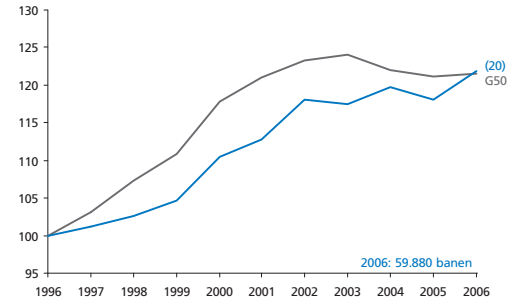

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

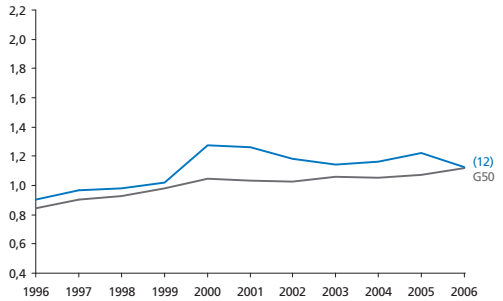

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

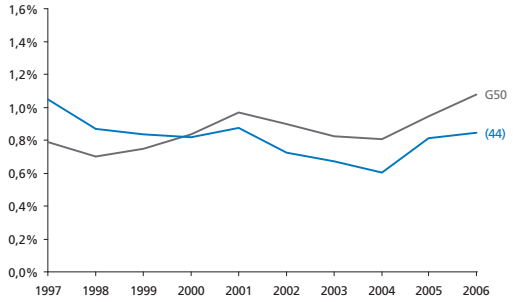

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

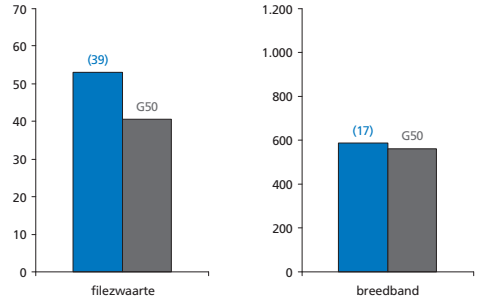

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

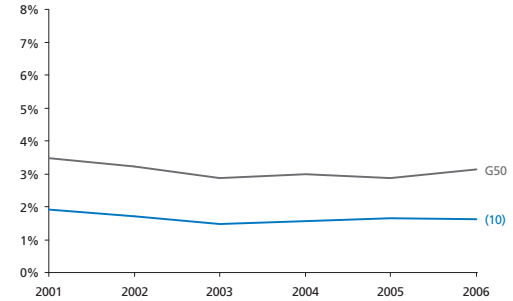

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

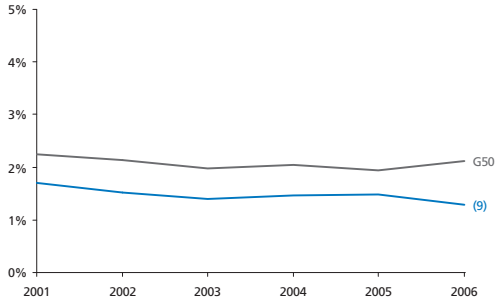

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

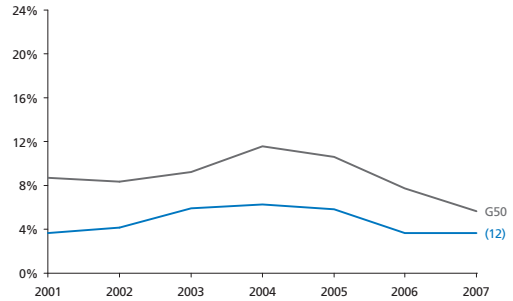

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

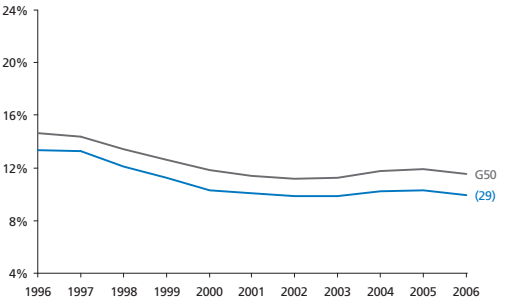

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

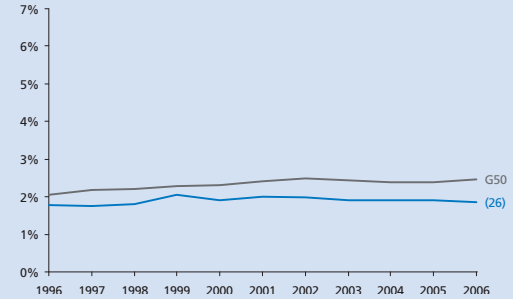

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

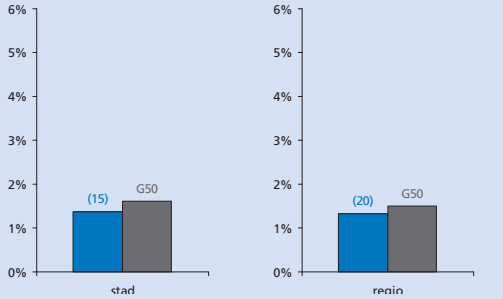

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

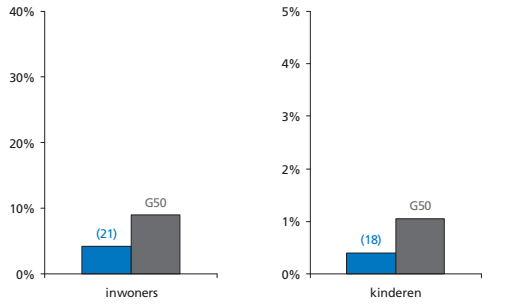

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

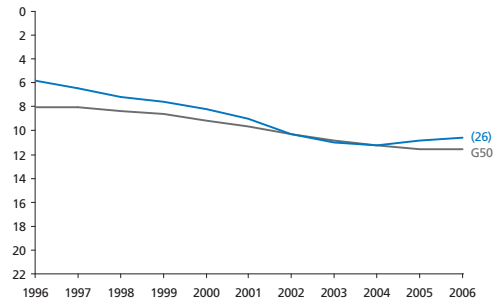

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

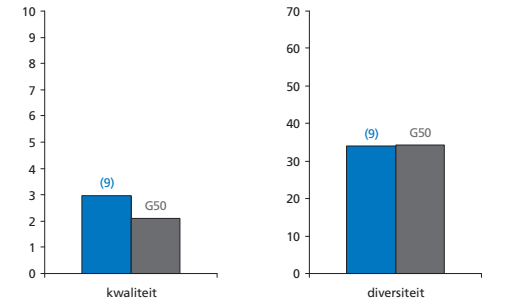

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

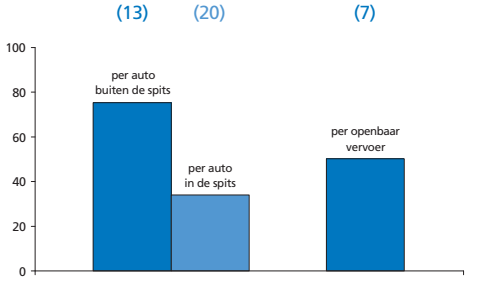

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

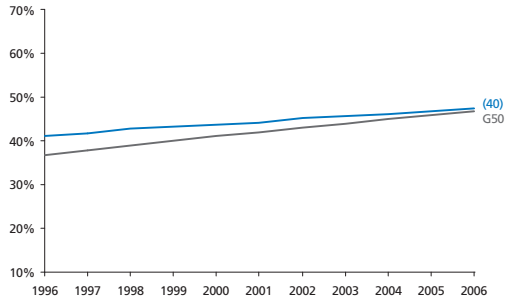

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

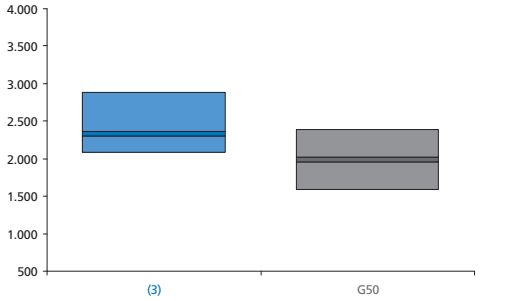

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

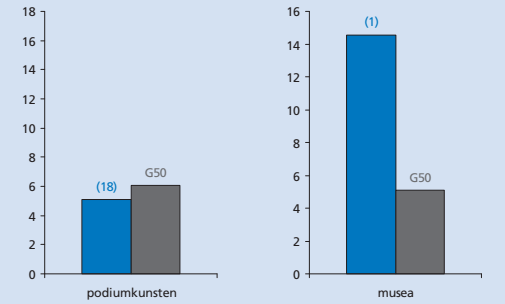

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

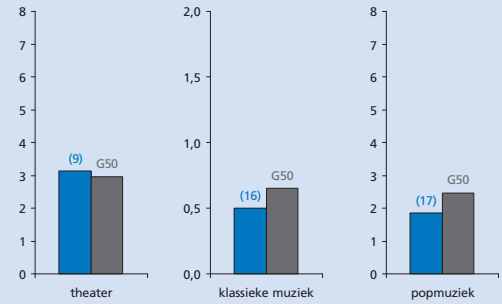

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

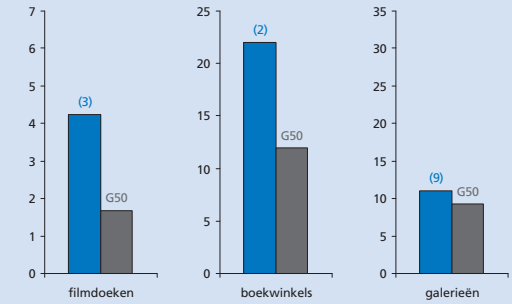

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

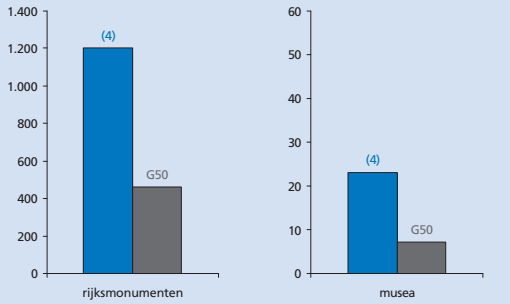

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Leidschendam-Voorburg

Met 73.111 inwoners de **42e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Leidschendam-Voorburg

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

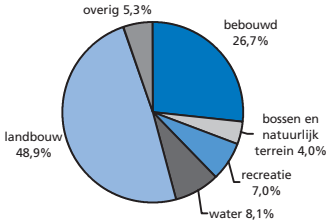

totale oppervlakte 3.568 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(3)
cultureel aanbod	(39)
veiligheid	(9)
percentage koopwoningen	(31)
nabijheid natuurgebieden	(29)
culinair aanbod	(17)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(14)
woonaantrekkelijkheidsindex	(12)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

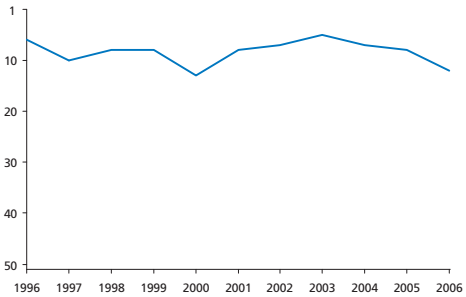

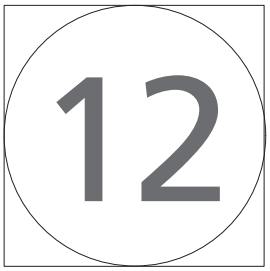

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(16)
werkloosheid	(13)
arbeidsongeschiktheid	(6)
armoede	(6)
percentage laagopgeleiden	(11)
participatie vrouwen	(3)
banen	(43)
percentage groeisectoren	(17)
sociaal-economische index	(5)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

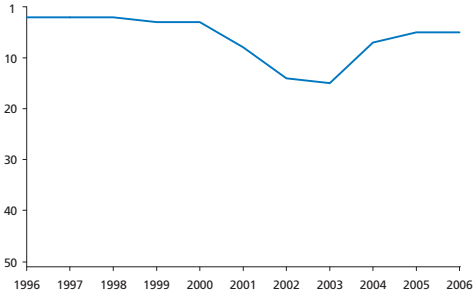

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

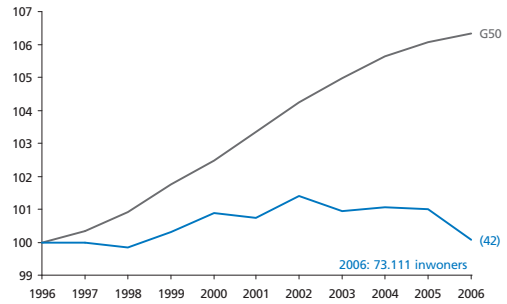

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

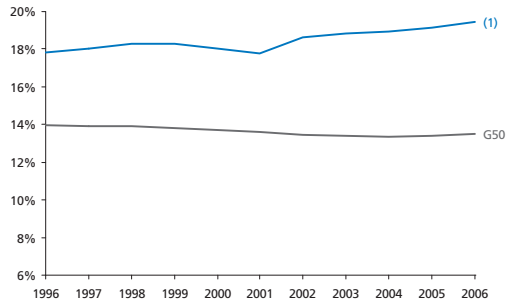

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

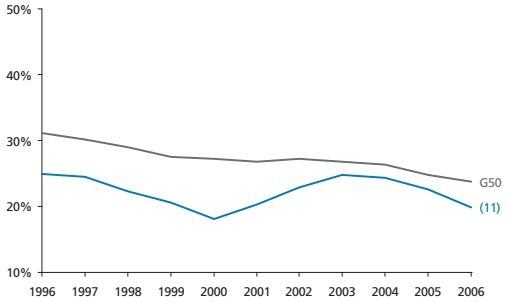

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

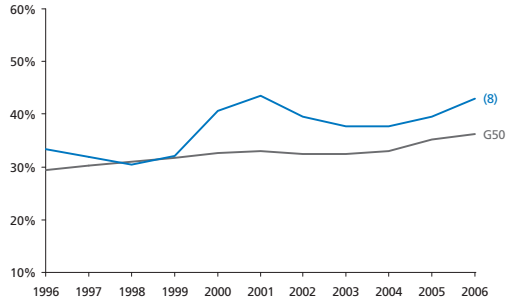

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

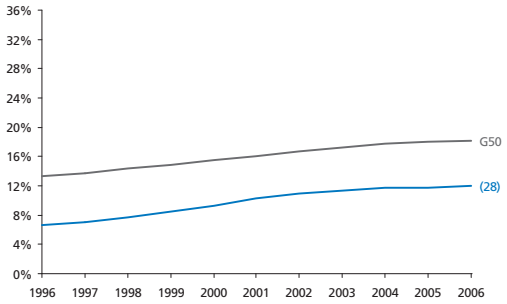

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

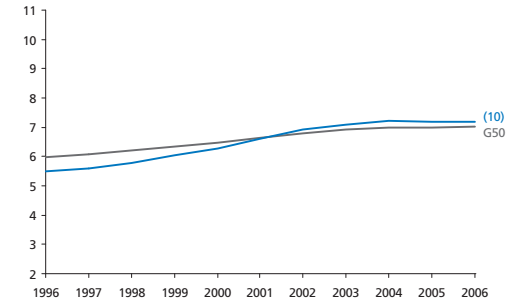

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

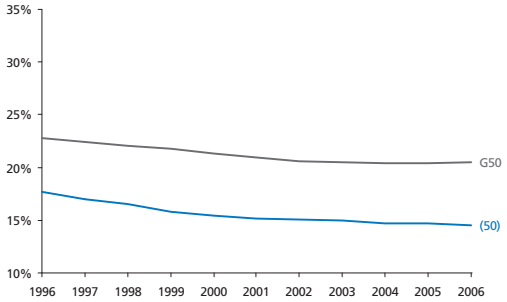

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

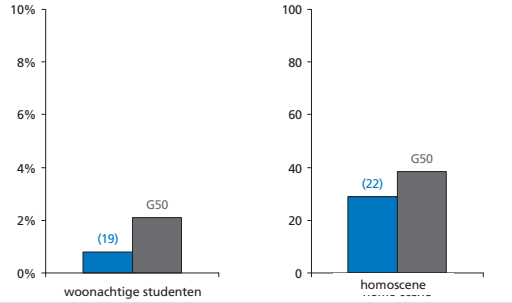

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

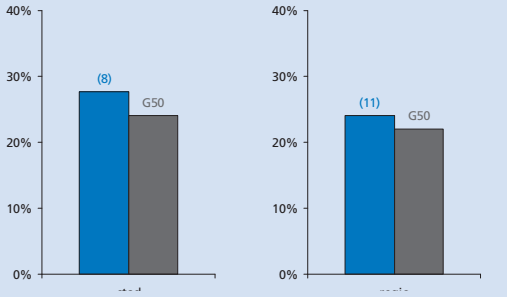

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

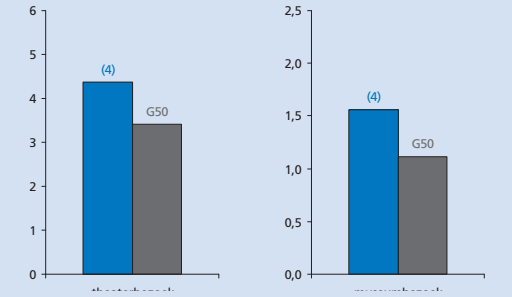

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

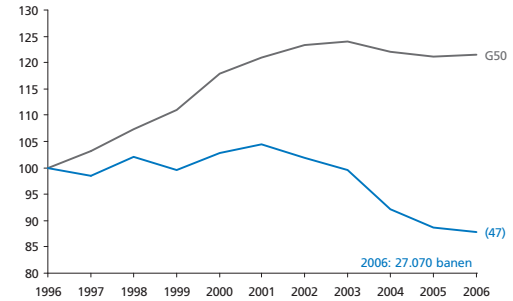

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

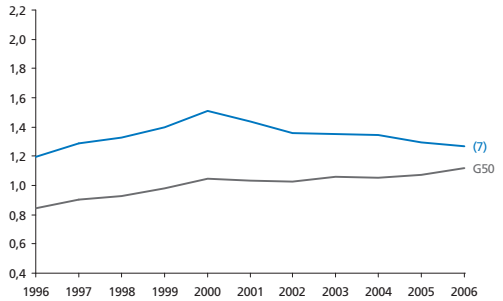

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

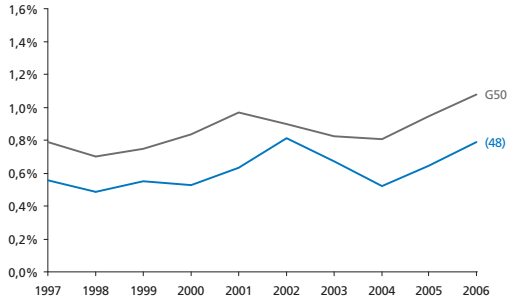

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

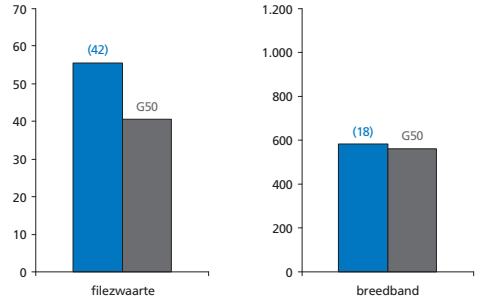

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

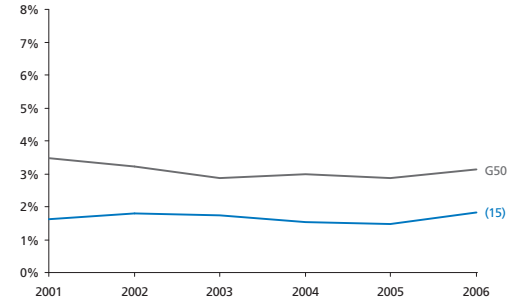

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

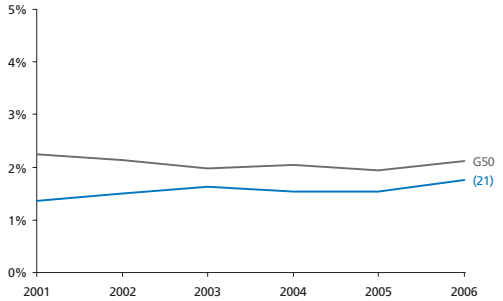

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

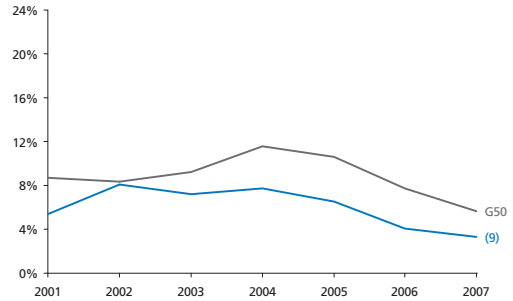

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

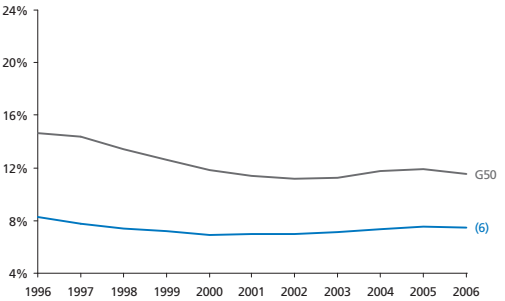

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

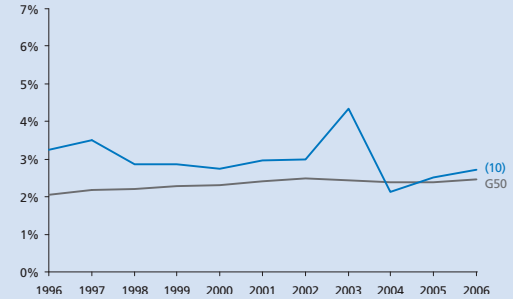

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

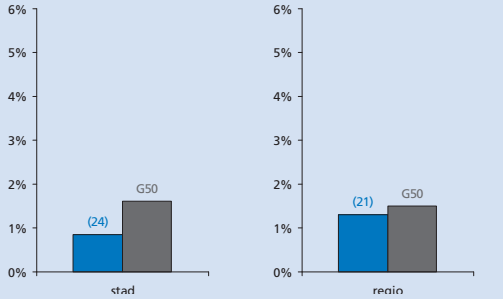

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

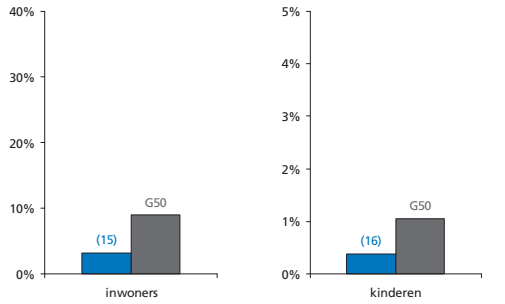

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

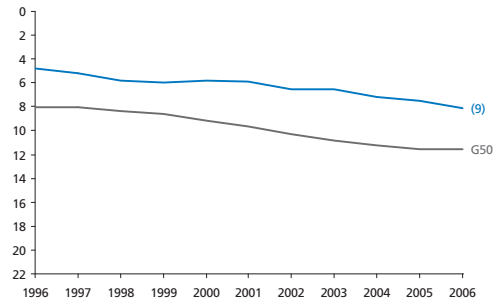

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

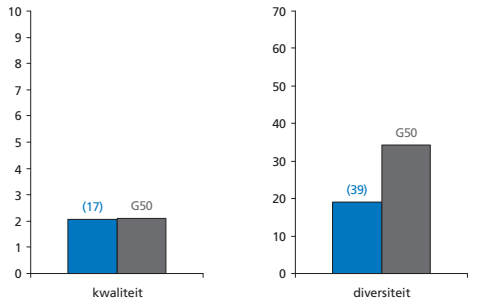

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

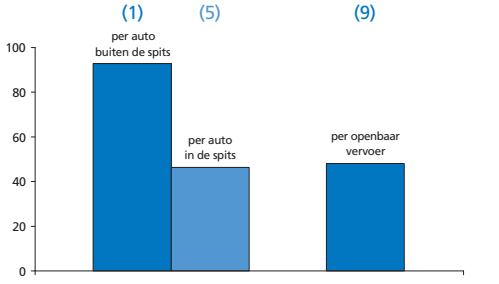

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

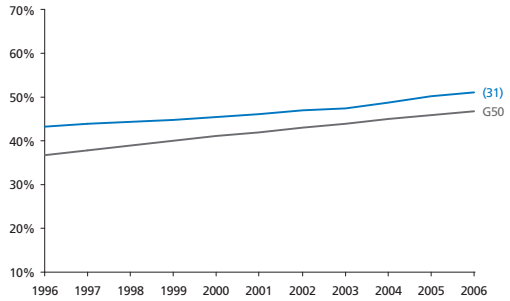

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

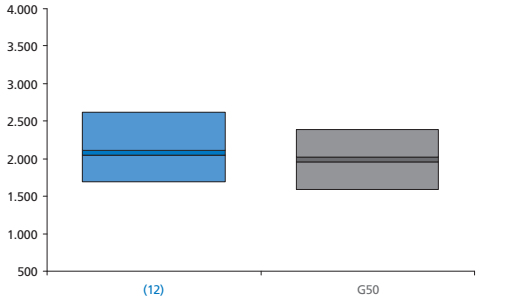

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

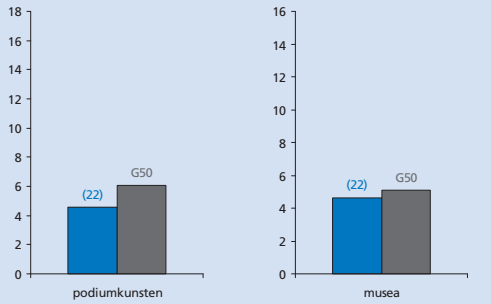

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

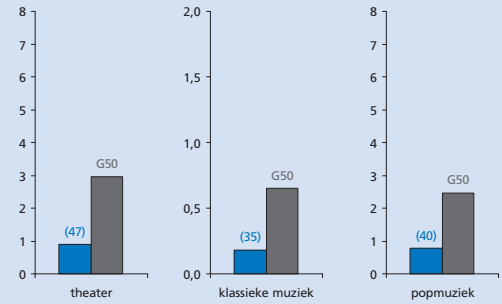

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

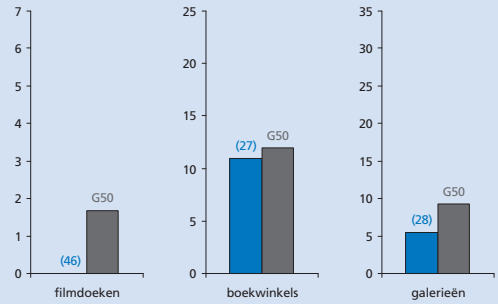

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

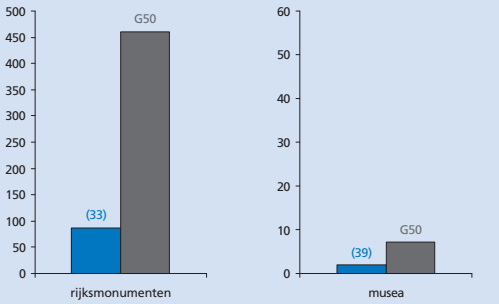

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Lelystad

Met 71.447 inwoners de **45e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Lelystad

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

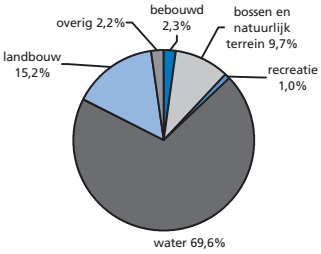

totale oppervlakte 76.539 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(38)
cultureel aanbod	(45)
veiligheid	(33)
percentage koopwoningen	(1)
nabijheid natuurgebieden	(5)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(49)
woonaantrekkelijkheidsindex	(41)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

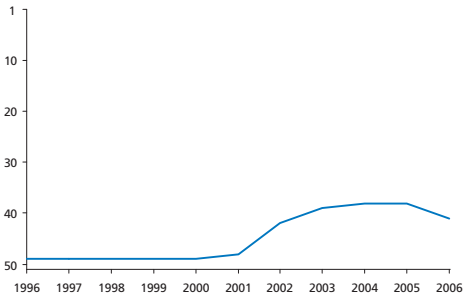

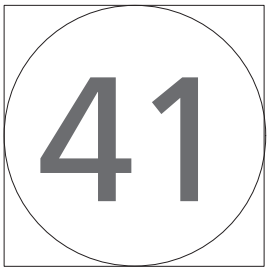

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(34)
werkloosheid	(31)
arbeidsongeschiktheid	(38)
armoede	(42)
percentage laagopgeleiden	(31)
participatie vrouwen	(22)
banen	(44)
percentage groeisectoren	(32)
sociaal-economische index	(41)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

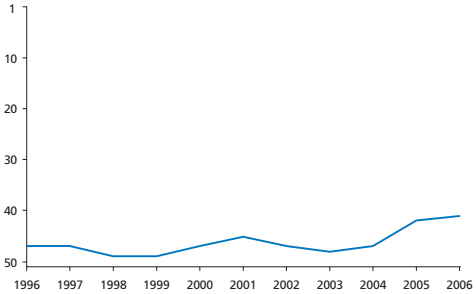

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

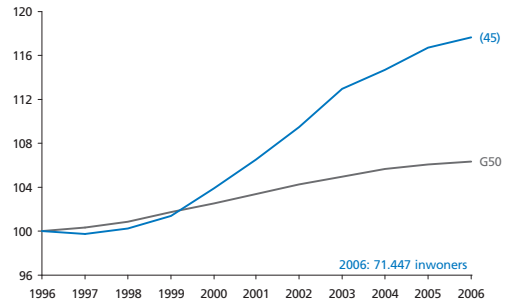

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

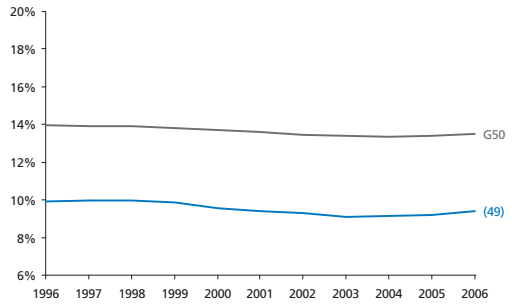

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

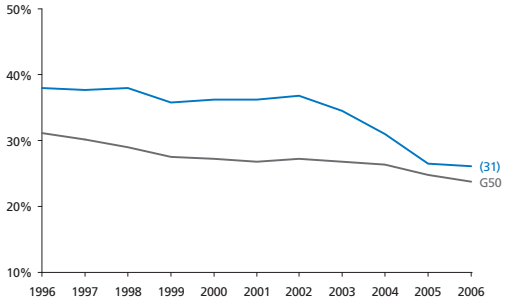

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

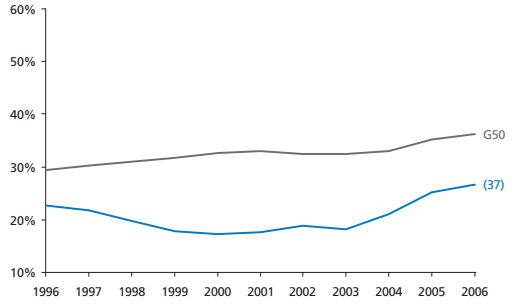

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

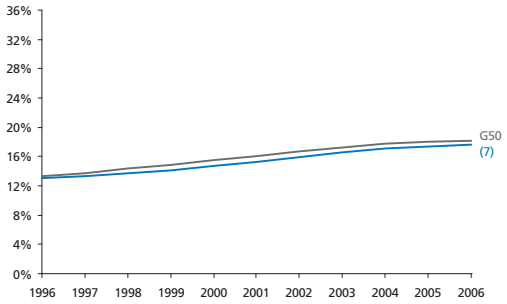

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

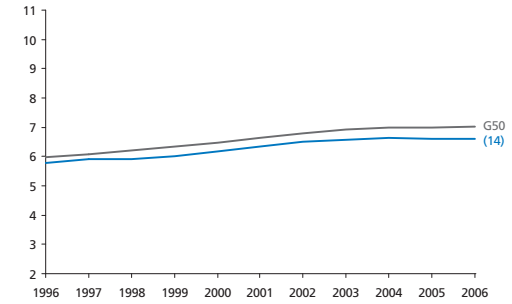

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

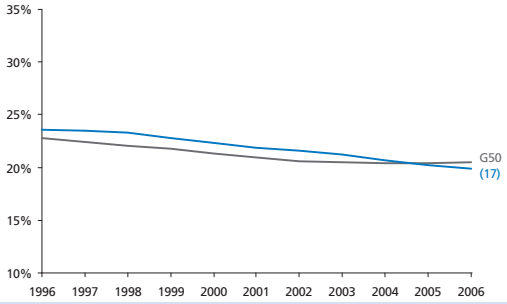

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

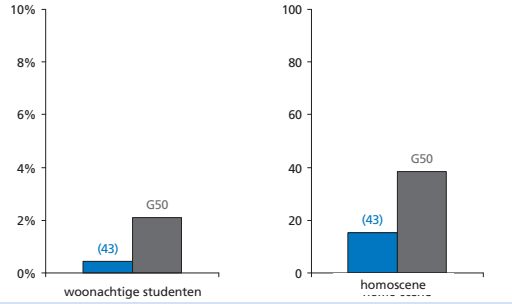

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

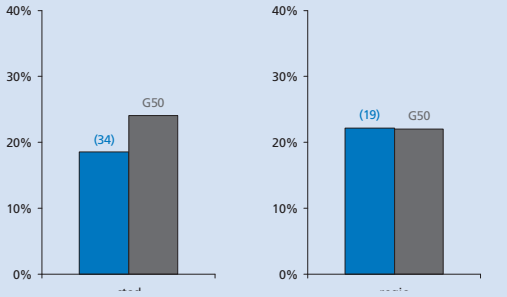

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

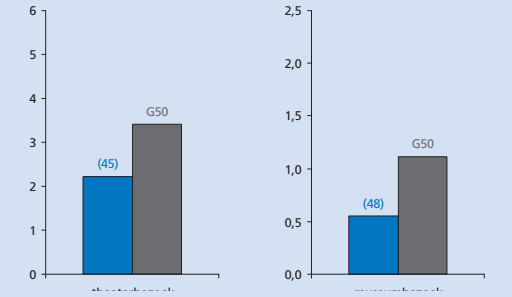

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

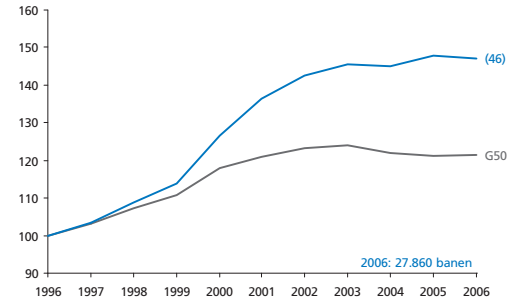

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

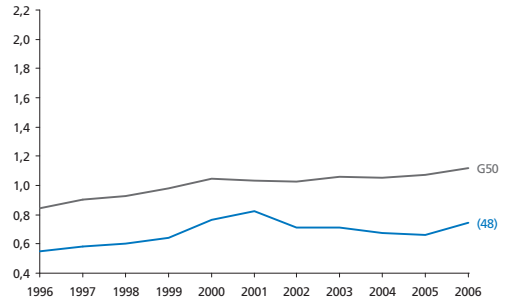

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

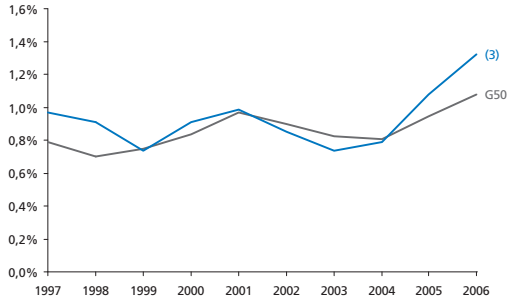

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

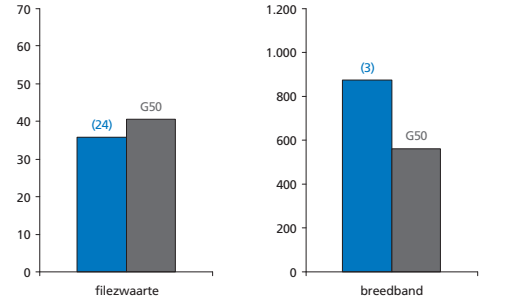

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

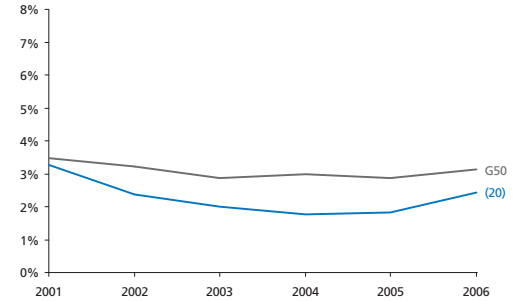

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

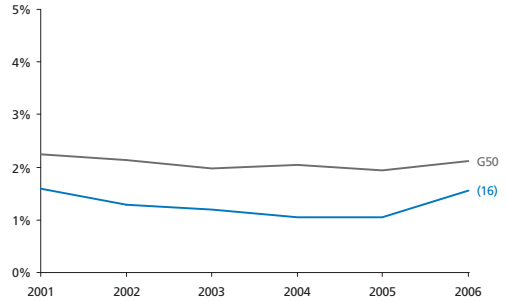

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

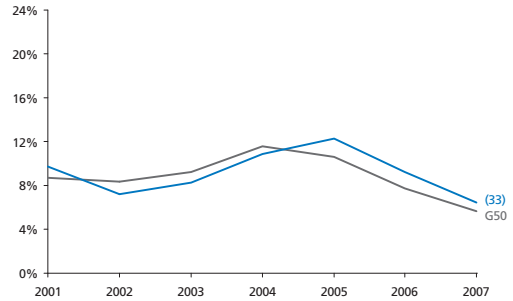

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

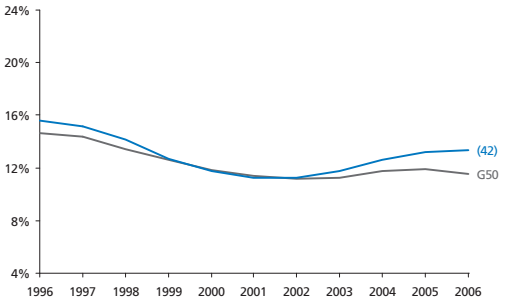

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

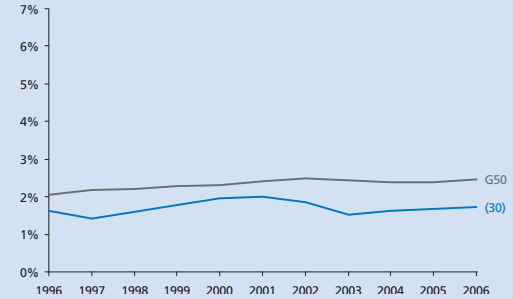

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

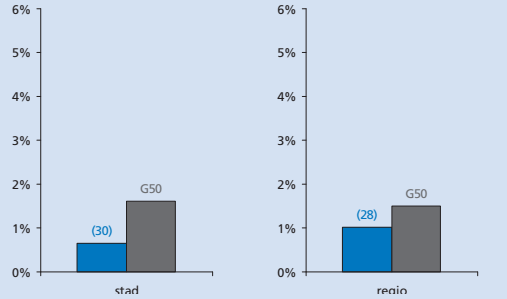

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

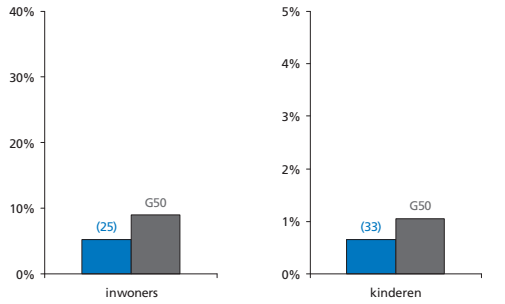

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

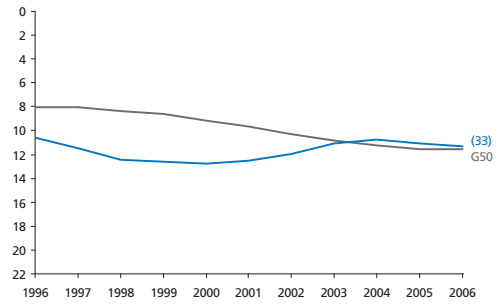

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

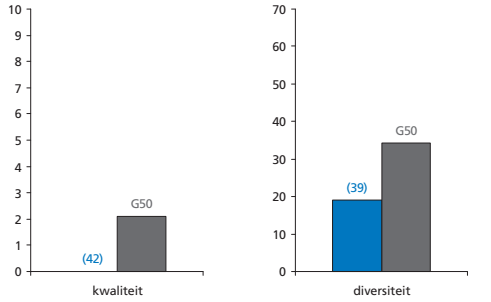

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

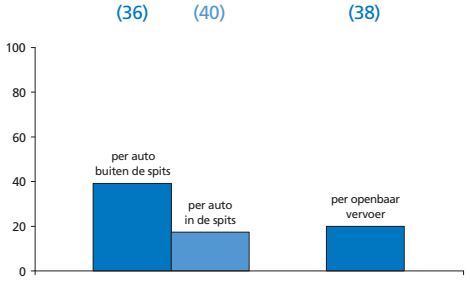

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

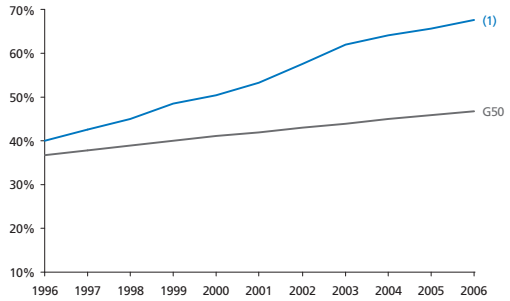

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

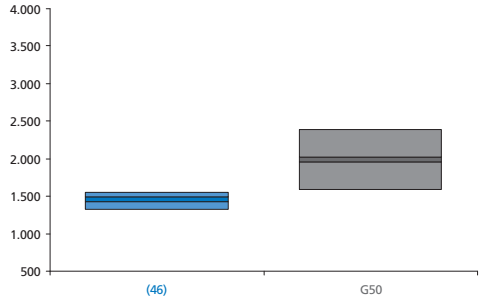

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

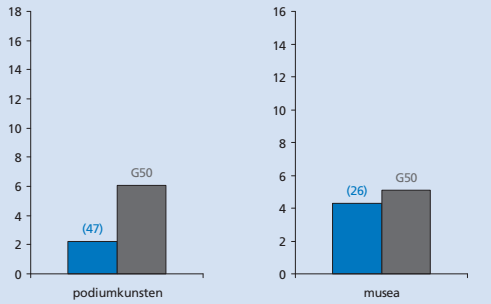

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

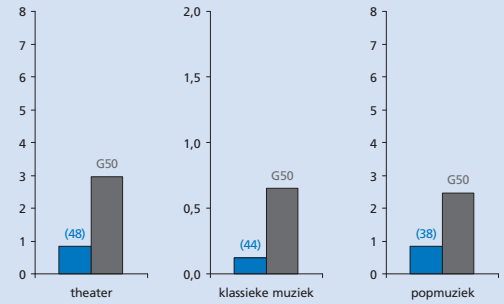

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

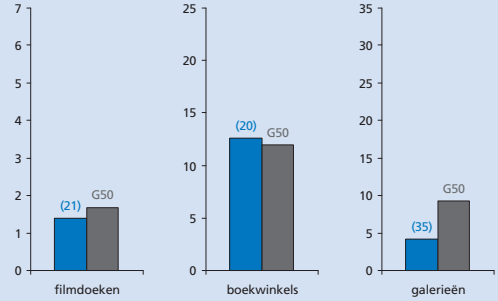

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

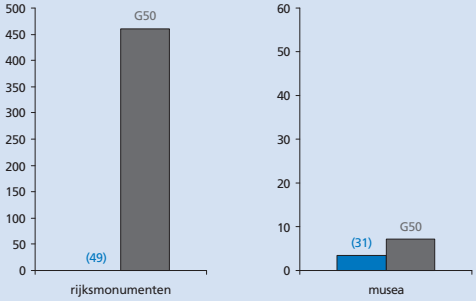

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Maastricht

Met 120.175 inwoners de

19e gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Maastricht

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

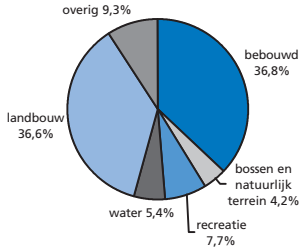

totale oppervlakte 6.006 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(48)
cultureel aanbod	(20)
veiligheid	(36)
percentage koopwoningen	(44)
nabijheid natuurgebieden	(50)
culinair aanbod	(1)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(22)
woonaantrekkelijkheidsindex	(37)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

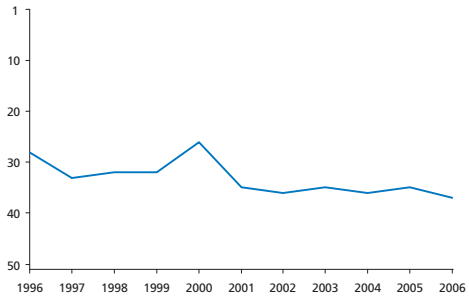

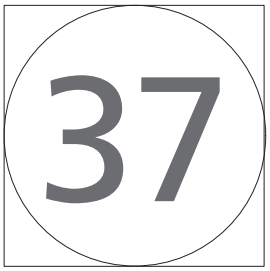

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(37)
werkloosheid	(48)
arbeidsongeschiktheid	(48)
armoede	(38)
percentage laagopgeleiden	(22)
participatie vrouwen	(48)
banen	(9)
percentage groeisectoren	(30)
sociaal-economische index	(45)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

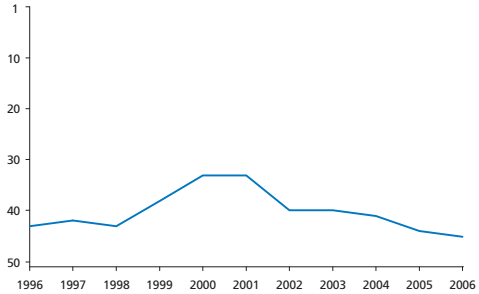

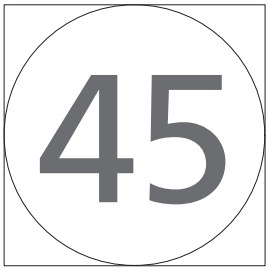

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

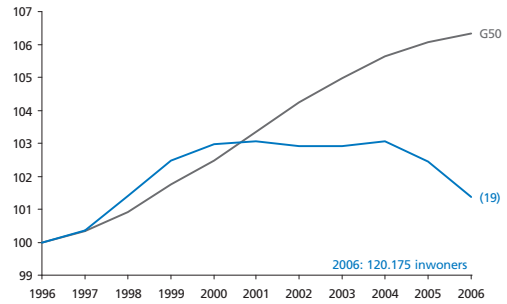

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

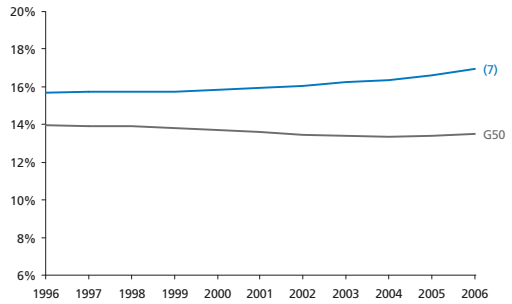

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

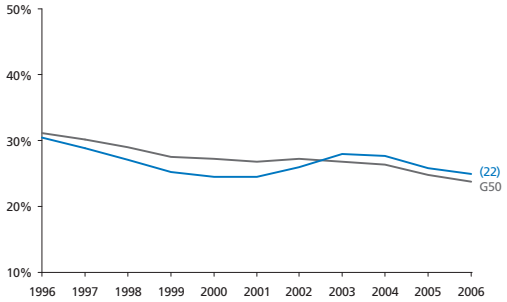

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

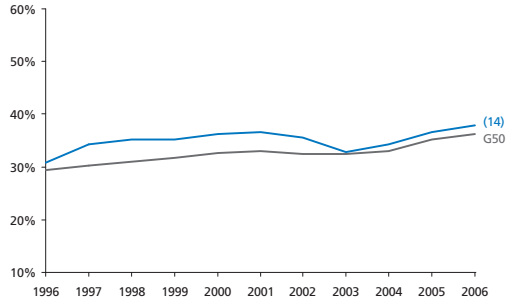

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

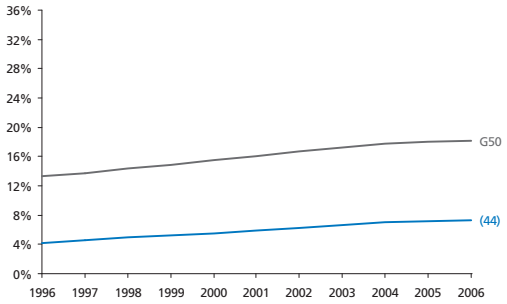

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

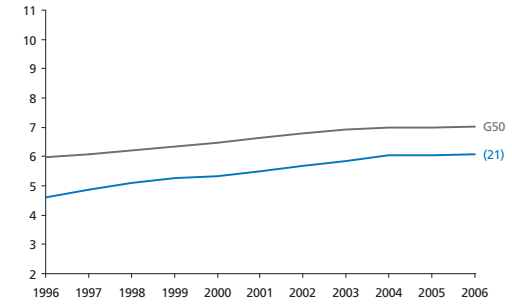

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

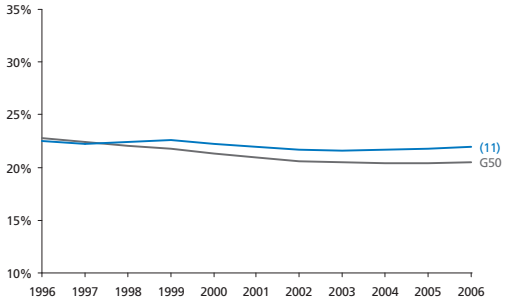

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

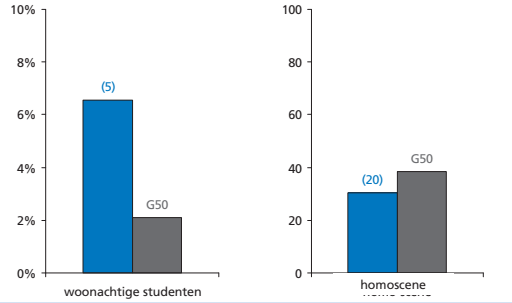

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

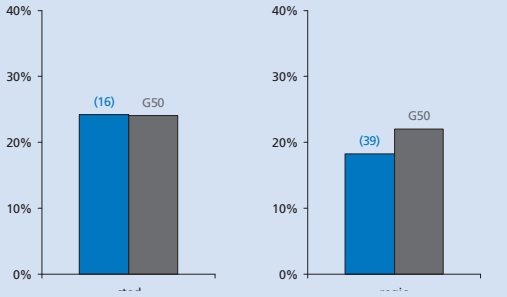

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

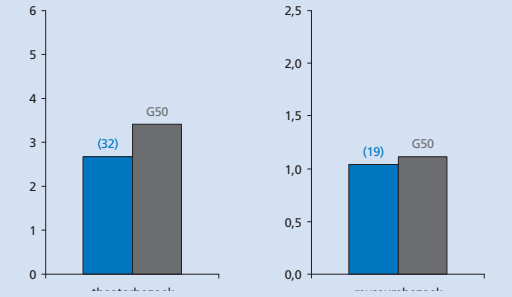

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

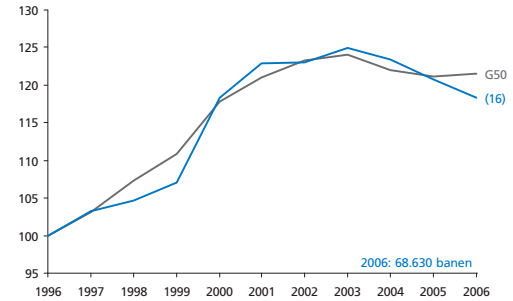

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

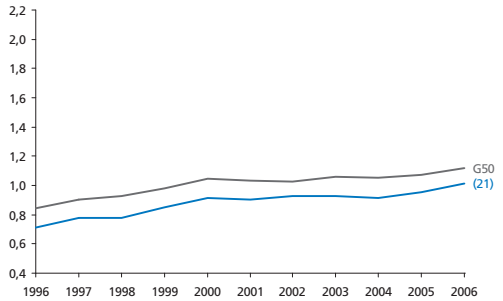

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

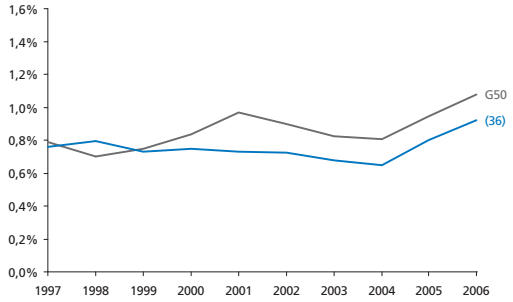

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

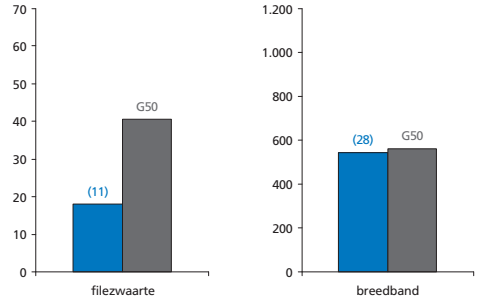

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

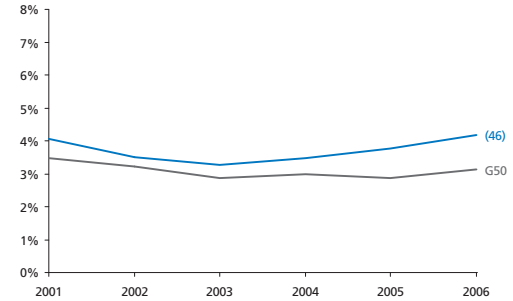

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

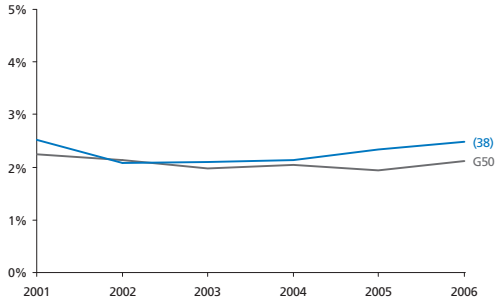

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

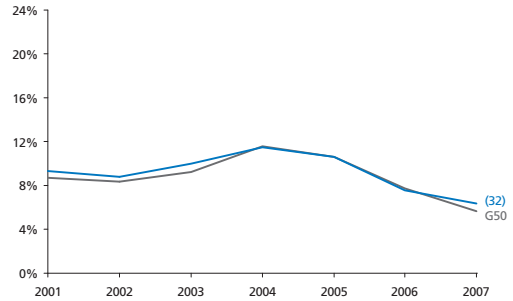

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

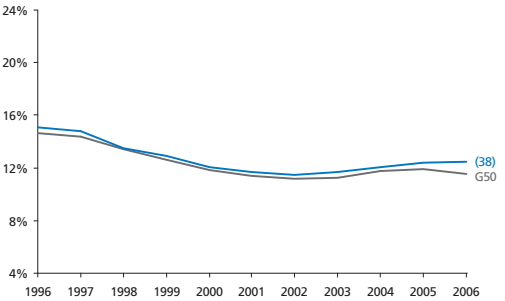

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

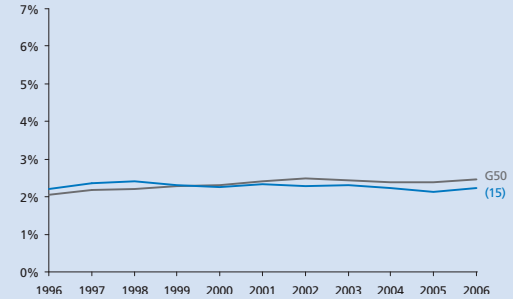

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

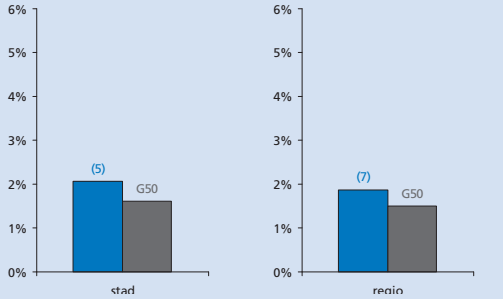

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

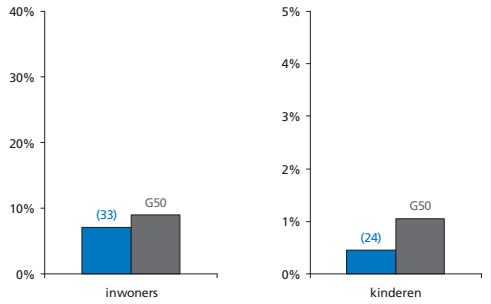

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

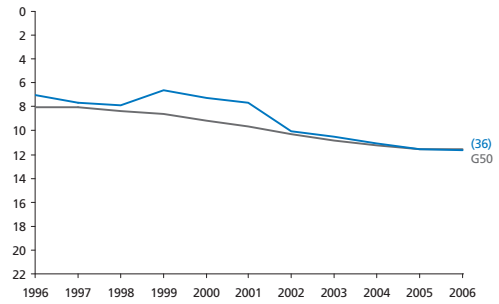

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

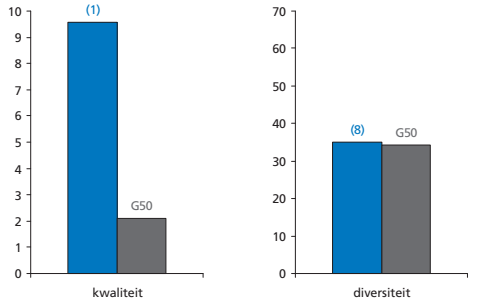

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

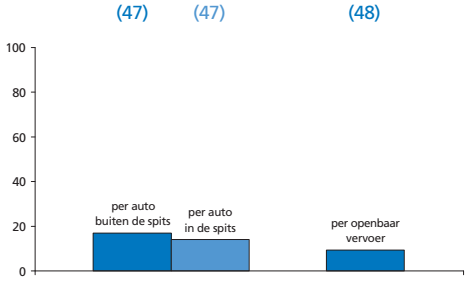

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

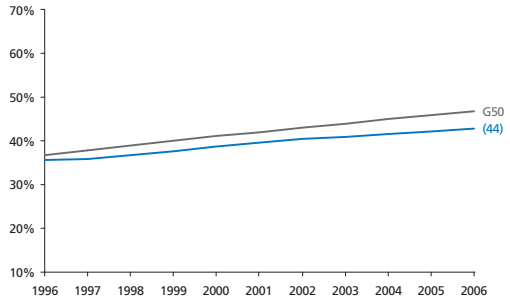

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

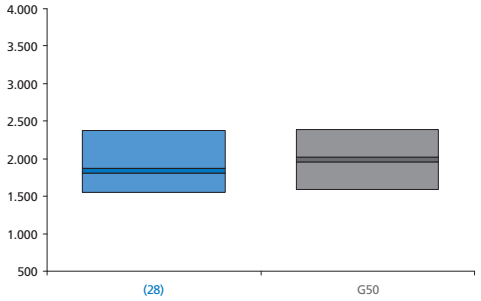

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

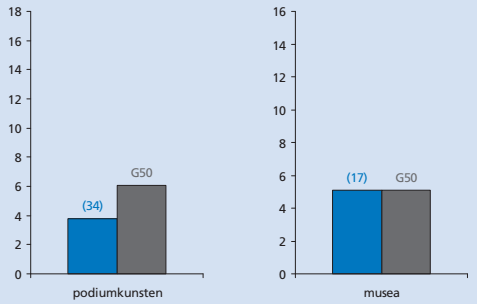

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

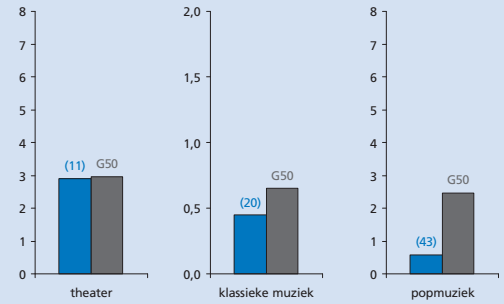

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

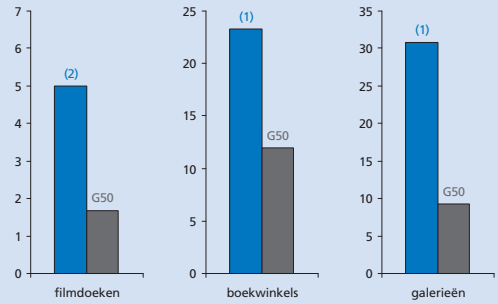

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

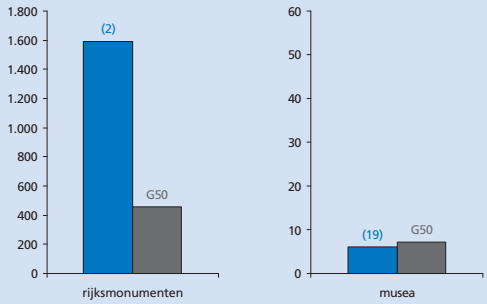

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Nijmegen

Met 159.522 inwoners de

10e gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Nijmegen

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

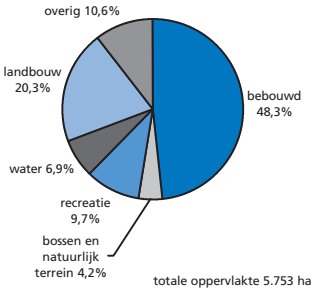

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(19)
cultureel aanbod	(12)
veiligheid	(32)
percentage koopwoningen	(45)
nabijheid natuurgebieden	(16)
culinair aanbod	(25)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(18)
woonaantrekkelijkheidsindex	(14)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

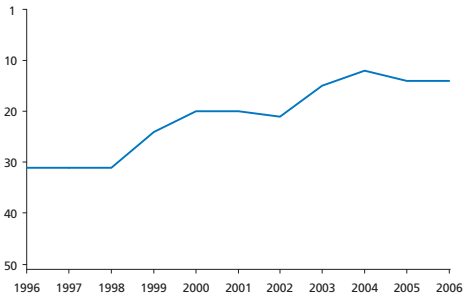

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(43)
werkloosheid	(38)
arbeidsongeschiktheid	(20)
armoede	(41)
percentage laagopgeleiden	(7)
participatie vrouwen	(25)
banen	(18)
percentage groeisectoren	(43)
sociaal-economische index	(35)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

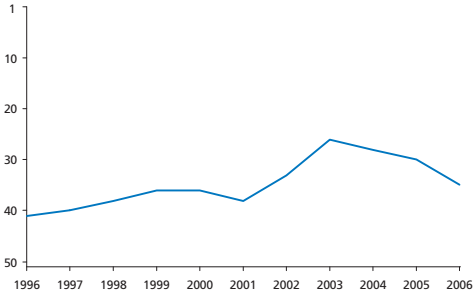

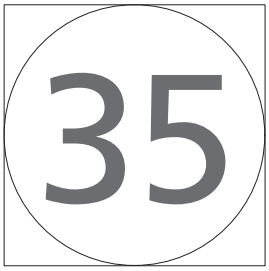

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

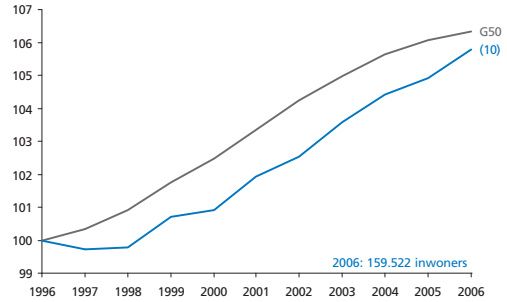

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

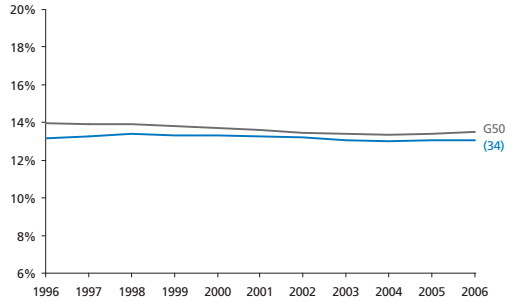

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

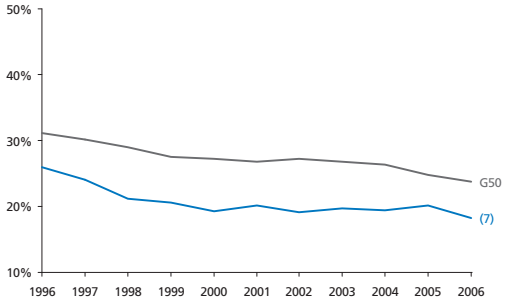

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

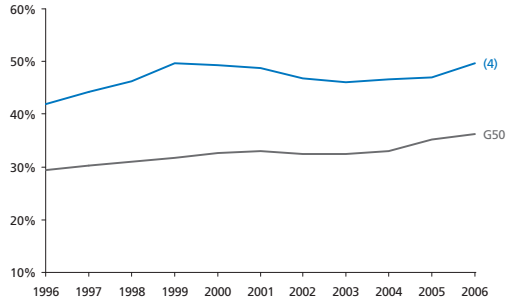

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

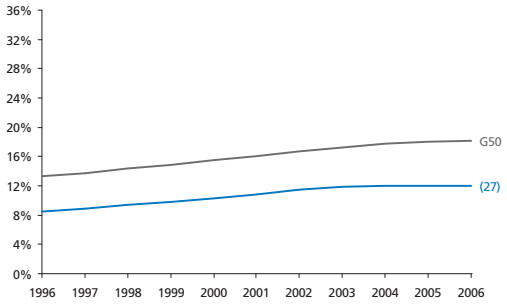

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

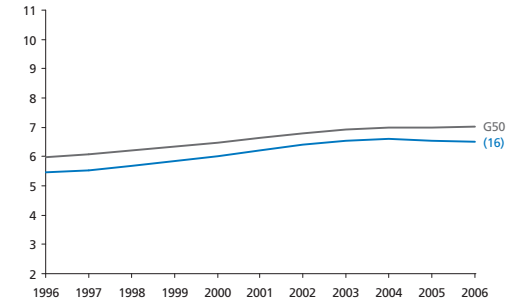

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

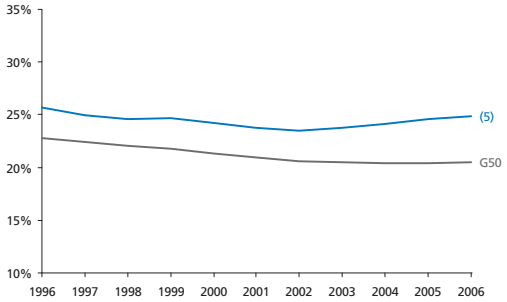

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

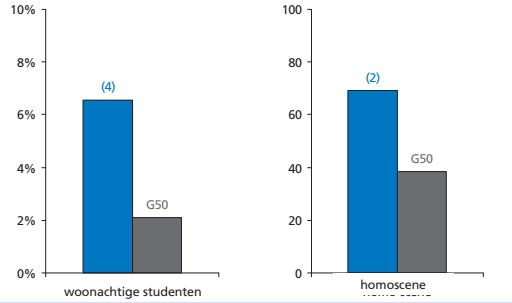

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

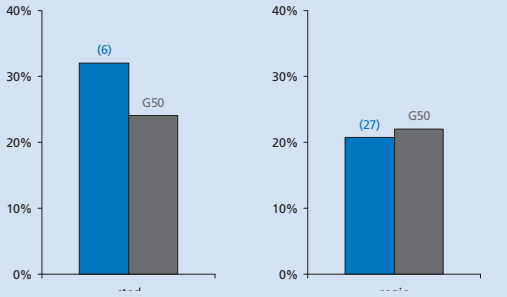

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

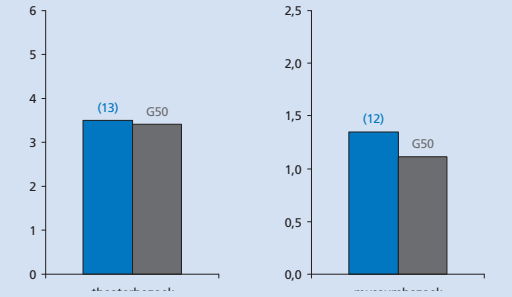

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

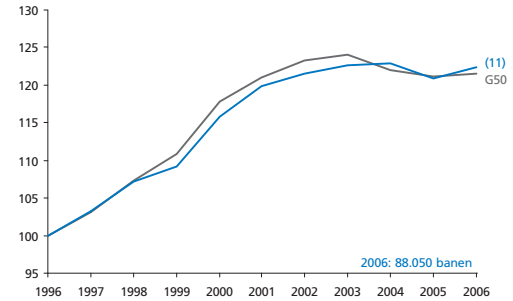

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

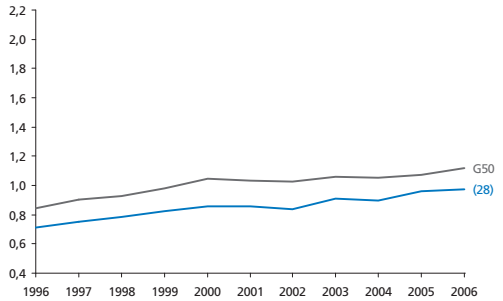

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

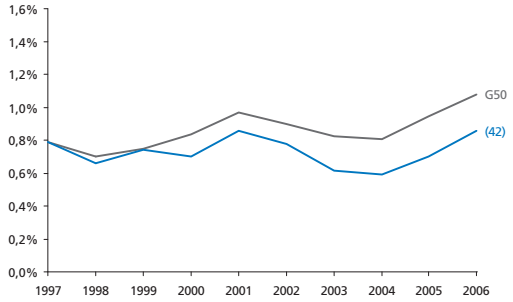

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

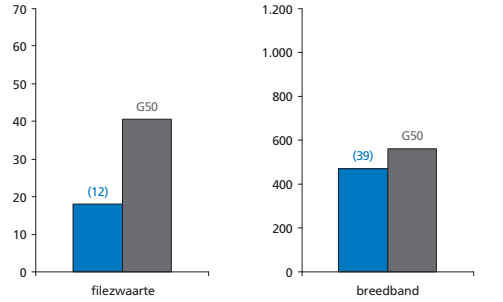

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

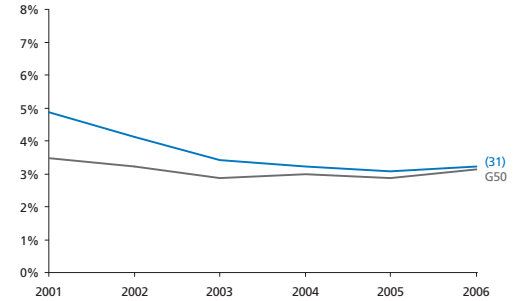

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

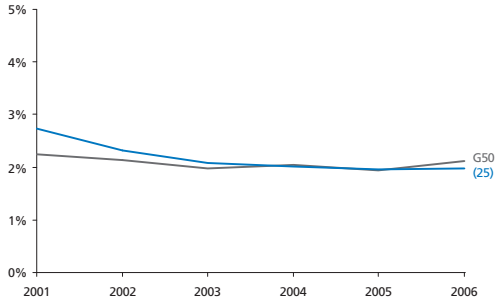

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

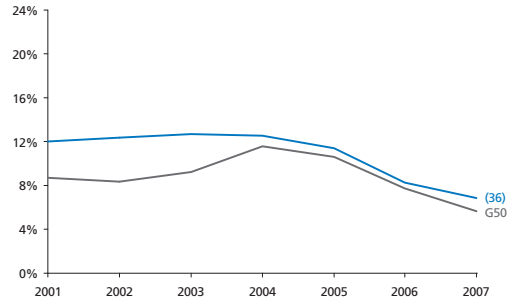

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

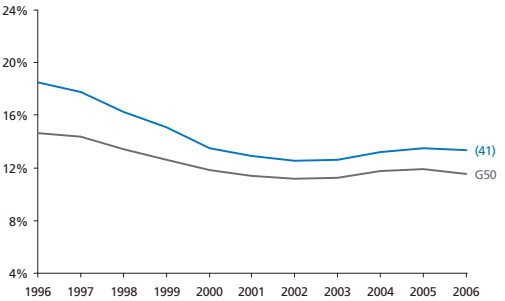

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

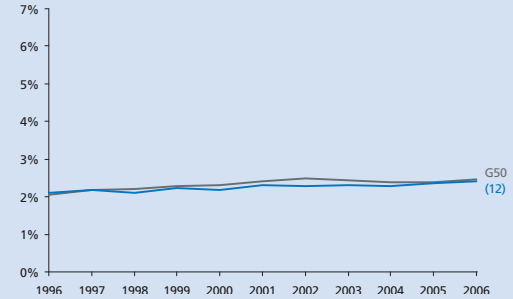

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

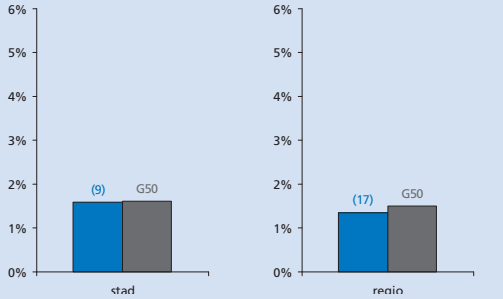

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

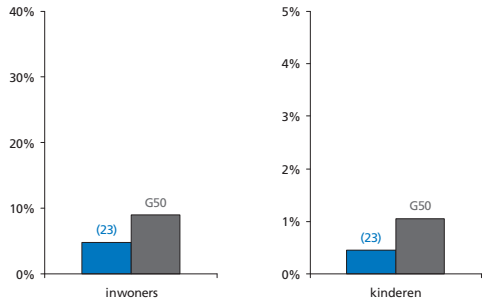

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

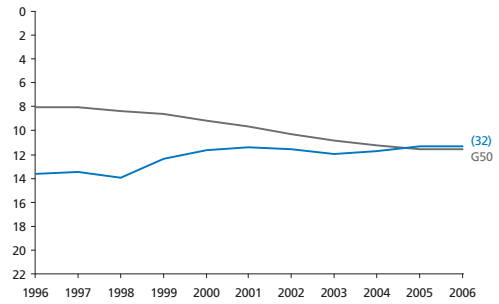

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

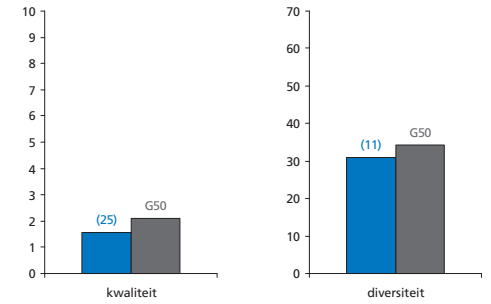

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

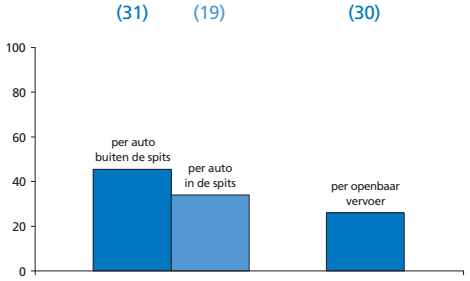

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

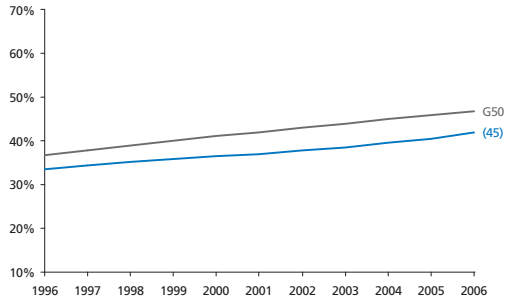

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

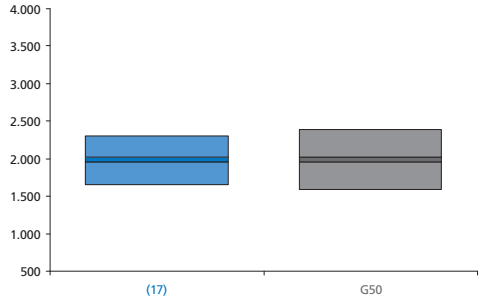

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

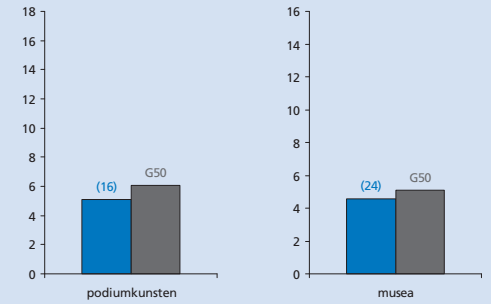

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

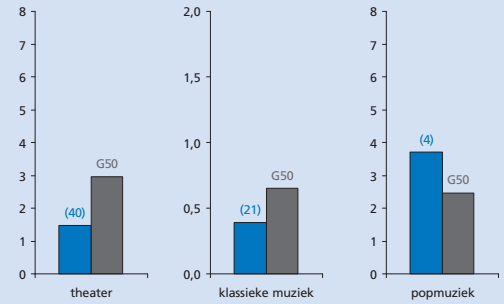

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

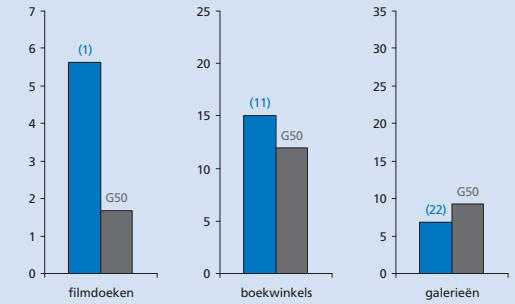

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

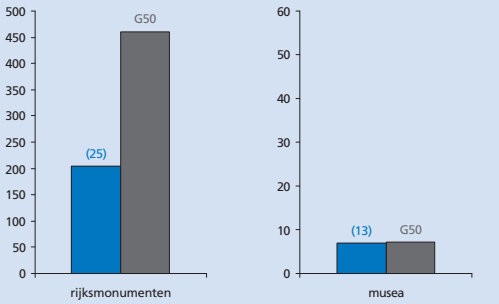

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Oss

Met 76.416 inwoners de **39e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Oss

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

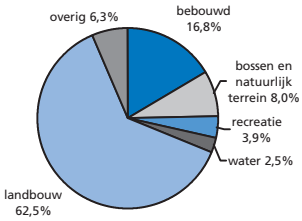

totale oppervlakte 10.442 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(27)
cultureel aanbod	(26)
veiligheid	(13)
percentage koopwoningen	(10)
nabijheid natuurgebieden	(21)
culinair aanbod	(20)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(45)
woonaantrekkelijkheidsindex	(17)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

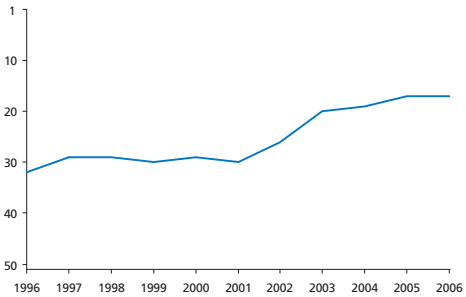

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(6)
werkloosheid	(22)
arbeidsongeschiktheid	(45)
armoede	(11)
percentage laagopgeleiden	(40)
participatie vrouwen	(43)
banen	(28)
percentage groeisectoren	(49)
sociaal-economische index	(37)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

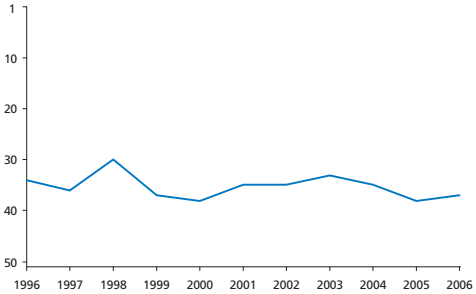

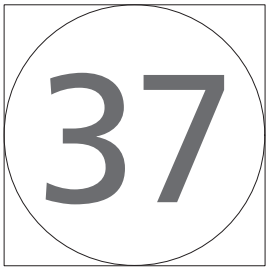

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

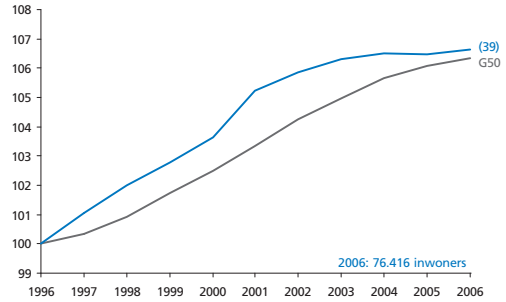

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

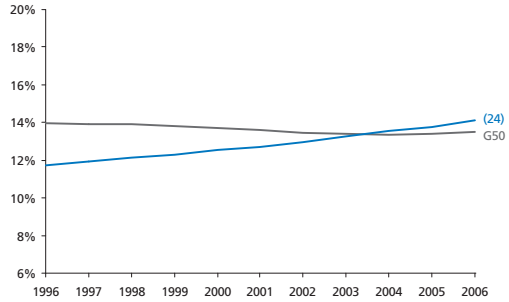

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

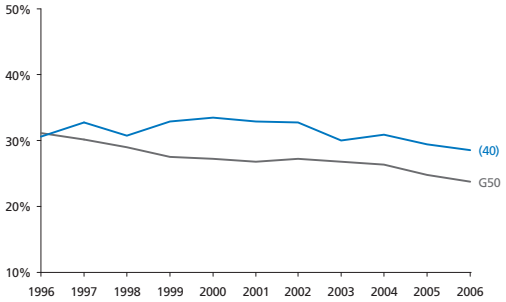

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

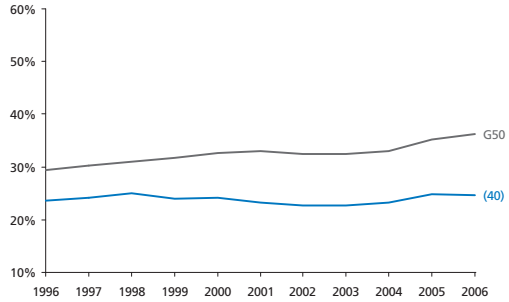

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

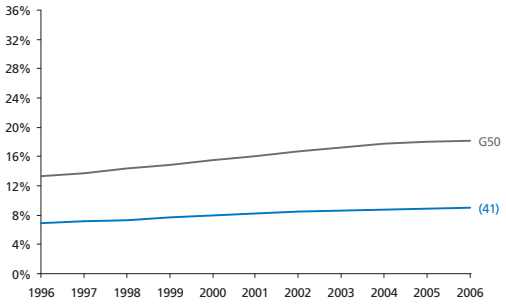

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

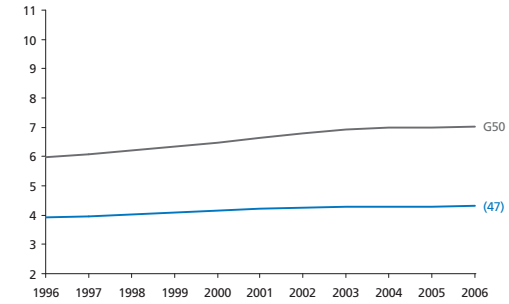

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

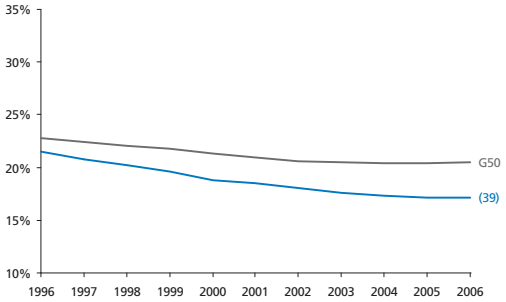

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

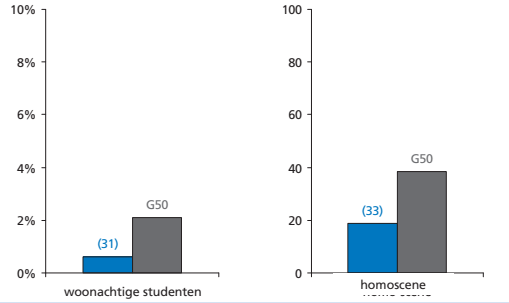

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

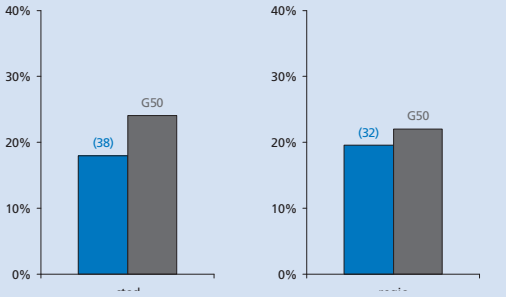

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

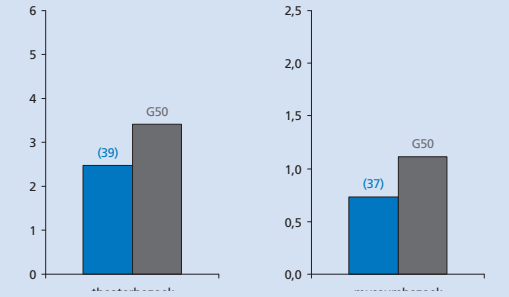

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

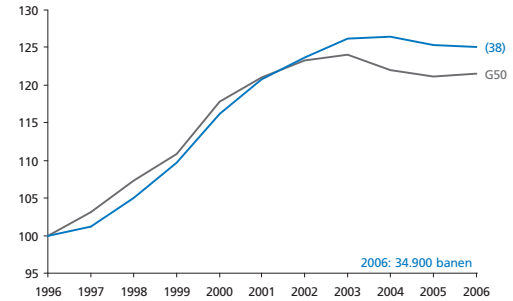

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

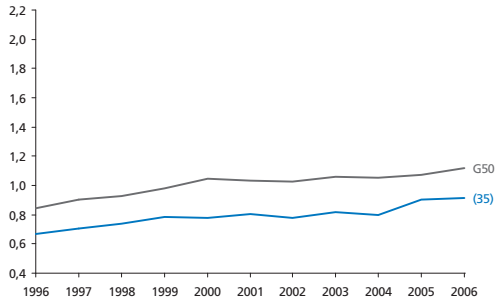

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

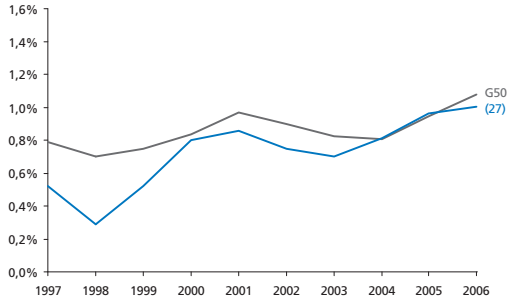

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

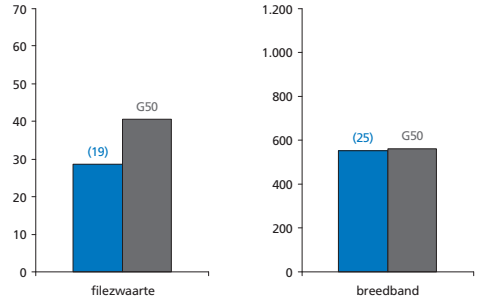

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

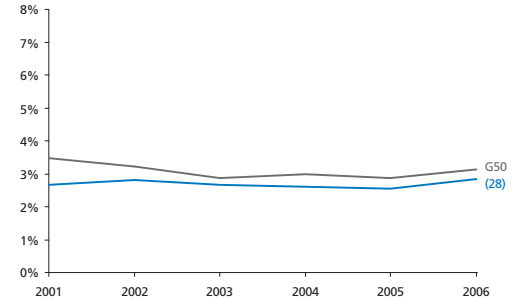

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

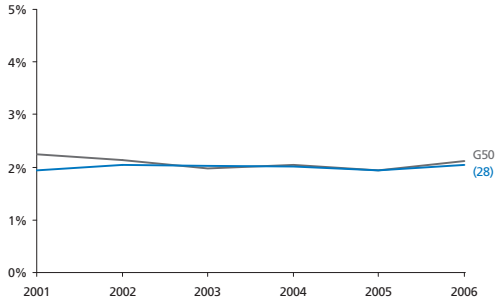

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

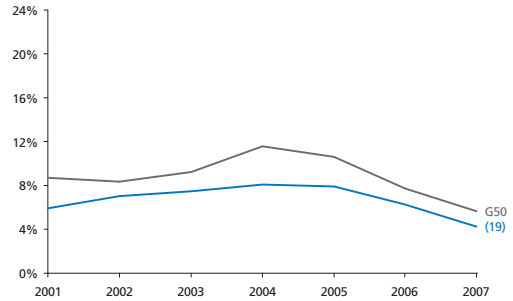

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

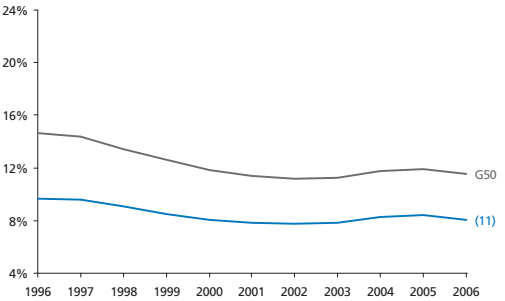

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

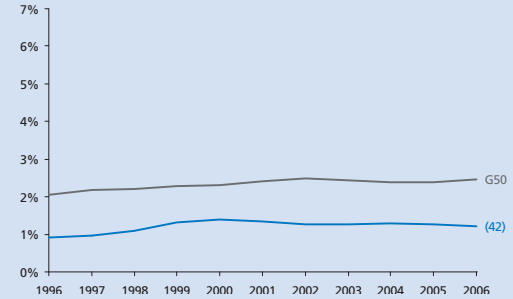

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

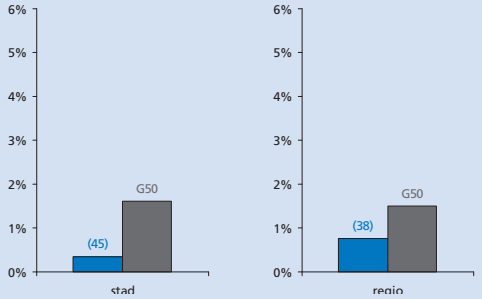

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

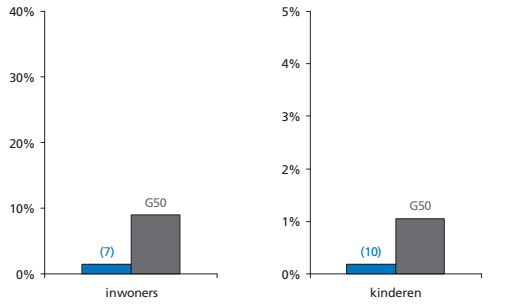

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

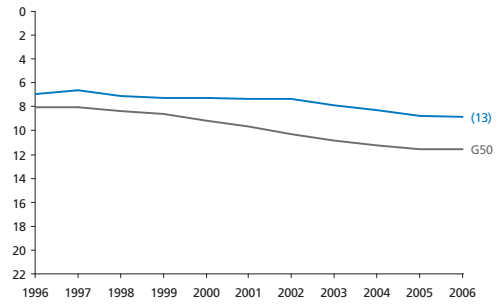

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

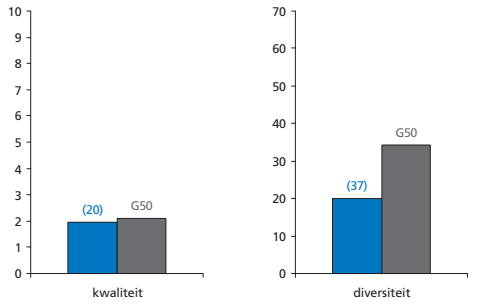

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

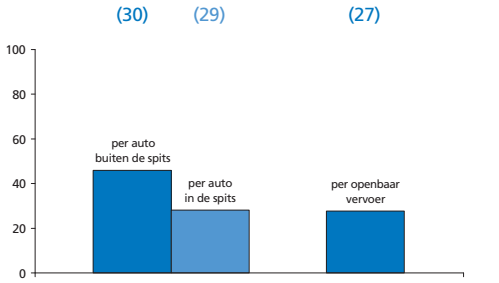

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

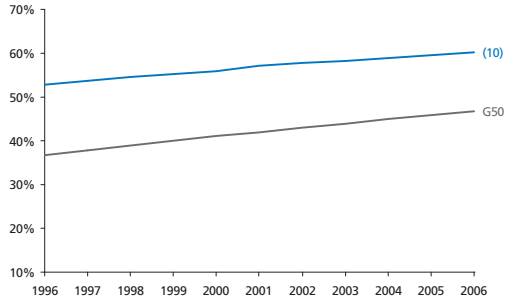

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

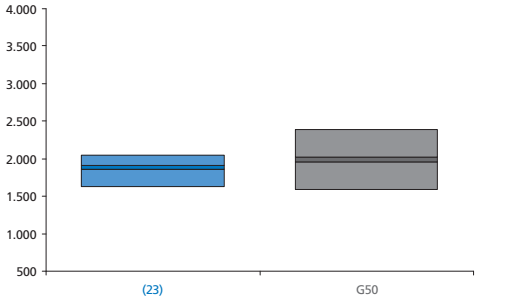

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

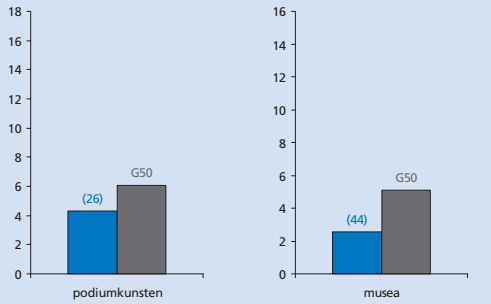

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

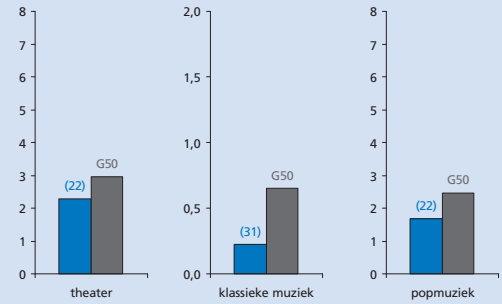

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

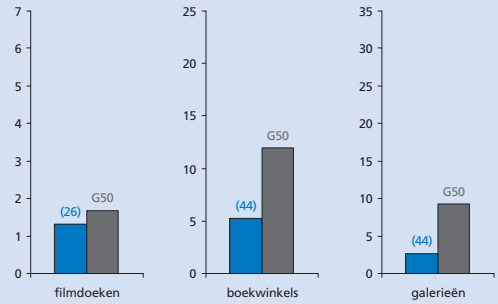

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

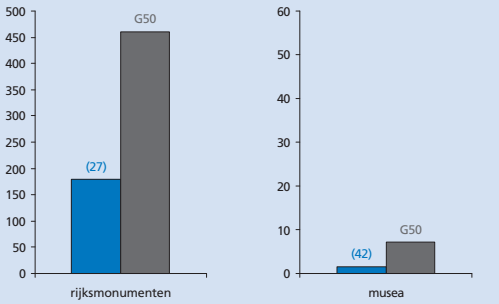

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Purmerend

Met 77.922 inwoners de **37e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Purmerend

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

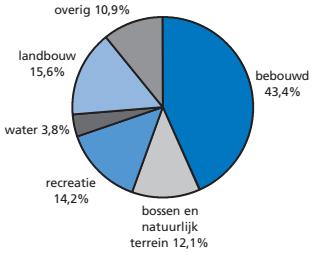

totale oppervlakte 2.456 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(26)
cultureel aanbod	(17)
veiligheid	(20)
percentage koopwoningen	(6)
nabijheid natuurgebieden	(19)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(46)
woonaantrekkelijkheidsindex	(22)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

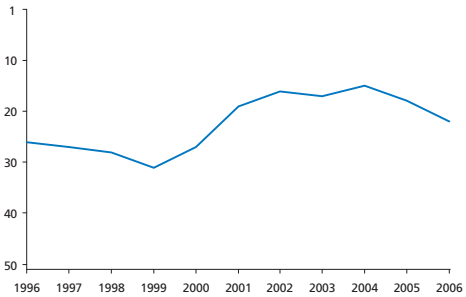

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(9)
werkloosheid	(7)
arbeidsongeschiktheid	(40)
armoede	(12)
percentage laagopgeleiden	(32)
participatie vrouwen	(3)
banen	(49)
percentage groeisectoren	(48)
sociaal-economische index	(24)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

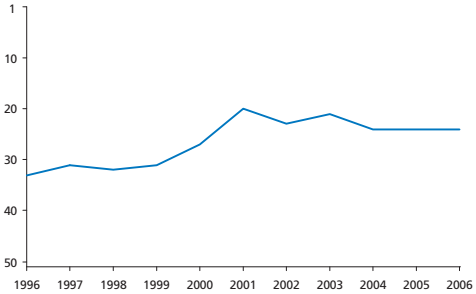

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

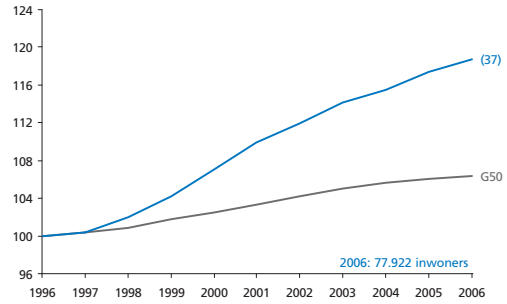

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

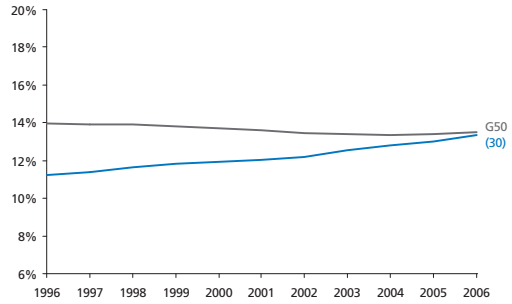

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

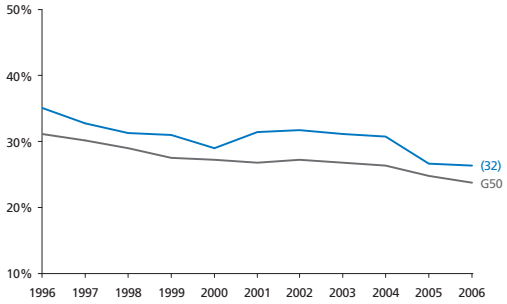

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

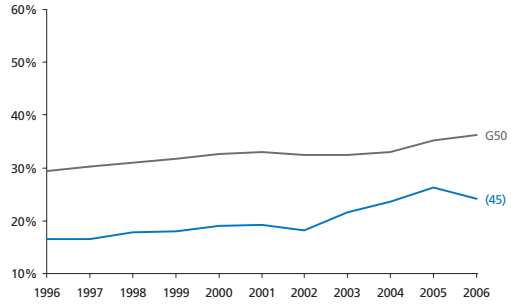

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

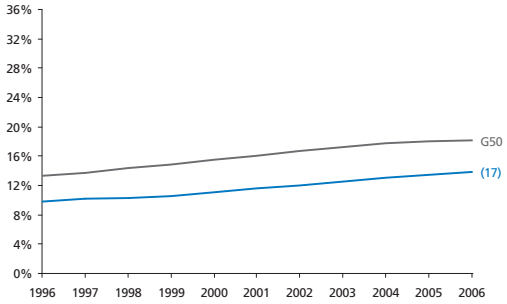

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

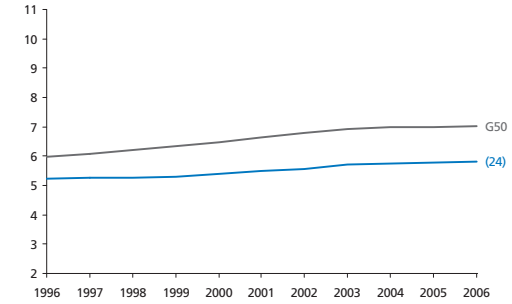

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

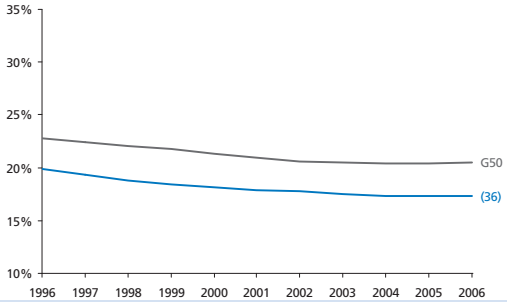

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

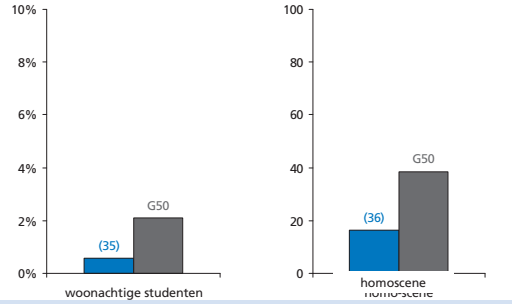

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

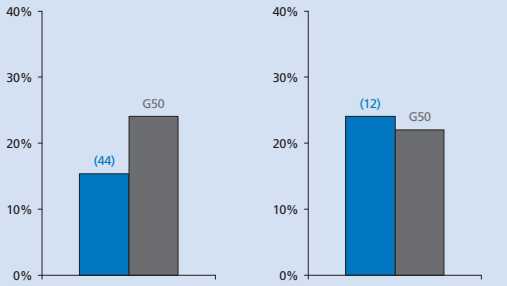

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

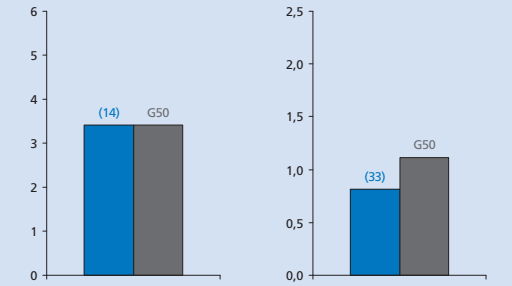

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

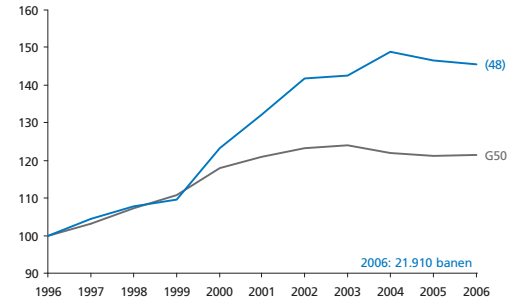

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

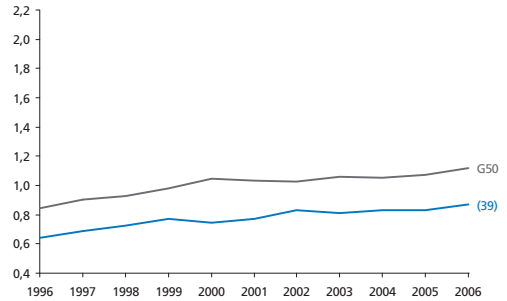

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

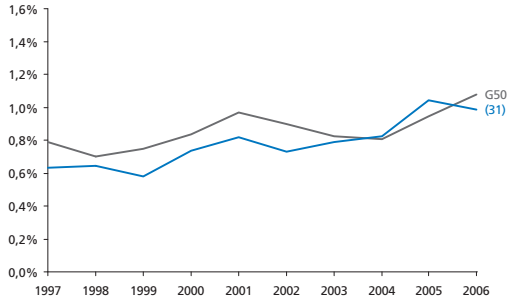

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

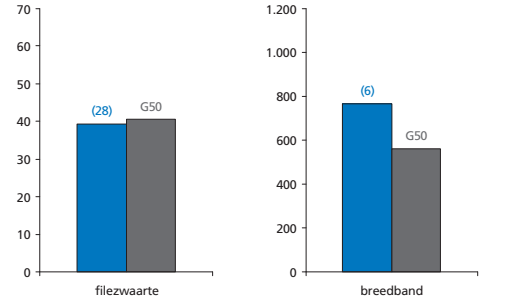

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

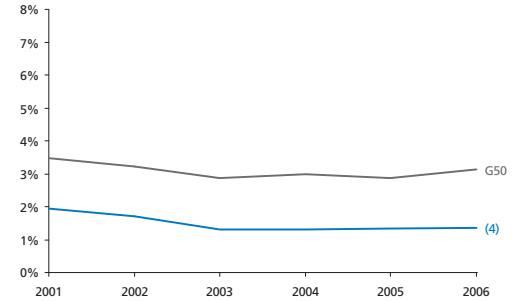

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

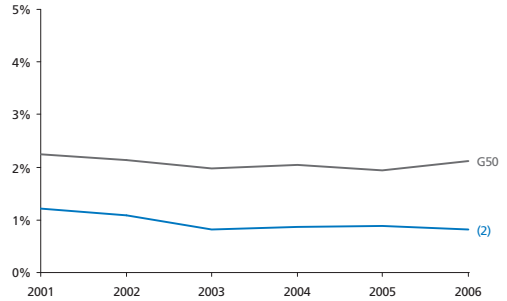

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

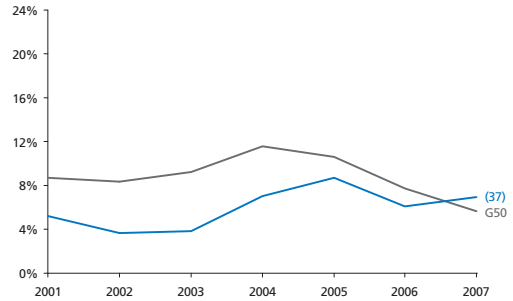

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

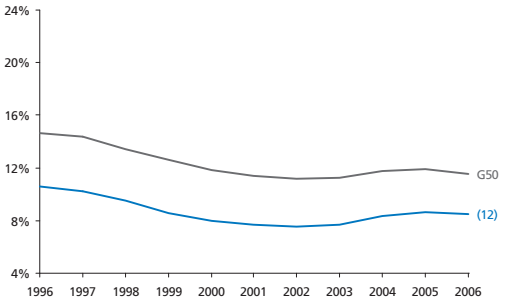

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

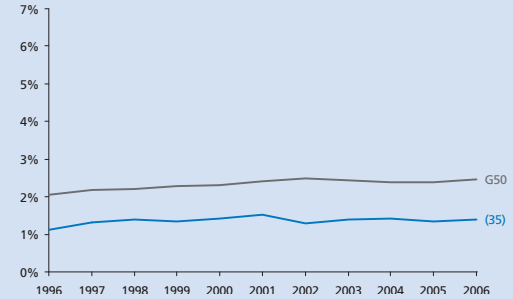

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

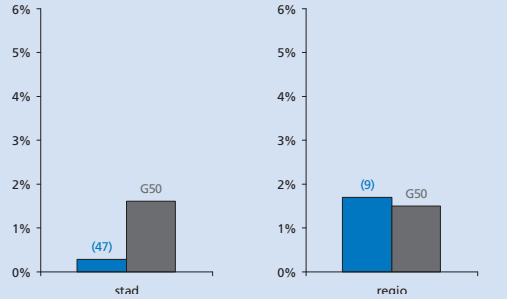

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

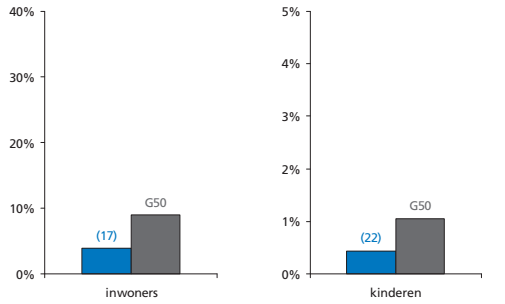

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

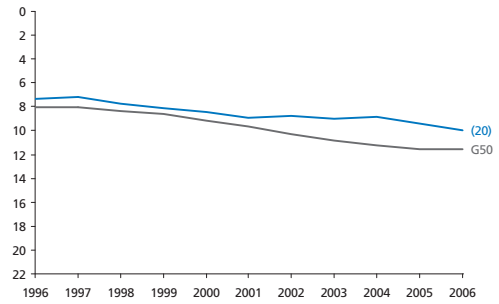

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

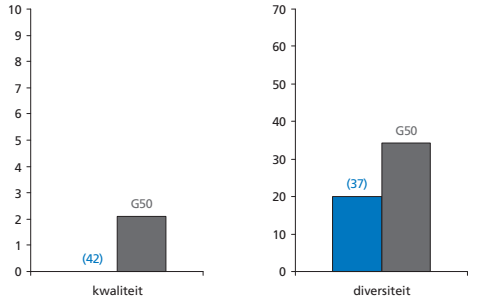

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

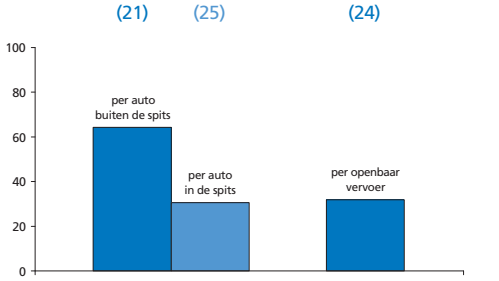

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

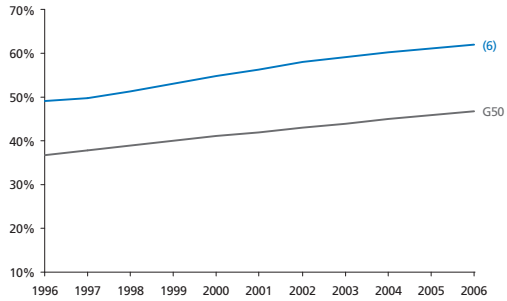

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

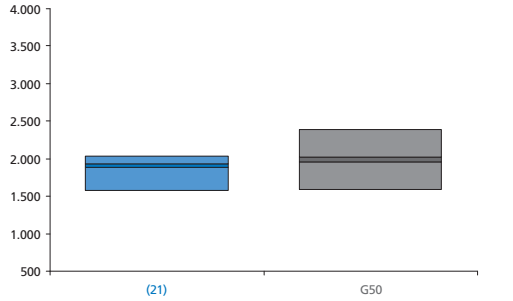

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

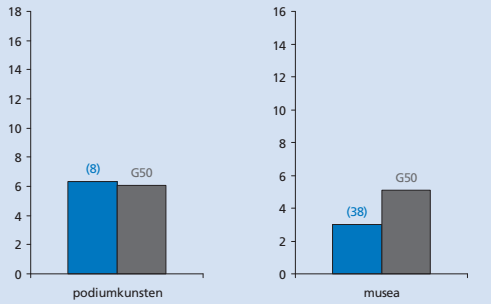

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

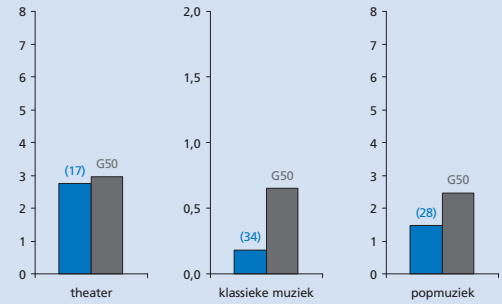

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

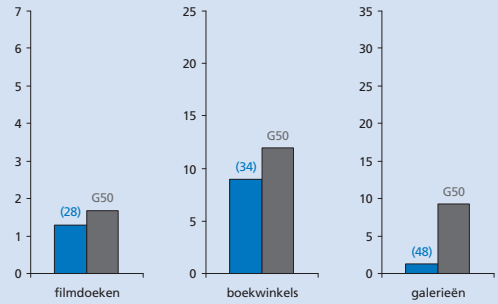

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Roosendaal

Met 77.703 inwoners de **38e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Roosendaal

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

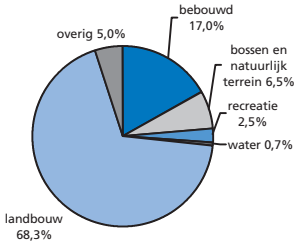

totale oppervlakte 10.721 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(33)
cultureel aanbod	(33)
veiligheid	(11)
percentage koopwoningen	(5)
nabijheid natuurgebieden	(33)
culinair aanbod	(21)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(36)
woonaantrekkelijkheidsindex	(30)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

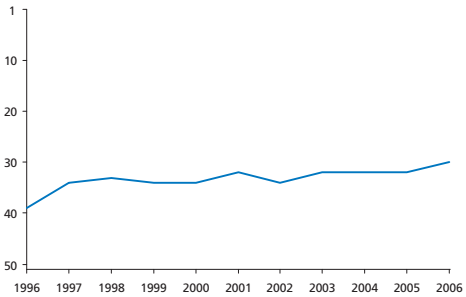

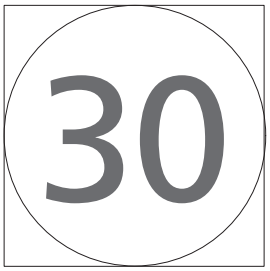

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(10)
werkloosheid	(9)
arbeidsongeschiktheid	(22)
armoede	(17)
percentage laagopgeleiden	(23)
participatie vrouwen	(34)
banen	(23)
percentage groeisectoren	(46)
sociaal-economische index	(18)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

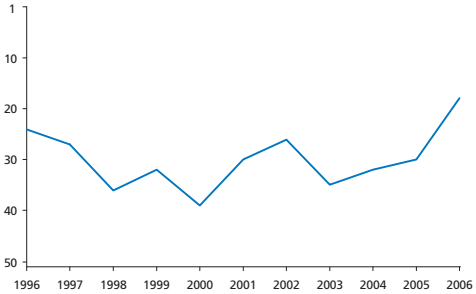

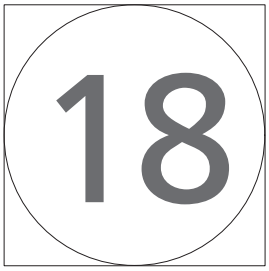

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

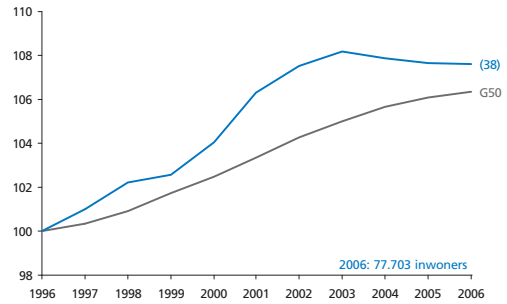

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

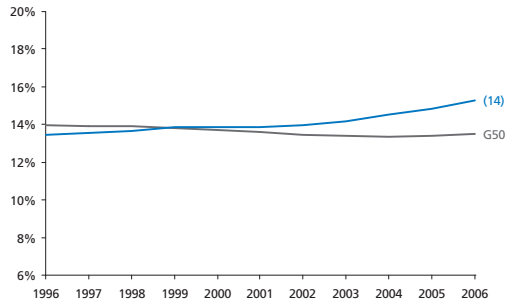

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

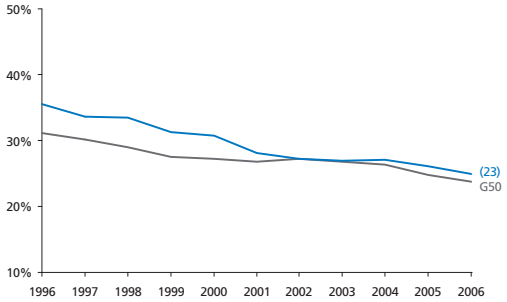

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

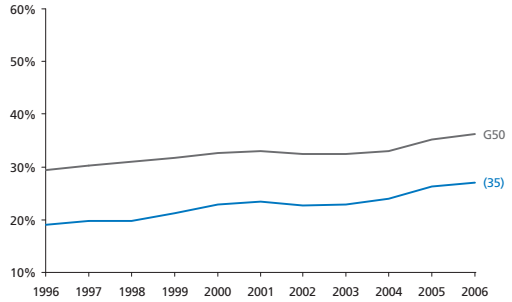

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

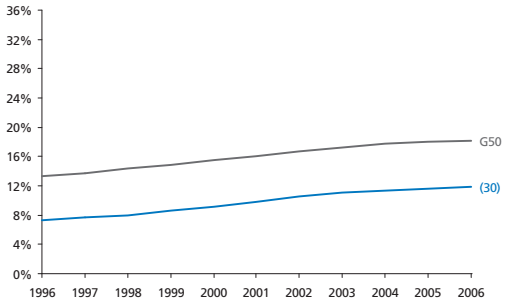

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

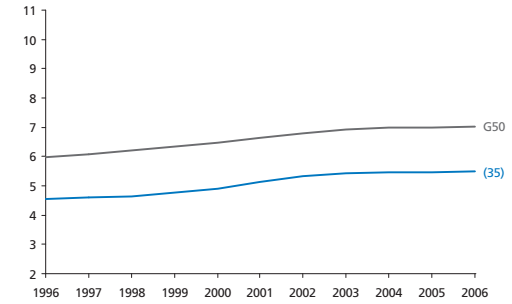

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

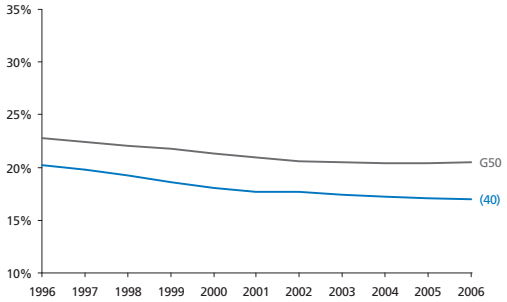

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

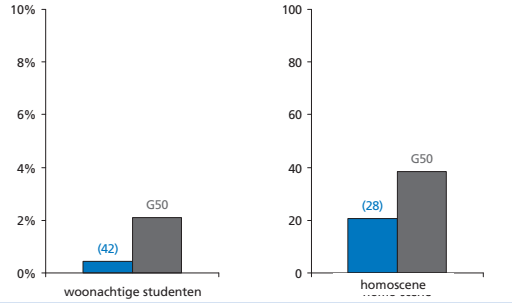

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

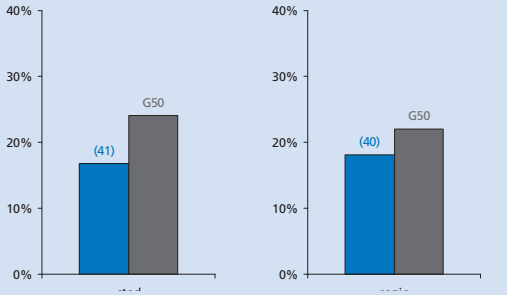

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

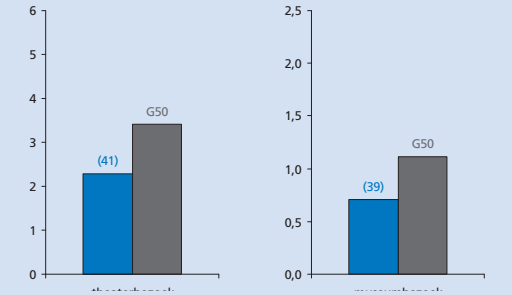

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

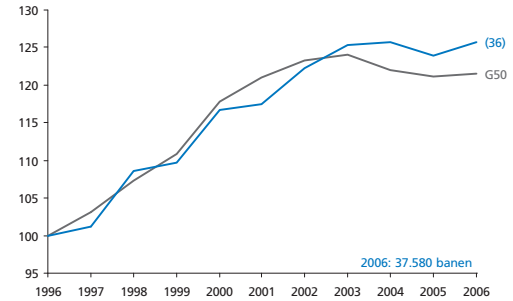

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

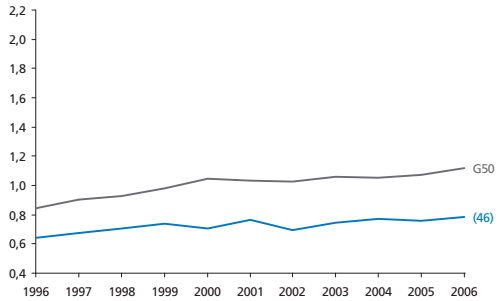

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

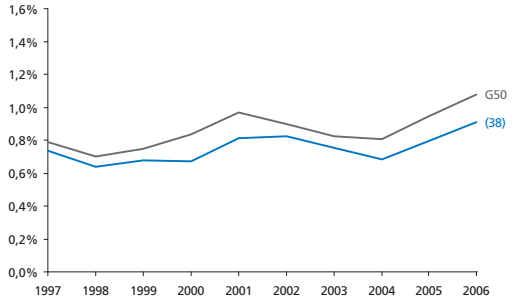

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

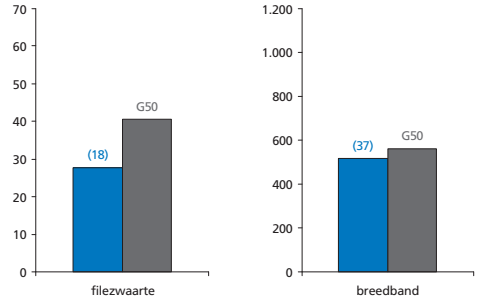

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

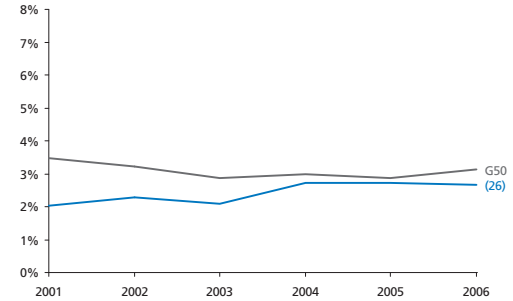

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

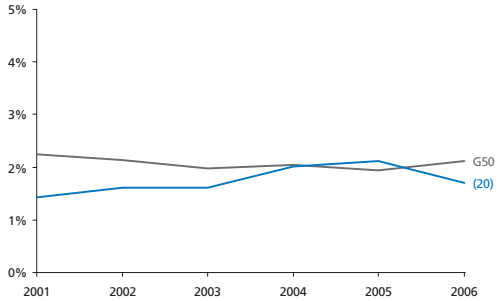

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

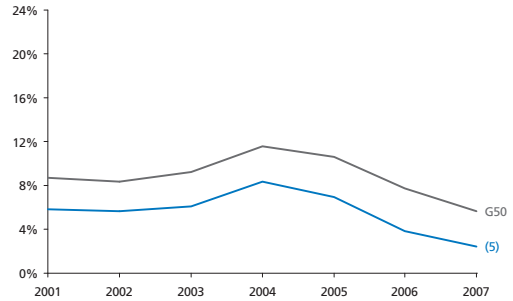

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

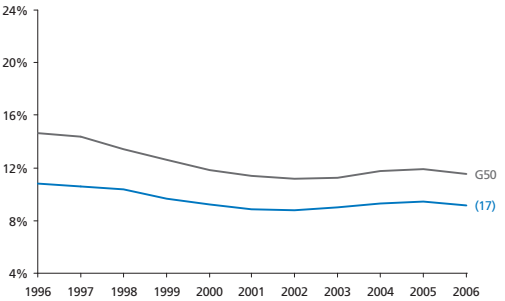

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

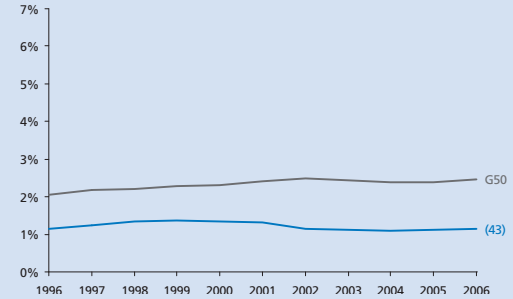

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

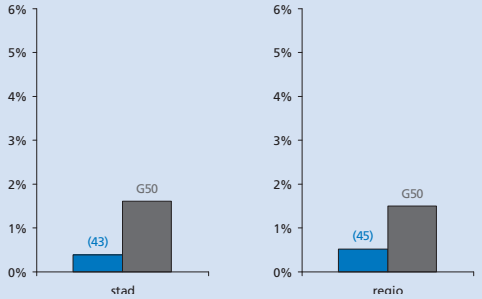

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

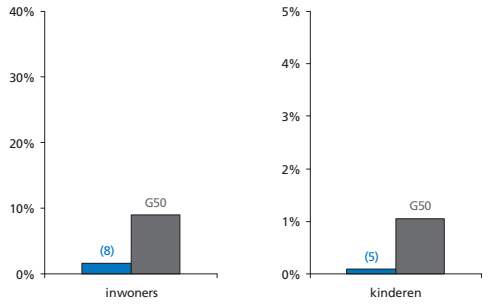

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

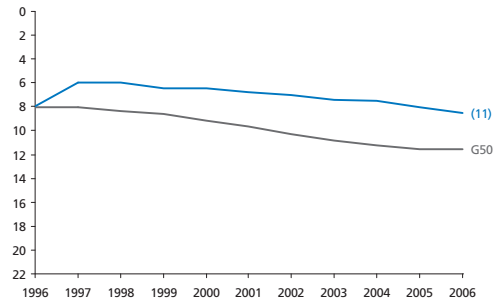

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

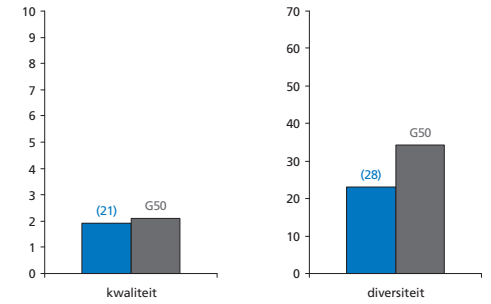

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

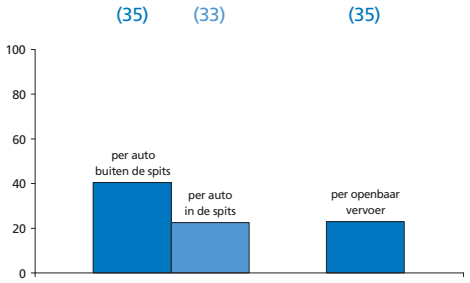

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

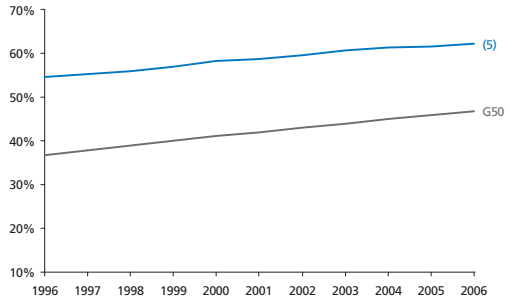

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

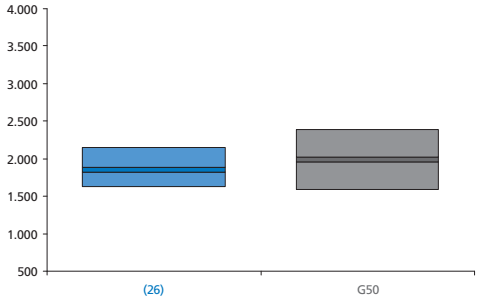

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

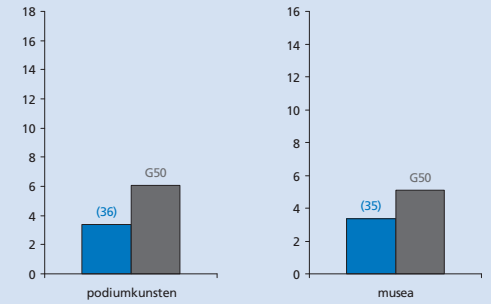

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

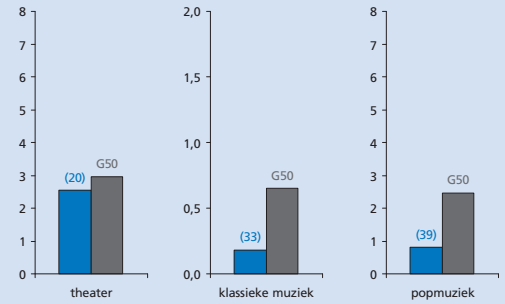

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

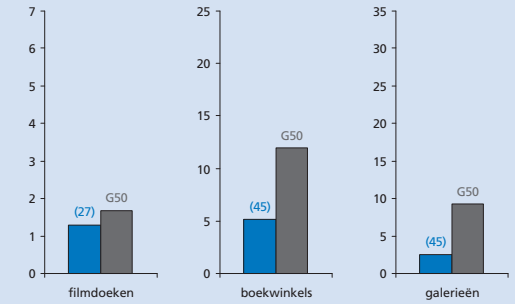

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

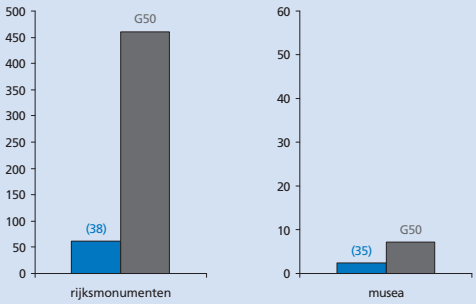

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Rotterdam

Met 588.697 inwoners de

2e gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Rotterdam

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

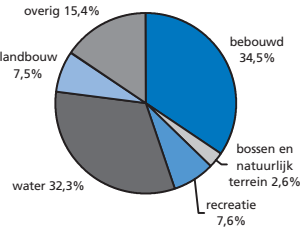

totale oppervlakte 31.935 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(1)
cultureel aanbod	(8)
veiligheid	(50)
percentage koopwoningen	(49)
nabijheid natuurgebieden	(23)
culinair aanbod	(19)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(6)
woonaantrekkelijkheidsindex	(19)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

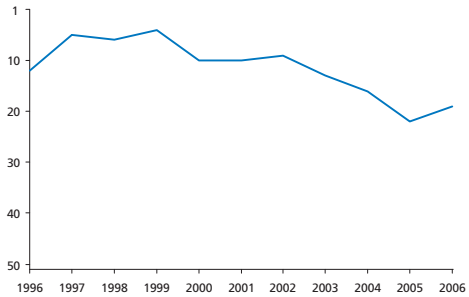

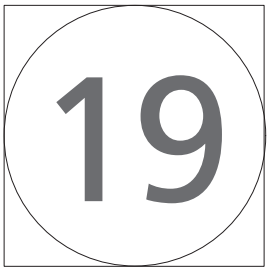

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(50)
werkloosheid	(50)
arbeidsongeschiktheid	(14)
armoede	(50)
percentage laagopgeleiden	(44)
participatie vrouwen	(45)
banen	(10)
percentage groeisectoren	(10)
sociaal-economische index	(41)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

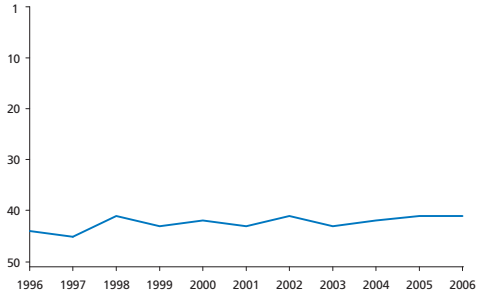

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

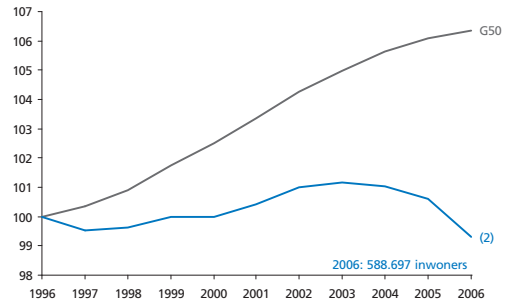

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

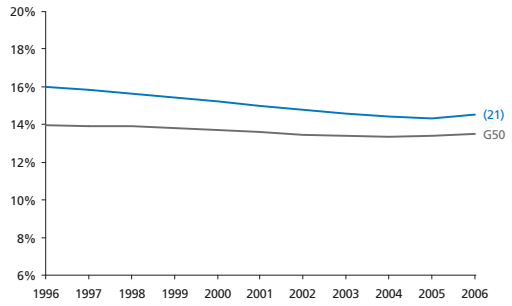

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

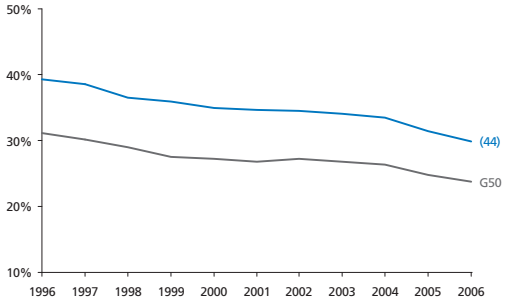

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

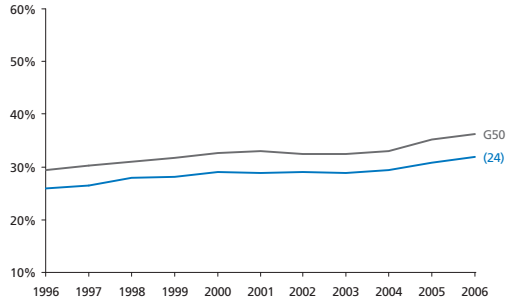

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

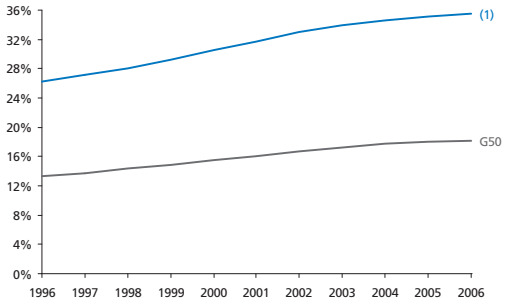

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

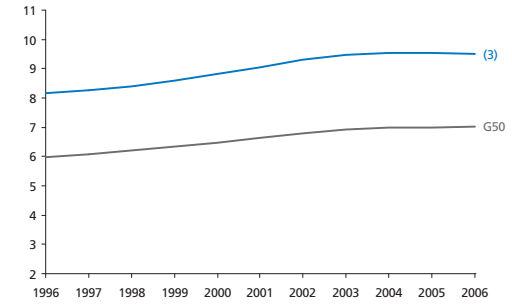

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

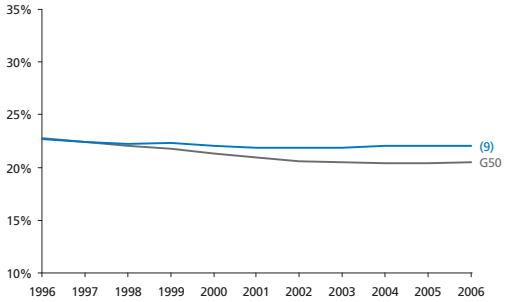

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

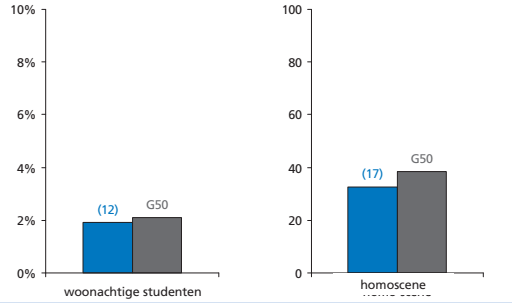

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

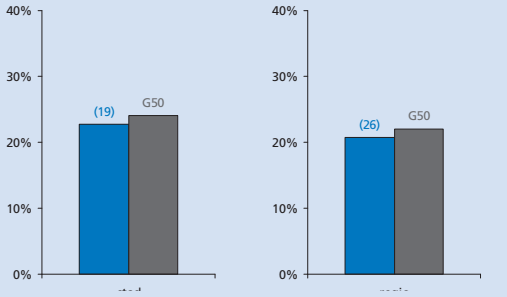

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

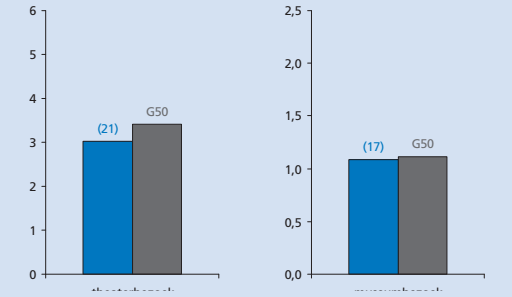

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

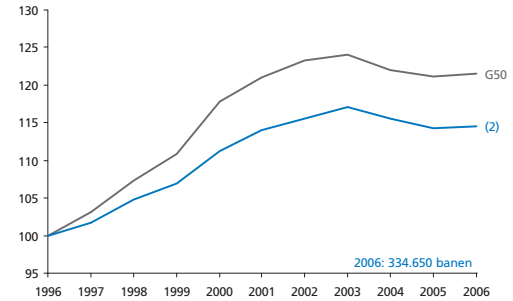

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

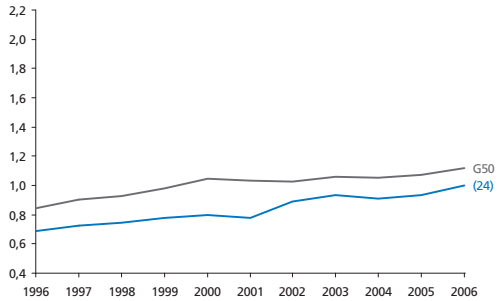

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

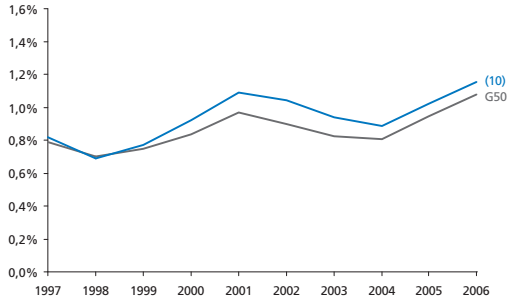

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

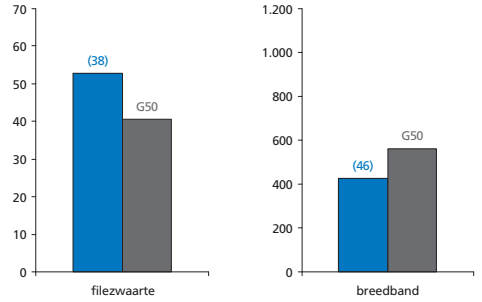

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

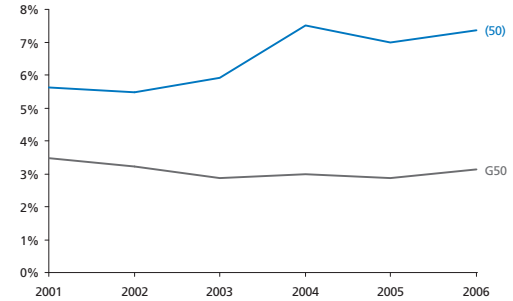

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

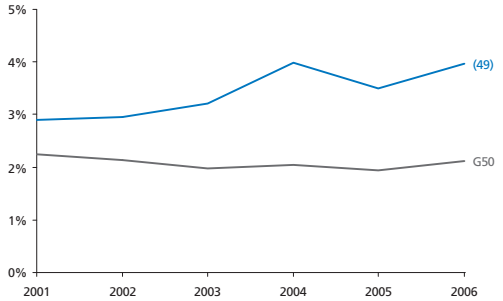

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

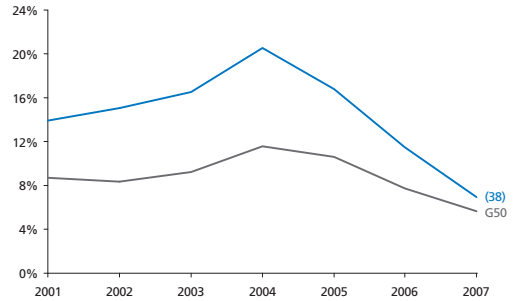

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

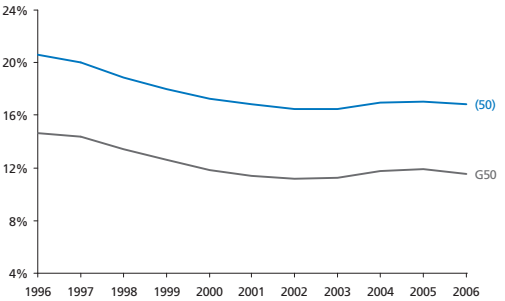

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

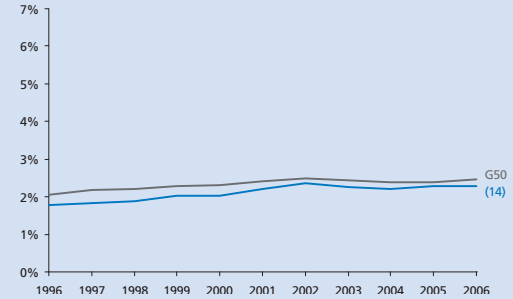

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

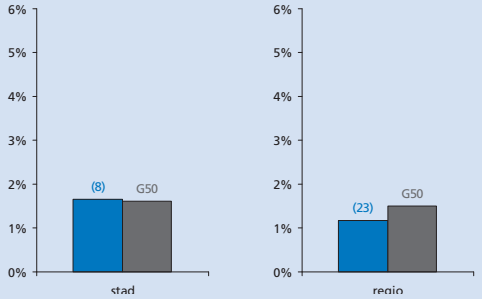

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

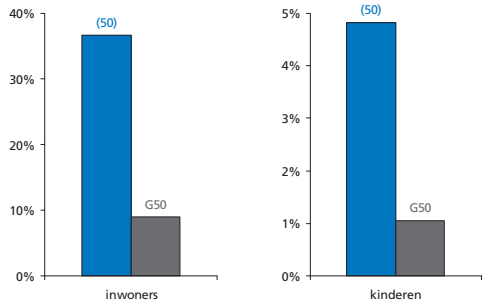

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

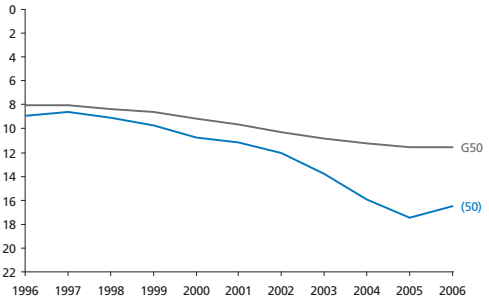

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

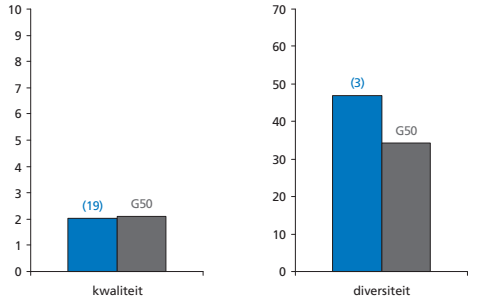

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

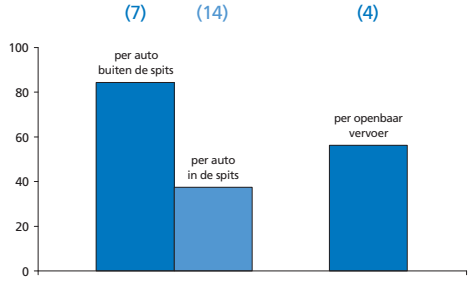

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

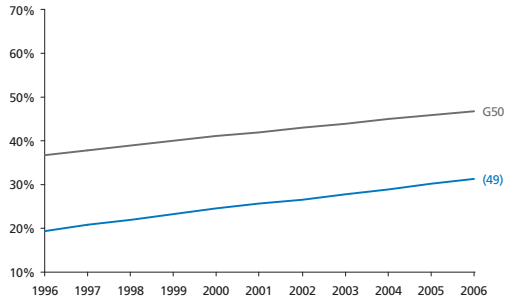

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

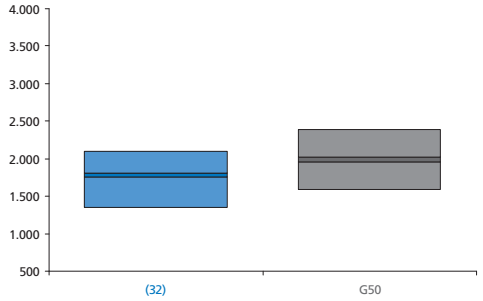

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

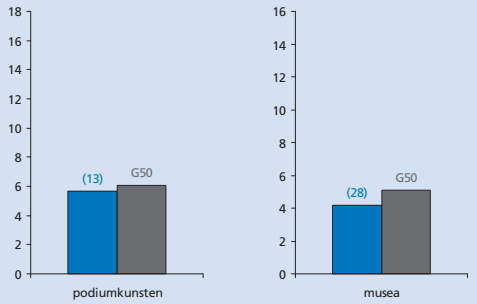

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

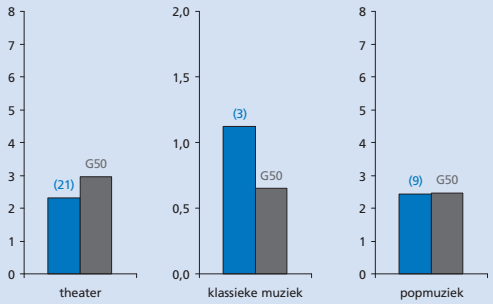

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

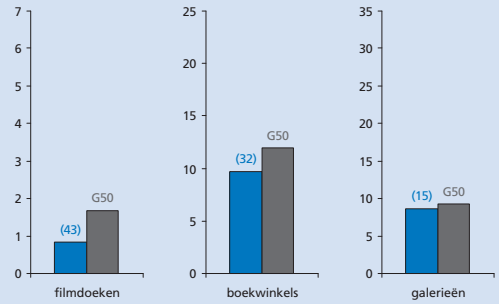

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

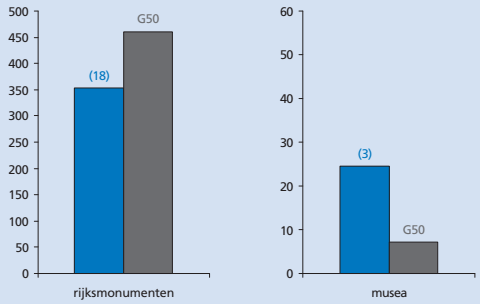

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Schiedam

Met 75.389 inwoners de **40e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Schiedam

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

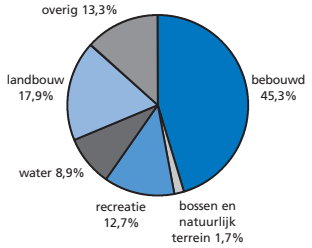

totale oppervlakte 1.989 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(11)
cultureel aanbod	(44)
veiligheid	(34)
percentage koopwoningen	(43)
nabijheid natuurgebieden	(24)
culinair aanbod	(35)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(8)
woonaantrekkelijkheidsindex	(33)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

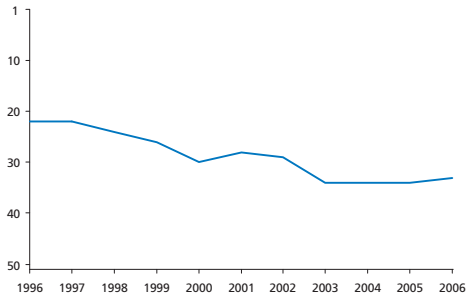

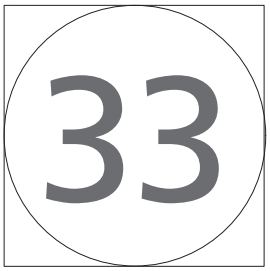

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(41)
werkloosheid	(43)
arbeidsongeschiktheid	(13)
armoede	(36)
percentage laagopgeleiden	(47)
participatie vrouwen	(35)
banen	(39)
percentage groeisectoren	(13)
sociaal-economische index	(40)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

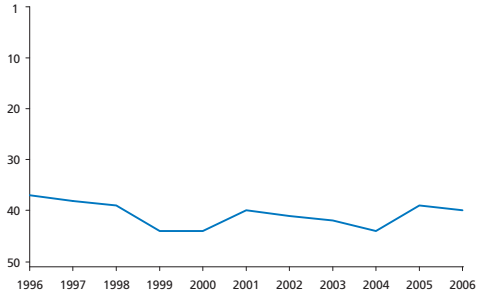

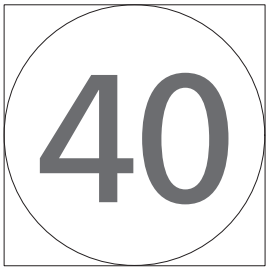

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

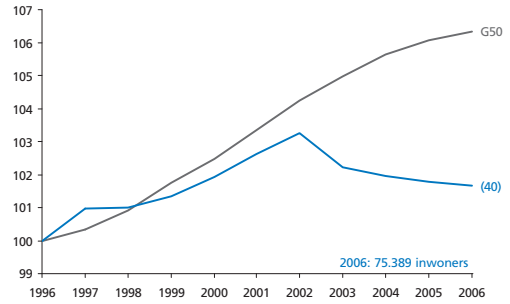

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

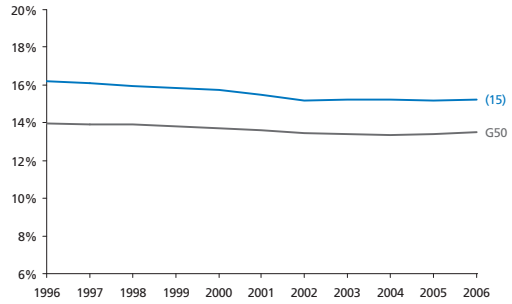

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

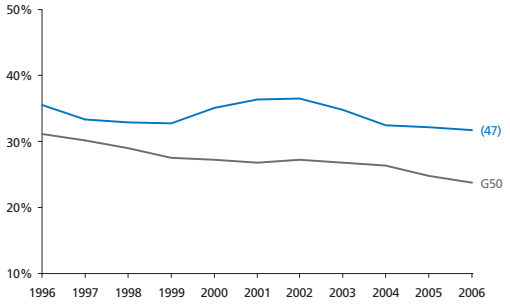

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

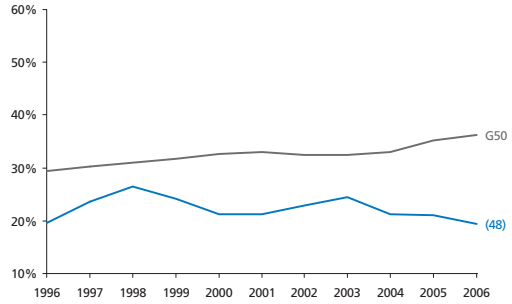

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

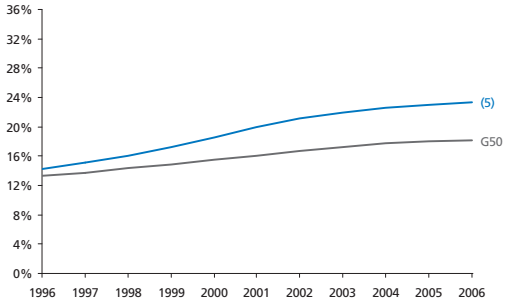

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

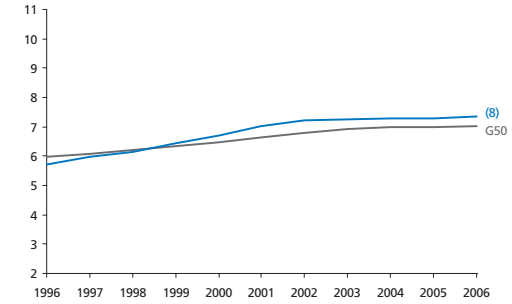

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

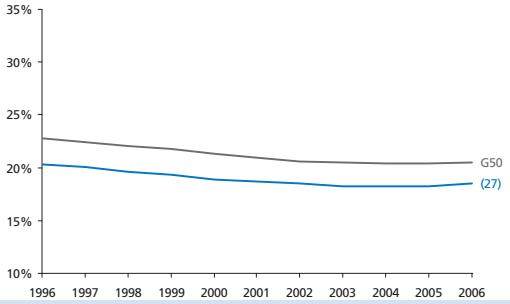

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

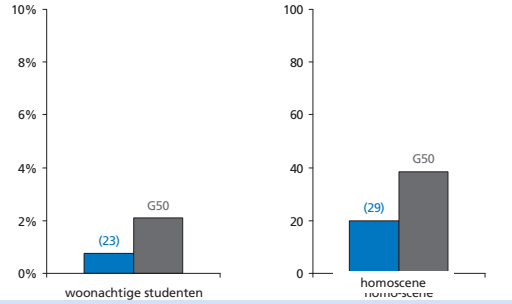

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

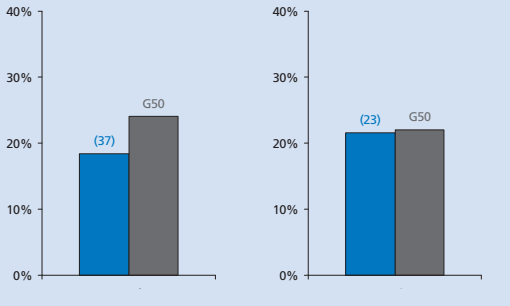

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

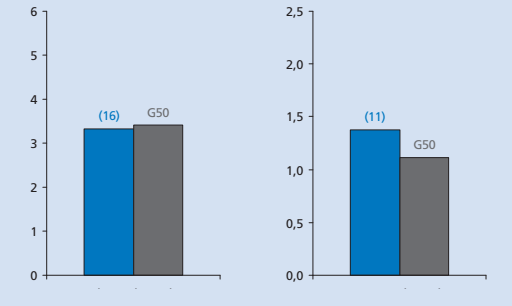

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

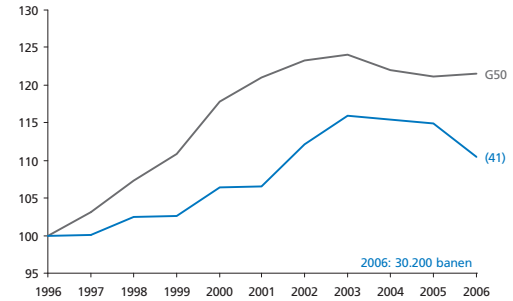

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

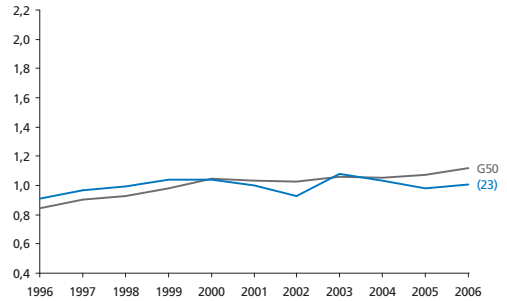

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

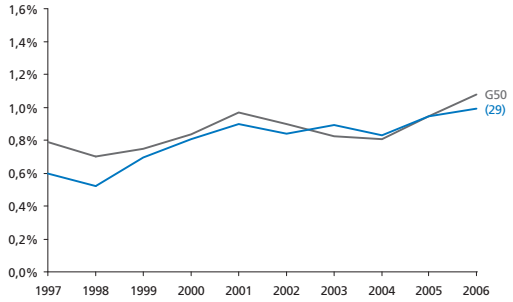

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

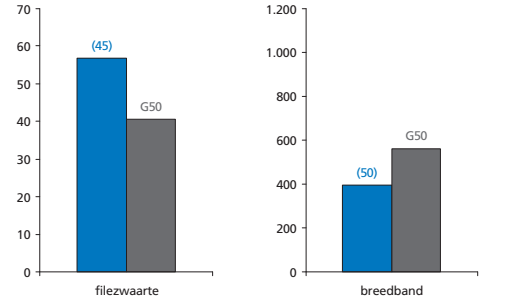

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

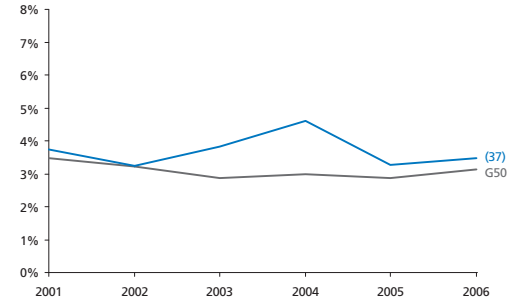

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

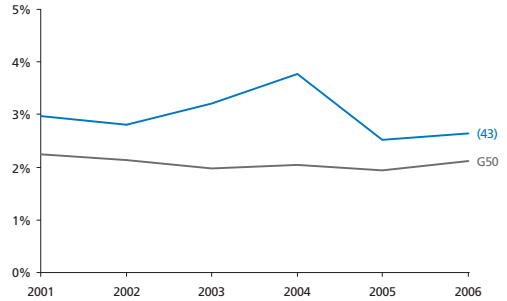

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

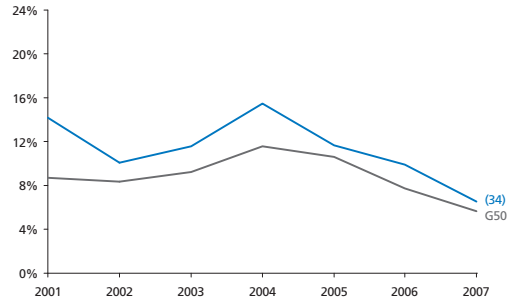

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

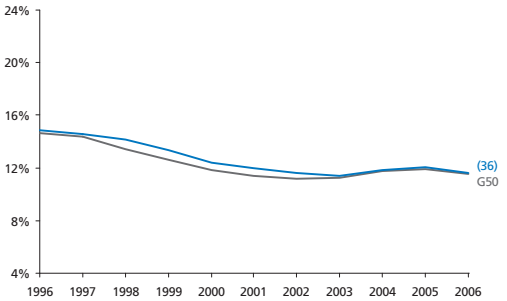

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

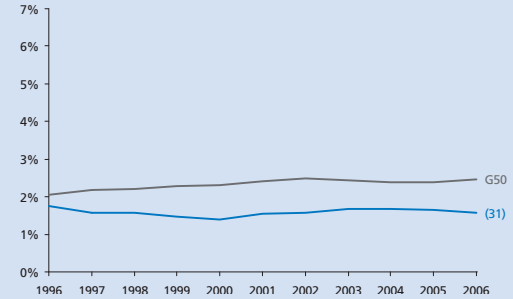

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

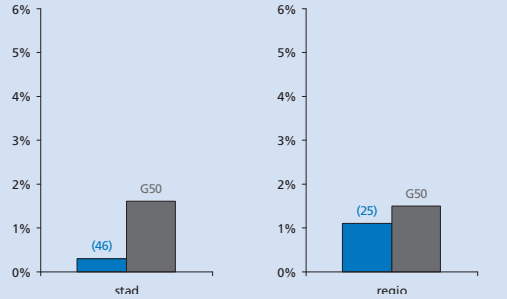

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

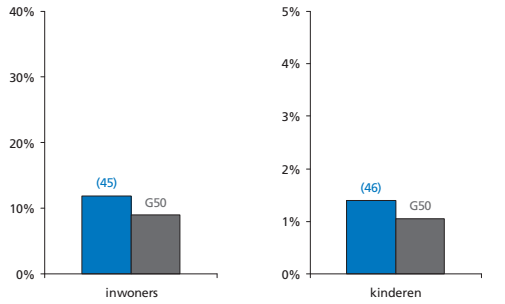

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

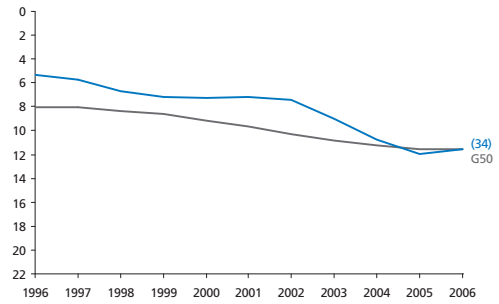

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

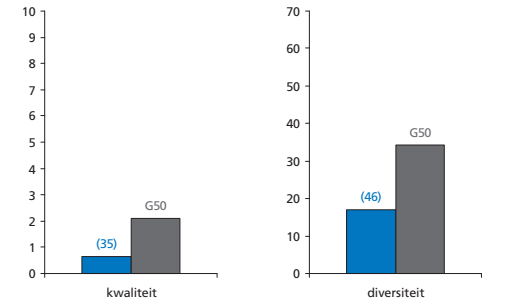

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

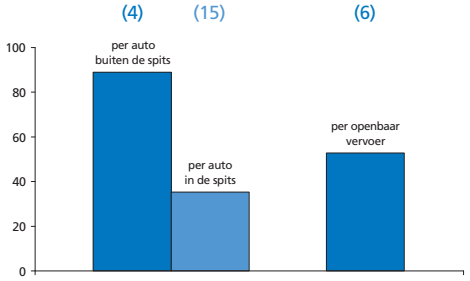

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

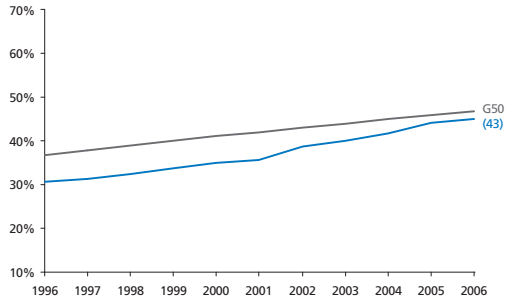

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

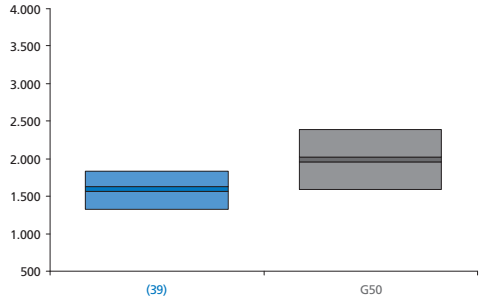

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

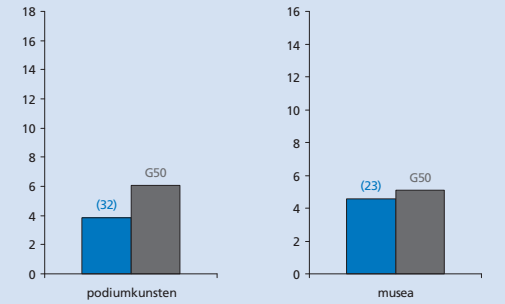

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

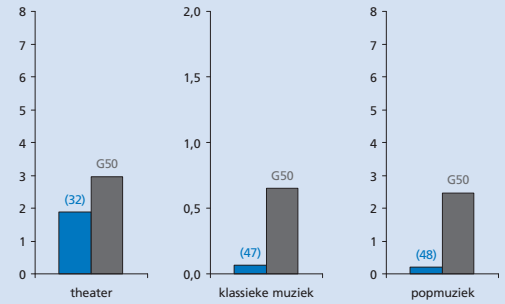

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

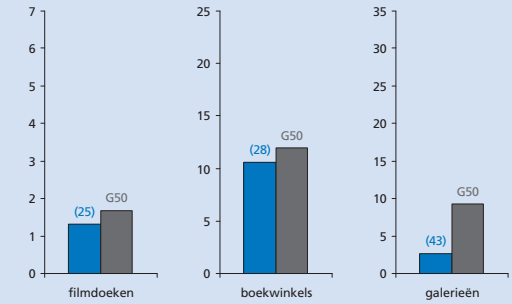

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sittard-Geleen

Met 96.648 inwoners de **26e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Sittard-Geleen

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

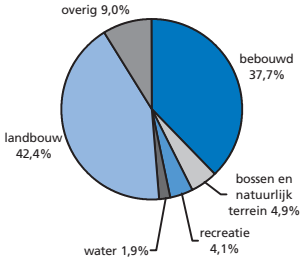

totale oppervlakte 8.062 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(44)
cultureel aanbod	(40)
veiligheid	(21)
percentage koopwoningen	(7)
nabijheid natuurgebieden	(48)
culinair aanbod	(39)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(35)
woonaantrekkelijkheidsindex	(48)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

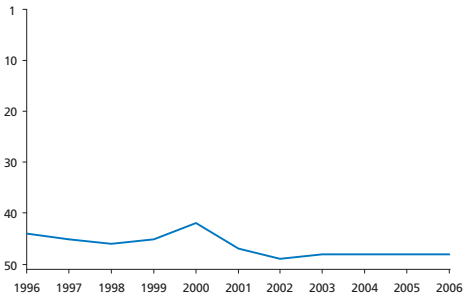

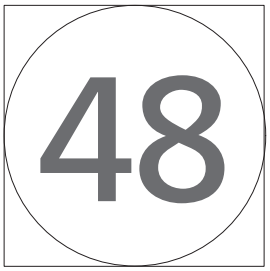

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(36)
werkloosheid	(41)
arbeidsongeschiktheid	(49)
armoede	(31)
percentage laagopgeleiden	(41)
participatie vrouwen	(49)
banen	(13)
percentage groeisectoren	(35)
sociaal-economische index	(46)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

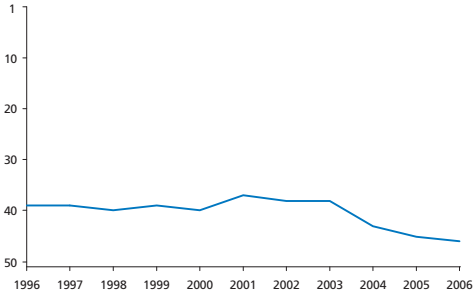

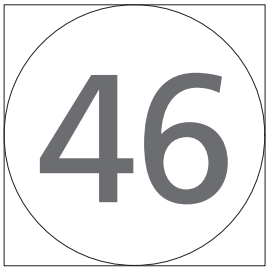

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

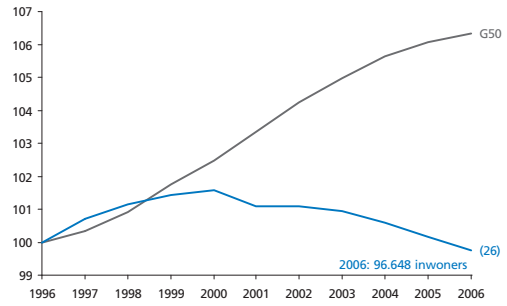

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

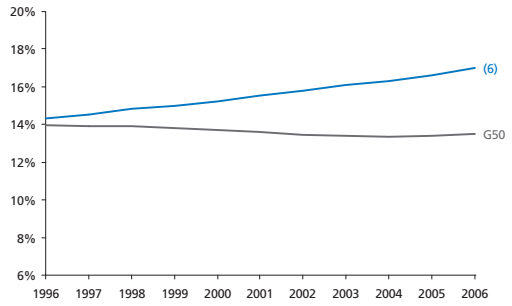

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

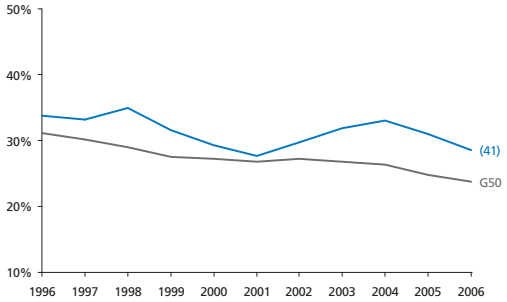

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

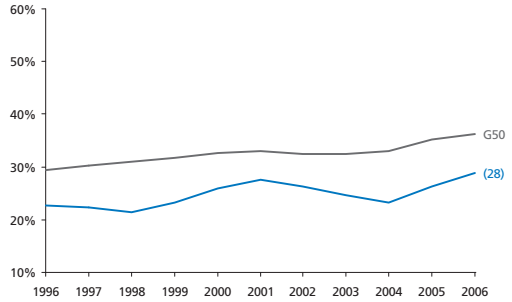

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

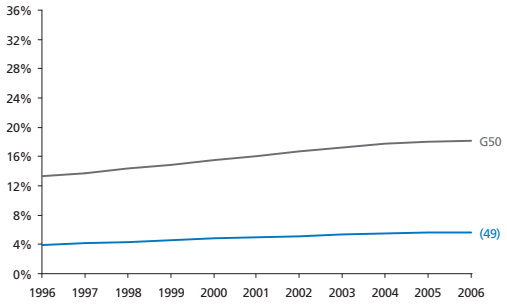

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

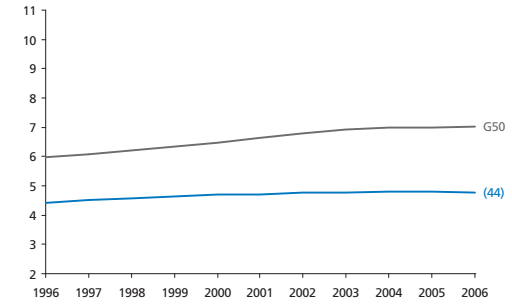

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

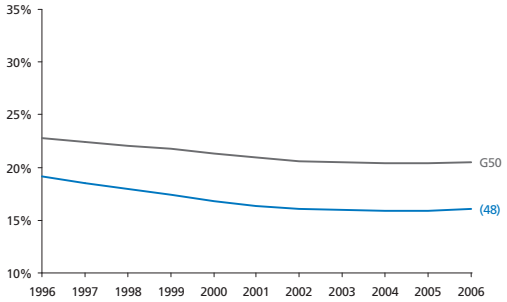

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

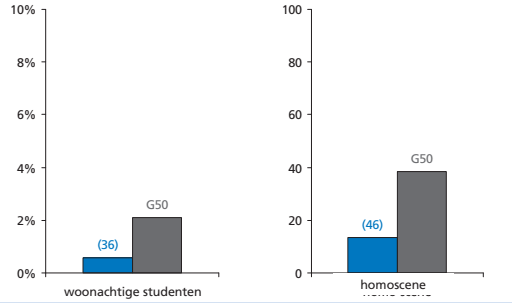

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

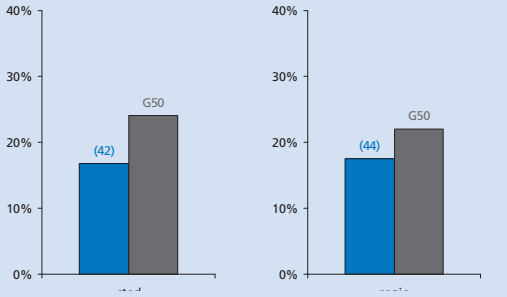

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

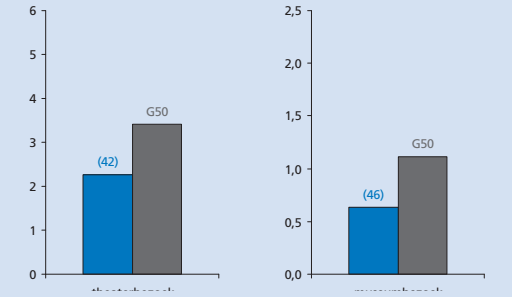

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

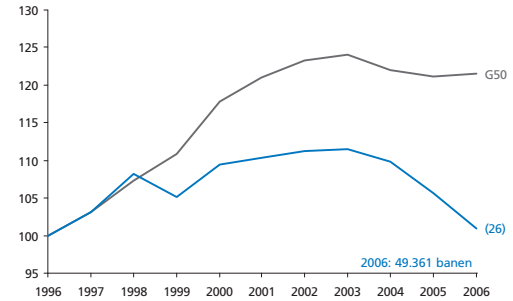

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

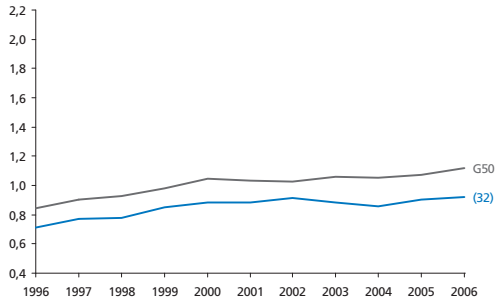

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

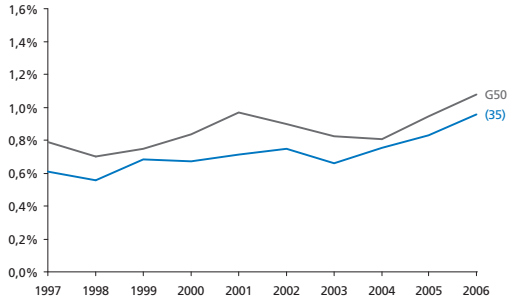

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

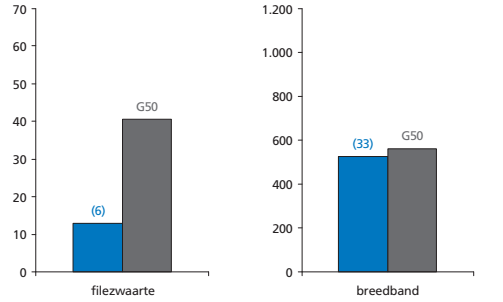

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

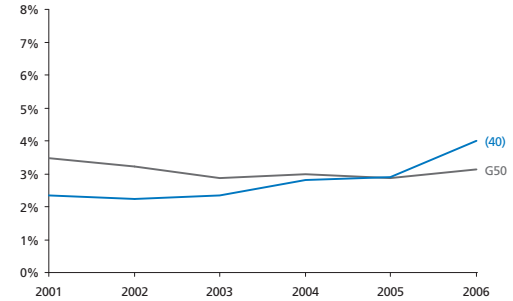

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

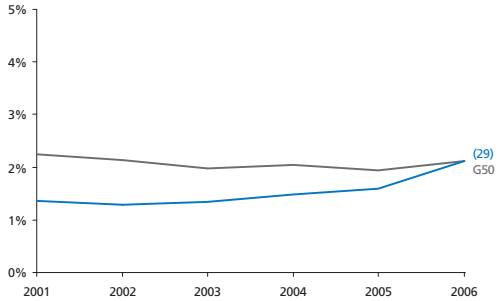

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

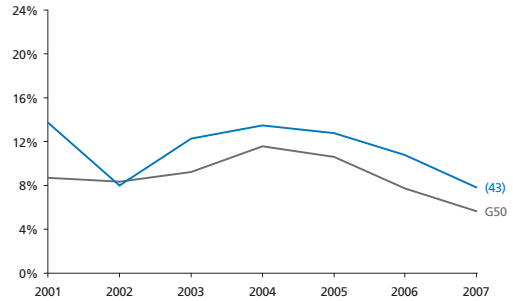

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

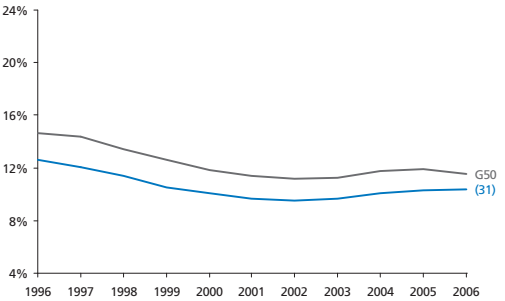

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

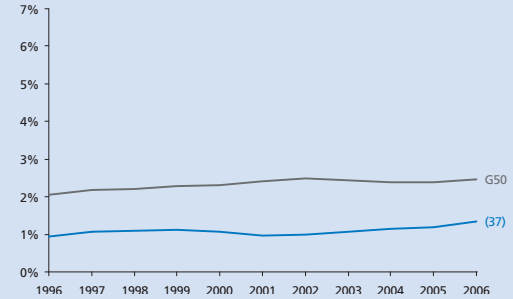

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

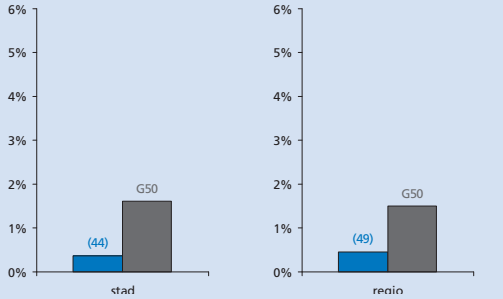

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

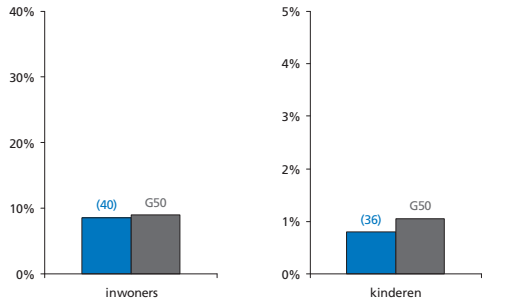

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

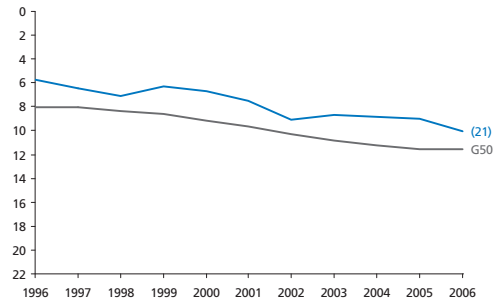

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

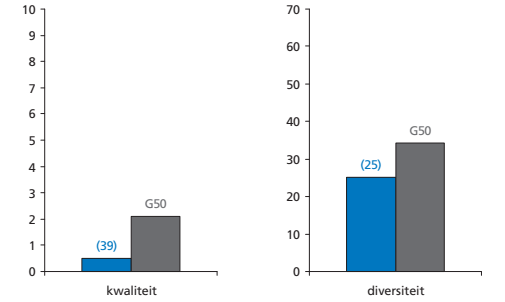

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

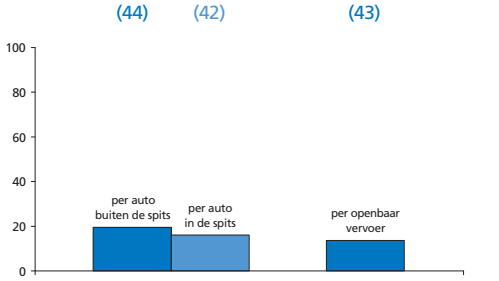

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

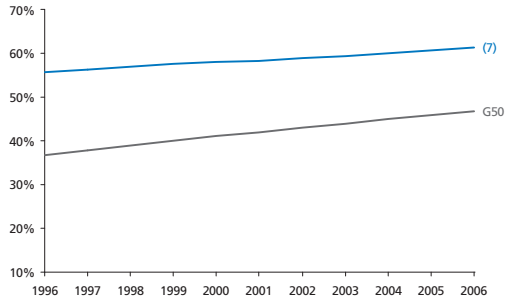

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

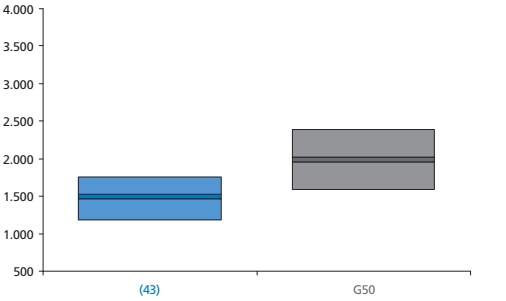

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

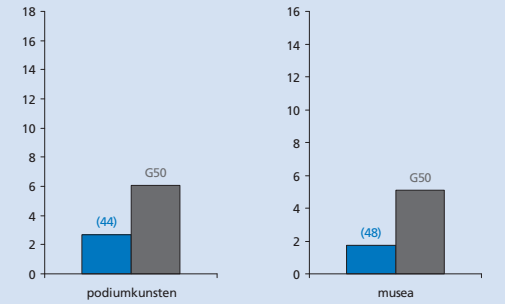

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

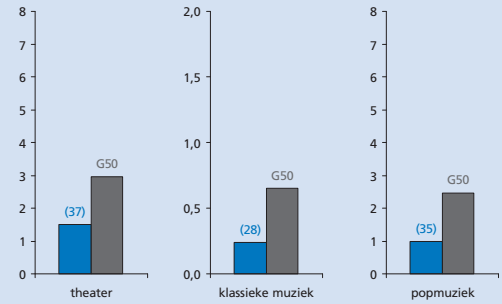

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

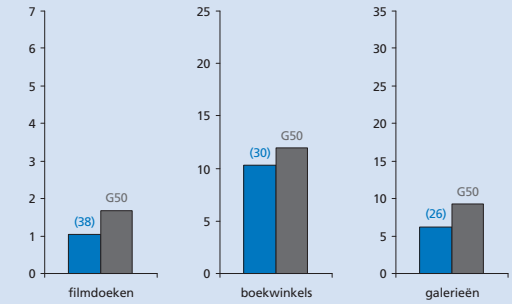

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Spijkenisse

Met 74.506 inwoners de **41e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Spijkenisse

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

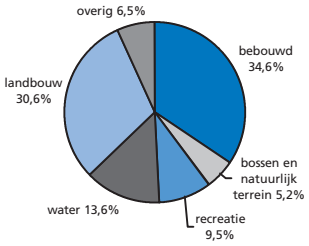

totale oppervlakte 3.023 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(30)
cultureel aanbod	(46)
veiligheid	(37)
percentage koopwoningen	(27)
nabijheid natuurgebieden	(43)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(48)
woonaantrekkelijkheidsindex	(46)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

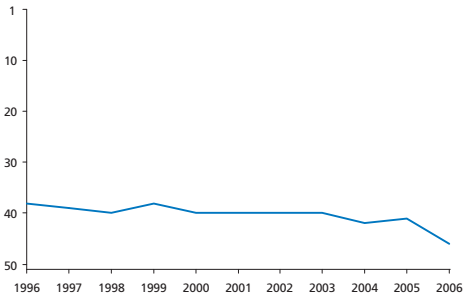

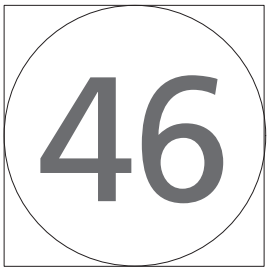

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(30)
werkloosheid	(32)
arbeidsongeschiktheid	(7)
armoede	(15)
percentage laagopgeleiden	(49)
participatie vrouwen	(24)
banen	(50)
percentage groeisectoren	(23)
sociaal-economische index	(33)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

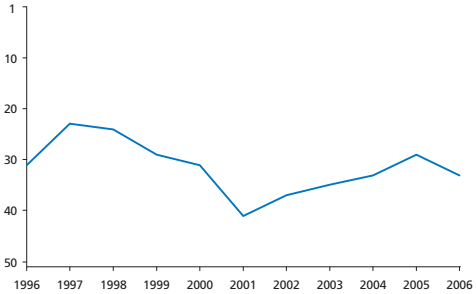

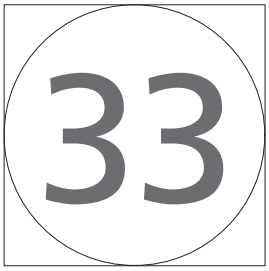

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

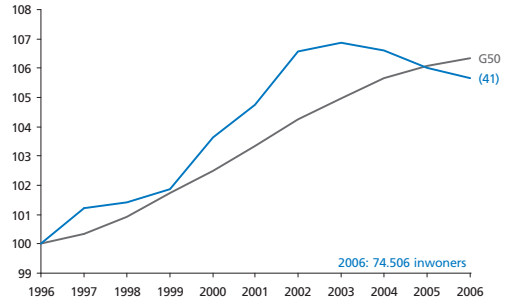

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

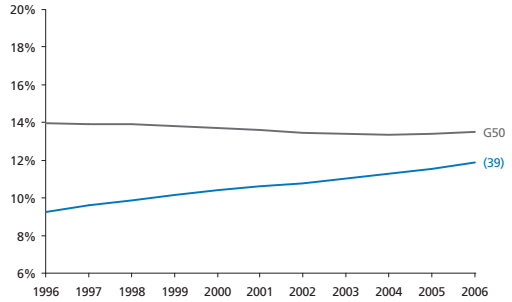

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

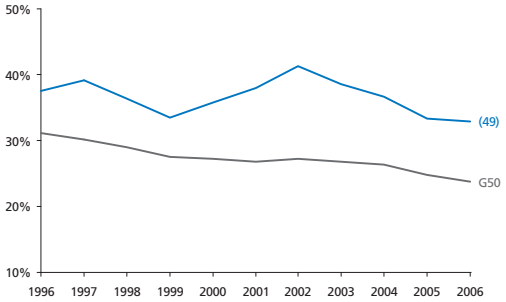

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

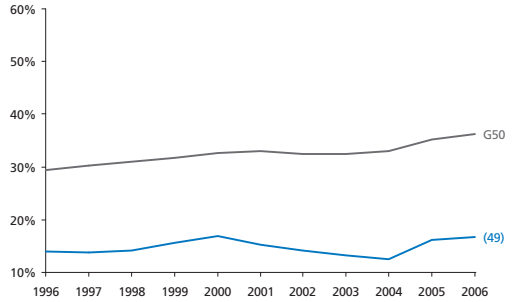

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

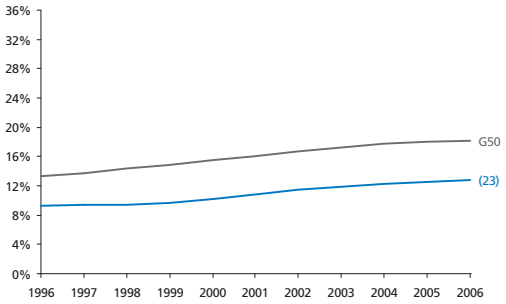

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

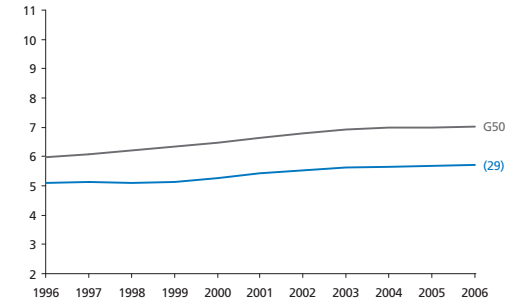

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

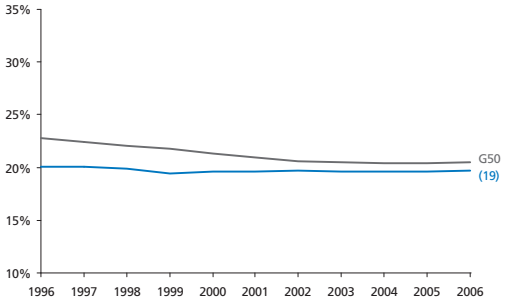

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

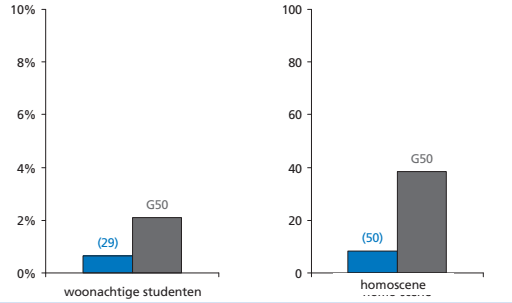

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

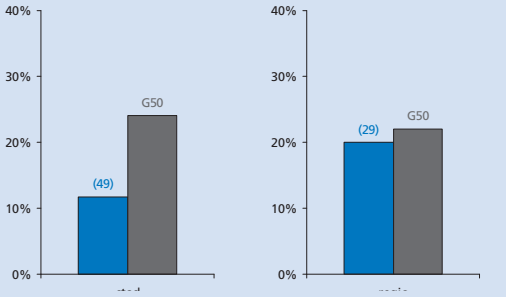

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

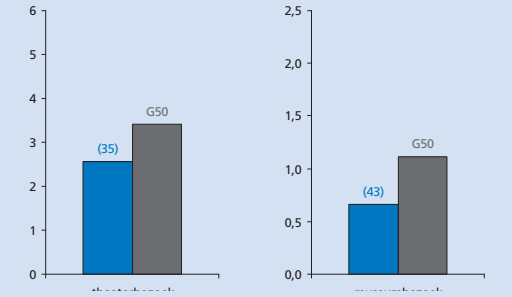

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

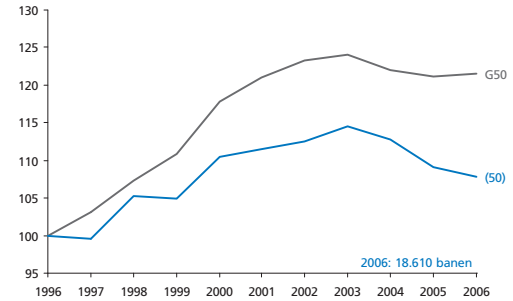

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

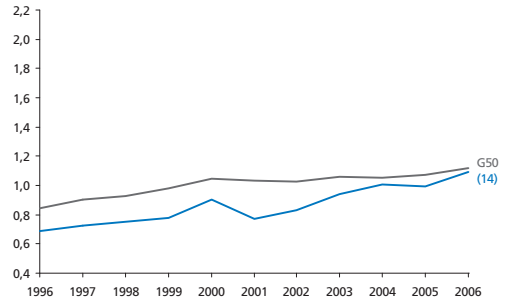

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

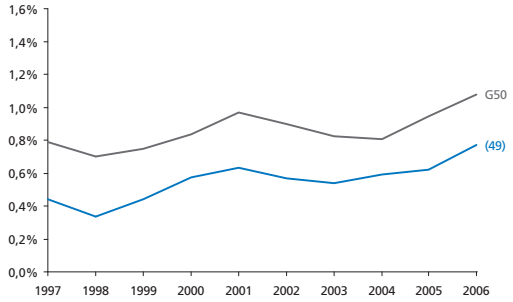

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

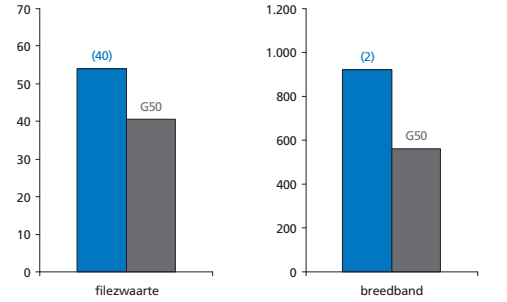

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

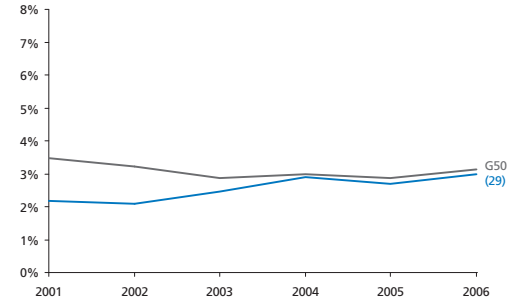

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

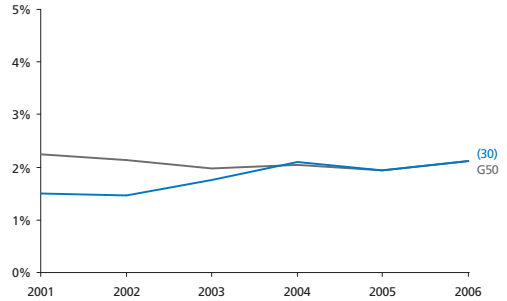

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

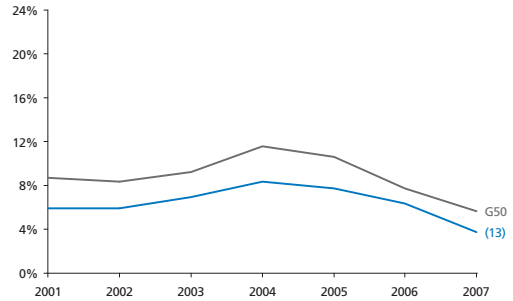

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

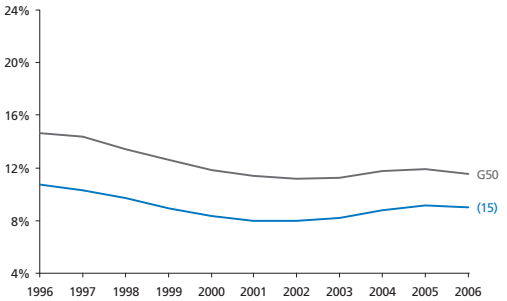

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

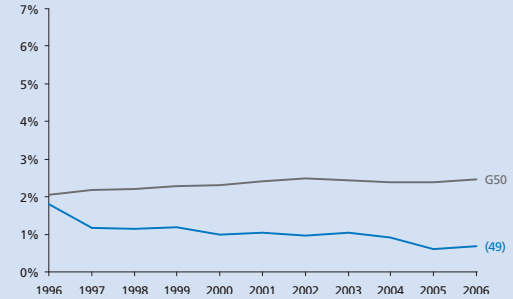

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

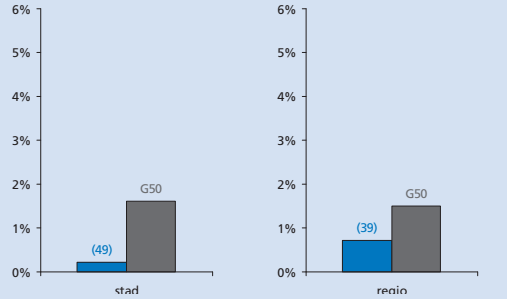

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

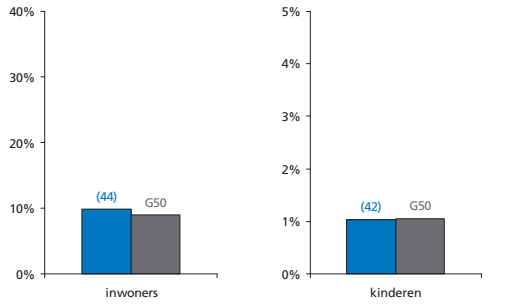

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

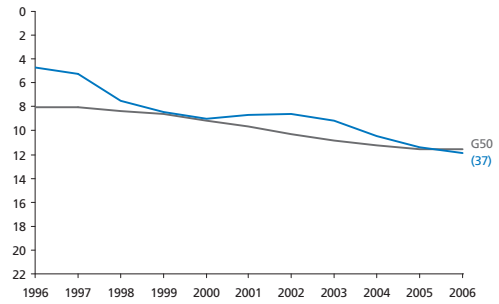

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

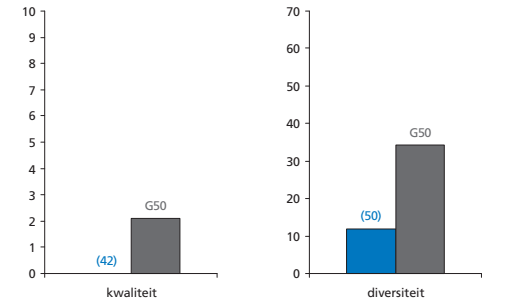

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

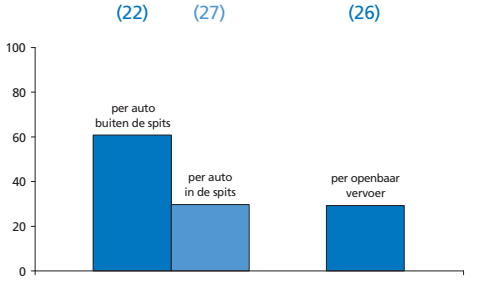

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

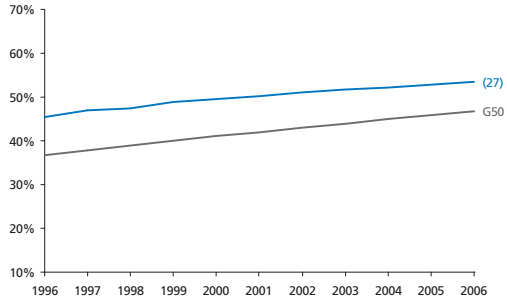

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

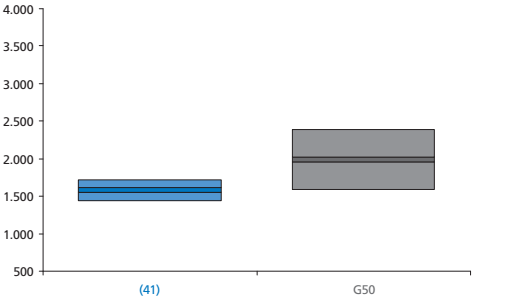

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

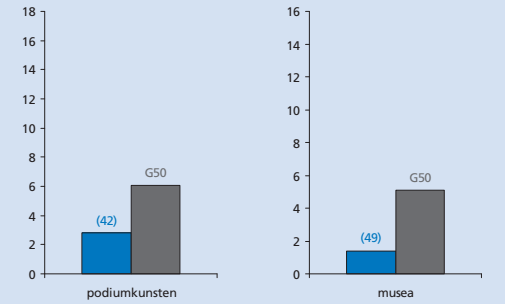

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

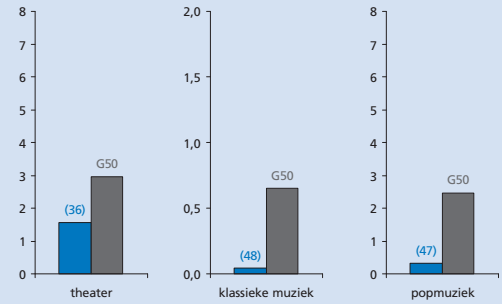

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

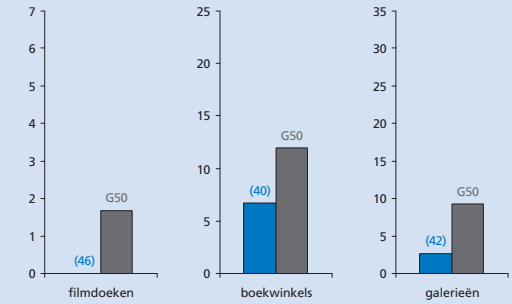

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

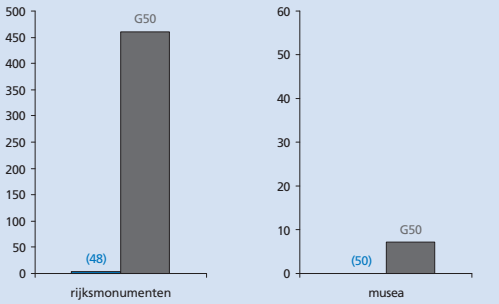

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Tilburg

Met 200.380 inwoners de **6e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Tilburg

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

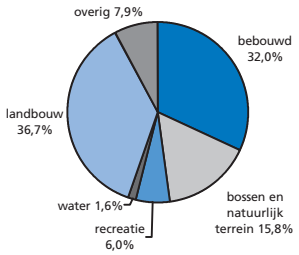

totale oppervlakte 11.915 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(23)
cultureel aanbod	(11)
veiligheid	(40)
percentage koopwoningen	(28)
nabijheid natuurgebieden	(25)
culinair aanbod	(40)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(25)
woonaantrekkelijkheidsindex	(16)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

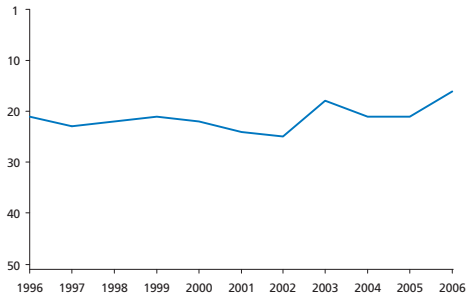

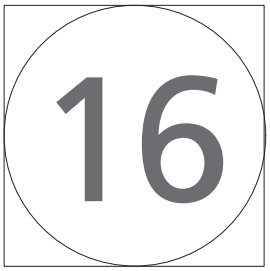

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(27)
werkloosheid	(12)
arbeidsongeschiktheid	(27)
armoede	(34)
percentage laagopgeleiden	(30)
participatie vrouwen	(29)
banen	(19)
percentage groeisectoren	(12)
sociaal-economische index	(20)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

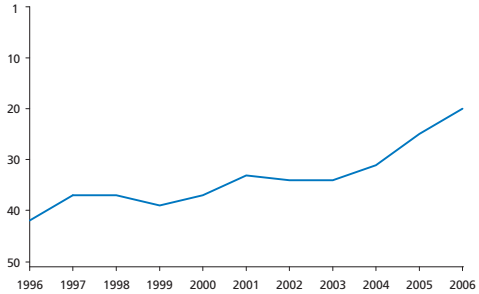

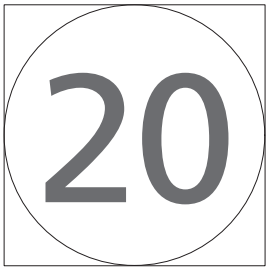

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

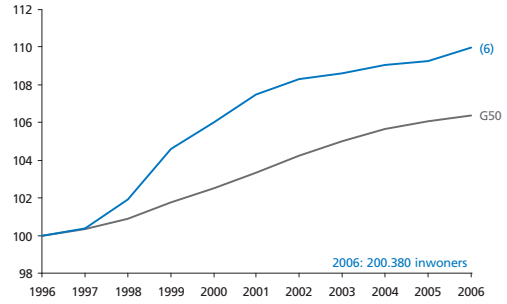

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

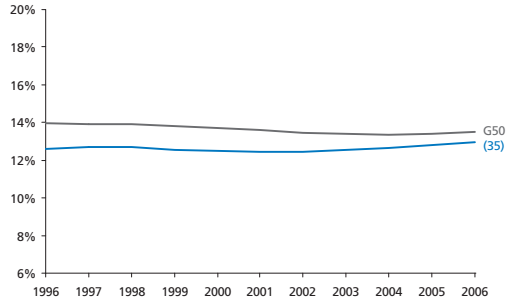

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

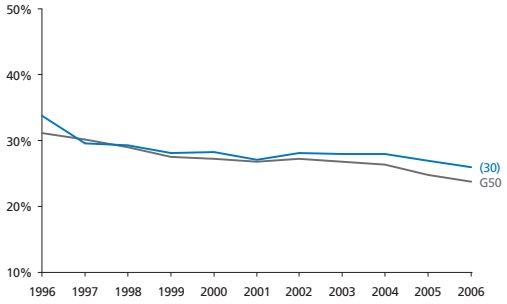

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

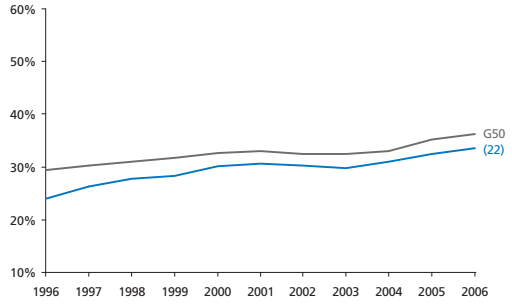

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

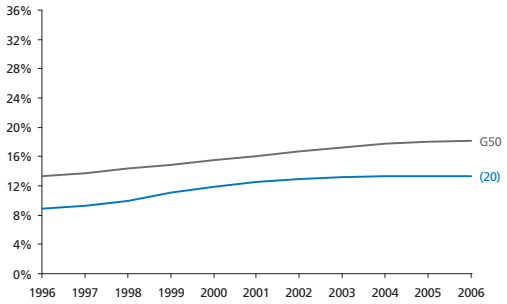

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

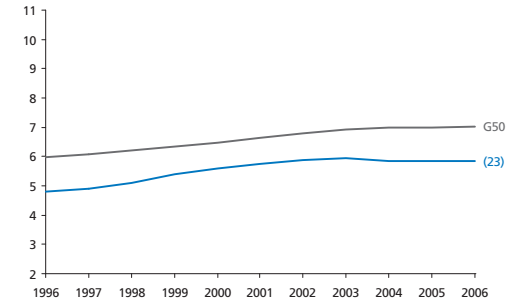

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

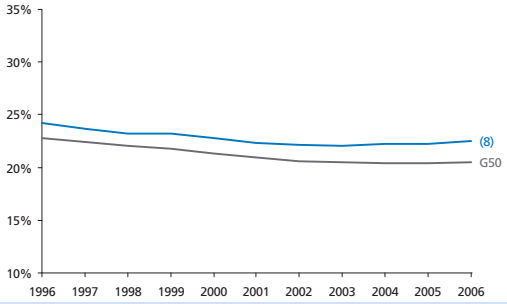

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

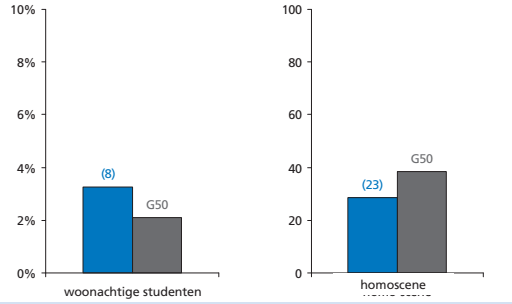

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

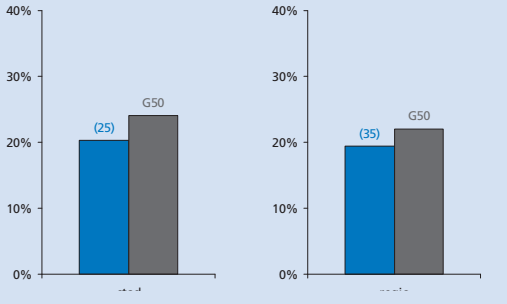

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

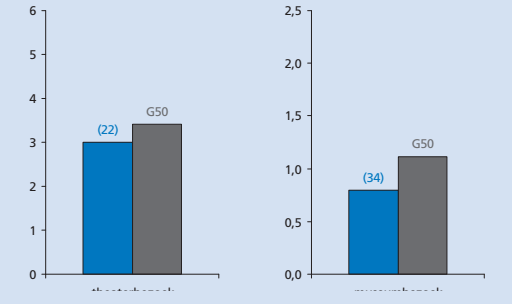

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

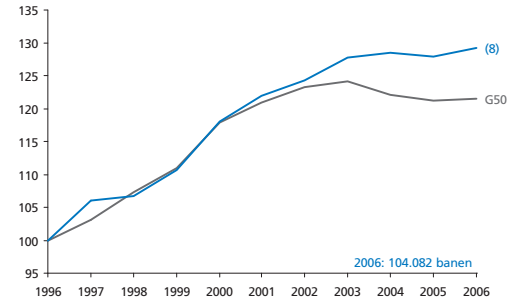

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

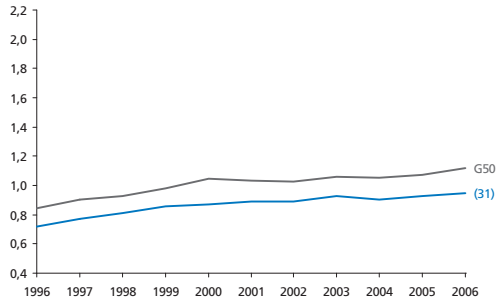

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

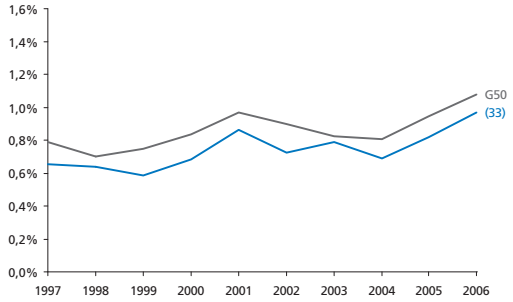

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

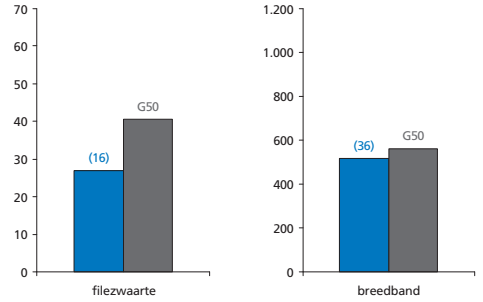

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

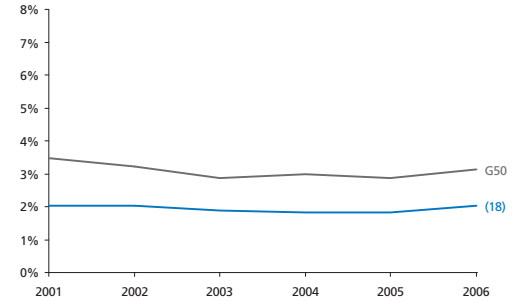

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

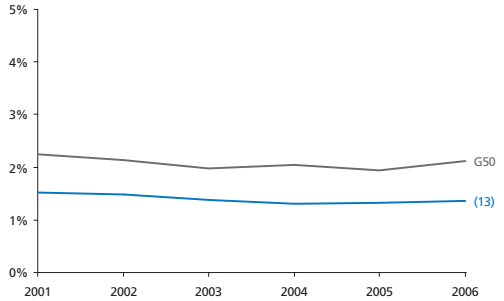

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

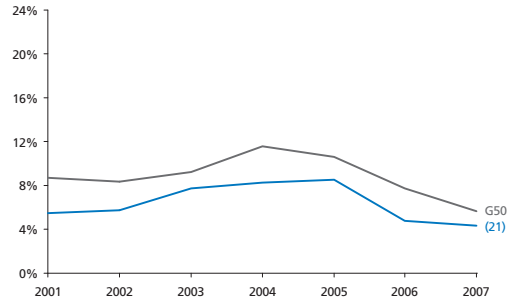

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

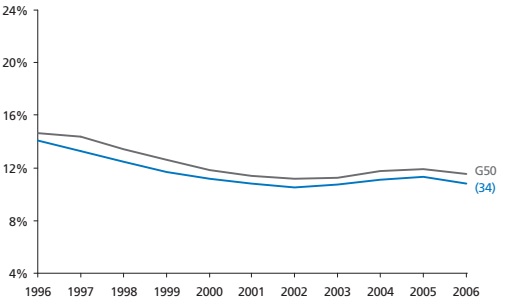

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

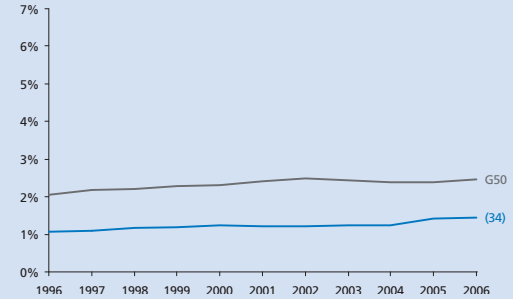

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

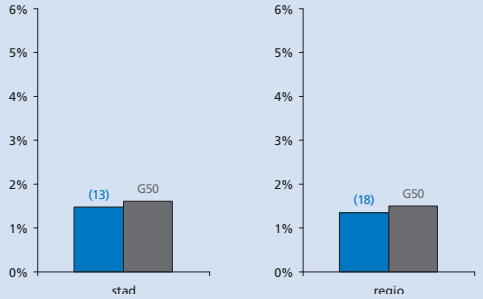

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

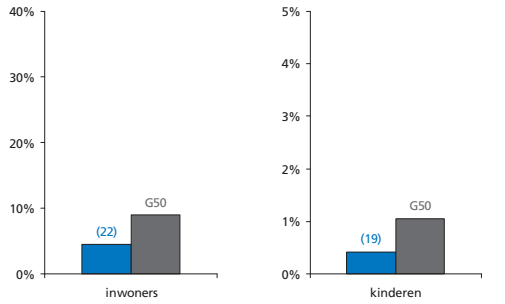

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

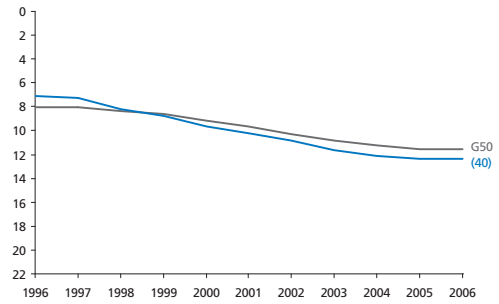

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

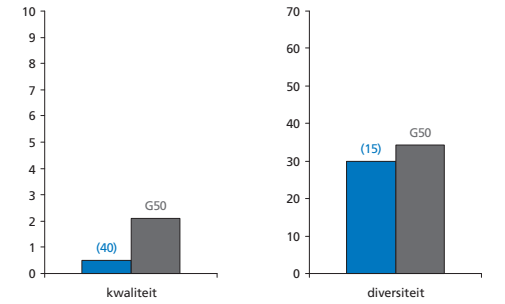

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

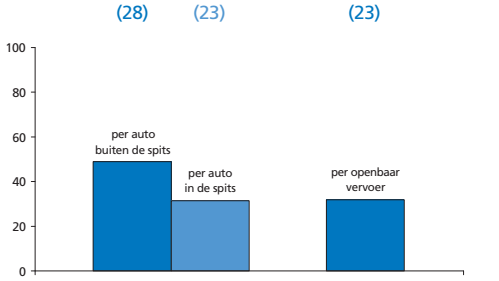

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

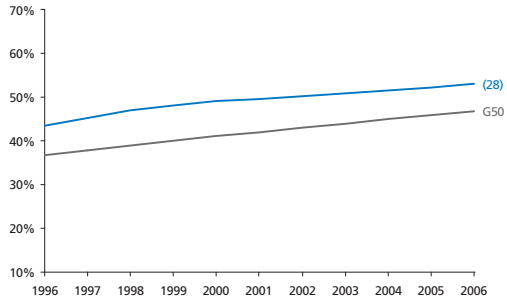

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

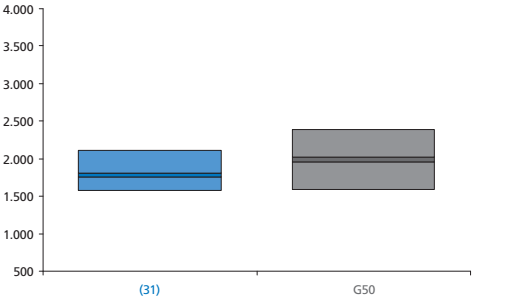

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

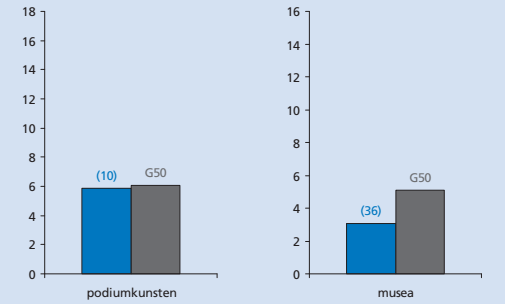

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

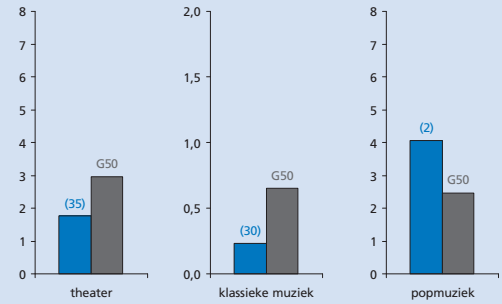

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

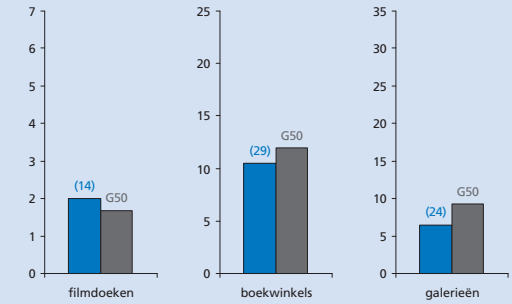

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Utrecht

Met 280.949 inwoners de **4e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Utrecht

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

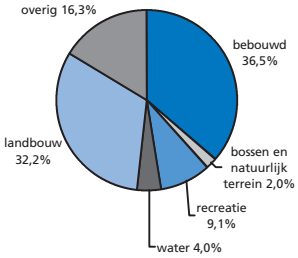

totale oppervlakte 9.932 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(9)
cultureel aanbod	(2)
veiligheid	(46)
percentage koopwoningen	(26)
nabijheid natuurgebieden	(2)
culinair aanbod	(22)
aanwezigheid universiteit	(1)
percentage vooroorlogse woningen	(5)
woonaantrekkelijkheidsindex	(2)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

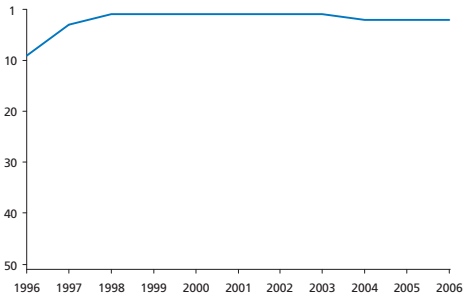

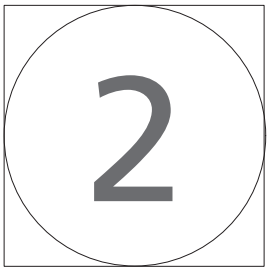

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(35)
werkloosheid	(24)
arbeidsongeschiktheid	(17)
armoede	(30)
percentage laagopgeleiden	(4)
participatie vrouwen	(13)
banen	(4)
percentage groeisectoren	(3)
sociaal-economische index	(7)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

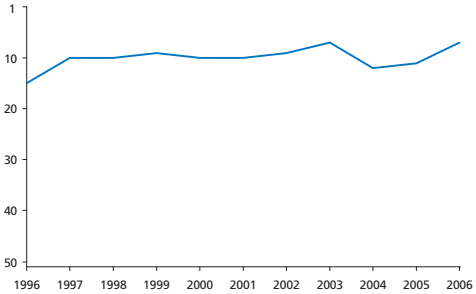

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

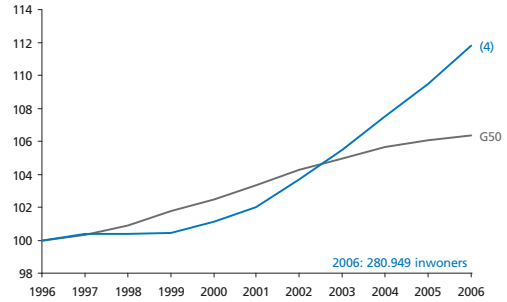

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

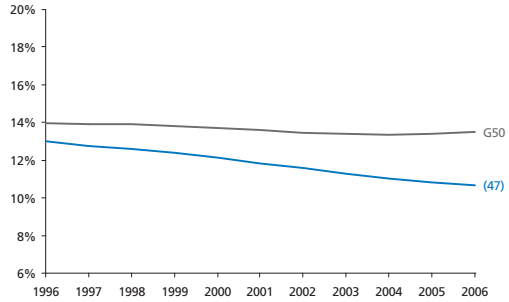

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

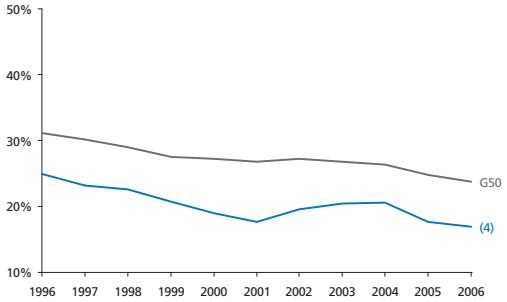

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

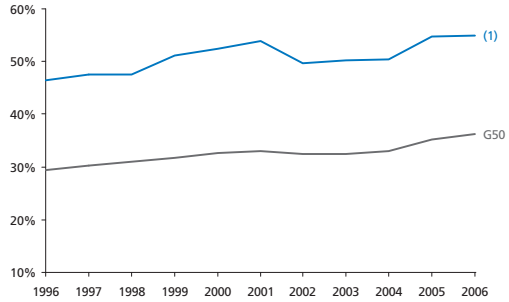

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

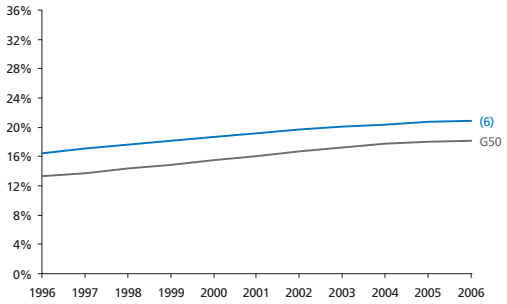

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

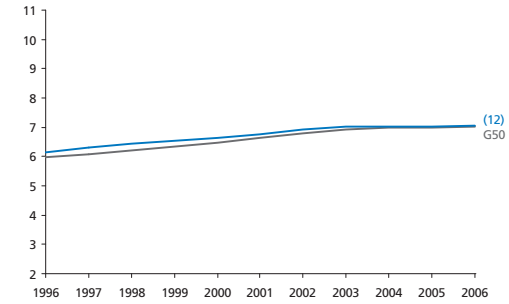

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

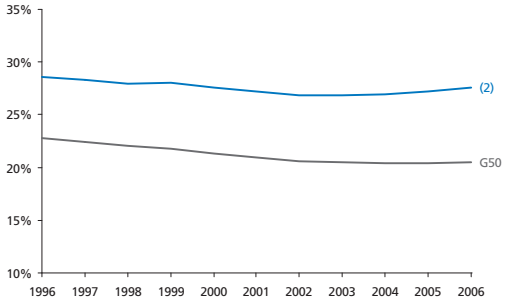

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

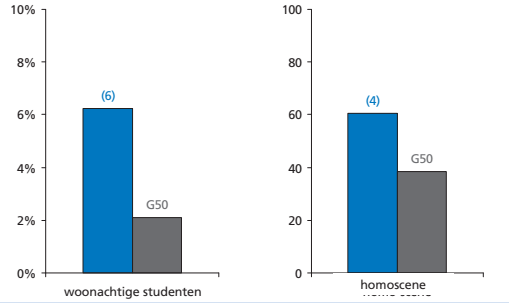

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

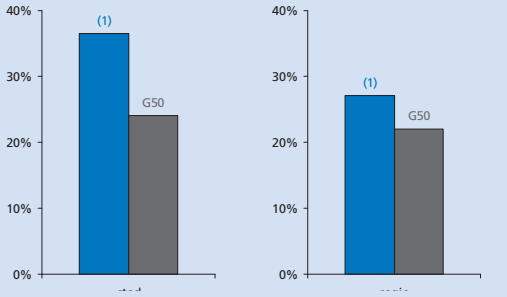

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

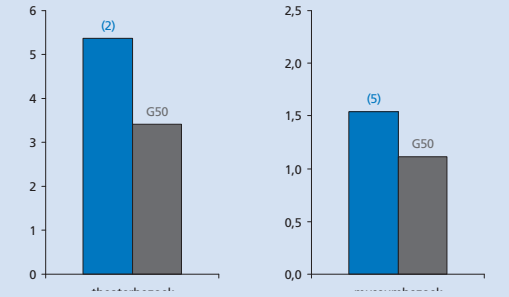

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

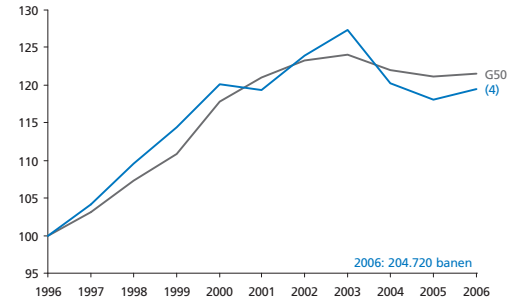

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

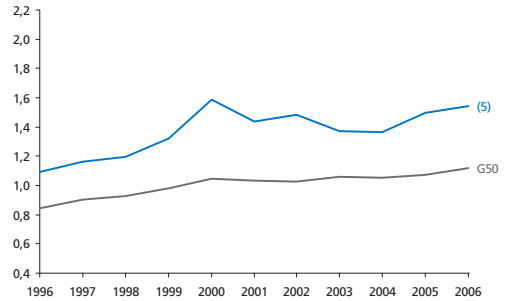

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

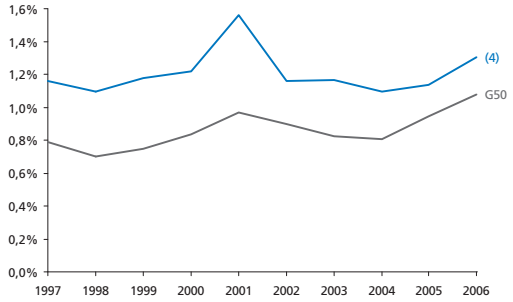

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

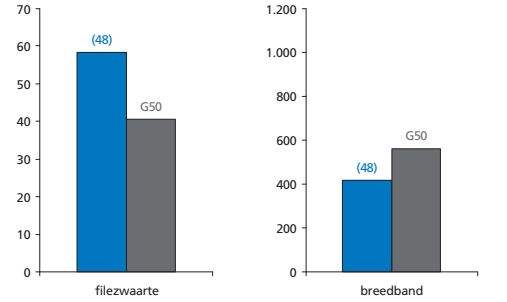

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

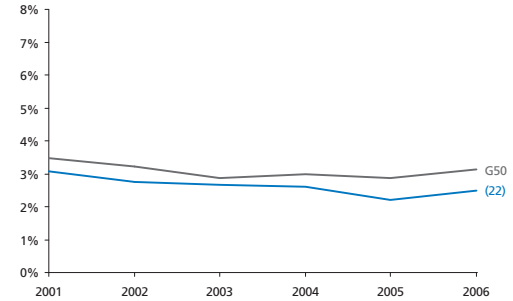

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

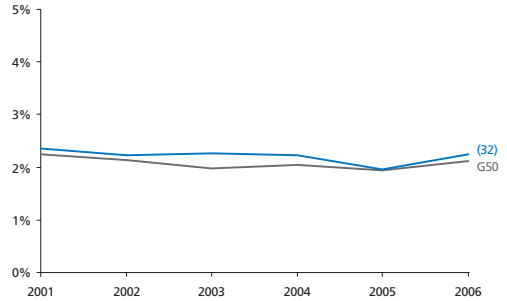

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

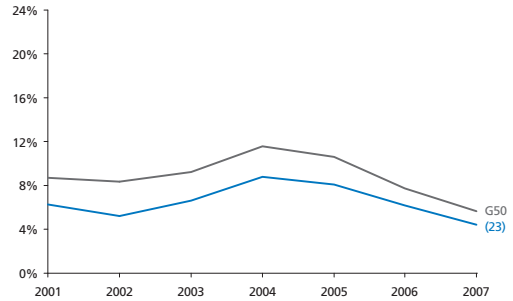

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

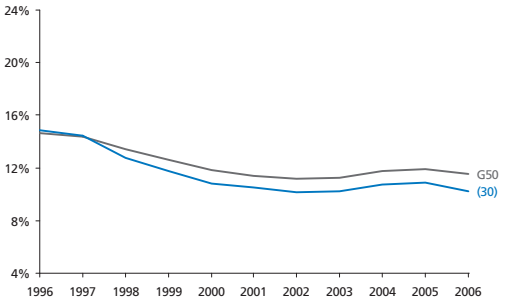

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

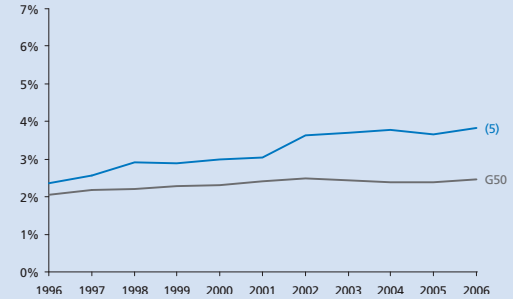

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

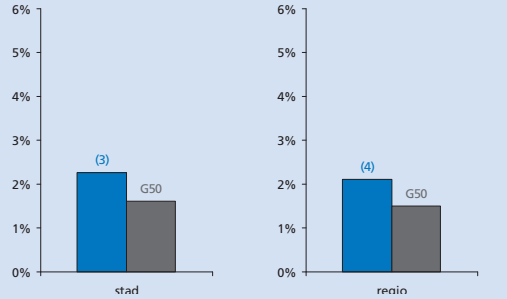

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

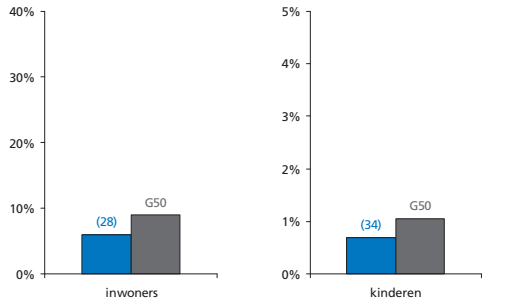

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

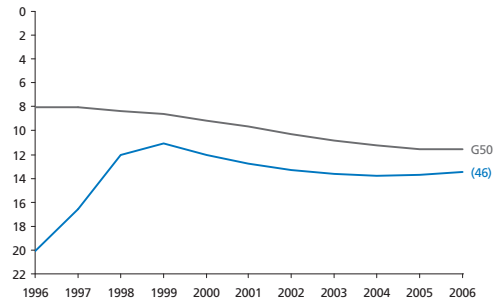

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

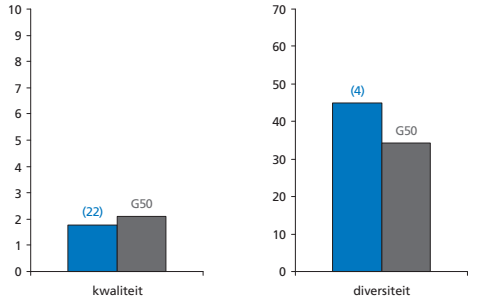

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

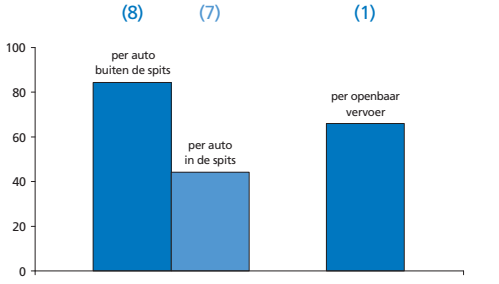

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

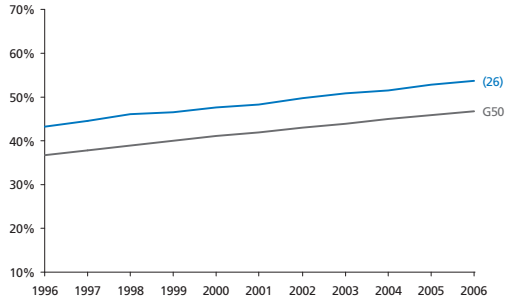

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

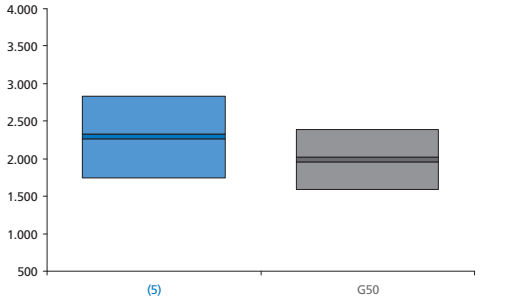

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

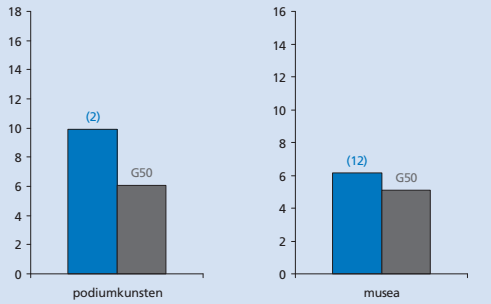

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

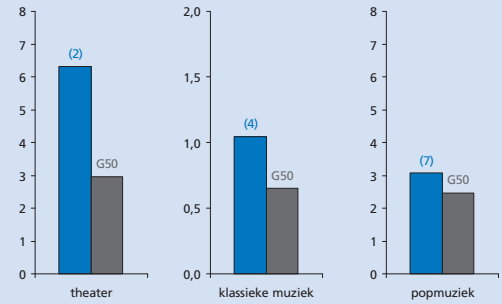

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

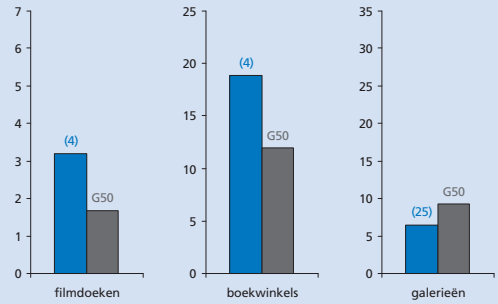

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

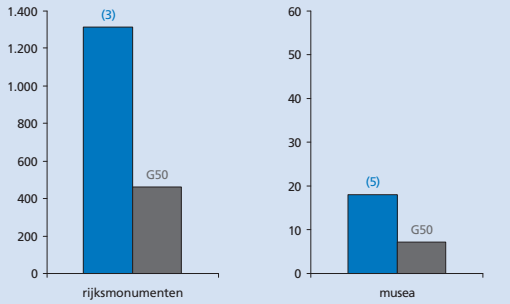

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Velsen

Met 67.678 inwoners de **49e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Velsen

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

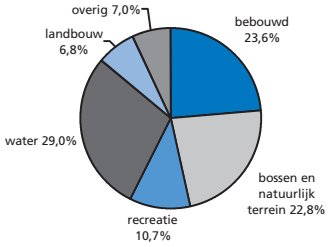

totale oppervlakte 6.303 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(35)
cultureel aanbod	(19)
veiligheid	(5)
percentage koopwoningen	(16)
nabijheid natuurgebieden	(34)
culinair aanbod	(10)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(12)
woonaantrekkelijkheidsindex	(18)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

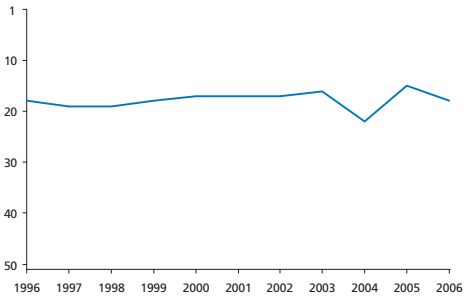

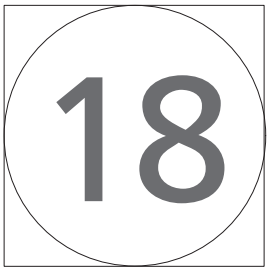

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(4)
werkloosheid	(19)
arbeidsongeschiktheid	(34)
armoede	(4)
percentage laagopgeleiden	(33)
participatie vrouwen	(15)
banen	(34)
percentage groeisectoren	(50)
sociaal-economische index	(22)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

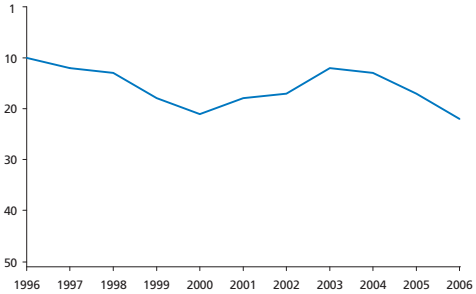

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

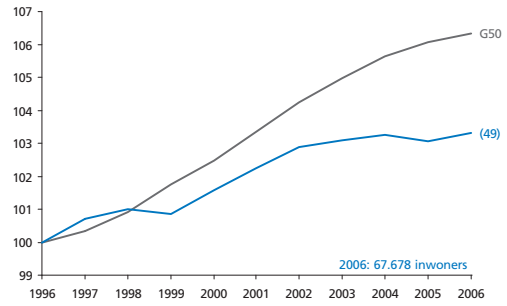

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

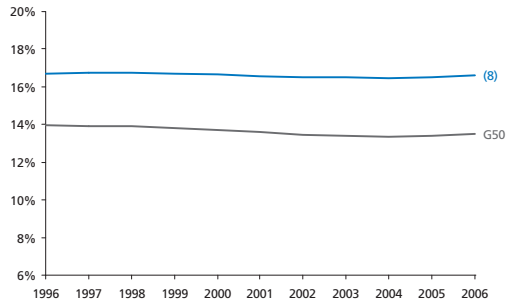

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

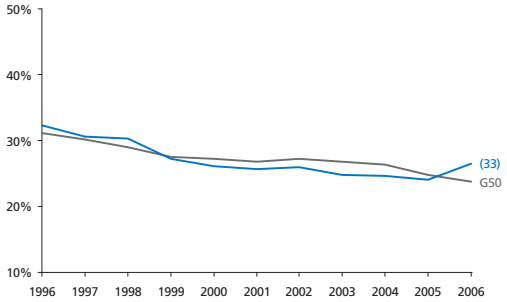

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

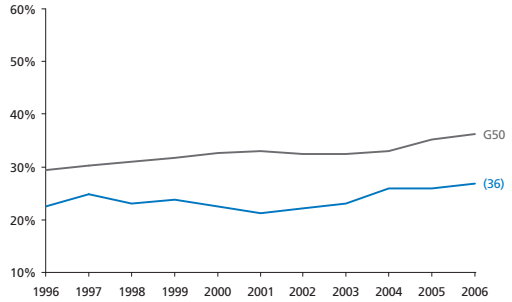

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

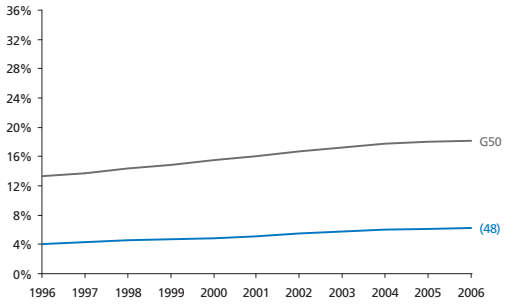

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

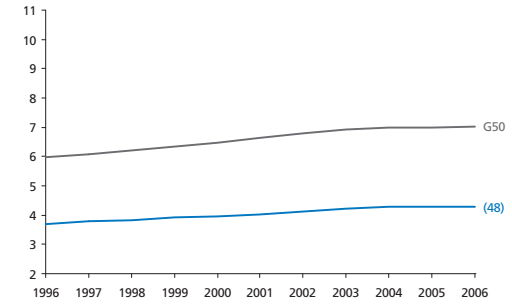

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

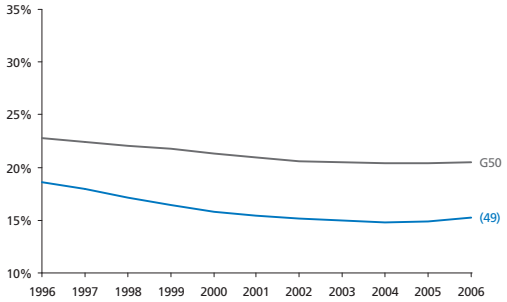

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

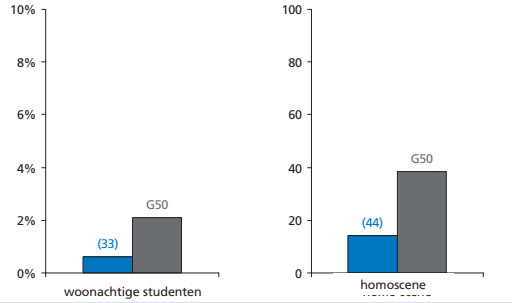

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

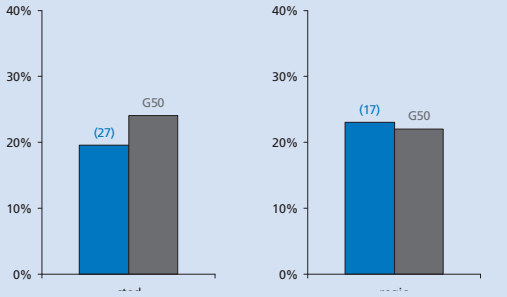

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

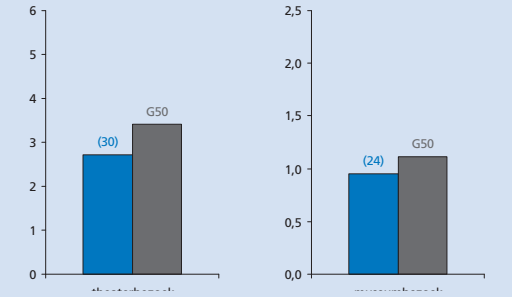

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

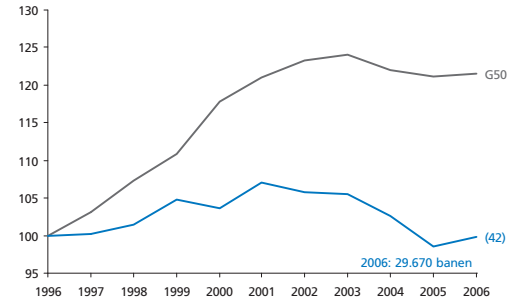

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

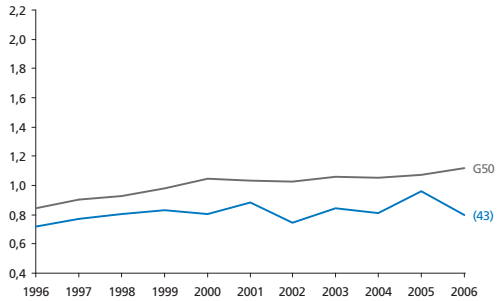

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

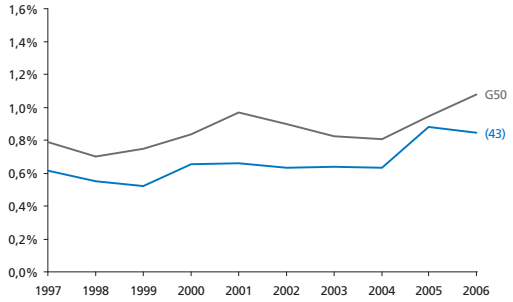

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

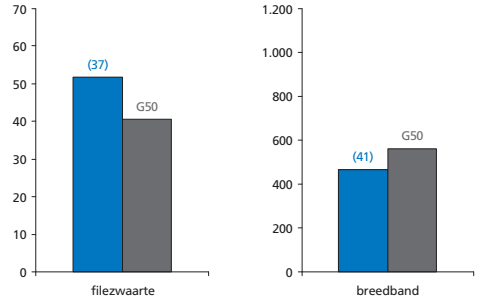

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

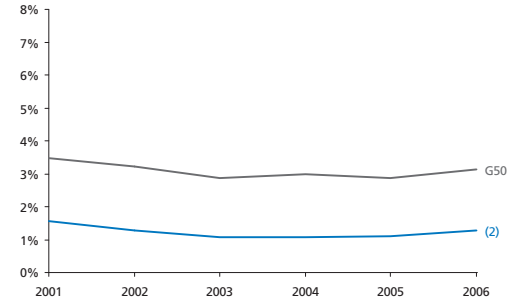

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

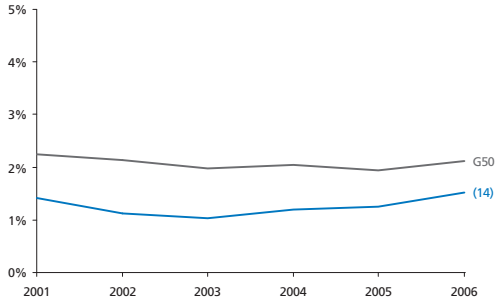

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

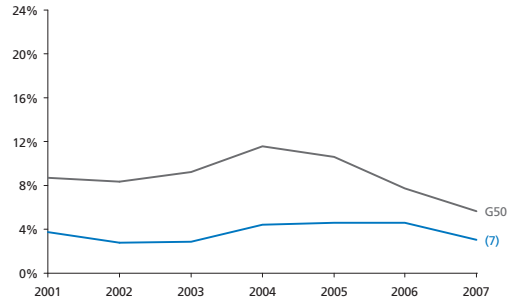

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

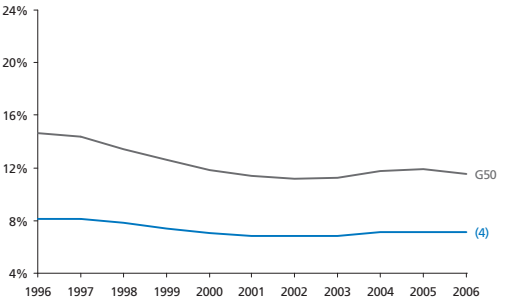

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

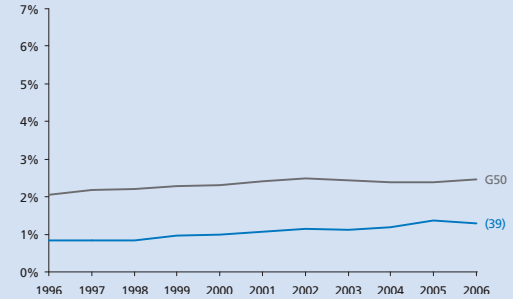

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

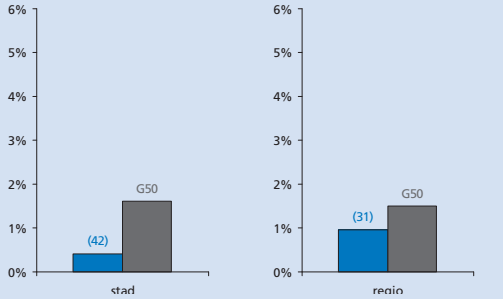

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

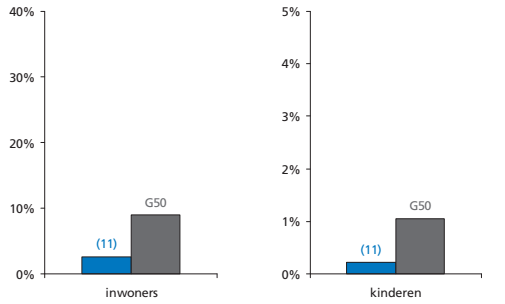

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

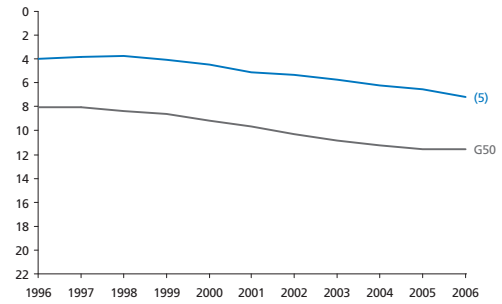

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

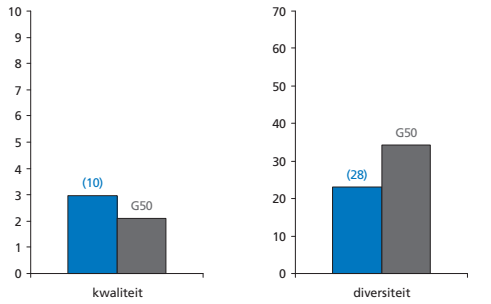

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

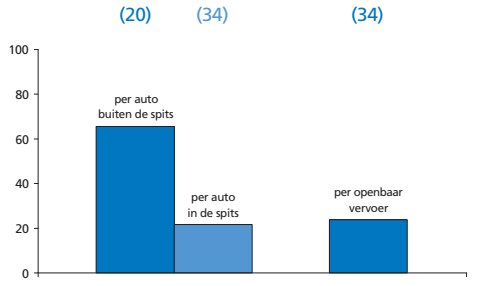

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

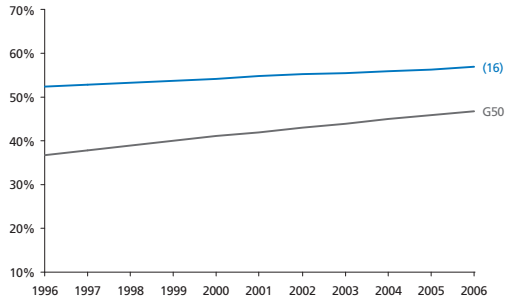

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

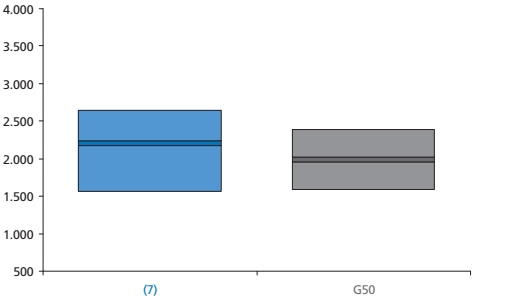

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

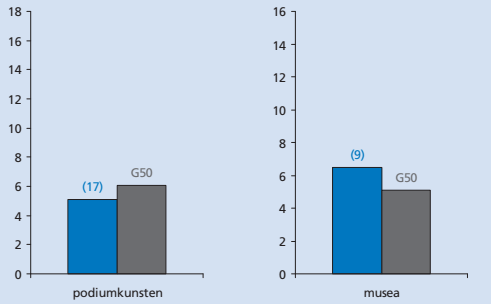

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

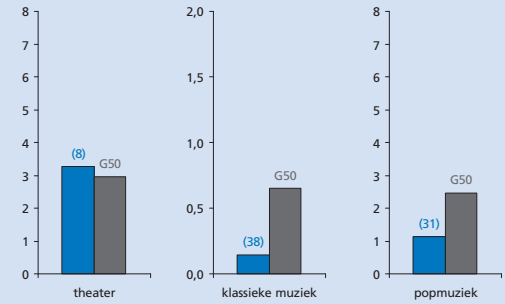

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

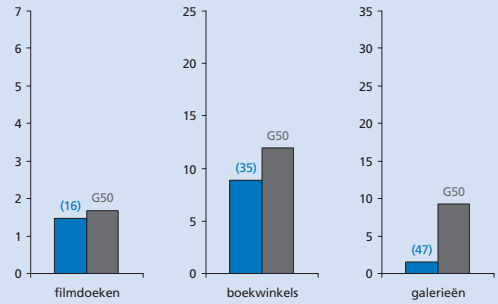

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

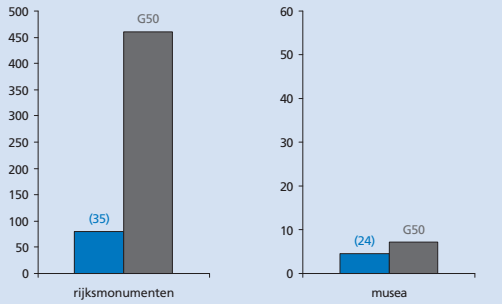

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Venlo

Met 92.052 inwoners de **30e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Venlo

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

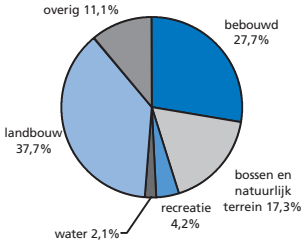

totale oppervlakte 8.641 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(41)
cultureel aanbod	(29)
veiligheid	(27)
percentage koopwoningen	(22)
nabijheid natuurgebieden	(46)
culinair aanbod	(5)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(34)
woonaantrekkelijkheidsindex	(40)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

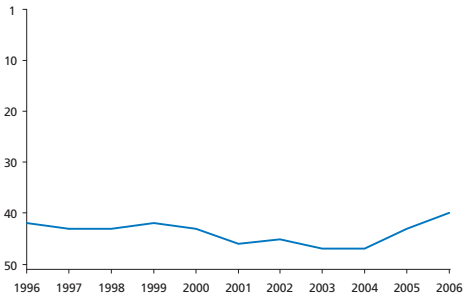

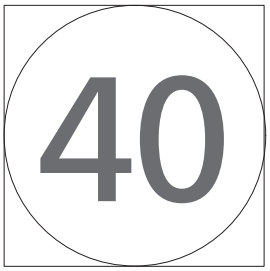

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(24)
werkloosheid	(16)
arbeidsongeschiktheid	(30)
armoede	(39)
percentage laagopgeleiden	(48)
participatie vrouwen	(33)
banen	(14)
percentage groeisectoren	(47)
sociaal-economische index	(38)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

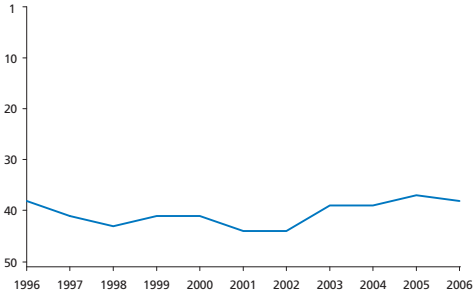

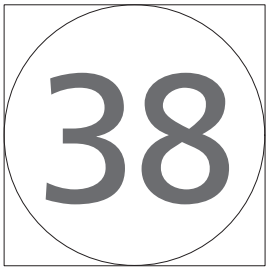

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

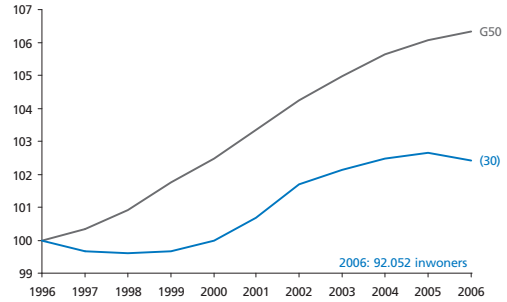

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

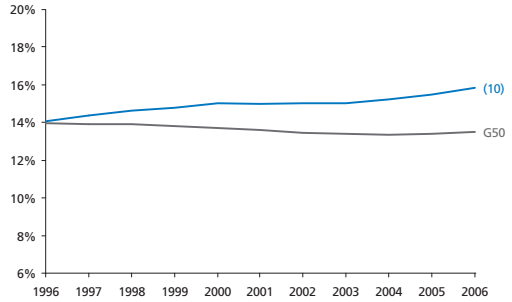

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

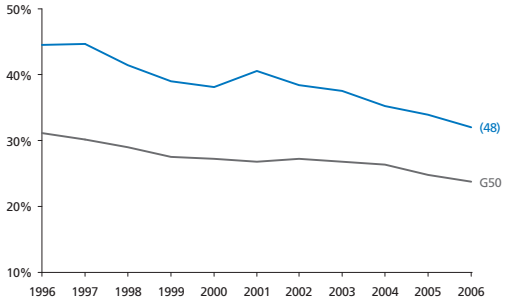

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

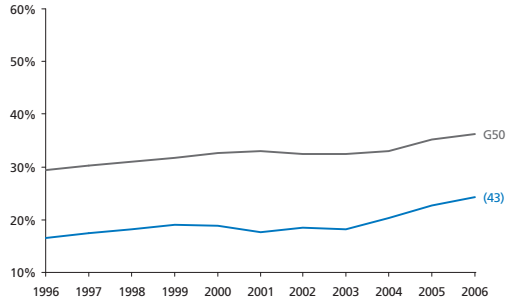

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

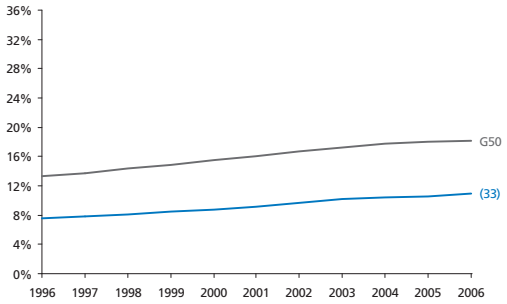

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

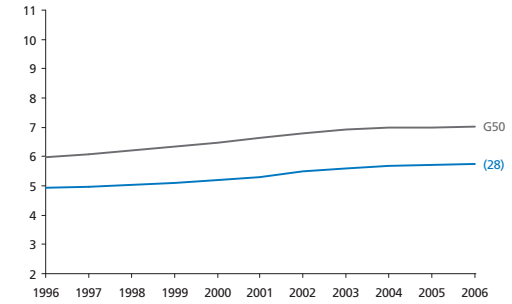

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

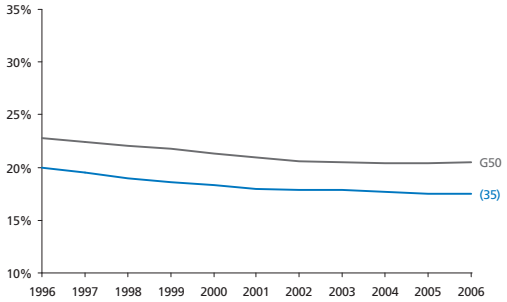

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

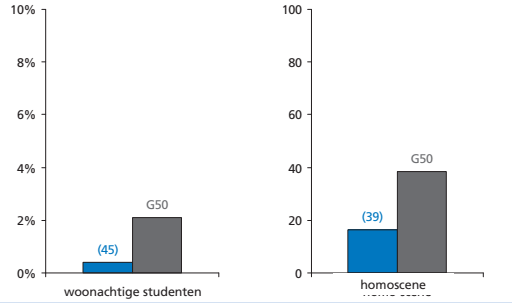

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

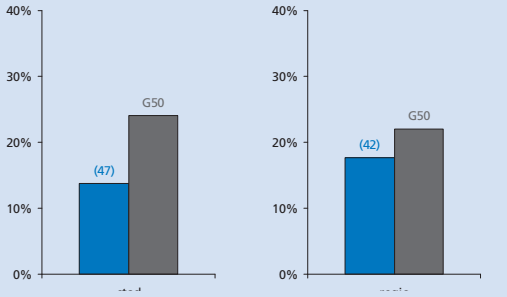

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

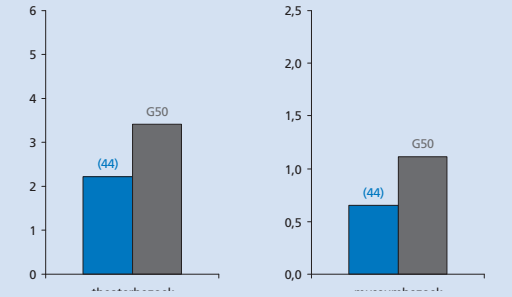

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

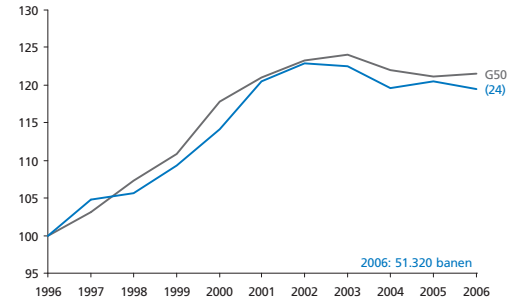

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

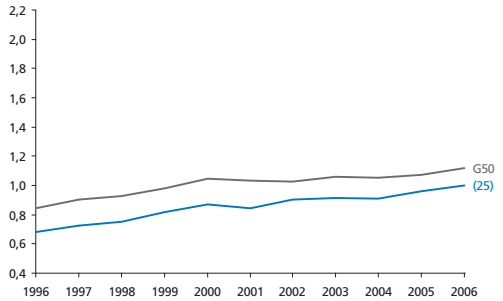

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

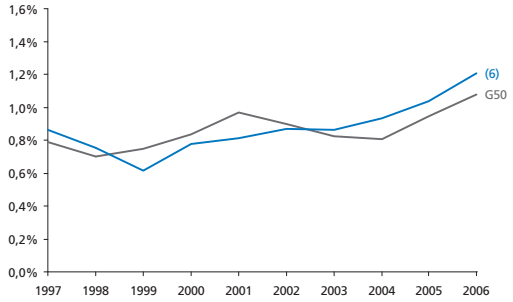

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

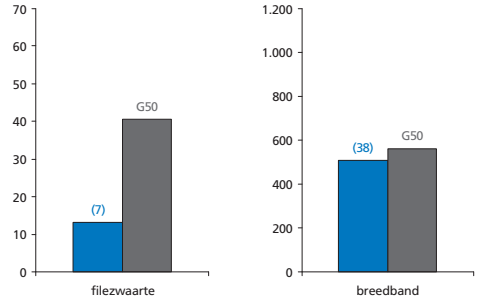

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

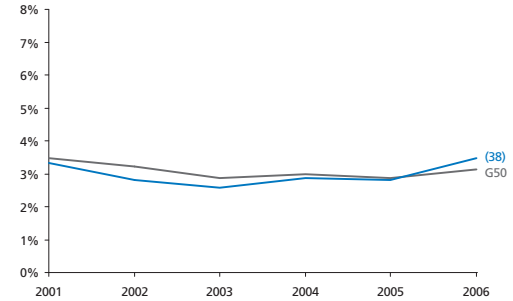

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

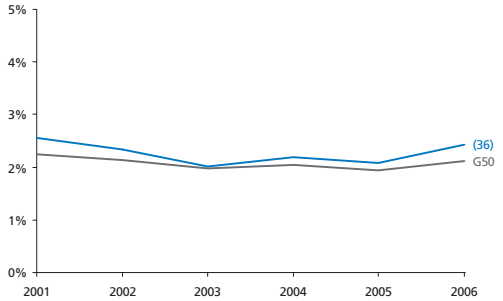

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

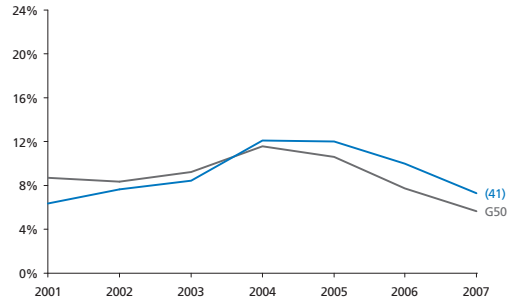

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

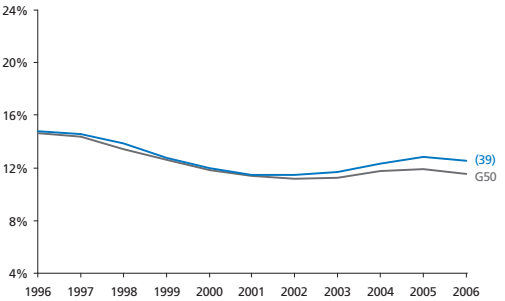

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

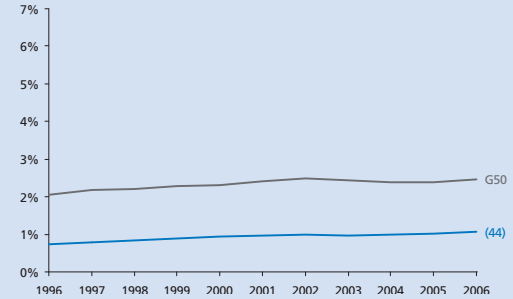

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

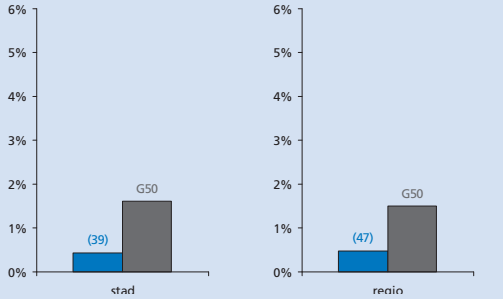

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

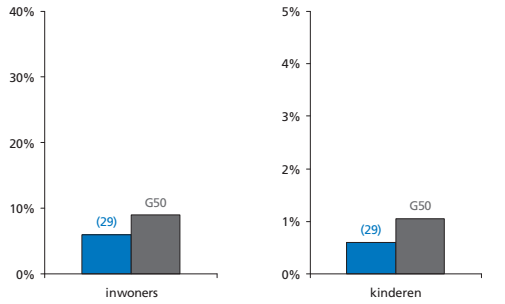

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

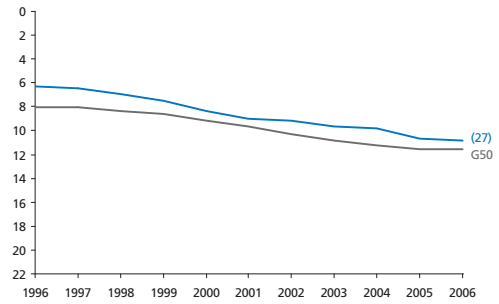

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

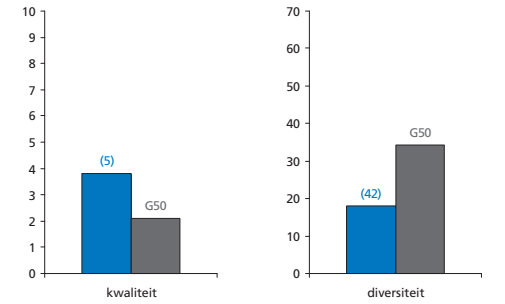

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

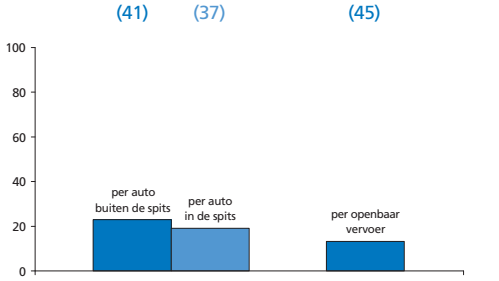

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

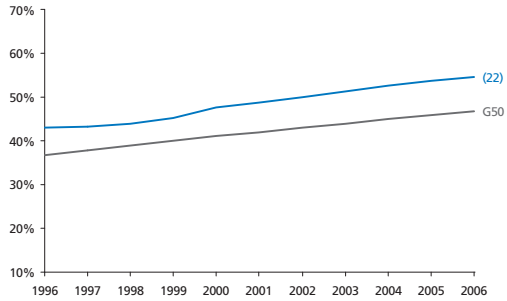

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

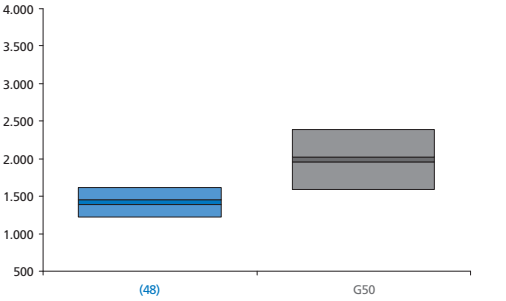

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

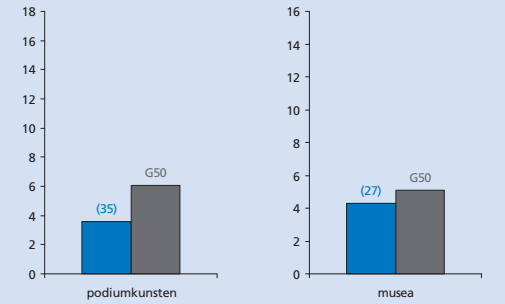

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

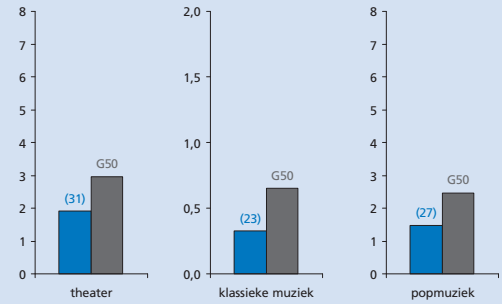

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

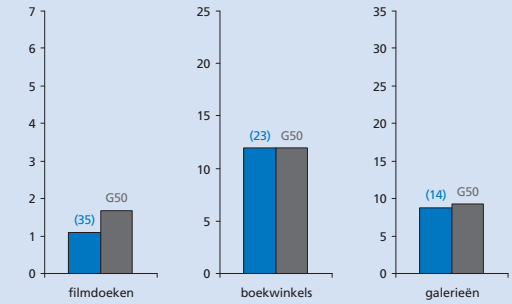

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Vlaardingen

Met 72.553 inwoners de **43e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Vlaardingen

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

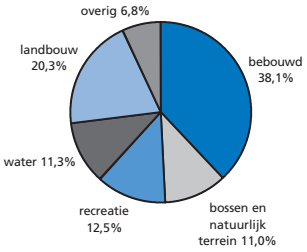

totale oppervlakte 2.671 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(21)
cultureel aanbod	(43)
veiligheid	(18)
percentage koopwoningen	(47)
nabijheid natuurgebieden	(37)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(32)
woonaantrekkelijkheidsindex	(42)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

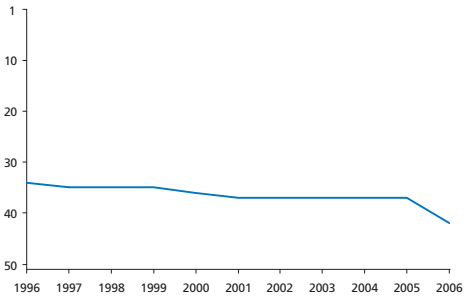

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(38)
werkloosheid	(39)
arbeidsongeschiktheid	(12)
armoede	(27)
percentage laagopgeleiden	(38)
participatie vrouwen	(42)
banen	(47)
percentage groeisectoren	(33)
sociaal-economische index	(43)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

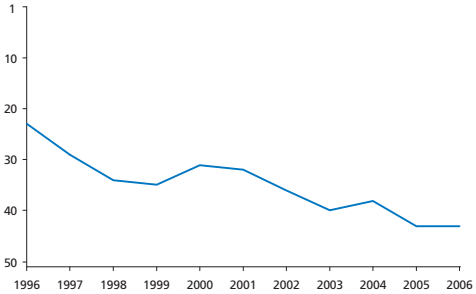

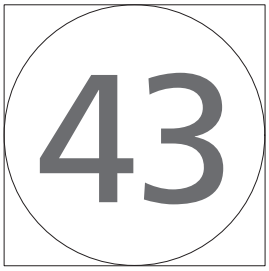

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

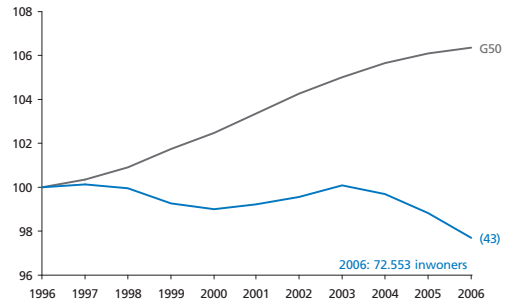

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

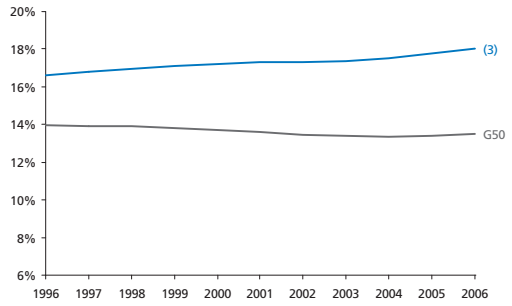

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

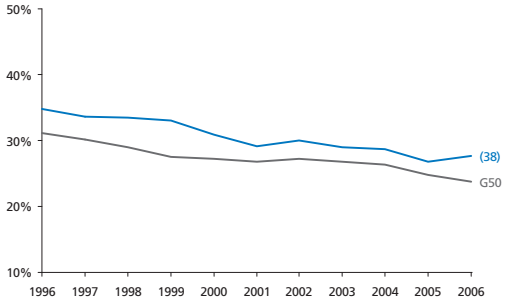

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

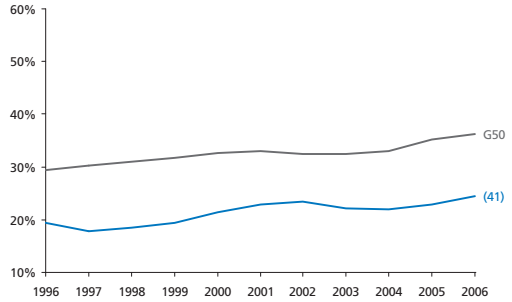

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

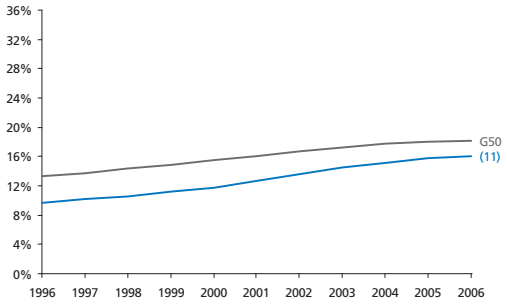

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

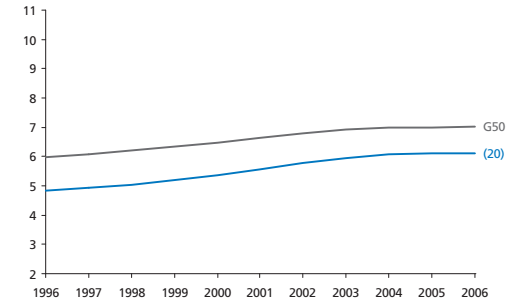

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

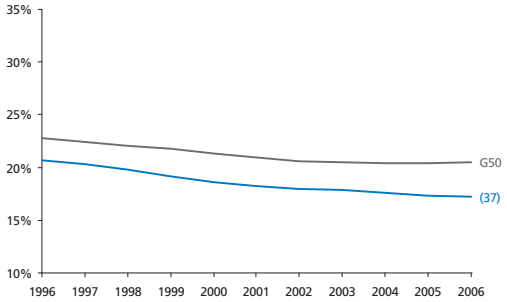

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

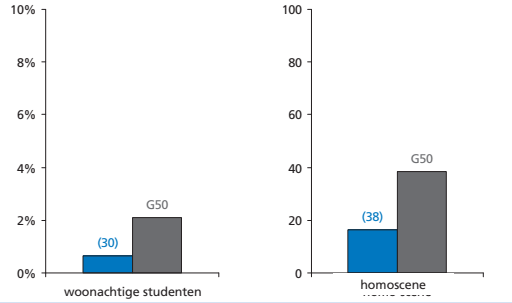

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

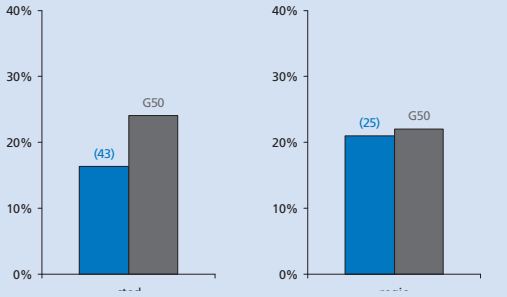

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

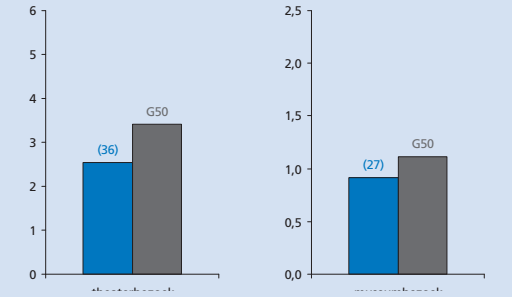

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

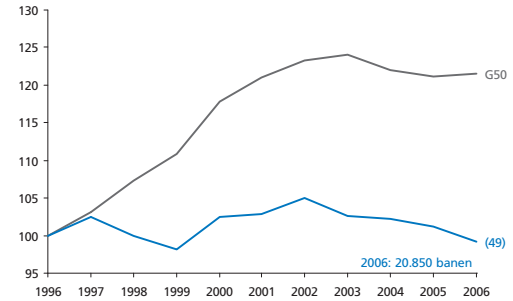

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

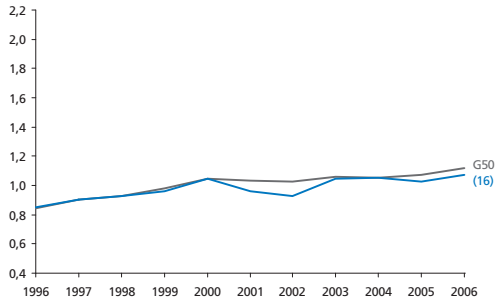

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

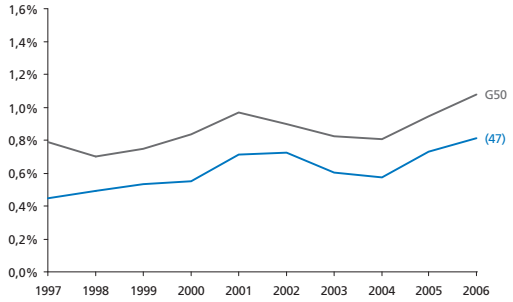

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

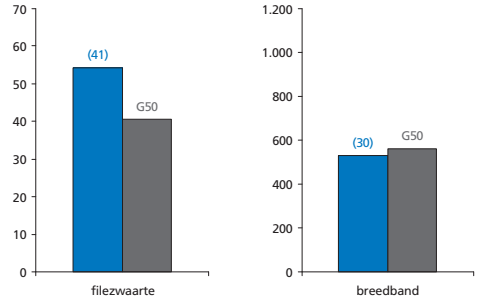

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

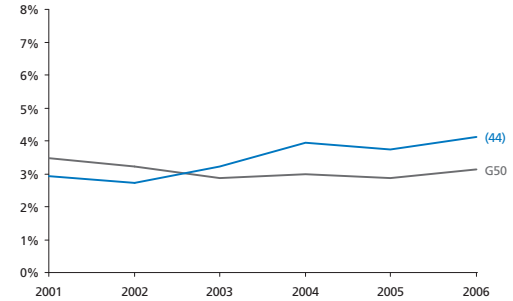

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

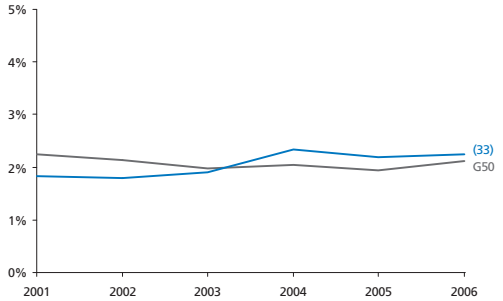

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

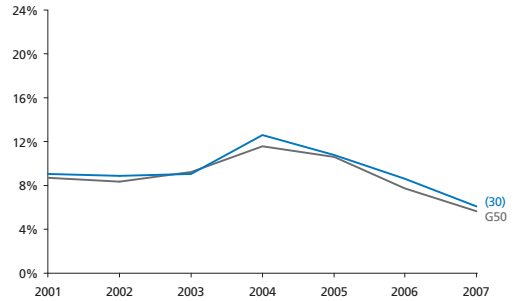

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

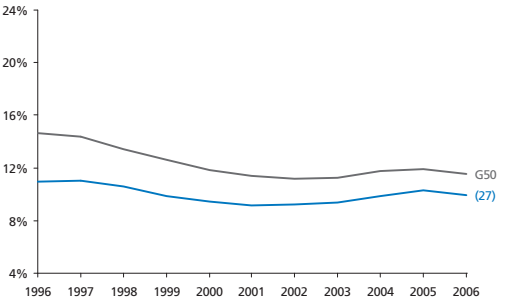

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

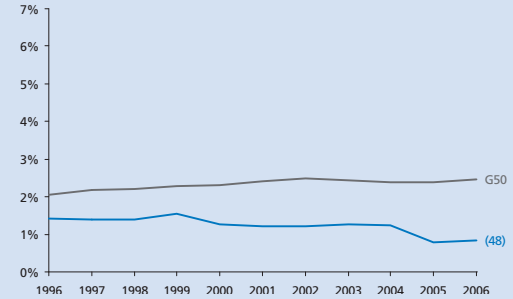

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

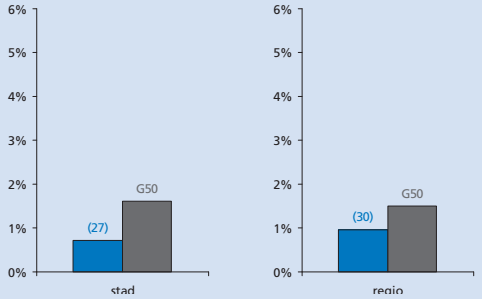

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

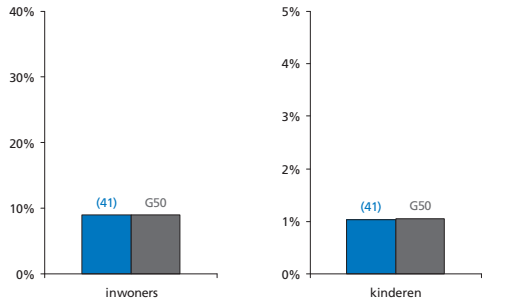

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

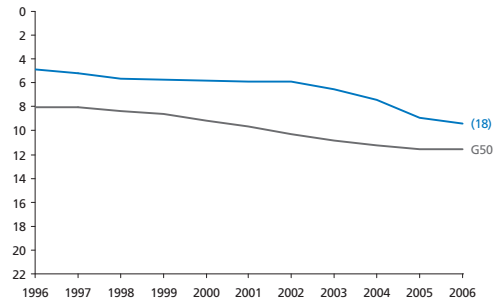

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

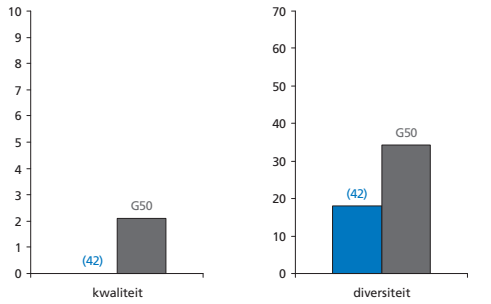

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

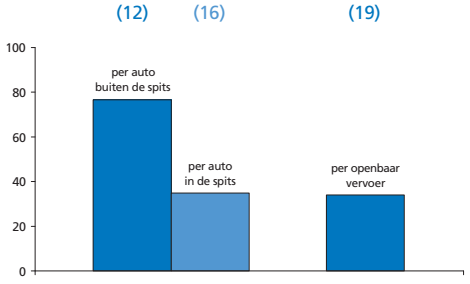

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

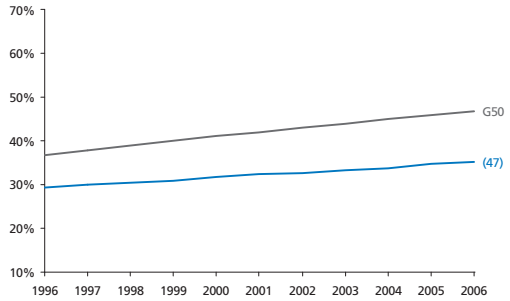

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

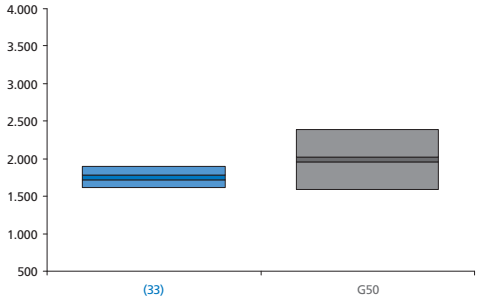

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

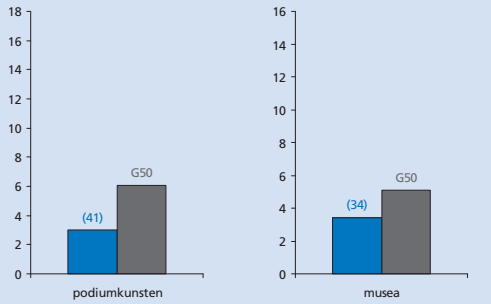

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

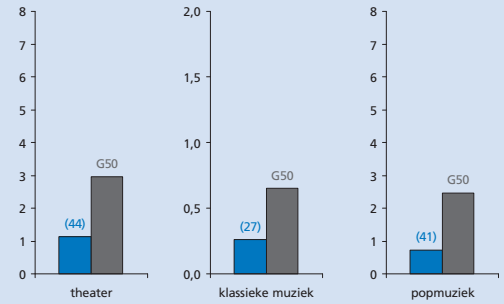

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

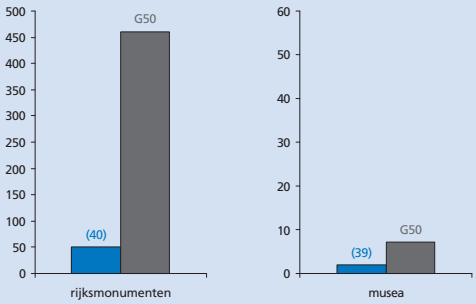

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Zaanstad

Met 140.270 inwoners de **15e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Zaanstad

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

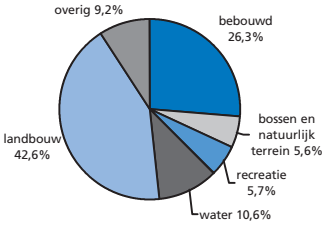

totale oppervlakte 8.304 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(17)
cultureel aanbod	(30)
veiligheid	(7)
percentage koopwoningen	(35)
nabijheid natuurgebieden	(22)
culinair aanbod	(33)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(20)
woonaantrekkelijkheidsindex	(21)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

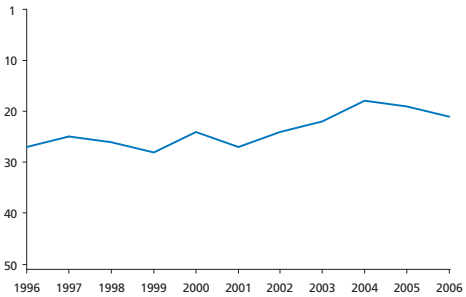

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(14)
werkloosheid	(8)
arbeidsongeschiktheid	(43)
armoede	(13)
percentage laagopgeleiden	(27)
participatie vrouwen	(26)
banen	(42)
percentage groeisectoren	(31)
sociaal-economische index	(25)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

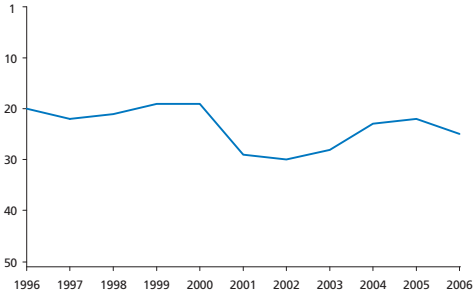

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

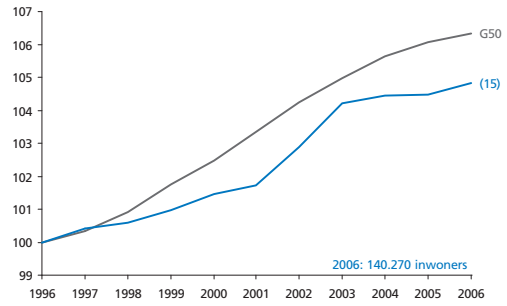

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

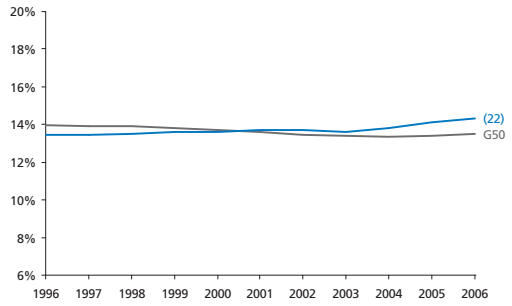

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

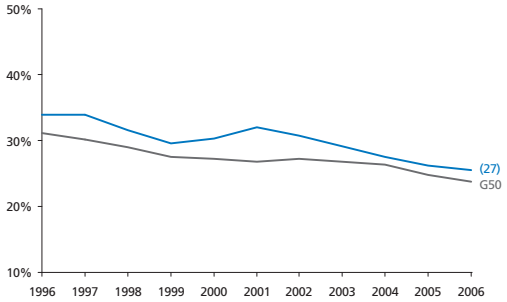

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

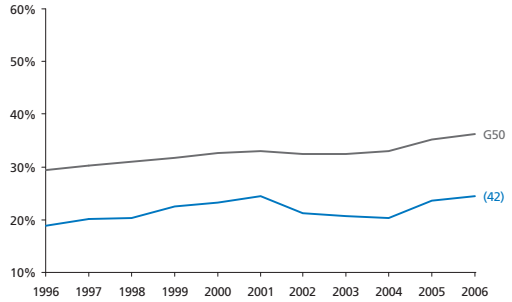

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

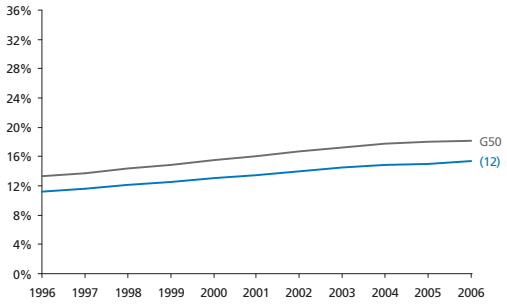

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

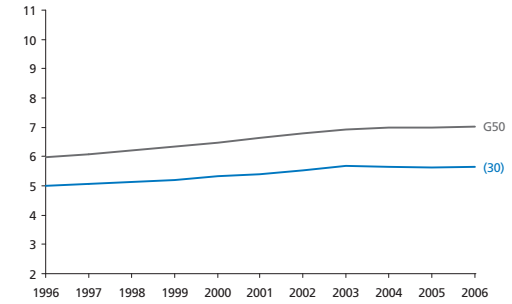

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

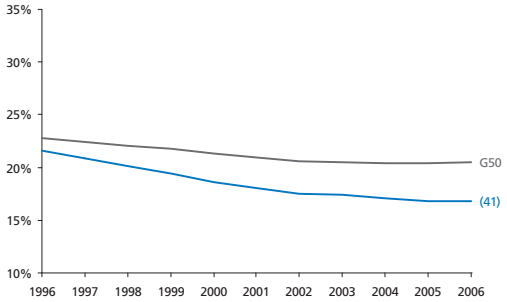

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

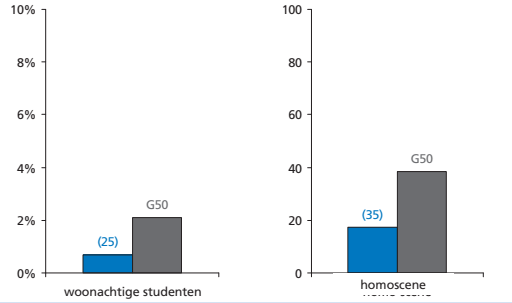

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

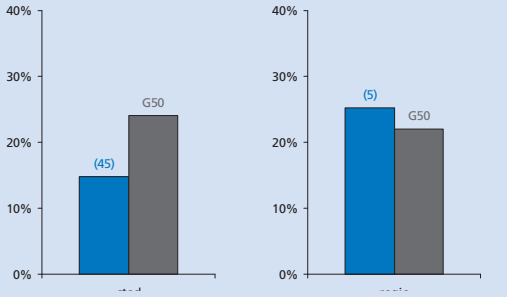

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

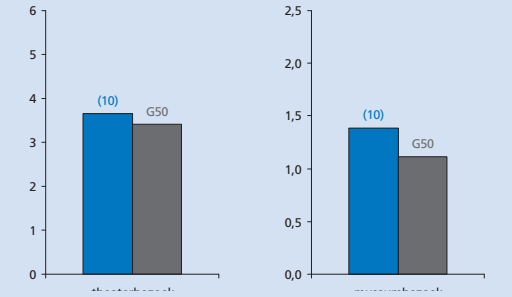

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

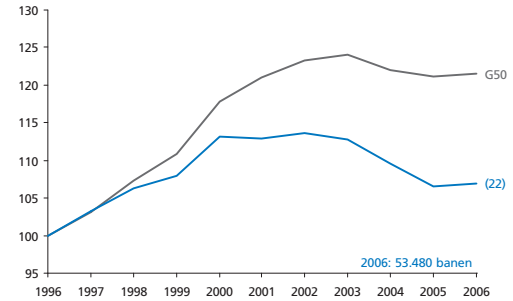

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

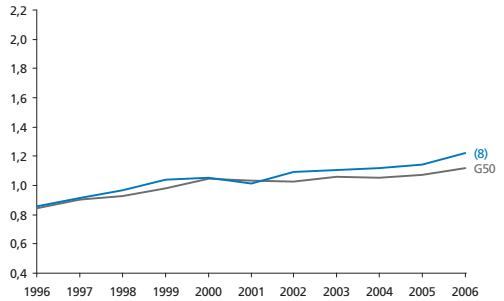

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

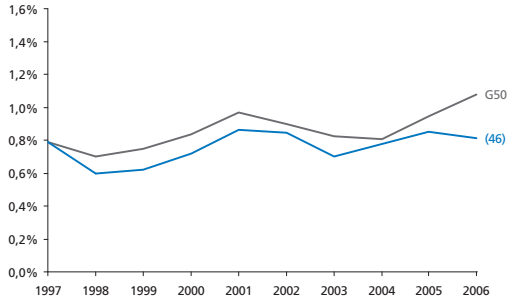

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

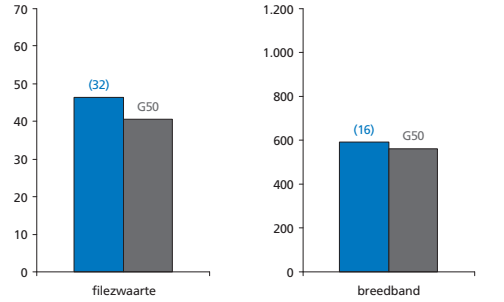

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

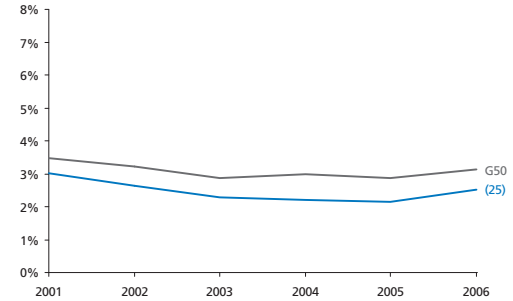

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

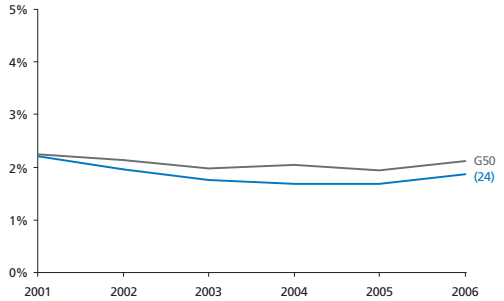

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

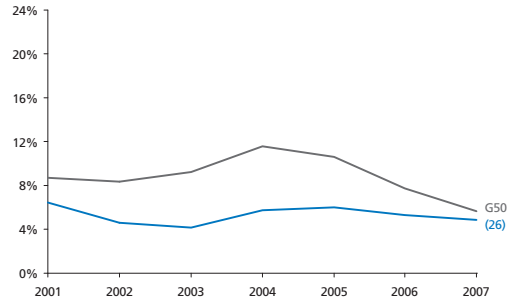

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

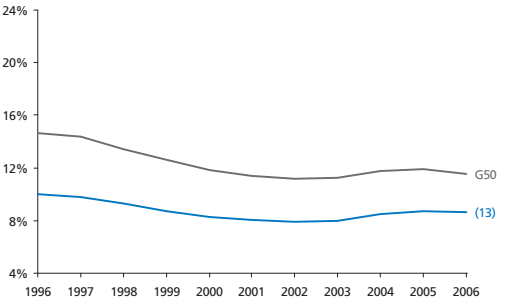

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

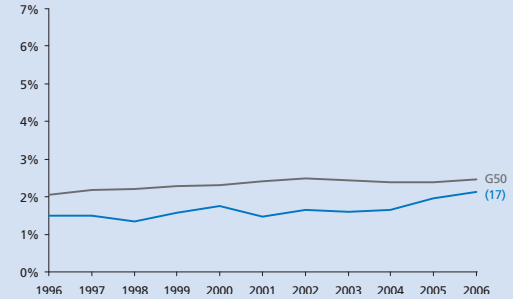

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

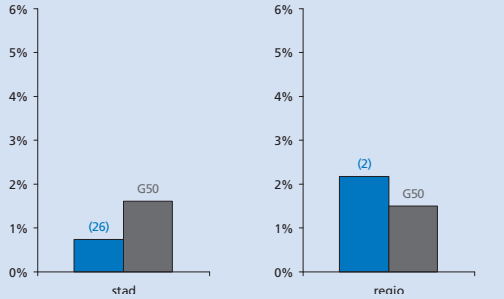

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

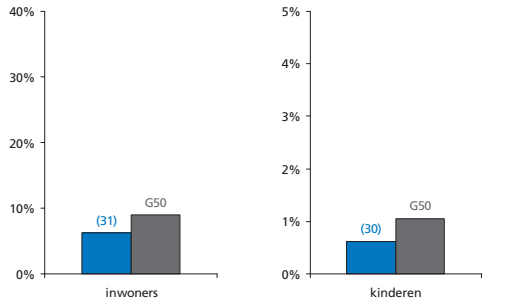

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

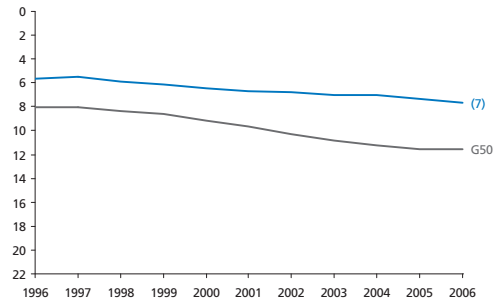

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

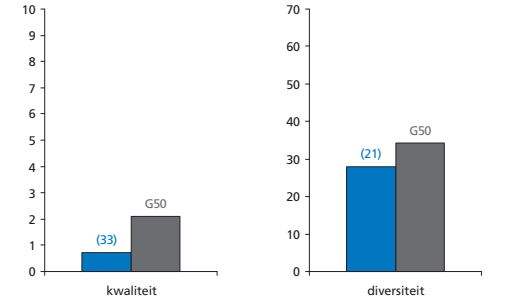

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

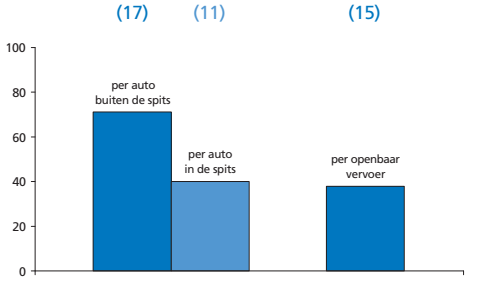

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

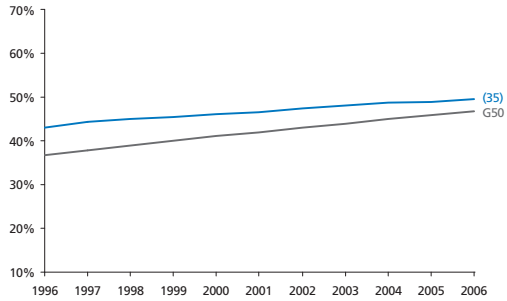

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

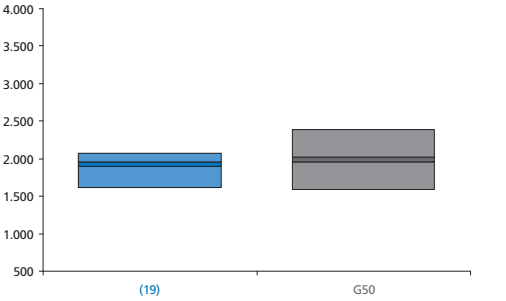

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

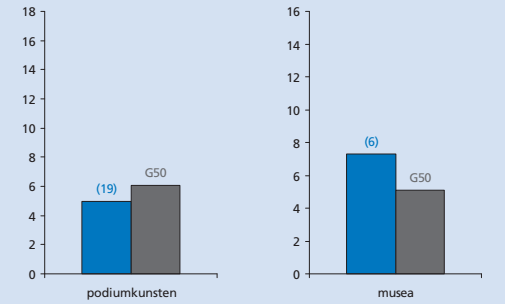

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

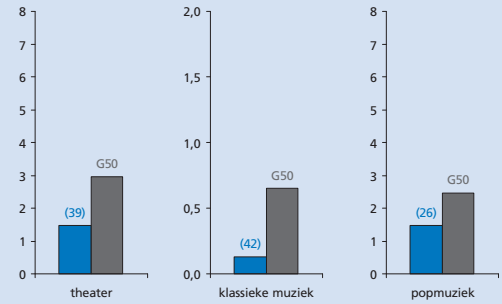

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

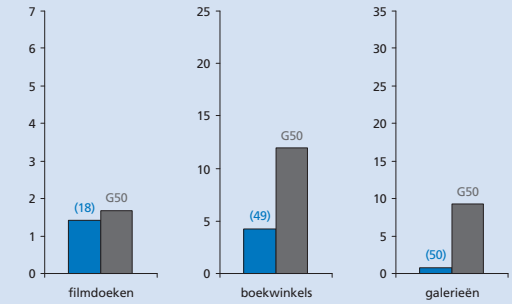

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

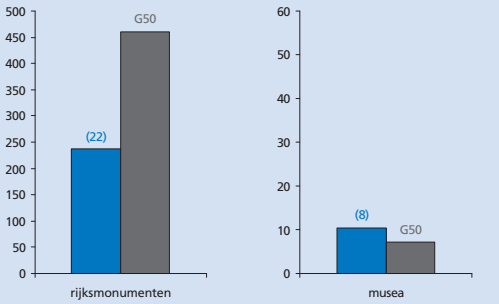

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Zoetermeer

Met 116.979 inwoners de **22e** gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: nee

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Zoetermeer

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

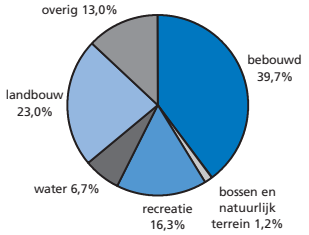

totale oppervlakte 3.706 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(8)
cultureel aanbod	(23)
veiligheid	(19)
percentage koopwoningen	(32)
nabijheid natuurgebieden	(39)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(47)
woonaantrekkelijkheidsindex	(25)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

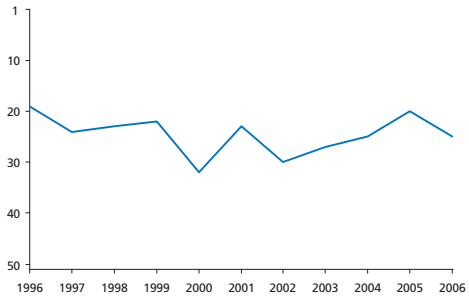

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(15)
werkloosheid	(6)
arbeidsongeschiktheid	(4)
armoede	(7)
percentage laagopgeleiden	(17)
participatie vrouwen	(7)
banen	(45)
percentage groeisectoren	(5)
sociaal-economische index	(4)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

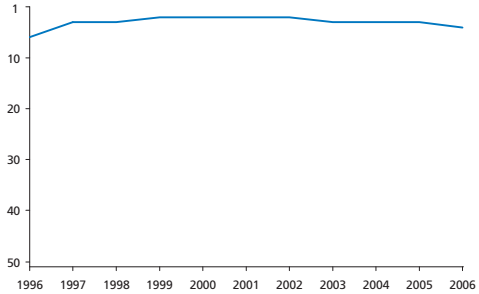

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

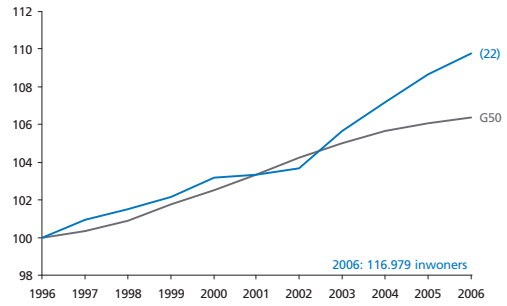

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

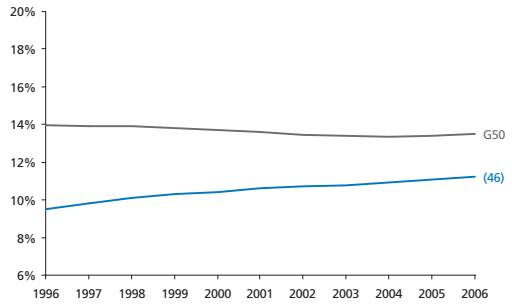

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

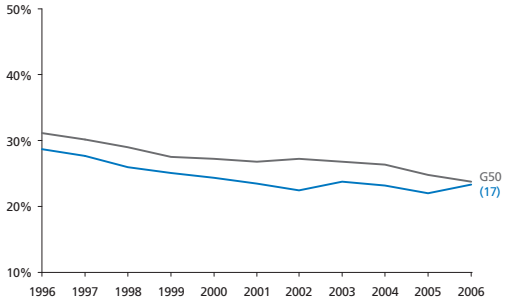

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

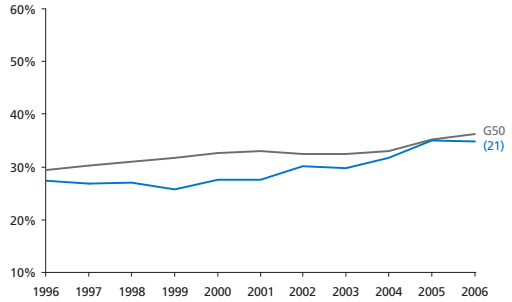

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

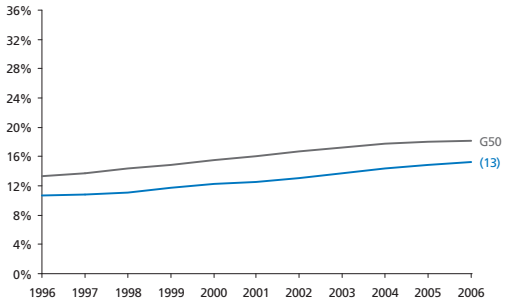

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

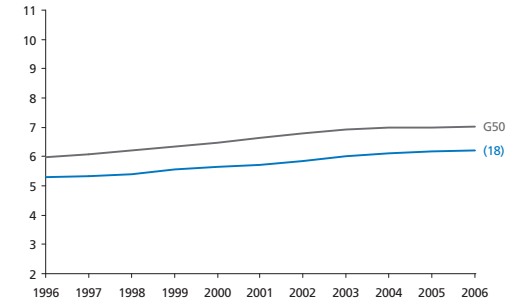

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

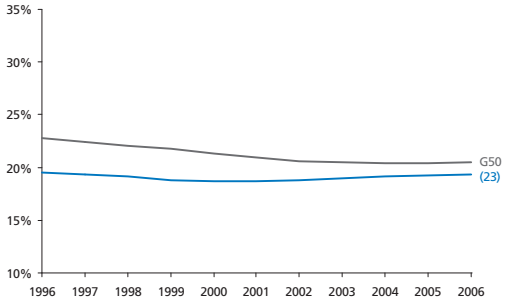

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

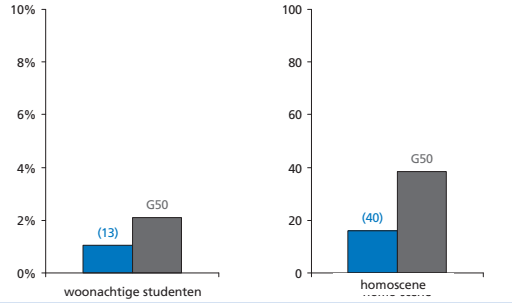

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

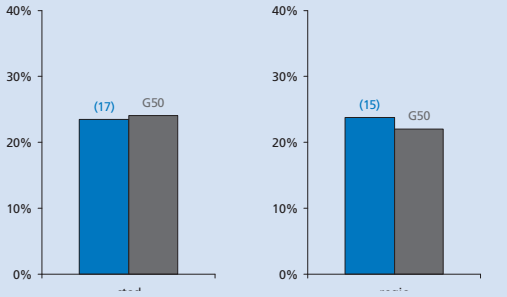

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

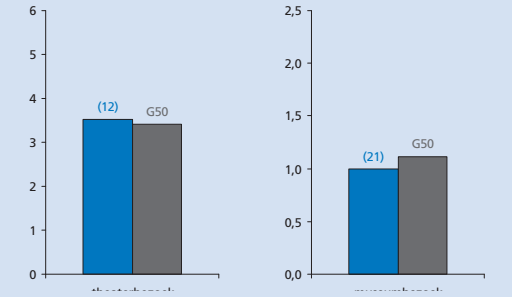

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

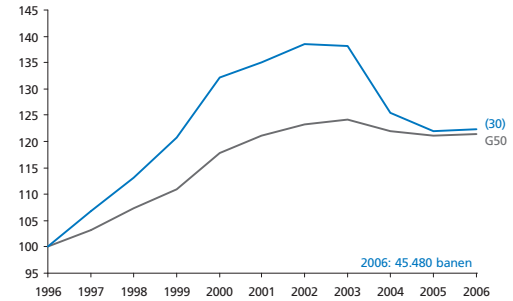

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

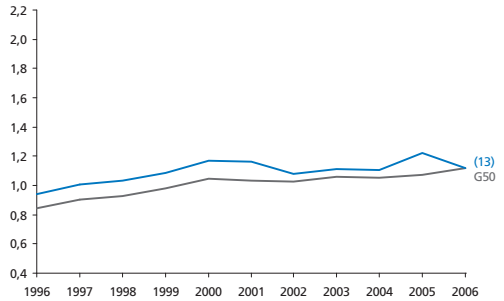

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

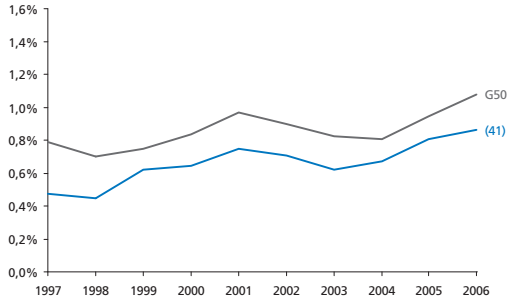

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

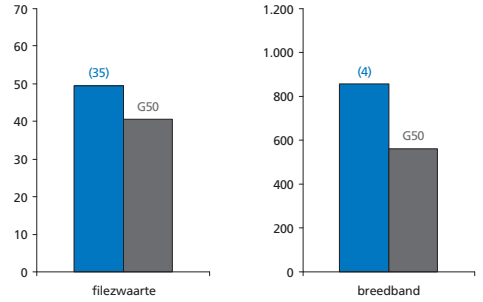

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

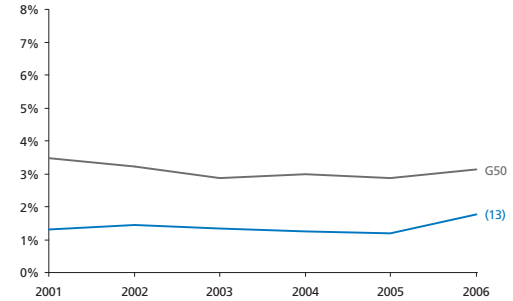

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

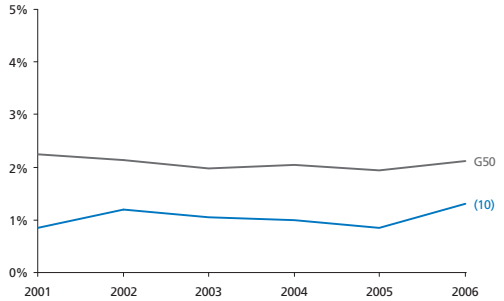

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

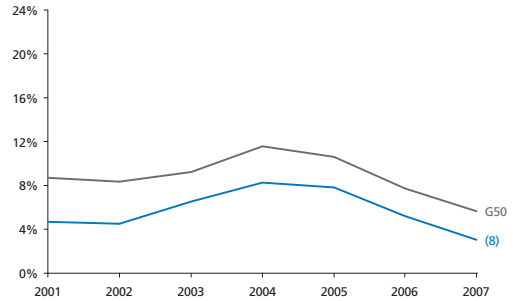

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

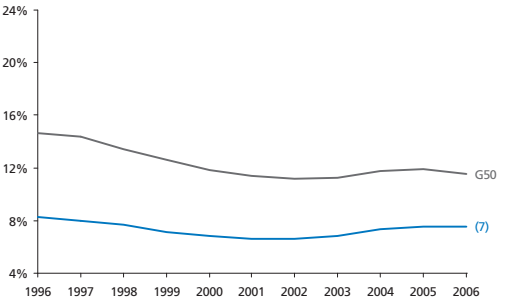

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

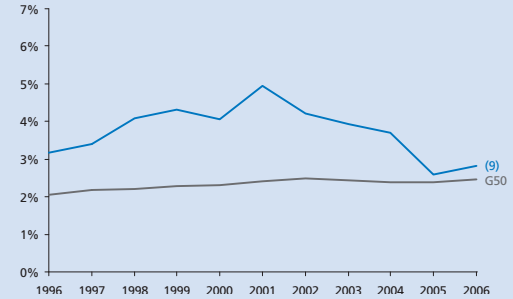

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

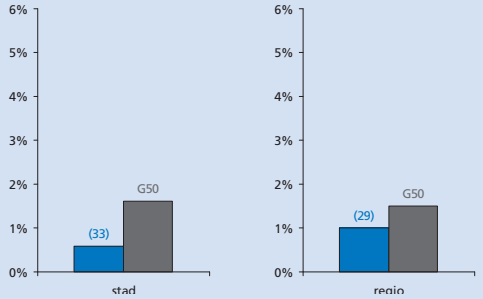

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

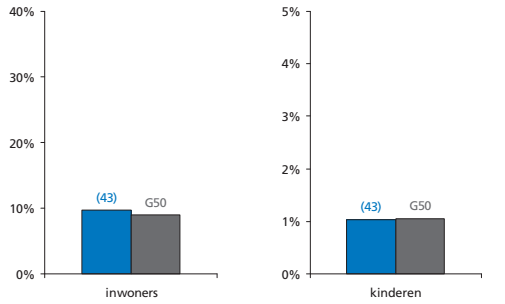

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

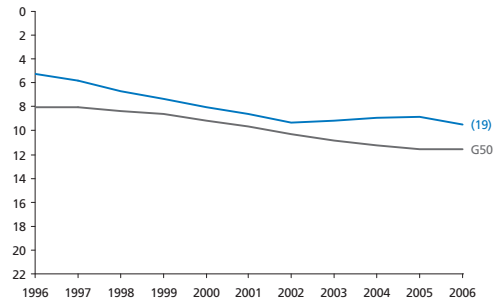

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

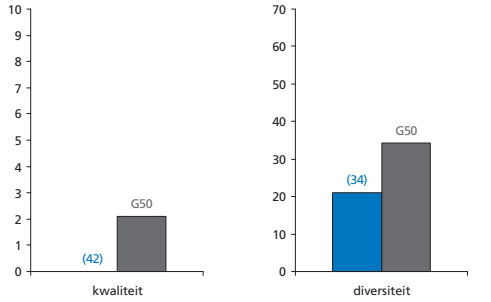

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

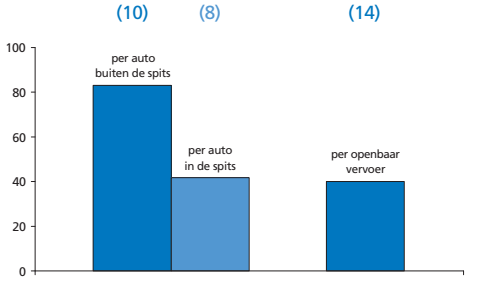

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

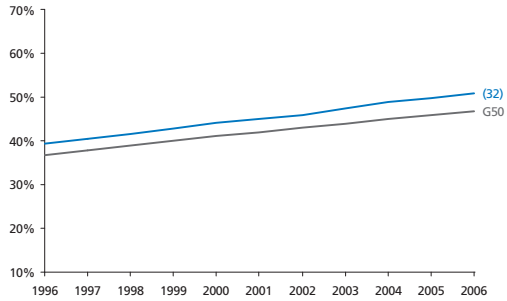

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

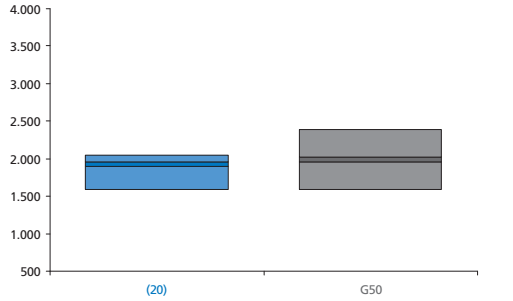

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

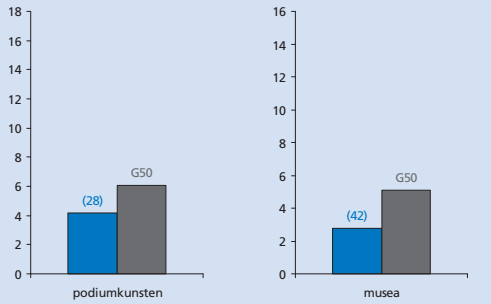

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

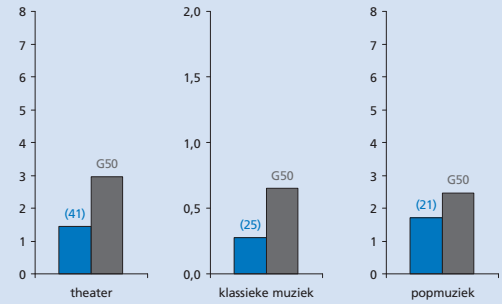

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

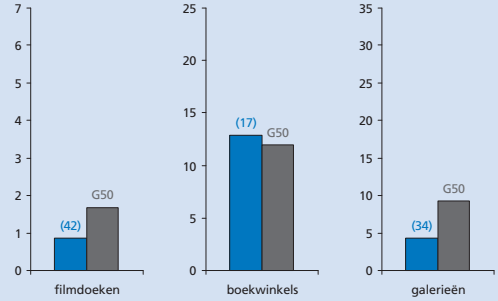

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

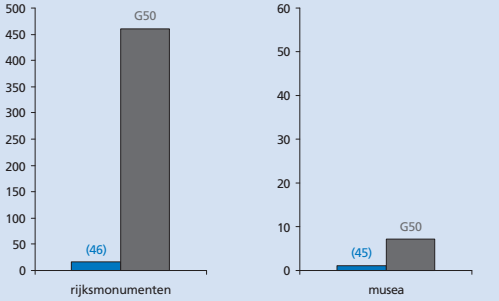

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Zwolle

Met 113.078 inwoners de

23e gemeente van Nederland

grotestedenbeleid: ja

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

Zwolle

gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

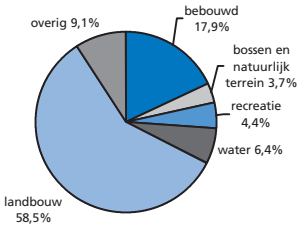

totale oppervlakte 11.928 ha

Woonaantrekkelijkheidsindex

De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat uit:	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(36)
cultureel aanbod	(10)
veiligheid	(25)
percentage koopwoningen	(22)
nabijheid natuurgebieden	(1)
culinair aanbod	(2)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(24)
woonaantrekkelijkheidsindex	(11)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste postitie, 50 = laagste positie)

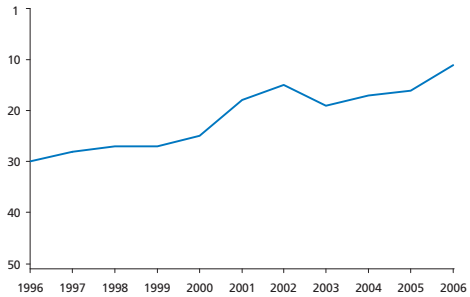

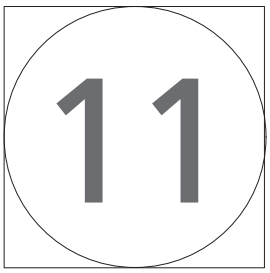

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:	Ranking
bijstand	(20)
werkloosheid	(18)
arbeidsongeschiktheid	(29)
armoede	(23)
percentage laagopgeleiden	(12)
participatie vrouwen	(23)
banen	(3)
percentage groeisectoren	(14)
sociaal-economische index	(9)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste postitie, 50 = laagste positie)

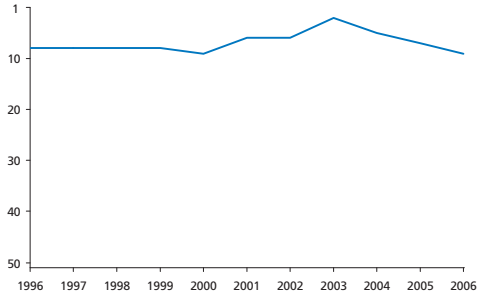

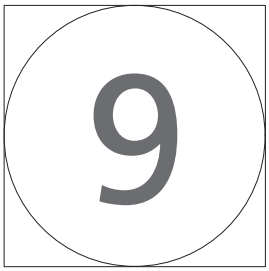

Bevolking

Totale bevolkingsomvang (index, 1996 = 100)

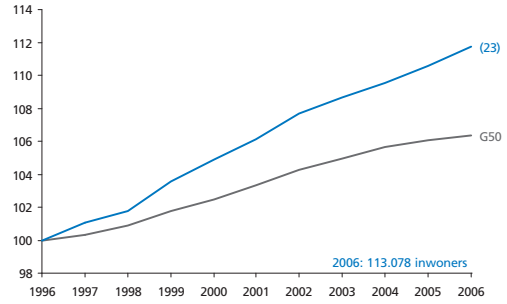

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking

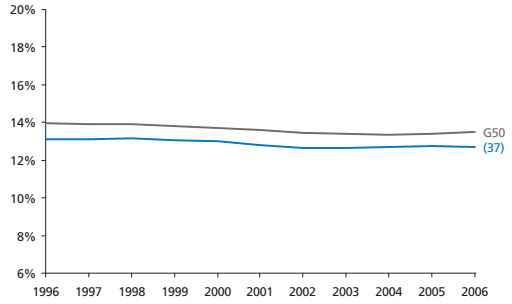

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

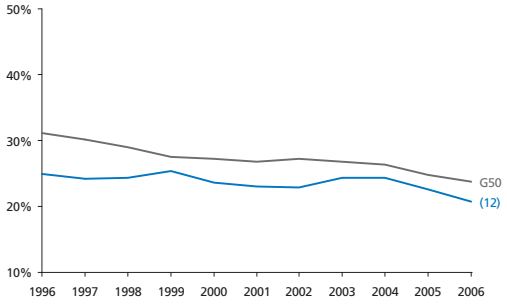

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

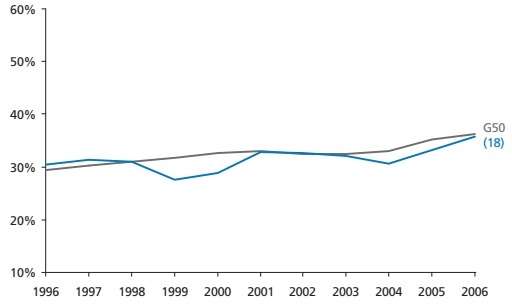

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking

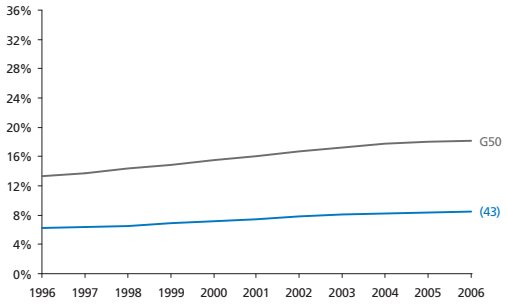

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

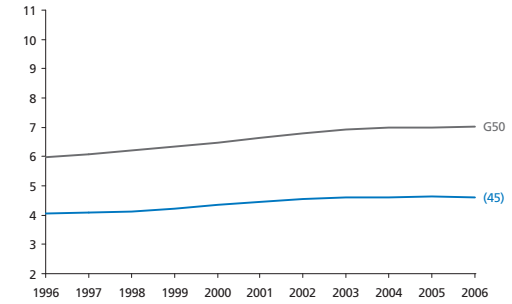

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

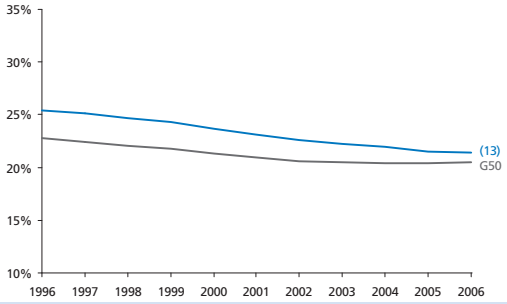

Scenes

Omvang studentenscene en homoscene als aandeel van de bevolking

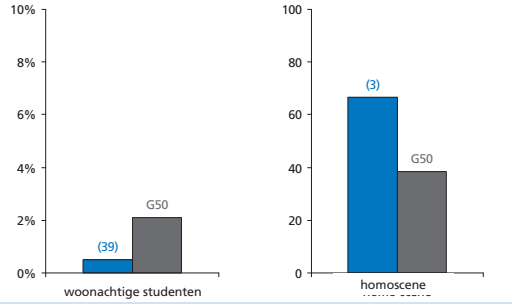

THEMA CULTUUR

Creatieve klasse

Creatieve klasse in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

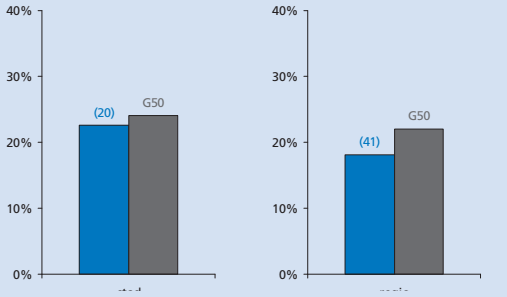

Cultuurbereik

Museum- en theaterbezoek, per inwoner per jaar

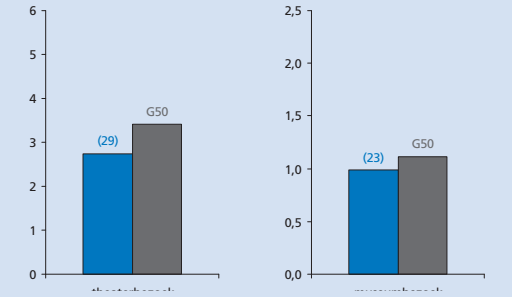

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Sociaal-economische positie

Werkgelegenheid

Aantal banen binnen de gemeente (index, 1996 = 100)

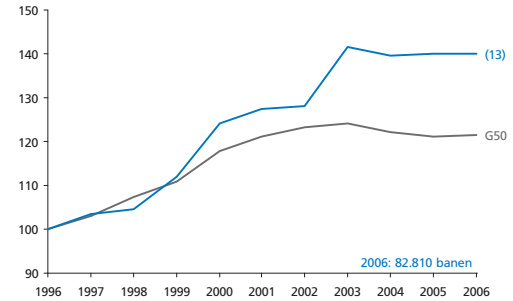

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide in de gemeente

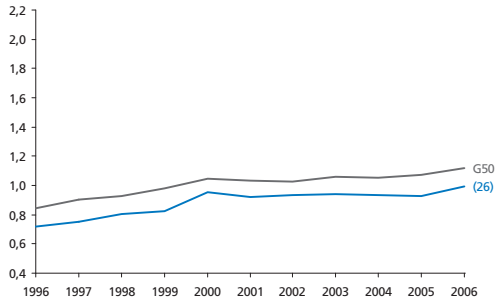

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers als percentage van de beroepsbevolking

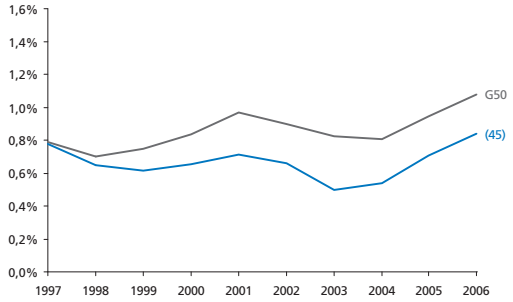

Infrastructuur

Filezwaarte en breedbandverbindingen

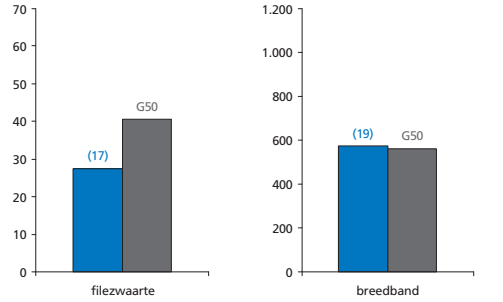

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

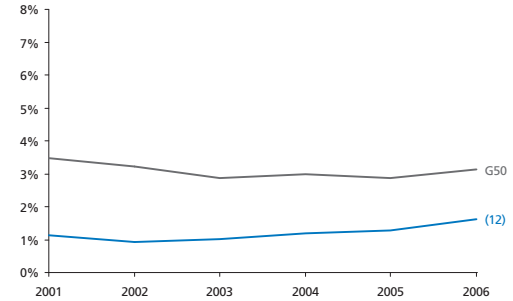

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat zou moeten verhuizen voor gelijke verdeling)

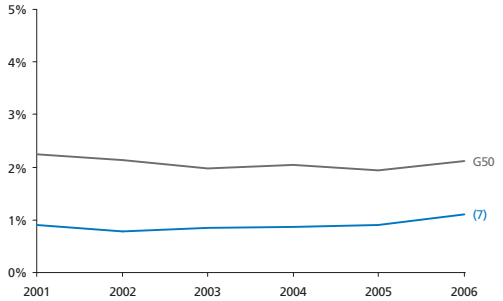

Jeugdwerkloosheid

Aantal werkloze jongeren (15 t/m 24 jaar) als percentage van de beroepsbevolking

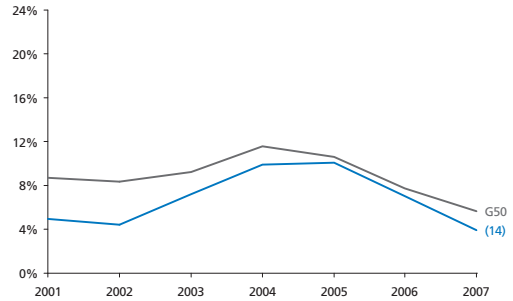

Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

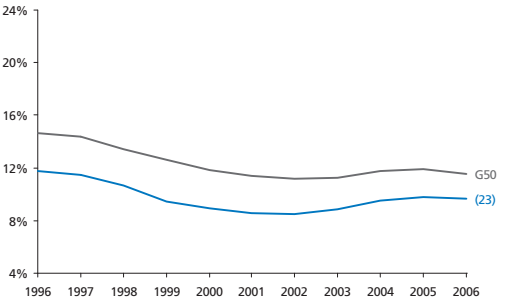

THEMA CULTUUR

Creatieve bedrijfstakken

Aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen

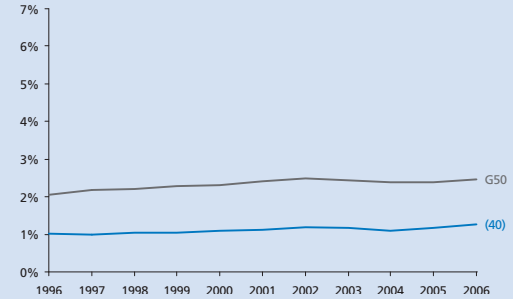

Kunstenaars

Aantal kunstenaars in de stad en de regio als percentage van de beroepsbevolking

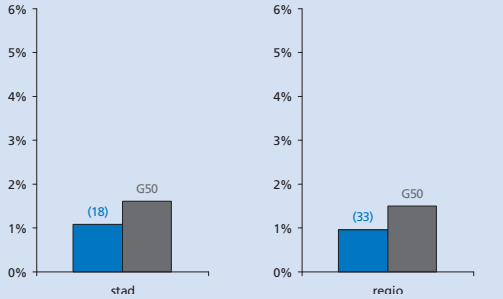

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking en de kinderen (0-9 jaar) dat in een probleemwijk woont

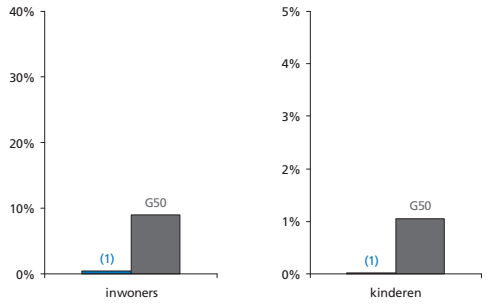

Veiligheid

Gewogen samengestelde index o.b.v. geweldsmisdrijven en vernielingen

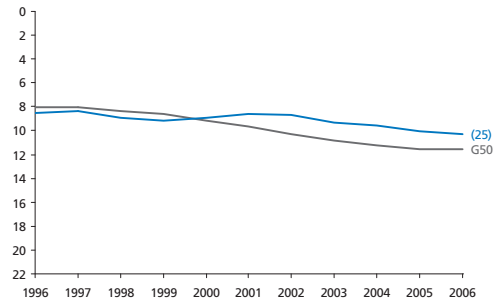

Culinair aanbod

Kwaliteit en diversiteit van de restaurants in de stad

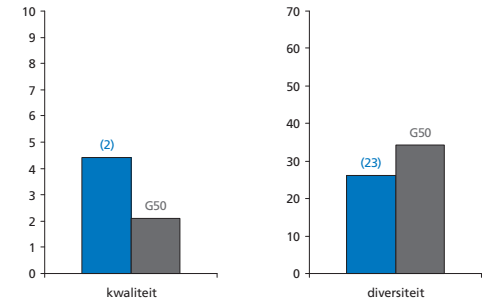

Bereikbaarheid van banen

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente

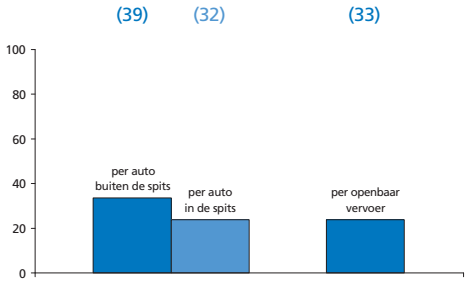

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad

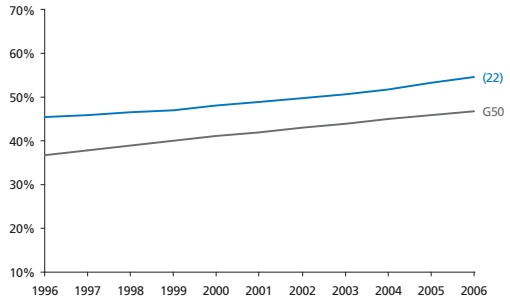

Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

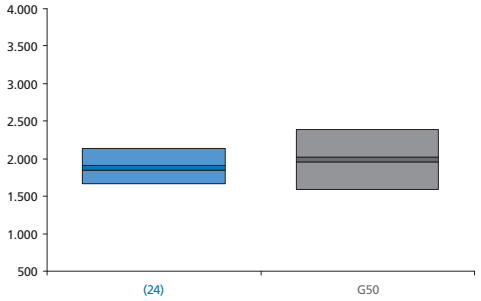

THEMA CULTUUR

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten en musea in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

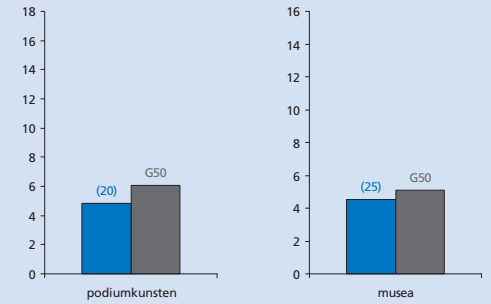

Podiumkunsten

Aantal voorstellingen en concerten (p.1000 inw): theater, klassieke muziek en popmuziek

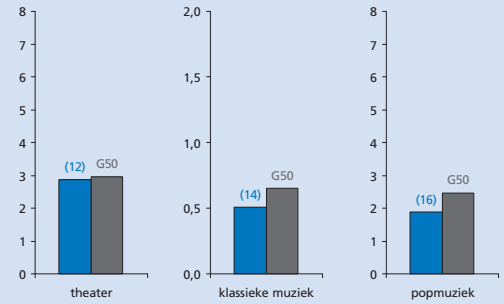

Beelden en boeken

Aanbod filmhuizen, boekwinkels en galerieën per 100.000 inwoners

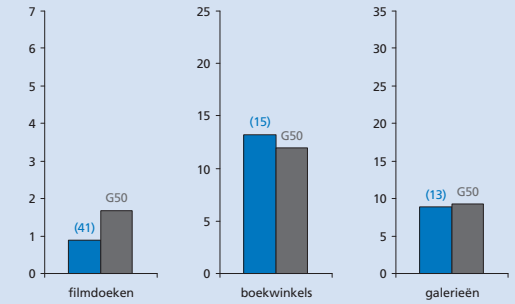

Erfgoed

Aantal rijksmonumenten en musea in de gemeente

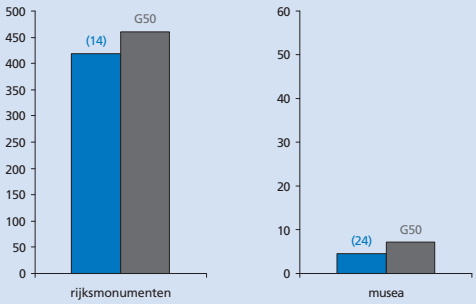

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

Deel III

Ranglijsten

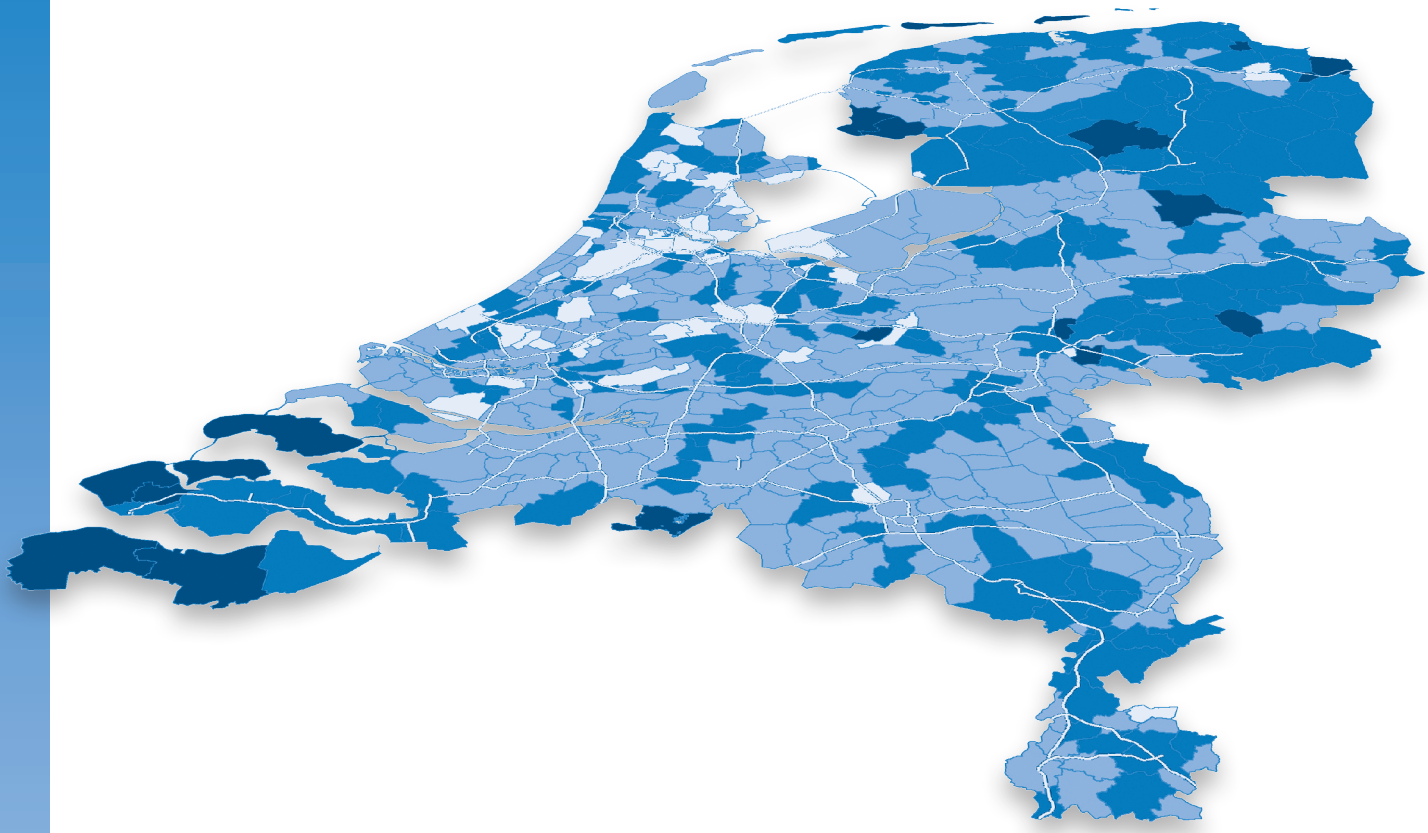

Woonaantrekkelijkheidsindex

Positie op de woonaantrekkelijkheidsindex

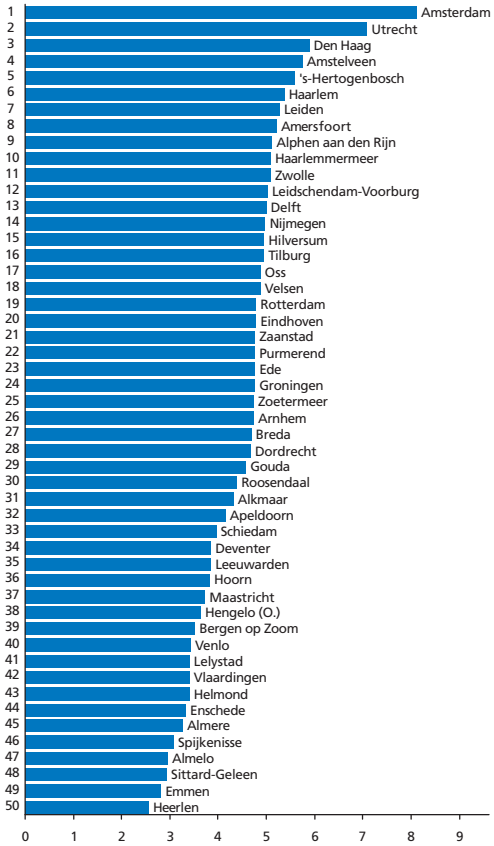

Woonaantrekkelijkheid zonder geografie

Woonaantrekkelijkheidsindex zonder bereikbaarheid banen en natuur

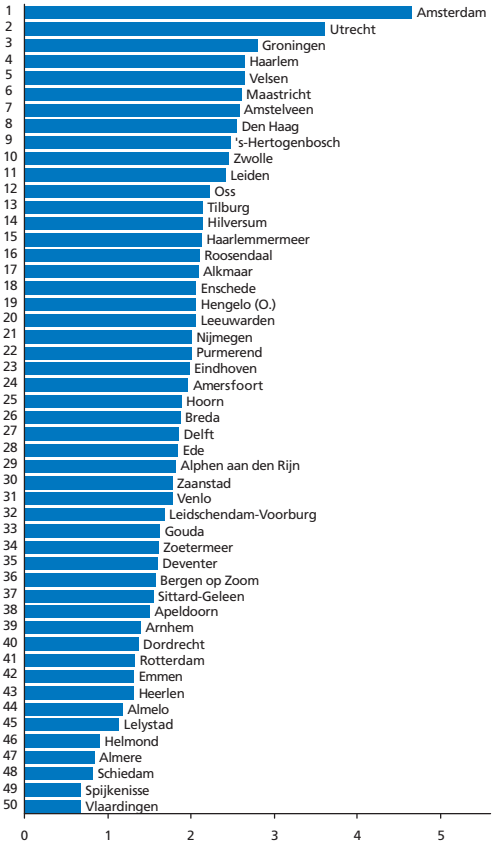

Sociaal-economische index

Sociaal-economische positie

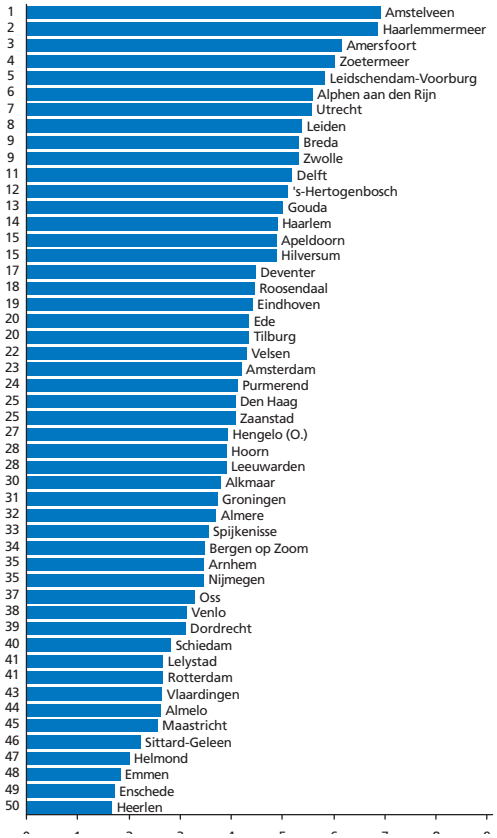

Sociaal-economische stijgers en dalers

Verbetering/verslechtering vd sociaal-economische positie 1996-2006

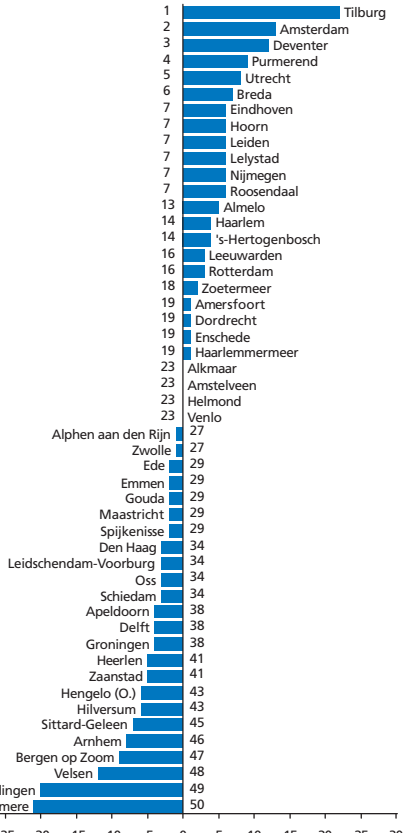

Bevolking

Aantal inwoners op 1 januari 2006

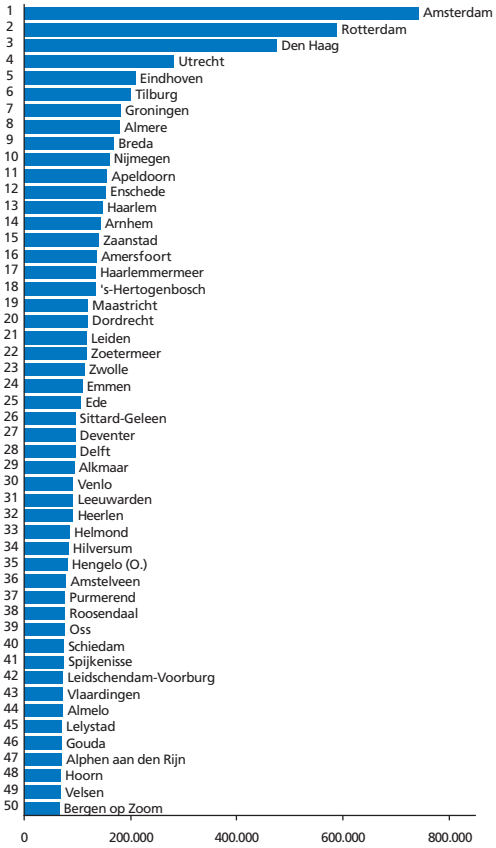

Vergrijzing

Aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking, 2006

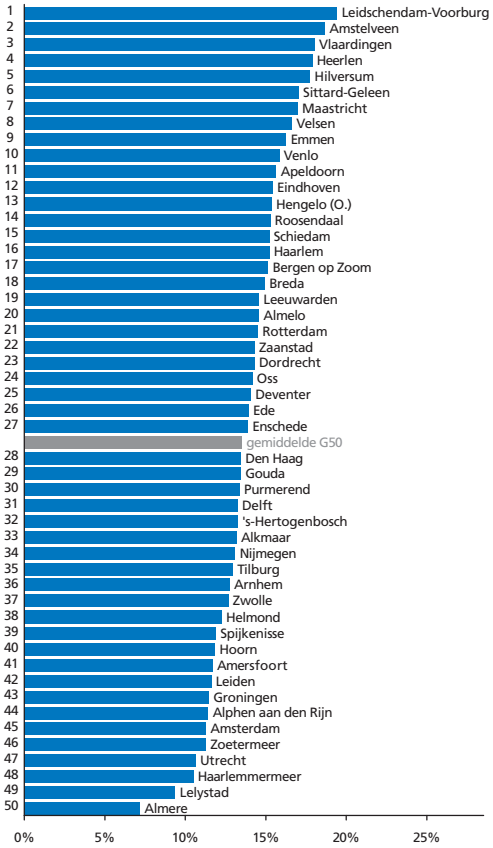

Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als perc. van de beroepsbevolking, 2006

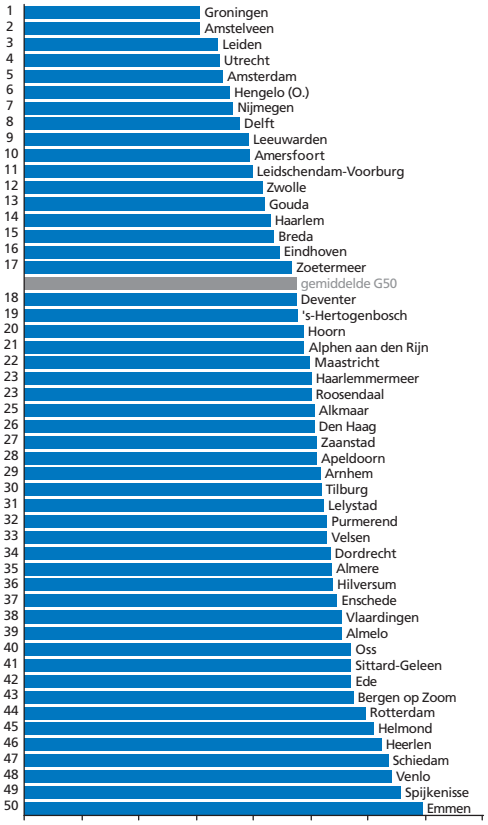

Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als perc. van de beroepsbevolking, 2006

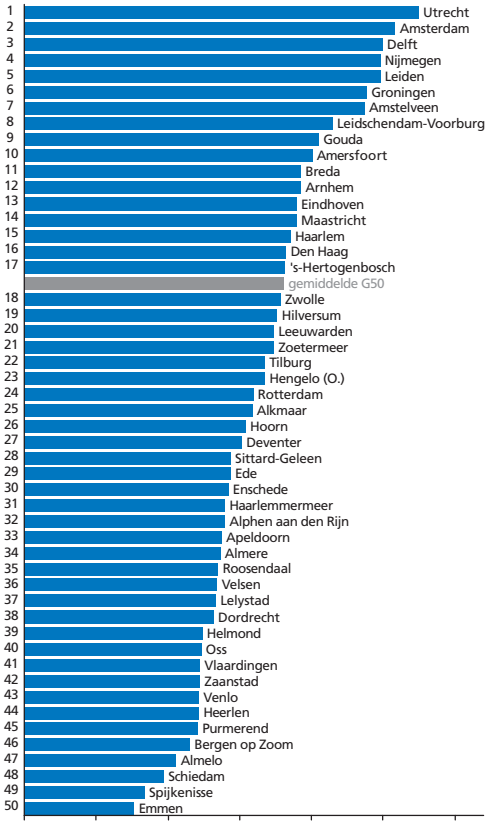

Allochtonen

Aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de bevolking, 2006

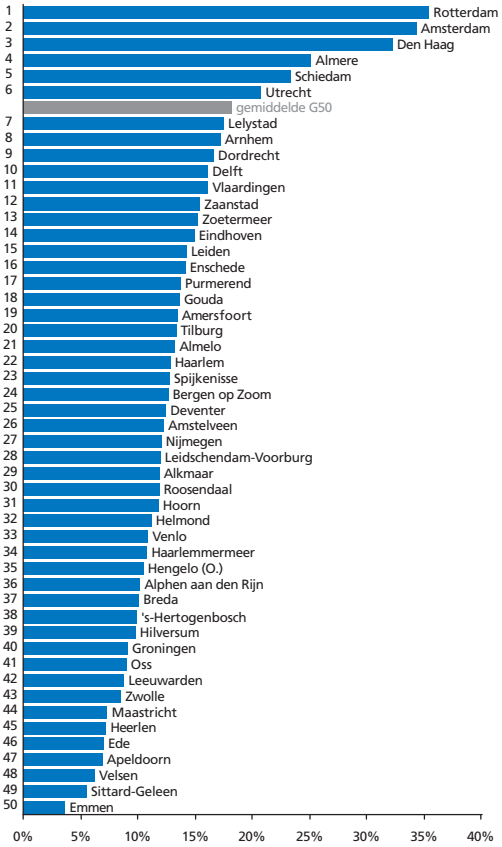

Etnische diversiteit

Diversiteit van de bevolking op basis van herkomst (geboorteland)

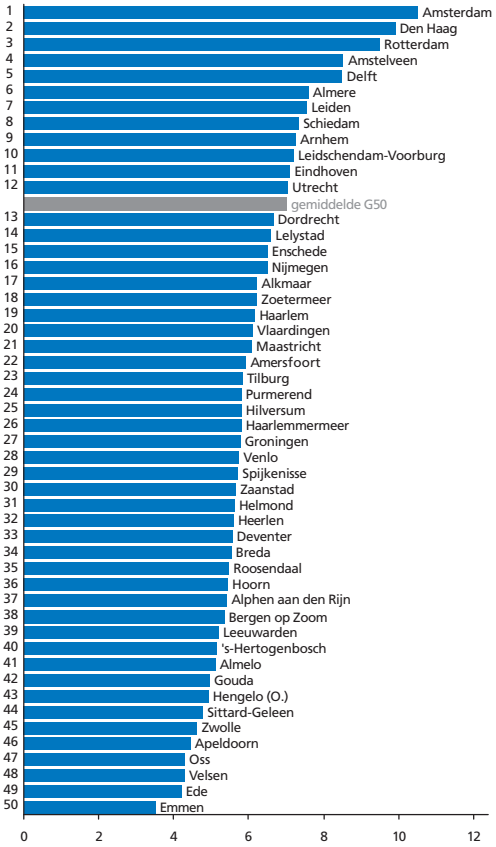

Jongeren

Aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar als percentage van de bevolking

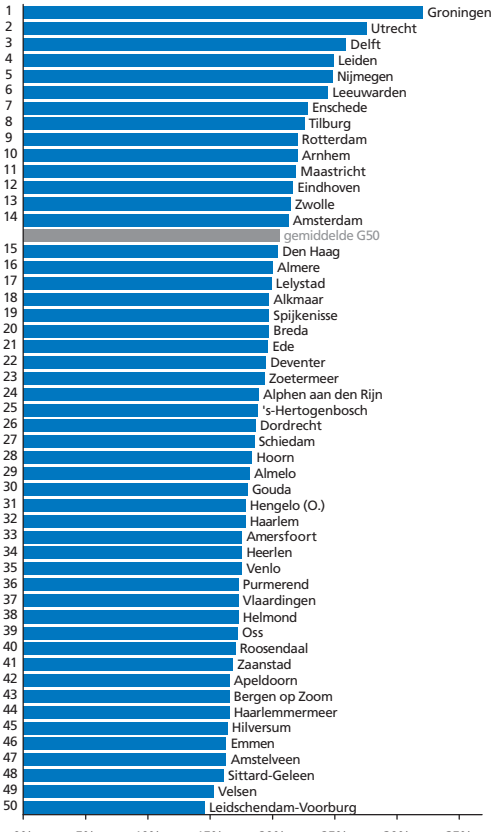

Studenten

Aantal woonachtige studenten als percentage van de bevolking

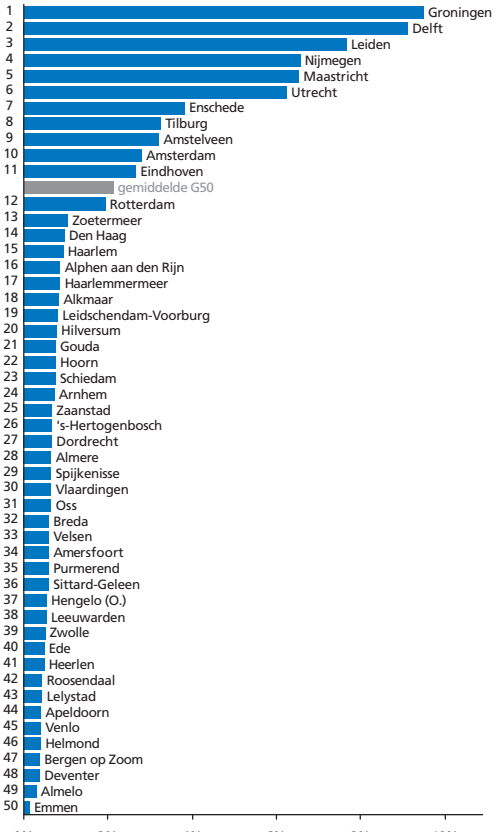

Homoscene

Relatieve omvang van de homoscene (index, 100 = grootste)

Creatieve klasse

Omvang creatieve klasse als percentage van de beroepsbevolking

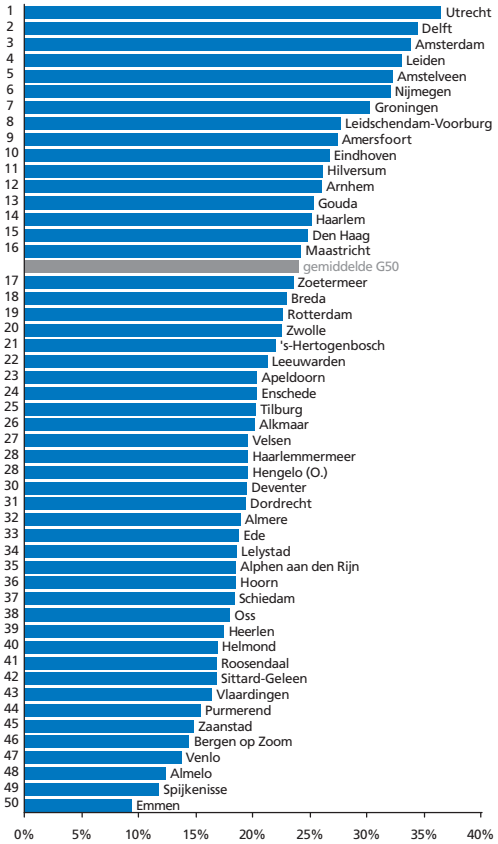

Theaterbezoek

Aantal bezoeken aan podiumkunsten per inwoner per jaar

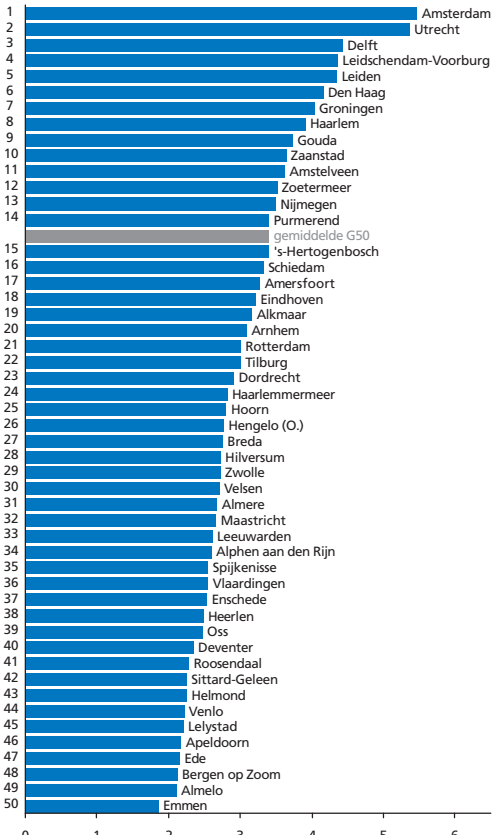

Museumbezoek

Aantal bezoeken aan musea per inwoner per jaar

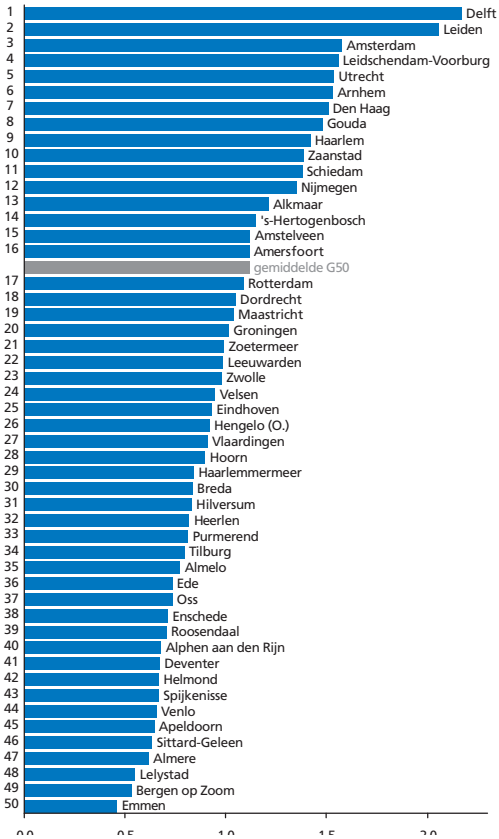

Werkgelegenheid

Aantal banen t.o.v. beroepsbevolking op 1 januari 2006

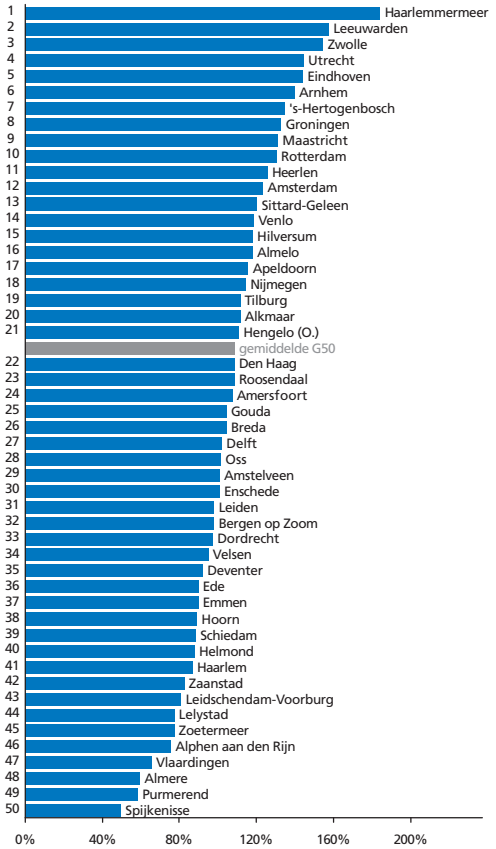

Groei werkgelegenheid, 1999-2006

Toe- en afname van het aantal banen (1999-2006)

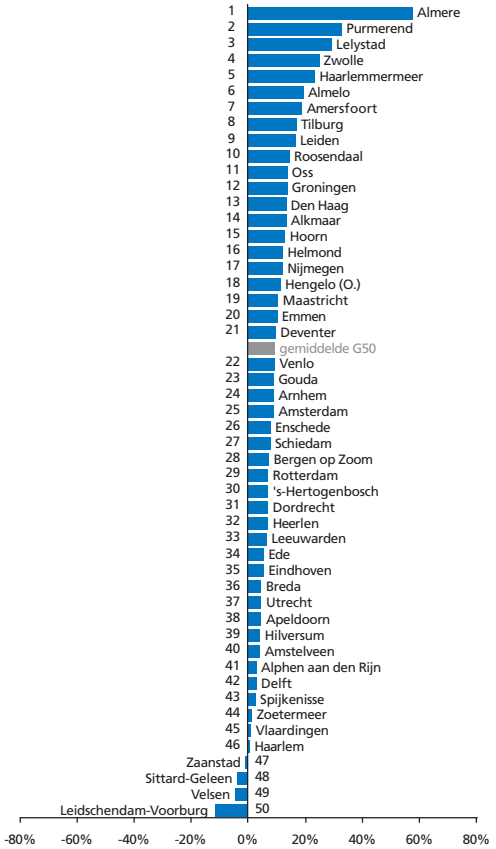

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Regionale beschikbaarheid van banen per laagopgeleide

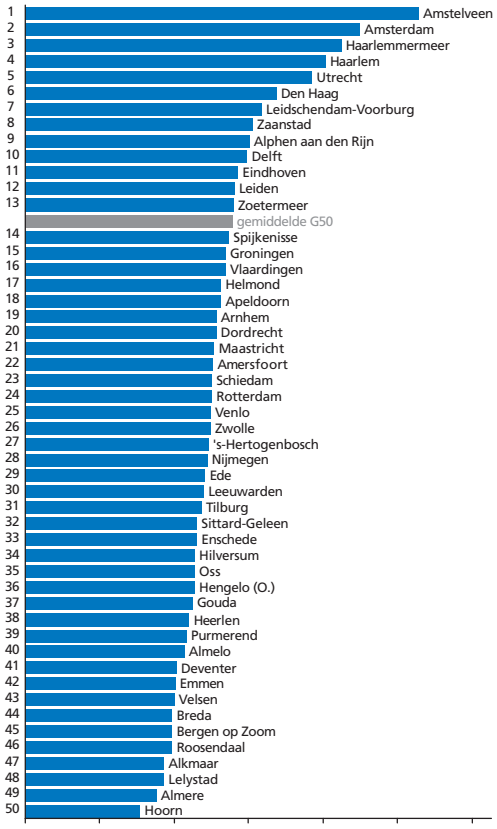

Startende ondernemers

Aantal startende ondernemers, perc. van de beroepsbevolking (2006)

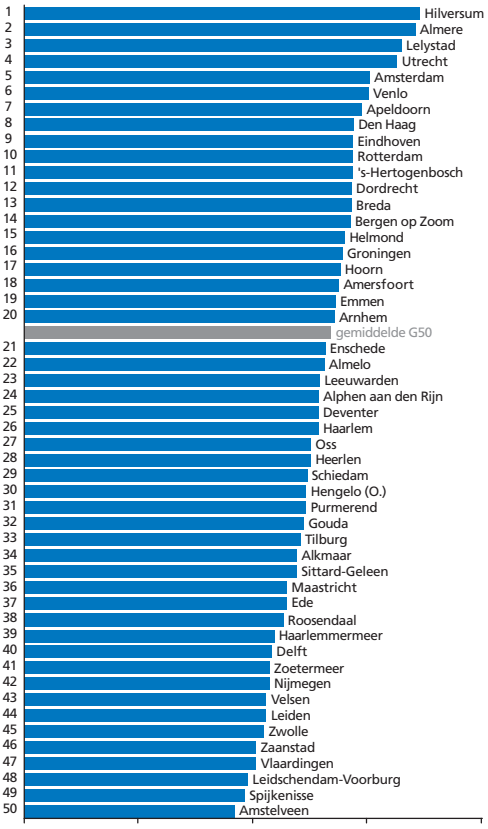

Filezwaarte

Verslechtering van de bereikbaarheid van bedrijven a.g.v. files

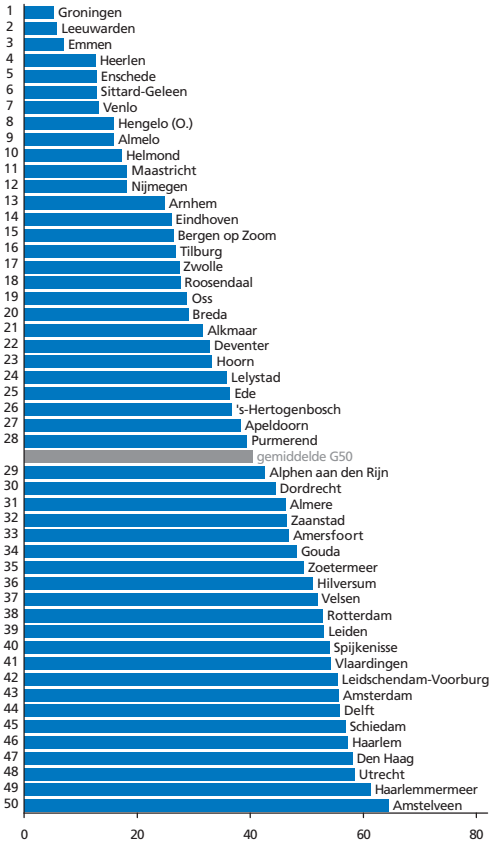

Breedbandverbindingen

Aantal breedbandverbindingen per 1000 huishoudens

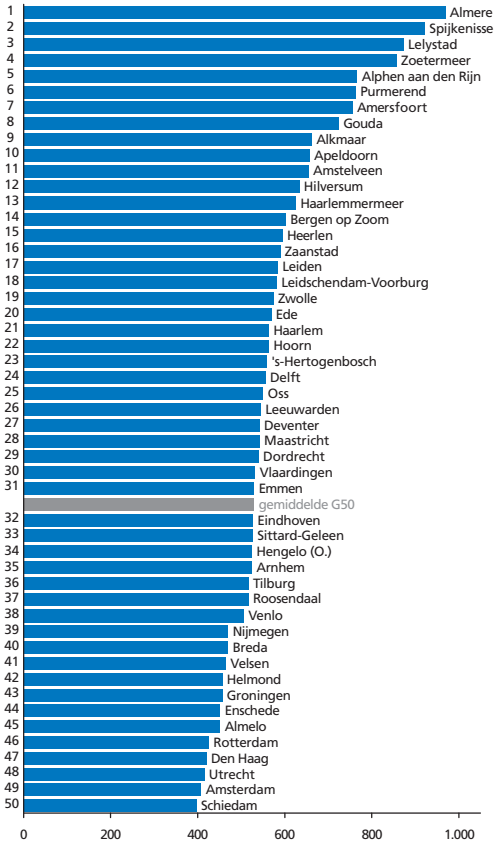

Langdurige werkloosheid

Aantal langdurig werklozen (> 3 jaar), perc. van de beroepsbevolking

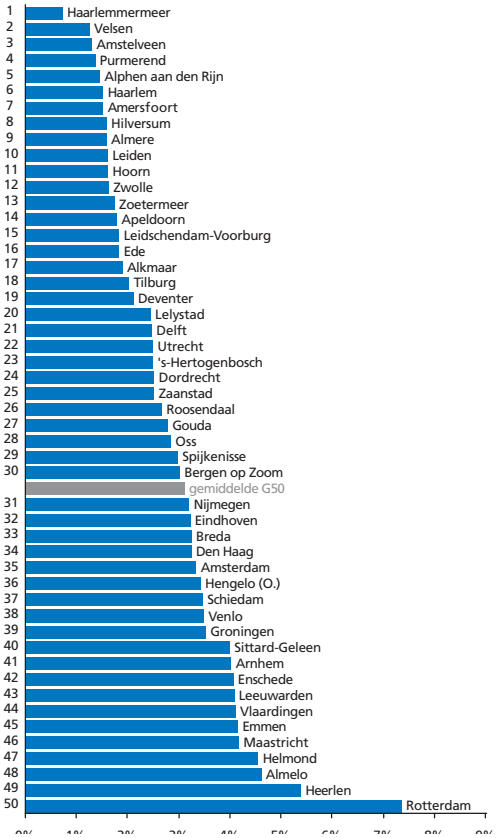

Segregatie van langdurig werklozen

Mate van segregatie (% vd bevolking dat ongelijke verdeling bepaalt)

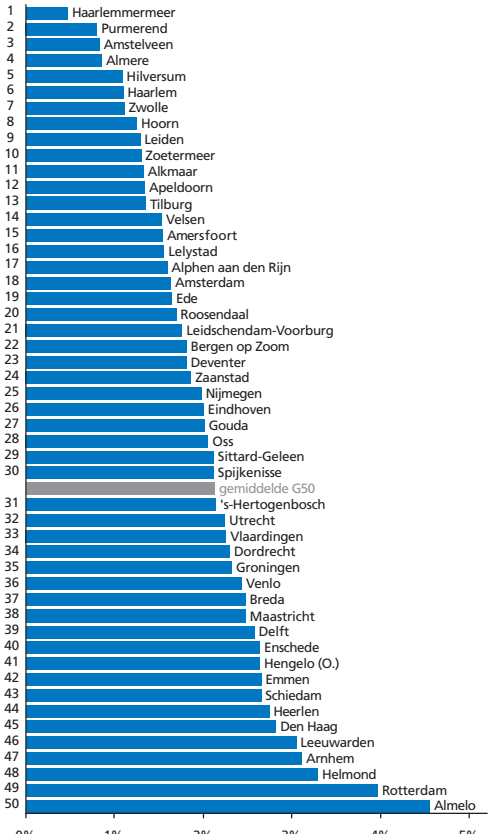

Jeugdwerkloosheid

Werkloze jongeren als perc. van beroepsbevolking 15-24 jaar (1-1-2007)

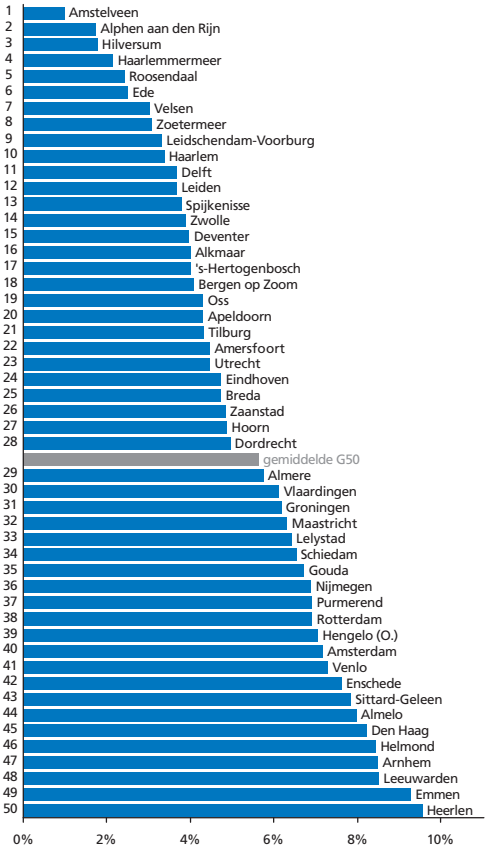

Armoede

Perc. huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

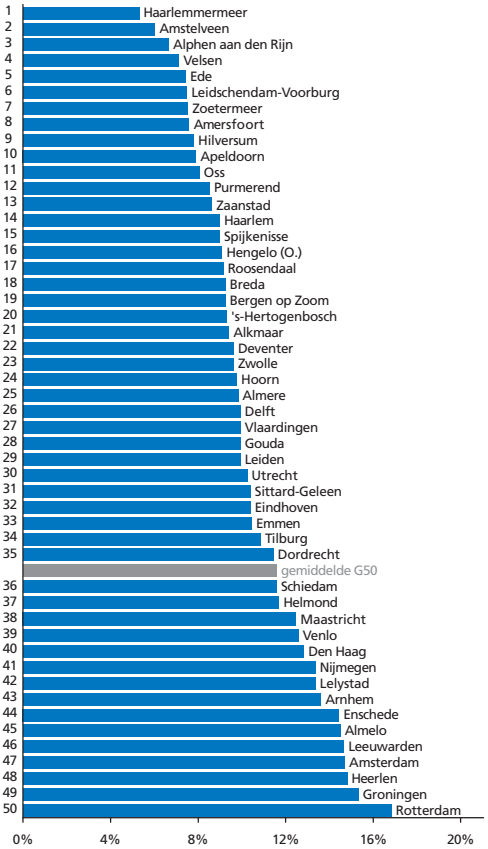

Creatieve bedrijfstakken

Banen in creatieve bedrijfstakken, percentage van totaal aantal banen

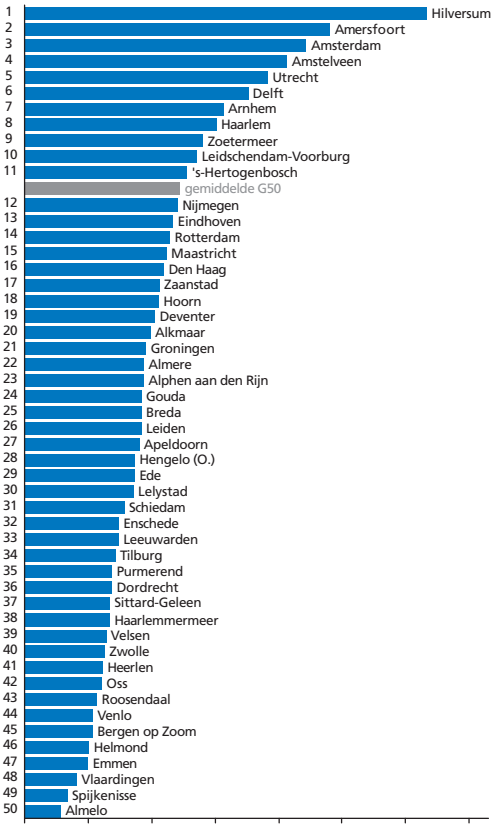

Kunstenaars

Aantal kunstenaars (stad) als percentage van de beroepsbevolking

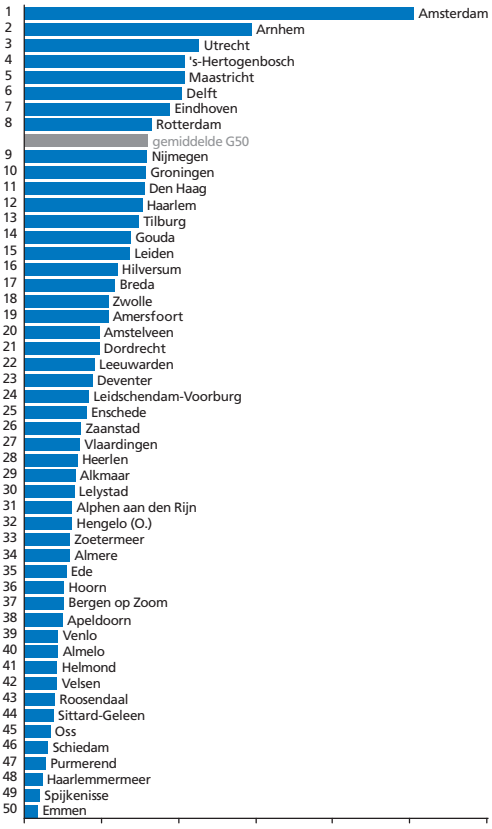

Leefbaarheid

Deel van de totale bevolking dat in een probleemwijk woont

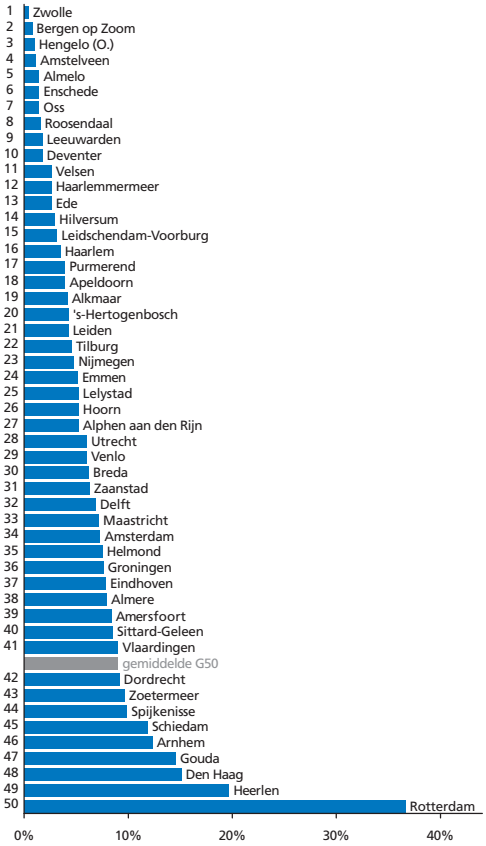

Veiligheid

Gewogen samengestelde index obv geweldsmisdrijven en vernielingen

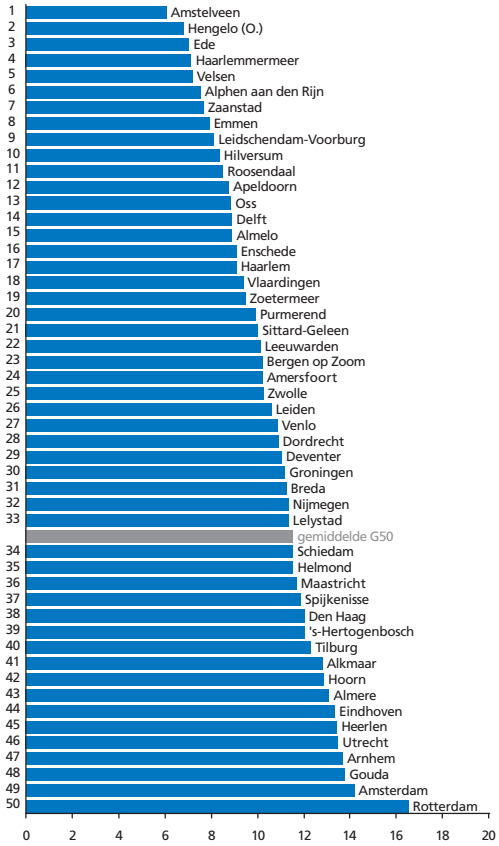

Culinaire kwaliteit

Kwaliteit van de restaurants in de stad (kwaliteitsindex: 2006)

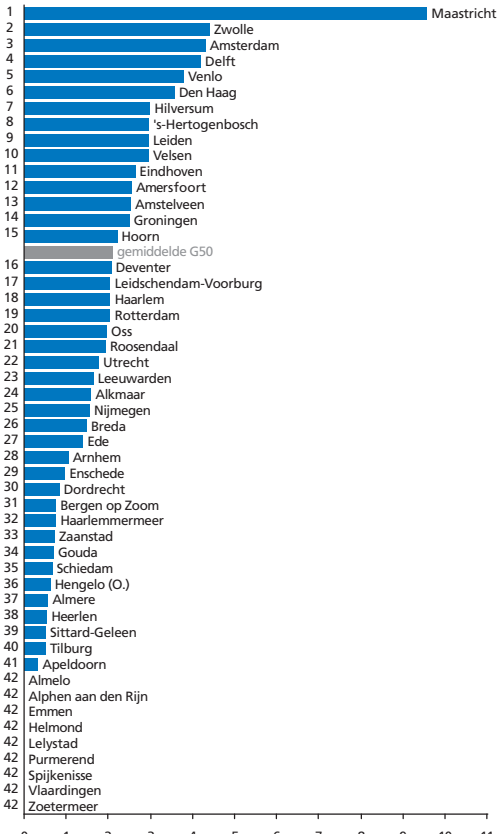

Culinaire diversiteit

Diversiteit van het aanbod restaurants in de stad (2007)

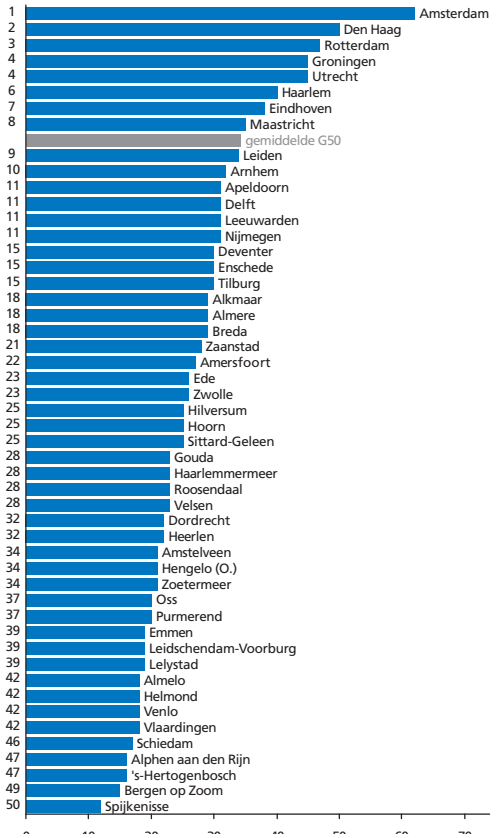

Bereikbaarheid van banen per auto

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente, per auto in de spits

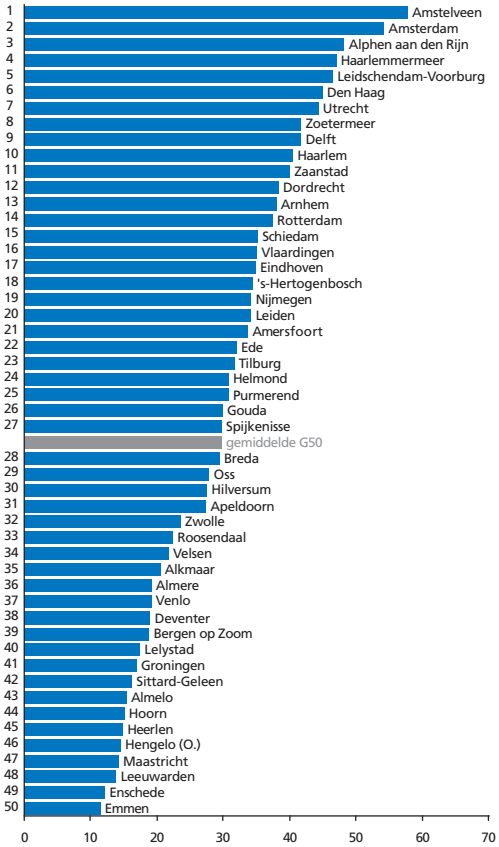

Bereikbaarheid van banen per OV

Bereikbaarheid van banen vanuit de gemeente, per OV

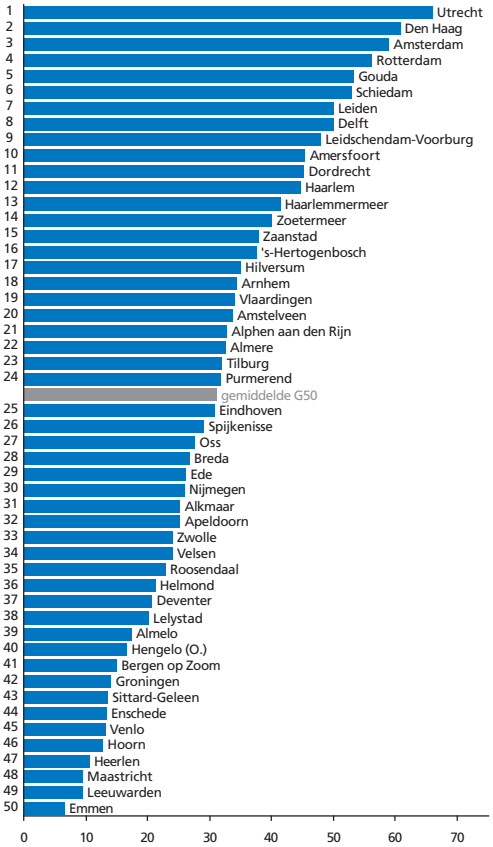

Percentage koopwoningen

Aantal koopwoningen als percentage van de woningvoorraad (2006)

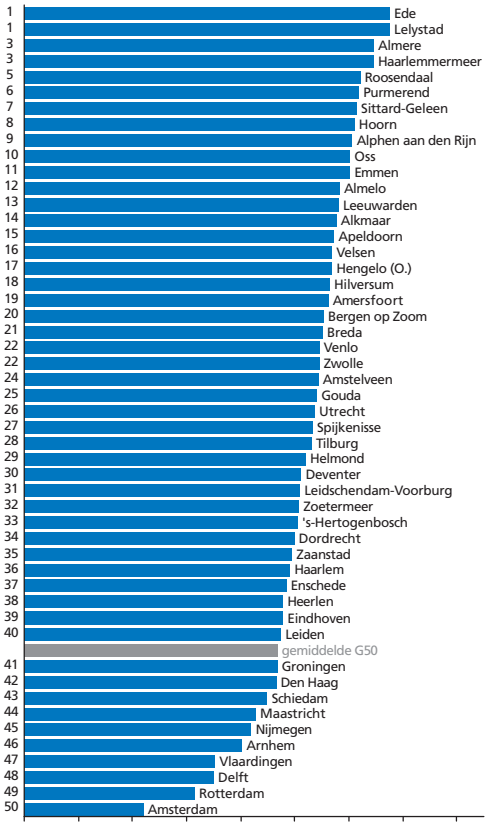

Huizenprijzen

Gemiddelde huizenprijzen in euro's per vierkante meter (2006)

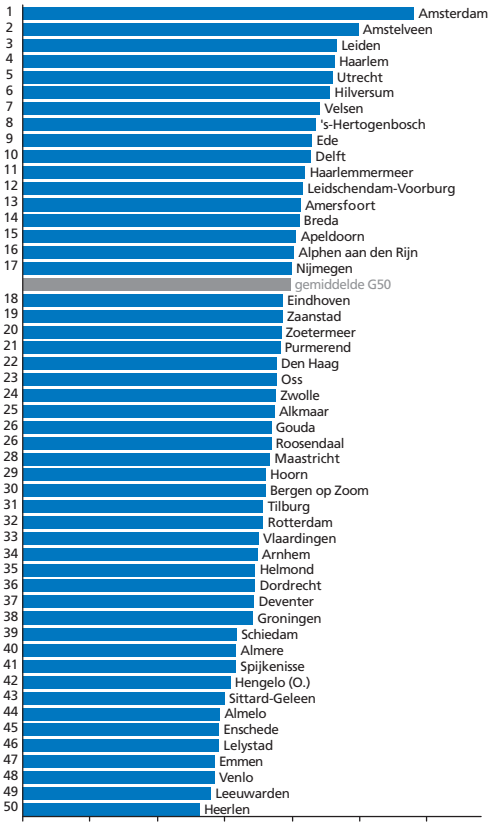

Podiumkunsten

Aanbod podiumkunsten in stad en regio (ruimtelijk gemiddelde)

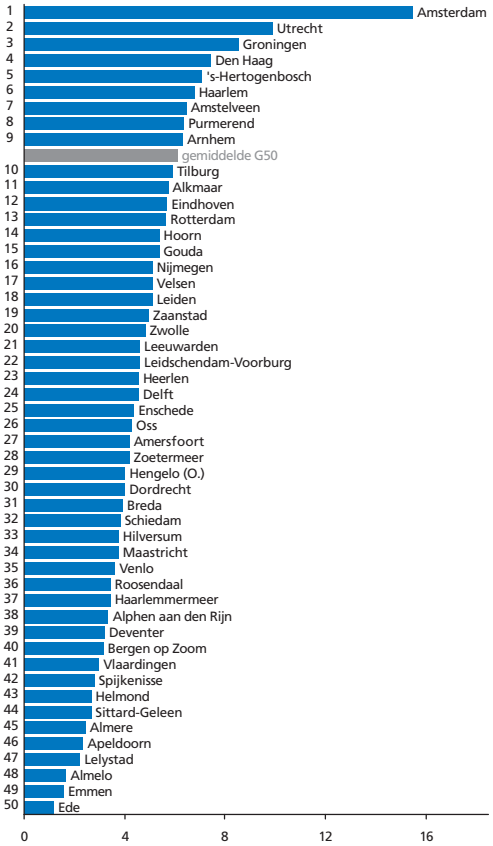

Theater

Jaarlijks aantal theatervoorstellingen in de gemeente per 1000 inw.

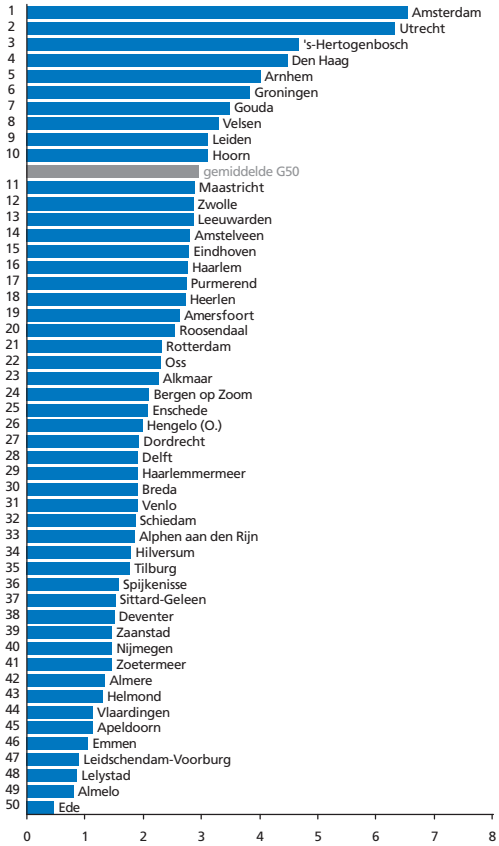

Klassieke muziek

Jaarlijks aantal klassieke concerten in de gemeente per 1000 inwoners

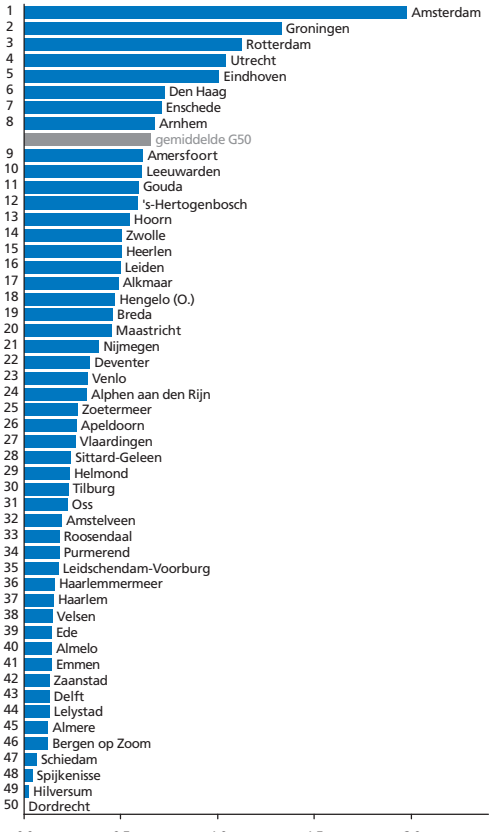

Popmuziek

Jaarlijks aantal popconcerten in de gemeente per 1000 inwoners

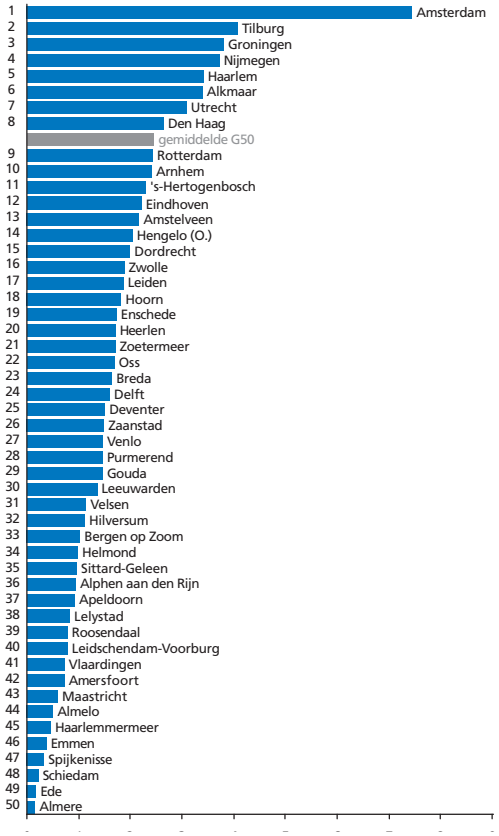

Filmhuizen

Aantal filmdoeken in filmhuizen per 100.000 inwoners

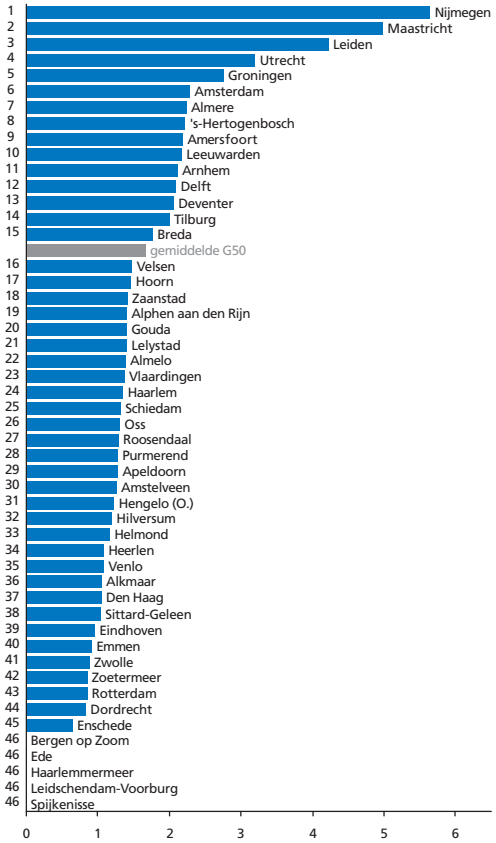

Boekwinkels

Aantal boekwinkels per 100.000 inwoners

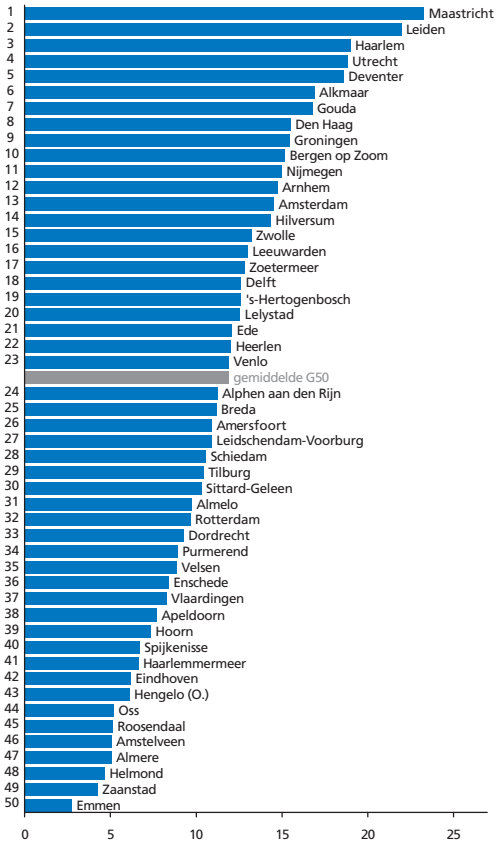

Rijksmonumenten

Aantal rijksmonumenten

Musea

Aantal musea (gewogen) in de gemeente

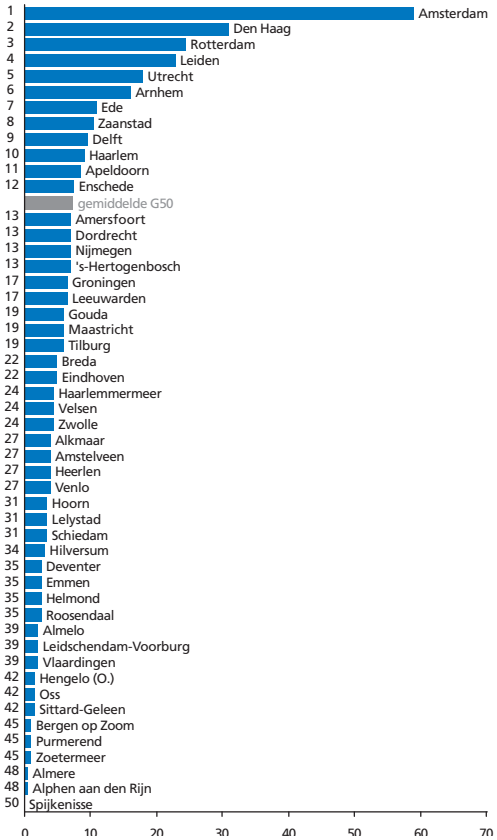

Deel IV

Beschrijving van de indicatoren

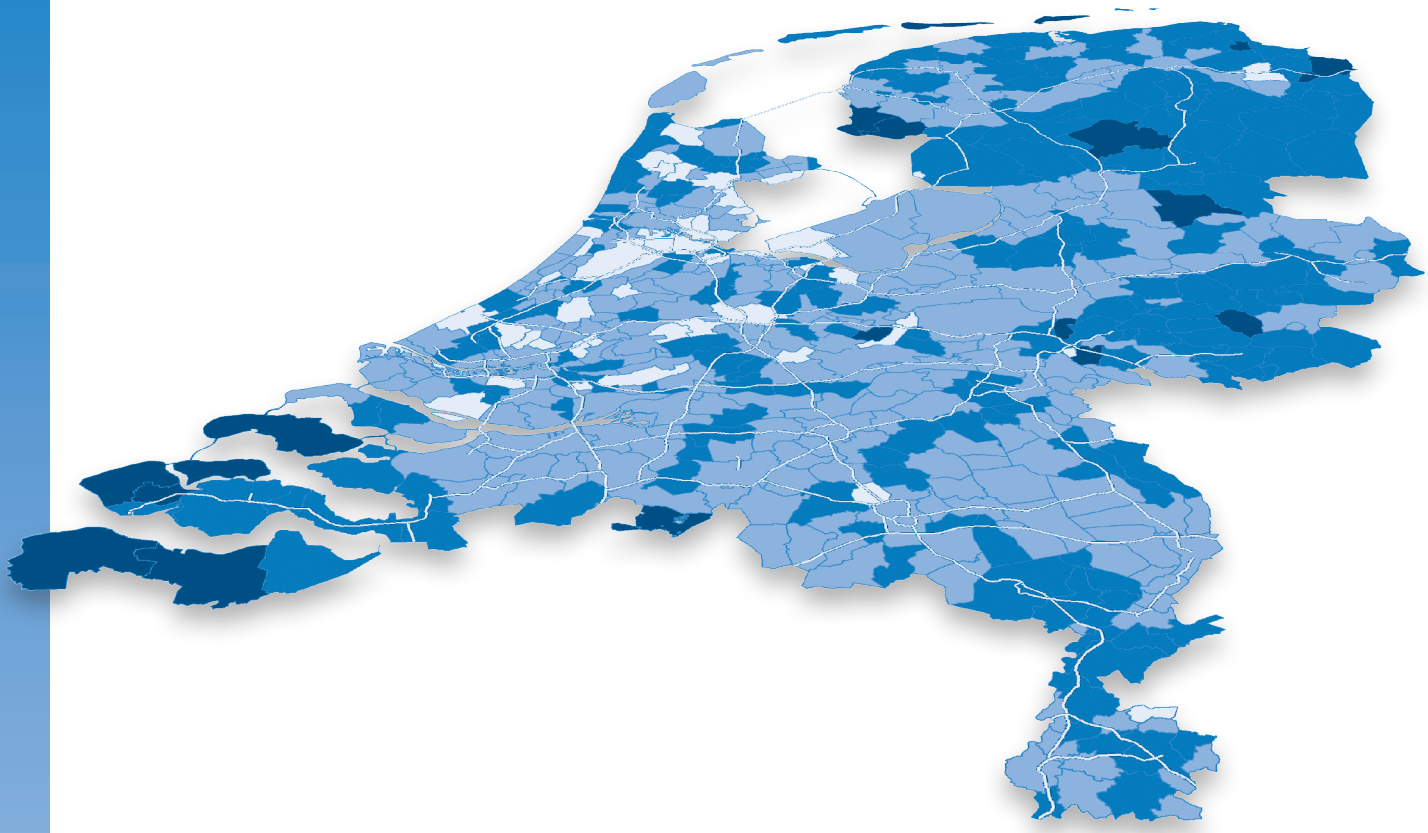

Beschrijving van de indicatoren

In de *Atlas voor gemeenten* worden de vijftig grootste gemeenten van Nederland (per 1 januari 2004) op ruim veertig punten vergeleken. In deel II is voor al die kenmerken per gemeente (indien mogelijk) de ontwikkeling door de tijd gepresenteerd, vergeleken met het gemiddelde van de G50. In deel III is per indicator een ranglijst opgenomen met de positie van de vijftig gemeenten ten opzichte van elkaar. In dit vierde deel worden alle indicatoren beschreven die in de *Atlas voor gemeenten 2007* zijn opgenomen. Van die indicatoren worden de bron en de manier van samenstelling vermeld. De bron geeft telkens aan waar de ruwe data vandaan komen (een opsomming van de gebruikte bronnen staat achter in dit deel). De gegevens zijn echter in alle gevallen door de samenstellers van de Atlas bewerkt.

Pagina 1 Algemene informatie

De eerste pagina per gemeente in deel II bevat algemene informatie over de gemeente zoals het aantal inwoners, de geografische ligging en het grondgebruik. Bovendien zijn op deze pagina de samengestelde indices gepresenteerd: de sociaal-economische positie en de woonaantrekkelijkheid.

Naam gemeente

De samenstelling van gemeenten is herhaaldelijk gewijzigd. De belangrijkste wijzigingen betreffen samenvoegingen van gemeenten. Andere wijzigingen zijn grenscorrecties. Dikwijls zijn er ook kleine wijzigingen waarbij slechts enkele tientallen personen en een paar huizen betrokken zijn. Daarnaast zijn er grenswijzigingen waarbij alleen een stuk grond van de ene naar de andere gemeente gaat. Een vergelijking van cijfers uit verschillende jaren is niet zinvol wanneer deze cijfers betrekking hebben op verschillende gemeente-indelingen. Daarom zijn alle gegevens in deze Atlas – dus ook de historische data – omgerekend naar de gemeente-indeling van 1 januari 2006. Daarvoor is gebruikgemaakt van het Historisch Bestand Gemeenten van het CBS. Dat bestand geeft van elke grenswijziging het aantal personen, het aantal woningen en het landoppervlak dat is overgedragen van de ene naar de andere gemeente. Ook naamswijzigingen zijn hierin opgenomen. Met behulp van de cijfers uit dat bestand is voor elke gemeente berekend hoeveel procent van de inwoners, woningen en oppervlakte in de nieuwe indeling bestaat uit inwoners, woningen en oppervlakte van een andere gemeente uit de oude indeling. Op basis van deze berekening zijn cijfers uit een oude gemeente-indeling omgerekend naar cijfers in de nieuwe gemeente-indeling.

GSB

In 1995 startte het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een programma om grootstedelijke problemen aan te pakken: het Grotestedenbeleid. Inmiddels is met 31 steden een convenant gesloten. In deze Atlas zijn 50 gemeenten opgenomen met als criterium ten minste de kleinste GSB-stad (Lelystad) op te nemen, en dan af te ronden naar boven. Negentien van de 50 gemeenten die in deze Atlas zijn opgenomen vallen dus niet onder het Grotestedenbeleid.

Aantal inwoners

De omvang van de bevolking op 1 januari 2006 (CBS, StatLine).

Rang omvang gemeente

Het rangnummer van de gemeente op basis van de bevolkingsomvang op 1 januari 2006.

Geografische ligging

Op een kaart van Nederland zijn de contouren aangegeven van alle gemeenten die in de Atlas zijn opgenomen. De op deze pagina's beschreven gemeente is blauw ingekleurd.

Grondgebruik

De totale oppervlakte van de gemeenten, en de verdeling over de categorieën bebouwing, bos en natuur, recreatie, landbouw en water (bron: CBS Bodemstatistiek).

Woonaantrekkelijkheid

De woonaantrekkelijkheidsindex laat zien hoe aantrekkelijk een gemeente gevonden wordt om in te wonen. De woonaantrekkelijkheid van een gemeente is gemeten aan de hand van een index waarin acht factoren zijn opgenomen. De factoren hebben in de index elk een eigen gewicht meegekregen. De woonaantrekkelijkheidsindex bestaat, in volgorde van gewicht, uit de bereikbaarheid van banen, het culturele aanbod (podiumkunsten), veiligheid (een gewogen samengestelde index op basis van het aantal geweldsmisdrijven en vernielingen), het aandeel koopwoningen in de woningvoorraad, de bereikbaarheid van natuurgebieden, de kwaliteit van het culinaire aanbod, de aanwezigheid van een universiteit en het historische karakter van de stad (het percentage woningen gebouwd vóór 1945). De selectie van de factoren die deel uitmaken van de woonaantrekkelijkheidsindex en de bijbehorende wegingsfactoren zijn de uitkomst van een objectieve econometrische analyse. Dus niet op basis van een enquête en de subjectieve beleving van mensen, maar op basis van het feitelijke (woon)gedrag. Met een cross-sectieanalyse is dat woongedrag onderzocht. De vraag naar woningen in de gemeenten is in verband gebracht met zoveel mogelijk factoren die op deze vraag van invloed zouden kunnen zijn. Op die manier is onderzocht wat de factoren zijn die de aantrekkingskracht van een stad bepalen. Bovendien wijst de analyse uit welk gewicht elke factor heeft ten opzichte van de andere factoren. Die factoren met bijbehorende wegingen leveren de woonaantrekkelijkheidsindex op.

Woonaantrekkelijkheid zonder geografische ligging

De bereikbaarheid van banen weegt het zwaarst in de index. Gemeenten in de Randstad zijn ondanks files allen beter bereikbaar dan gemeenten in de periferie, omdat daar meer bevolkingsconcentraties in de buurt zijn. Dat werkt voor die gemeenten dus in positieve zin door in de woonaantrekkelijkheidsindex. Om de woonaantrekkelijkheid zonder die geografische component te kunnen beoordelen is ook de woonaantrekkelijkheid van de gemeenten berekend, zonder rekening te houden met de factoren waarbij geografische ligging een rol speelt: de bereikbaarheid van banen en de bereikbaarheid van natuur. De 'woonaantrekkelijkheid zonder geografische ligging' bestaat dan nog uit het culturele aanbod, het aantal geweldsmisdrijven en vernielingen, het aandeel koopwoningen in de woningvoorraad, de kwaliteit van het culinaire aanbod, de aanwezigheid van een universiteit en het historische karakter van de woningvoorraad. De score op die woonaantrekkelijkheidsindex zonder geografische ligging is opgenomen in een aparte ranglijst in deel III van deze Atlas.

Ontwikkeling woonaantrekkelijkheid door de tijd

Behalve de samenstelling van de woonaantrekkelijkheidsindex voor het jaar 2006 en de positie op de ranglijst van meest aantrekkelijke gemeenten, is per gemeente ook de ontwikkeling

van de relatieve positie op de ranglijst voor woonaantrekkelijkheid opgenomen. Bij sommige gemeenten zijn daarin flinke schommelingen zichtbaar. Dat komt omdat de rangnummers door de tijd worden vergeleken. Van veel gemeenten liggen de waarde van de woonaantrekkelijkheidsindex dicht bij elkaar. Het gevolg daarvan is dat bijvoorbeeld een lichte verslechtering van het veiligheidsniveau ten opzichte van gemeenten met een vergelijkbare waarde op de index, een gemeente in één klap een aantal plaatsen kan laten dalen op de ranglijst.

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit het aantal personen in de bijstand, het werkloosheidspercentage, het aantal arbeidsongeschikten, het percentage huishoudens met een inkomen lager dan 105% van het sociaal minimum, het aantal personen met een lage opleiding, de netto participatiegraad van vrouwen, de werkgelegenheid (het aantal banen in de gemeente als percentage van de beroepsbevolking), het percentage banen in groeisectoren (financiële en zakelijke dienstverlening). De samenstelling van de sociaal-economische index is niet afgeleid uit een kwantitatieve analyse, maar gebaseerd op kwalitatieve kennis over arbeidsmarkt, werkgelegenheid en lokale economie. Voor het bepalen van de index is per kenmerk de rangorde van de gemeenten bepaald. Het rangnummer wordt gedeeld door vijftig om de score van de gemeente op een bepaald onderdeel te verkrijgen. De sociaal-economische index is de som van die scores en wordt op zijn beurt weer gesorteerd op rang. De gemeente met rangnummer 1 heeft de beste sociaal-economische positie. Op elke pagina 1 van deel II staan ook de rangnummers van elk onderdeel uit de index gepresenteerd.

Sociaal-economische index door de tijd

De sociaal-economische index door de tijd laat de ontwikkeling van de positie (rangnummers) op de sociaal-economische index zien. Gemeentelijke herindelingen blijken effect te hebben gehad op de sociaal-economische positie van gemeenten. Op basis van nieuwe gemeente-indelingen is de sociaal-economische index voor eerdere jaren herberekend. Datzelfde geldt voor bijgestelde cijfers voor vroegere jaren uit de Enquête Beroepsbevolking van het CBS. De Atlas gaat elk jaar van de nieuwste gemeente-indeling en de nieuwste beschikbare cijfers uit, en houdt die ook aan voor de eerdere jaren. Daardoor kunnen ook voor de oudere jaren lichte wijzigingen zijn opgetreden ten opzichte van de index in de vorige Atlas, maar is wel de vergelijkbaarheid door de tijd gegarandeerd.

Pagina 2 Bevolkingssamenstelling

Elke tweede pagina in deel II van de Atlas bevat grafieken met informatie over de samenstelling van de bevolking van de betreffende gemeente, vergeleken met het gemiddelde van de 50 grootste gemeenten.

Bevolking

De totale omvang van de bevolking in de gemeente (bron: CBS).

Vergrijzing

Het aantal 65-plussers als percentage van de totale bevolking (bron: CBS).

Laagopgeleiden

Het aantal personen met maximaal een lagere opleiding als percentage van de beroepsbevolking in de gemeente (bron: CBS/EBB). Onder lager onderwijs vallen de opleidingen op niveau 1, 2 en 3 van de zogenoemde SOI. Dit is het gehele basisonderwijs en de eerste fase van het voortgezet onderwijs: lbo, vbo, vmbo, mavo en de eerste drie leerjaren van havo en vwo, plus het laagste niveau van het beroepsonderwijs, vergelijkbaar met de huidige assistentenopleiding (mbo kwalificatieniveau 1).

Hoogopgeleiden

Het aantal personen met een hoge opleiding (hbo en wo) als percentage van de beroepsbevolking in de gemeente (bron: CBS/EBB).

Allochtonen

Het aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de totale bevolking per 1 januari 2006 (bron: CBS). Allochtonen zijn alle personen van wie minstens één ouder in het buitenland is geboren. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen personen die zelf ook in het buitenland zijn geboren (de eerste generatie) en personen die in Nederland zijn geboren (de tweede generatie). Autochtonen zijn personen van wie de beide ouders in Nederland ter wereld kwamen, ongeacht het land waar zij zelf zijn geboren. In bijvoorbeeld Australië geboren kinderen van Nederlandse emigranten worden dus niet tot de allochtonen gerekend. De groep allochtonen is door het CBS op grond van het geboorteland van de persoon onderverdeeld in westers en niet-westers, tenzij de persoon in Nederland is geboren. In dat geval is de onderverdeling in westers en niet-westers bepaald aan de hand van het geboorteland van de moeder. Is die ook in Nederland geboren, dan is het geboorteland van de vader bepalend voor de onderverdeling in westers en niet-westers. Tot de categorie niet-westers behoren allochtonen uit Turkije, Afrika, Latijns-Amerika en Azië met uitzondering van Japan en Indonesië.

Etnische diversiteit

Bij het bepalen van de etnische diversiteit in Nederlandse steden is uitgegaan van het geboorteland (in totaal komen 46 landen voor in de bevolkingsstatistiek van het CBS) van alle inwoners in de gemeente. De maat voor etnische diversiteit drukt uit hoeveel mensen van verschillende herkomst een gemiddelde inwoner van de gemeente gemiddeld zal ontmoeten.

Jongeren

Het aantal jongeren tussen 15 en 29 jaar, als percentage van de totale bevolking (bron: CBS).

Scenes

Studentenscene

Het aantal in de gemeente woonachtige studenten dat staat ingeschreven aan een universiteit (bron: Informatie Beheer Groep), als percentage van de bevolking. Niet iedere student heeft echter studiefinanciering, en is dus ingeschreven bij de Informatie Beheer Groep (IBG). Daarom zijn de cijfers van het aantal woonachtige studenten volgens de IBG herschaald met het totaal aantal studenten per instelling volgens het CBS.

Homoscene

De totale omvang van de homoscene per gemeente is niet bekend. Daarom is gebruikgemaakt van vier steekproeven; het aantal leden van het COC en het aantal abonnees op de homobladen

Gay Krant, *Squeeze* en *Expreszo*. Vanzelfsprekend zijn niet alle homoseksuelen lid van het COC of geabonneerd op een homoblad. De zo verkregen homoscene zegt dan ook nog niets over de omvang per gemeente, maar wel over de verschillen in omvang tussen gemeenten. Daarom is de omvang van de homoscene gedeeld door de totale bevolking van een gemeente en vervolgens herschaald tot een index waarop de gemeente met de grootste homoscene een waarde heeft van 100 en de andere gemeenten daar proportioneel van afwijken met een waarde tussen 0 en 100.

Creatieve klasse

De omvang van de creatieve klasse als percentage van de beroepsbevolking. De Nederlandse creatieve klasse is gebaseerd op het werk van Richard Florida, dat door de samenstellers van de Atlas uitgebreid getoetst is voor en bijgesteld is op basis van de Nederlandse situatie.[1] De Nederlandse creatieve klasse bestaat allereerst uit bedenkers van creatieve ideeën, zoals wetenschappers en onderzoekers, innovatieve ict-ers, ingenieurs, architecten, tv-makers, journalisten en *bohemians* zoals musici, vormgevers, schrijvers en kunstenaars. Ook de uitvoerders van creatieve ideeën in kennisintensieve economische sectoren zijn tot de creatieve klasse gerekend: managers, specialisten, assistenten en verkopers van creatieve ideeën in de wetenschap, de geneeskunde, de high-tech en ict, financiële, organisatorische, bedrijfskundige en juridische dienstverlening en creatieve sectoren zoals design en kunst. De cijfers over de beroepen die tot de creatieve klasse behoren zijn op gemeenteniveau verkregen uit de Enquête Beroepsbevolking (EBB) van het CBS. Voor het samenstellen van de Nederlandse creatieve klasse zijn niet de standaardberoepsgroepen van het CBS, maar alle 1211 beroepen die in de EBB-enquête voorkomen één voor één onderverdeeld in creatieve klasse, overheid, service klasse en arbeidersklasse. Omdat de enquête wordt gehouden onder een relatief klein deel van de bevolking, en ook de creatieve klasse maar een deel van de totale beroepsbevolking is, ontstaat een relatief grote statistische onzekerheid. Daarom zijn de cijfers door het CBS afgerond op duizendtallen. Voor kleinere gemeenten vertoont het aandeel van de creatieve klasse om die reden relatief grote schommelingen door de tijd. Ook een voortschrijdend gemiddelde bleek nog erg gevoelig voor onzekerheden in de data. Om die onzekerheden zo min mogelijk te laten doorwerken in de gepresenteerde data is een driejaargemiddelde gepresenteerd.

Cultuurbereik

Theaterbezoek

Het aantal keren dat inwoners van een gemeente naar verwachting een bezoek brengen aan een concert of theatervoorstelling. Daarbij zijn alle voorstellingen die vallen onder de podiumkunsten meegenomen: toneel, cabaret, dans, opera, musical en concerten (pop, jazz, klassiek). Het cultuurbereik is gebaseerd op de AVO-enquête (Aanvullend voorzieningengebruik onderzoek) van het SCP. Uit die enquête volgen behalve het jaarlijkse bezoek aan culturele instellingen, ook de persoonskenmerken van de respondent.[2] Daarmee is een meervoudige regressieanalyse uitgevoerd. Uit die analyse blijkt dat het bezoek aan concerten en theatervoorstellingen zowel kan worden verklaard uit persoonskenmerken, vooral het opleidingsniveau, als uit het theateraanbod.

1 Marlet, G.A., Van Woerkens, C.M.C.M., 2004: Skills and creativity in a Cross-section of Dutch Cities, Discussion Paper Series 04-29, Utrecht School of Economics, Universiteit Utrecht; Marlet, G.A., Van Woerkens, C.M.C.M., 2005: Tolerance, aesthetics, amenities or jobs? Dutch city attraction to the creative class, Discussion Paper Series 05-33, Utrecht School of Economics, Universiteit Utrecht.

2 A. van den Broek, 2005: Cultuurminnaars en cultuurmijders. Trends in de belangstelling voor kunsten en cultureel erfgoed (Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag).

Hoger of middelbaar opgeleiden bezoeken significant vaker een concert of theater. Datzelfde geldt voor jongeren tot 30 jaar. Tussen 30 en 50 jaar is de bezoekfrequentie significant lager, net als onder niet-westerse allochtonen. Ook het regionale aanbod podiumkunsten (zie uitleg bij kaart 1.1 'Aanbod podiumkunsten') blijkt het cultuurbereik significant positief te beïnvloeden. Op basis van de coëfficiënten uit die regressieanalyse en de bevolkingssamenstelling en het theateraanbod in de gemeente is het gemiddelde cultuurbereik per gemeente geschat.

Museumbezoek
Het aantal keren dat de inwoners van de gemeente naar verwachting per jaar een bezoek brengen aan een museum. Het museumbezoek is gebaseerd op de AVO-enquête (Aanvullend voorzieningengebruik onderzoek) van het SCP. Uit die enquête volgen behalve het jaarlijkse bezoek aan musea, ook de persoonskenmerken van de respondent. In een meervoudige regressieanalyse is het museumbezoek verklaard uit enerzijds persoonskenmerken, en anderzijds het museumaanbod in stad en regio. Uit die analyse blijkt dat een hoog museumbezoek vooral wordt verklaard uit het aandeel hoger of middelbaar opgeleiden en het regionale museumaanbod. Anders dan bij het bezoek aan theaters en concerten blijkt het museumbezoek niet onder jongeren, maar juist onder ouderen (vanaf 40 jaar) significant hoger te zijn. Etnische afkomst bleek niet significant van invloed op het museumbezoek. Op basis van de coëfficiënten uit die regressieanalyse en de bevolkingssamenstelling van de gemeenten is het gemiddelde museumbezoek per gemeente geschat.

Pagina 3 Sociaal-economische positie

In deel II wordt op elke derde pagina de sociaal-economische situatie van een gemeente onder de loep genomen. De meeste van de hier gepresenteerde factoren maken ook deel uit van de sociaal-economische index (zie beschrijving bij pagina 1).

Werkgelegenheid

De werkgelegenheid is het aantal banen in de gemeente (bron: CBS, StatLine).

Kans op een baan voor laagopgeleiden

Deze indicator laat zien hoeveel kans laagopgeleiden in een bepaalde gemeente hebben op een baan. Daarvoor is allereerst het aantal laagopgeleiden in de gemeente genomen (zie beschrijving hierboven). Vervolgens is de beschikbaarheid van werk voor die laagopgeleiden in de gemeente berekend. Die beschikbaarheid is afgeleid van het aantal laagopgeleiden dat per provincie gemiddeld in de verschillende sectoren werkzaam is. Op basis van de sectorale structuur per gemeente is vervolgens bepaald welk deel van de banen in elke gemeente geschikt is voor laagopgeleiden. De beschikbaarheid van banen voor laagopgeleiden is niet alleen het aantal banen dat in de gemeenten zelf aanwezig is, maar ook de banen in de regio die binnen acceptabele reistijd voor laagopgeleiden te bereiken zijn. De beschikbaarheid van banen voor laagopgeleiden in elke gemeente is het zogenoemde ruimtelijke gemiddelde van het aantal banen voor laagopgeleiden, op basis van werkelijke reistijden en rekening houdend met files. Vervolgens is berekend welke laagopgeleiden van buiten de gemeente ook 'in de markt zijn' voor die banen. Voor die concurrentie is vervolgens gecorrigeerd. Het resultaat is een indicator die de kans op een baan voor de laagopgeleiden in de gemeente weergeeft. Bij deze indicator wordt dus geredeneerd vanuit het aanbod van banen: hoeveel banen zijn er beschikbaar ten opzichte van het totale aantal aanwezige laagopgeleiden?

Startende ondernemers

Het aantal startende ondernemers per jaar als percentage van de beroepsbevolking. Onder startende ondernemers worden nieuwe ondernemingen verstaan die zich voor het eerst inschrijven bij de Kamer van Koophandel. Beginnende ondernemers die zich niet inschrijven zijn dus niet in de statistieken opgenomen, evenmin als oprichtingen van nieuwe activiteiten binnen een bestaande onderneming.

Infrastructuur

Filezwaarte

De mate waarin de bereikbaarheid van de bedrijven in de gemeente verslechtert als gevolg van files. Het gaat hierbij om de files in de ochtendspits naar de gemeente toe en in de avondspits van de gemeente af. De mate van filezwaarte drukt uit welk deel van de mensen zonder files bereid zou zijn voor hun werk naar de gemeente te reizen, maar als gevolg van files niet meer bereid is voor hun werk te reizen. Het is dus feitelijk het verlies aan arbeidspotentieel voor de gemeente als gevolg van files. Een uitgebreide beschrijving van de methode die hieraan ten grondslag ligt, staat beschreven in de *Atlas voor gemeenten 2005*.

Breedbandverbindingen

Het aantal breedbandverbindingen in de gemeente per duizend huishoudens. Het aantal breedbandverbindingen is bepaald op basis van het bestand van Nuria (www.nuria.nl). Niet alle breedbandgebruikers zijn echter gebruiker van de software voor prestatiemeting van Nuria. Daarom is het aantal breedbandgebruikers per gemeente opgehoogd met een gelijke factor zodat het totaal aantal breedbandgebruikers overeenkomt met het landelijke cijfer voor breedbandgebruik (bron: CBS).

Langdurige werkloosheid

Het aantal langdurig werklozen in de gemeente is het aantal zogenoemde niet-werkende werkzoekenden dat meer dan drie jaar werkloos is (bron: CWI). Het aantal langdurig werklozen is genomen als percentage van de beroepsbevolking. De omvang van de totale beroepsbevolking in de gemeente is gebaseerd op de EBB van het CBS. Om te corrigeren voor schommelingen die het gevolg zijn van afrondingen in verband met de geringe steekproefgrootte van de EBB is hiervan het vijfjaargemiddelde genomen.

Segregatie van langdurig werklozen

De mate van segregatie van langdurig werklozen geeft aan in welke mate langdurig werklozen zich in een bepaalde gemeente in enkele buurten concentreren. Die segregatie is berekend als het percentage van de bevolking dat zou moeten verhuizen om een gelijke verdeling van het aandeel langdurig werklozen over alle buurten in de gemeente te krijgen.

Jeugdwerkloosheid

Het aantal jongeren tussen 15 en 24 jaar dat werk zoekt (bron: CWI) als percentage van de beroepsbevolking tussen 15 en 24 jaar (bron: CBS). Het aantal werkloze jongeren tussen 15 en 24 jaar is het aantal zogenoemde niet-werkende werkzoekende jongeren dat is ingeschreven bij het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI).

Armoede

Het percentage huishoudens met een inkomen lager dan 105% van het sociaal minimum. Dat percentage is gebaseerd op een modelschatting dat het aantal huishoudens met een inkomen lager dan 105% van het sociaal minimum schat op basis van het aantal inwoners en het aantal 65-plussers (bron: CBS, StatLine), het aantal ontvangers van een bijstandsuitkering (ABW, IOAW en IOAZ, bron: CBS, StatLine), het aantal ontvangers van een arbeidsongeschiktheids-uitkering (WAO, WAZ en Wajong, bronnen: CBS, StatLine en UWV), het aantal ontvangers van een WW-uitkering (bronnen: CBS, StatLine en UWV). Het percentage huishoudens met een minimuminkomen wordt vervolgens berekend door het aantal arme huishoudens te delen door het aantal particuliere huishoudens exclusief studentenhuishoudens.

Creatieve bedrijfstakken

Het aantal banen in creatieve bedrijfstakken als percentage van het totaal aantal banen in de gemeente. Creatieve bedrijfstakken (*creative industries*) zijn "*bedrijfstakken die een esthetische en symbolische waarde toevoegen en/of de gebruiker of consument van producten 'betekenis' verschaffen en appelleren aan een bepaalde lifestyle*".[3] Tot de creatieve bedrijfstakken behoren niet alleen de kunsten, maar ook de media en de creatieve zakelijke dienstverlening. De creatieve bedrijfstakken zijn samengesteld op basis van de werkgelegenheidsstatistieken van Lisa. In alle gevallen zijn alleen de banen meegeteld van bedrijven die zich bezighouden met initiële creatie, en niet (alleen) met productie, distributie en verkoop. Schrijvers en journalisten horen dus wel bij de creatieve bedrijfstakken; uitgevers, drukkerijen en boekhandels niet.

Kunstenaars

Onder kunstenaars vallen schrijvers, ontwerpers en vormgevers, interieurarchitecten, componisten en musici, regisseurs, schilders en beeldhouwers, fotografen, dansers, artiesten en acteurs. Voor het bepalen van het aantal kunstenaars per gemeente is gebruikgemaakt van de gegevens van de Federatie van Kunstenaarsverenigingen. Dat is een federatie waarbij 22 kunstenaarsverenigingen zijn aangesloten. Uit de adresbestanden van die verenigingen is het aantal artistieke beroepen per gemeente samengesteld. Het aantal leden van de kunstenaarsbonden dat bij de federatie is aangesloten is daarvoor dus als indicatie genomen. Omdat die cijfers opgeteld lager uitkwamen dan het landelijke cijfer (de gebruikte lidmaatschapscijfers hebben natuurlijk geen 100% dekking), is dat aantal herschaald op basis van de provinciale cijfers die wel via het CBS verkrijgbaar zijn. Behalve het aantal kunstenaars in de stad als percentage van de beroepsbevolking is ook het ruimtelijke gemiddelde meegenomen waarin dus ook het aantal kunstenaars in de regio meetelt.

Pagina 4 Woonaantrekkelijkheid

De laatste pagina per gemeente is volledig gereserveerd voor factoren die mogelijk van invloed zijn op de woonaantrekkelijkheid van een gemeente. De meeste van deze factoren maken ook deel uit van de woonaantrekkelijkheidsindex (zie beschrijving bij pagina 1).

3 G.A. Marlet, J.Poort (red), 2005: Cultuur en creativiteit naar waarde geschat (SEO, Stichting Atlas voor gemeenten, Amsterdam/Utrecht).

Leefbaarheid

Het deel van de totale bevolking in de gemeente en het deel van de kinderen tussen de 0 en 9 jaar dat in een probleemwijk woont. Een probleemwijk is een 6-positie-postcodegebied met een score op de leefbaarheidsindex van 50% of hoger (meer dan de helft van de bewoners ervaart onveiligheid en overlast in de wijk). Die grens van 50% is het punt waarop de verdeling gaat afwijken van de normale verdeling; alle wijken met een hogere waarde wijken dus af van die normale verdeling zodat daar gesproken kan worden van excessieve problemen. De leefbaarheidsindex bestaat uit een gewogen combinatie van indicatoren op het gebied van overlast, vernielingen, diefstal en geweld in de wijk. Die combinatie en weging volgen uit een objectieve analyse van het woongedrag van de mensen in de wijk, en geeft dus aan welke aspecten van leefbaarheid mensen in de wijk zelf belangrijk vinden en in welke mate.[4]

Veiligheid

De veiligheidsbeleving van mensen, afgemeten aan hun woongedrag, wordt het beste verklaard door het aantal geweldsmisdrijven en vernielingen in de stad. Een gewogen combinatie van die indicatoren (bron: CBS) op basis van de regressieanalyse die ten grondslag ligt aan de woon-aantrekkelijkheidsindex, is hier als indicator voor het veiligheidsniveau in de stad gebruikt. Van die samengestelde index is steeds het driejaargemiddelde gepresenteerd. Dit is gedaan om grote schommelingen in de data over meerdere jaren uit te smeren.

Culinair aanbod

Culinaire kwaliteit

Het kwalitatieve aanbod van restaurants is gemeten aan de hand van het oordeel van de rapporteurs van restaurantgids *Lekker* en de Michelingids. In de Michelingids zijn ongeveer zeventig Nederlandse restaurants opgenomen. De restaurantgids *Lekker* presenteert jaarlijks vijfhonderd Nederlandse kwaliteitsrestaurants. Bovendien wordt uit deze vijfhonderd een top 100 samengesteld. Om tot de culinaire kwaliteitsindicator te komen hebben gemeenten per restaurant met vermelding in de *Lekker* één punt gekregen. Vermelding in de top 100 leverde één bonuspunt op, en de eerste plaats nog eens één bonuspunt (in totaal dus drie punten voor het restaurant op de eerste plaats in de *Lekker*). Elke ster in de Michelingids leverde eveneens een punt op (een restaurant met drie sterren kreeg dus drie punten, gelijk aan een eerste plaats in de *Lekker* top 100). Al die punten zijn vervolgens opgeteld, zodat feitelijk een gemiddelde is genomen van het oordeel van de *Lekker*-rapporteurs en de Michelin-rapporteurs. De score per gemeente is tot slot gedeeld door de bevolkingsomvang. De kwaliteitsindicator is zo een maat voor de dichtheid van kwaliteitsrestaurants in een bepaalde gemeente. Die indicator is uiteindelijk weergegeven als het aantal culinaire kwaliteitspunten per 50.000 inwoners.

Culinaire diversiteit

De culinaire diversiteit is het aantal verschillende restauranttypes dat voorkomt in de gemeente. Die restauranttypes zijn gebaseerd op het onderscheid naar tachtig 'keukens' dat gemaakt wordt op dinnersite.nl.

4 Zie voor een uitgebreide beschrijving van de methode achter deze leefbaarheidsindex: G.A. Marlet, C.M.C.M. van Woerkens, 2007: Op weg naar Early Warning. Omvang, oorzaak en ontwikkeling van problemen in de wijk (Stichting Atlas voor gemeenten, Utrecht).

Bereikbaarheid van banen

Bij de bereikbaarheid van banen gaat het om de bereikbaarheid van werk vanuit de gemeente, vanuit het perspectief van de inwoners (huishoudens). Ofwel: hoe goed kunnen mensen die in de betreffende gemeente wonen een gevarieerd aanbod van banen in die gemeente en alle andere gemeenten in Nederland bereiken? Daarbij tellen banen die verder weg liggen minder zwaar mee dan banen dichtbij. De bereikbaarheid van banen is gebaseerd op de gemiddelde reistijdwaardering van Nederlandse werknemers. Daarbij is gerekend met werkelijke reistijden. De bereikbaarheid van banen is berekend voor de auto buiten de spits (eerste staafje in de figuur), de bereikbaarheid per auto in de spits (tweede staafje) en de bereikbaarheid per openbaar vervoer. De verschillen tussen de drie staafjes in de figuur geven aan in welke mate de bereikbaarheid verslechtert als gevolg van files (het verschil tussen het eerste en het tweede staafje), en of de gemeente in de spits beter bereikbaar is per auto of per openbaar vervoer (het verschil tussen het tweede en het derde staafje).

Percentage koopwoningen

Het aantal koopwoningen in de gemeente als percentage van de totale woningvoorraad (bron: Ministerie van VROM/SYSWOV).

Huizenprijzen

Als indicator voor huizenprijzen is de mediane verkoopprijs in de gemeente en de bijbehorende bandbreedte opgenomen. Op die manier is niet alleen het prijsniveau, maar ook de variatie in prijzen binnen de gemeente met die in de andere gemeenten te vergelijken. De ondergrens van de bandbreedte is de laagste prijs van de 90% duurste wijken in de gemeente, de bovengrens van de bandbreedte is de hoogste prijs van de 90% goedkoopste woningen. Als basis voor deze indicator dienden de huizenprijzen per vierkante meter op 4-positie-postcodeniveau (bron: NVM).

Cultureel aanbod

Aanbod podiumkunsten

Het aantal concerten en theatervoorstellingen dat beschikbaar is voor de inwoners van de stad. Het gaat niet alleen om het aanbod podiumkunsten in de gemeente zelf, maar om het aantal voorstellingen dat door de inwoners van de gemeente binnen acceptabele reistijd te bereiken is; het zogenoemde ruimtelijke gemiddelde. Dat betekent dat de voorstellingen op korte reisafstand vanuit de gemeente zwaarder tellen dan voorstellingen waarvoor een langere reis nodig is. Er is gebruikgemaakt van een relatief snel afvallende functie voor reistijdwaardering, waarbij gemiddeld circa 50% van de inwoners van een gemeente bereid is om voor het bezoeken van een theatervoorstelling vijftien minuten te reizen, en 10% van de bevolking nog bereid is daar gemiddeld een half uur voor te reizen. Voor het aanbod podiumkunsten is gebruikgemaakt van het aantal voorstellingen in de theaters en poppodia die aangesloten zijn bij de Vereniging voor Schouwburg- en Concertgebouwdirecteuren (VSCD), de Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals (VNPF) en het Nationaal Popinstituut (NPI), of die zijn opgenomen in het theaterbestand van het Theaterinstituut Nederland (TIN) en de VSCD en waarvoor de data bij de afzonderlijke instellingen verzameld zijn. Het culturele aanbod per gemeente is gecorrigeerd voor het aantal inwoners.

Aanbod musea

Het aantal beschikbare musea voor de inwoners van de gemeente. Het gaat niet alleen om de musea in de gemeente zelf, maar om alle musea die door de inwoners van de gemeente

binnen acceptabele reistijd te bereiken zijn. In de kaart is een zogenoemd ruimtelijk gemiddelde opgenomen, wat betekent dat musea op korte reisafstand zwaarder tellen dan musea waarvoor een langere reis nodig is. Voor het in kaart brengen van musea is gebruikgemaakt van data van de Nederlandse Museumvereniging. Om rekening te houden met verschillen in omvang en belang van de musea zijn wegingsfactoren aangebracht. De rijksmusea tellen het zwaarst mee, daarna de musea die aangesloten zijn bij de Stichting Museumkaart of de Nederlandse Museumvereniging. De overige musea hebben het minste gewicht. In de grafieken is het ruimtelijke gemiddelde van dat gewogen museumaanbod per inwoner weergegeven.

Podiumkunsten

Het aantal theatervoorstellingen en concerten zoals omschreven bij 'Aanbod podiumkunsten' maar dan nu alleen het aanbod in de gemeente zelf en opgesplitst in drie categorieën: theater, klassieke muziek en popmuziek. Onder de categorie theater vallen toneel, ballet, dans, cabaret, musical. Onder popmuziek vallen ook jazz, lichte muziek en wereldmuziek. Klassieke muziek bevat ook de categorie opera.

Beelden en boeken

Filmhuizen

Het aantal filmdoeken in filmtheaters, filmhuizen, Europese cinema's en *art houses* (bron: filmtheaters.nl), per 100.000 inwoners. Filmdoeken in (multiplex-)bioscopen tellen hier dus niet mee.

Boekwinkels

Het aantal boekwinkels in de gemeente per 100.000 inwoners (bron: Lisa).

Galerieën

Het aantal kunstgalerieën in de gemeente per 100.000 inwoners (bron: Telefoongids).

Erfgoed

Rijksmonumenten

Het aantal rijksmonumenten (objecten) in de gemeente (bron: Rijksdienst voor Monumentenzorg). Er is in dit geval gekozen voor de absolute waarde (dus niet per hoofd van de bevolking), omdat de grachtengordel in Amsterdam niet minder fraai is dan die van Leiden, ondanks de fors hogere bevolking in Amsterdam.

Musea

Het gewogen aantal musea in de gemeente gebaseerd op de data van de Nederlandse Museumvereniging. Om rekening te houden met verschillen in de omvang en het belang van de musea zijn wegingsfactoren aangebracht. De rijksmusea tellen het zwaarst mee, daarna de musea die aangesloten zijn bij de Stichting Museumkaart of de Nederlandse Museumvereniging. De overige musea hebben het minste gewicht.

Bronnen

Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV)

Argomediagroep

Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers

Beroepsvereniging Nederlandse Interieurarchitecten

Beroepsvereniging van Beeldende Kunstenaars

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Centrum voor beleidsstatistiek

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Enquête beroepsbevolking (EBB)

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Infoservice

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Bodemstatistiek

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), StatLine (www.cbs.nl)

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Wijk- en buurtstatistiek

Centrum voor Beeldende Kunsten Gelderland

Centrum voor Werk en Inkomen (CWI)

CNV Kunstenbond

COC Nederland

Componisten 96

Dinnersite.nl

Expreszo

Filmtheater.nl

FNV KIEM

Gay Krant

GKf, beroepsvereniging van fotografen

Informatie Beheer Groep (IBG)

Kamer van Koophandel (www.kvk.nl)

Lekker, de restaurantgids van Nederland (www.lekker.nl)

Lisa vestigingenregister

Michelingids

Ministerie van Binnenlandse Zaken (www.grotestedenbeleid.nl)

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Milieubeheer (VROM)

NBDK, Organisatie voor Dansprofessionals

Nederlandse Kring van Beeldhouwers

Nederlands Popinstituut (NPI)

Nederlands Uitburo (NUB, www.uitburo.nl)

Nederlandse Vakgroep Keramisten

Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen (NVM)

Nederlandse Vereniging van Muziekinstrumentenmakers

Iping, Nuria (www.nuria.nl)

Rijksdienst voor Monumentenzorg

Sociaal en Cultureel Planbureau

Stichting Museumkaart

Telefoongids (www.detelefoongids.nl)

Theater Instituut Nederland

Uitvoering Werknemers Verzekeringen (UWV)

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals (VNPF)

Vereniging voor Schouwburg- en Concertgebouwdirecteuren (VSCD)

Vereniging van Schrijvers en Vertalers

Atlas voor gemeenten 2007

Welke gemeente is het aantrekkelijkst om in te wonen? Waar gaat het economisch het beste? Hoe ziet de bevolkingssamenstelling er in de gemeenten uit, hoe is het met de leefbaarheid en veiligheid in wijken gesteld en is er sprake van segregatie? Welke stad heeft het meeste te bieden op het gebied van cultuur, horeca, natuur en bereikbaarheid?
In de *Atlas voor gemeenten 2007* worden de 50 grootste gemeenten van Nederland voor de negende keer op meer dan 40 punten vergeleken. Dat gebeurt aan de hand van drie hoofdcategorieën: bevolkingssamenstelling, sociaal-economische positie en woonaantrekkelijkheid.
Zoals elk jaar bevat ook deze Atlas weer veel nieuwe unieke indicatoren. Veel van die indicatoren hebben betrekking op het thema van dit jaar: Cultuur. In de inleiding van deze atlas is uitgebreid studie gedaan naar het belang van cultuur voor de stad.

Gerard Marlet (Driebergen-Rijsenburg, 1970) studeerde Economische Geschiedenis aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Na zijn studie werkte hij vele jaren bij NYFER. In 2003 richtte hij samen met Clemens van Woerkens Stichting Atlas voor gemeenten op. Sindsdien richt hij zich op ruimtelijk-economisch onderzoek naar de ontwikkeling van wijken, steden en regio's in Nederland. Hij is tevens verbonden aan de Utrecht School of Economics, Universiteit Utrecht. Gerard Marlet woont in Utrecht-Overvecht.

Clemens van Woerkens (Rotterdam, 1967) studeerde Experimentele Natuurkunde aan de Universiteit Leiden. Na de afronding van zijn proefschrift over vloeibaar helium, richtte hij bij NYFER zijn aandacht op sociaal-economisch onderzoek en sinds 2003 doet hij onderzoek bij Stichting Atlas voor gemeenten. Daar ontwikkelde hij diverse complexe kwantitatieve methodes en modellen waarmee de ruimtelijk-economische ontwikkeling binnen Nederland kan worden verklaard. Clemens van Woerkens woont in de Leidse binnenstad.

www.atlasvoorgemeenten.nl